НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

МОГИЛЯНСЬКІ СТУДІЇ

Навчальні плани,
анотації дисциплін,
професорсько-
викладацький склад

Київ
2021

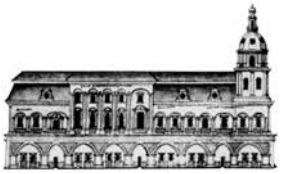

Цей довідник ми уклали саме для вас, шановні друзі, хто вирішив поєднати своє життя з Національним університетом «Києво-Могилянська академія».

«Могилянські студії» містять інформацію про професорсько-викладацький склад факультетів і кафедр, навчальні плани та програми підготовки бакалаврів і магістрів, анотації навчальних дисциплін, які читають у НаУКМА. Усе це допоможе вам скласти свій план навчання.

Бажаємо успіху і будемо раді зустріти вас у Могилянці!

Зміст

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

Загальноуніверситетські дисципліни 5

Факультет гуманітарних наук

032 Історія та археологія 9
033 Філософія 19
034 Культурологія 30
035.01 Філологія (українська мова та література) 40
035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)) 44

Факультет економічних наук

051 Економіка 52
072 Фінанси, банківська справа та страхування 58
073 Менеджмент 66
075 Маркетинг 73

Факультет інформатики

113 Прикладна математика 82
121 Інженерія програмного забезпечення 87
122 Комп'ютерні науки 98

Факультет правничих наук

081 Право 105

Факультет природничих наук

091 Біологія 119
101 Екологія 124
102 Хімія 131
104 Фізика та астрономія 135

Факультет соціальних наук і соціальних технологій

052 Політологія 143
053 Психологія 150
054 Соціологія 157
055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії 168
061 Журналістика
Освітня програма:
• Зв'язки з громадськістю 171
231 Соціальна робота 181

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ПІДГОТОВКИ МАҐІСТРІВ

Загальноуніверситетські дисципліни 191

Факультет гуманітарних наук

032 Історія та археологія 193
Освітньо-наукові програми:
• Історія 193
• Юдаїка 197
• Археологія 203
033 Філософія 210
034 Культурологія 216
035.01 Філологія 220
Освітньо-наукові програми:
• Теорія, історія літератури та компаративістика 220
• Теорія, історія української мови та компаративістика 225

Факультет економічних наук

051 Економіка 231

072 Фінанси, банківська справа та страхування 235
073 Менеджмент
Освітньо-наукова програма:
• Розвиток бізнесу: управління та консалтинг 240
075 Маркетинг 246

Факультет інформатики
113 Прикладна математика 253
121 Інженерія програмного забезпечення 257
122 Комп'ютерні науки 258
124 Системний аналіз 262

Факультет правничих наук
081 Право 266
281 Публічне управління та адміністрування 275

Факультет природничих наук
091 Біологія 285
Освітньо-наукові програми:
• Молекулярна біологія 285
• Лабораторна діагностика біологічних систем 288
101 Екологія та охорона навколишнього середовища 293
102 Хімія 298
104 Фізика та астрономія 301

Факультет соціальних наук і соціальних технологій
052 Політологія 303
Освітньо-наукові програми:
• Політологія 303
• Антикорупційні студії 309
053 Психологія 315
054 Соціологія 322
061 Журналістика 326
Освітньо-наукові програми:
• Журналістика 326
• Зв'язки з громадськістю 331
073 Менеджмент 302
Освітньо-наукова програма:
• Менеджмент в охороні здоров'я 338
• Management In Health Care 342
231 Соціальна робота 349

Навчальні плани підготовки бакалаврів

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ДИСЦИПЛІНИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова за професійним спрямуванням

1–2 триместри, 2 год/тижд., залік, екзамен

О. Л. Доценко, кандидат філологічних наук, доцент, О. В. Калиновська, старший викладач, О. Г. Тодор, кандидат філологічних наук, доцент, Н. Г. Тоцька, старший викладач, Л. В. Сегін, кандидат філологічних наук, доцент, Г. М. Куцак, кандидат філологічних наук, доцент, І. Є. Ренчка, кандидат філологічних наук, доцент, А. В. Онатій, кандидат філологічних наук, доцент, Н.М. Тома, кандидат філологічних наук, доцент, Л. М. Підкуймуха, кандидат філологічних наук, доцент

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання з української орфографії, орфоепії, практичної морфології, стилістики тощо. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами функціонування української мови на сучасному етапі та впродовж історичного розвитку, важливими питаннями мовної політики, мовного законодавства та мовної ситуації, історії розвитку української професійної термінології, стильової диференціації сучасної української мови. Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань для підвищення рівня грамотності фахового мовлення, лексичного запасу як загальномовної лексики, так і професійної термінології, редагування, написання різножанрових текстів (ділові папери, есеї, рецензії) та підготовку усних доповідей та презентацій на актуальні мовознавчі та фахові теми – аналіз мови ЗМІ, текстів сучасних українських письменників, опис термінологічних проблем у галузі тощо.

Англійська мова-І

1, 2 семестри, 4 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів

Програма курсу «Англійська мова-І» (General English) базується на комунікативному підході до вивчення мови й належить до нового типу навчальних програм. На першому плані – завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. в основі розробки програми такого типу – теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), яка чітко визначає цілі навчання, що модифікуються й уточнюються залежно як від кінцевої мети курсу, так і від результатів поточного тестування; специфікацію конкретних мовних навичок і умінь (як правило, це комбінація чотирьох основних макронавичок – читання, письма, слухання й говоріння, на основі яких визначаються мікронавички, наприклад, написання ділового листа, автобіографії, оглядове читання, телефонна розмова, сприйняття на слух оголошення тощо); систему типових моделей спілкування для тієї чи іншої мовної ситуації, що вимагає вивчення функціональної граматики.

Комунікативна програма обов’язково передбачає попереднє вивчення мовних потреб студента (“needs analysis”) та віднайдення компромісу між груповими та індивідуальними потребами. основною передумовою розробки такої програми є перегляд традиційної ролі вчителя-інструктора. Зорієнтований на учня підхід, який по суті є одним з основних принципів теорії комунікативного навчання, передбачає повний перехід від ролі вчителя як домінантної особи до ролі порадника, консультанта, ініціатора й стимулятора різних видів мовленнєвої діяльності в аудиторії. Програма передбачає системне й комплексне застосування технічних засобів навчання (аудіо-, телей відеоапаратури), а також інших методичних засобів і прийомів, що сприяють вирішенню проблем навчання усному мовленню і ситуативній мовленнєвій спрямованості. Банк роздаткових матеріалів із розмовних тем, проведення дидактичних ситуативно-рольових і ділових ігор поряд з іншими видами аудіовізуального унаочнення допомагає створити наочний фон мовної ситуації та передумови мовного висловлення.

Англійська мова-І (за професійним спрямуванням)

3, 4 семестри, 4 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів

"English for Professional Needs" is a new type of educational programs aimed at developing language skills for professional needs. The program consolidates the knowledge acquired within General English Course and helps students to expand professional vocabulary and improve skills: speaking, writing, reading and listening, which are necessary for their qualification.

"English for Professional Needs" is intended to facilitate students to master their academic approaches to analytical reading of special texts, summary writing, essay writing, group discussions, debates and presentations as well as note-taking, listening for gist and listening for details.

The program is designed to develop critical thinking and to prepare students for further successful studies on ESP and Master's programs.

Вибіркові дисципліни

Business English

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, Н. В. Соломашенко, старший викладач

The Business English Course is aimed at advanced level students of English who strive to converse freely on business and economic topics, to discuss a subject of their choice in depth and to use the expert vocabulary. The course objective is to consolidate the students' business vocabulary, to train them to speak fluently in front of the English speaking audience, to actively participate in various discussions and to make effective presentations.

English Economic Discourse / Англомовний економічний дискурс

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор

This teaching course is prepared for those who plan to work in the companies engaged in international business activities, international agencies, scientific institutions, international departments of banks (financial specialists), economic and international publishing editorial offices.

English for Arts and Literature

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, Н. Ф. Бузунова, старший викладач

The course combines active English learning (original sources, sophisticated vocabulary, a variety of topics for profound discussions on modern issues) and a glimpse into world Literature and Arts: painting, architecture, music and theatre. The syllabus has been designed for upper-intermediate and advanced-level students who desire: a) to boost their linguistic and social confidence; b) to master fluency in global socializing; c) to develop their cultural faculty; and d) to acquire life-long creative and intellectual escape.

English for International Banking, Finance and Auditing

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, Л. В. Сергієнко, старший викладач

This course is designed to meet your professional expectations and needs in the sphere of Finance, Banking, Auditing and Investment. The objective is to develop and activate the students' vocabulary necessary to achieve success in all types of modern professional communication (discussions, presentations and various forms of professional writing). Special attention will be paid to professional presentation skills development and writing skills necessary for passing the ACCA Qualification.

English for Management, Marketing, and Tourism

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, Л. В. Сергієнко, старший викладач

This course is designed to meet your professional expectations and needs in the sphere of Business Administration. It contains a professionally grounded program which provides further vocabulary habit formation, as well as the listening, speaking, reading and writing skill development. The course was developed in cooperation with the economic faculty students.

English for Mass Media

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, І. М. Василькова, старший викладач

This is an upper-intermediate level course for students whose native language is not English. It is intended for learners who want to further develop their basic communicative skills. The aim of the course is to develop speaking, listening, reading and writing skills on the basis of learner-centered approach. It takes into consideration students` needs and aspirations, and can be described as an occupational pre-experience course for those who would like to work for Mass Media.

English for Science: Introduction to the Scientific Method (for Natural Science Students)

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, О. П. Качурець, старший викладач

The focus of the course is on language rather than science. The course is set in a context to help students' motivation to use authentic modern materials concerning their major or minor fields. Modern scientific texts are used to cover some discussion points in Biology, Chemistry, Physics and Environment and stimulate further language practice. The course is designed to revise and consolidate the knowledge Bachelor students have after the mandatory 1st and
2nd year of studying "General English" course.

Modern Society Challenges

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, Л. О. Нестеренко, кандидат наук із державного управління, доцент

This is a thought-provoking, interdisciplinary and integrated skills course for upper-intermediate/advanced level students. It focuses on English strategies helping learners to overcome communication breakdowns, manage conversations and improve fluency. The course teaches how to organize information and make connections; stimulates to think critically and write creatively and encourages students to take a proactive role in their learning, provides a regular possibility for extended, prepared and unprepared speaking.

TOEFL (ibt) and IELTS Preparation Course / (Англійська мова для міжнародних тестів (TOEFL (ibt), IELTS)

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, І. В. Василенко, кандидат філологічних наук, доцент

The course is for fourth-year students who are planning to take part in the programs that require the score on one of the internationally recognized tests. The course is aimed at improving students' communicative competence and developing both integrated language skills and academic skills which are necessary for taking a new version of TOEFL (iBT) and IELTS.

Англійська мова для професій типу «Людина–людина» (English for Interpersonal Professions)

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, О. В. Бершадська, старший викладач

Курс розрахований на тих, чия майбутня професія передбачає безпосереднє міжособистісне спілкування: майбутніх менеджерів, викладачів, журналістів, соціальних працівників. Курс розкриє зміст впливу культурних та психологічних особливостей на процес міжособистісної взаємодії в різних ділових та особистих контекстах, а також навчить обирати оптимальні стратегії вербального та невербального, усного та письмового мовлення для ефективної комунікації.

Курс розроблено з урахуванням багаторівневого підходу, що дасть змогу студентам із різним рівнем володіння англійською мовою успішно ним опанувати.

The course is aimed at those whose future day-to-day work will involve face-to-face communication, i.e. future managers, teachers, journalists, social workers – almost any job, in fact.

You will learn how cultural peculiarities and personality traits affect interpersonalcommunication in different business and personal contexts and how to adjust your verbal and non-verbal, speaking and writing communication strategies accordingly to convey your ideas effectively.

The course is designed with multilevel approach, so students with different levels of English will have an opportunity to master it successfully.

English for Law / Англійська мова для правників

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, С. А. Хименко, старший викладач

The course English for Law aims to teach law students how to use original legal materials of any kind in English in the course of their studies, research or work. Through a wide variety of exercises based on authentic legal texts and case studies, learners will gradually gain reading, writing and speaking skills necessary to work independently on legal materials of their own choice. Within the course of studies the students will be exposed to studying:

• general and specialized law terms;
• techniques for building up a wide legal vocabulary in fields of special interest to the lawyer-to-be;
• interpreting challenging legal correspondence;
• topics covering common and internationally relevant areas of legal practice;
• case studies modelled on real court proceedings.

Creative Writing in English

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, Н. Б. Бадьйор, старший викладач

The focus of the courses of Creative Writing is to practise writing literary works. Participants of the course will learn about the principles of prose and practical aspects of the text: 1) how to build a strong story; 2) where to find characters; 3) how to make the character a “living’; 4) as artistic details and descriptions affect the text; 5) how to work on language and own style; 6) how to find material for works.

Upgrading English / Інтенсивний курс англійської мови

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. О. Швидка, старший викладач

The Course of English (3 credits) is aimed at learners who have reached an intermediate level of English. It provides development of the four skills (reading, listening, speaking, and writing) and can be used for students revising and continuing their general English development. It can be especially recommended to students going to take a Master Program at NaUKMA. Students will not only deal with all recent English entrance tests but also have truly effective test-taking advice.

ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ІСТОРІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

1, 2 семестри, 3/3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, В.Л.Маслійчук, доктор історичних наук, доцент, О.М. Клименко кандидат історичних наук, старший викладач

Курс спрямований на вивчення історії України з найдавніших часів до наших днів. Передбачено ознайомлення студентів зі станом сучасних історичних досліджень формування української нації, Української революції 1917–1921 років, Другої світової війни. Висвітлення радянського періоду здійснюватиметься на основі нових історіографічних концепцій та розвідок. Увагу акцентовано також на актуальних проблемах історії після здобуття Україною незалежності.

Первісна історія України

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Л. Л. Залізняк, доктор історичних наук, професор, О.О.Білинський, кандидат історичних наук, старший викладач

Походження людини. Історія первісного суспільства. Мисливство прильодовикової епохи. Неолітична революція. Походження індоєвропейців. Скіфсько-сарматська доба. Походження українців та їхніх сусідів. Зазначені теми викладаються з урахуванням новітніх досліджень у галузі праісторії та археології. Теоретичний курс закріплюється навчальною археологічною практикою.

Історична географія України

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

Ознайомлення студентів з основними етапами формування етнічної та політичної термінології України, її кордонів, а також сучасного складу населення. Мета: на підставі вивчення найважливіших джерел та історіографії залучити студентів до самостійного опрацювання картографічних, актових та наративних пам’яток з історичної географії.

Історія античного світу

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Є. В. Синиця, кандидат історичних наук, старший викладач

Основні тенденції формування цивілізації в добу Античності, закономірні й характерні риси історичного процесу в Середземномор’ї протягом І тис. до н. е. – першої половини І тис. н. е., основні етапи й вузлові події епохи. Зміни в системі життєвих цінностей, світосприйнятті й ментальності тогочасного суспільства, здобутки, які воно залишило людству.

Візантія, Балкани і Центрально-Східна Європа (X–XV ст.)

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. А. Балабушевич, кандидат історичних наук, доцент

Курс складається з двох блоків: 1) формування і розвиток Візантії, її вплив на Балкани і Русь, культуру; роль православ'я; 2) розселення, формування держав і суспільств у Центрально-Східній Європі, взаємини сусідів, поширення християнства, культурний розвиток.

Вступ до історії

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.В. Яременко, доктор історичних наук, професор

Мета курсу – дати студентам загальне уявлення про зміну культурних матриць європейського історіописання від Античності до наших днів; пояснити зміст базових понять історичної науки; показати пізнавальні можливості категорій «джерело», «метод», «інтерпретація»; закласти основу практичних навичок у написанні власного дослідницького тексту – постановці проблеми, збиранні матеріалу, структурі й логіці викладу, науковому апараті. Окрему увагу приділено прищепленню засад академічної етики у використанні джерел та історіографічних праць.

Історія західної цивілізації: Середньовіччя

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор

Вивчення історії Середньовіччя має на меті ознайомлення студентів з основними досягненнями європейської цивілізації впродовж V–XV ст., коли формується ієрархічне аграрне християнське суспільство, закладаються основи європейської освіти, вибудовуються підвалини основних європейських держав.

Історія західної цивілізації: від Ренесансу до Просвітництва (1492–1789)

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор

Вивчення історії Західної Європи та її довкілля в період від доби Ренесансу до епохи Просвітництва має на меті ознайомлення студентів з основними досягненнями європейської цивілізації впродовж другої половини XV–XVIII ст., тобто визначальних явищ інтелектуальної історії, економіки, суспільного розвитку від часів, коли проявились наслідки Великих географічних відкриттів до переддня Великої французької революції.

Середньовічна історія України

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними подіями та героями періоду, який називають «українським Середньовіччям». Хронологічно й тематично курс охоплює час існування Київської Русі й супутніх політичних утворень (з IX до середини XIV ст.): від виникнення Русі до розпаду Київської держави та входження її територій до складу Великого князівства Литовського, Корони Польської, Золотої Орди.

Курсова робота

4,6д семестри, 3/3 кредити

Проміжна робота навчального характеру, що засвідчує знання основних засад написання наукового тексту. У ній студент має показати вміння підбирати й осмислювати дослідницьку літературу та джерела з конкретного питання, коректно формулювати мету й реферувати думки попередників та інформацію джерел, логічно будувати й структурувати власний текст, стисло обґрунтовувати висновки, правильно оформлювати науково-довідковийапарат. У результаті вивчення студент повинен: володіти основними засадами написання наукового тексту; знати історіографію обраної проблеми; вміти добирати й осмислювати дослідницьку літературу та джерела, провести аналіз джерел та виявити здатність застосовувати теоретичні знання; формулювати мету й реферувати думки попередників та інформацію джерел; структурувати власний текст; логічно викласти доказовий матеріал, узагальнити результати у висновках, оформлювати роботу згідно з чинними вимогами до наукового тексту, використовувати для цього комп'ютерну техніку.

Спеціальні історичні дисципліни

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, доцент

Курс розраховано на перше ознайомлення з основним набором спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін. Його завдання – коротко розглянути виникнення та розвиток СІД, а також, що найголовніше, зорієнтувати студентів у роботі з історичними джерелами та навчити проводити джерельну критику. Окрему увагу присвячено трьом спеціальним галузям історичної науки (СГІН) – джерелознавству, архівознавству та археографії.

Історія західної цивілізації: доба націоналізму та індустріалізації (1789–1914 рр.)

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор

Курс пропонує стислий порівняльний огляд чільних явищ інтелектуальної, суспільної, політичної, економічної історії Західної Європи і Північної Америки 1789–1914 рр. Приклади, події, особи. Джерела та історіографія.

Історія Російської імперії XVIII - поч. XX ст.

5 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В. С. Шандра, доктор історичних наук, професор

Мета курсу – ознайомити студентів з історією Російської імперії (XVIII – початку XX ст.), до складу якої впродовж кількох століть входила значна частина сучасної України. Увагу акцентовано на питаннях про умови входження та перебування у складі імперії набутих територій, політичний лад, соціальну 11 стратифікацію суспільства, інститути влади, а також на моделі поведінки етнічних еліт. Розглянуто також проблеми вирішення соціальних конфліктів та національного питання.

Сучасна українська та зарубіжна історіографія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, доцент

Завдання курсу: ознайомити студентів із теоретичними проблемами сучасної історіографії та показати їх вплив на конкретні дослідження в таких напрямах, як мікроісторія, історична антропологія, історія повсякдення, нова біографічна історія, гендерні дослідження, «нова соціальна історія» тощо.

Історія Габсбурзької монархії

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Основні етапи та події витоків і розвитку Габсбурзької монархії, її специфічні риси, роль у європейській цивілізації, вплив на країни, що входили до її складу, міжетнічні та міжнаціональні взаємини, формування дунайсько-карпатської спільноти народів, вплив на міжнародні відносини у Європі, а також роль габсбурзької спадщини в культурі та політиці сучасної Європи.

Історія Гетьманщини

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. В. Яременко, доктор історичних наук, доцент

Вивчення історії Гетьманщини передбачає ознайомлення студентів з основними засадами функціонування Української козацької держави другої половини XVII–XVIII ст. на широкому тлі історичного розвитку країн Центрально-Східної Європи. Приділятиметься увага характеристиці правової бази, адміністративно-політичного устрою, військової справи, конфесійного чинника, відносинам з Росією та Запорожжям.

Історія Речі Посполитої

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів Т.Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу: ознайомити студентів із перебігом історії Речі Посполитої (1569–1797) – держави, до складу якої входила більша частина території сучасної України; основну увагу приділено не так подієвій історії, як особливостям устрою і суспільного буття цієї держави – інститутам влади, представницькій системі, становим та соціальним структурам, специфіці війська, феномену міста, конфесійним спільнотам, праву та судочинству, освіті, панівним ідеологіям.

Процеси націєтворення в Україні XIX – поч. XX ст.

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

У центрі вивчення – «довге українське XIX ст.», яке досліджено з історичної, історіографічної, теоретико-методологічної перспектив. Значну увагу приділено ширшому контексту українського «національного відродження»: воно розглядається на фоні аналогічних процесів, які відбувались у XIX ст. на теренах Європи та Російської імперії, а також як підготовчий етап становлення модерної української нації у XX ст.

Актуальні проблеми української і зарубіжної історії та історіографії (гостьовий курс)

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, запрошені спеціалісти у галузі історії та історіографії як з України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

Усна історія: теорія, метод, джерело

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Хом’як, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс знайомить із новітнім міждисциплінарним методом історичного дослідження та важливим способом пізнання недавнього минулого – усною історією (Oral History). Увагу зосереджено на отриманні ґрунтовних знань теоретичних та методологічних засад усної історії, їїобмежень та переваг, особливостей проведення усноісторичнихдосліджень.Студенти матимуть змогу реалізувати власний проект із створення та документування усноісторичного джерела, його критичного аналізу, виробити навички роботи із усними джерелами та застосовувати їх для власних наукових пошуків.

Історія дипломатії: XIX–XX ст.

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор, Т. Ю. Григор’єва, кандидат історичних наук, доцент

Огляд розвитку дипломатії від кінця XVIII ст. до сьогодення. Становлення сучасної дипломатичної служби та протоколу, а також функції дипломатів у налагодженні відносин між державами, які вони репрезентували в новий та новітній час.

Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними подіями з історії країн Азії, Африки та Латинської Америки XIX–XX ст. крізь призму дискурсу колоніалізму та постколоніальної теорії. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія Азії, Африки та Латинської Америки XIX–XX ст.» є: розкрити контекст колоніальних відносин, показати взаємовпливи різних культур і традицій, локалізованих у часі в одному просторі; проаналізувати місце «кордонів», «імітування», «маргінальності», «подвійного часу» в діалозі Європи та її колоній; ознайомити студентів з основними дослідженнями, що відображають погляди істориків як зсередини, так і ззовні.

Історія України XX ст.

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Розвиток суспільно-політичних, соціально-економічних, національно-духовних процесів в Україні впродовж ХХ ст. Феномен національно-визвольних змагань українського народу в 1917–1921 рр.; економічний, ідеологічний і соціокультурний зміст сталінізму, політика українізації в 1920–1930-х рр., «українське питання» напередодні та у роки Другої світової війни. Сучасні проблеми державного будівництва і суспільного розвитку України.

Новітня історія Європи 1914–1991 рр.

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор, Н.В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Стислий огляд чільних явищ інтелектуальної, суспільної, політичної, економічної історії Європи та її довкілля 1914–1991 рр. «Коротке століття» революцій, воєн (Перша світова війна, Друга світова війна, холодна війна), глобального протистояння, науково-технологічних досягнень і зростання матеріального добробуту європейців. Основні виклики ХХ ст.: тоталітаризм, авторитаризм, нацизм, комунізм.

Історія радянського суспільства

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Метою курсу є розглянути різноманітні аспекти життя радянського суспільства: від його офіційного ідеалу до «девіантної» поведінки радянських громадян. Офіційне бачення радянської людини, способи її формування, радянська «політична релігія». Класова структура радянського суспільства, соціально-економічні та соціокультурні реалії життя у СРСР. Повсякденні форми спротиву населення в політичній, соціальній, релігійній сферах; технології його економічного виживання.

Вступ до історії Церкви

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, доцент

Головне завдання курсу – дати базові знання про Церкву, необхідні, аби фахово вивчати не лише її історію, а й загалом аналізувати історію культури. Увагу зосереджено як на елементарних речах (коректність термінології та висловлювань), так і на аналізі конкретних джерел, що містять «церковну тему»; як на зовнішніх аспектах функціонування християнських деномінацій, так і на богословських деталях. Передбачено також аналіз візуальних матеріалів та перегляд фільмів.

ПРАКТИКА

Практика музейна (ознайомча)

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, О.М. Клименко, кандидат історичних наук, старший викладач

Практика спрямована на формування широкої ерудиції гуманітарія, покликана сприяти образному закріпленню та поглибленню теоретичних знань, ознайомленню з системою організації роботи музеїв і методикою проведення екскурсій. Програма музейної практики передбачає відвідування історикоархітектурних та історико-культурних пам’яток, історичних, історико-літературних, художніх, комплексних і меморіальних музеїв діячів української культури, письменників тощо.

Практика навчальна (археологічна)

2д семестр, 23 год/тижд., залік, 3 кредити, М.В. Кублій, асистент

Практика є закономірним і необхідним етапом засвоєння студентами отриманих теоретичних знань на лекціях із нормативних курсів «Первісна історія України», «Основи археології». Студенти практично засвоюють здобуті на лекціях теоретичні знання шляхом безпосередньої участі в польових дослідженнях археологічних пам’яток; набувають професійних навичок, поглиблено вивчають фактичний матеріал і

ознайомлюються з проблематикою конкретного історичного періоду та відповідних археологічних культур; засвоюють методики камеральної обробки археологічного матеріалу в польових умовах.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи археології

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.О. Білинський, кандидат історичних наук, доцент

Ознайомлення студентів з основами археології: специфікою її джерел, методикою дослідження археологічних пам'яток, обробки й аналізу первинної інформації та способами реконструкції історичного процесу за археологічними джерелами, а також основними віхами давньої історії України і прилеглих територій.

Комп'ютерні методики роботи з історичними джерелами

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В.Ю. Арістов,кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з можливостями інформаційних технологій для проведення власних історичних досліджень та набуття студентами навичок їх практичного використання.

Історія Києво-Могилянської академії

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, доцент

Курс є необхідною складовою вивчення освітньої та, ширше, культурної спадщини України. Маючи міждисциплінарний характер, він не лише уможливлює предметний погляд на минуле провідного осередку української освіти, а й дає змогу охопити історію культури України та її сусідів.

Галицько-Волинське князівство

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.Ю. Арістов, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з історією Галицької та Волинської земель у XIII – середини XIV ст. Хронологічно і тематично курс охоплює перехідний період, що розпочинається у добу Київської Русі, а закінчується із вимиранням руської князівської династії та входженням Галичини і Волині до складу сусідніх держав (зокрема, Великого князівства Литовського та Корони Польської). Протягом курсу студенти повинні отримати уявлення про основні проблеми історії регіону, ознайомитися з базовими джерелами та набути навичок роботи з ними. Курс зорієнтований на відхід від традиційної дослідницької парадигми, яка розглядає південно-західні руські землі XIII – середини XIV ст. як «Галицько_Волинську державу». В рамках лекційних і семінарських занять увага буде приділена, головним чином, таким пунктам: критиці історіографічних традицій, вивченню специфіки роботи з джерелами різних видів, розгляду політичної історії Галичини та Волині у східно- та центральноєвропейському контексті, питанням культурної історії регіону.

Історія Києва

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яременко, доктор історичних наук, доцент

Територія, люди та життя «по-київськи» від Середньовіччя до сучасності. Мінімум подієвої фактографії. Багато широко витлумаченої культури та уваги до «неполітичного».

Українська генеалогія: джерела, методи дослідження і репрезентації

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.А. Тесленко, кандидат історичних наук, доцент

Курс покликаний ознайомити студентів з методологією генеалогічного дослідження від початків пошукової роботи й обробки зібраної інформації до її оформлення у науковий текст. Значна увага буде приділена історіографії та джерелам – як тим, що безпосередньо містять генеалогічний матеріал, так і тим, що допомагають його розкодувати. На конкретних прикладах розглядатимуться особливості роботи із носіями генеалогічної інформації, які стосуються різних станів і соціальних груп та хронологічно охоплюють період від Середньовіччя до наших днів (включаючи електронні бази даних та ДНК-аналіз).

Історія полювання на відьом у Європі

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – ознайомити студентів із основними поняттями, а також віхами європейського полювання на відьом. Зруйнувати популярні міфи про полювання на відьом. Замінити ці міфи знаннями щодо підґрунтя європейських переслідувань відьом у демонології і законодавстві, фактами про перебіг судових процесів, а також про загальнокультурний контекст історії відьомства.

Історія Стародавнього Сходу

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.О. Романова, кандидат історичних наук

Мета курсу - ознайомити студентів із основними характеристиками низки орієнталістичних дисциплін, які досліджують історичний розвиток стародавніх цивілізацій Сходу та методологією ведення дослідження у сходознавчих дисциплінах.
Примітка: В силу специфіки стародавніх орієнтальних дисциплін, оволодіння методологією наукового дослідження яких – це довгий і трудомісткий процес, який передбачає багато років підготовки, в тому числі і мовну компетентність, даний курс лекцій не може претендувати на підготовку в результаті його дослідників в жодній орієнтальній дисципліні. Тому після прослуховування цього курсу, студенти ще не зможуть працювати із автентичними джерелами, завдання цього курсу ставиться навчити працювати із перекладами джерел. Також, орієнталістика передбачає володіння не лише східними мовами, а й мовами орієнталістики - англійською, німецькою, французькою, (і додатково іншими, італійською, турецькою, сучасною арабською, івритом, тощо, в залежності від дисципліни) – для того щоб могти вільно орієнтуватися і працювати із сучасною світовою історіографією.

Історична географія Центрально-Східної Європи

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Т.А. Балабушевич, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – ознайомити студентів із основними етапами формування етнічних теренів країн Центрально-Східної Європи, їх державних територій і кордонів, а також сучасного складу населення; на підставі вивчення найважливіших джерел та історіографії залучити студентів до самостійного опрацювання картографічних, актових та наративних пам’яток.

Вступ до історії євреїв: від давнини до Нового часу

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І. В. Туров, доктор історичних наук, доцент

Метою курсу є дати студентам ґрунтовні знання про стародавню та середньовічну історію єврейського народу і її загально-цівілізаційне значення. Пропонований курс поділено на три частини. Перша присвячена вивченню історії євреїв часів суддів і Першого Храму, друга – часам Другого Храму та періоду Мішни і Талмуда, третя – середньовічній історії євреїв.

Вступ до єгиптології

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.О. Романова, кандидат історичних наук

Курс «Вступ до єгиптології» має на меті ввести студентів в контекст науки єгиптології, а саме показати її специфіку, методологію досліджень та представити історію та культуру Стародавнього Єгипту так, як її нині розуміють єгиптологи. *Примітка:* Єгиптологія належить до сходознавчих дисциплін, та ще й до «стародавнього сектору» сходознавства, отже, як і у інших орієнталістичних дисциплінах, оволодіння єгиптологією та її методологією наукового дослідження – довгий процес, який потребує багато часу для засвоєння насамперед дуже великої кількості нової інформації, оволодіння мовами (стародавніми та сучасними), навичками роботи із текстологічними джерелами,та й із іншими типами джерел, ознайомлення із самою джерельною базою, і оволодіння методикою єгиптологічного дослідження. Тому «Вступ до єгиптології» не може вважатися повним курсом підготовки єгиптологів, це лише перший ступінь для такої підготовки.

Історія національних меншин в Україні XIX–XX ст.

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – розкрити особливості історії та розвитку етнічної структури України, зміст політико-правового статусу національних меншин України у XIX–XX ст., проаналізувати проблеми міжнаціональних відносин в Україні в умовах незалежності.

Конструювання пам'яті «нової радянської людини»

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредитів, О.М. Клименко, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними радянськими проектами, що були спрямованими на конструювання пам’яті «нової людини» та її виховання загалом. У рамках курсу обговорюватимуться питання впливу радянської пропаганди на формування колективної та індивідуальної пам’яті робітників про Жовтневу революцію, соціалістичне будівництво та Другу світову війну, техніки формування «правильних» спогадів і механізми їх збирання. Лекції передбачають систематизований, структурований виклад програмного матеріалу і мають на меті сформувати у студентів базові знання щодо особливостей функціонування комісій, під керівництвом яких відбувалось написання радянської історії та конструювання спогадів, що мали би підтверджувати нові історичні концепції. На семінарських заняттях відбуватиметься аналіз спогадів робітників, коментування радянських візуальних засобів впливу на пам’ятання минулого і теперішнього.

Історія дипломатії: до кінця XVIII ст.

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Т. Ю. Григор’єва, кандидат історичних наук, доцент

Курс хронологічно і тематично розглядає становлення та розвиток європейської дипломатії від Античності до кінця XVIII ст. Вивчаються основні принципи дипломатичної комунікації, репрезентації та становлення системи міжнародних відносин. Значну увагу приділено розвиткові права війни і миру, принципам укладання та оформлення договорів, витокам та становленню професійної дипломатичної служби, функціям та повноваженням дипломатів, а також ролі дипломатичного церемоніалу в історичному контексті Античності, Середньовіччя, Ренесансу, Реформації та Просвітництва.

Історія повсякденного життя в ранньомодерній Європі

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії (PhD), кандидат історичних наук, доцент

Курс є введенням до історії повсякденного життя Європи XVI–XVIII ст. Мета курсу: ознайомити студентів із основними «структурами» повсякденного життя ранньомодерної Європи; дати студентам змогу порівняти різні методологічні підходи до дослідження історії повсякденного життя; продемонструвати 15 динаміку й розвиток різноманітних явищ повсякденного життя впродовж трьох століть, а також регіональні й соціальні особливості «структур» повсякдення.

«Великий кордон» від Адріатики до Каспію (XV-XVIII ст.)

6 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

«Великий кордон» - історико-географічна область зустрічі цивілізацій, смуга від Адріатичного до Каспійського морів, до якого входить і Україна. Курс розпочинається з детального обговорення методологічного інструментарію, який використовується у дослідженнях розуміння «кордону», «прикордоння», «полілогів культур», «прикордонних спільнот» та значення історії прикордоння для розуміння історії східноєвропейського простору. Опанувавши основні категорії аналізу варто зупинитися на розумінні «викликів» від зустрічі цивілізацій: осілого та кочового образів життя, християнства та ісламу, військової демократії та державного диктату, толерантності та ксенофобії. Важливим буде питання виникнення та початки функціонування прикордонних держав та спільнот: рухаючись із заходу на схід (через Балкани на північ і до Кавказу): ускоки, граничари (побережжя Адріатики і Військовий кордон), секеї постання Семигороду, Валаського та Молдавського князівств, прикордонних спільнот козацтва городового та низового, слобідських полків, Донського козацтва.Наступним кроком будуть спроби ранньомодерних держав, а потому й імперій (Священної римської імперії германської нації, Російської та Османської) підкорити та уніфікувати прикордоння, спричинивши великі соціально-економічні зміни та рух населення.

Жіноча історія в Центрально-Східній Європі 1648 – 1848 рр

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

Спецкурс Жіноча історія в Центрально-Східній Європі 1648 – 1848 рр. пропонує поглянути на історію простору з незвичної перспективи: історії жіноцтва, як жінки керують імперіями, як з'являється світська жіноча освіта, жіноча література, допуск жінки до медицини, як змінюється роль жіноцтва з появою міського штибу життя та поширення контролю над девіаціями. Державна політика щодо різноманітних околиць поволі виводила на кін емансипаційні моменти, серед яких і потреба рівності, що тісно переплітаються з постанням соціалістичних та національних ідеологій. Настільки імперська політика сприяє цим процесам, настільки тогочасні філософи, мислителі, політики зважають на «жіноче питання», коли воно увиразнюється і коли затихає. Однією з окреслених цілей курсу буде формування знань та навичок щодо жіночої історії часу виникнення та функціонування просвітницьких методів керування державою.

Війни в європейські історії XVI-XIX ст.

6 семестр, 4 год/тижд., залік,5 кредитів, К.Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Війни і військова справа як складова всесвітньої та вітчизняної історії. Військо в суспільстві на різних історичних етапах розвитку цивілізації. Внутрішня логіка розвитку військової організації. Матеріальні й духовні чинники в історії війська. Огляд історії воєн, воєнного мистецтва, основних видів зброї.

Історія США

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор, Ю. В. Орел, кандидат історичних наук, старший викладач

Мета й завдання курсу – здобуття студентами знань з історії США, ознайомлення з основними правовими підставами існування держави, випрацювання навичок критичного аналізу історичного джерела, опанування вітчизняної й зарубіжної історіографії з проблематики, отримання необхідних дослідникові новітньої історії теоретичних і методичних знань. Важливим завданням вивчення дисципліни є розвиток аналітичного мислення й навичок критичного аналізу джерел.

Історія сексуальності

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії (PhD), кандидат історичних наук, доцент

«Сексуальна революція» 1960х років радикально змінила суспільне ставлення до інтимних стосунків, виплеснула на поверхню теми, які до того часу трималися «за зачиненими дверима». У ході курсу ми матимемо змогу розібратися, яким було ставлення до проявів сексуальності і як воно трансформувалося у

Європі від кінця XV до XIX ст. Ми розглянемо питання, яка сексуальність вважалась дозволеною, а яка залишалась табуйованою. Які корективи були внесені Реформацією і знайомством з Новим світом. Простежимо, як змінювалися уявлення про сексуальні стосунки з розвитком науки, зокрема, медицини. З'ясуємо, як народилася і на кого була розрахована порнографія, а також чому існувала «політична» і «філософська» порнографія. Зрештою, спробуємо розібратися, чи був у «вікторіанства» «зворотній бік».

Історія Середньовічного Сходу

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Метою курсу є ознайомлення студентів з історією мусульманської, буддійської та далекосхідної цивілізацій, а також кочових соціумів Євразійського степу доби Середньовіччя. Протягом курсу студенти повинні отримати уявлення про специфіку історії Близького та Далекого Сходу в Середньовіччя, ознайомитися з джерелами як традиційного, так і нетрадиційного характеру та набути навичок роботи з ними. Курс побудований на позиціях цивілізаційного, а не формаційного підходів. Головним об'єктом вивчення є політичні та соціальні процеси в країнах Азії та Північної Африки після занепаду цивілізацій Античності. Студенти мають здобути уявлення про специфіку розвитку Сходу в Середньовіччя, тобто про відмінність від західної християнської цивілізації. Велику увагу буде приділено особливостям культурного розвитку Сходу, що базувалися на цінностях ісламу, індуїзму, буддизму, конфуціанства, даосизму та синтоїзму. В межах лекційних і семінарських занять увагу буде приділено, головним чином, таким пунктам: історії дослідження цивілізацій Сходу; вивченню специфіки роботи з письмовими джерелами, написаними східними мовами; хронології та періодизації подій з історії держав Близького і Далекого Сходу; політичній історії Сходу в Середньовіччя; питанням культурного розвитку Близького і Далекого Сходу в середні віки, тощо.

Історія Центрально-Східної Європи XVI–XX ст.

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т. А. Балабушевич, кандидат історичних наук, доцент

Розвиток суспільства і державності в країнах Центрально-Східної Європи; взаємодія національного розвитку зі змінами всередині імперій та під час їхнього розпаду; еміграція, угруповання і партії, внутрішня і зовнішня політика відроджених і новоутворених держав, економічні та культурні процеси.

Дисидентський рух в УРСР

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Курс ставить за мету висвітлити місце і роль дисидентства в історії СРСР та Української РСР, зокрема з'ясувати його вплив на формування реально діючої опозиції тоталітарному режиму, розглянути цілий ряд інших основоположних питань. Йдеться перш за все про визначення самих понять «дисидентство» і «дисидент», їх співвідношення з такими поняттями, як «опозиційний рух», «національно-визвольний рух» тощо.

Навчальний практикум з історії

7, 8 семестри, 2/2 год/тижд., 2 заліки, 4 кредити, Т. Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Предметом вивчення навчальної дисципліни є академічні практики та робота над дипломами. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: • техніка наукової роботи; етапи підготовки і проведення історичного дослідження; • робота з джерелами: презентація дослідницьких тем, джерел дослідження та методології роботи з ними; • презентація проміжних результатів дослідження; рецензування розділів.

Україна у Другій світовій війні: історіографічні дискусії та пам'ять

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.В. Хом'як, кандидат історичних наук

Курс передбачає ознайомлення із ключовими дискусіями зарубіжних та вітчизняних істориків щодо замовчуваних, незручних та травматичних подій Другої світової війни в Україні. Увагу зосереджено довкола нових підходів до студій повсякдення, українського та радянського руху Опору, Голокосту, колабораціонізму, жіночого досвіду війни та ін. Окремий блок присвячено вливу війни на формування різних моделей пам'яті про Другу світову в сучасній Україні, проблематичності її меморіалізації. Розвиток аналітичного мислення й навичок критичного аналізу джерелй історіографії належать до основних умінь, отриманню яких допоможе вивчення дисципліни.

Історія України першої половини XX ст. в публічному дискурсі

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В.В.Скальський, кандидат історичних наук

Курс присвячено знайомству з поняттям публічної історії, її функціонуванню в українському суспільстві, способах репрезентації історії у сучасності. Студенти вивчатимуть публічний дискурс навколо основних подій історії України і половини XX століття, зокрема Першої та Другої світових війн, Української революції 1917-1921 років та міжвоєнного двадцятиліття. Розглядатимуться вдалі і невдалі тексти про історію, популярні онлайн-ресурси (Історична правда, Інститут історії України НАН України, Україна Інкогніта, Гісторіанс, Архів визвольного руху, Лікбез), телепередачі «Розсекречена історія», «Історична правда», «Політична історія».В ході навчання аналізуватимемо відображення історії першої половини XX століття на сайтах та у презентаційних виданнях різноманітних органів влади, установ, організацій, підприємств, військових частин, навчальних закладів.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 12 кредитів

Бакалаврська кваліфікаційна робота передбачена освітньою програмою "Історія" як одна із завершальних форм атестації випускника з базовою вищою освітою. Бакалаврська кваліфікаційна робота повинна: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента - майбутнього бакалавра - за дисциплінами, передбаченими освітньою програмою бакалавра історії; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв'язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним науковою та методологічною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу джерел та наукової літератури; по-п'яте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків з власного дослідження, використовувати для цього комп'ютерну техніку.

033 ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Антична філософія

1 семестр, 3 год/тижд., залік; 2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, А. Ґ. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу, що складається з двох частин, є поглиблене знання філософської спадщини античного світу. Першу частину курсу «Антична філософія» присвячено темі виникнення та становлення давньогрецької філософії; основну увагу приділено досократівській філософії. У другій частині курсу вивчають класичну грецьку філософію та філософію елліністично-римської доби.

Релігієзнавство

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, С. І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є відповідний до академічних стандартів систематичний огляд питань, що стосуються сутності релігії як духовного, культурного, соціального феномена, питань суспільного функціонування інституціональних форм релігії, історії та сучасного стану основних релігійних напрямів та течій світу.

Філософія (пропедевтичний курс)

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

Мета курсу – сформувати у слухачів уявлення про форми та способи філософування, показати відмінності філософії від інших форм пізнання, ознайомити з основними поняттями і проблемами філософії, представити основні історичні типи філософування. Завдання курсу спрямовують слухачів на здобуття необхідних фактологічних знань з історії філософії і водночас виховують засадничі навички й уміння для подальших історико-філософських студій.

Основи наукових досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Гусєв, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вироблення уявлень про специфіку наукової роботи, структуру та логіку наукового дослідження, його методологію та інформаційне забезпечення; ознайомлення із жанрами наукового тексту, основними видами науково-дослідницької роботи студентів; на основі узагальнення початкового досвіду роботи з філософськими текстами студенти мають здобути елементарні навички теоретичного мислення, фіксації та трансляції його результатів, участі в науковій комунікації.

Філософія Східної Азії

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є формування у студентів загальнотеоретичних уявлень про становлення та розвиток філософської думки в країнах Східної Азії (Китаї та Японії). Курс призначений для ознайомлення з традиціями філософування цих країн, основними персоналіями, школами, текстами.

Біблієзнавство

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є формування систематичного уявлення про Біблію як визначне явище світової духовності та культури, джерело релігійної, етичної, богословської та філософської традицій. Подано академічний огляд вступних питань біблієзнавства викладено основні принципи, структуру й методи біблійної екзегези та раціоналістичної біблійної критики.

Логіка

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. А. Колотілова, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є засвоєння студентами основ традиційної логіки й сучасної формальної логіки. розглянуто основні поняття силогістики, класичної логіки висловлювань, класичної логіки предикатів та філософські проблеми і філософські прикладання символічної логіки. Курс дає уявлення про основні методи

доведення і спростування, формує навички правильної аргументації, сприяє розвитку аналітичного способу мислення, розвиває логічну культуру студентів. Курс також передбачає ознайомлення з основними типами логічних парадоксів і є вступом до некласичної логіки, філософської логіки та аналітичної філософії.

Філософія історії

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення із предметом та основними концепціями філософії історії та етапами її розвитку. Студенти опановують різні підходи до тлумачення сутності історичного, особливості лінійних та циклічних моделей історії, проблеми спрямованості історичного процесу, «кінця історії», суб'єкта історії, шляхів реалізації людських сутнісних сил в історії, смислу і духовно-морального змісту історичного процесу та ін.

Філософія середніх віків

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. Ґ. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення історії середньовічної філософії та ознайомлення студентів з основними працями значущих середньовічних мислителів.

Історія християнства

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є цілісне, систематичне та неупереджене уявлення про християнство як один із найважливіших чинників духовного, культурного, суспільного розвитку нашого народу та усього людства. викладено основи догматичної та інституціональної історії християнства як світової релігії, а також основи історії християнських напрямів і конфесій. Передбачено ознайомлення з першоджерелами з історії християнства. розглянуто роль християнства у вітчизняній історії та сьогоденні, його місце в контексті розвитку світової цивілізації.

Курсова робота (антична філософія або релігієзнавство)

4 семестр, 3 кредити, А. Г. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент, С. І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Курсова робота має на меті сприяти оволодінню навичками дослідницької роботи з першоджерелами та прищеплення навичок науково-пошукової діяльності. Зміст курсової роботи становить аналіз одного з першоджерел, вивчення якого передбачено програмою курсів «Антична філософія» або «релігієзнавство».

Некласична логіка

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. А. Колотілова, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення з проблематикою сучасної некласичної логіки. Курс дає уявлення про основні властивості логічних числень і базові поняття логічної семантики. Чільну увагу приділено принципам побудови модальних логік та проблемам логічного аналізу модальностей. розглянуто засадничі поняття семантики можливих світів. Проаналізовано світоглядні засади та базові властивості основних систем алетичної модальної логіки, деонтичної модальної логіки, епістемічної модальної логіки.

Філософія доби Відродження

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Гусєв, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення зі спадщиною найвидатніших західноєвропейських філософів часів відродження та реформації. особливу увагу приділено особливостям філософського мислення епохи, зокрема – формуванню нового уявлення про місце і роль людини у всесвіті та розвитку нового природничо-

наукового світогляду.

Епістемологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент.

Курс ознайомлює із основним змістом пізнавального процесу, його істотними рисами і формами, головними категоріями і закономірностями. центральне місце належить проблемам духовності як визначальним в усій епістемологічній тематиці. основне завдання курсу – вивчення різних підходів до епістемології у світовій і вітчизняній літературі, їхніх суперечностей і взаємодоповнень.

Філософія Нового часу

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. І. Гусєв, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення західноєвропейської філософії XVII–XVIII ст., дослідження таких найважливіших явищ новочасної філософії, як раціоналізм і метафізичні системи Декарта, Спінози, Ляйбніца, політична філософія Гоббса, емпіризм та матеріалізм Локка, розвиток британського емпіризму в творчості Берклі та Юма.

Філософська антропологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення етапів становлення, структури і функцій філософсько-антропологічного знання, історичних і сучасних типів філософського осмислення проблеми людини, її природи, основних способів і форм людського буття, досвіду, мови, свідомості, комунікації, тілесності.

Філософська думка в Україні

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Л.А. Пастушенко, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними етапами становлення та розвитку української філософії від часів Київської русі до сьогодення, спадщиною її окремих представників, з’ясування місця української філософії в контексті європейської та світової філософської традиції.

Курсова робота (філософська антропологія)

6 семестр, 3 кредити, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Курсова робота має на меті прищеплення студентам навичок науково-пошукової діяльності. Зміст курсової роботи становить аналіз філософсько-антропологічної проблематики, представленої в тих чи тих філософських напрямах, течіях, ученнях.

Німецька класична філософія

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Реконструкція основного концептуального змісту німецької класичної філософії, інших філософських концепцій від початку та середини XIX століття аж до занепаду німецького класичного ідеалізму. Курс зосереджується на визначенні місця німецької класичної філософії в історико-філософському поступі, розкриває закономірність переходу від «суб’єктивного» до «об’єктивного та абсолютного» ідеалізму в межах філософії свідомості, а також перші спроби трансформації класичної філософії трансцендентального ідеалізму.

Риторика

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

У рамках курсу представлено риторичні максими Світу Людини; виокремлено риторичний потенціал гуманітарних наук; наведено поділ словесних практик за фактурою і цільовими настановами; визначено структуру, зміст і теоретичні засади риторики як невід'ємної складової європейської гуманітарної освіти. Курс формулює правила, норми та основні способи переконливого мовлення, допомагає оволодіти практичними механізмами ефективної комунікації, пропонує технології конструювання риторичних винаходів із використанням тренінгових форм навчання і навичок роботи в команді.

Російська філософія XIX – початку XX ст.

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. Г. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із віхами становлення російської філософської думки XIX – початку XX ст., основними напрямами її розвитку, найзначнішими вченнями, розгорнутими в її межах.

Філософія Просвітництва

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І. А. Бондаревська, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними ідеями філософів доби Просвітництва (XVIII ст.) і типом просвітницького мислення. Практичні заняття спрямовані на здобуття студентами досвіду критичного аналізу творів, ідей та програмних настанов просвітницького руху.

Етика

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. М. Рогожа, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із концептуальним змістом філософської етики, її основною проблематикою, ідеями та напрямами. Головну увагу зосереджено на висвітленні теорій і проблем сучасної етики, опануванні студентами основ етичного мислення. У викладі широко використано матеріал із історії світової етичної думки.

Сучасна західна філософія

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із основними напрямами і течіями у західній філософській традиції другої половини XIX – початку XXI ст. (марксизм, неокантіанство, філософія життя, позитивізм, прагматизм, феноменологія, екзистенціалізм, аналітична філософія та ін.) та творчістю їх чільних представників.

Філософія права

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Г. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення засадничих проблем теорії філософії права, головних типів праворозуміння та вивчення творів класиків світової філософсько-правової думки.

Естетика

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І. А. Бондаревська, доктор філософських наук, професор.

Мета курсу – ознайомлення студентів із основними поняттями і проблемами дисципліни «естетика», формування теоретичного базису для критичного осмислення явищ сучасної художньої культури.

Соціальна філософія

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення особливостей формування, структури і функцій суспільства, з'ясування ролі культури та історії у становленні соціальних зв'язків, а також розкриття значення людської особистості у творенні та існуванні спільного соціального світу. Аналіз соціально-філософських проблем здійснюється на основі широкого залучення фундаментальних праць як мислителів минулого, так і сучасних авторів.

Філософія науки

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є формування у студентів базових уявлень, що стосуються предметної галузі філософії науки, змістовне розширення розуміння таких понять, як «науковий метод», «істина», «факт», «раціональність», досягнення ними глибшого рівня усвідомлення підстав і форм власної науковоїдіяльності.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія масової культури

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із головними засадами, чинниками і поняттями теорій масової та популярної культури. Увагу приділено ключовим концепціям дослідження окреслених явищ постіндустріального суспільства: марксизму, неомарксизму, структуралізму, семіології, постструктуралізму, постмодернізму, соціальній критиці, культурному автономізму тощо. Аналізуються владні аспекти глобалізації, ідеологічні та релігійні параметри масової і медіа-культури, світоглядні запити культурології туризму, а також доля інтелектуалізму в світі інформаційних технологій. Курс спирається на реалії прояву маскульту та поп-культури в цивілізації західного типу та в українському контексті.

Метафізика як філософська наука (проблеми і базові поняття)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Гусєв, кандидат філософських наук, доцент.

У межах курсу розглядаються головні проблеми і поняття метафізики, в тому числі проблема самої метафізики, співвідношення традиційної (класичної) і постнекласичної метафізики та її місце в сучасній філософії. Предметом розгляду також слугують такі фундаментальні філософські питання, як: співвідношення буття і ніщо, реального та ідеального буття, проблема свідомості та її співвідношення з матерією. досліджується поняття Світу та місце ідеї Бога в структурі філософського світогляду.

Практичне релігієзнавство

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Титаренко, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є практичне знайомство з віровченням, обрядами, організаційними формами та діяльністю релігійних спільнот України через спілкування із носіями віри, відвідування релігійних центрів і громад, храмів і монастирів, навчальних закладів і центрів соціального служіння тощо.

Філософія повсякденності

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено філософському осмисленню буденних форм людського життєсвіту. розглянуто багатоманітні форми повсякденного досвіду: способи бачення світу крізь призму буднів і свята, пристрастей, радості, страху, нудьги, лінощів тощо.

Антична теорія Часу

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Терлецький, кандидат філософських наук, старший викладач.

Вивчення філософських поглядів і теорій часу античності шляхом знайомства з основними філософськими текстами досократиків, Платона, Арістотеля, Плотіна й Августина та з додатковою критичною науковою літературою про них, формування у студентів досвіду самостійного аналізу історико-філософських джерел.

Індійська філософія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. Ю. Завгородній, доктор філософських наук, доцент.

Мета курсу – сформувати у студентів загальнотеоретичні уявлення про становлення і розвиток філософської думки в Індії у контексті глобальних історичних процесів. Курс передбачає ознайомлення із традиціями індійської філософії, її основними представниками, школами, текстами.

Релігійні етоси господарювання та підприємництва

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Представлені історичні форми сакралізації праці та господарювання. Трансльовані різними релігійними традиціями моделі економічної діяльності розглянуто крізь призму компаративного підходу. Звернуто увагу на приклади їх актуалізації в економічних системах сучасного світу.

Аналітика міфу

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є формування у студентів уміння аналізувати різноманітні духовні феномени (зокрема й сучасні), спираючись на цілісне уявлення щодо міфічного мислення (його витоків, основних рис, функцій, різноманітних спроб його осмислення в історії світової думки), а також аналізуючи його співвідношення з іншими формами духовного життя людства (філософією, політикою, релігією, наукою, мистецтвом тощо).

Ведійська релігія. Брагманізм

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. Ю. Завгородній, доктор філософських наук, доцент.

Курс передбачає знайомство з ведійською міфологією, ритуалом, веданою, яке базується на роботі з відповідними давньоіндійськими текстами (напр., рі́веда-самгіта, Атхарваведа-самгіта, Шатапатха-брагмана, упанішади, Закони Ману). виклад спирається на здобутки американської, англійської, голландської, індійської, німецької, польської, російської, української, французької індологічних шкіл. У фокусі уваги – важлива теза про те, що світова релігієзнавча компаративістика розпочалася з вивчення ведійської релігії. На сьогодні ведійська релігія і брагманізм є чільними складовими усіх авторитетних викладів історії релігій.

Метафізика свободи

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є дослідити концептуальні уявлення про свободу, інтерпретації та проблематизацію даного поняття у сучасній західній філософській думці; розкрити вплив рефлексій про свободу на формування різних типів соціальності; окреслити граничні виміри свободи як принципи побудови некласичних типів метафізики; проаналізувати відношення свободи та відповідальності у рамках морального, соціального та політичного філософування. Зміст дисципліни: Завданням курсу є критичне осмислення свободи, радикально перетлумаченої у таких філософських течіях 20 ст., як екзистенціалізм, неомарксизм, структуралізм, постструктуралізм. Особливістю зазначених інтепретацій совободи є пошук альтерантив суб'єктивістській та негативістській версій цього поняття, виснуваних з картезіанського менталістського словника, і , як наслідок, свобідним вчинком та детермінізмом соціальних практик. Аналізові

конституювання ненасильницької свободи присвячено другу частину курсу.

Неорелігії світу

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Титаренко, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із віровченням, обрядами, організаційними формами та діяльністю новітніх релігійних течій, зокрема – наявних в Україні. У лекціях викладено теоретико-методологічні підходи до вивчення нових релігій, проаналізовано віросповідну, культову й дослідницьку літературу та джерела, подано загальний погляд на закономірності й тенденції розвитку неорелігій, здійснено класифікацію неорелігійних явищ. Семінарські заняття поглиблюють уявлення про багатоманіття новітніх релігійних течій, їхніх лідерів і представників, спосіб життя і віросповідні цінності.

Тваринний світ в сучасному філософському дискурсі

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.(стояла маленька літера) Є. Гомілко, доктор філософських наук, професор.

Animal Philosophy як дискурсивна стратегія пов’язана із ідеєю прав тварин (Animal Rights), суть котрої полягає у визнанні права тварин (nonhuman animals) на життя та на зменшення страждань. Філософський аналіз світу тварин поглиблює знання про природу самої людини. визнання та дослідження ментальних здібностей тварин допомагає виявити особливості та ресурси долінгвістичних та мало/або нераціональних станів людини (дитинство, хвороба, старість). Animal philosophy відкриває нові горизонти розуміння світу, людини та феномена життя як такого.

Гуманізм, антигуманізм, постгуманізм: філософські перспективи

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено розгляду одного зі стрижневих моментів цивілізації західного типу – гуманізму як світогляду, що апелює до ідеї людини як вищої цінності. розкривається зміст поняття «гуманізм», його історичні форми. вивчаються способи критики гуманістичної ідеї (антигуманізм), а також перспективи ідеї «постлюдини».

Культурно-символічні картини світу в європейському філософському досвіді

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

Курс «Культурно-символічні картини світу в європейському філософському досвіді» присвячено філософській реконструкції та осмисленню вихідних символічних інтуїцій, а також узагальнених культурних концептів, що утворюють і визначають смислові кордони великих протоєвропейських (Античність, Середньовіччя) і власне європейських (Ренесанс, Нові часи, Сучасність) культурно-історичних епох.

Соціологія релігії

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із особливостями функціонування релігії як соціального інституту та змістом суспільних явищ і процесів, зумовлених конфесійними чинниками.

Сучасна філософія свідомості

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є здійснення огляду й аналізу основних тенденцій розвитку сучасної філософії свідомості (Philosophy of Mind). Основними питаннями курсу є: дослідження структур інтелекту як природно-соціального симбіозу; з’ясування значення натуралізації епістемології для подолання проблем класичної

метафізики самосвідомості; обґрунтування нормативності в людському мисленні та діяльності; адекватність словника філософії свідомості для розуміння єдності людської думки та діяння; аналіз ментальних експериментів («зомбі», «анти-зомбі», «китайська кімната»), що висвітлюють сутність соціального виміру ментального.

Теорія ідеології

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

У межах курсу розглянуто головні теорії ідеологій (Маркс, Ґрамші, Франкфуртська школа, Альтюсер, постмодерні теорії). Увагу приділено також огляду політичних ідеологій: лібералізму, консерватизму, соціалізму, комунізму, націоналізму, фашизму, анархізму, фундаменталізму, фемінізму.

Філософія релігії

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із основними поняттями філософії релігії (релігія, віра, потойбічність, Бог) та її методологічними настановами.

Антропологія техніки (додано)

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. Є. Михайлов, кандидат філософських наук.

Курс передбачає ознайомлення студентів з головними ідеями філософської антропології в контексті взаємозв'язку людини і техніки. Окрім традиційних філософських підходів, до розгляду активно залучатимуться найсучасніші розробки з відповідної проблематики. В рамках курсу буде висвітлено низку найактуальніших рубрик сучасної антропології техніки, зокрема: техніка і проблема етичного, інструментальний дизайн, технологічне «повернення» до природи та інші.

Сакральна географія і феномен паломництва

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. Ю. Завгородній, доктор філософських наук, доцент.

Мета курсу – сформувати у студентів загальнотеоретичні уявлення про виникнення, розвиток і головні особливості таких архаїчних релігійних феноменів, як сакральний простір (святе місце, місце сили) і паломництво (проща, релігійна мандрівка).

Українські традиції дослідження Біблії

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Представлено широку панораму еволюції вітчизняного досвіду збереження, відтворення, прочитання та засвоєння Святого Письма. особливу увагу приділено розвиткові біблійних студій протягом XVIII – початку XX ст. у наукових та освітніх практиках Києво-Могилянської та Київської духовної академій. Підкреслено актуальність вітчизняної біблієзнавчої спадщини для сучасної науки та освіти.

Філософія музики

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Є. Гомілко, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено сучасному філософському аналізу музики у контексті вироблення нової парадигми гуманітарного знання на підставі: 1) подолання модерної версії людини як однобічно раціональної сутності; 2) обґрунтування розуміння людини як живої тілесної істоти, що знаходиться у взаємодії зі світом як буттям, котре можна не лише пізнавати та перетворювати, але й чути. Завдання курсу – локалізувати феномен музики у його фундаментальній вкоріненості у бутті людини та виявити у людській природі структури, котрі уможливлюють глибинну дію музики.

«Феноменологія духа» Гегеля: витоки, сюжети, персонажі

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є виявлення тих сюжетів і персонажів «Феноменології духу», які надали цій праці виняткового статусу в західній філософії, вивченням і тлумаченням якої займались видатні інтелектуали у продовж 200 років. Заняття ґрунтуються не лише на прискіпливому вивченні «Феноменології духу», а й на зверненні до літературних текстів (Софокла, Еврипіда, Данте, Шекспіра, Дідро, Гете, Лесінга та ін.), що уможливить розкрити ті сенси, які виявляються лише в семантиці літературних образів і сюжетів.

Європейський нігілізм

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є цілісна реконструкція соціокультурного аспекту нігілізму крізь призму проблеми людського буття в історії західноєвропейської філософської думки. У лекціях здійснюється історико-філософський огляд концепцій нігілізму від передумов, що вплинули на його виникнення, до модифікованих форм нігілізму в XX столітті. Семінарські заняття передбачають формування у студентів навичок самостійного критичного аналізу рекомендованих текстів і порівняння різних теоретичних підходів.

Постанархізм у сучасній філософії

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. І. Петруньок, кандидат філософських наук,

Навчальний курс буде присвячено дослідженню феномена постанархізму як одного з актуальних напрямів сучасної західної філософії. Метою курсу є дослідити умови та обставини формування так званого «анархічного повороту», з'ясувати особливості сучасних філософських дискусій навколо тематики анархізму та підстави для появи такого терміну, як «постанархізм».

Теорії смислу і нонсенсу

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено проблемам мовно-смислового континууму. розглянуто теорії смислу та значення, неоднозначності мислення (хиби, парадокси, софізми), теорії нонсенсу, мистецькі експерименти зі смислом (заум і алогізм), вербальне та невербальне мислення, мову і несвідоме, проблеми мовлення та розуміння, владні аспекти мови.

Філософія Григорія Сковороди

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Л. Йосипенко, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення філософських ідей Григорія Сковороди в контексті його життя та творчості шляхом знайомства з основними філософськими текстами Григорія Сковороди та з базовою науковою літературою про нього, формування у студентів досвіду самостійного історико-філософського дослідження.

Історія науки

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів з актуальними питаннями філософії науки та головними етапами її становлення. Буде проаналізовано засадничі світоглядні й методологічні проблеми сучасного стану науки.

Політологічні аспекти релігієзнавства

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Головащенко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є систематичний огляд форм взаємодії релігії та політики, які історично склалися в рамках різних культурно-конфесійних традицій. Курс містить матеріали, що характеризують зміст і структуру феномена релігії як нормативної системи, чинника інтеграції суспільства та регуляції суспільних відносин. Значне місце посідають питання суспільного функціонування релігії як нормативної системи. розглянуто історію різноманітних форм сакралізації влади та відповідних релігійно-політичних систем, еволюцію історичних форм церковно-державних відносин та сучасних моделей участі релігії і церкви в політичному процесі, їхню роль у реалізації політичних технологій.

Філософія сучасного мистецтва

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І. А. Бондаревська, доктор філософських наук, професор.

Курс передбачає ознайомлення з основними поняттями, підходами та напрямами розвитку філософії мистецтва в минулому й сучасності. Акцент зроблено на зв'язку мистецтва з історичними контекстами його функціонування (технології, соціальні диференціації, культурні моделі). висвітлено взаємопроникнення актуального мистецтва й сучасного філософського дискурсу у їх спрямованості на проблеми комунікації, ідентичності та свободи.

Психологія релігії

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів із етапами становлення і розгортання психології релігії, важливими питаннями, що стосуються різних компонентів і рівнів суб'єктивного світу віруючих, зокрема – комплексу емоційно-вольових явищ, станів і процесів релігійного змісту чи характеру, що увиразнюються на індивідуальному та колективному рівнях.

Символіка людського тіла в культурі: між розумом і чуттєвістю

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс присвячено розгляду різноманітних вимірів тіла, які становлять специфічний «тілесний вокабуляр»: дискурс важкодоступного, тіло як предмет філософування, тіло жіноче та чоловіче, філософія рани й ушкодження, еротизм і сексуальність (таємниця стосунків/оволодіння іншим тілом), фізично-емоційне та ментальне, медичне, перверсивне, штучне, героїчне, андрогінне, стадницьке, вікове, спортивне, культурне тіло.

Феноменологія релігії

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. В. Сарапін, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними положеннями феноменологічного аналізу релігійності. Предметом розгляду є основи феноменології релігії та її концептуальні форми, а також особливості її інтерпретації у світлі герменевтичного підходу.

Філософія Ніцше

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення студентів із біографією та головними ідеями філософії Фрідріха Ніцше у контексті тлумачення ним традиційних філософських галузей: метафізики, онтології, гносеології, етики, естетики, філософії культури, релігії, права, історії. Аналіз та інтерпретація основних праць філософа.

ПРАКТИКА

Практика дослідницька

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. А. Пастушенко, кандидат філософських наук, доцент.

Метою дослідницької практики є ознайомлення студентів із методикою наукових досліджень у галузі філософії та набуття її первинних навичок (методика роботи з філософським текстом, бібліографічний пошук, складання бібліографічного апарату, норми і правила оформлення наукової праці, редагування та рецензування філософського тексту, участь у науковій дискусії тощо).

АТЕСТАЦІЯ

Атестація на здобуття кваліфікації бакалавра філософії у НаУКМА проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену (3 кредити) та захисту кваліфікаційної роботи (12 кредитів).
Атестацію випускників здійснює фахова Екзаменаційна комісія. Умовою допуску студента до комплексного кваліфікаційного екзамену є виконання ним навчального плану в повному обсязі. За результатами атестації студент отримує кваліфікацію бакалавра за спеціальністю «Філософія» і диплом державного зразка.

034 КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури

1, 2 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Завдання курсу – ознайомити студентів гуманітарного факультету з основними засадами, на яких формувалася українська культура, з її специфічними рисами та особливостями, з процесами, що відбувалися упродовж її складання. Увагу приділено як особливостям художньої культури різних періодів, так і формуванню суспільної думки. Українську культуру розглянуто в контексті світової та європейської культури.

Культурологія

1 семестр, 3 год/тижд., залік, екзамен, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач

Характеристика, теоретична модель (образ) головних культурно-історичних епох.
Морфологія та феноменологія головних культурних традицій Сходу та Заходу, цивілізаційних ареалів. опис індивіда різних культурних типів (антропологія культур), його свідомості, аксіології тощо. Генеалогія вітчизняної культурології, огляд наукових шкіл, течій, напрямів історико-культурного типу. Характеристика українського культуро´енезу, головних періодів розвитку української культури (Київська русь, українське бароко, український романтизм тощо).

Вступ до теорії культури

2 семестр, 3 год/тижд., залік, екзамен, 4 кредити, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

Попереднє уявлення про предмет культурології, про її місце серед гуманітарних наукових дисциплін та її методологічну специфіку. Теми курсу висвітлюють ´енезу та структуру культурологічного знання, дають уявлення про зміст і обсяг поняття «культура».

Загальна історія мистецтв

2, 2д семестри, 3, 4 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, О. М. Петрова, доктор філософських наук, професор

Розгляд образотворчого мистецтва, його історії, стильових напрямів як специфічної форми пізнання, що кореспондується з іншими формами суспільної свідомості. Аналіз мистецької спадщини людства в контексті жанрових характеристик (від часів Прадавнього Єгипту до кінця XIX ст.). ознайомлення із етапами розвитку мистецтва, відповідно до зміни соціокультурних парадигм. Аналіз художньої форми в її історичній еволюції.

Основні поняття історії культури

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач

Характеристика головних етапів у розвитку наукового жанру історіографії культури (передісторія дисципліни та її остаточне конституювання / оформлення в контексті наукової революції XIX–XX ст.).

Опис предмета сучасної історії культури та репрезентантів її канону (парадигматичні твори для розуміння специфіки жанру).

Панорама теоретичних моделей, різноманіття історіографічного досвіду історико-культурного типу, новий історизм у галузі вивчення культурологічної тематики. Форми сучасного конструювання історичної картини світу в межах наукового дискурсу. Матеріали біографічні, мемуарні, документальні (історія істориків).

Історія культури Європи

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач

Характеристика культурної еволюції, процесу культуро´генезу та культурних змін на головних етапах розвитку європейської свідомості, опис т. зв. Zeitgeist конкретних культурно-історичних епох, класичних і романтичних, моделювання рівнів європейської культурної свідомості, ментальності епох, картин світу з позицій сучасного стану досліджень у галузі європеїстики.

Наукове письмо

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. А. Осьмак, старший викладач

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні: знати специфіку наукового письма в гуманітарній сфері, логіку побудови аргументів та викладу матеріалу, вимоги до оформлення академічного тексту та літератури; уміти організовувати свою наукову роботу, самостійно підбирати й опрацьовувати літературу, систематизувати й викладати думки згідно з вимогами до академічних стандартів, створювати цілісне бачення проблеми й аналізувати суперечності.

Релігійно-культурні традиції на теренах України

3, 4 семестри, 4, 2 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, Р. В. Демчук, кандидат філософських наук, доцент

Дослідження міфологічних систем (котрі не є фактом емпіричної дійсності, однак стали предметом культурологічної реконструкції) праетносів та етносів, що мешкали на території України; аналіз становлення світоглядних підвалин автохтонного східнослов'янського етносу; з'ясування адаптації трансплантованої східнохристиянської традиції та її взаємодії з місцевими реаліями; визначення специфіки феномена «українське православ'я»; позначення релігійних утворень як певного чинника національного самозбереження (греко-католицизм) та ідентифікації (рідновірство); виявлення іноетнічних релігієтворчих процесів, що проявилися на українських теренах (штундизм у середовищі німецьких колоністів українського Півдня; хасидизм у єврейському середовищі як певна реакція на політичні реалії України відповідної доби; дотичність до світу ісламу у формі його кримсько-татарської філіації тощо); демонстрація впливу радянського «богоборницького» атеїзму на загальний духовний занепад та виникнення місцевих синкретичних релігійних рухів (на кшталт великого Білого Братства) в Україні пострадянської доби; об´рунтування позитивної ролі «релігійного відродження» як чинника самозбереження нації на підставі смислобуттєвих цінностей у спільному культурно-політичному просторі.

Історія культур Сходу

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

основні культури традиційного Сходу (Азії та Північної Африки), етапи їхнього розвитку від виникнення найдавніших цивілізацій до доби колоніальних завоювань. ознайомлення з особливостями духовної культури, мистецтва, літератури кожної з основних культур Сходу.

Археологія та давня культура

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент, О. В. Бондарець, старший викладач

основні закономірності та тенденції культури давнього людства – до античності на території зарубіжної Європи, до часів Київської русі на теренах України, до великих географічних відкриттів у Новому Світі. вивчення археологічних джерел та методики археологічних досліджень.

Етнологія

5, 6 семестри, 2, 4 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Курс розрахований на студентів, які спеціалізуються в гуманітарній галузі, зокрема в культурології, історії та філології. вміст лекцій розплановано таким чином, щоб дати можливість студентам отримати всебічне уявлення про етнос та його культуру як про цілісну та самодостатню систему, що складається з великої кількості різних компонентів, від варіативності яких залежить характер та специфіка кожної окремо взятої етнічної культури.

Музеєзнавство

5, 6 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 7 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Історія, теорія (загальна, документування, тезаврування, комунікації) музейництва. Музейне джерелознавство. Методика фондової, експозиційної та освітньої діяльності музеїв різних типів та профілів. Музейна педагогіка. Музейне будівництво (музейна політика і законодавство, музейний менеджмент та маркетинг, охорона поза музейних пам’яток тощо).

Соціокультурний розвиток людства

5, 6, 7, 8 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 15 кредитів, О. В. Бондарець, старший викладач, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Семінар має на меті ознайомити студентів, з одного боку, з основними сучасними концепціями розвитку людства, а з іншого – з проблемами у вивченні розвитку людського суспільства. Буде розглянуто проблеми антропосоціо´енезу, походження мистецтва, театру, виникнення та розвитку мов, походження відтворювального господарства, походження писемності та її види, походження держави, шляхів сполучень та транспорту, етно´енез та соціо´енез, походження ремесла та інші найважливіші проблеми розвитку людства. Семінар допоможе студентам опанувати методологію та методику дослідження давніх суспільств у всіх їхніх проявах. Передбачено лекційну частину та семінари із заслуховуванням доповідей студентів та їхнє обговорення. Самостійна робота студентів може вилитися у наукові публікації.

Давня Європа та Близький Схід

5, 6, 7, 8 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 15 кредитів, О. В. Бондарець, старший викладач

Мета курсу: з’ясувати значення Близького Сходу для розвитку населення давньої Європи на тлі загальноісторичного розвитку з урахуванням специфіки археологічного пізнання; дати уявлення про взаємозв’язок екологічних, економічних, соціальних, демографічних та світоглядних сфер життєдіяльності; ознайомити з культурою населення давнього Близького Сходу та народів Європи, простежити спадковість у формах культури тощо.

Соціальна і культурна антропологія

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Історичний розвиток дослідницьких практик із вивчення культурного комплексу неписьменних народів на базі ідей історії, етнографії, етнології, соціальної психології, психоаналізу, лінгвістики та семіотики. ознайомлення із сучасним станом «експериментальної», нативістської, постколоніальної та урбаністичної антропології у вивченні сучасного потенціалу відмінностей культур.

Східнохристиянська культура

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Р. Демчук, кандидат філософських наук, доцент

Курс полягає у розгляді базової Східнохристиянської (візантійської) макроцивілізації; відстеженні східнохристиянського моделюючого чинника у Київоруській субцивілізації; позначенні константи «візантінізму» у Східнослов'янській цивілізації Нового часу (російській).

Культура повсякдення народів світу

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Основні характерні особливості та специфічні риси культури повсякдення, що склалися в процесі історичного розвитку різних народів та культурних регіонів.

Загальна теорія культури

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Основні тематичні та проблемні поля сучасної культурології та їхні концептуальні рамки, історія та сучасний стан їх досліджень.

Масова культура

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Передбачає вивчення основних проблем дослідження сучасної культури, місце в них проблематики масової культури, демонстрацію варіативності та критичного потенціалу концепції масової культури. Поява концепцій «культури» та «масової культури», їхні соціальні, політичні й культурні імплікації та трансформації значення; культура як загальні норми чи як поле вираження та містифікації соціального антагонізму; соціальні причини протиставлення «високої» і «масової» культури; основні підходи та школи дослідження «масової культури». Зв'язок ідеології, культури та суспільства. Масова культура як матеріал для вивчення способу життя суспільства та його само-репрезентації. Масове виробництво і споживання культури в соціальному контексті; адміністративний характер культури в період пізнього капіталізму; культурні практики «популярних класів».

Соціальна культурологія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Черепанин, кандидат філософських наук, старший викладач

Введення у проблематику різних соціальних практик сучасної культури. розгляд таких ключових концептів, як подія, інтелектуал, ідентичність, мультикультуралізм, нетерпимість, расизм, насильство, глобалізація, ідеологія, мистецтво, тілесність, субкультури, політичність та ін. Застосування міждисциплінарного підходу: аргументація наводиться в антропологічно-філософськоісторичному та політико-економічному дискурсивних полях.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Стародавні цивілізації Сходу

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

Історія культури цивілізацій Близького та Середнього Сходу від часу їхнього виникнення до доби синтезу давньосхідної духовної спадщини і досягнень античної цивілізації. Історія культур давнього Єгипту та Месопотамії, давньоіудейська й зороастрійська релігії.

Історія кіно

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. І. Брюховецька, старший викладач

Історія світового кіно, його становлення й розвиток, його найвидатніші майстри та класичні твори, а також мистецькі напрями.

Методика викладання культурологічних дисциплін у середніх закладах освіти

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Культурологія в контексті гуманітарного знання. Наукові основи методики викладання культурологічних дисциплін. Форми організації навчання та методика їх проведення. Методи навчання. Методика формування наукових понять.

Формування уміння працювати з навчальними текстами, періодичними виданнями. Методика використання наочних засобів. Модульна система навчання. Інноваційні технології навчання. організаційно-методичне забезпечення викладання культурологічних дисциплін. особистісна культура вчителя. цілісність педагогічної діяльності. Педагогічне спілкування.

Антична культура

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач

Характеристика античного типу культури в європейському та світовому контексті, культурної свідомості греків і римлян на головних етапах еволюції класичного світу, топіка античної культури та логіка її розвитку, культурологічна репрезентація античної людини, ознайомлення з головними текстами греко-римської спадщини історико-культурного змісту, панорама сучасного антикознавства (проблематика, методології, конфлікт інтерпретацій, теоретико-пізнавальні парадигми / школи, лексикон, сучасні реконструкції антика).

Формування антикознавчого мислення, розуміння зв'язку сучасної європейської культури з греко-римською спадщиною.

Культура Європи Середніх віків

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

Джерелознавче ознайомлення студентів з основними пам'ятками (текстами) культури європейського середньовіччя; ознайомлення з сучасними теоретичними концепціями середньовічної культури; вироблення початкових навичок самостійного культурологічного аналізу середньовічних пам'яток.

Культура Відродження

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач

Характеристика ´енези ренесансного типу культури, наукова періодизація доби ренесансу, опис головних феноменів ренесансної культури, ознайомлення з історією дослідження культури відродження, панорама сучасних теоретичних образів ренесансної культури, конфлікт інтерпретацій у студіях ренесансу.

Важливим завданням курсу є демонстрація значення ренесансних студій для становлення сучасної культурології (концепції культурно-історичних епох, соціокультурна динаміка Європи Нового часу тощо).

Культура Європи Нового часу

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач

Характеристика класичних і романтичних епох, феноменів і подій, культурної історії, головних європейських країн з 1500 р., опис рівнів і форм у культурному різноманітті європейського життя (принцип ex pluribus unum).

Ознайомлення з панорамою шкіл, течій, напрямів історикокультурних реконструкцій Європи Нового часу в аспекті наукового дискурсу, з дискусіями, актуальними темами і проблематикою культурології модерної Європи.

Культура доби Бароко

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач

Характеристика бароко як типу культури, місця культурно-історичної доби бароко в історії європейської культури. опис барокового світогляду та світосприйняття. Головні феномени, факти, постаті культури бароко. Періодизація й хронологія бароко, локальні стилі (варіанти), специфіка українського бароко. Антропологія бароко. взаємодія вченої та народної культури в добу бароко. Традиції вивчення та сучасні інтерпретації барокового типу культури.

Сучасна культура Заходу

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Історія сучасної культури Заходу з XIX до початку XXI ст. в поєднанні з найцікавішими теоретичними інтерпретаціями цієї історії та культури.

Традиційні культури Африки, Австралії та Океанії

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Традиції та інновації в культурі. Історія дослідження традиційних культур Африки. З історії африканських культур. Традиційне мистецтво Африки. Міфи народів Африки. Культури Африки в світовому цивілізаційному процесі. Історія дослідження традиційних культур Австралії. Австралійські аборигени: населення та демографія. Економіка аборигенів Австралії. основні образнопонятійні структури світогляду австралійських аборигенів. З історії океанійців. релігія океанійців.

Культура доколумбової Америки

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

У курсі висвітлено основні тенденції розвитку культури на Американському континенті, починаючи від появи на ньому найдавнішої людини до завоювання європейцями. Зроблено спробу поєднати періодизацію культури Америки з основними змінами клімату та близькосхідно-європейським культурно-історичним циклом. розглянуто основні погляди щодо проблеми зв'язків між населенням Америки і Старого Світу в доколумбову епоху. Значну увагу приділено аналізу культури основних центрів давніх цивілізацій Нового Світу.

Китайська класична культура

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, вакансія

Історико-географічні підстави виникнення, формування та розвитку китайської культури. духовні та матеріальні аспекти класичної культури Китаю. різні філософські та релігійні напрями, основні види китайського класичного мистецтва.

Культура Японії

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент

Формування японської культури та її розвиток від найдавніших часів до реставрації Мейдзі 1868 р.

Індійська культура

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент

Формування і розвиток індійської культури від найдавніших часів до сьогодення, її характерні риси та особливості, вплив її на інші культури та рецепція впливів.

Ісламська культура

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Туранли Ферхад, кандидат наук, доцент

Вивчення історії, засад, догматів, культури, мистецтва, філософії, суфізму, читання священної книги Кур'ан, також структури і тлумачення (Fıkıh) названої книги із застосуванням методу герменевтики. Утворення об'єктивної картини співвідношення між різними видами монотеїстичних і політеїстичних релігій: індуїзмом, конфуціанством, іудаїзмом, християнством та ісламом.

Канон тіла в культурі

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Гавриленко, кандидат філософських наук, старший викладач

Основі сучасні концепції тіла та тілесності, культурна історія тіла від Античності до Нового часу. ознайомлення з актуальними вітчизняними та зарубіжними науковими дослідженнями з проблематики. важливим завданням курсу є розуміння історичності тілесних практик і розуміння людського тіла.

Актуальні проблеми зарубіжної культурології

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Огляд актуальних теоретичних та історико-культурних тем і проблем західної культурології.

Культура та влада

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Огляд актуальних дослідницьких програм сучасної культурології.

Особистість у культурі Заходу в постметафізичний період

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Огляд та дослідження актуальних підходів до вивчення особистості через найцікавіші постаті, персонажі та фігури в культурі Заходу.

Франкфуртська школа

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Огляд історії та теорії Франкфуртської школи на тлі дотичних та альтернативних до неї підходів критики культури.

Сучасні теорії культури

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Огляд в історичному розвитку трансформації «наук про дух» в «історичні науки», а згодом у «науки про культуру» в плані методології, вивільнення теорій культури від «філософії культури» та напрацювання в культурології специфічної дистанції до історії культури «повсякденності» та «наративних» переказів історії культури. розглянуто актуальні та перспективні проблеми теорії культури з розвитку української культури XX – початку XXI ст.

Кіномистецтво

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л. І. Брюховецька, старший викладач

Знання про особливості становлення й розвитку кіно, його найвидатніших майстрів, а також мистецькі напрями у Франції, Німеччині, США, данії, великій Британії, Швеції, Італії, Іспанії, Японії, країнах Східної Європи, СРСР й Україні. Курс дає змогу розширити світогляд і збагатитися естетично.

Канон і контекст: огляд історії та теорії архітектури

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, С. Ю. Шліпченко

Розуміння того, що являє собою архітектура, її місце в системі культурних побудов, ознайомлення студентів з основними поняттями, історичними «періодами», персоналіями, концепціями та напрямами архітектурної думки.

Історія музичного мистецтва

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М. В. Іваненко

Курс висвітлює історію українського, російського та європейського музичного мистецтва від доби античності до початку XXI ст., простежує шляхи формування музичних стилів і жанрів, а також вивчає та аналізує творчість видатних композиторів.

Історія декоративно-прикладного мистецтва

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Курс спрямований на те, аби розкрити інформацію з історії ремесла та його художні традиції. розглянуто специфічні риси ремесел різних регіонів, технологічні особливості виготовлення предметів із різних матеріалів, їхні художні особливості та знакові функції.

Структурний аналіз художнього твору

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. М. Петрова, доктор філо-софських наук, професор

Курс складається з двох розділів: перший надає інформацію про наукову галузь «Мистецтвознавство», про еволюцію дисципліни та логіку її розвитку; другий відкриває перед студентами художні закони та принципи самого творчого процесу митця – готує студента до самостійного мистецтвознавчого дослідження, яким завершується курс.

Теорія і практика виставкової роботи

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Курс розраховано на те, аби дати студентам основні уявлення про історію та сучасний стан розвитку виставкової справи в Україні та світі. одним із завдань є надати студентам можливість не лише ознайомитись із теоретичною стороною створення виставки, а й набути практичних навиків.

Музейна археологія

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

У руслі системно-комунікаційного підходу до вивчення музейної справи охарактеризовано предмети музейного значення та домузейні форми нагромадження історико-культурних цінностей у часи первісності та стародавніх суспільств. висвітлено особливості становлення археології як науки та організації музеїв в Україні, основні тенденції їхнього розвитку. Значну увагу приділено науково-фондовій та експозиційній роботі археологічних музеїв.

Туризм та екскурсійна справа

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Р. В. Демчук, кандидат філософських наук, доцент

Розгляд теоретичних (філософських, культурологічних, антропологічних, політологічних, етичних) аспектів феномена туризму; набуття практичних знань та навичок через залучені майстер-класи.

Музейництво в країнах Центральної та Західної Європи

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, запрошений фахівець

Особливості розвитку музейництва в різних регіонах світу. Історичний і сучасний досвід музейної справи в країнах центральної та Західної Європи. Музейна політика й музейне законодавство. Музеєзнавча періодика. Стратегія музеєзнавчих досліджень.

Пам’яткознавство та охорона пам’яток історії та культури

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошений фахівець

Теоретичні основи пам’яткознавства. Історія та практика українського пам’яткознавства. Місце охорони позамузейних пам’яток історії і культури в системі музейництва. Завдання музеїв у питанні охорони пам’яток; зміст, форми, засади їхньої діяльності в цій сфері.

Музейні фонди: основні напрями та специфіка діяльності

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М. В. Панченко

Загальна характеристика музейного фонду України. Структура музейного зібрання. Склад і типологія фондів різних музеїв. джерела, етапи та методи комплектації. документування під час комплектації. облік фондів музеїв. Фондова документація. Наукова паспортизація і каталогізація. вивчення музейних зібрань й окремих предметів. Методика атрибуції. Збереження музейних зібрань. Консервація та реставрація.

Експозиційне мистецтво

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Музейна експозиція: теоретичні засади. Музейна комунікація в історіографічній перспективі. діалектичні та прикладні аспекти музейної комунікації. Мистецтво експозиції. особливості експозицій музеїв різних профілів. Специфіка впливу музейної експозиції на відвідувачів.

Музейна справа в країнах Америки

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, запрошений фахівець

Специфіка музейництва в країнах Америки. визначні сучасні музеї. Загальна характеристика організаційної системи музейної справи, принципи та зміст діяльності музеїв. Упровадження результатів наукових досліджень у практику музейництва.

Музеї світу

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Історія, теорія (загальна, документування, тезаврування, комунікації) музейництва. Музейне джерелознавство. Методика фондової, експозиційної та освітньої діяльності музеїв різних типів та профілів. особливості розвитку музейництва в різних регіонах світу. Історичний і сучасний досвід музейної справи в країнах центральної та Західної Європи. Специфіка музейництва в країнах Америки. визначні сучасні музеї.

Історія костюма й моди

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Курс розраховано на тих, хто цікавиться розвитком окремих напрямів культур людства. Побутування одягу та моди розглядається як один із напрямів розвитку культури. Через функції костюма в суспільстві досліджуються тенденції співіснування та взаємовпливу різних культур та напрямів суспільної свідомості.

Дохристиянський світогляд давнього населення України

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Форми духовно-практичного опанування світу. Формування та періоди розвитку світогляду. Загальні тенденції та основні риси еволюції світосприйняття. докосмічна стадія мислення. Становлення розвинутої системи світогляду та уявлень про вселенський порядок. давні уявлення про основні прояви космосу в житті суспільства. Суспільний космос у «міфічних» періодизаціях історії. Глобальні катаклізми як синхронна розруха гармонії в природі та суспільстві, як необхідна умова їх майбутнього відродження. Механізми архаїчного мислення та специфіка релігійно-міфологічних систем. розвиток світогляду праслов'ян. релігійні культи східних слов'ян. Генотеїстичні та пантеїстичні тенденції в світогляді давніх слов'ян. Суть ритуально-культової практики. Поховальний обряд: еволюція змісту та специфіка. Аспекти дохристиянського світогляду в давньоруському мистецтві.

Історія українського кіно

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. І. Брюховецька, старший викладач

Різнобічна панорама українського кіно: творчість о. довженка як ключової постаті, кінодраматургія, кінорежисура, операторське й акторське мистецтво, осмислення місця українського кіно у світовому контексті.

Основи атрибуції та експертизи художнього твору

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Ж. Пустовалов, кандидат історичних наук, доцент

Сучасні завдання та методи атрибуції. Сфера застосування даних експертизи та атрибуції. Комплексне дослідження художнього твору. Сучасний метод атрибуції та експертизи. Експертиза та атрибуція творів живопису.

Вступ до історичної танатології

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

Категоріальне поле ставлення до смерті в традиційній свідомості різних соціумів. окреслення специфіки окремих етнокультурних осередків у контексті ставлення до смерті та вмирання; аналіз ´енези забобонів, вірувань та звичаїв, пов'язаних зі смертю; уявлення про культурне навантаження моделей примусового позбавлення життя в певних соціумах давнини.

Історія містичних вчень Сходу та Заходу

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Капранов, кандидат філософських наук, доцент

Історія та основні засади містичних та езотеричних учень: гностицизму, йоги, тантризму, буддійської езотерики, даосизму, каббали, хасидизму, суфізму, християнської містики. ознайомлення з сучасними науковими підходами до аналізу містичних та езотеричних учень.

Київ та кияни

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. А. Осьмак, старший викладач

Курс розрахований на широке коло студентів, які цікавляться історією та культурою Києва. розглянуто окремі аспекти історичного та культурного розвитку міста, культурні традиції, що склалися в середовищі киян, легенди про Київ та його населення, а також історичну топографію міста. окрему увагу приділено історичним персоналіям, пов'язаним із Києвом, а також подіям XIX–XX ст.

Культура радянської доби

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Чумаченко, старший викладач, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

Курс має на меті критичне ознайомлення сучасного студентства зі специфікою культурного розвитку під час 75-річного панування радянського різновиду тоталітарного режиму. Наголос зроблено на своєрідній динаміці видозмін культури радянської доби у часі, на її наскрізно ідеологічному характері, на галузях культури, що становили центр її уваги. Процеси, що відбувалися в Україні протягом радянського періоду, розглянуто на тлі загальних тогочасних ідеологем і у контрасті з ними.

Музика як засіб творчого розвитку

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Іваненко

Спрямований на розвиток творчих здібностей студентів, покращення сприйняття навчального матеріалу за допомогою музики. використання авторської програми впливу музики на інтелектуальну діяльність дає змогу ознайомити з різними методиками актуалізації навчального процесу і сприяє розвитку сприйняття, реактивності, уваги, уяви. Активізація творчого мислення виявляється не тільки у використанні відомих уявлень, понять, операцій, а й дає змогу втілювати нові образи, значення і способи рішення завдань, свідомо видозмінювати структуру питань, вміння осягнути явище у всіх його проявах.

Культура США і Канади XVI–XX ст.

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Івашина, старший викладач

Сучасна культура Заходу, культура Європи Нового часу, соціальна культурологія.

ПРАКТИКА

Практика музейна (ознайомча)

1 семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, Р. В. Демчук, кандидат, філософських наук, доцент, О. В. Бондарець, старший викладач

Ознайомлення з експозиційними та фондовими колекціями музеїв різних за профілем (історичних, художніх, природничих, технічних, літературних, комплексних) та за основним суспільним призначенням (державних, академічних, навчальних, відомчих, на громадських засадах). Звіт про практику, де аналізуються підсумки проведеної роботи.

Практика навчальна (археолого-культурологічна)

4д семестр, 30 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. В. Демчук, кандидат філософських наук, доцент, О. В. Бондарець, старший викладач

Робота на розкопі. опанування основних методів польових археологічних досліджень. Систематичне ведення щоденників. Прослуховування лекцій, бесід, які проводять керівник практики та наукові співробітники експедиції для ознайомлення з історією краю, методикою археологічних досліджень тощо. Екскурсійна програма. робота на «камералці». ознайомлення з методикою атрибуції, класифікації та інтерпретації археологічних матеріалів, культурологічним тлумаченням археологічних джерел.

Практика дослідницька (музейна)

6д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Ознайомлення із системою організації роботи музеїв та методикою музейної діяльності. робота з музейною документацією та архівними матеріалами. Підготовка контрольного тексту тематичної екскурсії (згідно з темою наукових досліджень). Підготовка «портфеля екскурсовода». Участь у методологічному семінарі щодо методики підготовки та проведення екскурсії, специфіки екскурсійної роботи в музеях різних типів та профілів. Підготовка та здавання тематичної екскурсії керівнику практики та співробітникам відповідного відділу музею. Аналіз екскурсії. Звіт про проходження практики, аналіз її підсумків.

Практика дослідницька (етнологічна)

6д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Нікішенко, кандидат історичних наук, доцент

Дослідницька практика передбачає опанування студентами методів ведення польових етнографічних досліджень, збір, систематизацію та узагальнення матеріалів згідно з планом експедиції.

Практика педагогічна

6д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бондарець, старший викладач

Ознайомлення зі специфікою роботи в тих середніх закладах освіти, на базі яких проводиться практика (як правило, на базі гімназії «Києво-Могилянського колегіуму» та ліцею № 100 «Поділ»), з особливостями викладання в них культурологічних дисциплін. Проведення 1-2 позакласних занять або заходів. відвідування

уроків учителів із дисциплін гуманітарного напряму та їх загальнопедагогічний аналіз. Підготовка та проведення 2-4 пробних та 2 залікових навчальних занять. відвідування занять, які проводять однокурсники-практиканти, їх аналіз та обговорення. Участь у методичних семінарах, які проводить керівник практики. Підготовка звітних документів (методичної розробки одного з проведених уроків чи інших форм організації навчання; розробки-аналізу одного із занять, яке проводили вчителі або однокурсники; звіту про проходження практики).

035.01 ФІЛОЛОГІЯ
(УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – МОВА, ЛІТЕРАТУРА, КОМПАРАТИВІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Загальне мовознавство

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 зал. б., А. А. Лучик, доктор філологічних наук, професор, К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Курс загального мовознавства включає три основні розділи: історію мовознавства, теорію мовознавства й методи лінгвістичного аналізу. З позицій сучасного стану науки про мову він покликаний узагальнити, розширити й поглибити знання студентів з проблем суті, розвитку, функціонування, взаємозв'язків і структурної організації мови, курс знайомить з різними лінгвістичними напрямами й школами, озброює методологією й методикою дослідження мови, сприяє формуванню навичок самостійної роботи з фаховою літературою та підготовці майбутніх спеціалістів до творчої практичної діяльності в галузі освіти, культури й науки. Тут висвітлюється розвиток лінгвістичної думки від початків до XXI ст., становлення мовознавства як науки, специфіки різноманітних лінгвістичних напрямів і шкіл, що домінували у минулі епохи, і тих, що визначають сучасний стан мовознавчої науки; розкриваються основні аспекти теорії мови: знакова природа, структура мови, взаємозв'язок мови і мислення, співвідношення мови і мовлення, фонологічну, граматичну, лексико-семантичну її системи та проміжні рівні. Значна увага приділяється місцю мовознавства у сучасній парадигмі наукових знань та міждисциплінарному характеру лінгвістичної науки. На підґрунті синтезу робіт із методологійної проблематики курс вводить слухачів у методику і технологію лінгвістичних досліджень.

Старослов'янська мова

2-й (весняний) семестр, 2 год. / тиждень, іспит, С. О. Вербич, доктор філологічних наук, доцент

Мета навчального курсу – сформувати в студентів знання про старослов'янську мову як про найдавнішу слов'янську літературну мову, обґрунтувати її важливість для вивчення історії сучасних слов'янських мов з огляду на те, що вона відбиває той стан сучасних слов'янських мов, якого вони досягли на ранній стадії свого розвитку, відразу ж після виокремлення давніх слов'янських діалектів із праслов'янської мови; пояснити спільне і відмінне між термінами старослов'янська, староболгарська, церковнослов'янська мови.

Упродовж вивчення курсу «Старослов'янська мова» студенти дізнаються про виникнення слов'янської писемності, діяльність у цьому аспекті просвітників Костянтина (Кирила) і Мефодія, про особливості двох азбук − глаголиці й кирилиці, основні пам'ятки старослов'янської мови (глаголичні і кириличні), її базові структурні рівні − фонетичний, морфологічний і синтаксичний − у їхньому зв'язку з праслов'янською мовою та в проєкції на сучасні слов'янські мови. Практичні заняття передбачають виконання усних і письмових завдань, покликаних закріпити теоретичні знання студентів передусім про основні фонетичні й граматичні риси старослов'янської мови, а також сформувати в них уміння читати й перекладати тексти старослов'янською мовою.

Історія української мови

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів., Н. М. Тома, кандидат філологічних наук, доцент

Історія української мови (історична граматика) – базова дисципліна для професійної підготовки філолога-українієта, філолога-славіста, фахівця гуманітарного профілю. Лекційний курс ознайомлює студентів із проблемами походження української мови, процесами формування її фонетичної і граматичної систем, з найважливішими явищами становлення лексики і фразеології. Практичні заняття сприяють закріпленню та простеженню різноманітних явищ та процесів (фонетичних, граматичних, лексичних), та з'ясуванню закономірностей правописного закріплення живого мовлення у пам'ятках XI – XVIII ст., текстах нової літератури. Важливим аспектом у курсі є аналіз текстів різних стилів та жанрів від XI ст. і до сьогодні.

ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Вступ до слов'янської філології

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 зал. б., К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Курс покликаний розкрити сутність, розвиток і сучасний стан досліджень зі слов'янської філології; сформувати базові знання про історію виникнення праслов'янської мови та її подальшого діалектного членування аж до появи національних мов; ознайомити з теоріями походження й розселення давніх слов'ян, виникненням їхніх писемностей. У ході курсу студенти навчаться критично аналізувати зазначені теорії й дискутувати про їхню вірогідність із застосуванням лінгвістичних термінів і фактів; звернуть увагу на спільні й відмінні риси слов'янських мов, дізнаються про закономірності функціонування й наслідки окремих мовних явищ (як-от, закону відкритого складу, палаталізації тощо). Значна частина курсу присвячена вивченню особливостей сучасних слов'янських мов (їхньої фонетики, морфології, синтаксису, частково лексики й словотвору). Студенти напрацюють навички зіставлення споріднених мов, проводити паралелі, простежувати причинно-наслідкові зв'язки, розвинуть мовне чуття й розширять лінгвістичний світогляд.

Основи зіставного мовознавства

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Курс покликаний ознайомити студентів-філологів із основними поняттями зіставного мовознавства, розкрити історію становлення галузі й навчити критично аналізувати й застосовувати різні підходити у зіставних дослідженнях. Мета дисципліни – висвітлити основні методику й принципи зіставних досліджень, розкрити спільні і відмінні риси мов світу, ознайомити з різними лінгвістичними напрямами і школами у межах зіставного мовознавства та суміжних галузей.

Лінгвістична географія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Курс подає відомості про територіальну диференціацію та дистрибуцію мов світу, особливості виокремлення мовних ареалів та класифікації мов за генеалогічним і типологічним підходом. Курс формує уявлення про мову як соціальне явище, політичні, економічні, культурні та інші чинники, що впливають на формування й розвиток мови, визначення її статусу й світових позицій. Окрему увагу буде приділено функціям мови у суспільстві, її ролі як національної спадщини та цінного ресурсу. Також у ході курсу студенти дізнаються про лінгвістичні особливості міжкультурної комунікації та підстави й шляхи ревіталізації загрожених мов. Крім того, студенти навчаться користуватися лінгвістичними картами й атласами, аналізувати статистичні дані про мови світу, вести дискусію про проблемні лінгвістичні питання.

Полоністика: інтердисциплінарний аспект

6 додатковий триместр, 4 год/тижд., залік, Л. В. Непоп-Айдачич, кандидат філологічних наук, доцент.

Упродовж навчального курсу студенти опановують знання про специфічні риси польської мови, які виявляються на всіх мовних рівнях. Лекційний курс знайомить із лексико-семантичними, фразеологічними, морфологічними, синтаксичними явищами польської мови в етнолінгвістичному та зіставному аспекті, із важливими історичними й культурними фактами, які вплинули на світогляд поляків. Семінарські заняття передбачають опанування коректної мовленнєвої поведінки, яка відповідає вимогам культури мови та відмінних типів комунікативних ситуацій, виконання різноманітних усних і письмових завдань, написання коротких текстів, підготовку й презентацію власного проєкту тощо.

Редагування художніх текстів

7 триместр, 3 год/тижд., залік, 3 зал. б., М. В. Зарінова, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Курс розкриває мету, сферу використання і особливості застосування мовних засобів художнього стилю мовлення. Студенти дізнаються про побудову, головні ознаки й стильові параметри гарного художнього тексту. Вивчаючи теорію, здобудуть практичні вміння аналізу й поліпшення чужих і власних висловлень. Значна увага в курсі приділена методам і прийомам редагування відповідно до жанрової специфіки.

Основи психолінгвістики

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 зал. б., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує знання про історію виникнення та розвитку психолінгвістики як науки, основні напрямки та школи у психолінгвістиці, методики психолінгвістичних та нейролінгвістичних досліджень, психолінгвістичні експерименти та моделі мовленнєвої діяльності. На лекціях розглядається низка загальнотеоретичних та прикладних аспектів сучасних психолінгвістичних, нейролінгвістичних, етнопсихолінгвістичних досліджень, приділяється увага виявам норми і патології в мовленні. Студенти вчаться застосовувати основні психолінгвістичні методики, визначати національні та універсальні риси в мовленні, характеризувати особливості комунікативного впливу на структуру свідомості.

Мета курсу – ознайомити студентів із системою понять та термінів, якими послуговується психолінгвістика, сформувати систему знань про взаємозв'язки мови і мислення, процеси утворення, сприйняття та формування мовлення, розвиток мовних навичок, моделі мовленнєвої діяльності та перевірку цих моделей шляхом експериментів.

Основи комунікативної лінгвістики

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 зал. б., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує систему знань про основні поняття та категорії комунікативної лінгвістики, методики дослідження спілкування, основи прагматичного аналізу, контент-аналізу та дискурс-аналізу. Студентам пропонуються різні підходи стосовно комунікативного-функційного дослідження основної одиниці мовленнєвого спілкування – дискурсу – та його складових. Формуються навички комунікативного аналізу, знання про специфіку підходів щодо типів, форм та моделей комунікації, інтерпретації комунікативних ситуацій, дослідження їх структури; вивчаються комунікативно-риторичні якості мовлення, загальні закони спілкування, організація засобів мовного коду, структуру та типи мовленнєвих жанрів.

Лексика англійської мови

5 триместр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор.

Курс спрямований на вивчення лексики англійської мови, включно із значущими елементами лексичної системи, зокрема, словосполучень дієслів з адвербіальними частками. Студенти опановують практичні навички аудіювання відеотекстів, що є зразками сучасної англійської мови, вивчають їх лексичну специфіку. При вивченні цього курсу розширюється світогляд майбутніх філологів, а також поглиблюються й закріплюються набуті ними раніше знання не тільки з англійської мови, а й з наукових питань. Зокрема, вони ознайомляться з основами лексикології англійської мови, етимологічним складом й стилістичними особливостями англійської мови, багатством та різноманітністю її виражальних засобів, словотворенням,

синонімією, антонімією, паронімією, фразеологією тощо. Робота над цими темами дозволить студентові поглибити свої знання й вільно спілкуватися англійською мовою у різних сферах суспільного життя. Мета курсу – сформувати вміння вживати лексичні одиниці з якнайбільшою комунікативною доцільністю відповідно до норм Standard English, розширити знання про системний характер лексики, її тісний зв'язок з іншими рівнями мови, зокрема граматикою та стилістикою, сформувати вміння вживати мовні одиниці з комунікативною доцільністю відповідно до лексичних, морфологічних, синтаксичних і стилістичних норм англійської мови. Студенти розвивають навички аудіювання в процесі виділення та аналізу відповідних лексичних явищ у сучасних країнознавчих відеоматеріалах, виконують індивідуальні творчі завдання, спрямовані на ефективне оволодіння основами лексикології, що сприяє ефективному засвоєнню норм сучасної англійської мови. Індивідуальні творчі завдання з аналізу та засвоєння елементів лексичної системи сучасної англійської мови формують і закріплюють важливі для майбутньої професійної діяльності навички, зокрема, словосполучень дієслів з адвербіальними частками.

Професійний переклад з англійської мови

6 триместр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор.

Курс призначений для формування й удосконалення практичних навичок, необхідних для студента, який прагне стати перекладачем. Студенти набувають компетенцій із відтворення лексичних, граматичних та стилістичних складнощів англійської мови українською, оволодівають основами фахового редагування перекладів, навчаються застосовувати різні перекладацькі моделі адекватної передачі особливостей оригіналу, випрацьовують навички усного послідовного та письмового наукового та художнього перекладів з англійської мови на українську. Мета курсу – сформувати вміння перекладати тексти різних жанрів та стилів та редагувати їх, засвоїти навички основ усного послідовного перекладу, розширити знання про специфіку перекладацької діяльності, набути вмінь застосовувати адекватні трансформації на лексичному, граматичному та стилістичному рівнях при перекладі з англійської мови на українську. Після прослуховування курсу студенти повинні знати різні перекладацькі моделі адекватної передачі особливостей оригіналу, мати навички послідовного усного перекладу та основ фахового редагування перекладів. Студенти розвивають вміння відтворювати лексичні, граматичні та стилістичні складнощі англійської мови українською. Студенти виконують вправи з опанування основами усного послідовного перекладу в процесі вдосконалення навичок аудіювання, актуальних країнознавчих відеоматеріалів телеканалів CNN, CNBC, промов політичних та суспільних діячів США, професійних відеоматеріалів мережі YouTube. Студенти вивчають зразки видатних перекладів з англійської мови на українську.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Польська мова

5-6 семестр, 3 год/тижд., залік, залік, 8 зал. б., К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Курс спрямований на вивчення початкового рівня польської мови з нуля до рівнів A1/A2. У ході курсу студенти опановують польський алфавіт, правила орфоепії, орфографії та пунктуації; засвоюють базовий словник для обслуговування себе у типових навчальних, робочих та побутових обставинах; вивчають лінгвістичну термінологію для можливості подальшої самостійної роботи зі словниками, довідниками, граматиками польської мови тощо; ознайомлюються із функціоналом й особливостями використання Національного корпусу польської мови; здобувають практичні навички написання текстів різних жанрів і стилів, ведення презентацій, обговорень і дискусій польською мовою.

Польська мова 2

7-8 семестр, 3 год/тижд., залік, залік, 8 зал. б., К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Курс спрямований на продовження вивчення польської мови від початкового рівня до рівнів A2/B1. У ході курсу студенти вдосконалюють знання з орфоепії, орфографії та пунктуації польської мови;

розширюють словниковий запас для обслуговування себе у типових навчальних, робочих та побутових обставинах, а також покращують навички спонтанного мовлення на широку тематику; поглиблюють знання лінгвістичної термінології для можливості подальшої самостійної роботи зі словниками, довідниками, граматиками польської мови тощо; здобувають практичні навички написання текстів різних жанрів і стилів, проведення презентацій, обговорень і дискусій польською мовою.

Турецька мова

3/4 сем., 3 год./тиж., 8 кредитів, залік/залік, Ф. Ґ. Туранли, доктор історичних наук, професор

Мета і завдання вивчення дисципліни «Турецька мова» («Türk Dili» або «Türkçe»), який викладається бакалаврам, полягає у вивченні мови, історії, антропології, національні традиції, літератури, культури, ментальності. Для всебічного вивчення названої дисципліни необхідно самостійна робота студентів, знання методології, постійна систематична робота з різноманітною літературою, джерелами інформації для вивчення запропонованого предмету: навчальними посібниками та підручниками, архівними документами, енциклопедіями, довідниками, статистичними збірками, науковими монографіями та статтями, джерелами картографічної інформації, періодичними виданнями, науково-популярною літературою, Інтернет ресурсів. Вивчення дисципліни передбачає комплексне вивчення дисципліни «Турецька мова»: основ теоретичної граматики, історії мови, лексикографії та історії літератури та культури (спорадично). У результаті вивчення зазначеного предмету студенти повинні знати та вміти аналізувати проблемні питання (правильно читати, писати, вимовляти, перекладати тощо) із застосуванням порівняльно-зіставного (comporatio) методу, також визначати особливості турецької, зокрема османсько-турецької («Osmanlı Tütkçesi») мови.

035.041 ФІЛОЛОГІЯ

(ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно))

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА УКРАЇНСЬКА МОВА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна українська мова
(Фонетика. Орфографія. Лексикологія)

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 9 кредитів; 2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу – забезпечити фахову підготовку філолога з таких розділів мовознавства: фонетика, фонологія, лексика, фразеологія, графіка сучасної української літературної мови; історія української лексикографії. Курс орієнтований на поглиблення та розширення знань про фонетичну, фонологічну, графічну, лексичну та фразеологічну системи сучасної української літературної мови, формування цілісного уявлення студентів про розвиток української мови та її самобутність; засвоєння специфіки зв'язків і залежностей у системі лінгвоодиниць. Особливу увагу приділено опануванню норм літературної мови (орфографічних, орфоепічних, акцентуаційних, лексичних, почасти – словотвірних) на науковій основі, формуванню свідомого ставлення до студійованих мовних явищ. Курс має на меті підготувати студентів до самостійного розв'язання практичних та дослідницьких завдань.

Філософія

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Я. І. Юринець, старший викладач

Мета курсу – сформувати у слухачів уявлення про форми та способи філософування, показати відмінності філософії від інших форм пізнання, ознайомити з основними поняттями і проблемами філософії, представити основні історичні типи філософування. Завдання курсу спрямовують слухачів на здобуття необхідних фактологічних знань з історії філософії і водночас виховують засадничі навички й уміння для подальших історико-філософських студій.

Практика усного й писемного мовлення англійської мови

1, 2, 2д, 3, 4, 4д, 5, 6, 6д семестри, 6 год/тижд., 6 заліків, 3 екзамени, 44 кредити,

І. Д. Пироженко, старший викладач; І. В. Сем'янків, старший викладач; А. Ю. Шугай, старший викладач; О.О. Доб'я , старший викладач; О.П. Качурець, старший викладач;Т.П. Фіногіна, старший викладач, кандидат філологічних наук

Мета курсу – забезпечити фахову підготовку філолога з англійської мови (писемне та усне мовлення). Передбачено опанування основних мовленнєвих навичок комунікативного спрямування (читання, говоріння, сприйняття на слух та письмо) на базі автентичних тематико-лексичних та відповідних граматичних матеріалів. Практичний аспект курсу полягає у випрацюванні в студентів зазначених комунікативних навичок із дотриманням граматичних норм, необхідних для вільного володіння сучасною англійською мовою усно та на письмі.

Практична фонетика англійської мови

1, 2 семестри, 2 год/тижд., 2 заліки, 7 кредитів; 2д семестр, 3 год/тижд., екзамен,

Я. Р. Федорів, кандидат філологічних наук, доцент, Н. В. Соломашенко, старший викладач

Курс закладає підґрунтя до вивчення таких дисциплін, як теоретична фонетика, лексика, граматика, стилістика англійської мови, історія англійської мови, компаративістика, загальне мовознавство. Основними формами організації навчання у процесі вивчення дисципліни є групові практичні заняття, а також самостійна робота студентів, що охоплює виконання індивідуальних проектів. Задля розкриття особливостей англійської вимови й інтонації та створення підґрунтя для вироблення й свідомого застосування практичних навичок теоретичний матеріал подають студентам під час практичних занять та в онлайн-модулях, створених на університетській базі системи керування навчанням.

Зарубіжна література

1, 2, 3, 4, 5, 6 семестри, 3 год/тижд., 3 заліки, 3 екзамени, 8 кредитів, Б. Б. Шалагінов, доктор філологічних наук, професор

Навчальна дисципліна «Світова література-1» охоплює історичний розвиток літератури Західної Європи від античності до кінця XVIII ст., представлений у сукупності інформації про жанри, стилі, поетику, проблематику, філософсько-естетичну основу та історичне підґрунтя.

Завдання курсу: наукове обґрунтування та всебічне вивчення загальних засад історико-літературного процесу античності (літератури Греції, Риму), Середніх віків, Відродження, Бароко, Класицизму, літератури просвітницького раціоналізму, літератури сентименталізму, літератури «веймарської класики».

Вступ до мовознавства

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. І. Павленко, кандидат філологічних наук, доцент

Курс має на меті ознайомити студентів з основами теорії мови, з методами дослідження мови, з принципами функціонування та взаємодії її структурних одиниць. Особливу увагу приділено оволодінню лінгвістичною термінологією. Лекції та практичні заняття охоплюють таке коло питань: наукові критерії класифікації мов та закономірності їхнього історичного розвитку; класифікація звуків мови, фонетичні процеси, природа й структура складу, а також наголосу та інтонації; словотвір та морфологія; класифікація частин мови; граматичні значення, категорії, способи вираження граматичних значень; типи словосполучень та речень; типи відношень слів у лексичній системі мови; прагматика; закономірності функціонування мови у суспільстві та її розвиток. Значну увагу приділено самостійній роботі, яка дає можливість свідомо підходити до підготовки та засвоєння навчального матеріалу, формує навички наукового пошуку, аналізу матеріалу та є необхідною умовою формування лінгвістичних компетенцій.

Країнознавство

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. П. Качурець, старший викладач, Т. С. Фіногіна, кандидат філологічних наук

Навчальна програма курсу розроблена на основі вимог до професійної підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра з дисциплін лінгвістичного циклу. Метою вивчення дисципліни є формування у студентів знань про провідні англомовні країни світу – Велику Британію, США та Австралію. Досягнення цієї мети передбачає опанування значного масиву інформації стосовно географії, історії, соціально-політичної організації, культури, релігії та освіти, традицій та повсякденного життя, а також особливостей варіантів англійської мови вищеназваних країн. Курс викладають англійською мовою. Для підвищення ефективності курсу студенти мають підготувати в його рамках проект, що передбачає дослідження одного з аспектів політико-правового, суспільного, культурного, господарського, або освітнього життя Великої Британії, США або Австралії, та зробити презентацію результатів свого дослідження.

Сучасна українська мова (Морфологія)

3, 4 семестри, 4 год/тижд., 2 екзамени, 11 кредитів, Н. В. Кобченко, кандидат філологічних наук

Мета курсу – забезпечити фахову підготовку філолога з таких розділів мовознавства, як морфеміка, словотвір та морфологія з урахуванням здобутків сучасної лінгвістики. Передбачено опанування основних понять морфеміки й словотвору, розгляд історичних та сучасних процесів у структурі слова, зокрема на морфемному шві; усвідомлення семантичних, словотвірних, морфологійних та синтаксичних особливостей самостійних і службових частин мови, а також перехідних одиниць; вивчення граматичних категорій, притаманних кожному класові слів. Особливу увагу приділено мовним одиницям дискусійного граматичного статусу й транспозиційним явищам у системі частин мови. Практичний аспект курсу пов'язаний із випрацюванням у студентів навичок морфемного, словотвірного й повного морфологійного аналізу самостійних і службових частин мови, а також із удосконаленням дотримання граматичних норм сучасної української мови.

Практична граматика англійської мови

3, 4 семестри, 2 год/тижд., 2 заліки, 7 кредитів; 4д семестр, 3 год/тижд., екзамен, О.О. Харченко, старший викладач

Метою курсу є формування та розвиток професійних граматичних англомовних вмінь і навичок для поглиблення знань основних граматичних тем. Основними завданнями курсу є опрацювання теоретичних основ граматики англійської мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток вмінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі. Студенти ознайомляться з традиційними та новітніми методами наукового пошуку в галузі теоретичної граматики, інструментарієм для теоретичного опису граматичної системи сучасної англійської мови, змістом поняття граматичної категорії та отримають відомості про систему граматичних категорій сучасної англійської мови.

Теоретична фонетика англійської мови

5 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л.А. Батурська, кандидат філологічних наук, доцент;Я. Р. Федорів, кандидат філологічних наук, доцент

Курс спрямований на формування уявлення про напрями у вивченні фонетичної будови мови; він розвиває слухо-артикуляційні й ритміко-інтонаційні навички відповідно до норм англійської вимови в системі Received Pronunciation; ознайомлює із сучасним станом англійської мови, проблемами сучасної фонології, тенденціями в зміні норм сучасних стандартів англійської мови. Дисципліна тісно пов'язана з іншими обов'язковими дисциплінами, такими як практична фонетика, вступ до мовознавства, загальне і зіставне мовознавство, граматика англійської мови, лексика, стилістика англійської мови, історія англійської мови, лексикологія, лінгвокраїнознавство тощо.

Сучасна українська мова (Синтаксис)

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 9 кредитів; 6 семестр, 3 год/тижд.,екзамен, В. М. Ожоган, доктор філологічних наук, професор

Курс передбачає ознайомлення з традиційними й новітніми підходами щодо класифікації та кваліфікації синтаксичних категорій і синтаксичних одиниць, опираючись на формально-граматичний, семантико-синтаксичний, власне-семантичний і комунікативний аспекти (членів речення, словосполучень, речень (простих неускладнених, простих ускладнених і складних), синтаксем, семантем, комунікатем, текстем тощо); стосовно аналізу зв'язків між складниками словосполучення, речення, складного синтаксичного цілого (прислівних, однонаправлених, різнонаправлених, зумовлених, взаємозумовлених, детермінантних, предикативних, напівпредикативних, підрядних, опосередкованих підрядних, сурядних, модальних, інтродуктивних і под.); щодо встановлення відношень (предикативних, напівпредикативних, суб'єктних, об'єктних, атрибутивних, адвербіальних, апозитивних, синкретичних (суб'єктно-об'єктних, об'єктно-обставинних, атрибутивно-обставинних, об'єктно-атрибутивних), комплетивних, єднальних, приєднувальних, зіставних, зіставно-протиставних, градаційних) між компонентами, які структурують синтаксичні одиниці; опрацювання наукової літератури; ведення самостійної науково-дослідної роботи.

Теоретична граматика англійської мови

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Г. Л. Рябоконь, кандидат філологічних наук

Метою дисципліни є ознайомлення студентів зі станом наукового знання у цій галузі й подальше формування навичок наукового мислення та вмінь аналізу емпіричного матеріалу. Передбачено схарактеризувати основні підходи до вивчення синтаксичної будови англійського речення; скерувати студентів на самостійний пошук релевантних наукових джерел, їхній критичний аналіз та вироблення власного погляду на досліджувані проблеми. Студенти повинні знати: об'єкт та предмет теоретичної граматики сучасної англійської мови, її мету та завдання відповідно до напрямків наукової граматичної думки; методи граматичного опису англійської мови та місце теоретичної граматики серед інших

лінгвістичних дисциплін; основні морфологічні й синтаксичні категорії сучасної англійської мови; актуальні напрями розвитку граматичної теорії сучасної англійської мови; вміти пояснювати й обґрунтовувати граматичні явища, самостійно аналізувати англомовний граматичний матеріал.

Практична стилістика й культура мовлення

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н. Ю. Ясакова, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу – сформувати вміння вживати мовні одиниці з якнайбільшою комунікативною доцільністю. Курс поглиблює знання про мовні норми та стилі, багатство та різноманітність виражальних засобів української мови, особливості організації текстів різних жанрів. Передбачено розгляд складних питань українського слово- і формовживання, творення й уживання синтаксичних конструкцій; формування вміння висловлюватися правильно, точно, логічно, просто й виразно. Окрему увагу буде приділено випрацюванню навичок літературного редагування тексту.

Стилістика англійської мови

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з особливостями стилів сучасної англійської мови. Завдання курсу полягає у навчанні робити самостійний аналіз текстів та активізувати мовні навички в процесі бесіди й лінгвостилістичного аналізу. У результаті вивчення цього курсу студент повинен знати предмет вивчення загальної стилістики, функціональні стилі англійської мови, особливості фонетики, граматики, лексики та синтаксису різних стилів, а також робити лінгвостилістичний аналіз англомовних текстів.

Курсова робота з української мови

4д семестр, 3 кредити

Курсова робота з української мови – одна із форм самостійних науково-дослідницьких пошуків студентів, скерована на виявлення рівня знань у конкретній галузі українського мовознавства, спроможності самостійно мислити, робити теоретично обґрунтовані висновки й узагальнення. Курсова робота складається з теоретичної та практичної частини. Теоретичний розділ містить аналітичний огляд наукової літератури з обраної проблеми дослідження, встановлення сучасного рівня опрацювання цієї проблеми та окреслення невивчених аспектів, на які буде спрямована увага студента. Практичні розділи передбачають безпосередній аналіз зібраного мовного матеріалу та опис отриманих результатів. Виклад матеріалу має відповідати усім нормам наукового стилю сучасної української мови, а оформлення – задовольняти усі вимоги державних стандартів.

Курсова робота з англійської мови

6д семестр, 3 кредити

Одна із головних форм самостійного науково-дослідницького пошуку, яка виявляє знання студентів із фахових дисциплін і рівень загальногуманітарної підготовки, здатність до самостійного мислення, вміння робити лінгвістичний аналіз мовного матеріалу, узагальнення і висновки. Робота має відзначатися належним теоретичним рівнем, достатньою концептуальністю і осмисленням означених проблем, вмотивованим використанням методологічної і науково-критичної літератури.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Латинська мова

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. В. Афонін, старший викладач

Курс передбачає оволодіння уміннями й навичками читання, письма, граматичного аналізу й перекладу латинських текстів, формування уявлень і знань про структуру латинської мови та її лексичний склад, місце латинської мови серед інших європейських мов. Курс має на меті забезпечити студентів уміннями відтворювати парадигму самостійних частин мови, визначати граматичні значення форм, функційну семантику іменних та дієслівних форм, адекватно відтворювати в перекладі граматичні конструкції латинської мови, для того щоб перейти до систематичного вивчення оригінальних різножанрових прозових та поетичних творів авторів класичної доби.

Історія України

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І. А. Тесленко, кандидат історичних наук, доцент

Курс скерований на студіювання перебігу основних подій вітчизняної історії від найдавніших часів до сьогодення. Передбачено ознайомлення зі станом сучасних українських та зарубіжних наукових досліджень.

Важливим завданням курсу є формування історичного мислення, національної свідомості та уявлення про місце України у світовій історії.

Вступ до теорії літератури

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Р. А. Семків, кандидат філологічних наук, доцент

Курс покликаний переосмислити традиційні погляди на літературознавство у світлі низки сучасних теорій, надати студентам інформацію про коло актуальних проблем новітнього літературознавства, закріпити наявні знання та мотивувати до здобуття нових у царині сучасних поглядів науки про літературу. Курс інтегрує в собі як власне теоретичний компонент (щодо головних суб'єктів літературного процесу – автора, читача, критика, літературних інституцій, а також літературознавчих шкіл та пропонованих ними методологій дослідження літературного твору), так і практичні компоненти, покликані розвинути у студентів навички аналізу та критики тексту.

Українська література

3, 4 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, О. П. Полюхович

У цьому оглядовому курсі представлені найяскравіші явища, найвидатніші постаті, найцікавіші тексти української літератури різних епох: Середньовіччя, Відродження, Бароко, Романтизму, Реалізму, Постмодернізму тощо.

Проблеми походження й становлення української мови

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Ю. Ясакова, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу полягає у висвітленні головних концепцій походження української мови та періодизацій її розвитку, ознайомленні з виникненням найважливіших діалектних рис, що становлять специфіку сучасної української мови, поясненні передумов сучасного діалектного поділу української мови. Значну увагу буде зосереджено на спростуванні радянських та сучасних міфів щодо виникнення української мови, на ознайомленні з джерельною базою та методами дослідження в цій галузі, на вивченні наукового доробку видатних вчених-істориків мови. Буде розглянуто умови формування фонетичних та граматичних особливостей української мови, що вирізняють її з-поміж інших слов'янських, а також пояснено причини деяких сучасних правописних труднощів. Передбачено огляд історії становлення правописної системи української мови та перебігу сучасної правописної дискусії.

Історична морфологія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. В. Кобченко, кандидат філологічних наук

Курс спрямований на опанування основних відомостей з історії формування системи частин мови сучасної української мови; засвоєння процесу становлення самостійних і службових частин мови, їхніх граматичних категорій; усвідомлення витоків та причин закріплення в правописі граматичних норм сучасної української мови. Особливу увагу скеровано на засвоєння особливостей формування сучасної словозміни іменника й дієслова як центральних частин мови, усвідомлення історичних передумов постання тієї чи тієї словоформи, а також пояснення історичних чинників, що зумовили деякі відхилення від загальних тенденцій вживання формотворчих афіксів.

Академічне письмо (англійською мовою)

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. О. Нестеренко, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу – опанувати особливості функціонування англійської мови в науковій писемній комунікації, засвоїти специфіку англомовного академічного письма через ознайомлення із сучасними оригінальними науковими текстами різних жанрів, виявлення їхніх структурних, змістових, мовних, комунікативних і риторичних рис; удосконалення умінь і навичок продукувати якісні тексти фахового спрямування англійською мовою та грамотно їх оформлювати. Після закінчення курсу студент повинен вміти розуміти специфіку англомовного дискурсу і його основних жанрів, ефективно використовувати англійську мову для здобуття й передавання фахової інформації, анотувати та реферувати англомовну літературу за фахом, репрезентувати результати елементів наукових досліджень англійською мовою у писемній формі, складати план-конспект, готувати слайди презентацій; продукувати і грамотно оформлювати різножанрові есе та наукові тексти англійською мовою відповідно до сучасних вимог.

Німецька мова

5, 6 семестри, 2 год/тижд., 2 заліки; 6д семестр, 4 год/тижд., екзамен; 7, 8 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 14 кредитів

Курс розроблений для студентів, які раніше не вивчали німецьку мову або мають початковий рівень знань. Передбачено комплексне вивчення фонетичного, лексичного та граматичного матеріалу. Для засвоєння знань та випрацювання практичних навичок читання, аудіювання, говоріння й письма на

практичних заняттях, окрім новітніх підручників, використовують оригінальні аудіо- та відеоматеріали, уривки творів видатних німецьких письменників, сучасну німецьку періодику. Курс також охоплює ознайомлення студентів із національними традиціями та ментальністю, визначними історичними подіями, культурою німецького народу, реаліями сучасного життя Німеччини. Важливим складником курсу є самостійна робота студентів, яка полягає в позааудиторному опрацюванні оригінальних німецьких художніх і публіцистичних текстів та перегляді фільмів.

Діалектологія

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Дика, кандидат філологічних наук, доцент

Діалектна мова є однією із форм національної мови, що побутує в усній формі. Завдання курсу – показати цінність діалектних даних для історії мови, етнолінгвістики, етнографії, фольклористики; висвітлити проблеми взаємодії літературної мови та діалектів; ознайомити з актуальними дослідженнями українських та зарубіжних учених з фонетики, морфології, лексики, синтаксису, зі здобутками лінгвістичної географії (Атлас української мови, Загальнослов'янський лінгвістичний атлас, Лінгвістичний Атлас Європи). Курс передбачає розгляд особливостей побутування сучасних слов'янських діалектів і українських зокрема (диференціація слов'янських діалектів, їхні взаємозв'язки у межах слов'янського мовного простору, наявність архаїчних та інноваційних елементів у сучасних слов'янських діалектах, інтенсивність і напрями міжслов'янської мовної взаємодії, неслов'янські впливи на слов'янський континуум). Курс також має на меті розкрити поняття «діалект» не лише як явище лінгвістичне, основане на мовній характеристиці, а також як поняття етнолінгвістичне, культурологічне і лінгвоетнографічне.

Основи етнолінгвістики

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Дика, кандидат філологічних наук, доцент

Етнолінгвістика – наука, що вивчає мовну репрезентацію особливостей етнічної свідомості та культури. Складовою частиною етнолінгвістики є лінгвокультурологія – галузь мовознавства, що досліджує фіксацію в мові, етнотекстах і дискурсивній практиці елементів духовної та матеріальної культури народу. Завдання курсу – ознайомити студентів з проблематикою етнолінгвістики, її основними поняттями і методами, історією становлення; показати зв'язок з іншими гуманітарними дисциплінами – мовознавством, насамперед з діалектологією, фольклористикою, етнографією. Курс передбачає розгляд основних досягнень різних етнолінгвістичних шкіл – американської (спрямована на фольклорні дослідження і культурну антропологію); польської (вивчає мовну картину світу, яку зберігає колективна свідомість носіїв польської мови); російської (досліджує проблеми реконструкції слов'янської духовної культури); української (застосовує антропоцентричний підхід до вивчення мовних одиниць).

Лексикологія англійської мови

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор

Мета курсу – сформувати знання щодо зв'язку між лексикологією та змінами в економічній, соціальній, політичній структурі країни, культурного життя народу, розуміння сутності лексичних явищ сучасної англійської мови, розкрити найважливіші характеристики лексичних одиниць англійської мови, висвітлити процеси взаємодії соціальних і мовних факторів, процеси збагачення словникового складу мови. Студенти будуть ознайомлені із загальними лінгвістичними засадами функціонування лексики: взаємозалежністю лінгвістичних явищ, поступовості, безперервності розвитку мови, переходу від її незначних кількісних змін до фундаментальних якісних змін.

Актуальні проблеми граматики

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Ожоган, доктор філологічних наук, професор

Мета курсу – допомогти студентам сформувати систему знань та вмінь, які необхідні для проведення мовознавчих досліджень, ознайомити з новітніми лінгвістичними теоріями, які поширені у вітчизняному й світовому мовознавстві. Основну увагу зосереджено на категорійній і функційній проблематиці.

Функційна граматика

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Ожоган, доктор філологічних наук, професор

Курс має на меті ознайомити студентів з основними поняттями й одиницями функційної граматики; схарактеризувати типологію мінімальних семантико-синтаксичних одиниць (синтаксем) сучасної української мови, встановити їхню ієрархію, простежити кореляцію синтаксем з одиницями формального синтаксису на рівні простого елементарного й простого неелементарного речень; з'ясувати морфологійні засоби вираження предикатних, субстанційних і вторинних предикатних синтаксем.

Література країни, мову якої вивчають

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. М. Мазін, кандидат філологічних наук

Навчальна дисципліна має на меті ознайомити студентів із провідними досягненнями англомовної літератури різних історичних періодів, окремих літературних течій, сформувати необхідне лінгвістичне та культурологічне підґрунтя для адекватного сприйняття художньої літератури. У результаті вивчення цього курсу студент повинен знати загальні принципи історичного розвитку літературних течій, творчі здобутки репрезентативних авторів, найважливіші художні твори; вміти застосовувати здобуті знання під час виконання письмових робіт та у дослідницькій праці за фахом.

Культура наукової української мови

8 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити, залік, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Завдання курсу – ознайомити студентів із засадами наукової діяльності, сформувати уявлення про методологію наукових досліджень, розвивати вміння підготовки та написання курсових, дипломних робіт, публікацій. Значну увагу приділено формуванню практичних навичок технології наукової діяльності; опису методів наукових досліджень, їхнього використання на практиці; аналізу набутих знань, характеристиці джерел інформації, роботі з літературними джерелами, узагальненню й аналізу отриманої інформації, умінню формулювати гіпотезу, аналізувати план наукового дослідження. Передбачено вивчення правил оформлення кваліфікаційних робіт, а також формування навичок написання рецензії на наукову роботу, тез доповіді, реферату, анотації. Пропонований курс сприяє поглибленню знань про науковий стиль української мови, розширює уявлення про українську наукову мову, мовні засоби наукового тексту, дозволяє успішно опанувати технології роботи із українськомовним науковим текстом. Теоретичні відомості підкріплено практичним аспектом використання отриманої інформації у власному писемному та усному науковому мовленні.

Графічна система української мови:
становлення та специфіка

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу – схарактеризувати формування самобутності графічної системи української мови (від найдавніших часів до сьогодення), теоретично обґрунтувати сучасні правописні норми. У центрі вивчення постають принципи української орфографії, а також зв'язок правописної системи із законами графіки та алфавітним складом. Усі складники писемного мовлення – абетка, графіка та орфографія – залежать від усного мовлення, тож їхнє вивчення супроводжує фонетичний коментар. Акцентовано увагу на проблемних питаннях орфографічної теорії, варіативності та, подекуди, неусталеності літературних норм писемного мовлення.

Словотвірні інновації в сучасній українській мові

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Мета курсу – вивчити особливості словотвірних інновацій сучасної української мови. Основними завданнями дисципліни є ознайомлення зі специфікою сучасного стану українського словотвору, поглиблене вивчення основного інструментарію словотвірних досліджень, з'ясування самобутності словотвору в контексті інших типів номінації, встановлення функції словотвірних інновацій на матеріалі різних складників національної мови (літературної мови, жаргонів, просторіччя), виявлення динаміки продуктивності різних словотвірних типів; з'ясування відповідності наявних інновацій чинним лексичній і словотвірній нормам мови. Передбачено аналіз мовлення сучасних ЗМІ, українськомовних інтернет-ресурсів, наукової літератури з метою простежити словотвірні тенденції розвитку української мови в нових суспільно-політичних обставинах її функціонування.

Порівняльний синтаксис

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Метою курсу є ознайомити студентів з типологічними особливостями англійської та української мов шляхом комплексного компаративного вивчення граматичних конструкцій порівнюваних мов, встановлення спільних рис та відмінностей у системах синтаксичних одиниць різного рівня – словосполучення, простого та складного речення. Особливе місце в структурі курсу посідає формування теоретичної основи синтаксису англійської та української мов через порівняння їхнього категорійного апарату. Вивчення курсу передбачає сформувати у студентів розуміння характеру міжмовних граматичних зв'язків і відношень, розкрити основні граматичні трансформації під час перекладу за відсутності синтаксичних еквівалентів у зіставлюваних мовах, навчити студентів вільно послуговуватися граматичними структурами як у писемному, так і в усному мовленні, навчити студентів розпізнавати граматичні явища під час читання та сприйняття тексту на слух і

вміти пояснювати вживання тієї чи тієї синтаксичної конструкції та співвідносити її з певною комунікативною функцією.

Актуальні проблеми синтаксису
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Ожоган, доктор філологічних наук, професор

Мета курсу полягає у тому, щоб ознайомити студентів із найважливішими підходами (традиційними й новітніми) щодо класифікації складного речення – елементарного й неелементарного. Особливу увагу буде закцентовано на структурно-семантичному, семантико-синтаксичному й комунікативному потрактуванні складносурядних, складнопідрядних, безсполучникових двокомпонентних та багатокомпонентних реченнях.

Типологія синтаксичних категорій
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Ожоган, доктор філологічних наук, професор

Пропонований курс має на меті схарактеризувати грамемну структуру та систему синтаксичних категорій речення в українській мові, простежити їхню ієрархію та взаємодію, диференціювати формально-синтаксичні, семантико-синтаксичні та комунікативні реченнєві категорії, з'ясувати їхню грамемну специфікацію.

ПРАКТИКА

Джерелознавча практика
4д семестр, 3 кредити, О. П. Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент

Метою джерелознавчої навчальної практики є набуття практичних дослідницьких навичок роботи з науковою та навчально-методичною літературою, опанування методики здійснення науково-дослідницької роботи. У процесі практики передбачено ознайомити студентів з умовами зберігання та використання рукописних та друкованих джерел, сучасними каталогами, картотеками, словниками та корпусами, правилами оформлення й опису документальних матеріалів; сформувати в студентів уміння обирати та формулювати тему дослідження, критично добирати джерела цитувати та реферувати. Практика передбачає поглиблене вивчення методів наукового дослідження, що відповідають профілю теми обраної наукової роботи, та сприяє формуванню в студентів навичок самостійної дослідницької діяльності, аналітичної роботи з конкретного питання, вміння інтерпретувати та узагальнювати отриману з наукових джерел інформацію, аргументувати власну позицію та обстоювати її. Практика відбувається без відриву від навчання.

Мовна практика

6д семестр, 3 кредити, Л. О. Нестеренко, кандидат філологічних наук, доцент

Метою практики є поглиблення й закріплення теоретичних та практичних знань студентів, вироблення навичок практичної роботи із застосуванням англійської мови, оволодіння сучасними методами та формами організації праці із застосуванням англійської мови, формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання з англійської мови та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

АТЕСТАЦІЯ

Комплексний кваліфікаційний екзамен
8д семестр, 12 кредитів

Охоплює тематику професійно орієнтованих курсів «Практика усного й писемного мовлення англійської мови», «Практична фонетика англійської мови», «Теоретична фонетика англійської мови», «Практична граматика англійської мови», «Теоретична граматика англійської мови», «Стилістика англійської мови», «Сучасна українська мова (Фонетика. Орфографія. Лексикологія)», «Сучасна українська мова (Морфологія)», «Сучасна українська мова (Синтаксис)», «Практична стилістика й культура мовлення». Ці дисципліни є нормативними й засадничими в програмі підготовки освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 6.0203073 «Філологія (англійська й українська мови)». Екзамен складається з двох частин — усної та письмової, відбувається за екзаменаційним білетом, що містить чотири теоретичні запитання (по два з циклу теоретичних дисциплін української та англійської мови), два граматичні завдання (по одному з англійської й української мов) та одне комунікативне завдання з англійської мови.

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

051 ЕКОНОМІКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ЕКОНОМІКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Політична економія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, О. М. Мельник, доктор економічних наук, професор

Політична економія – базова економічна наука, яка дає фундаментальні теоретичні знання про господарство, його основні складові та їх взаємодію. Її вивчення дає можливість зрозуміти: загальні основи економічного життя сучасного суспільства; закони функціонування виробництва, розподілу, обміну та споживання господарських благ. Вивчення цієї науки також дає уявлення про закономірності розвитку суспільного виробництва; напрями і тенденції еволюції основних соціально-економічних систем.

Економічна історія

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Ю. М. Сапачук, кандидат економічних наук, старший викладач

Формування системи знань із порівняльного історико-економічного аналізу моделей розвитку світового господарства на основі глибокого вивчення господарського досвіду минулих поколінь у різних країнах та в різні епохи.

Економічна теорія підприємництва

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на надання базових теоретичних і практичних знань, необхідних для прийняття ефективних рішень за умов обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання. Для цього вивчаються теорії попиту та пропозиції, поведінки споживача, виробництва та витрат, поведінки фірми за умов різних ринкових структур і розглядаються напрями практичного застосування цих теорій.

Регіональна економіка

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Мірошниченко, кандидат економічних наук, доцент

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів фахових компетентностей та результатів навчання на основі опанування ними змісту програмного курсу, саме: теоретичних та прикладних питань розміщення продуктивних сил в регіонах України, що буде сприяти формуванню у них навичок регулювання їх розвитку, ефективної територіальної організації економічних структур та перебудови економіки України у відповідності з вимогами ринкового середовища. За ринкових умов господарювання в Україні для наукового обґрунтування економічних реформ великого значення набуває вивчення регіональної економіки, як самостійного наукового напряму, що досліджує розміщення продуктивних сил на регіональному рівні. Кожен регіон України має характерні природні, соціальні, економічні умови, особливості їх розміщення, характерну структуру господарства, рівень економічного розвитку, спеціалізацію виробництва та відіграє певну роль в розвитку господарства країни. Знання про країну складаються з всебічних знань про її економічні регіони, що надає особливої значущості вивченню дисципліни “Регіональна економіка”.

Історія економічних учень

2д семестр, 4 год/тижд., 2,5 кредиту; 3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 2,5 кредиту, Н. А. Супрун, доктор економічних наук, професор, О.П. Курбет кандидат наук, старший викладач

Курс побудовано відповідно до традиції, закладеної Й. Шумпетером, – розгляд сучасних проблем економічної теорії в їхньому історичному розвитку. Акцент зроблено на зіставленні різних шкіл економічної думки в процесі вивчення тем: становлення економічної теорії та класичної школи політичної економії; еволюція і розвиток класичної політекономії; становлення і розвиток критичних напрямів політекономії; німецька історична школа; виникнення і розвиток маржиналізму; становлення неокласичної економічної теорії; кейнсіанська макроекономічна традиція.

Макроекономіка

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. М. Бажал, доктор економічних наук, професор

Курс з циклу фундаментальних дисциплін. Мета курсу: розкрити механізм функціонування національної економіки на основі вивчення сучасних макроекономічних теорій, а також міжнародного та вітчизняного досвіду реалізації макроекономічної політики. Головні завдання: висвітлити пізнавальну і практичну функцію макроекономічної теорії, опанувати її категорійний та понятійний апарат, обґрунтувати сутність основних макроекономічних індикаторів, а також їхні взаємозв'язки в базових макроекономічних моделях, які застосовуються при формуванні цілей та визначенні принципів макроекономічної політики, познайомити з основними формами та механізмами реалізації макроекономічної політики в Україні.

Національні моделі економічних

систем 3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. П. Кузьменко, кандидат економічних наук, доцент

Фундаментальна теорія промислових криз видатного українського вченого М. Туган-Барановського та теорія «довгих хвиль» М. Кондратьєва. Інструментарій антициклічної політики як спосіб запобігання системній кризі.

Економіка праці

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредитів, О.Р. Слободян старший викладач

Головною метою курсу є формування системи знань з сучасної економічної теорії праці, ознайомлення студентів з основними теоретичними підходами та моделями, застосування знань набутих підчас опанування курсів "Мікроекономіка" та "Макроекономіка" для аналізу ринку праці, набуття навичок і вмінь аналізу конкретних економічних ситуацій та критичної оцінки державної політики на ринку праці. Розглядаються питання формування попиту та пропозиції праці, систем оплати праці, диференціації доходів та дискримінації на ринку праці, людського капіталу, безробіття, діяльності профспілок та ролі трудового законодавства тощо. Особливу увагу приділено розгляду особливостей розвитку ринків праці в Україні.

Макро- та мікроекономічне моделювання

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредитів, Г.Ю. Яценко кандидат економічних наук, старший викладач

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з макро- та мікроекономічними теоріями, концепціями, моделями та підходами до їх аналізу. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння студентами основним модельним інструментарієм сучасної економетрики та його застосування до моделювання економічних явищ та процесів.

Економіка підприємства

5 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 2,5 кредиту, В. В. Ваврищук, старший викладач., Н.Г. Ваврищук, кандидат наук, старший викладач

Базова дисципліна, що дає знання про підприємство, організацію його діяльності, систему корпоративного управління, виробничі ресурси та їх використання, оцінку ефективності його функціонування. Значна частину курсу присвячена питанням аналізу фінансової звітності та ключових фінансових показників підприємства.

Мікроекономіка

4 семестр,4 години/тижд.,екзамен, 5 кредитів, О.О. Бугрова ,кандидат економічних наук, доцент

Формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок з мікроекономіки, компетентностей щодо функціонування підприємств, ринкових відносин та поведінки споживачів. У фокусі уваги дисципліни знаходяться теорія створення цінностей і взаємовідносини суб'єктів господарювання в умовах ринку, мотиваційні та поведінкові аспекти прийняття рішень. Ключове завдання: формування системного мислення в сучасних умовах функціонування мікроекономічного середовища. Компетентності набуваються як на основі теоретичної бази, так і на ґрунті практичного інструментарію мікроекономіки.

Економічний розвиток

7семестр, 2 год/тижд., 3 кредити, екзамен, Ю.М.Сапачук, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна розглядає процес функціонування та еволюції економічної системи в довготерміновому періоді, що відбувається під впливом економічних суперечностей, потреб та інтересів.

Міжнародна економіка

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Г. С. Григор'єв, доктор економічних наук, доцент

Дисципліна розглядає базові теорії міжнародної економіки на мікро та макрорівнях. Метою вивчення даного курсу є забезпечення студентів знаннями, вміннями та елементами практичних навичок оцінки економічних взаємовідносин між країнами як сфері торгівлі так і фінансів.

Розглядаються: теорії міжнародної торгівлі; механізм торговельної політики (економіка протекціонізму, економічна інтеграція); аналіз основ міжнародних валютно-кредитних відносин (платіжний баланс, валютний ринок тощо) та інструментів валютно-кредитної політики (валютні курси, валютне обмеження, облікові ставки); особливості розвитку окремих секторів світового господарства.

Курсова робота

6-д семестр, 0 год/тижд., теза, 3 кредити

Курсова -важлива форма підготовки студента за освітньою програмою. Робота має досліджувати проблемне питання, результати її мають елементи наукової та практичної новизни.

Антимонопольна політика

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. Г. Кузьменко, кандидат економічних наук, доцент

Опанування знань і навичок фахової підготовки з питань законодавчого визначення правил економічної конкуренції. Ознайомлення з такими основними проблемами: теоретичні засади антимонопольної політики; напрями подальшого удосконалення антимонопольної політики України; вимоги антимонопольного законодавства при наданні дозволу на концентрацію або узгодженні дій суб'єктів господарювання.

Макроекономічний аналіз

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, М.І. Скрипниченко , доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на опанування студентами основ макроекономічного аналізу системи державного регулювання економіки, підготовки відповідних рішень та аналізу результатів. Методологічною основою такого аналізу курс передбачає міжнародну Систему національних рахунків (СНР) та фінансове програмування. У рамках курсу вивчаються основи СНР, статистики та аналізу монетарного і бюджетного секторів економіки, платіжного балансу та фінансового програмування, методи інструментального аналізу та аналітичного оцінювання макроекономічної динаміки, макроекономічні механізми і моделі, за допомогою яких держава здійснює свої функції щодо забезпечення сталого економічного розвитку.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи підприємницької діяльності

1 семестр, 3 години/тижд.,4, кредити, залік О.О. Бугрова кандидат економічних наук, доцент

Формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок у галузі підприємництва, фокусом якого є створення життєздатних бізнес ідей та цінностей. Головні завдання: розвиток системного мислення та компетентностей у сфері підприємницької діяльності, а також вмінь застосовувати ефективні методи для започаткування бізнесу і прийняття ефективних підприємницьких рішень.

Основи соціології

5 семестр,2 години/тиж.,3 кредити, залік

Курс спрямований сформувати уявлення про розвиток економіки як соціальний процес, ставить на меті засвоєння теорій та наукових положень, що розкривають соціальні аспекти економічного життя, соціальні механізми і резерви розвитку економіки; вироблення навичок застосування цих знань до аналізу реальних економічних процесів і ситуацій.

Економічна історія та історія економічної думки України

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. М. Сапачук, кандидат економічних наук, старший викладач; 2д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, В. В. Небрат, доктор економічних наук, доцент

Формування системи знань з історії економічного розвитку України, з'ясування його закономірностей, причин та наслідків певних господарських змін. Вивчення історії економічного розвитку українських земель, генетичний аналіз цього процесу. Еволюція господарської діяльності, господарського буття на українських землях від найдавніших часів до сучасності. Українська економічна думка, визначення її місця у світовому процесі розвитку економічної теорії. Поглиблення знань з економічної теорії, зокрема завдяки опануванню економічної думки України. Виникнення й еволюція економічних поглядів, ідей, теорій, які формувалися на українських теренах.

Демографія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І. О. Курило, доктор економічних наук, професор

Дисципліна присвячена формуванню системи знань про відтворення населення та його основні закономірності, про демографічні проблеми світу й особливості сучасної ситуації в Україні. Навчальний курс передбачає набуття теоретичних знань та практичних навичок з концептуальних основ формування соціально-демографічної політики, аналізу відтворення населення, оцінки впливу демографічних процесів і структур на соціальний та економічний розвиток тощо. Курс спрямований також на опанування студентами методів соціально-демографічного аналізу й моделювання, оцінки ефективності соціально-демографічної політики.

Навчально-науковий семінар з економіки

5 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити; теза, І. В. Бураковський, доктор економічних наук, професор

Предметом навчальної дисципліни є економічна політика держави як певна сукупність рішень, спрямованих на досягнення певних цілей шляхом використання відповідних економічних інструментів. Важливим елементом процесу прийняття рішень є адекватна оцінка його наслідків. Основна увага приділяється таким питанням, як визначення вартості імплементації урядових рішень, особливостям аналізу прямих та опосередкованих економічних ефектів урядових рішень в коротко -, середньо - та довгостроковій перспективі, визначенню можливого формату загальної інтегрованої оцінки.

Креативне мислення

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на вивчення характеристик креативного мислення, особистісних особливостей креативів, методів оцінки рівня креативності та методів розробки групових і індивідуальних креативних рішень, а також засвоєння технік підвищення особистісного рівня креативності.

Інноваційна модель економічного розвитку

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Ю.М. Бажал, доктор економічних наук, професор

Курс з вибіркового блоку «Економіка інноваційного розвитку" бакалаврської програми зі спеціальності „Економіка". Мета: формування системи знань щодо генезису та сутності інноваційної моделі економічного розвитку, її місця і ролі в сучасній економічній теорії та практиці господарювання, форм і методів застосування цієї моделі в реальній економічній політиці розвинутих та висхідних країн, особливу увагу приділено інноваційній моделі Європейського Союзу, державній інноваційній політиці та інноваційної діяльності в Україні. Завдання: студенти повинні набути розуміння основних понять, категорій, концепцій теорії інноваційного економічного розвитку, уміння використовувати розроблений на базі цієї теорії аналітичний та методичний інструментарій формування та здійснення державної інноваційної політики, здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми інноваційних процесів, розуміння основних особливостей світової та української політики у контексті реалізації інноваційної моделі економічного розвитку.

Екологічна економіка

6-д семестр, 2 год/тижд., теза, 2 кредити, В.В. Мірошниченко, кандидат економічних наук, доцент

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів фахових компетентностей та результатів навчання на основі опанування ними змісту програмного курсу, а саме: теоретичних та прикладних питань екологічної економіки, як самостійного наукового напряму, що досліджує закономірності взаємодії екосистем, соціума та формування економічних відносин в умовах екологічних обмежень. Виходячи з існуючих реалій необхідно враховувати деструктивні зміни компонентів природного середовища, технологічну недосконаліть переважної частини виробництва продукції, застарілість виробничої та соціальної інфраструктури, існуючі моделі екологічно збалансованої економіки та можливі засоби комплексного вирішення проблем сталого розвитку. При цьому слід використовувати регіональний підхід, що грунтувався б в кожному окремому випадку на врахуванні специфіки сукупності передумов господарського розвитку та економічної вартості природно-ресурсного потенціалу, цінності екологічних активів. Соціально-економічний розвиток України відбувається за умов військового протистояння на Донбасі та анексії Криму, що змінило структуру всього господарського комплексу країни, його ресурсозабезпечення, соціальні і економічні зв'язки між національними та іноземними суб'єктами господарювання і суттєво вплинуло на ефективність економіки. В зв'язку з цим спеціалізована програма даного курсу повинна враховувати вказані особливості при обгрунтуванні заходів з модернізації економіки. Використання в навчальному процесі вищої школи інноваційної складової у природокористуванні буде сприяти формуванню у студентів екологічного світогляду, що в майбутньому дозволить вирішити екологоекономічні та соціальні проблеми нашої країни. Курс "Екологічна економіка" сприяє формуванню у студентів компетентностей та програмних результатів навчання.

Національна інноваційна система

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, О.М. Бойко, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на вивчення характеристик національної інноваційної системи, основних її складових (технопарків, індустріальних парків, наукових парків, кластерів тощо), їх особливостей створення та функціонування на міжнародній арені, визначення існуючих проблем та розроблення пропозицій щодо подальшої діяльності.

Правове забезпечення інноваційної діяльності

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Г.О. Андрощук, кандидат економічних наук, доцент

Визначення складових промислової власності. Інститут захисту прав інтелектуальної власності як фактор економічного зростання. Законодавство щодо охорони прав промислової власності в Україні. Світовий досвід захисту прав інтелектуальної власності в інноваційній діяльності. Правові й економічні механізми набуття права власності на патент учасниками інноваційного процесу. Економічна сутність виникнення та реалізації права на винагороду впродовж дії патенту. Шляхи і методи удосконалення діючої нормативно-інституційної бази щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Проблеми та напрями удосконалення національної системи охорони прав на об'єкти промислової власності в Україні.

Проектне управління

7 семестр, 2 години/тижд.,3, кредити, залік О.О. Бугрова кандидат економічних наук, доцент

Формування у студентів системного мислення та сукупності спеціальних знань і навичок у сфері сучасного управління проєктами (на основі міжнародних стандартів та загальновизнаних практик). В основу процесу навчання покладено засвоєння студентами підходів і методичного інструментарію щодо прийняття креативних рішень з ініціювання, підготовки, організації проєктів, укладання контрактів, моделювання та експертизи проєктів, моніторингу і контролю їх здійснення. Дисципліна орієнтована на науково-практичне застосування міжнародних стандартів з управління проєктами із використанням реальних прикладів з практики.

Інноваційне підприємництво

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, А. В. Волошин старший викладач

Курс спрямований на вивчення засад інноваційного підприємництва, а також базових теорій, необхідних для розуміння діяльності ринків і економічної ситуації в цілому.

Глобальна економіка

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, В.І.Кончин, кандидат економічних наук, доцент

Концептуальна основа та аналітичні інструменти, потрібні для організації роботи підприємств у глобальному економічному середовищі. Розвиток знань студентів про сучасні світові економічні, фінансові, політичні, демографічні й культурні тенденції.

Міжнародні економічні інституції

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, А. В. Волошин старший викладач

Мета курсу – сформувати комплекс теоретичних і практичних знань, умінь і навичок, необхідних для глибокого розуміння подібностей та відмінностей між міжнародними організаціями, а також їх ролі в управлінні глобальними проблемами.

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Ю.Ю. Д`яченко доктор економічних наук, професор

Метою курсу є вивчення теоретичних аспектів та практики прийняття управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності з метою набуття студентами фахових компетентностей: розуміння функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях, здатності використовувати джерела інформації для складання планів та звітів, здатності проводити економічний аналіз функціонування суб'єктів господарювання, здатності застосовувати комп'ютерні технології для вирішення економічних завдань.

Міжнародне економічне право

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Н.А. Берлач доктор економічних наук, професор

Вивчення предмету дає всебічне і глибоке розуміння змісту сучасних міжнародних економічних відносин та ролі міжнародного економічного права в їх регулюванні, знання змісту міжнародних договорів та принципів міжнародного економічного права, вміння їх правильно тлумачити та застосовувати.

Міжнародний бізнес

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Н.В. Романченко кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сприяє формуванню у студентів спеціальних знань сфери сучасного міжнародного бізнесу та особливостей аналітичних підходів до вивчення зовнішньоекономічного середовища і формування стратегії поведінки підприємства на зарубіжних ринках. Сприяє формуванню навичок аналізу стратегій розвитку міжнародного бізнесу, обґрунтування рішень у сфері міжнародних економічних зв'язків

та формує вміння використовувати одержані знання, виходячи з цілей інтеграції України до сучасної системи світових господарських зв'язків як на макро-, так і на мікрорівнях

ПРАКТИКА

Практика навчально-професійна

6д семестр, 3 кредити

Навчально-професійна практика є невід'ємною складовою підготовки бакалаврів**.** Метою практики є опанування студентами методів, форм організації та знарядь праці в галузі економіки. Формування у студентів, на базі одержаних знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань та творчого застосування.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 15 кредитів

Кваліфікаційна робота – важлива форма підготовки й підсумкової атестації студента за освітньою програмою. Її захистом перед Екзаманаційною комісією завершується курс навчання в бакалавраті. Якістю змісту та захисту роботи визначається рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до професійної діяльності. Робота має досліджувати проблемне питання, результати її мають елементи наукової та практичної новизни.

072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС.
Мета курсу – отримання студентами базових знань щодо: місця, ролі, видів та шляхів інтеграційних процесів у світі; глобалізації, як нового етапу у розвитку людської цивілізації; ролі та функцій міжнародних організацій у процесах інтеграції та глобалізації. Завдання курсу – ознайомлення із проблематикою інтеграційних та глобалізаційних процесів в сучасних умовах, засвоєння ролі та місця економічних, політичних та інших факторів у процесах інтеграції та глобалізації. Предмет курсу – світові процеси інтеграції та глобалізації та їх вплив на міжнародну діяльність країн, економіку, суспільство, окрему людину у сучасну епоху. Для досягнення вказаної мети при проходженні курсу студенти зобов'язані: знати роль та місце процесів інтеграції та глобалізації в сучасному світі; розуміти принципи передумови та цілі інтеграції і глобалізації; знати ієрархію процесів міжнародної економічної інтеграції; розуміти, що відбувається з людиною та суспільствами в епоху глобалізації; знати роль та функції міжнародних організацій у процесах інтеграції та глобалізації.

Економіко-математичне моделювання-1 (дослідження операцій в економіці)
курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Економіка», «Маркетинг», «Менеджмент»
3 семестр , 4 год./тижд., екзамен, залік 4,5 кредити ЄКТС, Шпортюк В.Г. кандидат фізико-математичних. наук, доцент; Юнькова О.О., кандидат економічних наук, доцент.

Мета курсу – ознайомлення студентів з методами розв'язування екстремальних задач, тобто методами, необхідними для відшукання оптимального способу дій задля вирішення певних проблем економічної теорії та організаційного управління з урахуванням реальних обмежень. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати основні методі та алгоритми оптимізації;знати методи оптимізації динамічних детермінованих і стохастичних систем; вміти знаходити оптимальні рішення економічних проблем.

Статистика

курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка»

3 семестр , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., С.В. Семіколенова кандидат економічних наук, доцент, Л.Є. Момотюк , доктор економічних наук, професор.

Метою курсу є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення статистичного аналізу; формування у студентів навичок статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, опанування методів статистичного аналізу, формування вмінь:проводити статистичні дослідження, обчислювати узагальнюючі показники, будувати статистичні таблиці, графіки, виявляти закономірності й тенденції розвитку досліджуваних явищ. Вивчення кусу «Статистика» дає можливість студентам набути навички здійснювати збір статистичної інформації і систематизувати її; кількісно і якісно оцінювати економічні процеси; правильно ставити умови задач, оформлювати результати досліджень і робити за ними науково обгрунтовані висновки; використовувати основні показники економічної статистики; розв'язувати типові завдання на базі статистичних рядів, кореляційно-регресійного аналізу, індексного та інших методів, характерних для соціально-економічних досліджень.

Мікроекономіка

курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент»

3 семестр , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., О.Я. Базілінська, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теорії поведінки споживача, теорії підприємства та ринкових структур, ринку факторів виробництва. Предмет дисципліни – поведінка на ринку економічних суб'єктів, які прагнуть вигоди, оптимально використовуючи обмежені ресурси альтернативного застосування. По закінченню вивчення дисципліни фахівець повинен:

ЗНАТИ: закономірності формування попиту і пропозиції, впливу на них різних ринкових факторів та мотивів індивідуальної поведінки окремого споживача і виробника; основні типи ринкових структур та принципів ринкової поведінки підприємства; особливості ціноутворення на ринках факторів виробництва; закономірності встановлення загальної економічної рівноваги.

ВМІТИ: дослідити на практиці поведінку та механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами, що необхідно для більш ефективного розподілу власних коштів, раціонального ведення справ; самостійно розробити способи досягнення погоджених рішень між суб'єктами в різних господарських ситуаціях; моделювати ситуації та приймати рішення з питань управління виробництвом в умовах невизначеності й асиметричності інформації.

Фінанси

курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка»

4 семестр. , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., О.К. Прімєрова кандидат економічних наук, доцент, Г.М. Котіна, кандидат економічних наук, доцент.

Мета курсу – формування у студентів системи знань з фінансів, зокрема фінансової системи, фінансової політики та фінансових механізмів, державних фінансів, бюджетної та податкової систем, місцевих фінансів. державного кредиту та державного боргу, страхового ринку та міжнародних фінансів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати суть та характерні ознаки фінансів, їх ролі й місця в економічній системі, знати основні засади фінансової політики держави і механізму її реалізації; вміти будувати структуру фінансової системи.

Економіко-математичне моделювання -2 (Економетрика)

курс викладається для спеціальності «Економіка»

5 семестр , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, А.Ю. Новік, канд. економ. наук, ст. викладач

Мета курсу – оволодіння студентами теоретичними і практичними знаннями щодо закономірностей функціонування грошей, грошового ринку, грошових систем та щодо основних засад процесу кредитування і організації діяльності кредитної системи країни. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати основні методі та алгоритми оптимізації; знати методи оптимізації динамічних детермінованих і стохастичних систем; вміти знаходити оптимальні рішення економічних проблем.

Курсова робота

4д семестр , захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Метою курсової роботи є закріплення знань, набутих при вивченні теоретичних курсів на лекціях і практичних заняттях, а також набуття навичок самостійного виконання наукових та практичних досліджень. Виконання курсової роботи передбачає: поглиблення та систематизацію теоретичних знань студента; виявлення здатності студента проаналізувати наукову або практичну проблему, зробити теоретичні та практичні висновки і узагальнення, застосувати набуті знання при вирішенні конкретних економічних завдань; напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень. Виконання курсової роботи на другому році навчання передбачає опрацювання теорії конкретного питання з теоретичними узагальненнями та висновками.

Гроші і кредит

5 семестр , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС, С.В. Глущенко, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами теоретичними і практичними знаннями щодо закономірностей функціонування грошей, грошового ринку, грошових систем та щодо основних засад процесу кредитування і організації діяльності кредитної системи країни. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати сутність, функції, концепції та роль грошей і кредиту в ринковій економіці; знати закономірності та специфіки функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики; вміти побудувати структуру грошової системи.

Економіко-математичне моделювання -2 (Економетрика),

курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент»

5 семестр , 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС, П.А. Дадашова, кандидат економічних наук, А.Ю. Новік, кандидат економічних наук.

Метою курсу є формування у студентів умінь та навичок проведення аналізу економічних явищ з використанням економетричного моделювання. Завдання курсу полягає у вивченні теоретичних засад та практичних аспектів застосування лінійного регресійного аналізу до реальних даних за допомогою сучасних пакетів прикладних програм. Вивчення дисципліни дасть змогу студентам оволодіти методологією кількісного економічного аналізу, розвинути навички аналітичного мислення, підвищити рівень економічної та фінансової підготовки. Даний курс базується на дисциплінах «Економіко-математичне моделювання», «Вища математика», «Статистика», тісно пов'язаний з теоретичними економічними курсами, зокрема «Макроекономіка», «Фінанси», та надає базу для вивчення усіх дисциплін з економічного моделювання.

Соціальне страхування

5 семестр, 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., Є.В. Бридун, кандидат економічних наук, доцент

В фінансовій системі держави неодмінною складовою є страховий ринок. Акумульовані через страхування кошти є джерелом значних інвестицій у національну економіку будь-якої держави та є одним із найбільш ефективних інструментів вирішення соціальних проблем. *Страхування* - це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів громадян та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати громадянами та юридичними особами страхових платежів та доходів від розміщення коштів цих фондів. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування — це система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, за

рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом (далі — роботодавець), громадянами, а також бюджетних та інших джерел, передбачених законом. Мета курсу – надання знань, необхідних для опанування механізму організації та фінансового забезпечення соціального страхування. Підготовка фахівців, спроможних засвоїти теорію та практику страхування, опанувати стратегію та тактику діяльності страхових компаній. Студенти повинні знати основні принципи, призначення та функції страхування та соціального страхування; застосувати теоретичну базу для аналізу діяльності страхових компаній та фондів соціального страхування; самостійно впроваджувати розрахунки страхових тарифів за різними видами страхування згідно з статичними даними; процес вивчення дисципліни повинен сприяти формуванню навичок і вміння творчо вирішувати складні фінансові завдання щодо матеріальних, фінансових ресурсів діяльності страхових компаній.

Інвестування

курс викладається для спеціальності «Економіка»

5 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – надання студентам теоретичних знань щодо сутності інвестування, класифікацій інвестицій, інструментів інвестування, управління інвестиціями, інвестиційного аналізу, державного регулювання інвестиційної діяльності, міжнародної інвестиційної діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти зміст, цілі та методи управління інвестиціями; знати основні принципи та особливості функціонування інвестицій; знати та розуміти основні інструменти інвестування; знати та вміти користуватися сучасними методами оцінки цінних паперів, інвестиційних проектів, а також використовувати методи управління інвестиційним портфелем.

Фінанси підприємств

курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Економіка»

6 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., А.В. Литвин, кандидат економічних наук

Мета курсу полягає у вивченні питань теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, які пов'язані з рухом капіталу, грошових потоків, а також формуванням, розподілом і використанням доходів підприємств. Для досягнення поставленої мети при вивченні дисципліни ставляться наступні завдання: з'ясування сутності капіталу підприємства, методів та особливостей його формування; вивчення сутності грошових потоків підприємств, методів і джерел їх формування, організації фінансової діяльності підприємств; здобуття практичних навичок розрахунку прибутку, його розподілу, впливу оподаткування на використання прибутку; визначення потреби в оборотних коштах, джерелах фінансування реальних та фінансових інвестицій, оцінки їх ефективності; оволодіння методами оцінки фінансового стану, фінансового планування, прогнозування та санації підприємства.

Бухгалтерський облік

курс викладається для спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка»

6 семестр, 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС., С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор, Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Мета дисципліни – формування системи знань та навичок з основ теорії та базової практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Передбачається розгляд основних принципів, способів та методів, за допомогою яких складаються фінансові звіти в системі бухгалтерського обліку.

Завданнями курсу є отримання студентами наступних знань і навичок: володіння основною термінологією в галузі бухгалтерського обліку; розуміння сутності та формули бухгалтерського балансу, складання балансів; розуміння сутності та призначення подвійного запису господарських операцій; основні форми фінансової звітності, принципи та базові навички їх складання; розуміння того, як господарські операції впливають на фінансову звітність; – опис та розуміння потоків облікової інформації відповідно до основних бізнес-циклів, облік операцій підприємств сфери послуг, торгівлі, виробництва; опанування основних принципів, що містяться у Міжнародних стандартах фінансової звітності; вміння відображати транзакції та господарські операції за допомогою бухгалтерських проводок; визначення фінансового результату від різних видів діяльності.

Бюджетна система

6, 6д семестр, 1;4 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.Г. Буй, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – набуття студентами знань щодо бюджетної системи, зокрема сутності, призначення та ролі бюджету, бюджетного устрою, системи видатків та доходів бюджету. державного кредиту та державного боргу, складання і виконання бюджетів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: поглибити

власні знання щодо макроекономічної сфери фінансової системи – державних фінансів; здобути базові знання з методики бюджетної роботи та сформувати навички проведення розрахунків показників бюджету.

Курсова робота

6д семестр , захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Метою курсової роботи є закріплення знань, набутих при вивченні теоретичних курсів на лекціях і практичних заняттях, а також набуття навичок самостійного виконання наукових та практичних досліджень. Виконання курсової роботи передбачає: поглиблення та систематизацію теоретичних знань студента; виявлення здатності студента проаналізувати наукову або практичну проблему, зробити теоретичні та практичні висновки і узагальнення, застосувати набуті знання при вирішенні конкретних економічних завдань; напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень. Виконання курсової роботи на третьому році передбачає глибоке вивчення та аналіз теорії конкретного питання, його розв'язання в практичній діяльності економічних суб'єктів, а також теоретичні узагальнення, висновки та рекомендації.

Місцеві фінанси

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС, М.Я. Сидорович, кандидат економічних наук

Мета курсу – оволодіння студентами базовими знаннями щодо засад організації місцевих фінансів, їх складу та основ управління, виходячи із розмежування функцій і повноважень держави та місцевих органів влади і управління. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: сутність, складові та засади організації місцевих фінансів; процеси формування дохідної бази, системи видатків місцевих бюджетів; організацію фінансової діяльності підприємств місцевого, комунального господарств та житлово-експлуатаційного комплексу;світові практики організації місцевих фінансів.

Податкова система

7 семестр , 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС., Т.Г. Буй, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – оволодіння студентами базовими знаннями щодо засад оподаткування, основ податкової політики держави, структури та функцій податкової служби України та механізм особливостей роботи на підприємстві. 63 У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: теоретичні та організаційні основи оподаткування; методику розрахунків і порядку сплати податків; основи податкової політики держави.

Фінансовий аналіз

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.Я. Базілінська, кандидат економічних наук, доцент

Метою дисципліни «Фінансовий аналіз» є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу фінансового стану підприємств різних форм власності в процесі формування фінансових ресурсів, їх розміщення, ефективного використання в сучасних ринкових умовах, для підвищення обґрунтованості рішень, що приймаються у сфері фінансового планування та управління підприємством. Предмет дисципліни – це комплексне оцінювання фінансового стану підприємств та виявлення резервів розвитку з метою підвищення вартості підприємства. Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» пов'язана з такими теоретичними та прикладними дисциплінами як: фінанси, фінансові ринки, економічний аналіз, фінанси підприємств, банківська справа, страхування тощо.

Фінанси – ІІ (Фінансовий ринок)

7 семестр , 2 год./тижд.,екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.К. Прімєрова, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – вивчення теоретичних основ організації та функціонування фінансового ринку, його структури та елементів, механізму функціонування та основних фінансових інструментів для проведення фінансового аналізу та аналізу ризику на фінансовому ринку. У результаті вивчення дисципліни студент повинен одержати необхідні знання з теорії та практики функціонування фінансового ринку.

Фінанси – І (Міжнародні фінанси)

8 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., О.І. Фарина, кандидат економічних наук

Мета курсу – формування знань з міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційних сферах на мікро- і макроекономічних рівнях. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: сутність та елементи системи міжнародних фінансів та вміти

використовувати основні фінансові інструменти для здійснення міжнародних розрахунків; структуру світового фінансового ринку та його сегментів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Ділова етика

2 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Е.В. Галицька, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – підготувати студентів до самостійної майбутньої практичної діяльності і надати їм необхідні знання щодо ділової поведінки міжособистісного спілкування, ділового стилю, ділових зустрічей та прийомів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен оволодіти сукупністю професійних етичних правил, які визначені законами та нормативами; засобами міжособистісного спілкування; навичками культури спілкування та ділового стилю; знаннями про природу конфліктів та прийомами їх розв'язання.

Фінансово-економічні аспекти бізнесу

2д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., П.А. Лещенко, асистент

Мета курсу – вивчення теоретичних основ загальної структурно-логічної концепції фінансовоекономічної складової в бізнес-середовищі, суті та місця фінансів, економічного аналізу, маркетингу і менеджменту в системі ведення бізнесу (підприємницької діяльності, взаємодії бізнес-середовища та всіх його складових (фінанси, економічний аналіз, маркетинг і менеджмент) із зовнішнім середовищем. У результаті вивчення дисципліни студент повинен одержати загальні знання з теорії та практики фінансово-економічної складової в бізнес-середовищі.

Вступ до інституціональної економіки

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, О.В. Мертенс, кандидат економічних наук, професор

Мета курсу – формування у студентів системи знань з сучасної інституційної теорії: формальні та неформальні інституції, розвиток інституцій, теорія контрактів, прав власності і транзакційних витрат; інституційні теорії організацій, зокрема фірм та держави, вплив інституцій на економічний розвиток. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти основні положення сучасної інституційної теорії та її використання для аналізу економічних процесів, діяльності організацій та державної політики; вміти застосовувати знання з інституційної економіки для аналізу розвитку економіки України.

Вступ до методології наукових досліджень у фінансах

5 семестр , 2 год./тижд., захист тези, 3 кредити ЄКТС, В.М. Горбачук, доктор фізико-математичних наук, професор

Мета курсу – вироблення у студентів навичок та вмінь наукової роботи, презентацій, обговорення та публікації досліджень щодо досягнень і напрацювань фінансової науки. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: оволодіти методами пошуку, дослідження, застосування фінансової інформації; розуміти фінансово-економічні інтереси конкуренції, кооперації, регулювання і захисту.

Інвестування

5 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – надання студентам теоретичних знань щодо сутності інвестування, класифікацій інвестицій, інструментів інвестування, управління інвестиціями, інвестиційного аналізу, державного регулювання інвестиційної діяльності, міжнародної інвестиційної діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розуміти зміст, цілі та методи управління інвестиціями; знати основні принципи та особливості функціонування інвестицій; знати та розуміти основні інструменти інвестування; знати та вміти користуватися сучасними методами оцінки цінних паперів, інвестиційних проектів, а також використовувати методи управління інвестиційним портфелем.

Фінансове право

6д семестр , 4 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Д.А. Дяковський, кандидат економічних наук

Мета курсу – формування у студентів системи теоретичних і практичних знань в галузі фінансового права як окремої ланки права, а саме: фінансової діяльності держави, фінансово-правових норм та відносин, бюджетного права, устрою та процесу в Україні, системи оподаткування та правових основ державних кредитів, видатків, страхування та основ банківської діяльності, грошового обігу та розрахунків. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати теорію фінансового права; набути навичок аналізу практики застосування фінансового законодавства, законодавчого регулювання захисту прав громадян, підприємств, держави та інших суб'єктів фінансових правовідносин.

Економетрика - ІІ

7 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Р.Б. Семко, кандидат економічних наук, доцент
Мета курсу – формування практичних і теоретичних знань з економетрики та вміння їх застосовувати для аналізу реальних масивів даних, для побудови достатньо точного прогнозу розвитку та глибшого пізнання об'єкту вивчення. У результаті вивчення дисципліни студент повинен мати базові теоретичні знання з основ економетрики, зокрема моделей множинного вибору, моделей з урізаними та цензурованими вибірками, моделей Гекмена, з обмеженими залежними змінними у рамках панельних даних.

Застосування методів системної динаміки у фінансах

7 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, А.Ю. Новік, кандидат економічних наук
Мета курсу – формування теоретичних знань та практичних навичок з оволодіння та застосування сучасних методів імітаційного моделювання та аналізу взаємозв'язків елементів складних економічних та фінансових систем в динаміці У результаті вивчення дисципліни студент повинен: розвинути вміння ідентифікації формулювання та розв'язання динамічних проблем на мікро- та макрорівні; навчитися структурно представляти взаємозв'язки між елементами систем на рівні проектів, підприємств, країн за допомогою програмного забезпечення IThink.

Інформаційні системи і технології у фінансах

7 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС., С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор
Мета курсу – підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних використовувати комп'ютерні системи обробки економічної та фінансової інформації в промисловості та інших галузях народного господарства, передбачає формування системи знань у галузі організації та функціонування інформаційних систем фінансового обліку та методології автоматизованого розв'язання комплексів фінансових задач. У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати український та міжнародний досвід організації комп'ютерної системи фінансового обліку; набути навичок з реєстрації, обробки, аналізу, передачі фінансової інформації за допомогою сучасних комп'ютерних систем;ознайомитись з принципами побудови фінансових комп'ютерних систем на підприємствах; вивчити переваги та недоліки різних способів побудови комп'ютерних фінансових систем; ознайомитись із основними функціями комп'ютерних систем управління виробництвом, які виконують функції не тільки обліку, але й управління і контролю.

Страхові послуги

7 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, Т.М. Іванова, кандидат економічних наук, доцент
Метою курсу є формування теоретичних знань та практичних навичок з оволодіння механізму організації роботи страховиків щодо забезпечення потреб юридичних і фізичних осіб у страхових послугах, визначення умов надання страхових послуг, особливостей страхових взаємовідносин, вивчення різних форм прояву ризиків у страховій справі тощо. Завданням курсу є розвиток у студентів вміння ідентифікації страхових послуг, що надаються юридичним та фізичним особам, визначення механізму організації роботи страхової компанії щодо реалізації страхових послуг, формулювання та вивчення умов надання страхових послуг за об'єктами страхування. Предметом курсу є теоретико-методологічні засади організації роботи страхових компаній щодо забезпечення та реалізації потреб у страхових послугах юридичних осіб та громадян.

Банківські операції

8 семестр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Д.М. Гладких, доктор економічних наук, доцент
Вивчення курсу передбачає дослідження структури, функцій, операцій та алгоритмів роботи банківських установ та їх підрозділів, механізму функціонування окремих банків та банківської системи країни в цілому.
Мета вивчення дисципліни – отримання студентами базових знань про місце і роль банків в економічній системи суспільства, про організацію роботи комерційного банку та технології здійснення основних банківських операцій та надання банківських послуг. Завдання курсу – ознайомлення з діяльністю банків та банківської системи в умовах ринкової економіки, вивчення структури і методів проведення банківських операцій та надання банківських послуг, набуття загальної уяви щодо змісту основних банківських операцій.
Предмет курсу – діяльність комерційних банків, спрямована на організацію здійснення операцій та надання послуг юридичним та фізичним особам. Для досягнення вказаної мети при проходженні курсу студенти зобов'язані відпрацювати такі основні завдання: вивчення ролі і місця банків та банківської системи в сучасному економічному житті суспільства; розуміння принципів побудови і діяльності комерційного банку; знання основних видів банківських операцій (пасивних і активних, безресурсних тощо); оволодіння методами і прийомами здійснення окремих банківських операцій; здобуття навичок у визначенні потреб суб'єктів економічного життя в різних банківських продуктах.

Історія фінансової думки України

8 семсетр , 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, П.А. Дадашова, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування у студентів комплексного розуміння процесу розвитку та формування фінансової наукової думки в Україні. Досягнення даної мети передбачає систематизацію знань студентів щодо основ економіки, демонстрацію зв'язку між економічними явищами та їх відображенням у створенні теоретичних положень науки, роз'яснення основних законів розвитку фінансових відносин. Вивчення цієї дисципліни дасть змогу студентам набути навичок аналітичного мислення, сприятиме розширенню їхнього світогляду, дозволить опанувати підвищити рівень економічної та фінансової грамотності. Крім того опанування суті еволюції фінансової думки та усвідомлення її закономірностей забезпечить глибше розуміння сучасних економічних проблем та культуру економічної поведінки.

Аудит

8 семестр , 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С.В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

Мета курсу – формування системи знань з організації та здійснення аудиторської діяльності в Україні та за кордоном, вивчення теорії аудиту, засад організації та здійснення аудиторської діяльності. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: поняття і класифікацію аудиту, порядок планування робіт аудитора, види аудиторських висновків, напрями застосування комп'ютерних технологій в ході аудиту; вміти планувати діяльність аудиторської фірми, розробляти програми аудиторської перевірки, складати робочі документи аудитора, готувати аудиторський висновок.

Фінансове моделювання

8 семестр, 4 год./тижд., залік, 5 кредити ЄКТС, В.М. Жук, старший викладач

Мета вивчення дисципліни – ознайомити студентів із сучасними методами аналізу даних за допомогою спеціалізованих мов програмування та програмних пакетів. Під час вивчення курсу буде розглянуто сучасні типи динамічних імовірнісних моделей – моделі простору станів, приховані моделі Маркова, Баєсівські мережі тощо. Крім того буде розглянуто методи кластерного, факторного та дискримінантного аналізу, які широко застосовуються у корпоративно-фінансовій практиці, зокрема для тестування настання кризових явищ, банкрутства підприємств, для ранжування об'єктів за ступенем ризику. Як специфічний підвид згаданих типів аналізу, студентам буде надано практичні навички з використання різних архітектур штучних нейромереж, та баз знань нечіткої логіки, які відмінно себе зарекомендували у сучасних системах аналізу та прийняття фінансово-економічних рішень, а також у наукових дослідженнях. Матеріали курсу супроводжуються практичними завданнями з діагностики банкрутства, фінансових криз, оцінки рівня ризику та фінансових потоків у фіскальній сфері на основі реальних даних і покроковими інструкціями щодо застосування охоплюваного методологічного апарату.

Практика навчально-професійна

15 год./тижд., 3 кредити ЄКТС.

Навчально-професійна практика студентів 3 р-н. є складовою частиною процесу підготовки бакалаврів у вищих навчальних закладах і проводиться на відповідних базах практики. Базами практики виступають фінансові органи, інші установи фінансової системи, підприємства різних форм власності, банкові установи. Під час практики закладаються основи професійної діяльності, умінь і навичок, професійних якостей фахівця. Від якості виконання завдань у період практики залежить професійне становлення майбутнього фахівця. Форма проведення - індивідуальна. Метою практики є поглиблення знань, які набули студенти в процесі навчання, оволодіння сучасними формами та методами економічної і фінансової діяльності, формування у них умінь і навичок прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в сучасних економічних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Завдання практики є набуття студентами професійних умінь за спеціальністю, закріплення, розширення, і систематизація знань, одержаних при оволодінні предметами на основі вивчення діяльності конкретного фінансового органу, підприємства, установи, організації; розвитку професійного мислення, вивчення основ організаційної діяльності в умовах трудового колективу.

Кваліфікаційна робота

8д семестр, 15 кредити ЄКТС.

Успішне виконання студентами НаУКМА програми підготовки бакалаврської програми завершується атестацією. Кваліфікаційна робота є однією з форм проведення підсумкової атестації, якістю змісту та захисту якої визначається рівень кваліфікації фахівця та його здатність до самостійного розв'язання актуальних проблем та задач, наукової та професійної діяльності. У кваліфікаційній роботі розкривається суть проблеми, що розглядається, показується ступінь її наукової розробки та практичні аспекти. Проблеми

розглядається на основі дослідження літератури, наукових джерел, вивчення фактів, даних експерименту тощо; вона всебічно аналізується, висновки, відповідно, обґрунтовуються, відображається позиція автора. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає: поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання; - виявлення студентом здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблеми, робити теоретичні висновки й узагальнення, застосовувати набутті знання при вирішенні наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтувати конкретні рекомендації; - напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою досліджень та експерименту;- визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв'язання задач.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія розвитку управлінської науки

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор, Н.О. Бурбело, старший викладач

Курс «Історія розвитку управлінської науки» охоплює два рівні. Перший розкриває роль та значення управлінської науки, основні етапи формування управлінської діяльності, аналіз наукових шкіл з менеджменту, оцінку сучасного розвитку управлінської наукової думки. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності. Особлива увага приділяється обґрунтуванню теоретико-методологічних основ розвитку менеджменту компаній із визначенням сучасних трендів і пріоритетних напрямів діяльності. Дисципліна охоплює повний цикл – від виникнення поняття «менеджмент» до аналізу сучасних прогресивних методів управління і дозволяє сформувати систему теоретичних знань з менеджменту в цілому та отримати практичні навички для інтерпретації сучасних подій на основі минулого досвіду. Результатами навчання є формування компетентностей, необхідних для забезпечення ефективної діяльності компанії в умовах мінливого бізнес середовища.

Основи підприємництва

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

При вивченні дисципліни розглядаються зміст, принципи та види підприємницької діяльності, певна увага приділяється висвітленню засобів створення власної справи, маркетинговій орієнтації підприємницької діяльності, бізнес-плануванню й використанню принципів менеджменту. В результаті вивчення дисципліни у студентів формуються базові компетенції з питань теорії і практики підприємницької діяльності як системи економічних, організаційних та правових відносин.

Психологія управління

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Метою вивчення курсу є засвоєння студентами основних підходів в управлінні персоналом, видів конфліктів, які виникають, а також з'ясування місця цієї дисципліни як складової сучасної теорії управління бізнесом та ознайомлення з методологією комплексного управління компанією. Завданнями, які ставляться перед студентами, що вивчають дану дисципліну, є виявлення закономірностей, причинно-наслідкових зв'язків та альтернативності запобігання та управління конфліктами в колективі, оволодіння студентами вміння практично застосовувати набуті теоретичні знання щодо психологічних особливостей при управлінні колективом.

Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Сидоренко, доктор економічних наук, професор

Мета навчальної дисципліни «Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу»: 1. ознайомлення студентів з тенденціями розвитку сучасного менеджменту та маркетингу, 2. формування у них навичок та вмінь управлінської та маркетингової діяльності; 3. опанування ними знань з побудови ефективної організації та виявлення факторів, що здійснюють вплив на управлінську і маркетингову діяльність; 4. Навчити їх аналізувати, оцінювати вплив цих факторів, спираючись на теорію і практику менеджменту та маркетингу. Основними завданнями, що ставляться перед дисципліною є : формування систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи менеджменту і маркетингу; ознайомлення з відповідними поняттями, категоріями, методами функціонування маркетингових й управлінських систем, та сучасними теоріями менеджменту та маркетингу; формування у студентів знань про суть інформаційного менеджменту, менеджменту змін і процесного менеджменту, маркетинг-менеджменту та інших концептуальних напрямків в сфері менеджменту та маркетингу; ознайомлення з основами планування, організації, мотивування, контролю та регулювання в системі менеджменту та маркетингу; формування знань з основ етики та відповідальності у менеджменті.

Як результат вивчення дисципліни студенти повинні: 1. знати: теоретико-методологічні основи, питання методики та організації систем управління та маркетингу; класичні та сучасні технології, концепції, стратегії менеджменту та маркетингу; концептуальні моделі управління змінами та моделі процесного менеджменту; основи інформаційного менеджменту та його продукти; технології та інструменти мотиваційного менеджменту; інструменти корпоративного і ділового спілкування; основи маркетингових досліджень; 2. вміти: застосовувати базові технології маркетингового дослідження; володіти термінологічним апаратом, методологічними принципами та використовувати існуючий практичний досвід в сфері менеджменту та маркетингу; визначати шляхи підвищення ефективності працівників через систему мотиваційного менеджменту; розробляти системи мотивації працівників та етичних норм в діяльності підприємств; моделювати зміни пріоритетів компанії використовуючи техніки менеджменту змін та будувати алгоритм їх впровадження; робити комплексний аналіз середовища функціонування підприємств; вміти володіти правилами бізнес-етикету та навиками ділового спілкування.

Культура ведення бізнесу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Містить певне коло знань у галузі ділового етикету та протоколу, а саме: етичні засади бізнесу та підприємництва, порядок підготовки та проведення ділових переговорів, організацію зустрічей делегацій, ділову атрибутику, техніку ділового спілкування, організацію ділових прийомів, а також національні особливості ділового спілкування в різних країнах світу.

Основи менеджменту і адміністрування

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Дисципліна до опанування знаннями і навичками в сферах організації та управління діяльністю суб’єктів господарювання. Розглядає наукові підходи до організації процесу управління та побудови системи управління підприємством; наукові підходи до проектування організації, управління організаційними змінами, людськими ресурсами, мотивацією персоналу; вивчає етапи та методи здійснення управлінського контролю над бізнес-процесами, системами та підсистемами управління, досліджує процес ділової кар'єри та поняття лідерства.

Економіка підприємства

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сприяє формуванню у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань з теорії та практики економічної діяльності бізнес-структур.

Основи економічної та фінансової діяльності підприємств опановуються завдяки проектно-орієнтованій формі навчання – розробки студентами проекту по створенню виробничого підприємства, що функціонує на певному товарному ринку. Передбачається командна організація роботи. Такий підхід сприяє формуванню

аналітичного мислення під час ухвалення бізнес-рішень, коли критерієм рішення має бути його економічна ефективність та ефективність діяльності підприємства в цілому. Крім того, забезпечується комплексний підхід до отримання знань про засади економічної діяльності підприємства, який передбачає активне використання знань в галузі маркетингу, менеджменту та мікроекономіки.

Додатково формуються навички бізнес-планування, проектного менеджменту, бізнес-аналітики, навички командної роботи, навички ухвалення рішень в умовах невизначеності і недостовірності інформації.

Маркетинг

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор, Н.О. Бурбело, старший викладач

Курс «Маркетинг» охоплює два рівні. Перший розкриває теоретичні основи маркетингу та маркетингових стратегій. Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці. Дисципліна охоплює повний цикл – від визначення понять «маркетинг», «сегментація», «маркетингове середовище» і до аналізу сучасних прогресивних методик управління маркетинговою діяльністю кампанії. Особлива увага приділяється: формуванню наукового світогляду та фахових знань з теорії та методології маркетингу; опануванню вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій для забезпечення ефективної діяльності компанії з одночасним задоволенням потреб споживачів. Курс орієнтований на набуття студентами практичних навиків для розробки маркетингового плану компанії: критична оцінка наукових і практичних здобутків у сфері маркетингу; розробка маркетингових програм залежно від цілей діяльності компанії; аналіз чинників мікро-, мезо- та макро- середовищ компанії; розробка маркетингових заходів з урахуванням взаємозв'язку між елементами комплексу маркетингу (продукт, ціна, просування, збут); прийняття обґрунтованих маркетингових рішень. Результатами навчання є формування компетентностей, необхідних для організації, планування та контролю маркетингової діяльності компанії.

Операційний менеджмент

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В, Храпкіна, доктор економічних наук, професор

Метою викладання дисципліни є допомога студентам в опануванні і здобутті ґрунтовних знань з методики аналітичних досліджень у вирішенні управлінських проблем, формуванні практичних навичок щодо оцінювання досягнутого рівня діяльності підприємств, доцільності використання ресурсів, пошуку резервів підвищення ефективності виробництва і раціонального управління фінансово-господарською та маркетинговою діяльністю підприємства.

Теорія прийняття управлінських рішень

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Теорія прийняття управлінських рішень» охоплює два рівні. Перший формує науковий світогляд та систему спеціальних знань у сфері теоретичних, методичних та інформаційних основ процесу прийняття управлінських рішень. Другий рівень дозволяє набути практичних навиків для прийняття зваженого управлінського рішення на різних ієрархічних рівнях компанії. Дисципліна охоплює повний цикл – від визначення понять «управлінське рішення» і до аналізу сучасних прогресивних методик прийняття управлінських рішень. Особлива увага приділяється: критичній оцінці сучасних здобутків теорії і практики прийняття управлінських рішень, формуванню технологій управлінських рішень відповідно до поставленої задачі з використанням різних методик, дослідженню інформаційних систем для збору, систематизації та аналізу первинних та вторинних даних для об’єктивної оцінки управлінського рішення. Результатами навчання є формування компетентностей, необхідних для розробки управлінських заходів з урахуванням взаємозв’язку елементів системи та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Логістика

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Логістика як інструмент ринкової економіки. Різноманітність форм логістичних утворень. Технологічні процеси й управління матеріальними потоками в логістиці. Логістичні системи. Заготівельна логістика. Розподільна логістика. Внутрішньовиробнича логістика. Логістика посередництва. Логістика складування. Транспортна логістика. організація та види логістичних послуг. Економічна ефективність та використання логістики за кордоном.

Стратегічний менеджмент

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, І.А. Ігнатьєва, доктор економічних наук, професор

Опанування дисципліни передбачає розробку і обґрунтування заходів і планів досягнення визначених цілей, в яких врахований технічний, фінансовий і трудовий потенціал підприємства, а також його виробничо - збутові можливості. При розробці стратегічних позицій підприємства використовують якісні та кількісні показники. Якісні показники на практиці називають орієнтирами, а кількісні - завданнями. Стратегічне управління передбачає: визначення ключових позицій на перспективу в залежності від поставлених цілей; виділення ресурсів підприємства під стратегічні цілі; створення центрів керівництва кожною стратегічною ціллю; оцінку і стимулювання виробничих підрозділів та їх керівників за ступенем досягнення стратегічних цілей.

Фінансовий менеджмент

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Формування системи знань щодо основних засад теорії фінансового менеджменту; отримання практичних навичок щодо аналізу фінансових результатів, прибутків, інвестицій, грошових потоків підприємств; засвоєння знань з теоретичних та практичних аспектів управління фінансами за допомогою фінансових інструментів та використання фінансового механізму; формування професійних компетентностей з прийняття оптимальних рішень щодо мобілізації фінансових ресурсів підприємств для забезпечення проектної діяльності; використання фундаментальних, теоретичних і практичних знань із внутрішньофірмового фінансового прогнозування і планування; здійснення оцінки фінансових ризиків підприємства для забезпечення нейтралізації та зменшення їх негативного впливу на проектну діяльність підприємств.

Інвестиційний менеджмент

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на формування цілісної системи знань з теорії та практики управління інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики забезпечення суб'єктів господарювання інвестиційними ресурсами, формування логіки прийняття управлінських рішень реального і фінансового інвестування, ознайомлення з сучасними інвестиційними інструментами, які використовуються у вітчизняній і світовій практиці.

Інноваційний менеджмент

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Нормативна дисципліна, яка містить певне коло знань щодо формування інноваційних проектів, а саме: ознайомлення з принципами розробки та виведенням на ринок нових товарів. формування знань та навичок з питань планування та організації створення нових продуктів та послуг та методичних і практичних навичок щодо оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту, його функціонально-економічного обґрунтування, розробка стратегії маркетингу інноваційного продукту/послуги. Багато кейсів та креативних завдань.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Курсова робота

4 семестр, захист, 3 кредити

Курсова робота являє собою один із видів самостійної навчальної та водночас науково-дослідної роботи студентів, призначений засвідчити якість набутих студентами знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних-практичних питань. Виконання курсової роботи переслідує одразу декілька цілей: 1. Закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті студентами у процесі вивчення дисциплін. 2. Прищепити студентам навички самостійної роботи зі спеціальною літературою, довідниками,

джерелами первинної статистичної інформації тощо. 3. Виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, самостійно формулювати висновки, розроблювати пропозиції, обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору з проблем, що досліджуються.

Менеджмент стартапів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.Б. Затварський, старший викладач

Дисципліна вільного вибору, орієнтована на тих, хто планує після закінчення університету розвивати власний бізнес. За семестр навчання студент пройде шлях від розробки ідеї до формування MVP та, навіть, запуску перших тестових продаж. Ключова ідея курсу: застосувати на практиці отримані в університеті знання та здобути практичний досвід реалізації проектів. В рамках курсу передбачена робота в мультидисциплінарних командах, різнопланові практичні завдання та серйозні виклики вашій креативності! А ви готові кинути собі виклик?

Інформаційні технології підтримки управлінських рішень на підприємстві

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,5 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Головна мета курсу - засвоєння студентами теоретичних знань з основ організації та функціонування інформаційних систем, сучасних технологічних засобів обробки інформації та інформаційних технологій розв'язання основних управлінських задач. Використовуючи програмне забезпечення формуються практичні навички створення та використання баз даних, управління інформаційними системами в процесі обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Конкурентоспроможність підприємств

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 4 кредити, А.В. Волошин, старший викладач

Конкуренція в системі ринкової економіки. Регулювання конкуренції на національному і міжнародному рівнях. Конкурентоспроможність товарів і послуг на світовому ринку. Чинники забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Аналіз і оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Мікростратегії міжнародної конкурентоспроможності. Система управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку. Конкурентоспроможність галузей у світовому господарстві. Особливості міжнародної конкурентоспроможності регіонів.

Project-менеджмент

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент, А.В. Волошин, старший викладач

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки магістрів розглядає сучасні концепції управління проектами. Курс передбачає опанування основними методичними засадами та інструментарієм, необхідних для успішного управління проектами. Формує навички щодо розробки проекту, оцінки його ефективності, вибору виконавців, розрахунку кошторису і бюджету проекту, розробки графіків його реалізації, а також дозволяє оволодіти технологіями мінімізації ризику при підготовці та реалізації проекту. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях теорії управління, інвестиційного аналізу, організації поведінки, системного аналізу.

Управління брендом роботодавця

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент, Р.В. Горбань, старший викладач

Містить певне коло знань у галузі human capital, а саме: архітектура побудови системи Employer Brand Management, принципи створення стратегій розвитку Employer Brand, принципи створення Employee Value Proposition, аналітичні інструментами вимірювання бренда роботодавця, сучасні підходи до розвитку корпоративної культури через цінності компанії, лідерство, мотивація, комунікація, робота над задоволенням та залученням співробітників (кандидатів), сучасні підходи до управління досвідом кандидатів (Candidate Experience) через побудову ефективного шляху кандидатів (Candidate Journey), використання обмеження компаній у якості можливостей у побудові Employer Brand.

Креативний менеджмент

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Креативний менеджмент» передбачає формування у студентів інноваційного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до інноваційних задач, набуття знань та навичок в області розвитку креативного середовища і створення креативної організації. В межах вивчення даного курсу студенти отримають знання з управління креативними процесами на підприємствах. Викладання курсу враховує існуючий закордонний і вітчизняний досвід в цьому порівняно новому напрямку менеджменту, що дозволить студентам отримати необхідні знання, виявити та розвинути якості і навички, необхідні для ефективної роботи креативного управлінця. Курс для студентів 3 і 4 р.н. базується на таких дисциплінах як: психологія, філософія, соціологія, менеджмент, маркетинг.

Курсова робота

6 семестр, захист, 3 кредити

Написання курсової роботи має сприяти більш глибокому засвоєнню студентами програмних питань курсу. Це вимагає від них самостійного поглибленого вивчення не лише навчальної, але й спеціальної літератури: монографій, статей, що друкуються у періодичних виданнях, наукових збірниках тощо. Студенти виконують курсову роботу на основі ретельного вивчення та узагальнення теоретичних положень, що містяться у відповідних літературних джерелах, а також використання фактичних даних, наведених у статистичних щорічниках, науковій літературі, періодичних виданнях. При виконанні курсової роботи слід використовувати також інструктивні, нормативні, звітні матеріали підприємств або організацій.

Ризик-менеджмент

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Метою викладання дисципліни є допомога студентам в опануванні і здобутті ґрунтовних знань з сутності ризику в комерційних заходах організації; структурування знань щодо класифікації ризиків, отримання практичних навичок ідентифікації та систематизації ризиків; опанування основних навичок оцінки операційних та фінансових ризиків; розуміння як реагувати на ризики та ефективно ними управляти; отримання знань та практичних навичок з розробки ефективної стратегії розвитку компанії з побудовою надійної системи ризик-менеджменту.

Бізнес-планування

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань про методику і технологію розробки бізнес-плану, про зміст його розділів, а також навичок і вмінь складання бізнес-плану підприємницького проекту. Впродовж вивчення дисципліни слухачі докладно вивчають логіку розробки і структуру бізнес-плану, як створюється цінність для клієнта у вигляді продукту, різні види планів: маркетинг-план, виробничий план, організаційний план, оцінка ризиків, фінансовий план, а також розробляють власний бізнес-план і роблять його презентацію наприкінці курсу.

Ціноутворення

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Боднар, доктор економічних наук, професор

Курс передбачає формування у студентів знань і навичок із ціноутворення в частині методів формування цін і тарифів на товари та послуги, дослідження кон'юнктури та цінової ситуації на ринках товарів і послуг, освоєння особливостей ціноутворення за видами робіт та послуг, зокрема ціноутворення у продовольчих вартісних ланцюгах від аграрної сировини до продовольства, ціноутворення на окремі види промислової продукції, формування цін у зовнішній торгівлі товарами залежно від базису поставки, утворення тарифів на транспортні послуги залежно від виду перевезень, встановлення тарифів на послуги житлово-комунального господарства та медичні послуги.

Економічний аналіз

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л.І. Курило, доктор економічних наук, професор

Метою викладання дисципліни є допомога студентам в опануванні і здобутті ґрунтовних знань з методики аналітичних досліджень у вирішенні управлінських проблем, формуванні практичних навичок щодо оцінювання досягнутого рівня діяльності підприємств, доцільності використання ресурсів, пошуку резервів підвищення ефективності виробництва і раціонального управління фінансово-господарською та маркетинговою діяльністю підприємства. Одним з основних завдань курсу є спрямування потенціалу майбутніх фахівців на опанування теоретичними і практичними знаннями з економічного аналізу, що є передумовою високого рівня кваліфікації в умовах ринку праці.

Інтелектуальна власність

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П.Ю. Кравчук, кандидат юридичних наук, доцент

Метою вивчення курсу є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Об'єктом вивчення дисципліни є сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності. Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити:

- основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності;
- вартість права на об'єкти інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

Міжнародний менеджмент

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна спрямована на розвиток у фахівців в галузі менеджменту навичок реалізації функцій менеджменту в крос-культурному середовищі. Дисципліна вивчає комплексний підхід до проведення досліджень міжнародного середовища, процедури вибору компанією зарубіжних ринків та проведення їх сегментації; вибору форм виходу компанії на зовнішні ринки. Студенти навчаються розробляти бізнес-модель міжнародної діяльності.

Передбачається проектна командна робота, змістом якої є розробка експорт-плану, що може виконуватися як на замовлення суб'єктів малого та середнього бізнесу в Україні, так і бути економічно доцільною пропозицією, розробленою студентами щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності певної компанії на зарубіжному ринку. Проектно-орієнтований підхід забезпечує комплексність в отриманні знань та вмінь в галузі міжнародного менеджменту завдяки активне використання набутих знань в галузі маркетингу, менеджменту та економіки.

Додатково формуються навички бізнес-планування, проектного менеджменту, бізнес-аналітики та навички командної роботи.

Емоційний інтелект

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Курс покликаний розкрити суть, значення емоційного інтелекту в діяльності лідера та проілюструвати сім складових емоційного інтелекту, які допоможуть побудувати ефективну взаємодію з іншими людьми та командою. В результаті вивчення ви зможете зростити свою усвідомленість; краще розуміти свої емоції та емоції інших людей; точніше налаштувати увагу та розширити її спектр; навчитися встановлювати та поглиблювати довіру; з'ясувати параметри гнучкості та розвинути її в собі; довідатися з чого складається інтуїція та як її розвинути; усвідомити суть колективного емоційного інтелекту.

Основи та методи наукових досліджень

8 семестр, 1 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Сидоренко, доктор економічних наук, професор

Мета дисципліни «Основи наукових досліджень» є оволодіння теоретичними основами, практичними навичками і методологією наукових досліджень.

Завдання дисципліни: формування у студентів систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи проведення наукових досліджень; ознайомлення з відповідними поняттями, категоріями, методами організації наукових досліджень; набуття практичних навичок в організації та проведенні наукового дослідження і представленні результатів дослідження.

Як результат навчання з дисципліни студенти повинні: 1. знати: теоретико-методологічні основи, питання методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності; категоріальний апарат системи наукових досліджень та технологію та організацію виконання наукового дослідження; предметно-суб'єктну структуру наукових досліджень; сутність та структуру наукового пізнання, та його методи, підходи і загальні принципи; суть, завдання, принципи та методологію наукового дослідження; 2. вміти: відбирати та аналізувати необхідну інформацію, обирати об'єкт і предмет дослідження; формувати проблему дослідження, мету, завдання, а також розробляти, обґрунтовувати та доводити наукові гіпотези; володіти термінологічним апаратом, методологічними принципами виконання та оформлення науково-дослідної роботи; будувати алгоритм наукового дослідження та планувати його проведення; обирати та застосовувати методологічні прийоми і методи наукових досліджень; реалізовувати набуті знання і практичні навики, здобуті у процесі освоєння курсу, при підготовці наукових виступів на конференціях, виконанні курсових, дипломних, магістерських робіт, написанні наукових праць.

ПРАКТИКА

Практика переддипломна

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів

Мета переддипломної практики – підготувати й проаналізувати матеріали для написання кваліфікаційної роботи відповідно до обраних напрямків.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

Кваліфікаційна робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента – майбутнього бакалавра – за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою бакалавра економіки і підприємництва; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв'язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об'єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п'яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп'ютерні програми.

075 МАРКЕТИНГ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - МАРКЕТИНГ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредитів, І.А. Гриджук, кандидат наук з державного управління, доцент

Курс “ Актуальні проблеми менеджменту та маркетингу ” передбачає опанування студентами необхідних теоретичних основ маркетингу та менеджменту, сприяє формуванню маркетингового мислення та придбанню практичних навичок щодо прийняття управлінських рішень, спрямованих на вирішення маркетингових проблем фірми та адаптацію її діяльності завдяки маркетинговим інструментам до змін у зовнішньому середовищі. Курс присвячено з’ясуванню суті маркетингу та розгляду його основних груп функцій – маркетинговим дослідженням, розробці основних політик – товарної, цінової, політики розподілу та комунікації, функціям організації, планування та контролю маркетингової діяльності.

Економіка праці

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М.М. Могилова, доктор економічних наук, професор

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань щодо нормативно-правових, методичних і організаційних засад формування та ефективного використання трудового потенціалу й персоналу підприємства, функціонування, розвитку і регулювання соціально-трудових відносин на макро- й мікрорівнях. Курс містить широке коло питань, перш за все: ринок праці й діагностика його кон’юнктури; зайнятість і безробіття населення та їх регулювання; організація оплати праці на підприємстві (форми і системи), формування тарифних сіток; державне регулювання оплати праці; нормування праці, норми робочого часу; організація праці на підприємстві; система організації соціально-трудових відносин (підготовка колективних та індивідуальних трудових договорів); соціальний захист населення, соціальні виплати («лікарняні», відпускні); система державного контролю в сфері праці та соціально-трудових відносин, «трудові штрафи» та як їх уникнути.

Культура ведення бізнесу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Містить певне коло знань у галузі ділового етикету та протоколу, а саме: етичні засади бізнесу та підприємництва, порядок підготовки та проведення ділових переговорів, організацію зустрічей делегацій, ділову атрибутику, техніку ділового спілкування, організацію ділових прийомів, а також національні особливості ділового спілкування в різних країнах світу.

Сучасні принципи споживчої культури

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.К. Воропай, кандидат економічних наук, доцент

Чи може маркетинг зробити споживачів щасливими?

Чи знають виробники та споживачі, що робити для сталого розвитку? Чому 2+2=4 майже завжди, а мій новий телефон буде айфоном на сто відсотків.

Чи можемо ми справді вивчити своїх клієнтів, їхні потреби, бажання, прагнення?

Українське вино – це смакота чи гидота?

Запитань багато. Відповіді на них спробує шукати в рамках курсу «Сучасні принципи споживчої культури». Та ще з’ясуємо, як виглядає поведінка споживача, що допомагає та заважає йому приймати рішення, як нам дійти до суті його бажань та прагнень. Курс щороку слухає близько 90 студентів різних факультетів. Групові завдання дозволяють розширити горизонти, попрацювавши у крос-дисциплінарних командах з менеджерами, маркетологами, правниками, екологами, культурологами, фінансистами… Відчуваєте, що вам це також цікаво? Тоді реєструйтесь!

· Can marketing help customers be happy?

· What are consumers' and producers' answers to Gretta's "How dare you?"

· Why 2+2 is almost always 4 and my next new phone will be iPhone?

· Can we really get to know consumers, their needs, wants and desires?

· Ukrainian wine - yum or yuck?

These and some more questions to be answered during the Modern Principles of Consumer Culture course.

Desperate to know the answer? Then register, don’t hesitate!

Менеджмент

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, І.А. Гриджук, кандидат наук з державного управління, доцент

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра з економіки та підприємництва. Розглядає науково-прикладні підходи до організації процесів управління організацією, а саме функції управління, планування та організація діяльності, мотивація, управлінський контроль, стилі і методи керівництва, концепції прийняття управлінських рішень, а також психологічні аспекти управлінської діяльності.

Економіка підприємства

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сприяє формуванню у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань з теорії та практики економічної діяльності бізнес-структур.

Основи економічної та фінансової діяльності підприємств опановуються завдяки проектно-орієнтованій формі навчання – розробки студентами проекту по створенню виробничого підприємства, що функціонує на певному товарному ринку. Передбачається командна організація роботи. Такий підхід сприяє формуванню аналітичного мислення під час ухвалення бізнес-рішень, коли критерієм рішення має бути його економічна ефективність та ефективність діяльності підприємства в цілому. Крім того, забезпечується комплексний підхід до отримання знань про засади економічної діяльності підприємства, який передбачає активне використання знань в галузі маркетингу, менеджменту та мікроекономіки.

Додатково формуються навички бізнес-планування, проектного менеджменту, бізнес-аналітики, навички командної роботи, навички ухвалення рішень в умовах невизначеності і недостовірності інформації.

Маркетинг І

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Мельник, кандидат економічних наук, старший викладач

Архітектонікою програми навчальної дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи маркетингу та маркетингових стратегій. Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці. Метою викладання навчальної дисципліни "Маркетинг І" є формування у студентів наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та методології маркетингу; набуття вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій для забезпечення ефективної діяльності компанії з одночасним задоволенням потреб споживачів. Курс орієнтований на набуття студентами практичних навиків для розробки маркетингового плану компанії: критична оцінка наукових і практичних здобутків у сфері маркетингу; розробка маркетингових програм залежно від цілей діяльності компанії; аналіз чинників мікро-, мезо- та макро-середовищ компанії; розробка маркетингових заходів з урахуванням взаємозв'язку між елементами комплексу маркетингу (продукт, ціна, просування, збут); прийняття обґрунтованих маркетингових рішень. Попередні курси: "Економічна теорія", "Основи менеджменту", "Мікроекономіка", "Макроекономіка".

Маркетингові дослідження

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра-маркетолога. Містить певне коло знань у галузі маркетингу, а саме: процес постановки цілей маркетингового дослідження, збору, аналізу об’єктивної ринкової інформації за допомогою статистичних методів та розробка рекомендацій для прийняття конкретних управлінських рішень відносно будь-яких елементів продуктово-ринкової стратегії фірми.

Маркетинг послуг

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра з маркетингу, а саме: визначення специфіки послуги як продукту. Характеристика ринку послуг. Методи маркетингового дослідження ринку послуг. Комплекс маркетингу сервісного підприємства. Планування маркетингу у сфері послуг. Особливості маркетингу у різних галузях сфери послуг.

Маркетингова товарна політика

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра з маркетингу. Містить коло знань у галузі маркетингу, а саме: визначення місця товару в системі маркетингу, вивчення природи та формування споживчої вартості продукції, поняття асортиментної політики, важливість якості та сертифікації продукції, поняття бренду та корпоративної символіки, здійснення інноваційної політики на фірмі та інше.

Маркетингові комунікації

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор, Н.О. Бурбело, старший викладач

Курс «Маркетингові комунікації» охоплює два рівні. Перший розкриває теоретичні основи особливостей розвитку складових marketing mix (реклами, персонального продажу, стимулювання збуту, P&R, інтернет-маркетингу). Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці та сформувати систему знань для управління інтегрованими маркетинговими комунікаціями підприємства, установи чи бренду. Особлива увага приділяється вивченню маркетингових методів впливу на пізнавальну, емоційну та поведінкову реакції потенційних і реальних споживачів та формуванню ідеї створення власної рекламної стратегії для конкретного товару, послуги чи ідеї. Дисципліна охоплює повний цикл – від визначення понять «маркетингові комунікації», «реклама», «P&R», «стимулювання збуту», «персональний продаж і до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності рекламної діяльності. Результатами навчання є формування компетентностей, необхідних для розробки маркетингової комунікаційної стратегії компанії та її реалізації на практиці.

Логістика

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Логістика як інструмент ринкової економіки. Різноманітність форм логістичних утворень. Технологічні процеси й управління матеріальними потоками в логістиці. Логістичні системи. Заготівельна логістика. Розподільна логістика. Внутрішньовиробнича логістика. Логістика посередництва. Логістика складування. Транспортна логістика. організація та види логістичних послуг. Економічна ефективність та використання логістики за кордоном.

Маркетинг промислового підприємства

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на формування у студентів спеціальних знань ринку промислових товарів та маркетингових інструментів для використання промисловим підприємством, а також компетентних умінь організації діяльності промислового підприємства на засадах маркетингу та професійної готовності до практичної діяльності на промисловому ринку товарів і послуг. Містить визначення промислового маркетингу. Процес постачання на промисловому ринку. Особливості проведення маркетингових досліджень у промисловому середовищі. Ринкову сегментацію та позиціонування на промисловому ринку. Ціноутворення у промисловому маркетингу. Поширення товарів. Маркетингову комунікаційну політику

підприємства у промисловому середовищі. Стратегічне планування на промисловому ринку. Організацію маркетингу на промисловому підприємстві.

Маркетингове ціноутворення

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О.В. Боднар, доктор економічних наук, професор

Нормативна дисципліна для опанування знаннями і навичками з фахової підготовки бакалавра з маркетингу, а саме: освоєння методів формування цін і тарифів на товари та послуги, в тому числі методів трансфертного ціноутворення, дослідження кон'юнктури та цінової ситуації на ринках товарів і послуг, освоєння особливостей маркетингового ціноутворення за видами робіт та послуг, зокрема маркетингове ціноутворення у продовольчих вартісних ланцюгах від аграрної сировини до продовольства, маркетингове ціноутворення на окремі види промислової продукції, формування цін у зовнішній торгівлі товарами залежно від базису поставки, утворення тарифів на транспортні послуги залежно від виду перевезень, встановлення тарифів на послуги житлово-комунального господарства та медичні послуги.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

PR-технології в організаціях

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.А. Гриджук, кандидат наук з державного управління, доцент

Дисципліна «PR-технології в організаціях» є вибірковою у навчальному плані підготовки бакалаврів напряму 0501 «Економіка та підприємництво». Курс орієнтований на розуміння ролі PR у маркетингу, оволодіння практичними навичками у сфері масових комунікацій, інструментарієм, який формує зовнішній облік компанії; методами оцінки ефективності PR-компанії. Головною метою курсу PR-технології в організаціях – вивчення сучасного інструментарію налагодження комунікацій із зовнішнім та внутрішнім середовищем організації.

Курсова робота

4 семестр, захист, 3 кредити

Курсова робота являє собою один із видів самостійної навчальної та водночас науково-дослідної роботи студентів, призначений засвідчити якість набутих студентами знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних-практичних питань. Виконання курсової роботи переслідує одразу декілька цілей: 1. Закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті студентами у процесі вивчення дисциплін. 2. Прищепити студентам навички самостійної роботи зі спеціальною літературою, довідниками, джерелами первинної статистичної інформації тощо. 3. Виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, самостійно формулювати висновки, розроблювати пропозиції, обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору з проблем, що досліджуються.

Менеджмент стартапів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.Б. Затварський, старший викладач

Дисципліна вільного вибору, орієнтована на тих, хто планує після закінчення університету розвивати власний бізнес. За семестр навчання студент пройде шлях від розробки ідеї до формування MVP та, навіть, запуску перших тестових продаж. Ключова ідея курсу: застосувати на практиці отримані в університеті знання та здобути практичний досвід реалізації проектів. В рамках курсу передбачена робота в мультидисциплінарних командах, різнопланові практичні завдання та серйозні виклики вашій креативності! А ви готові кинути собі виклик?

Психологія управління

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Метою вивчення курсу є засвоєння студентами основних підходів в управлінні персоналом, видів конфліктів, які виникають, а також з'ясування місця цієї дисципліни як складової сучасної теорії управління

бізнесом та ознайомлення з методологією комплексного управління компанією. Завданнями, які ставляться перед студентами, що вивчають дану дисципліну, є виявлення закономірностей, причинно-наслідкових зв'язків та альтернативності запобігання та управління конфліктами в колективі, оволодіння студентами вміння практично застосовувати набуті теоретичні знання щодо психологічних особливостей при управлінні колективом.

Конкурентоспроможність підприємств

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, А.В. Волошин, старший викладач

Основна мета курсу полягає у формуванні системи теоретичних знань і практичних навичок щодо оцінки конкурентоспроможності підприємства, окрема увага приділяється методикам оцінки позиції підприємства на світовому ринку, а також розвиток навичок із створення і розвитку конкурентних переваг на підприємстві. В курсі передбачається розглянути теоретичні аспекти та розробити практичні ситуації з питань, пов'язаних із зовнішнім оточенням підприємства, формування та реалізації стратегії підприємства на основі наявних конкурентних переваг; здійснення аналізу діяльності підприємства.

Project-менеджмент

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент, А.В. Волошин, старший викладач

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки магістрів розглядає сучасні концепції управління проектами. Курс передбачає опанування основними методичними засадами та інструментарієм, необхідних для успішного управління проектами. Формує навички щодо розробки проекту, оцінки його ефективності, вибору виконавців, розрахунку кошторису і бюджету проекту, розробки графіків його реалізації, а також дозволяє оволодіти технологіями мінімізації ризику при підготовці та реалізації проекту. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях теорії управління, інвестиційного аналізу, організації поведінки, системного аналізу.

Маркетинг впливу (Customer experience)

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Це унікальна програма за результатами опанування якої студенти мають можливість отримати надсучасний досвід та підтверджуючий сертифікат! для студентів 3 і 4 р.н. Дисципліна яка розкриває можливості використання всіх форм каналів комунікації для просування продукції або бренду. Розкриваються поняття, види та техніки, що дозволяють інформувати цільову аудиторію як в цифровому просторі, так і в оффлайн середовищі. Розглядаються механіки використання найсучасніших інструментів маркетингу для досягнення максимального ефекту інформування цільової аудиторії. Наведено механізм оцінки ефективності використання інструментів. До викладання дисципліни залучені лектори-практики з Міжнародної Асоціації Маркетингових Ініціатив, які діляться власним досвідом та надають реальні сучасні кейси до виконання!

Digital-маркетинг

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Мельник, кандидат економічних наук, старший викладач

Із курсу ви дізнаєтеся, як написати та втілити стратегію онлайн-комунікацій, реалізувати масштабні інформаційні кампанії. Визначення ефективного використання соціальних медіа, менеджменту веб-сайтів і як зробити контент привабливим і корисним для вашого читача. Як оцінювати ефективність рекламних кампаній і чого чекати від агентств.

Інформаційні системи та технології в маркетингу

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Практична дисципліна орієнтована на засвоєння студентами знань та навичок з організації та функціонування інформаційних систем маркетингу (ІСМ), сучасних технологічних засобів обробки інформації та інформаційних технологій розв'язання основних маркетингових задач. Набуття практичних навичок використання пакетів прикладних програм у процесі управління маркетингом в компанії.

Креативний менеджмент

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Гуменна, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Креативний менеджмент» передбачає формування у студентів інноваційного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до інноваційних задач, набуття знань та навичок в області розвитку креативного середовища і створення креативної організації. В межах вивчення даного курсу студенти отримають знання з управління креативними процесами на підприємствах. Викладання курсу враховує існуючий закордонний і вітчизняний досвід в цьому порівняно новому напрямку менеджменту, що дозволить студентам отримати необхідні знання, виявити та розвинути якості і навички, необхідні для ефективної роботи креативного управлінця. Курс для студентів 3 і 4 р.н. базується на таких дисциплінах як: психологія, філософія, соціологія, менеджмент, маркетинг.

Курсова робота

6 семестр, захист, 3 кредити

Написання курсової роботи має сприяти більш глибокому засвоєнню студентами програмних питань курсу. Це вимагає від них самостійного поглибленого вивчення не лише навчальної, але й спеціальної літератури: монографій, статей, що друкуються у періодичних виданнях, наукових збірниках тощо. Студенти виконують курсову роботу на основі ретельного вивчення та узагальнення теоретичних положень, що містяться у відповідних літературних джерелах, а також використання фактичних даних, наведених у статистичних щорічниках, науковій літературі, періодичних виданнях. При виконанні курсової роботи слід використовувати також інструктивні, нормативні, звітні матеріали підприємств або організацій.

Основи підприємництва та бізнес-планування

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сприяє отриманню знань з теорії та практики підприємницької діяльності, формуванню проектного підходу до організації стартапівських проектів, а також інноваційних проектів, що реалізуються в господарській діяльності сучасних компаній. Дисципліна сприяє формуванню навичок самостійного творчого мислення, прийняття рішень в сфері бізнес-діяльності, навички бізнес-планування.

Основи підприємницької діяльності підприємств опановуються завдяки проектно-орієнтованій формі навчання – розробки студентами проекту по створенню підприємства, що функціонує на певному товарному ринку. Передбачається командна організація роботи. Такий підхід забезпечується комплексний підхід до отримання знань про засади підприємницької діяльності, який передбачає активне використання знань в галузі економіки, маркетингу, менеджменту та права.

Додатково формуються навики проектного менеджменту, бізнес-аналітики, навички командної роботи, навички ухвалення рішень в умовах невизначеності та ризику.

Бренд-менеджмент

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, З.О. Демчук, кандидат економічних наук, старший викладач

Мета дисципліни - надати студентам теоретичні знання та практичні навички зі створення та управління брендами, реалізації брендових стратегій з метою досягнення максимального ефекту для підприємства. Основні завдання дисципліни: досягти високого рівня теоретичної підготовки студентів, сформувати їх ринкове мислення в аспектах ефективного управління брендами; навчити студентів самостійно створювати бренди, ефективно управляти активами бренду, розробляти та підтримувати трендові стратегії підприємства. Предметом дисципліни є методи, процеси та дії підприємства зі створення брендів і управління їхніми активами.

Маркетинг в індустрії моди

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Курс передбачає формування в студентів теоретичних знань та практичних навичок з маркетингу в індустрії моди. З’ясовується еволюція та основні тенденції розвитку індустрії моди. Аналізуються основні підходи до сегментації споживачів на ринку моди, визначається специфіка роботи з клієнтами в компаніях

традиційної та інтернет-торгівлі. З'ясовуються інструменти формування персонального бренду стиліста. Визначаються стратегії управління та взаємозв'язки в системі поставок і закупок в індустрії моди, особливості управління каналами збуту: online, offline, omni-channel. Розглядаються особливості інноваційного маркетингу в індустрії моди та місце креативного дизайну в комплексі маркетингу. З'ясовується сутність трендвотчингу, кулхантингу, форсайту в моді та вплив трендів на моду. Визначаються особливості маркетингових досліджень ритейлерів та брендів в сфері моди. Розглядається механізм розробки маркетингових стратегій компаній в секторі моди класу люкс. Програма курсу дозволить студентам отримати практичні навички в прийнятті ефективних маркетингових рішень щодо завоювання цільових сегментів ринку моди. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях та поняттях маркетингу, менеджменту, психології, соціології, культурології.

Поведінка споживача

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Курс передбачає формування в студентів теоретичних знань про сутність, зміст та особливості психології поведінки споживачів на ринку. З'ясовується еволюція розвитку теорії поведінки споживачів. Аналізуються основні підходи до сегментування ринку і позиціонування товару, розглядаються особливості визначення типів споживачів. Визначаються індивідуальні детермінанти поведінки споживачів та вплив факторів зовнішнього середовища на поведінку споживачів. Розглядаються типи купівельних рішень та модель процесу прийняття рішень споживачами. З'ясовується відмінність поведінки офлайн та онлайн споживачів. Визначаються риси майбутніх споживачів та з'ясовуються перспективи розвитку системи «споживач-компанія». Курс дозволить студентам отримати практичні навички в галузі аналізу, моделювання поведінки споживачів та розробці ефективних маркетингових рішень з завоювання цільових сегментів ринку. Курс є синтетичним, його вивчення базується на концепціях та поняттях економічної теорії, маркетингу, менеджменту, психології, соціології, культурології.

Рекомендаційний маркетинг

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.С. Афоніна, старший викладач

Рекомендаційний маркетинг (referral marketing) це дисципліна орієнтована на опанування знаннями та навичками щодо системи просування продуктів та послуг новим клієнтам через рекомендації. Правила ведення бізнесу, проведення презентацій, формування лояльності споживачів. Цікаві, практичні кейси.

Антикризове управління

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Антикризове управління – це особлива система управління підприємством, яка спрямована на запобігання або усунення наслідків впливу несприятливих для бізнесу явищ за допомогою використання всього потенціалу сучасного менеджменту. Курс націлений на формування у студентів знань про виникнення й механізми переборення різних видів криз та передусім тих, що пов'язані з маркетинговою діяльністю підприємства, проблемами збуту, погіршення положення на ринку, неконкурентоспроможністю, іміджевими втратами, зниженням лояльності споживачів тощо. Завдання курсу: розглянути причини та особливості перебігу криз; вивчити підходи до діагностування криз; навчитися розробляти ефективну систему заходів щодо запобігання дестабілізаційним процесам й подолання наслідків впливу криз.

Економічний аналіз

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л.І. Курило, доктор економічних наук, професор

Метою викладання дисципліни є допомога студентам в опануванні і здобутті ґрунтовних знань з методики аналітичних досліджень у вирішенні управлінських проблем, формуванні практичних навичок щодо оцінювання досягнутого рівня діяльності підприємств, доцільності використання ресурсів, пошуку резервів підвищення ефективності виробництва і раціонального управління фінансово-господарською та маркетинговою діяльністю підприємства. Одним з основних завдань курсу є спрямування потенціалу майбутніх фахівців на опанування теоретичними і практичними знаннями з економічного аналізу, що є передумовою високого рівня кваліфікації в умовах ринку праці.

Маркетинг інновацій

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Вибіркова дисципліна, яка містить певне коло знань у галузі інноваційного маркетингу, а саме: ознайомлення з принципами розробки та виведенням на ринок нових товарів. формування знань та навичок з питань планування та організації створення нових продуктів та послуг та методичних і практичних навичок щодо оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту, його функціонально-економічного обґрунтування. Багато кейсів та креативних завдань.

Маркетингова товарна політика

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Мета дисципліни - засвоєння методологічних основ ситуаційного підходу для формування системи знань і вмінь прийняття управлінських рішень, заснованих на аналізі і прогнозуванні тенденцій розвитку конкретних ситуацій, а також надання пропозицій і рекомендацій щодо можливих варіантів поведінки в них.

Ситуаційний менеджмент

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А.Ю. Сербенівська, кандидат економічних наук, старший викладач

Мета дисципліни - засвоєння методологічних основ ситуаційного підходу для формування системи знань і вмінь прийняття управлінських рішень, заснованих на аналізі і прогнозуванні тенденцій розвитку конкретних ситуацій, а також надання пропозицій і рекомендацій щодо можливих варіантів поведінки в них.

ПРАКТИКА

Практика переддипломна

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів

Формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; вивчення методів маркетингової діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів. Підготовка до державної атестації.

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

Кваліфікаційна робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента – майбутнього бакалавра – за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою бакалавра економіки і підприємництва; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв’язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об’єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п’яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп’ютерну техніку.

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ

113 ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Дискретна математика

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Б. В. Олійник, доктор фізикоматематичних наук, доцент

Числення висловлювань. Числення предикатів. Теорія множин та відношень. Спеціальні класи бінарних відношень. решітки та бульові алгебри. Потужність множин. Булевські функції. Канонічні форми булевських функцій. Функціональна повнота систем булевських функцій. Комбінаторика. основні комбінаторні схеми. Комбінаторні тотожності, поліноміальна формула. Формула включень та виключень. рекурентні співвідношення. Твірні функції.

Математичний аналіз

1, 2, 3, 4 семестри, 4 год/тижд., екзамени, 22 кредити, Ю. В. Митник, кандидат фізико-математичних наук, доцент,
О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

На І курсі викладаються такі розділи математичного аналізу: теорія множин, аксіоматична теорія дійсного числа, теорія границь та теорія функцій, диференціальне та інтегральне числення, ряди. Курс математичного аналізу, який читається студентам ІІ курсу, включає кратні, криволінійні та поверхневі інтеграли; векторний аналіз; ряди Фур'є, інтеграли Фур'є. При викладанні математичного аналізу розглядаються основні поняття та термінологія функціонального аналізу. Матеріал курсу ілюструється численними прикладами та задачами, що розглядаються безпосередньо після введених понять та доведення відповідних тверджень.

Алгебра та геометрія

2, 2д, 3 семестри, 6/4/4 год/тижд., екзамен, залік, екзамен, 16 кредитів, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Поняття напівгрупи, групи, поля. Поле комплексних чисел. Алгебраїчна та тригонометрична форми комплексних чисел, формула Муавра, добування кореня з комплексного числа, корені з одиниці. Пряма на площині та в просторі, площина. Еліпс, гіпербола, парабола, рівняння та числові характеристики. Зведення загального рівняння кривої другого порядку до канонічного вигляду. Поверхні другого порядку. Системи лінійних рівнянь, метод Гауса. векторні простори, підпростори, параметризація лінійних многовидів, теорема Кронекера–Капеллі. Алгебра матриць, поняття оберненої матриці. Поняття групи перестановок, парність перестановки. визначник матриці, формули Крамера, приєднана матриця. Білінійні та квадратичні форми, приведення до діагонального вигляду, закон інерції квадратичних форм. Скалярний добуток у векторному просторі, евклідові та унітарні простори, їх геометрія, процес ортогоналізації Грамма– Шмідта. Лінійні оператори. Матриця оператора. власні числа, власні вектори, характеристичний многочлен. Спряжений оператор. Нормальні, самоспряжені, унітарні та ортогональні оператори та їх канонічний вигляд. Жорданова нормальна форма матриці. Мінімальний многочлен матриці. Функції від матриці. Поняття фактор-кільця, ідеалу кільця. Кон´руенції. властивості лишків. Прості поля. Теорема Ейлера, мала теорема Ферма. Китайська теорема про лишки. Теорема вільсона. Псевдопрості числа. Числа Кармайкла. Квадратичні лишки. Символ Лежандра. Кільця многочленів від однієї змінної. Функціональна та алгебраїчна рівність многочленів. Теорема Безу. Подільність многочленів. ділення з остачею. НСд, НСК. Незвідні многочлени. Алгоритм Евкліда. Поняття про алгебраїчно замкнене поле. основна теорема алгебри. раціональні корені поліномів із цілими коефіцієнтами. Теорема Гаусса. Факторіальність кільця многочленів. Поліноми від кількох змінних. Симетричні поліноми. основна теорема про симетричні поліноми. Теорема вієта. результант та дискримінант поліномів.

Теорія алгоритмів і математична логіка

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Містить різні підходи до формалізації логічних міркувань. Зокрема розглядаються числення висловлювань та предикатів, як формальних мов (синтаксис та семантика) та формальних теорій (повнота та неповнота). доводиться теорема Гьоделя про повноту числення предикатів. У курсі даються різні підходи до поняття алгоритму, зокрема Тюринга (машина Тюринга) та Гьоделя (теорія рекурсивних функцій). Наводяться приклади алгоритмічно нерозв'язних проблем.

Диференціальні рівняння

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі детально вивчаються звичайні диференціальні рівняння, їхні властивості та алгоритми знаходження розв'язків, умови існування та єдиності розв'язків задачі Коші, розглядаються деякі питання з теорії краєвих задач, наводяться прикладні використання диференціальних рівнянь побудови моделей динамічних процесів у різних предметних областях. Лекції читаються за такими розділами: «Математичне моделювання» і «диференціальні рівняння». диференціальні рівняння першого порядку. Звичайні диференціальні рівняння вищих порядків. Системи звичайних диференціальних рівнянь.

Теорія функції комплексної змінної

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Теорія функцій комплексної змінної є базовим курсом при підготовці фахівців із прикладної математики, фізики, програмної інженерії. окрім теоретичних розділів, які містять поняття аналітичної функції, конформного відображення, їх диференціювання, інтегрування, рядів, теорії лишків, аналітичного продовження функцій, курс включає численні застосування комплексного аналізу до задач математичної фізики та теорії еліптичних кривих.

Методи оптимізації та дослідження операцій

5, 6 семестр, 3 год/тижд., екзамени, 8 кредитів, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядаються основи варіаційного числення та математичне програмування як основні математичні методи дослідження операцій. У розділі «варіаційне числення» викладається найпростіша задача класичного варіаційного числення, достатня умова екстремуму функціоналів, метод Лагранжа для ізопериметричної задачі на умовний екстремум, а також задача Больца. У розділі «Математичне програмування» розглядаються методи та моделі лінійного та нелінійного програмування, зокрема транспортна задача та методи розв'язування матричних ігор.

Теорія ймовірностей та математична статистика

5 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає систематичне викладення математичних основ поняття ймовірності, стохастичного експерименту, аксіоматичних основ теорії ймовірностей. детально на фундаменті теорії функцій дійсної змінної викладається теорія випадкових величин, їхніх числових характеристик, теорія умовних математичних сподівань та умовних ймовірностей. Курс передбачає викладення основних положень розділу граничних теорем теорії ймовірностей на основі характеристичних функцій та генератрис. У розділі «Математична статистика» розглядаються класичні задачі математичної статистики: параметричне та непараметричне оцінювання, методи побудови надійних інтервалів, перевірка статистичних гіпотез.

Чисельні методи

6 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент, П. Г. Прокоф'єв, старший викладач

У курсі розглядаються такі питання, як чисельне розв'язання рівнянь та систем рівнянь, обчислення власних значень та інтегралів, інтерполяція та апроксимація функцій, чисельне розв'язання задачі Коші та крайової задачі для звичайних диференціальних рівнянь тощо. Успішне засвоєння курсу можливе за умови знання теорії та наявності навичок із розв'язання задач математичного аналізу, лінійної алгебри, диференціальних рівнянь тощо. Крім того, курс орієнтований на слухачів, які володіють базовими знаннями мови програмування C або C++ і досвідом користувача середнього рівня роботи з Unix-подібними операційними системами. Метою курсу є надання слухачам знань із теорії чисельних методів розв'язання типових математичних задач та практичних навичок використання паралельних обчислень у межах сучасних грід-систем, зокрема навичок використання обчислювальних ресурсів Українського національного гріду.

Теорія керування

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються загальні постановки задач керування – Лагранжа, Майера, Больця, даються основні поняття: керованість, спостереженість, ідентифікація, стійкість, аналітичне конструювання регулятора, аналіз і синтез та інші. вивчаються три підходи до розв'язування задач теорії керування – метод динамічного програмування Белмана, методи варіаційного числення, принцип максимуму Понтрягіна. На практичних заняттях розв'язуються приклади на закріплення лекційного матеріалу. для оволодіння цим курсом досить знань з алгебри, математичного аналізу, диференціальних рівнянь.

Теорія систем та математичне моделювання

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Метою курсу є опанування студентами знань про теорію систем як міждисциплінарний підхід до вивчення систем найрізноманітнішої природи та опанування вмінь і навичок розв'язування задач з математичного моделювання.

Рівняння математичної фізики

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. В. Митник, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Базова математична дисципліна, предметом якої є побудова та дослідження математичних досліджень фізичних явищ. вивчає математичні методи розв'язання граничних задач фізики. Метод відокремлення змінних та його застосування. циліндричні функції. рівняння Лапласа та Пуассона. рівняння дифузії (теплопровідності). Хвильове рівняння (рівняння д'Аламбера).

Аналіз даних

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

розглядаються основні методи та алгоритми аналізу даних. Курс починається з попередньої обробки даних. У кореляційному аналізі вивчаються характеристики статистичного зв'язку для змінних різної природи. У дисперсійному аналізі розглянуто однофакторні та багатофакторні моделі. викладено задачі регресійного аналізу. дається аналіз моделі коваріаційного аналізу. розглянуто методи кластерного аналізу. розгляд цих та інших проблем підкріплюється практичними задачами та їх виконанням у статистичних пакетах.

Функціональний аналіз

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Викладаються основні поняття загальної топології, теорії метричних просторів та теорія банахових просторів. вивчаються властивості лінійних операторів та функціоналів у банахових просторах, основні принципи сучасного функціонального аналізу – принцип стискаючих відображень, теорема Хана–Банаха про поширення лінійного функціоналу, теорема Банаха–Штейнгауза, теорема Банаха про обернений оператор. викладається спектральна теорія лінійних операторів. Курс закінчується лекціями, що присвячені функціональному аналізу в гільбертових просторах.

ПРАКТИКА

Практика навчальна

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, викладачі кафедри математики

Завдання практики полягає в опануванні студентами відповідного теоретичного матеріалу і застосуванні його для дослідження властивостей певних об'єктів і розв'язання конкретних задач.

Практика дослідницька

6д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, викладачі кафедри математики

Завдання практики полягає в опануванні студентами відповідного теоретичного матеріалу і застосування його для дослідження властивостей певних об'єктів і розв'язання конкретних задач.

Курсова робота

6д, 8д семестри, 0 год/тижд., захист, 6 кредитів, викладачі факультету інформатики

Завдання виконання курсової роботи полягає у прищепленні студентам навичок самостійної праці (робити огляд наукової літератури, навчитись аналізувати і систематизувати різні наукові підходи, формулювати власні висновки).

Самостійні дослідження з обраної тематики під керівництвом одного з викладачів кафедри.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Додаткові розділи дискретної математики

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Теорія графів. Шляхи у графах, зв'язні графи. Ейлерові графи. дерева. Планарні графи. Теорема про 5 фарб. Теорія скінчених автоматів. Автомати Мілі та Мура. Мінімізація скінчених автоматів.

Комп'ютерні мережі

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Курс «Комп'ютерні мережі» базується на навчальній програмі CCNA Routing and Switching, частина 1, і є вступом до вивчення студентами сучасних мережевих технологій. У курсі розглядаються базові поняття та загальні принципи організації мереж. Приділено увагу найбільш поширеній технології побудови локальних мереж – Ethernet, принципам IP-адресації, запропоновано підходи для побудови невеликих мереж. Значну увагу приділено розгляду протоколу IPv6.

Метою курсу є набуття студентами початкових знань про комунікаційні мережі, здобуття базових практичних навичок планування мереж, налаштування мережевого обладнання. в матеріалах курсу надається методологія планування структур мереж та розподілу адресного простору. розглядаються суміжні технології, зокрема захист мереж від атак.

Практична частина передбачає вивчення основ роботи в командному рядку мережевої операційної системи Cisco IOS, виконання вправ з симулятором мережі Packet Tracer та рограммою аналізу мережевого трафіку Wireshark.

Теорія чисел

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс є логічним продовженням нормативної дисципліни
«Алгебра та геометрія». в цьому курсі більш детально розглядається арифметика цілих чисел, зокрема вводиться узагальнене поняття цілого числа. розглядаються теорія скінченних розширень полів, теорія Галуа. Ланцюгові дроби. деякі алгоритми перевірки чисел на простоту.

Символьні обчислення

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, П. Г. Прокоф'єв, старший викладач

Розглядаються способи комп'ютерного подання математичних структур, зокрема робота з поліномами. Будуть розглянуті бази Грьобнера ідеалів алгебр поліномів, як метод розв'язання важких задач, зокрема розв'язання системи поліноміальних рівнянь. Курс включає алгоритми символьного інтегрування функцій, який ґрунтується на диференціальній алгебрі, зокрема теоремі Ліувіля.

Додаткові розділи алгебри

4д семестр, 7 год/тижд., залік, 5 кредитів, Д. І. Морозов, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Передбачається вивчення базових алгебраїчних структур, що супроводжується чисельними прикладами цих структур. ці структури, а саме: групи, кільця та поля, – можуть бути застосовані у різних областях computer science.

Обчислювальна геометрія

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються діаграми вороного й області делоне для розв'язання задач зі складною геометричною структурою.

Моделювання економічних, екологічних та соціальних процесів

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, В. Д. Кошманенко, доктор фізико-математичних наук, професор

Основні процеси, що піддаються математичному моделюванню, постановки задач, оцінки їхньої коректності та стійкості, а також інтерпретації їхніх математичних розв'язків.

Математична економіка

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, В. Г. Шпортюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Досліджує економічні проблеми фінансово-математичними методами. Моделі економічних процесів базуються на аксіомах, висновки виводяться з цих аксіом за допомогою дедукційних методів. Математичні моделі дозволяють формулювати економічні теорії чітко і у загальній формі. Критика математичної економіки базується, здебільшого на неможливості перевірки правдивості аксіом.

Якісна теорія диференціальних рівнянь

6 семест, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Основні поняття і методи якісної теорії диференціальних рівнянь і їх застосування в задачах моделювання динамічних систем. Автономні рівняння та системи. Фазові портрети. Нерухомі точки і їхня стійкість. Граничні цикли. Біфуркації в системах. Елементи теорії катастроф.

Вступ до Java EE

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення студентів із платформою Java EE для створення розподілених застосувань та з основними технологіями, що розвиваються на основі цієї мови. вивчення курсу передбачає виконання кількох практичних проектів.

Під час навчання студенти опановують такі технології: Spring, Servlets, JSP, JSTL, DI, AOP, Hibernate, JPA, ORM, EJB.

Актуарна математика

6д семестр, 7 год/тижд., залік, 5 кредитів, М. В. Братик, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Вивчаються основні математичні моделі страхової (актуарної) математики. Поняття загальної суми вимог виплат у портфелі компанії, перестрахування, навантаження на видатки.

Моделювання складних систем

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, В. Д. Кошманенко, доктор фізико-математичних наук, професор

У курсі вивчаються основи статистичного підходу до моделювання та прогнозування поведінки складних систем із внутрішньою структурою. досліджуються властивості динамічних систем конфлікту із скінченою кількістю спірних об’єктів. вивчається спектральний аналіз в термінах ймовірнісних мір, що задають розподіли присутності опонентів у просторі спільного існування. Будуються комп’ютерні моделі складних систем: «вогонь–вода», «Природна тріада», «Поширення інфекції в біологічному середовищі», «Міграція ресурсів», «Модель успішного кредитування» тощо.

Теорія кодування інформації

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Коди з виправленням помилок. Коди Хемінга, ріда–Міллера, БЧХ-коди та їхнє узагальнення. основні принципи шифрування, знайомство з поняттями шифрів із симетричними й асиметричними ключами, автентичності повідомлення, електронного підпису.

Випадкові процеси, фінансова математика

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Вступ до сучасної фінансової математики. однокрокова модель фінансового ринку цінних паперів. Принципи та моделі сучасної теорії портфеля. Багатокрокова модель фінансового ринку цінних паперів. Теорія опціонів. Моделі ринку цінних паперів з неперервним часом. Неповні фінансові ринки. Форвардні та ф’ючерсні контракти.

Основи штучного інтелекту

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс містить основні розділи і поняття з основ застосування класичних методів штучного інтелекту та найважливіших патернів проектування; центральне місце посідають методи подання знань та навчання. детально розглядаються онтологічний та логічний підходи до проектування знань, а також основні підходи до вирішення задач на основі нейронних мереж, генетичні алгоритми. розглядаються важливі прикладні застосування, зокрема розпізнавання образів, ігрові задачі тощо. Знання та практичний досвід, що будуть

отримані в процесі вивчення курсу, дадуть змогу значно розширити можливості студентів при опануванні комплексу спеціальних дисциплін та написанні дипломних проектів.

Базові мережні технології

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі студентам пропонують ознайомитися із основами сучасних мережних технологій. Курс проводиться на базі сертифікатної програми CCNA (Cisco Certified Network Associate) routing and switching. У курсі пропонується знайомство та робота з поняттями LAN, WAN, операційною системою Cisco IOS, а також вивчення поняття мережної адресації за протоколом IP. розглядаються відомі системи мережної взаємодії TCP/IP, а також OSI. детально розглядаються протоколи маршрутизації (RIP, OSPF, EIGRP) та протоколи транспортного рівня (TCP, UDP).

Системи та методи прийняття рішень

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Ситуації прийняття рішень (параметричні і непареметричні). Невизначеність в Зр. Байєсівська модель Зр. Байєсівські рішення і байєсівський ризик. Задачі статистичних рішень. вирішуюча функція. Екстенсивний і нормальний методи розв'язку Зр. динаміка в багатокрокових задачах рішення. Послідовна процедура прийняття рішень. Задачі вибору.

Методи та засоби обробки інформації

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Основні математичні методи обробки і використання інформації, одержаної при дослідженні й вивченні різних процесів та явищ. Статистичні методи обробки первинної інформації, різні методи оцінювання параметрів розподілів, одновимірна та багатовимірна регресія, моделі часових рядів, кластерний аналіз.

Криптологія

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Класичні системи шифрування з точки зору математики. Принципи роботи систем шифрування з відкритим ключем, реалізація автентичності та недоторканності й таємниці повідомлення в таких системах.

Оглядові лекції

8д семестр, 12 год/тижд., 0 кредитів, викладачі факультету інформатики

Повторення та систематизація набутих знань з фахових предметів.

АТЕСТАЦІЯ

Комплексний кваліфікаційний екзамен

8д семестр, 6 кредитів

Завданням складання комплексного кваліфікаційного екзамену є перевірка рівня засвоєння студентами базових знань з фахових предметів і вміння застосувати отримані знання і набуті вміння та навички при розв'язуванні конкретних задач.

121 ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Програмна інженерія

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. С. Проценко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Студенти отримують необхідні знання для здійснення інженерної діяльності, пов'язаної зі всіма аспектами виробництва програмного продукту від початкових стадій створення специфікації до супроводу системи після здачі в експлуатацію. відповідність кваліфікації фахівців із програмної інженерії визначається переліком знань та умінь вирішувати задачі діяльності у межах таких виробничих функцій: проектувальна, організаційна, управлінська, технологічна. вони володіють необхідними знаннями у сфері консультування з питань інформатизації, розроблення стандартного програмного забезпечення та інших видів діяльності у сфері розроблення програмного забезпечення. Узагальненим об'єктом діяльності фахівців з програмної інженерії є програмне забезпечення систем. У процесі навчання студенти освоюють сучасні технології та програмні засоби для їх застосування на всіх етапах життєвого циклу програмних систем.

Мови програмування

1 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розглядається загальна класифікація мов програмування (основні парадигми). За основу взято мову програмування Java –це мова програмування високого рівня. дає змогу використовувати кілька стилів програмування, висвітлюються основні можливості ооП. Наводяться різні техніки програмування.

Комп'ютерні мережі

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

Студенти вивчають можливості та структуру глобальної комп'ютерної мережі Internet. Засвоюють базові прийоми роботи в локальній та глобальній мережах. Навчаються користуватися різноманітними сервісними функціями Internet. Набувають практичного досвіду встановлення та адміністрування основних типів серверів та створення Web-сайтів.

На практичних заняттях увага студентів акцентується на систематизації ресурсів мережі, опрацюванні можливих проблем доступу до них та найповнішому охопленні інформаційних сервісів усіх наявних типів. деталі роботи апаратного та програмного забезпечення мережі розглядаються тією мірою, якою це необхідно для самостійного налаштування програмного забезпечення та контролю працездатності мережі.

Основи дискретної математики

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. О. Швай, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Фундаментальна математична дисципліна, яка містить математичні основи комп'ютерних наук. в ній розглядаються елементи математичної логіки, теорії множин, комбінаторики та теорії графів.

Лінійна алгебра та аналітична геометрія

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Фундаментальна математична дисципліна, яка вивчає векторні простори, лінійні відображення векторних просторів, а також будову лінійних та квадратичних афінних многовидів.

Основи матаналізу

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Містить основи координатного методу, диференціальне та інтегральне числення, теорію рядів. Має на меті забезпечити студентів необхідним математичним апаратом для вивчення комп'ютерних наук.

Диференціальні рівняння

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. С. Дрінь, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою курсу є оволодіння методами інтегрування звичайних диференціальних рівнянь та вмінням застосовувати диференціальні моделі для опису і аналізу різноманітних процесів і явищ природознавства.

Алгоритми і структури даних

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс має на меті детальний розбір базових алгоритмів програмування, вивчення основних структур даних та засвоєння навиків реалізацій цих алгоритмів за допомоги мови програмування Java і їхнього використання при розробці програмних продуктів із подальшим дослідженням ефективності алгоритмів.

Комп'ютерні архітектури

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. С. Тригуб, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Викладається на 1 році навчання у 2 семестрі для студентів спеціальності «Програмна інженерія».

Метою курсу є ознайомлення студентів з архітектурою комп'ютерних систем та сучасними тенденціями її розвитку. викладаються базові принципи будови фон-нейманівського комп'ютера, зокрема типова схема виконання команд; основи двійкової арифметики, комп'ютерного подання чисел. розглядаються основи теорії операційних систем, базові теоретичні моделі комп'ютерних обчислень: скінченні автомати, машини Тюрінга, Поста, моделі рАМ і рАСП; аналізується зв'язок цих моделей із типовим процесором.

Практична частина передбачає опанування основ створення командних файлів сімейства оС WINDOWS, набуття навичок формалізації алгоритмів за допомогою машин Тюрінга та Поста. для розуміння основ комп'ютерної архітектури значну увагу приділено низькорівневому програмуванню з використанням основних асемблерних команд.

Процедурне програмування (на базі Сі/Сі++)

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредиту, В. В. Бублик, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс програмування мовою С слугує двом головним цілям відповідно до того особливого місця, яке мова С посідає в сучасному програмуванні. Перш за все, мова С – це мова програмування середнього рівня, в якій комбінуються засоби низького рівня, наприклад бітові операції, з деякими рисами мови високого рівня, наприклад структуровані дані і керування. Тому програмування з використанням мови С – це оволодіння іншою що до реалізованої у мові Паскаль моделлю обчислень, а саме машинно-орієнтованою, здатною налаштовуватись на конкретне обчислювальне середовище.

З іншого боку, мова С – це крок у напрямку С++. Курс готує до переходу в об'єктно-орієнтовану парадигму програмування з використанням мультипарадигменної мови С++. Тому головними особливостями курсу є вивчення проблем типізації, зокрема літералів, розрізнення типів сталих і змінних, визначення інтерфейсів функцій, механізмів ініціалізації, непрямої адресації, управління пам'яттю, роботи з псевдонімами, способів виклику функцій, зокрема рекурсивних, класифікація типів передачі параметрів та результатів, використання механізмів розширення області визначення функцій і операцій.

Мета курсу – довести процедурно-орієнтовану парадигму до довершеності, необхідної для віртуозної розробки програмних систем із використанням впорядкованих за рівнями об'єктноорієнтованих абстракцій із гнучкими інтерфейсами і повторно вживаними вхідними кодами.

Основи комп'ютерних алгоритмів

4 семестр, 5 год/тижд., екзамен, 7 кредитів, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Повсякденне життя людини, її досягнення тісно пов'язані з її здатністю до складання алгоритмів розв'язання різноманітних задач. Увесь процес розвитку людства передбачав необхідність розробки доступних засобів опису, аналізу та реалізації алгоритму. Уже первісна людина мала за допомогою якихось засобів передавати свої знання з утворення, зберігання і передачі вогню. Проте актуальності наука про алгоритми набула в останній період існування людства – період глобальної комп'ютеризації і автоматизації суспільства, проникнення сервісів мережних технологій в найрізноманітніші сфери задоволення попитів людини. отже, ми приходимо до потреби наукового висвітлення матеріалу, орієнтованого на розв'язання досить нетривіальних проблем формалізації опису, об´рунтування коректності, оптимізації алгоритмів. цей курс дасть змогу розібратися і усвідомити, яке місце посідають алгоритми у нашому житті і для чого вони необхідні.

Об'єктно-орієнтоване програмування (++)

4 семестр, 5 год/тижд., екзамен, 7 кредитів, В. В. Бублик, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Концепції сучасного програмування в рамках парадигм процедурно-орієнтованого програмування, абстрактних типів даних (об'єктне програмування) й об'єктно-орієнтованого (ієрархічного) у їхньому розвитку і взаємозв'язку. основу вивчення складають поняття типу, функції, в тому числі узагальненої, об'єкта і класу, в тому числі параметризованого. Проблеми розширення областей визначення функцій, специфікації класів, побудови ієрархії об'єктів і класів, зокрема поліморфізму, успадкування інтерфейсу і реалізації.

Теорія алгоритмів і математична логіка

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс складається з трьох частин: математичної логіки, де вивчаються властивості теорій першого порядку, зокрема числення предикатів, теорії алгоритмів, де розглядаються концепції Гьоделя та Тюринга і наводяться приклади алгоритмічно нерозв'язних проблем, та теорії складності алгоритмів, в якій вивчаються властивості класів алгоритмів P, NP, PSPASE, вводиться поняття NPповної задачі і наводяться приклади таких задач.

Функціональне програмування

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Є. Вовк, старший викладач

У курсі студенти вивчають мову функціонального програмування Лісп. Метою курсу є оволодіння студентами основним засобами мови Лісп, усвідомлення і засвоєння характерних засобів і можливостей цієї мови з метою ефективного її застосування для розв'язання відповідних практичних задач, які можна було б найбільш продуктивно розв'язати за допомогою саме цієї мови. Значна увага приділяється вивченню здатності цієї мови до самопобудови й нарощування, вивченню основних засобів, які забезпечують значну гнучкість даної мови у розв'язанні задач програмування – функцій і макросів.

Базові мережні технології

5 семестри, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредитів, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі студенти ознайомляться з основами сучасних мережних технологій. Курс проводиться на базі сертифікатної програми CCNA (Cisco Certified Network Associate) routing and switching.

Пропонується знайомство та робота з поняттями LAN, WAN, операційною системою Cisco IOS, а також вивчення поняття мережної адресації за протоколом IP. У курсі розглядаються відомі системи мережної взаємодії TCP/IP а також OSI. детально розглядаються протоколи маршрутизації (RIP, OSPF, EIGRP) та протоколи транспортного рівня (TCP, UDP).

Методи програмування в середовищі Java

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредитів, О. В. Олецький, кандидат технічних наук, доцент

Java як одна з основних платформ для побудови розподілених застосувань. основні принципи імплементації трирівневої архітектури. організація бізнес-логіки на основі моделі предметної області: DAO та VO. взаємодія з джерелами даних: реляційними (JDBC, Hibernate) та гетерогенними (XML). Потоки введення-виведення. Принципи мережної взаємодії: сокети та RMI. основи організації веб-інтерфейсу (сервлети, JSP, JSF). основи Spring. Поняття про EJB. виконання практичного проекту: побудова трирівневої інформаційної системи.

Логічне програмування

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Є. Вовк, старший викладач

У курсі студентам пропонується вивчити мову логічного програмування – Пролог. У курсі розглядається парадигма логічного програмування, структура програми мовою Пролог, засоби представлення знань у Пролозі, а також поняття рекурсії, циклу, бектрекінгу. Метою курсу є не тільки вивчення власне мови, а й засвоєння технології її використання для розв'язку інтелектуальних та ігрових задач. У курсі розглядаються питання використання баз даних в Пролозі, алгоритми на графах, синтаксичні перетворювачі, математичні ігри зі стратегією та задачі на шахівниці.

Теорія ймовірностей

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Братик, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення з теоретичними основами теорії ймовірностей та математичної статистики та їх застосуванням в обробці експериментальних даних. ознайомлення з описовою статистикою, теорією оцінювання параметрів та перевірки гіпотез. даються початкові навички роботи із статистичними пакетами. в курсі розглядаються ймовірності випадкових подій, випадкові величини та їх властивості.

Паралельні й розподілені обчислення

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредиту, А. В. Гречко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс присвячено основним поняттям паралельних обчислювальних систем, а також методам паралельного програмування. У першій частині курсу розглядаються основні теоретичні передумови паралелізму та програмні примітиви, а у другій – інструменти та технології паралельного програмування. Значну увагу приділено проектуванню коректних та ефективних паралельних програм. для цього розглядаються узагальнені розв'язки типових задач, так званих патернів проектування, та типових помилок – антипатернів.

Розробка програмного забезпечення (груповий проект)

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. О. Афонін, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс присвячено викладенню принципів, моделей і методів, що використовуються в циклі розробки складних програмних продуктів. вивчається повний цикл розробки програмних систем, починаючи з організації процесу конструювання та закінчуючи тестуванням і впровадженням. розглядаються методи аналізу та проектування програмних систем, основи й моделі об'єктноорієнтованого представлення програмних систем, а також моделі реалізації таких систем; структурне, функціональне й об'єктноорієнтоване тестування програмного забезпечення; уніфікована мова моделювання (UML). вивчається уніфікований процес розробки об'єктно-орієнтованих програмних систем і загальні керування програмним проектом. Курс супроводжується практичною реалізацією навичок, а принципи саме: розробкою навчальних програмних проектів невеликими групами студентів-розробників. Передбачені підтримка розподіленої групової розробки з боку Web-орієнтованих середовищ, зокрема систем управління версіями проекту, планування та документування процесу розробки, організація взаємодії і комунікації учасників, рецензування та презентація результатів розробки.

Об'єктно-орієнтований аналіз і дизайн програмування

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. С. Шабінський, асистент

Курс передбачає набуття теоретичних знань і практичних навичок об'єктно-орієнтованого аналізу та дизайну. об'єктноорієнтований аналіз є важливою складовою системного аналізу об'єктів і процесів комп'ютеризації. об'єктно-орієнтований дизайн є однією із ключових стадій процесу розробки програмного забезпечення. Теорія та методологія аналізу та дизайну утворюють блок фундаментальних знань та навичок, необхідних фахівцю у галузі програмної інженерії. У курсі розглядаються усталені методи та практики об'єктно-орієнтованого аналізу, взірцеві рішення та підходи у об'єктно-орієнтованому дизайні. особливу увагу приділено практичним завданням із максимальним наближенням задач до реальних професійних.

Тестування і підтримка якості програмного забезпечення

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, А. О. Афонін, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Надання базових знань для підготовки тестувальників програмного проекту.
У курсі розглядаються такі теми:

– основні поняття тестування: термінологія тестування, відмінності тестування і відладки, фази і технологія тестування, проблеми тестування;

– критерії вибору тестів: структурні, функціональні, стохастичні, мутаційний, оцінки покриття проекту;

– різновиди тестування: модульне, інтеграційне, системне, регресійне, автоматизація тестування, витрати тестування;

– особливості процесу і технології індустріального тестування: планування тестування, підходи до розробки тестів, особливості ручної розробки і генерації тестів, автоматизація тестового циклу, документування тестування, огляди і метрики;

– регресійне тестування: особливості і види регресійного тестування, методи відбору тестів, оцінка ефективності.

Інтелектуальні системи

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. П. Жежерун, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Ознайомлення студентів з сучасною технологією та архітектурою інтелектуальних систем, методологією ведення баз знань, основними методами логічного виводу.

Розглядаються підходи до побудови інтелектуальних систем, організації захисту інформації та шифрування, побудови систем з підвищеною надійністю обчислень за рахунок використання нетрадиційної архітектури.

Паралельні й розподілені обчислення

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредита, А. В. Гречко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс присвячено основним поняттям паралельних обчислювальних систем, а також методам паралельного програмування. У першій частині курсу розглядаються основні теоретичні передумови паралелізму та програмні примітиви, а у другій – інструменти та технології паралельного програмування. Значну увагу приділено проектуванню коректних та ефективних паралельних програм. для цього розглядаються узагальнені розв'язки типових задач, так званих патернів проектування, та типових помилок – антипатернів.

Управління програмними проектами

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. С. Шабінський, асистент

Розглядаються програмні системи управління проектами, що містять такі структурні елементи: засоби для календарно-сіткового планування; засоби для вирішення окремих завдань (розробка бюджетів, аналіз ризиків, управління контрактами, часом тощо); засоби для спрощення і обмеження доступу до проектних даних; засоби для організації комунікацій; засоби для інтеграції з іншими прикладними програмами.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Новітні Інтернет-технології

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі запропоновано ознайомлення із технологіями Front end. Зокрема продемонстровано роботу з технологіями AngularJS, Bootstrap, Juqery. Курс дасть змогу студентам стати розробниками візуальної частини веб-застосувань. Створити динамічну та інтерактивну інфраструктуру сучасних веб-порталів.

Алгебра і теорія чисел

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення з основними поняттями загальної алгебри, такими як поля і кільця, та їх властивостями. розглядаються поле комплексних чисел, кільце цілих чисел, кільця многочленів, будуються скінченні поля і поля часток. досліджуються алгебраїчні рівняння над вказаними полями та кільцями.

Веб-технології

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Гречко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс присвячено актуальним методам, інструментам та технологіям в галузі веб-програмування. Метою курсу є ознайомлення студентів зі структурою та принципами веб (базовими поняттями, архітектурою, стандартами та протоколами) і ключовими технологіями мережі веб. Зокрема в рамках курсу розглядаються історичні передумови, структура і принципи роботи веб, використовувані протоколи і способи адресації, основні проблеми і напрямки розвитку веб-технологій, засоби розробки на стороні клієнта (HTML, CSS, Javascript, Java-аплети, програмні компоненти ActiveX Controls, інтерактивні мультимедійні об’єкти Flash тощо), а також засоби проектування і створення програмного забезпечення веб-сайтів на стороні сервера (мови PHP, ASP.NET, JSP, Python, засоби доступу до баз даних та інші).

Новітні Інтернет-технології

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі запропоновано ознайомлення із технологіями Front end. Зокрема продемонстровано роботу з технологіями AngularJS, Bootstrap, Juqery. Курс дасть змогу студентам стати розробниками візуальної частини веб-застосувань. Створити динамічну та інтерактивну інфраструктуру сучасних веб-порталів.

Обробка зображень (Програмна інженерія)

3, 7 семестри, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. О. Афонін, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Забезпечення якісної базової підготовки фахівців у галузі цифрової обробки зображень і суміжних галузях, а саме: видавничій та поліграфічній, галузі мультимедійних технологій, Webдизайну тощо. Студенти отримують основні знання та навички роботи з різними типами зображень, фотографією, а також основи дизайну і роботи зі шрифтами. результатом роботи студентів стане низка художніх, композиційних і дизайнерських розробок (плакатів, листівок тощо), створених за всіма технологічними нормами та вимогами.

Математичні методи обробки зображень

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. А. Бучко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс присвячений математичним основам і практичним методам цифрової обробки зображень, включаючи методи покращення зображень, фільтрації чорно-білих та кольорових зображень. для глибшого розуміння дисципліни розглядається перетворення Фур’є для обробки зображень в частотній області. вивчаються методи морфологічної обробки зображень, сегментації. Приділяється увага методам знаходження об’єкта на зображенні представленні його форми та опису. особливістю курсу є його орієнтація на можливість ефективного застосування отриманих знань для розв’язання відповідних практичних задач.

Введення в хмарні технології

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів із хмарними технологіями та їхніми трьома напрямами – IaaS, PaaS, SaaS.

Навчальне завдання курсу полягає у розвитку практичних здібностей студентів у проектуванні та розробці розподілених систем на базі хмарних технологій та проектування розподілених систем.

Курс передбачає ознайомлення з сучасними хмарними системами, такими як Google App Engine та Windows Azure.

Інформаційний пошук

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Інформаційний пошук поєднав у собі роботу бібліотекарів і інформатиків у середині XX століття. Бурхливий розвиток мережі Інтернет став потужним імпульсом розвитку цієї дисципліни. Сучасний інформаційний пошук – це мільйони користувачів, грандіозні об’єми даних, потужні обчислювальні системи, витончені алгоритми. для вирішення поставленої задачі, пошуку інформації, що відповідає потребі користувача, застосовуються методи машинного навчання, аналіз мультимедійної інформації, комп’ютерна лінгвістика, геоінформаційні сервіси, досліджується психологія користувачів і їх соціальні зв’язки, зручність інтерфейсу тощо.

Метою курсу є ознайомлення студентів з проблемами класичного інформаційного пошуку в веб, включаючи суміжні задачі класифікації і кластеризації текстів.

Цей курс побудований на базі навчальних курсів, що викладаються в Стенфордському університеті (Stanford University) і Штутгартському університеті (University of Stuttgart).

Аналіз функцій багатьох змінних

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення з диференціюванням та інтегруванням функцій багатьох змінних для використання при вивченні математичної та теоретичної фізики.

Введення в хмарні технології

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредиту, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів із хмарними технологіями та їхніми трьома напрямами – IaaS, PaaS, SaaS.

Навчальне завдання курсу полягає у розвитку практичних здібностей студентів у проектуванні та розробці розподілених систем на базі хмарних технологій та проектування розподілених систем.

Курс передбачає ознайомлення з сучасними хмарними системами, такими як Google App Engine та Windows Azure.

Розробка клієнт-серверних застосувань на Java

4д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, А. М. Родіонов, кандидат технічних наук, старший викладач

Цей курс присвячено аспектам бібліотеки Java SE, що використовуються при розробці клієнт-серверних застосувань. Буде розглянуто такі теми: робота з мережею, багатопоточність, робота з базами даних, розробка графічного інтерфейсу, особливості командної розробки і використання Git, написання JUnit тестів до проекту. вивчення цього курсу дасть змогу студентам писати клієнт-серверні бізнес-застосування та оволодіти технологіями, що стануть у пригоді в подальшому професійному зростанні.

Практикум з об’єктно-орієнтованого програмування

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. О. Борозенний, старший викладач

Практикум з об’єктно-орієнтованого програмування пропонується як вибірковий курс для студентів, які цікавляться засобами організації і визначення графічних інтерфейсів на основі об’єктно-орієнтованого підходу, виходячи з принципу відокремлення введення/виведення від логіки програми, вивчення якої складало предмет курсів процедурного і об’єктно-орієнтованого програмування. в практикумі вивчаються засоби організації графічних даних, методи відтворення графічних даних на екрані, класифікація графічних примітивів. Будуються ієрархії графічних класів. Проектується та реалізуються графічні інтерфейси користувача. для реалізації графічних примітивів використовується бібліотека з відкритим кодом FLTK («Фултік»).

Математичні методи дослідження операцій

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Метою курсу є оволодіння навичками усвідомлення поняття моделі системи прийняття рішення.

Символьні обчислення та комп'ютерна алгебра

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, П. Г. Прокоф'єв, старший викладач

Використання систем DERIVE, MathCAD, Mathematics, Maple для розв'язування задач, що вимагають проведення аналітичних перетворень на комп'ютері. Будуть розглянуті методи досліджень систем поліноміальних рівнянь, а також символьного інтегрування функцій.

Методи об'єктно-орієнтованого програмування

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. В. Бублик, кандидат фізикоматематичних наук, доцент

Мета курсу – довести об'єктно-орієнтовану парадигму до довершеності, необхідної для віртуозної розробки програмних систем із використанням упорядкованих за рівнями об'єктноорієнтованих абстракцій з гнучкими інтерфейсами і повторно вживаними вхідними кодами.

Архітектура прикладних програм рівня підприємства на мові Java

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. М. Родіонов, кандидат технічних наук, старший викладач

У курсі вивчають підходи та технології побудови багаторівневих застосувань рівня підприємства з використанням платформи Java Enterprise Edition (Java EE). Студенти отримують практичні навики з розробки відповідних компонент на мові Java. розглядається сучасні типи архітектури багаторівневих застосувань та історії її розвитку, а саме: веб-рівень, веб-сервіси, рівень сервера застосувань, рівень для роботи з базами даних. розповідається про технології Java EE, призначені для побудови веб-застосувань: Java Servlet, Java Servlet Pages, Java Servlet Faces; Web Services, як засіб універсальної взаємодії між застосуваннями на різних програмних платформах. розглядаються підходи до побудови компонент Enterprice Bean, що розгортаються на сервері застосувань і у яких міститься бізнес-логіка роботи підприємства. розглядаються питання безпеки при побудові застосувань рівня підприємства, а також основні тенденції та напрями подальшого розвитку даних технологій.

Комп'ютерна вірусологія

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Кирієнко, старший викладач

Віруси, троянські коні, черв'яки. Проявлення вірусів. Загальні рекомендації щодо запобігання вірусному зараженню. Класифікація антивірусних програм. Засоби зберігання та відновлення інформації.

Технології обчислювального експерименту

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. С. Тригуб, кандидат технічних наук, доцент

Курс ознайомлює студентів із сучасним способом теоретичного дослідження складних процесів – обчислювальним експериментом. Опанування курсу дасть можливість студентам на прикладі розв'язання реальних прикладних задач засвоїти технології проведення обчислювального експерименту і принципи його практичного застосування.

Технології сучасних дата-центрів

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Базова інформація про побудову сучасних дата-центрів, особливості функціювання основних компонентів, стандарти та протоколи. Сучасні технології віртуалізації, хмарних обчислень. розгляд технологій програмно визначених мереж (SoftwareDefined Networking) та віртуалізації мережевих функцій (Network Function Virtualization).

Структура курсу базується на навчальній програмі підготовки фахівців з технологій дата-центрів рівня CCNA компанії Cisco Systems, а також долучає додаткові матеріали з навчальних посібників, технічної документації та інформаційних джерел Інтернет. особливу увагу приділено розгляду дата-центру як компонента мережі сучасного підприємства.

Програмування на основі .Net
(Програмна інженерія)

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, С. О. Борозенний, старший викладач

Мета курсу – вивчення теоретичної та формування практичної бази сучасної технології об'єктно-орієнтованого програмування на платформі Microsoft.NET та мови програмування c#. Значну увагу приділено графічним та веб-застосуванням, а також роботі з різнорідними джерелами даних.

Дизайн і архітектура програмного забезпечення (Програмна інженерія)

6д семестр, 3год/тижд., залік, 2 кредитів, А. О. Афонін, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі вивчаються особливості процесу створення програмного продукту, в якому потребам, бажанням і обмеженням кінцевих користувачів приділяють велику увагу на кожній стадії процесу розробки. орієнтована на користувача розробка може бути охарактеризована як багатоступеневий процес розв'язку задач, який вимагає, щоб розробники не тільки аналізували і передбачали і, ймовірно, як користувачі, використовували продукт, але також і перевірили достовірність їхніх припущень щодо поведінки користувача в реальних тестуваннях з фактичними користувачами. Таке тестування необхідне, оскільки для проектувальників продукту часто дуже важко інтуїтивно зрозуміти, хто є новими користувачами їхнього продукту і на що може бути схожа крива навчання кожного користувача. Головна мета курсу – навчитись розробляти продукт так, як користувачі можуть, хочуть, або повинні його використовувати, замість того, щоб змусити користувачів змінити свою поведінку для пристосування до продукту.

Технологія XML (Програмна інженерія)

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Олецький, кандидат технічних наук, доцент

Основні технології, пов'язані з аналізом і трансформацією XML-документів (XSLT та XPath, SAX, DOM та TrAX) та описом структури документів (DTD та XMLSchema). Зв'язування даних.

Основи Unix систем

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі студентам запропоновано ознайомитися із основами сучасних Unix систем. Курс проводиться на базі сертифікатної програми Cisco (NDG Linux Essentials). ознайомлення із особливостями встановлення операційних систем типу Unix на прикладі FreeBSD. Навігація у командній оболонці Unix систем, служба каталогів, робота з користувачами та групами, правами для файлів та ядром операційної системи.

Основи операційних систем

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Франчук, кандидат технічних наук, доцент

У курсі запропоновано ознайомитися із базовими принципами роботи найвідоміших операційних систем. Системи сімейства Windows буде представлено на основі оС MS Windows Server 8. Передбачено ознайомлення із керуванням операційною системою за допомогою оболонки Windows PowerShell. Представлено до розгляду відомі системні служби: IIS та SharePoint. Системи сімейства Unix буде представлено на основі оС FreeBSD. Пропонується на розгляд будова та компіляція ядра системи. огляд основних системних процесів, рівні запуску, періодичне виконання команд, система портів, система бібліотек, система. Пропонується ознайомитися із керуванням операційною системою за допомогою оболонок bash, zsh, tcsh.

Технологія XML

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Олецький, кандидат технічних наук, доцент

Основні технології, пов'язані з аналізом і трансформацією XML-документів (XSLT та XPath, SAX, DOM та TrAX) та описом структури документів (DTD та XMLSchema). Зв'язування даних.

Локальні мережі

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі студентам пропонується ознайомитися із основами сучасних мережних технологій. Курс проводиться на базі сертифікатної програми CCNA (Cisco Certified Network Associate) routing and switching. У курсі пропонується знайомство та робота з поняттями LAN, базовими концепціями комутації локальних мереж, знайомство з віртуальними локальними мережами, оптимізації передачі трафіку через модифікації протоколу STP, способи агрегації каналів та маршрутизацію між віртуальними локальними мережами. Також надано основні концепції безпровідних локальних мереж.

Системи кодування інформації

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

У курсі вивчається стискаюче кодування, кодування з можливим виправленням помилок і криптографії. розглядається ентропія за Шенноном, як міра інформації, алгоритми Хафмана символьного кодування, арифметичні та універсальні Lempl-Ziv коди. Коди Хемінга, ріда–Маллера, БЧХ-коди, зокрема коди ріда–Соломона. основні принципи шифрування з симетричними та асиметричними ключами. розглядаються симетричні криптосистеми типу DES, асиметричні типу RSA та протоколи організації електронного підпису типу DSA. Курс базується на таких розділах математики як алгебра, теорія чисел, теорія алгоритмів, теорія ймовірностей.

Методи та засоби обробки інформації

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Основні математичні методи обробки і використання інформації, одержаної при дослідженні й вивченні різних процесів та явищ. Статистичні методи обробки первинної інформації, різні методи оцінювання параметрів розподілів, одновимірна та багатовимірна регресія, моделі часових рядів, кластерний аналіз.

Теорія прийняття рішень та керування – 1

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Вивчає проблему вибору (пошуку) деякої дії, яка породжує оптимальний наслідок. дисципліна має велике прикладне значення, але вимагає від студента уміння використовувати базові знання математичних дисциплін, які вивчались на попередніх курсах.

Системне програмування

7 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. П. Жежерун, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс призначений для ознайомлення студентів з основними методами і засобами програмної реалізації сучасних мов програмування, основними принципами і методами конструювання трансляторів з мов програмування, оволодіння виділення функцій і задач мовного процесування у інструментальних середовищах розробки програм. На практичних заняттях методи, що розглянуті на лекціях, будуть демонструватися на прикладах реалізації основних методів і алгоритмів компіляції та інтерпретації програм.

Після вивчення дисципліни студенті повинні розуміти загальну структуру програмного забезпечення, розрізняти системне та прикладне програмне забезпечення, повинні знати типи мовних процесорів і підходи до їхньої реалізації; основи розробки компіляторів, насамперед основи теорії формальних мов і граматик, методи аналізу і синтезу програм, основи оптимізації програм. Студенти мають навчитися об´рунтовувати рішення щодо реалізації трансляторів і проводити формальні перетворення, характерні для теорії формальних мов і граматик, вести розробку транслятора і перевірку його роботи, а також мати уявлення про суміжні питання, пов’язані з розробкою інструментального середовища загалом.

Глобальні мережі

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Курс «Глобальні мережі» базується на навчальній програмі CCNA Routing and Switching, частина 4, і є завершальним курсом для вивчення базових технологій сучасних мереж. У курсі розглядаються поширені технології, що використовуються в локальних мережах, та організація з’єднань локальних мереж в єдину глобальну мережу. Зокрема, вивчається протокол DHCP, мережева трансляція адрес (NAT), протоколи PPP та Frame Relay. Значну увагу приділено використанню протоколу IPv6. Практична частина передбачає вивчення основ роботи в командному рядку мережевої операційної системи Cisco IOS, виконання вправ з симулятором мережі Packet Tracer та програмою аналізу мережевого трафіку Wireshark.

Обчислювальна геометрія

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються діаграми вороного й області делоне для розв’язання задач зі складною геометричною структурою.

Чисельні методи

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються наближені методи розв'язання математичних задач. Методи ділення навпіл. Прямі методи розв'язування систем лінійних алгебраїчних рівнянь: метод Гауса, метод квадратних коренів, метод прогонки. обумовленість систем лінійних алгебраїчних рівнянь. Ітераційні методи для систем лінійних та алгебраїчних рівнянь. Методи розв'язування нелінійних систем. Інтерполяційний многочлен у формі Лагранжа і Ньютона. Похибка інтерполяції. Застосування інтерполяції. Середньоквадратичне і рівномірне наближення. ортогональні многочлени. Метод найменших квадратів. Інтерполяційні та згладжуючі сплайни. Алгоритм побудови кубічних сплайнів.

Технологія веб-програмування Ruby on Rails

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, П. О. Захоженко, старший викладач

Курс присвячено новітнім технологіям веб-програмування, реалізованим у фреймворці Ruby on Rails. ця порівняно молода технологія (перша стабільна версія – 13 грудня 2005 р.) вже встигла революційно змінити методи веб-програмування і породити чимало фреймворків в інших мовах, зокрема Django і TurboGears на Python, Catalyst на Perl, CakePHP на PHP, Grails (Groovy on Grails) на Java. в рамках курсу буде розглянуто основи мови Ruby і детально, на прикладах, розібрано ключові аспекти Ruby on Rails фреймворка.

Прикладне програмування мобільних систем на основі ОС Android

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

Основні підходи до програмування мобільних пристроїв, у першу чергу – мобільних телефонів і смартфонів. За основу береться мобільна платформа Android. розглядаються основні підходи до програмування мобільних систем: основи роботи з графічним інтерфейсом, зв'язок із файловою системою, базами даних на основі orm, мережні з'єднання, клієнт-серверні застосування. Представлено основи роботи із сервісом Google Play. Наведено приклади роботи із зовнішнім API соціальних мереж Twitter та Facebook.

Технології мультимедіа

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. О. Афонін, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Сучасні програмні й технічні засоби створення, обробки, зберігання та передавання мультимедійних складових, а також розробка мультимедійних сценаріїв і створення комплексних мультимедійних застосувань. Студенти здобувають основні знання та навички роботи з графічними даними, відео, аудіо, анімацією, програмами створення мультимедійних додатків. результатом роботи студентів стане власний мультимедійний проект.

Веб-програмування

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Олецький, кандидат технічних наук, доцент

Організація веб-орієнтованих інформаційних систем на основі клієнт-серверної архітектури. Програмування на стороні клієнта: HTML, CSS, JavaScript, AJAX. основи програмування бізнес-логіки: PHP, огляд інших мов веб-програмування. вебзастосування та бази даних. виконання практичного проекту, спрямованого на побудову трирівневого веб-застосування.

Комп'ютерна графіка

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. А. Бучко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Вивчення алгоритмів синтезу зображень і засобів їхнього відтворення з використанням сучасної комп'ютерної техніки.

Оглядові лекції (інформатика)

8д семестр, 10 год/тижд., викладачі кафедри

Повторення та систематизація знань, набутих студентами.

ПРАКТИКА

Практика навчальна

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, О. С. Тригуб, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Викладається на 1 році навчання у семестрі для студентів факультету інформатики.

Метою практики є закріплення набутих протягом 1 року навчання знань із програмування шляхом виконання практичних завдань на розробку програмного продукту.

Студенти виконують завдання на проектування алгоритмів та їх програмування однією з мов програмування, які вивчались на 1 році навчання. в результаті виконання практики студенти публічно презентують розроблений програмний продукт, а також надають звіт, в якому повинні бути відображені постановка задачі, метод її вирішення, об´рунтування вибору алгоритму та структур даних, потрібних для його реалізації, опис програмних засобів, опис тестових прикладів, висновки та перелік використаних джерел.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ
(пропонується студентам всіх факультетів НаУКМА)

Основи Інтернет-бізнесу

6д семестр, 3 год/тижд., залік, 1 кредити, О. В. Олецький, кандидат технічних наук, доцент

Можливості, пов'язані з використанням Інтернету для ведення бізнесу. Типові системи електронної комерції. веб-сайт як інструмент Інтернет-бізнесу. Просування веб-сайту. SEO (пошукова оптимізація). реклама в Інтернеті.

122 КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Алгебра та геометрія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою курсу є оволодіння фундаментальними поняттями лінійної алгебри, аналітичної геометрії та абстрактної алгебри («лінійний простір», «евклідів простір», «лінійний оператор», «група», «поле») та методами розв'язування систем лінійних рівнянь, обчислення визначників, дослідження лінійних операторів, конструювання полів та виконання обчислень в них.

Мови програмування

1 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, М. М. Глибовець, доктор фізико-математичних наук, професор

розглядається загальна класифікація мов програмування (основні парадигми). За основу взято мову програмування Java – це мова програмування високого рівня. дає змогу використовувати кілька стилів програмування. висвітлюються основні можливості ооП, наводяться різні техніки програмування.

Дискретна математика

1, 2 семестри, 3 год/тижд., екзамени, 8 кредитів, Н. О. Швай, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Числення висловлювань. Числення предикатів. Теорія множин та відношень. Спеціальні класи бінарних відношень. решітки та булеві алгебри. Потужність множин. Булевські функції. Канонічні форми булевських функцій. Функціональна повнота систем булевських функцій. Комбінаторика. основні комбінаторні схеми. Комбінаторні тотожності, поліноміальна формула. Формула включень та виключень. рекурентні співвідношення. Твірні функції.

Математичний аналіз

1, 2 семестри, 3 год/тижд., екзамени, 8 кредитів, В. О. Лебідь, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Містить основи координатного методу; диференціальне та інтегральне числення, теорію рядів. Має на меті забезпечити студентів необхідним математичним апаратом для вивчення комп'ютерних наук.

Організація та обробка електронної інформації

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. Б. Сініцина, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Передбачає опанування загальних методів організації інформаційних потоків, методології будування моделей та схем електронних документів, інформаційної архітектури застосувань та інформаційного пошуку. Студенти засвоюють базові знання з новітніх технологій хмарних обчислень та мов розмітки. Навчаються самостійно використовувати інтерфейси середовища програмування та програмні системи, призначені для автоматизації процесу створення ПЗ. На заняттях увага студентів акцентується на систематизації методів вирішення типових задач моделювання інформаційних систем, ознайомленні з

новітніми програмними засобами та засвоєнні основ мов розмітки, форматів обміну даними та побудові інформаційних схем. розглядаються технології хмарних обчислень, он-лайн документообігу та пошукових систем.

Алгоритми та структури даних

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. М. Глибовець, доктор фізико-математичних наук, професор

Курс має на меті детальний розбір базових алгоритмів програмування, вивчення основних структур даних та засвоєння навиків реалізацій цих алгоритмів за допомоги мови програмування Java і їхнього використання при розробці програмних продуктів із подальшим дослідженням ефективності алгоритмів.

Архітектура обчислювальних систем

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. В. Франчук, кандидат технічних наук, доцент

Організація і архітектура комп'ютерних систем. Логічні елементи комп'ютера. Системи числення. Представлення числових і нечислових даних у пам'яті комп'ютера. організація машини на рівні асемблера. Багатопроцесорні й альтернативні архітектури.

Вступ до БД

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. М. Гулаєва, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає набуття теоретичних та практичних знань в одній з найактуальніших на сьогодні галузей інформаційних технологій, що стосується баз даних та баз знань. У ході навчання студенти ознайомляться з основними мовами запитів та вивчать деякі з них практично. Крім того, отримають теоретичні знання та технологічні навички, які є необхідними для логічного проектування систем. У подальшому передбачається розробка студентами власних інформаційних систем різноманітного призначення.

Методи проектування алгоритмів

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредитів, М. М. Глибовець, доктор фізико-математичних наук, професор

Метою і завданням навчальної дисципліни є висвітлення основних моделей обчислень для програмістів.

Предмет навчальної дисципліни спрямований на вивчення теоретичних основ інформатики, пропонується практичний спосіб вивчення теорії обчислень і проектування мов програмування. Замість математичної нотації або незнайомої академічної мови програмування застосовується мова Ruby.

Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі вивчення курсу, дозволять значно розширити можливості студентів при засвоєнні комплексу спеціальних дисциплін пов'язаних із програмуванням та написанні курсових і дипломних проектів.

Процедурне програмування (на базі Сі/Сі++)

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредиту, В. В. Бублик, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс програмування мовою С слугує двом головним цілям відповідно до того особливого місця, яке мова С посідає в сучасному програмуванні. Перш за все, мова С – це мова програмування середнього рівня, в якій комбінуються засоби низького рівня, на-приклад бітові операції, з деякими рисами мови високого рівня, наприклад структуровані дані і керування. Тому програмування з використанням мови С – це оволодіння іншою щодо реалізованої у мові Паскаль моделлю обчислень, а саме машинно-орієнтованою, здатною налаштовуватись на конкретне обчислювальне середовище.

З іншого боку, мова С – це крок у напрямку С++. Курс готує до переходу в об'єктно-орієнтовану парадигму програмування з використанням мультипарадигменної мови С++. Тому головними особливостями курсу є вивчення проблем типізації, зокрема літералів, розрізнення типів сталих і змінних, визначення інтерфейсів функцій, механізмів ініціалізації, непрямої адресації, управління пам'яттю, роботи з псевдонімами, способів виклику функцій, зокрема рекурсивних, класифікація типів передачі параметрів та результатів, використання механізмів розширення області визначення функцій і операцій.

Мета курсу – довести процедурно-орієнтовану парадигму до довершеності, необхідної для віртуозної розробки програмних систем із використанням впорядкованих за рівнями об'єктноорієнтованих абстракцій із гнучкими інтерфейсами і повторно вживаними вхідними кодами.

Диференціальні рівняння

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою курсу є оволодіння методами інтегрування звичайних диференціальних рівнянь та вмінням застосовувати диференціальні моделі для опису і аналізу різноманітних процесів і явищ природознавства.

Математична логіка та теорія алгоритмів

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс складається з трьох частин: математичної логіка, де вивчаються властивості теорій першого порядку, зокрема числення предикатів, теорії алгоритмів, де розглядаються концепції Гьоделя та Тюринга і наводяться приклади алгоритмічно нерозв'язних проблем, та теорії складності алгоритмів, в якій вивчаються властивості класів алгоритмів P, NP, PSPASE вводиться поняття NPповної задачі і наводяться приклади таких задач.

Об'єктно-орієнтоване програмування

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, В. В. Бублик, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Концепції сучасного програмування в рамках парадигм процедурно-орієнтованого програмування, абстрактних типів даних (об'єктне програмування) і об'єктно-орієнтованого (ієрархічного) у їх розвитку і взаємозв'язку. основу вивчення складають поняття типу, функції, в тому числі узагальненої, об'єкта і класу, в тому числі параметризованого. Проблеми розширення областей визначення функцій, специфікації класів, побудови ієрархії об'єктів і класів, зокрема поліморфізму, успадкування інтерфейсу і реалізації.

Бази даних та інформаційні системи

4,4д семестр, 4 год/тижд., залік,екзамен, 6 кредитів, Н. М. Гулаєва, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає набуття теоретичних та практичних знань в одній з найактуальніших на сьогодні галузей інформаційних технологій, що стосується баз даних та баз знань. У ході навчання студенти ознайомляться з основними мовами запитів та вивчать деякі з них практично. Крім того, отримають теоретичні знання та технологічні навички, які є необхідними для логічного проектування систем. У подальшому передбачається розробка студентами власних інформаційних систем різноманітного призначення

Функціональне програмування

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Є. Вовк, старший викладач

У курсі студенти вивчають мову функціонального програмування Лісп. Метою курсу є оволодіння студентами основним засобами мови Лісп, усвідомлення і засвоєння характерних засобів і можливостей цієї мови з метою ефективного її застосування для розв'язання відповідних практичних задач, які можна було б найбільш продуктивно розв'язати за допомогою саме цієї мови. Значна увага приділяється вивченню здатності цієї мови до самопобудови й нарощування, вивченню основних засобів, які забезпечують значну гнучкість даної мови у розв'язанні задач програмування – функцій і макросів.

Програмування та підтримка веб-застосувань

5 семестр, 3 год/тижд, екзамен, 4 кредити, І. В. Жовтяк, старший викладач

У курсі «Програмування та підтримка веб-застосувань» вивчатимуться архітектура Web-застосування, реалізація клієнтської та серверної частини, взаємодія з даними; будуть розглянуті технології CGI, Java, ASP.NET, MVC, AJAX та ORM для програмування веб-застосувань.

Лабораторний курс базуватиметься на використанні середовища розробки Microsoft Visual Studio на платформі .Net Framework.

Методи програмування в середовищі Java
(Програмна інженерія, інформатика)

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредитів, О. В. Олецький, кандидат технічних наук, доцент

Java як одна з основних платформ для побудови розподілених застосувань. основні принципи імплементації трирівневої архітектури. організація бізнес-логіки на основі моделі предметної області: DAO та VO. взаємодія з джерелами даних: реляційними (JDBC, Hibernate) та гетерогенними (XML). Потоки введеннявиведення. Принципи мережної взаємодії: сокети та RMI. основи організації веб-інтерфейсу (сервлети, JSP, JSF). основи Spring. Поняття про EJB.

Виконання практичного проекту: побудова трирівневої інформаційної системи.

Теорія ймовірностей та математична статистика

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення з теоретичними основами теорії ймовірностей та математичної статистики та їх застосуванням в обробці експериментальних даних. ознайомлення з описовою статистикою, теорією оцінювання параметрів та перевірки гіпотез. даються початкові навички роботи із статистичними пакетами. в курсі розглядаються ймовірності випадкових подій, випадкові величини та їх властивості.

Методи програмування в середовищі Java

6 семестр, 3 год/тижд, екзамен, 4 кредити, І. В. Жовтяк, старший викладач

У курсі «Методи програмування в середовищі Java (SE, EE)» вивчаються основні конструкції мови Java, ооП на Java, основні пакети Java, система винятків, введення-виведення, механізм Reflection, серилізація та клонування об'єктів, робота з колекціями та Generics, багатопоточність, технології Servlet, JSP, JPA, JAX-WS, EJB.

При вивченні курсу використовується платформа Java Standard Edition 7 (Java SE7).

Логічне програмування

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Є. Вовк, старший викладач

У курсі студентам пропонується вивчити мову логічного програмування – Пролог. У курсі розглядається парадигма логічного програмування, структура програми мовою Пролог, засоби представлення знань у Пролозі, а також поняття рекурсії, циклу, бектрекінгу. Метою курсу є не тільки вивчення власне мови, а й засвоєння технології її використання для розв'язку інтелектуальних та ігрових задач. У курсі розглядаються питання використання баз даних в Пролозі, алгоритми на графах, синтаксичні перетворювачі, математичні ігри зі стратегією та задачі на шахівниці.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Веб-технології

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Гречко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

З часів Web 1.0 і до сьогодні інструменти і технології веб-програмування змінюють одна одну, але базовий набір понять, методів та засобів розробки, розуміння і володіння якими необхідне кожному ІКТ-спеціалісту, залишається незмінним. Саме їм присвячено курс «веб-технології», в якому зокрема розглядаються історичні передумови, структура і принципи роботи веб, використовувані протоколи і способи адресації, основні проблеми і напрями розвитку веб-технологій, засоби розробки на стороні клієнта (HTML, CSS, Javascript тощо), а також засоби проектування і створення програмного забезпечення веб-сайтів на стороні сервера (ASP.NET, засоби доступу до баз даних тощо).

Новітні Інтернет-технології

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі запропоновано ознайомлення із технологіями Front end. Зокрема продемонстровано роботу з технологіями AngularJS, Bootstrap, Juqery. Курс дасть змогу студентам стати розробниками візуальної частини веб-застосувань. Створити динамічну та інтерактивну інфраструктуру сучасних веб-порталів.

Математичні методи обробки зображень

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. А. Бучко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс присвячений математичним основам і практичним методам цифрової обробки зображень, включаючи методи покращення зображень, фільтрації чорно-білих та кольорових зображень. для глибшого розуміння дисципліни розглядається перетворення Фур'є для обробки зображень в частотній області. вивчаються методи морфологічної обробки зображень, сегментації. Приділяється увага методам знаходження об'єкта на зображенні представленні його форми та опису. особливістю курсу є його орієнтація на можливість ефективного застосування отриманих знань для розв'язання відповідних практичних задач.

Теорія чисел

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, С. М. Дяченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс є логічним продовженням нормативної дисципліни «Алгебра та геометрія». в цьому курсі більш детально розглядається арифметика цілих чисел, зокрема вводиться узагальнене поняття цілого числа.

розглядаються теорія скінченних розширень полів, теорія Галуа. Ланцюгові дроби. деякі алгоритми перевірки чисел на простоту.

Введення в хмарні технології

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредиту, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів із хмарними технологіями та їхніми трьома напрямами – IaaS, PaaS, SaaS.

Навчальне завдання курсу полягає у розвитку практичних здібностей студентів у проектуванні та розробці розподілених систем на базі хмарних технологій та проектування розподілених систем.

Курс передбачає ознайомлення з сучасними хмарними системами, такими як Google App Engine та Windows Azure.

Розробка клієнт-серверних застосувань на Java

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, А. М. Родіонов, кандидат технічних наук, старший викладач

Курс передбачає ознайомити студентів з низькорівневими засобами і можливостями мови, за допомогою яких будуються розподіленні, клієнт-серверні та веб-застосування на Java. в курсі розглядається архітектура сучасних застосувань, взаємодія Java-застосувань по мережі, віддалений виклик методів, створення власного веб-сервера, взаємодія зі сховищем даних.

Локальні мережі

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі студентам пропонують ознайомитися із основами сучасних мережних технологій. Курс проводиться на базі сертифікатної програми CCNA (Cisco Certified Network Associate) routing and switching. У курсі пропонується знайомство та робота з поняттями LAN, базовими концепціями комутації локальних мереж, знайомство з віртуальними локальними мережами, оптимізації передачі трафіку через модифікації протоколу STP, способи агрегації каналів та маршрутизацію між віртуальними локальними мережами. Також надано основні концепції безпровідних локальних мереж.

Глобальні мережі

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Курс «Глобальні мережі» базується на навчальній програмі CCNA Routing and Switching, частина 4, і є завершальним курсом для вивчення базових технологій сучасних мереж. в курсі розглядаються поширені технології, що використовуються в локальних мережах, та організація з'єднань локальних мереж в єдину глобальну мережу. Зокрема, вивчається протокол DHCP, мережева трансляція адрес (NAT), протоколи PPP та Frame Relay. Значну увагу приділено використанню протоколу IPv6. Практична частина передбачає вивчення основ роботи в командному рядку мережевої операційної системи Cisco IOS, виконання вправ з симулятором мережі Packet Tracer та програмою аналізу мережевого трафіку Wireshark.

Обчислювальна геометрія

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються діаграми вороного й області делоне для розв'язання задач зі складною геометричною структурою.

Математичні методи дослідження операцій

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Метою курсу є оволодіння навичками усвідомлення поняття моделі системи прийняття рішення.

Теорія складності обчислень

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються такі питання: Машина Тюринга як модель механічних обчислень. Часова та просторова складності алгоритмів, символіка o(f(n)). Булева схема, схемна складність, клас P / poly. Співвідношення між класами P та . P / poly. Клас NP: звідність та повнота. Теорема Кука. Ймовірносні алгоритми, клас BPP та схемна складність. Класи складностей ,∑k,Pk як підкласи PSPACE. Квантові схеми обчислень. Поняття оборотної класичної схеми. Точна реалізація, поняття повного базису. означення квантового обчислення, приклади.

Технології сучасних дата-центрів

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Базова інформація про побудову сучасних дата-центрів, особливості функціювання основних компонентів, стандарти та протоколи. Сучасні технології віртуалізації, хмарних обчислень. розгляд технологій програмно визначених мереж (Software-Defined Networking) та віртуалізації мережевих функцій (Network Function Virtualization).

Структура курсу базується на навчальній програмі підготовки фахівців з технологій дата-центрів рівня CCNA компанії Cisco Systems, а також долучає додаткові матеріали з навчальних посібників, технічної документації та інформаційних джерел Інтернет. особливу увагу приділено розгляду дата-центру як компонента мережі сучасного підприємства.

Основи Unix систем

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Дорош, старший викладач

У курсі студентам запропоновано ознайомитися із основами сучасних Unix систем. Курс проводиться на базі сертифікатної програми Cisco (NDG Linux Essentials). ознайомлення із особливостями встановлення операційних систем типу Unix на прикладі FreeBSD. Навігація у командній оболонці Unix систем, служба каталогів, робота з користувачами та групами, правами для файлів та ядром операційної системи.

Основи операційних систем

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Франчук, кандидат технічних наук, доцент

У курсі запропоновано ознайомитися із базовими принципами роботи найвідоміших операційних систем. Системи сімейства Windows буде представлено на основі оС MS Windows Server 8. Передбачено ознайомлення із керуванням операційною системою за допомогою оболонки Windows PowerShell. Представлено до розгляду відомі системні служби: IIS та SharePoint. Системи сімейства Unix буде представлено на основі оС FreeBSD. Пропонується на розгляд будова та компіляція ядра системи. огляд основних системних процесів, рівні запуску, періодичне виконання команд, система портів, система бібліотек, система. Пропонується ознайомитися із керуванням операційною системою за допомогою оболонок bash, zsh, tcsh.

Системи кодування інформації

7 сем., 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

В курсі вивчається стискаюче кодування, кодування з можлвивим виправленням помилок і криптографії. розглядається ентропія за Шенноном, як міра інформації, алгоритми Хафмана символьного кодування, арифметичні та універсальні Lempl-Ziv коди. Коди Хемінга, ріда-Маллера, БЧХ-коди, зокрема коди рідаСоломона. основні принципи шифрування з симетричними та асиметричними ключами. розглядаються симетричні криптосистеми типу DES, асиметричні типу RSA та протоколи організації електронного підпису типу DSA. Курс базується на таких розділах математики як алгебра, теорія чисел, теорія алгоритмів, теорія ймовірностей.

Методи та засоби обробки інформації

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Основні математичні методи обробки і використання інформації, одержаної при дослідженні й вивченні різних процесів та явищ. Статистичні методи обробки первинної інформації, різні методи оцінювання параметрів розподілів, одновимірна та багатовимірна регресія, моделі часових рядів, кластерний аналіз.

Аналіз даних

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розглядаються основні методи та алгоритми аналізу даних. Курс починається з попередньої обробки даних. У кореляційному аналізі вивчаються характеристики статистичного зв’язку для змінних різної природи. У дисперсійному аналізі розглянуто однофакторні та багатофакторні моделі. викладено задачі регресійного аналізу. дається аналіз моделі коваріаційного аналізу. розглянуто методи кластерного аналізу. розгляд цих та інших проблем підкріплюється практичними задачами та їх виконанням у статистичних пакетах.

ПРАКТИКА

Практика навчальна

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Франчук, кандидат технічних наук, доцент

Викладається на 1 році навчання у 2 семестрі для студентів факультету інформатики.

Метою практики є закріплення набутих протягом 1 року навчання знань з програмування шляхом виконання практичних завдань на розробку програмного продукту.

Студенти виконують завдання на проектування алгоритмів та їх програмування однією з мов програмування, які вивчались на 1 році навчання. в результаті виконання практики студенти публічно презентують розроблений програмний продукт, а також надають звіт, в якому повинні бути відображені постановка задачі, метод її вирішення, об´рунтування вибору алгоритму та структур даних, потрібних для його реалізації, опис програмних засобів, опис тестових прикладів, висновки та перелік використаних джерел.

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВНИЧИХ НАУК

081 ПРАВО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПРАВО

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна теорія права
1, 2 семестри; 3, 3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів,Цельєв О.В., кандидат юридичних наук, доцент, Матвєєва Ю.І., старший викладач.

Загальна теорія права посідає особливе місце в системі юридичних наук, оскільки являється дисципліною комплексною, фундаментальною, енциклопедичною, методологічною, юридично-прикладною. Фундаментальна навчальна дисципліна, яка є базовою для вивчення галузевих та інших юридичних наук і визначає основні правові категорії та поняття. Є спробою нового переосмислення питань історичного походження (генезису), розвитку та функціонування права. Досліджує основні підходи до праворозуміння, розглядає питання співвідношення права і людини, права і суспільства, права і держави. Висвітлює основні питання догми права: реалізація і застосування права, методи тлумачення права, правопорушення та юридична відповідальність.

Мова права
1 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. В. Артикуца, кандидат філологічних наук, доцент

Головне завдання курсу «Мова права» – дати цілісне наукове уявлення про мову права як самостійний функціонально-стильовий різновид сучасної української літературної мови та сформувати практичні навички роботи з юридичними текстами різних стилів і жанрів (укладання, мовно-термінологічний аналіз, переклад, редагування, самостійне і кваліфіковане розв’язання труднощів слововживання). Стильові норми і мовні засоби (лексичні, морфологічні, синтаксичні) вивчаються на матеріалі текстів українського і міжнародного законодавства, ділової документації, професійно орієнтованих наукових та публіцистичних творів.

Конституційне право
2, 2д, 3 семестри, 2, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, Венгер В. М., кандидат юридичних наук, доцент, Мельник М. О., старший викладач

Конституцій не право України базується на положеннях Основного Закону України, який водночас є основним джерелом права всіх інших галузей національного права. Воно взаємно
пов'язано з положеннями таких суміжних юридичних наук, як загальна теорія права, конституційне право зарубіжних країн, адміністративне право, права людини та їх захист, порівняльне виборче право і парламентаризм та іншими. Найважливішим завданням курсу є надання студентам глибоких знань галузевого законодавства, положень Конституції України, встановлених нею засад конституційного ладу, механізм у здійснення влади, змісту та обсягу прав і свобод людини і громадянина. Завдання навчального курсу полягає в освоєнні майбутніми юристами комплексу знань, умінь та навичок, які необхідні для виконання ними своїх майбутніх посадових обов'язків на необхідному професійному рівні.

Правові системи сучасності
2 сем., 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Шипілов Л.М., кандидат юридичних наук, доцент

Розглядаються правові системи держав у порівняльному праві; дозволяє глибше зрозуміти процеси і явища, що відбуваються у правовій системі, ефективніше вирішувати виниклі в цій системі проблеми, своєчасно вносити необхідні корективи в механізм правового регулювання суспільних відносин в державі.

Формування у студентів загальної уяви про наукові та методологічні основи правових систем світових держав, їх типологізацію, механізми їх міжнародної взаємодії.

Адміністративне право
3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Нормативна дисципліна є необхідною складовою частиною вивчення фахових (юридичних) дисциплін. Адміністративне право є однією з ключових галузей системи права України. Опосередковуючи функціонування інститутів публічної влади в державі, адміністративне право фактично відображає всі відносини, що існують у суспільстві. Водночас особливу роль адміністративне право відіграє у забезпеченні прав і свобод громадян та інших суб'єктів, що не мають владних повноважень, у їхніх взаємовідносинах із публічно-владними інститутами. Адміністративне право є профілюючою навчальною дисципліною, оволодіння якою є обов'язковим для повної та кваліфікованої підготовки студентів-правників. При вивченні цього курсу розглядаються фундаментальні категорії адміністративного права, ключові ідеї і положення Концепції реформи адміністративного права України, а також основі напрями, організаційно-правові засоби та перспективи здійснення адміністративної реформи в Україні.

Цивільне право. Загальна і Особлива частини
3 семестр — 4 год/тижд., 4 семестр — 4 год/тижд., 4д семестр — 4 год/тижд., 5 семестр – 3 год/тижд., 6 семестр —2 год/тижд., 3 заліки, 2 екзамени, 17 кредитів, Дзера І.О., кандидат юридичних наук, доцент, Посполітак В. В., кандидат юридичних наук, доцент

Загальні положення цивільного права та цивільного законодавства (предмет, метод, функції, система, джерела, правовідносини), правового статусу суб'єктів цивільних правовідносин, правочинів, представництва, особистих немайнових прав, речового права та інтелектуальної власності, інститутів зобов'язального права.

Адміністративний процес
4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Нормативна навчальна дисципліна. Адміністративний процес посідає особливе місце в процесі реформування суспільства, подоланні кризових явищ в економіці й соціальній сфері. На цей інститут припадає основне навантаження щодо юридичного забезпечення адміністративної реформи, конституційних засад організації виконавчої влади, гуманізації діяльності держави, забезпечення реалізації прав юридичних і фізичних осіб. Завдання навчального курсу полягає в освоєнні майбутніми юристами комплексу знань, умінь та навичок, які необхідні для виконання ними своїх майбутніх посадових обов'язків на необхідному професійному рівні. Найважливішими завданнями курсу є надання студентам глибоких знань щодо основних категорій адміністративного процесу, його основних концепцій, засобів адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини, оволодіння навичками складання необхідних процесуальних документів.

Кримінальне право. Загальна і Особлива частини
4 семестр — 5 год/тижд., 4д семестр — 3 год/тижд., залік/екзамен,5 семестр — 6 год/тижд, екзамен, 14 кредитів, Азаров Д. С., кандидат юридичних наук, доцент, Багіров С.Р., кандидат юридичних наук, доцент, Горох О.П., кандидат юридичних наук, доцент.

Які діяння є злочинами і які покарання належить застосовувати до злочинців? Відповіді на ці та багато інших запитань про злочин і покарання слід шукати в площ ині кримінального права — науки, галузі права, галузі законодавства, а також у сфері відповідної практичної діяльності. Кримінальне право складається з двох частин, кожна з яких завершується екзаменом.

Міжнародне публічне право
5 семестр – 4 год/тижд., 5 кредитів ЄКТС, залік, Антонович М.М., доцент

Галузі та інститути міжнародного публічного права. Право міжнародних договорів. Дипломатичне та консульське право. Міжнародне морське і повітряне право. Право міжнародних організацій. Мирні засоби вирішення спорів. Передбачається отримання навичок роботи з міжнародними договорами та справами Міжнародного Суду ООН, їх тлумачення та застосування до конкретних ситуацій міжнародного життя.

Трудове право

5 і 6 семестри — по 2 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів, Костюк В.Л., доктор юридичних наук, професор

Правова організація зайнятості та працевлаштування громадян, соціального партнерства, умови та порядок укладення, зміни та припинення трудового договору, сутність та зміст робочого часу та часу відпочинку, оплата та охорона праці, трудова дисципліна, порядок врегулювання трудових спорів (конфліктів), нагляд та контроль у сфері праці.

Цивільне процесуальне право
5 і 6 семестри — по 2 год/тижд., залік/екзамен, 6 кредитів, Ханик-Посполітак Р.Ю., кандидат юридичних наук, доцент

Норми права, що регулюють діяльність суду та інших суб'єктів процесуальної діяльності з метою захисту суб'єктивних прав фізичних та юридичних осіб. Судова форма захисту суб'єктивних прав і охоронюваних законом інтересів фізичних осіб, гарантованих Конституцією України та іншим законодавством України.

Фінансове право
5, 6 семестри, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 4,5 кредити, Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вивчення нормативної дисципліни спрямоване на формування професії юриста в фінансовій, податковій та банківській сфері. Опанування курсу дасть знання про основні поняття, категорії та інститути фінансового права, навики застосування теоретичних знань у практичній діяльності на різних ділянках у царині фінансів. Курс не тільки містить теоретичні положення й зміст фінансового законодавства, а й сприяє виробленню навиків застосування норм до конкретних ситуацій, які зустрічаються в повсякденному житті. Тому в нього включено як окрему судову практику, так і узагальнення судової практики з окремих питань застосування фінансово-правових норм.

Курсова робота
6 семестр, захист тези, 3 кредити.

Курсова робота — це закріплення знань, здобутих при вивченні теоретичних курсів, на лекціях і практичних заняттях, набуття навичок самостійного виконання науково-практичних досліджень.

Екологічне право
6Д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Непийвода В.П., кандидат юридичних наук, доцент

Загальні положення національного, міжнародного та європейського екологічного законодавства, набуття навичок його застосування у правореалізаційній, правоохоронній, природоохоронній, правозахисній діяльності. Розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації еколого-правосуб'єктності учасників екологічних пра¬вовідносин, правильного застосування норм екологічного за¬конодавства, які об'єднуються в інтегровану спільність природо¬ресурсного, природоохоронного (середовищеохоронного) та антропоохоронного спрямування.

Кримінальне процесуальне право
7 семестр — 2 год/тижд., 8 семестр — 3 год/тижд. залік/екзамен,6 кредитів, Галаган В. І., доктор юридичних наук, професор

Поняття, завдання і принципи кримінального провадження, повноваження суду та сторін при здійсненні судочинства, зміст доказів та систему їхніх джерел, заходи забезпечення кримінального провадження; рух справи по всіх стадіях кримінального судочинства, а також особливі порядки провадження у кримінальних справах. Основні засади організації та діяльності судових та правоохоронних органів України щодо здійснення провадження у кримінальних справах на досудових та судових стадіях судочинства в Україні.

Міжнародне приватне право
7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Ізарова І.О., доктор юридичних наук, доцент

Історія науки міжнародного приватного права, поняття, предмет, система та джерела міжнародного приватного права, загальні поняття та правовий статус суб'єктів міжнародного приватного права, питання речового права, зовнішньоекономічні договори, міжнародна охорона прав інтелектуальної власності, трудові відносини, сімейне та спадкове право, міжнародний цивільний процес.

Податкове право
7 семестр, 3 год/тижд., екзамен 4 кредиту, Лобач О. М., кандидат юридичних наук, доцент

Нормативна дисципліна дає можливість поглиблено вивчити податковий механізм, головним призначенням якого є реалізація податкової політики держави. Податки, збори є основним фінансовим джерелом наповнення державних грошових коштів (бюджетів), том у неабиякого значення набуває встановлення у державі ефективного податкового механізму, чому великою мірою сприяє наука податкового права. Податкове право являє собою відносини, які врегульовані нормами права і спрямовані на забезпечення грошових надходжень (податкового та іншого обов'язкового характеру) від платників податків, зборів до державних грошових фондів (бюджетів різних рівнів), учасниками яких є держава, уповноважені державою органи та платники податків, зборів (обов'язкових платежів).

Право Європейського Союзу
7 семестр – 3 год/тижд., 4 кредита ЄКТС, екзамен, Петров Р.А., професор, д.ю.н.

Метою курсу є вивчення правових аспектів функціонування Європейського Союзу (ЄС), розмежування компетенції ЄС та перспектив економічної інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС. При вивченні курсу приділяється особлива увага правовим аспектам асоціації та зони вільної торгівлі між ЄС та Україною, а також правовому статусу українських суб'єктів в ЄС.

Криміналістика
8 семестр — 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Галаган В. І., доктор юридичних наук, професор

Основні засади організації та діяльності органів досудового розслідування у взаємодії з іншими державними органами чи посадовими особами щодо здійснення кримінального провадження на досудовому розслідуванні. Вивчення дисципліни створює умови для формування наукового уявлення про механізм вчинення кримінальних правопорушень, виявлення інформації про них та використання одержаних фактичних даних у кримінальному провадженні України.

Міжнародне право захисту прав людини
8 семестр – 3 год/тижд, 3 кредити ЄКТС, екзамен, Антонович М.М., доцент

Курс має на меті забезпечити студентів базовими знаннями про міжнародно-правові універсальні та регіональні стандарти й механізми захисту прав людини. Проводиться загальний огляд основних договорів з прав людини в системі ООН та Ради Європи, а також створених ними органів щодо захисту прав людини. Окремо розглядається застосування міжнародних механізмів щодо прав людини під час збройних конфліктів та захист прав людини міжнародним карним правом. Акцентується увага на діяльності Міжнародного карного суду та міжнародних трибуналів щодо колишньої Югославії та щодо Руанди. Аналізуються міжнародно-правові механізми захисту прав жінок, національних меншин та корінних народів. Розглядаються способи імплементації міжнародного права з прав людини в законодавство України. Під час семінарських занять аналізуються рішення Комітету ООН з прав людини та справи Європейського суду з прав людини.

ПРАКТИКА

Практика навчальна
Практика навчальна проводиться 5 тижнів:
8 семестр — 2 тижні, 8д весняний семестр — 3 навчальні тижні, Федосєєва Т. Р., кандидат юридичних наук, доцент

Закріплення та поглиблення одержаних студентами теоретичних знань з правничих дисциплін, опанування конкретних напрямів практичної діяльності Верховної Ради України, судових і правоохоронних органів, адвокатури, а також юридичних фірм (контор, відділів).

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія права і держави зарубіжних країн
1,2 семестри, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 4,5 кредити, Шмарьова Т. О., старший викладач

Нормативна дисципліна ознайомлює з тенденціями та загальними закономірностями розвитку права та держави, починаючи від стародавніх часів та закінчуючи сучасністю, і ставить за мету підготувати студентів до вивчення ряду основних та спеціальних юридичних дисциплін, надати їм цілісну картину зародження та еволюції основних інститутів права і держави, поглибити їхнє сприйняття розвитку світу, систематизувати та встановити причинно-наслідкові зв'язки у розвитку державних та правових категорій людства. Предметом вивчення дисципліни є: основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути права та держави, які зберігають своє науково-практичне значення під час аналізу та розробки сучасного праворозуміння.

Історія міжнародного права
2 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, вакансія

Розглядаються питання методології міжнародно-правової історіографії, ключові категорії історії міжнародного права як науки (імперія, гегемонія, рівновага сил, суверенітет), а також основні парадигми історичного розвитку міжнародного права (імперська парадигма (антична і середньовічна) та «світосистемна» парадигма). Значну увагу приділено історії науки міжнародного права, яка є віддзеркаленням його історичного розвитку.

Основи римського приватного права
2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити.Солом'яний В. Р. , старший викладач

Вивчення цієї вибіркової навчальної дисципліни створює умови для формування н
аукового уявлення про методи та принципи регулювання відносин між приватними особами, сприяє глибокому вивченню інститутів та системи сучасного цивільного права, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього юриста-правника

Судові та правоохоронні органи України
2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,Галаган В. І., доктор юридичних наук, професор

Курс містить інформацію про систему, основні завдання, повноваження, інші питання організації та діяльності судової системи України, прокуратури, органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, державної податкової служби, державної контрольно-ревізійної служби, інших державних органів, що здійснюють правоохоронні функції.
Вивчення цієї обов'язкової навчальної дисципліни створює умови для формування наукового уявлення про існуючу в Україні систему судових та правоохоронних органів, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього юриста-правника.

Вступ до правових досліджень
2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити,Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вибірковий курс присвячено як практичним питанням пошуку необхідних джерел із практичною метою вирішення конкретної задачі, так і проведенню наукових досліджень у тому обсязі, в якому студенти долучаються до них під час навчання (написання рефератів, курсових та кваліфікаційних робіт, наукових статей, підготовка тез на конференції тощо).

Логіка
2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Лобач О. М., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова професійно-орієнтована дисципліна «Логіка» є необхідною складовою частиною вивчення фахових правничих навчальних дисциплін, спрямована на формування самостійного мислення студента-правника, що базується на вмінні застосовувати основні закони формальної та діалектичної логіки, проводити логічні операції з поняттями (узагальнення, відмежування, визначення, поділу, класифікації тощо), встановлювати логічні відносини між судженнями, з'ясовувати їх склад, види модальності (алетична, епістемічна, деонтична), оперувати основними видами умовиводів (безпосередні умови води, простий категоричний силогізм, складні судження), володіти основними поняттями логіки предикатів.

Юридична деонтологія
2д семестр, 4 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Непийвода В.П., доцент

Розрахована на студентів, які навчаються за спеціальністю “Право”. Вона є вступною наукою і містить відомості, щоб поглибити розуміння закономірностей діяльності правників (слідчого, прокурора, судді, нотаріуса, адвоката тощо). Мета вивчення дисципліни — дати студентам основні знання про вимоги до професійних та особистих якостей правників, ознайомити зі специфікою суспільного регулювання їхньої професійної діяльності, розкрити систему формування світогляду юриста. Це сприяє ефективному виробленню у майбутніх правників фахових навичок, пошуку оптимальних рішень у складних ситуаціях, безпосередньо не врегульованих правом.

Навчальні судові процеси (англ.мовою)
3 семестр, 2 год/тижд., 2 кредити ЄКС,
4 семестр, 2год/тижд., 2,5 кредита ЄКТС, залік
Петухов С.І., старший викладач, Асадча О.І., старший викладач

The course is aimed at preparing students for successful participation in moot court competitions through the development of critical thinking and legal reasoning skills and, in a wider perspective, at introducing students to the practice of law. The course is based on fictitious dispute submitted to the European Court of Human Rights.
In the Autumn term we will look into basic rules of facts reading, analysis, and interpretation; factual and legal research; legal reasoning and argumentation; outlining and drafting of the arguments. In the Spring term we will focus on oral presentation, interaction with the judge and maintaining meaningful conversation with the bench. By the end of the course, students must be able present their arguments in a clear and convincing manner, both orally and in writing.

Основи правової системи США
3 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік
Кфіа Барух Давид, доцент

Why should a foreign lawyer study U.S. law in English? Simply put, English is today's lingua franca and the U.S., as the current reigning superpower, exerts a powerful influence in diplomacy, trade, finance and other areas of law. It is not possible to fully appreciate this influence without at least a basic understanding of the legal principles and traditions from whence it comes. This course provides just that; it is an introduction to the U.S. Legal System including the distinct roles played by the Executive, Legislative and Judicial branches of government as sources of law and the basic legal principles presented in the first year courses of most U.S. Law Schools, namely, constitutional law, contracts, property, tort, civil procedure, and criminal law. Each topic is introduced by a brief lecture followed by a Socratic discussion using short humorous scenarios designed to illustrate and reinforce the lecture's main points while forcing you to think analytically and critically about the law and its application from an international perspective. Students will be expected to draw comparisons between the common and civil law system as well as international and Ukrainian law. This is a Master Degree and Certificate course requiring well developed English language skills.

Права людини та їх захист
4, 4д семестри, 1, 4 год/тижд., залік, 4 кредити

Метою вибіркового навчального курсу є формування у студентів-правників належного ставлення до проблематики прав людини як однієї з базових цінностей європейського суспільства, цілісного уявлення про права людини як фундаментальну гуманістичну цінність сучасного суспільства та юридичну категорію, що забезпечена судовим захистом, а також надати їм системні знання та сприяти розвитку практичних навичок використання національного та міжнародного механізмів забезпечення та захисту прав людини. Завдання навчального курсу полягає у наданні студентам глибоких знань з філософії, теорії та історії прав людини, про зміст та обсяг основоположних прав людини, міжнародні стандарти цих
прав, допустимість і підстави обмеження прав людини та національні і міжнародні механізми їх забезпечення та захисту. Дисципліна спрямована на оволодіння навичками використовувати набуті знання у власному житті, брати активну участь у суспільних процесах, житті громадянського суспільства, у сфері приватного життя, виборі переконань, ставленні до ідеології, релігії, а також сприяти в реалізації прав іншими особами та успішно застосовувати їх у майбутній професійній діяльності. Основне завдання курсу — оволодіння певною системою загальнотеоретичних знань про права людини, умінням працювати з міжнародними та національними джерелами з прав людини, вмінням аналізувати практику забезпечення прав людини в Україні та користуватися національними та міжнародними механізмами захисту прав людини.

Право та суспільство (англ.мовою)

4 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік
Кфіа Барух Давид, доцент

Право та суспільство (Law and Society): This course explores the philosophical justifications and related limits on the legitimacy and use of government power from a Western perspective. It will focus on various social, political and ethical issues such as: freedom of religion, discrimination, privacy rights, property rights in the body, sexual ethics, abortion, medical health care, corruption, civil disobedience and emerging bioethical issues. The course should be of interest to students of philosophy, sociology, political science and related fields. Classes are interactive and students are strongly advised to attend both seminars and lectures. Students will be required to do independent reseach on several topics of interest and to make a class presentation.

Адміністративна відповідальність
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна вивчає інститут адміністративної відповідальності відповідно до сучасних потреб суспільства. Метою курсу є опанування правових засад реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері адміністративної відповідальності. Особлива увага приділятиметься практичним аспектам адміністративної відповідальності, як одного із видів юридичної відповідальності.

Адміністративні процедури
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Адміністративна процедура – це встановлений порядок розгляду та розв'язання справи (модель провадження), а провадження – це вже власне розгляд та розв'язання конкретної справи. Метою курсу є вивчення адміністративних процедур саме в розумінні діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Поняття адміністративної процедури пов'язане із науковою дискусією про зміст адміністративної юстиції та розуміння поняття адміністративного процесу. Адміністративна процедура – це встановлений нормами адміністративного процесуального права порядок діяльності суб'єктів правовідносин щодо реалізації нормативно-правового регулювання у сфері державного управління та розгляду і вирішення конкретних адміністративних справ.

Надання адміністративних послуг в Україні
4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна вивчає проблематику надання адміністративних послуг в Україні. Надання адміністративних послуг в теперішній час є актуальним елементом в системі забезпечення прав та свобод особи. Це один із основних інструментів діяльності публічної адміністрації. Метою курсу є опанування правових засад реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг. Особливу увагу необхідно звернути на суспільні відносини, пов'язані з наданням адміністративних послуг. Досліджуються проблеми забезпечення якості надання адміністративних послуг, порядок створення та діяльності центрів з надання адміністративних послуг, особливостей організації діяльності органів публічної влади та місцевого самоврядування під час надання адміністративних послуг. Досліджується порядок ведення Реєстру адміністративних послуг та механізм електронного отримання адміністративних послуг.

Міжнародний захист гендерних прав і прав дітей
5 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Черненко З.С., доцент

Курс охоплює питання як міжнародного законодавчого врегулювання прав жінок та дітей, так і механізмів їх захисту, практики міжнародних судів. Розглядаються передбачені міжнародними правовими документами права дітей, а також праці вчених щодо тлумачення цих прав, інструменти захисту та міжнародні інституції які працюють в сфері захисту прав дитини. Окремо розглядаються права жінок передбачені міжнародним законодавством з акцентом на більш наголошувані міжнародною спільнотою, такі як торгівля жінками, насильство проти жінок. Звертається також увага на принцип недискримінації в міжнародному законодавстві як фундаментальна засада. Порівнюється як міжнародне, так і регіональне європейське законодавство.

Основи німецького права (німец., англ. мова)
5 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Петров Р.А., просор, д.ю.н., Дехгані А., старший викладач

Дисципліна освітлює історичну еволюцію правової системи Німеччини та її вплив на європейське континентальне право. В рамках курсу вивчаються: джерела і принципи німецького права; структура і принципи функціювання галузей права ФРН; структура і повноваження державного устрою та судової системи ФРН; підготовка правників в ФРН.

Підприємницьке право
5 і 6 семестри — по 2 год/тижд., залік/залік, 6 кредитів, Карнаух Т.М., кандидат юридичних наук, доцент

Основні поняття, принципи та засади правового регулювання підприємницької діяльності, особливості правового статусу суб'єктів підприємницької діяльності, основи їх створення, функціонування та припинення діяльності, а також особливості правового захисту. Основні засади та механізми державного регулювання підприємницької діяльності.

Правові та політичні аспекти діяльності зовнішньої розвідки
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Вакансія, доцент

Вибірковий курс спрямований на опанування студентами правових аспектів діяльності зовнішньої розвідки держави.

Сімейне право
5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Федосеева Т.Р., кандидат юридичних наук, доцент

Загальні положення сімейного права, шлюб, права та обов'язки подружжя, права та обов'язки батьків і дітей, аліментні зобов'язання членів сім'ї, влаштування дітей позбавлених батьківського піклування, порядок застосування сімейного законодавства України до сімейних відносин за участю іноземних громадян та осіб без громадянства.

Бухгалтерський облік і судово-бухгалтерська експертиза
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Берлач Н.А., професор, д.ю.н.

Судово-бухгалтерська експертиза – це дослідження, яке здійснює експерт-бухгалтер на основі спеціальних знань із бухгалтерського обліку й аналізу господарської діяльності документів і бухгалтерської звітності (що містять інформацію про обставини справи, яка перебуває у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду). Мета курсу – навчити майбутніх правників використовувати спеціальні знання в юридичній практиці.

Гостьовий курс-1
6 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредиту

Вибірковий курс розрахований на гостьових викладачів.

Європейське право з прав людини
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Крахмальова К.О., старший викладач

Європейське право з прав людини» є спеціалізованим курсом, спрямованим на поглиблення знань у сфері регіональних норм, стандартів і механізмів захисту прав людини, і як такий він базується на міжнародному праві з прав людини, але має і свої особливості.
Найбільша увага приділяється системі захисту прав людини Ради Європи і, зокрема, Конвенції про захист прав людини та основних свобод та практиці її застосування Європейським судом з прав людини як одному з найголовніших механізмів захисту прав людини для України.
Метою курсу є надання базових знань щодо процедур Європейського суду з прав людини, суті і змісту конкретних прав, що містяться у Конвенції. Крім теоретичних знань, він спрямований і на надання практичних навичок (наприклад, як доцільно читати і конспектувати справи чи як складати заяву до Європейського суду з прав людини).

Міжнародне довкільне право
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Непийвода В.П., доцент

У наш час питання, пов'язані з довкіллям, як от виснажування озонового шару, кліматичні зміни, нестача й забруднення води, деградація ґрунтів, утрата біорізноманіття, стали предметом занепокоєння не лише окремих осіб чи держав, а міжнародного товариства загалом. Зважаючи на це, упродовж останніх десятиліть держави уклали або ж прямують до укладення сотень міжнародних угод, спрямованих на подолання певних довкільних проблем на місцевому, національному, регіональному й глобальному рівнях. Отже, сформувалося міжнародне довкільне право (МДП) – нова галузь міжнародного права, яка, однак, на цей час уже є доволі складна й розлога. Вона охоплює тисячі норм, об'єднаних у сотні міжнародно-правових документів. Їх мета – забезпечити охорону живих і неживих складників довкілля Землі, а також екологічних процесів на планеті. Курс міжнародного довкільного права покликаний сформувати цілісне бачення зв'язку між питаннями збереження, використання й відтворення ґлобального довкілля та його складників з міжнародним правом. Буде проаналізовано стан міжнародних організацій, правових документів і політики в цій галузі. Зокрема, буде розглянуто теоретичні засади МДП, процес його становлення, суб'єкти, джерела, принципи, механізм упровадження, дотримання та розв'язання спорів. Буде прослідковано зв'язок питань охорони довкілля з міжнародною економічною діяльністю, господарюванням зі спільними ресурсами та збройними конфліктами. Курс МДП корисний для таких практичних цілей як аналіз міжнародного права, удосконалення процесу ухвалювання рішень у галузі довкілля та їх узгоджування з міжнародними правовими документами, доступ до міжнародних програм та організацій.

Міжнародне економічне право
6 семестр, 2 год/тижд., 3 кредита ЄКТС, залік, Берлач Н.А., професор, д.ю.н.

Міжнародне економічне право – навчальна дисципліна, присвячена вивченню міжнародного публічного права, яке регулює міждержавні економічні відносини. Розглядаються як публічно-правові за формою та майнові за змістом відносини суб'єктів міжнародного публічного права, так і публічно-правові відносини таких суб'єктів, спрямовані на регулювання приватноправових відносин економічного характеру. Мета дисципліни – поглибити знання студентів, отримані під час вивчення відповідної теми у курсі міжнародного публічного права.

Модельні судові процеси (практичний курс)
6 семестр – 2 год/тижд., 2,5 кредити ЄКТС, Асадча О.І., старший викладач

Moot courts is a teaching tool used by law schools to introduce students to the practice of law. Popular in US and Europe, it is a gradually becoming a part of legal education in many post-soviet countries, including Ukraine. Participating in moot court competitions is a unique opportunity for law students to dig into the facts and law of the case, develop research, writing and oral presentation skills, boost their self-esteem and get the feeling of the profession long before their classmates who are only limited to the 'traditional' law school programs.

Kyiv Mohyla students have been doing moot courts since early 2000th and we have a substantial success record in major international moot court competitions, including the Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition, the biggest and the oldest completion of this kind. To continue growing, in 2013 we have launched Introduction to Moot Courts course aimed at preparing 2nd year students for mooting. Due to this, 2nd and 3rd year students are now fully prepared to participate in and even win international competitions (e.g. Kyiv Mohyla has become the winner of the 2016 Telders Public International Law Moot).

The course was designed for advanced mooters striving to achieve meaningful results in their competitions. As it is taught in Spring semester when most teams prepare for the oral rounds, the course will be focused on oral presentation skills, including techniques to overcome stress and anxiety; courtroom / procedural legalize (legal language); technical issues of mooting as a part of Kyiv Mohyla team.

Право соціального забезпечення
6 семестр і 6д додатковий весняний семестр — по 2 год/тижд., залік, 4 кредити, Костюк В.Л., доктор юридичних наук, професор

Формування наукового уявлення про правовідносини у сфері соціального забезпечення та окремі їх види, законодавство про соціальне забезпечення, закладає підґрунтя для практичної діяльності майбутнього юриста-правника. Надає можливість ознайомитися студентам-правникам з особливостями реалізації та охорони права особи на соціальний захист (соціальне забезпечення) та пов'язані із ним інші права.

Валютне право
6д семестр, 4 год/тиж.,залік, 3 кредити Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вибірковий курс з валютного права передбачає вивчення механізму правового регулювання валютної системи, валютних відносин, валютних операцій, а також валютного регулювання та контролю. Метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії і практики застосування інститутів валютного права. Основними завданнями курсу є опанування поняттями «валютна система», з'ясування її змісту, структури; ознайомлення з системою суб'єктів валютного регулювання та контролю в Україні, з їх правовим статусом у валютній системі країни, визначення поняття валютних правовідносин, валютних операцій, юридичної відповідальності за порушення у сфері валютних правовідносин.

Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції
6Д - семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Нестеренко О.В., кандидат юридичних наук, старший викладач

Цей курс є базовим курсом програми і присвячений питанням щодо сутності та природи корупції. Під час курсу будуть розкрити поняття побутової (дрібної), великої-політичної корупції, особливості корупції в державній та приватній сферах, особливості політичної, судової корупції та ін. Висвітлено особливості корупції в captured state та підходам щодо протидії корупції в таких державах. Окреслено питання щодо причин та передумов корупції. Розкрити основні причини високого рівня корупції в країнах з перехідною економікою. Обговоренні можливі шляхи протидії корупції в країнах, що розвиваються.

Контрольні механізми забезпечення захисту прав людини
6д семестр – 4 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Василенко В. А., професор

Курс має на меті забезпечити студентів базовими знаннями про міжнародні механізми в рамках ООН як засоби контролю за дотриманням зобов'язань щодо прав людини. Розглядаються комітети ООН, створені згідно з основними конвенціями ООН з прав людини, а також політичні органи в рамках ООН. Особлива увага приділяється Комітету ООН з прав людини та Раді ООН з прав людини. Розглядається процедура індивідуальних звернень до комітетів ООН.

Кримінологія
6Д семестр – 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Костенко О. М. , доктор юридичних наук, професор

Вибірковий курс "Кримінологія" спрямований на вивчення основних кримінологічних теорій, механізму злочинної поведінки, застосування теоретичних знань для пояснення різноманітних проявів злочинності, розв'язання актуальних проблем протидії злочинності з урахуванням базових знань з кримінального права та юридичної (кримінальної) психології.

Міжнародне фінансове право
6д семестр – 4 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Берлач Н.А., професор

У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати місце і значення міжнародного фінансового права в системі міжнародного публічного права; знати особливості міжнародних фінансових відносин;знати наявні проблеми в сфері регулювання міжнародних фінансових відносин; знати основні інститути міжнародного фінансового права.

Система фінансового контролю в Україні
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Кравченко Н. Г., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна передбачає поглиблене вивчення правового регулювання системи фінансового контролю у сфері публічних фінансів, системи фінансового моніторингу та аудиту. Завдання курсу – визначення інститутів системи фінансового контролю та ознайомлення із їх змістом, правовим статусом суб'єктів фінансового контролю, опанування формами і методами здійснення фінансового контролю у сфері публічних фінансів, встановлення загальних правил та особливостей здійснення окремих видів перевірок, визначення ролі фінансового моніторингу в боротьбі з легалізацією доходів, отриманих незаконним шляхом, ознайомлення із засадами здійснення фінансового аудиту та підготовки аудиторського висновку.

Становлення публічної адміністрації
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Іщенко Ю. В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибіркова навчальна дисципліна вивчає проблематику становлення публічної адміністрації в Україні. Метою курсу є поглиблене вивчення проблем становлення публічної адміністрації, їх взаємодія з органами місцевого самоврядування тощо.

Виконавче провадження
6Д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити.Федосеева Т. Р., кандидат юридичних наук, доцент

Вивчення кусу - це закріплення теоретичних знань та здобуття практичних навичок щодо правового регулювання, процедурних питань, особливостей примусового виконання рішень, зокрема, судів, у тому числі іноземних, Європейського суду з прав людини, окремих державних органів (посадових осіб), третейського суду, виконавчих написів нотаріусів, а також діяльності органів державної виконавчої служби та приватних виконавців.

Спадкове право
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Солом'яний В. Р., старший викладач, Л. А. Музика, кандидат юридичних наук, доцент

Формування наукового уявлення про регулювання правовідносин спадкування, сприяє глибокому вивченню теоретичних та практичних питань спадкування. Застосовування норми спадкового права при вирішенні конкретних ситуацій, надання юридичних консультацій з питань спадкування, отримання уявлення про порядок здійснення правосуддя у спадкових справах, вивчити норми Цивільного кодексу України, та інших нормативних актів. Ознайомлення з практикою розгляду судами спадкових справ
та з роз'ясненнями Пленум у Верховного Суду України з питань застосування спадкового законодавства.

Страхове право
6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошується викладач-практик

Забезпечення опанування студентами основних знань з правового регулювання суспільних відносин щодо страхування, знань страхової справи та практичних навичок застосування страхового законодавства у повсякденній правозастосовній практиці.

Юридичний практикум
6д, 7, 8 семестри, 2, 2, 2 год/тижд., 6 кредитів, Матвєєва Ю. І., старший викладач

Вибірковий курс юридичного практикуму передбачає роботу студента в Експериментальній студентській лабораторії НаУКМА «Правнича клініка». Курс практичного спрямування дозволяє опановувати навички роботи із клієнтами у цивільних, сімейних, житлових питаннях та розв’язувати їх.

Актуальні проблеми теорії права
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Цельєв О.В., кандидат юридичних наук, доцент

Вибірковий курс присвячений вивченню проблемних питань теорії права, зокрема необхідності переосмислення предмету та структури загальнотеоретичної юриспруденції, що обумовлено поряд з внутрішніми, також зовнішніми чинниками, визначальне значення серед яких належить розвитку міждержавних інтеграційних процесів, які поряд з економічною, політичною, правовою сферами поступово охоплюють також сферу науки і освіти. Предметом курсу є система понять і категорій, що в загальній формі виражають місце права в житті суспільства, його взаємовідносини з іншими соціальними явищами, зокрема з державою, логіку функціонування і розвитку права та виявлення їх закономірностей.

Базові навички врегулювання спорів
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Проценко Д.В., старший викладач

Основною частиною курсу є огляд та опанування практичних навичок роботи у спорі з метою використання позитивного потенціалу конфлікту, зокрема: розуміння основних складових елементів переговорів, мети та завдань підготовки до них та стилів і прийомів проведення різних видів переговорів, а також правил проведення різних стадій переговорів. Окремою частиною курсу є знайомство з медіацією та визначенням ролі медіатора, вивчення правил ведення медіації.

Гостьовий курс-2
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Курс розрахований на іноземних викладачів.

Назва уточнюється перед початком триместру.

Господарське процесуальне право
7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Логуш Л.В., кандидат юридичних наук, доцент

Діяльність господарських судів, історії їх розвитку, проблеми розгляду господарських спорів, а також практики реалізації господарського процесуального законодавства України. Формування наукового уявлення про існуючу в Україні систему господарських судів, вивчення судової практики і закладає підґрунтя для здійснення практичної діяльності як юриста.

Земельне право
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Вакансія, кандидат юридичних наук, доцент

Засвоєння студентами значення норм, які регулюють різні форми захисту суб'єктивних прав і охоронюваних законом інтересів, їх характер; показати зростаючу роль земельного права на сучасному етапі розвитку країни в світлі гарантованого Конституцією України права всіх фізичних осіб на землю, ознайомити з порядком функціонування ринку землі; продемонструвати нерозривний зв'язок норм права з їх практичним застосуванням.

Конкурентне право
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Шкляр С.В., кандидат юридичних наук, доцент

Ознайомлення з термінологією, що притаманна конкуренції. Враховуючи досвід законодавства з економічної конкуренції Європейських країн, студент повинен чітко засвоїти становлення Українського конкурентного та антимонопольного законодавства. Ставиться завдання не лиш е вивчення основних положень чинного законодавства, а й опанування основних положень конкурентного права інших держав з розвиненою ринковою економікою, а також навчитись застосовувати набуті теоретичні знання на практиці.

Окремі види договірних зобов'язань
7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Абрамов Я.В., старший викладач

Вивчення студентами ключових теоретичних положень про окремі види договірних зобов'язань, розуміння ними сутності кожного із них, а також засвоєння принципів і навиків з систематизації нормативно-правових актів, що регулюють той чи інший вид зобов'язань, з урахуванням сучасної практики їх застосування.

Права людини і біомедицина
7 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Черненко З.С., доцент

Курс охоплює питання як міжнародного правового врегулювання прав людини в світлі біомедицини, так і практики міжнародних судів та національних законодавств. Розглядаються передбачені міжнародними правовими документами права людини, а також інструменти захисту, діяльність міжнародних інституцій, які працюють в сфері захисту прав людини при застосуванні біомедичних досягнень.

Право міжнародних договорів
7 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Василенко В.А., професор

Завдання курсу – дати студентам знання системи правової регламентації формального порядку започаткування, підтримання та припинення офіційних відносин між суб’єктами міжнародного права, ознайомити їх з особливостями традиційної і сучасної дипломатичної практики, прищепити навички самостійного аналізу та вміння застосовувати набуті теоретичні знання на практиці.

Судова медицина та психіатрія
7 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити, Михайличенко Б.В., доктор медичних наук, професор.

Поняття, завдання судово-медичної та судово-психіатричної експертизи. Вивчення сучасних можливостей судово-медичної та судово-психіатричної експертизи, організаційно-процесуальної основи їх

призначення. Вивчення курсу передбачає можливість та вміння застосовувати теоретичні знання при ставленні питання для експертного розв'язання та вірного оцінювання висновків експерта.

Житлове право
8 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, Музика Л.А., кандидат юридичних наук, доцент

Загальні положення житлового права, джерела житлового права, забезпечення громадян житловими приміщеннями, користування цими приміщеннями, користування службовими приміщеннями та гуртожитками, підстави набуття житла у власність, приватизація державного житлового фонду, організація і діяльність житлового-будівельних кооперативів, користування житловими приміщеннями в будинках приватного житлового фонду, квартирну плату, плату за утримання будинків та при будинкової території та комунальні послуги та відповідальність за порушення житлового законодавства.

Захист у кримінальному провадженні
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Горох О. П., кандидат юридичних наук, доцент

Проведення консультаційної роботи адвоката, його участі на досудовому слідстві, в суді та при виконанні вироку, ухвали, постанови. Він також передбачає оволодіння питаннями про роль адвоката як представника потерпілого, цивільного позивача, відповідача, захисника свідка.

Корпоративне право
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 4 кредити, Абрамов Я.В., старший викладач

Курс вивчає - основні поняття, термінологію, інститути та систему корпоративного права, систему навчального курсу, законодавство що стосується сфери корпоративних правовідносин, історію виникнення, причини формування корпоративного права як галузі і розуміти його значення для сучасного правника.

Медичне право
8 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Черненко З.С., доцент

Метою курсу є наблизити студентів до ключових правових питань сучасної системи охорони здоров'я. Проблематика соціальної справедливості, яку відстоює право, тісно пов'язана з діяльністю медичної галузі. Курс охоплює конституційний та законодавчий рівні регламентації прав пацієнта, механізми захисту цих прав як прав людини, а також правовий статус медичних працівників. Розглядаються положення щодо правового регулювання якості, доступу до охорони здоров'я як конституційного права кожного, проблематика ведення судових медичних справ, особливості законодавства в охороні здоров'я та правові аспекти медичної практики.

Міжнародне гуманітарне право
8 семестр – 3 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Крахмальова К.О., старший викладач

Міжнародне гуманітарне право, яке викладається в багатьох країнах світу, а віднині – і в Києво-Могилянській академії, є спеціалізованим курсом, присвяченим таким питанням як міжнародні і неміжнародні збройні конфлікти, методи і засоби їх ведення, комбатанти і не-комбатанти, захист цивільних осіб та об'єктів, внутрішні переміщення спричинені збройними конфліктами і т. д.
Його особливістю є викладання кількома викладачами і залучення гостьових лекторів-експертів.

Німецька мова для правників
8 семестр – 2 год/тижд., 3 кредити ЄКТС, залік, Дехгані А., старший викладач

Метою курсу є вивчення правової термінології німецькою мовою та опрацювання фахових текстів з: основ німецького конституційного і економічного права; договірного права / договір купівлі-продажу; права надання гарантійних зобов'язань; торгового права; юридичні форми підприємства; захисту прав споживачів.

Нотаріат України
8 семестр, 2год/тижд., залік, 3 кредити, Бовбалан Н.Р., старший викладач

Спеціальна дисципліна до опанування знаннями та практичними навичками з фахової підготовки правознавця. Містить сукупність знань про історію виникнення нотаріату, його головні інститути, його місце серед інших правових спеціальностей для розбудови сучасної правової держави. Розвиває уміння застосовувати положення законодавства для підготовки нотаріального акту, вчинення та посвідчення

нотаріальних дій, формування та ведення нотаріального архіву. Ознайомлює з порядком ведення, використання та застосування державних та єдиних реєстрів в нотаріальній практиці. Дає розуміння «не нотаріальних» функцій нотаріату України: нотаріус – як державний реєстратор (в Державному реєстрі речових прав, в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань), як суб'єкт первинного фінансового моніторингу та податковий агент.

Особливості кваліфікації злочинів у сфері господарської діяльності
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Азаров Д. С., кандидат юридичних наук, доцент

Одним із результатів вивчення Особливої частини кримінального права, часто стає усвідомлення того факту, що норми про відповідальність за злочини у сфері господарської діяльності не є бездоганними. Частіше їх називають заплутаними, неефективними, мертвими, казуїстичними etc. Водночас кожен підприємець неодноразово замислювався, як не стати мішенню для часто безпідставного кримінального переслідування. Вивчення пропонованої дисципліни дасть змогу розібратися у відповідній частині кримінального законодавства, визначити її зв'язки з адміністративно-деліктним законодавством та на вчитися практичному застосуванню кримінально-правових норм.

Податкові процедури та податкове адміністрування
8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,5 кредити, О.М. Лобач, кандидат юридичних наук, доцент

Курс «Податкові процедури та податкове адміністрування» є необхідною частиною складного інституту фінансового права – податкового права. Він дає можливість поглиблено вивчити механізм виникнення та регулювання відносин адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів).
Основною метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії та практики застосування тих інститутів податкового права, які пов'язані із виконанням платниками податків конституційного податкового обов'язку зі сплати податків.
ормативні дисципліни

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК

091 БІОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

Нормативні дисципліни

Зоологія безхребетних

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І. Д. Омері, кандидат біологічних наук, доцент

Класифікація й філогенія безхребетних тварин; загальні принципи будови, фізіології, онто´енезу, способів життя, пристосувань до умов навколишнього середовища, зв'язків між собою та з іншими істотами; роль у природних та штучних екосистемах, значення тварин у житті людини. цитологія та гістологія.

Вища математика

1, 2 семестри, 3 год/тижд., залік/екзамен, 6 кредитів, О. С. Пилявська, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Базова математична дисципліна. Містить основи векторної алгебри, аналітичної геометрі та диференціального числення. Містить основи інтегрального числення, теорію степеневих рядів та рядів Фур'є. Має на меті засвоєння студентами основних математичних методів, необхідних для вивчення біології, екології, хімії, фізики, а також спеціальних курсів з предметних областей.

Вступ до спеціальності

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, Т. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач

Біологія як наука про життя. рівні організації, що їх вивчає біологія. Загальний план будови живих систем. основи термодинаміки живих систем. Утворення життя на Землі – загальні відомості. Форми біологічного існування. Методи, які використовуються в біології, їх класифікація, сфери використання та перспективи розвитку. розділи біології, їх предмет та об'єкти. Фундаментальна та прикладна біологія. Перспективи біології як науки – сучасний погляд на проблему.

Цитологія та гістологія

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Т. С. Єфіменко, В. С. Мартиненко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Сучасний стан вчення про клітину, її будову, молекулярну фізіологію та компартменталізацію процесів, поняття про клітинний цикл, мітотичний цикл та його структуру, механізми фізіологічної загибелі клітин (апоптозу), гіпотези походження та диференціювання клітин, клітинний афінітет та клітинну пам'ять. Короткий нарис розвитку гістології, класифікації тканин, особливості будови і функції епітеліальних тканин, тканин внутрішнього середовища, м'язових тканин та нервової тканини.

Основи інформатики

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Шпильчин

Курс дає характеристику основ інформаційних процесів та сучасних засобів обробки даних, що передбачено програмами підготовки студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. У курсі розглядаються принципи інформатики та обчислювальної техніки, системи пошуку, зберігання та обробки біологічної інформації. вивчення дисципліни направлене на засвоєння можливостей використання комп'ютерної техніки, оволодіння навичками роботи з програмним забезпеченням – операційними системами, текстовими редакторами, електронними таблицями, базами даних та пошуковими серверами.

Практика навчальна польова з зоології безхребетних

2д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач, С. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач, В. С. Мартиненко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Програма навчальної польової практики з зоології безхребетних передбачає проведення занять безпосередньо у польових умовах у Чернігівській та Київській областях, які складаються із теоретичної частини (розповідає викладач) та практичної (студенти збирають вказаних викладачем представників фауни безхребетних для колекції).

Зоологія хордових

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач

У курсі розглядаються ознаки, притаманні всім хордовим тваринам, поділ на основні таксономічні одиниці, анатомо-морфологічні ознаки усіх класів, особливості їх походження і філогенетичні зв'язки.

Біоорганічна хімія

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. А. Васильченко, кандидат біологічних наук, доцент

Класифікація, номенклатура, будова та типи реакцій біоорганічних сполук. Хімічні властивості (реакційна здатність) основних класів біоорганічних сполук – карбонільних, гідроксилвмісних, гетерофункціональних та гетероциклічних сполук. Будова та хімічні властивості вуглеводів, ліпідів, амінокислот, нуклеотидів, нуклеїнових кислот та їхніх похідних.

Анатомія людини

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В. С. Мартиненко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Функціональна анатомія скелета. Анатомія черепа людини. Анатомія з'єднань кісток, типи суглобів. Загальна міологія. Класифікація скелетних м'язів людини за морфологією. Загальна анатомія серцево-судинної системи. Будова серця. велике й мале кола кровообігу. Лімфатична система. Функціональна анатомія травної системи. Травні залози. Функціональна анатомія органів дихальної системи. Анатомія органів сечової та статевої систем. Загальна анатомія нервової системи людини. центральна та периферична нервова система. Автономна нервова система. Функціональна анатомія органів чуття.

Біохімія

3, 4 семестри, 3 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, І. О. Шиманський, кандидат біологічних наук, старший викладач, В. В. Шпильчин

Молекулярний склад живих організмів; каталітично та функціонально активні біомолекули (протеїни, ензими, коензими, вітаміни, сигнальні молекули, цитокіни, фактори проліферації та диференціації клітин); хімічні перетворення біомолекул – обмін речовин (катаболізм та анаболізм); метаболізм вуглеводів, амінокислот та ліпідів; вивільнення, запасання та використання енергії клітинами (субстратне та окисне фосфорилювання); механізми збереження, передачі та реалізації генетичної інформації (реплікація, транскрипція, трансляція). На основі розуміння процесів молекулярної організації і функціонування живих систем студенти повинні вміти пояснювати біохімічні та молекулярні основи фізіологічних функцій клітин, органів і систем організму.

Ботаніка

3, 4 семестри, 3 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, І. А. Коротченко, кандидат біологічних наук, доцент

Курс передбачає вивчення особливостей будови вегетативних та генеративних органів рослин; різноманітності, особливостей будови та розвитку представників водоростей, грибів, лишайників, мохоподібних, плауноподібних, папоротеподібних, хвощеподібних, голонасінних та покритонасінних, їхнього місця в системі живої природи; набуття уявлення про еволюцію рослинного світу.

Фізіологія та біохімія рослин

4 семестр, 5 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, Т. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач, Т. С. Єфіменко

Фізіологія рослинної клітини, водний режим рослин, вуглецеве живлення рослин, мінеральне живлення рослин, дихання, ріст і розвиток рослин, фізіологічні основи стійкості рослин, фізіологія розмноження рослин.

Практика навчальна польова

з зоології хордових та ботаніки

4д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент, В. В. Шпильчин, С. Ю. Михайлик

Програма навчальної польової практики з ботаніки та зоології хребетних передбачає проведення занять безпосередньо у польових умовах у Кременецькому ботанічному саду (м. Кременець), околицях м. Кременець, заповіднику «Медобори» та у Краєзнавчому музеї м. Кременець, які складаються із теоретичної частини (розповідає викладач) та практичної (студенти збирають вказаних викладачем представників флори для гербарію, визначають представників фауни хребетних).

Генетика

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор, Т. С. Єфіменко

Принципи розщеплення спадкових факторів, принципи незалежного сортування, типи міжалельної та міжгенної взаємодії, успадкування, зчеплене зі статтю, хромосоми як група зчеплення генів, генетичні наслідки мітозу та мейозу, мутації генетичного матеріалу.

Фізіологія людини і тварин

5 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Л. О. Клименко, кандидат історичних наук, старший викладач

У курсі розглядаються основні системи органів людини та тварин, їхнє функціонування, регуляція функціонування у межах організму, системи забезпечення гомеостазу. висвітлюється порівняльний аспект становлення функцій тваринного організму. розкриваються механізми фізіологічних процесів. Надаються відомості про ферменти, гормони, біологічно активні речовини.

Молекулярна біологія

5 семестр, 5 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент, С. Ю. Михайлик, Т. В. Штефюк

Ген як первинна матрична структура, будова нуклеїнових кислот, реплікація дНК, експресія генетичної інформації та її регуляція, ферментативне забезпечення біологічних процесів, молекулярні основи мутацій, репарація пошкоджень, молекулярні основи рекомбінації генів, мобільні генетичні елементи, геноми прокаріотів, методи їхнього вивчення, геноми еукаріотів, принципи та завдання клонування генів, генетична інженерія, базові методи роботи з біологічними макромолекулами.

Імунологія

5 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. Ф. Яковенко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Історія імунології та зв’язок цієї науки з іншими біологічними науками. Методи імунології. реакції неспецифічного імунітету. Система комплементу та її роль у реакціях неспецифічного та набутого імунітету. види антигенів, імунізація, різновиди вакцин. Презентація антигенів. Комплекс гістосумісності. Формування різноманіття антитіл. Теорія клональної селекції. Ефекторні механізми гуморальної імунної відповіді. Ефекторні механізми клітинної відповіді. взаємодія ланок імунної відповіді. регуляція імунної відповіді. Противірусний та протипухлинний імунітет. вроджені та набуті порушення імунної системи.

Статистичні методи в біології

6 семестр, 5 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор

Способи репрезентації первинних даних за кількісними ознаками та якісними ознаками, їх первинна статистична обробка та порівняння за допомогою параметричних та непараметричних методів. Планування біологічного експерименту.

Мікробіологія

6 семестр, 5 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, І. М. Фуртат, кандидат біологічних наук, доцент

Курс охоплює основні питання сучасної мікробіології, передбачені програмами підготовки студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. У курсі розглядається місце мікроорганізмів у системі живих істот; викладається короткий історичний розвиток мікробіології, сучасні досягнення у вивченні морфології, цитології, фізіології, біохімії, генетики та екології мікроорганізмів. Представлено новітні принципи класифікації та ідентифікації мікроорганізмів. дано біологічну характеристику основних

груп бактерій, а також патогенності та значення мікроорганізмів як симбіонтів, антагоністів і збудників хвороб. висвітлено питання щодо застосування мікроорганізмів у традиційних мікробних біотехнологіях.

Популяційна генетика

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор

Оперування з частотами генів та генотипів за умов статики популяції, що розглядається, оперування з частотами генів та генотипів за умов дії на популяції факторів мікроеволюції: мутаційного процесу, інбридингу, дрейфу генів, ізоляції та природного добору – динаміка популяції. Генетика онто´енезу.

Біофізика

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, М. Ю. Лосицький, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Термодинаміка біологічних систем, квантова біофізика, кінетика біологічних процесів, біофізика клітинних процесів, молекулярна біофізика, біофізика клітини, біофізика сенсорних систем, біофізика впливу фізичних факторів на біологічні системи, біоенергетика та фотобіофізика, радіаційна біофізика, методи біофізичних досліджень та апаратура.

Біологія індивідуального розвитку

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В. С. Мартиненко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Особливості дії іонізуючих випромінювань різних типів, реалізація радіобіологічних ефектів на різних рівнях, радіочутливість та радіорезистентність біологічних об’єктів різних типів, можливості модифікації радіобіологічних ефектів.

Вірусологія

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В. П. Поліщук, доктор біологічних наук, професор

Місце вірусів у живій природі та їхнє визначення, методи вивчення вірусів, основні властивості вірусів, їхній хімічний склад, репродукція, основні гіпотези походження вірусів, поширення вірусів та їхня роль у біосфері, класифікація та номенклатура вірусів, віруси бактерій та евкаріотів, генетика вірусів, еволюція вірусів, векторні системи з застосуванням вірусів, вірусні захворювання людини та тварин, віруси рослин.

Радіобіологія

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В. С. Мартиненко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Особливості дії іонізуючих випромінювань різних типів, реалізація радіобіологічних ефектів на різних рівнях, радіочутливість та радіорезистентність біологічних об’єктів різних типів, можливості модифікації радіобіологічних ефектів.

Теорія еволюції

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент

Поняття біологічної еволюції, її принципи, історичний нарис теорії еволюції, значення тих чи тих положень із погляду сучасної науки, положення теорії еволюції дарвіна – Уоллеса, оцінювання значення сучасного дарвінізму та постдарвінізму, макроеволюція та мікроеволюція, механізми видоутворення, еволюція деяких груп організмів як ілюстрація еволюційних процесів, рушійні сили еволюції, оцінювання їх питомої ваги з сучасного погляду, значення генетики та молекулярної біології для оновлення еволюційної теорії, характеристика типів добору, регресивна та прогресивна еволюція, адаптація та епігенетика, еволюція екосистем та екологічна взаємодія, спрямованість і випадковість еволюційних змін, перспективи досліджень біологічної еволюції.

Генетика онтогенезу

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор

Роль генів у процесах детермінації та диференціювання під час індивідуального розвитку. Молекулярна динаміка геному та епігенетичні механізми, задіяні у процесах онто´енезу. Генетичний контроль послідовних етапів раннього розвитку у модельних тварин.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Анатомія рослин

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. Є. Єфіменко

Курс охоплює основні питання сучасної анатомії рослин, передбачені програмами підготовки студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Програма курсу містить короткий історичний огляд розвитку й становлення анатомії рослин, як самостійної наукової дисципліни, дає уявлення про особливості будови рослинної клітини та клітинної оболонки.

Біохімія вільнорадикальних процесів

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Кучменко, доктор біологічних наук, професор

У курсі розглядаються характеристика активних форм кисню, їхня біологічна роль в організмі, системи антиоксидантного захисту, механізми розвитку оксидативного стресу та його роль у пато´генезі патологічних станів.

Антропологія

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач

Змістом курсу є переважно фізична археологія. вивчаються етапи та процеси становлення людини як біологічного виду. розглядаються зміни у параметрах людського тіла в історичному часі, адаптаційна взаємодія людини як біологічної істоти з природним середовищем та культурним середовищем соціуму. розглядається расова варіативність та пов’язані з нею адаптаційні потенції людини.

Біохімія людини

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач

У курсі буде вивчено біохімічні основи молекулярно-фізіологічних процесів, які є основою нормальної діяльності людського організму. На молекулярному рівні буде розглянуто процеси, які відбуваються у різних системах органів та тканин людини у нормі та деякі характерні випадки їхньої модифікації в межах норми та поза межами норми (виникнення патологічних станів).

Біохімія клітинного сигналювання

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Т. С. Єфіменко

У курсі буде розглянуто питання щодо структурної організації та функціонування відомих на сьогодні клітинних сигнальних систем та функціональних елементів, що входять до їхнього складу, а саме, іон-залежних каналів, систем із вторинними посередниками (аденілатциклазну, фосфоінозитидну, гуанілатциклазну), тирозинкіназних систем та систем із внутрішньоклітинними рецепторами. Приділено увагу механізмам формування Ca^{2+}-сигналів у клітині, а також участі у передачі сигналу арахідонової кислоти та продуктів її окислення. Крім того, буде розглянуто механізми взаємодії різних трансдукторних систем та результати їх трансактивації.

Біорізноманітність

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс передбачає розгляд основних складових поняття біорізноманітність: поняття про біорізноманітність як основу життя на Землі та її значення для біосфери, визначення структури та рівнів біорізноманітності, різноманітність на генетичному рівні, видовому рівні, а також різноманітність екосистем, методи кількісної оцінки показників біорізноманітності.

Біологічні основи поведінки людини

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор

Зміст дисципліни охоплює коло питань, пов’язаних із загальними законами еволюції, екології, етології; курс розвиває природничо-науковий підхід до природи людини і дає фундаментальні знання про еволюційні витоки людської психіки і про місце людини в глобальних екосистемах нашої планети.

Молекулярні основи еволюції

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент, Т. С. Єфіменко

Молекулярна еволюція життя. Молекули-мішені еволюції. Класифікація нуклеотидних послідовностей геномів щодо їхнього походження та функціонування. Мобільні генетичні елементи. Методи їхнього вивчення. Геноми еукаріотів. Побудова філогенетичних зв’язків на базі знань про структуру геномів.

Фізико-хімічні методи в біології

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент

Цей курс розглядає принципи та теоретичні основи основних фізико-хімічних методів, що використовуються в сучасних біологічних дослідженнях, а саме центрифугування, різні види хроматографії, електрофорезу, спектроскопії, радіоізотопну техніку. Крім того, курс передбачає практичну частину, під час якої студенти самостійно планують та виконують роботу, яка є невеликим експериментальним дослідженням, і за результатами готують звіт.

Практика дослідницька

6д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. С. Єфіменко

Практика проходить у науково-дослідних установах Академії наук України та інших науково-дослідних закладах та організаціях та передбачає ознайомлення зі змістом і організацією проведення науково-дослідницької діяльності в установі, практичне оволодіння науковими методиками та обладнанням для виконання лабораторних та науково-дослідних робіт, опанування трьох лабораторних методів, розроблених для вирішення однієї і тієї самої задачі та їхнє порівняння, оформлення звітної документації (щоденник, протокол), написання та правильне оформлення звіту, захист практики.

Біологічні основи інфекційних процесів

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І. М. Фуртат, кандидат біологічних наук, доцент

У курсі висвітлено сучасні досягнення вивчення патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів, їх ідентифікації, а також наведено характеристику найпоширеніших інфекційних захворювань, які викликають згадані мікроорганізми. викладено основи вчення про інфекційний та епідемічний процеси, форми та види інфекції. Наведено короткий огляд хіміотерапевтичних та антибіотичних препаратів, а також підходи до мікробіологічної діагностики збудників інфекційних захворювань. Значне місце відведено розгляду молекулярно-біологічних і генетично-популяційних основ патогенності та вірулентності мікроорганізмів.

Нейрофізіологія

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. Р. Шаропов

У курсі викладено короткий історичний розвиток нейрофізіології; розглянуто структуру й функції нервової системи в еволюційному контексті; сучасні досягнення у вивченні функцій нейронів та структурно-функціональної організації центральної нервової системи. Представлено новітні дані щодо структури мембрани нейронів, електричних явищ, що виникають на мембрані. охарактеризовано відділи головного мозку людини і тварин.

Біоінформатика

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. В. Шпильчин

У найзагальнішому визначенні біоінформатика є комплексом підходів до аналізу результатів біологічних експериментів. Курс складається із семінарських та практичних занять, на яких буде поставлено певні задачі з експериментальної біології та надано підходи, методи, прийоми для їхнього вирішення сучасними методами обчислювальної техніки, які забезпечуються спеціалізованими комп'ютерними програмами. У курсі надано базові визначення з біоінформатики та алгоритми, які дають змогу працювати з матрицями біологічних даних.

Науковий семінар «Сучасні проблеми молекулярної біології»

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Шпильчин

Дисципліна включає знайомство студентів з методами виділення нуклеїнових кислот, поділом дНК і рНК і їх фрагментів, оптичними та гідродинамічними методами їх вивчення. розглядаються питання взаємодії нуклеїнових кислот з водою, іонами металів, білками. Спеціальний розділ курсу присвячений структурі і функціям плазмідної мітохондріальної і хлоропластної дНК. Студенти знайомляться з методами секвенування і варіантами використання полімеразної ланцюгової реакції для вивчення дНК.

101 ЕКОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ЕКОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна екологія

1–2 семестри, 4 год/тижд., 1 залік, 1 екзамен, 7 кредитів, І. Г. Ємельянов, доктор біологічних наук, професор

Курс спрямований на ознайомлення студентів з основними положеннями екологічної науки, найважливішими закономірностями, що забезпечують наявне різноманіття живого, особливостями впливу екологічних чинників на живі організми, характером пристосувань рослин і тварин до різних умов існування на нашій планеті. Предметом навчальної дисципліни є взаємовідносини живих організмів між собою та з неорганічною природою, а також склад і закономірності функціонування популяцій, біоценозів, екосистем та біосфери в цілому. Дисципліна надає студентам знання щодо основних закономірностей взаємодій живого та його оточення, особливостей впливу екологічних чинників на біологічні системи, характер пристосувань рослин, тварин та їхніх угруповань до цих чинників. Важливе місце у дисципліні посідає розгляд принципів структурної організації надорганізмових біологічних систем та їхніх змін у процесі розвитку та трансформації.

Екологія рослин з основами ботаніки

1–2 семестри, 3–4 год/тижд., 2 заліки, 6,5 кредитів, О. О. Рак, кандидат біологічних наук, старший викладах,

І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент

Студенти вивчають рослинне різноманіття, ознайомлюються з різноманіттям видів рослин і грибів. Розглядають класичні та сучасні системи рослинного світу, місце в цих системах водоростей, грибів, грибоподібних протистів та вищих рослин. Приділено увагу фізіології, біохімії, циклам розмноження представників усіх відділів водоростей, грибів та вищих рослин. Докладно розглянуто представників усіх основних відділів, що відіграють помітну роль у природних екосистемах і практичній діяльності людини. Визначено місце водоростей, грибів та вищих рослин у природних екосистемах, основні екологічні процеси, що відбуваються за їхньою участю. Розглянуто методи вивчення різних груп водоростей, грибів та вищих рослин у природних та експериментальних умовах. Вивчають прикладні аспекти використання водоростей, грибів та вищих рослин. У розділі екології рослин основну увагу приділено механізмам обміну енергією та речовинами між рослинними організмами та природним довкіллям. Детально розглянуто основні фізіологічні процеси рослин, зокрема фотосинтез як основу первинної продуктивності екосистем. Вивчають процеси адаптації рослин до екологічних чинників навколишнього середовища, екологічні групи рослин, фітоугруповання, взаємодію рослин у біоценозах та роль рослинних організмів у колообігах елементів у природі.

Екологія тварин з основами зоології

3–4 семестри, 3 год/тижд., 2 заліки, 6 кредитів, С. В. Пасічник, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна спрямована на вивчення загальних характеристик, особливостей будови, життєдіяльності, класифікацію та розповсюдження основних груп безхребетних і хребетних тварин. Вплив чинників навколишнього середовища на тварин, їхня реакція на несприятливі умови довкілля, життєдіяльність тварин у різних кліматичних та географічних зонах є основною частиною екології тварин.

Органічна хімія з основами біохімії

3–4 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

У першій частині курсу вивчають будову, методи одержання та хімічні властивості основних класів органічних сполук (вуглеводнів та їхніх похідних, зокрема галогенвмісних сполук, спиртів і фенолів, альдегідів та кетонів, карбонових кислот та їхніх похідних, амінів); у другій частині – будову, властивості та біологічну активність сполук, що є складовими живих організмів, що передбачає вивчення сполук із декількома функціональними групами, гетероциклів, ліпідів, вуглеводів, нуклеотидів, амінокислот та пептидів. Студенти виконують лабораторні роботи для закріплення набутих знань.

Основи геології з основами геоморфології

3–4 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, К. І. Деревська, доктор геологічних наук, професор

Курс складається з двох частин. У першій частині розглядають будову Землі, гірські породи та мінерали, геологічні процеси, які їх утворюють і руйнують, корисні копалини, які видобувають із надр України, й екологічні аспекти геологічної діяльності людини. Друга частина ознайомлює із сучасним уявленням про геологічну історію Землі від формування її як космічного тіла й до сьогодення, зокрема із еволюцією атмосфери, літосфери, гідросфери, тваринного та рослинного світу.

Основи статистичного аналізу даних

3–4 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 5,5 кредитів, Л. І. Середа, старший викладач

Курс надасть можливість студентам отримати теоретичні знання та сформувати практичні навички застосування статистичного аналізу даних в екологічних дослідженнях та практичній діяльності (аналіз даних, планування, оцінювання). Набуті знання студентам будуть потрібні при підготовці курсових та кваліфікаційних робіт, а також у подальшій практичній діяльності.

Інформатика з основами ГІС

3–4 семестри, 3 год/тижд., 2 заліки, 5 кредитів, О. М. Картавцев, старший викладач

Курс складається із шести розділів. Містить інформацію про практичне використання географічних інформаційних систем (ГІС) і технологій в екології та природоохоронній діяльності. Розглядаються особливості й приклади проектування екологічних ГІС, а також використання ГІС в аналізі та прогнозуванні стану довкілля з урахуванням різних факторів і впливів (гідро-, метео-, техногенні тощо). Практичні заняття проводитимуться з використанням екологічних електронних карт, просторових моделей, стандартних програм просторового комп'ютерного моделювання в геоінформаційних системах (типу Map Info та Arc View) і тривимірного моделювання (Surfer).

Геохімія

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, К. І. Деревська, доктор геологічних наук, професор

У курсі геохімії розглядаються закономірності поширення, переміщення та концентрації атомів (іонів) різноманітних хімічних елементів Землі в залежності від зовнішніх та внутрішніх чинників. Метою даного курсу є: висвітлення особливостей міграції, кругообігу і форм знаходження хімічних елементів в природі; формування у студентів сучасних знань про хімічний склад літосфери та біосфери; ознайомлення з сучасними геохімічними методами та побудовами з метою оцінки техногенних аномалій.

Загальна біологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент

Курс спрямований на актуалізацію та систематизацію базових знань про живі організми, їхню структурно-функціональну організацію, фізіологію, різноманіття, поширення та класифікацію. Особливості хімічного складу та структурно-функціональної організації живого, генетична інформація, її збереження і реалізація в процесі самооновлення; саморегуляція в біологічних системах; обмін речовин; процеси анаболізму і катаболізму; самовідтворення біологічних систем; онтогенез клітини та багатоклітинного організму, походження й еволюція життя – ці питання визначатимуть змістовну основу курсу.

Екологія водних систем

5–6 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, В. І. Щербак, доктор біологічних наук, професор

Програма курсу передбачає ґрунтовне висвітлення теоретичних засад екології водних систем та практичне засвоєння студентами методів дослідження біорізноманіття, оцінки якості води, екологічного стану континентальних водойм і водотоків. Розглядається значення гідрологічних процесів у формуванні екологічного стану лотичних і лентичних екосистем. Висвітлюється поняття біологічної продуктивності й трофічного статусу водойм, розглядаються особливості потоків енергії у водних екосистемах. Чільне місце відведено проблемам з'ясування закономірностей впливу різних природних (абіотичних і біотичних) і антропогенних чинників на лотичні й лентичні екосистеми та гідробіонтів різних трофічних рівнів і екологічних груп. Особливу увагу приділено екологічним чинникам, що формують загрози біорізноманіттю водойм і водотоків України, зокрема адвентизації флори і фауни, радіонуклідному і токсичному забрудненню. Основним завданням курсу є формування у студентів системного підходу до оцінки, охорони, збереження та відновлення природного стану водних екосистем та різноманіття гідробіонтів різних трофічних рівнів та екологічних груп.

Екологія наземних систем

5 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Сагайдак, старший викладач

Курс сфокусований на вивчення будови, структурно-функціональної організації, типології, класифікації, еволюції та зникнення наземних природних і штучних екосистем (тундри, лісів, степів, саван, пустель та

ін.). Особливу увагу приділено дослідженням продуктивності та екосистемних послуг наземних екосистем, їх використанню та управлінню.

Основи наукових досліджень

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Курс ознайомлює студентів з основами методології теоретичних та експериментальних наукових досліджень (визначення пріоритетів, постановка задачі дослідження, збір наукових даних та інформації, опрацювання, аналіз, презентація). Студенти матимуть також змогу не лише ознайомитися в деталях із польовими, кабінетними та лабораторними методами досліджень в екології, а й реалізувати певні науково-пошукові проекти.

Екологія міських систем

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

Екологія міських систем вивчає штучні, створені людиною системи (міські, сільськогосподарські та ін.) задля їхньої оптимізації. Детально розглядаються міські екосистеми як продукт суспільного розвитку і цивілізації, як автономна екосистема і частина біосфери. Перспективи процесу урбанізації, значення міст як середовища концентрації та інтенсифікації суспільного виробництва, проживання та функціонування людських спільнот аналізуються в контексті людського розвитку.

Популяційна екологія

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Г. Ємельянов, доктор біологічних наук, професор

Курс присвячено вивченню організації та функціонування угруповань організмів. Висвітлено системний, екологічний і популяційний підходи до дослідження живого. Детально проаналізовано популяцію, енергетику, екологію, географію, динаміку, поведінку, адаптацію, еволюцію, взаємодію популяцій, місце популяції в біоценозі й екосистемі.

Економіка природокористування

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. П. Маслюківська - Самберг, кандидат економічних наук, старший викладач

Студенти здобувають економічні знання і практичні навички, необхідні для прийняття обґрунтованих рішень щодо забезпечення раціонального невиснажливого використання природних ресурсів, проведення природоохоронних та ресурсозберігаючих засобів у процесі матеріального виробництва та планування розвитку територій і галузей.

Моніторинг довкілля з основами метрології

7–8 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Курс спрямований на формування розуміння екологічного моніторингу як комплексної науково-інформаційної системи визначених, регламентованих, періодичних, довгострокових спостережень, оцінки і прогнозу змін стану природного довкілля з метою виявлення негативних тенденцій та вироблення рекомендацій щодо їх запобігання та усунення або ослаблення. Визначаються предмет, об’єкт, завдання, програми моніторингу екологічних систем, їх елементів, біосфери в цілому, джерел та характеру впливу на них природних та антропогенних факторів. Розглядаються питання метрологічного забезпечення екологічного моніторингу.

Управління природоохоронною діяльністю та заповідна справа

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Теличко, кандидат біологічних наук, старший викладач

Курс презентує принципи, організацію, форми, механізми, законодавчі та інституційні основи природоохоронної діяльності. Основну увагу приділено заповіданню як найважливішій формі природоохорони. Курс презентує: історію розвитку заповідної справи в Україні та світі, нормативно-правові акти (постанови, закони), систему заповідних об’єктів різних країн світу, зокрема країн Європи (заповідники та національні парки), їхнє порівняння. Розглядаються питання категоризації заповідних об’єктів, проблема створення екологічної мережі в Україні як системи, що забезпечує сталий розвиток держави та питання режимів у заповідних об’єктах України.

Екологічне право

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

Навчальний курс складається з двох частин: загальної та спеціальної. У загальній частині розглядаються основні поняття та принципи екологічного права. Спеціальна частина курсу ознайомлює з природноресурсним правом, природоохоронним правом та правом екологічної безпеки.

Метеорологія та кліматологія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Г. Бойченко, доктор географічних наук, доцент

Курс спрямований на аналіз екологічної ролі метеорологічних та кліматичних чинників навколишнього середовища. Розглядаються основні кліматоутворюючі чинники, їхній вплив на погоду і клімат певної території; фізичні механізми, що визначають зовнішній вплив на кліматичну систему атмосфери, рельєф; складні взаємозв'язки кліматичних чинників та їхній вплив на живі організми й екосистеми.

Нормування антропогенного навантаження на природне середовище

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. О. Шаблій, доктор технічних наук, доцент

Курс складається з трьох узгоджених і змістовно пов'язаних частин. Перша частина надає загальну характеристику проблеми антропогенного навантаження та обґрунтування необхідності його нормування. У другій частині характеризуються основні види антропогенних навантажень, а також ті види діяльності людини, що можуть їх спричинювати. Третя частина висвітлює теоретичні аспекти наукового обґрунтування нормативів впливу факторів фізичної, хімічної, біологічної природи, схеми обґрунтування нормативів, а також можливості їхнього використання на практиці.

Техноекологія

8 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Метою курсу є розгляд основних джерел техногенної небезпеки, що загрожують існуванню нашої екосистеми. При вивченні курсу студенти вивчать основні джерела техногенної небезпеки, що загрожують існуванню природної та соціальної екосистеми, та опанують підходи аналізу та оцінювання промислових технологій, що є найбільшими забруднювачами навколишнього середовища в енергетичному комплексі (атомні та теплові електростанції), в гірничодобувній і металургійній, нафтохімічній, хімічній, харчовій промисловості, виробництві будівельних матеріалів та на транспорті.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до соціальної екології

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

На основі інтегрування досягнень природничих, суспільних і технічних наук здійснюється аналіз проблем у системі людина – суспільство – природа. Взаємодія людини і соціуму з довкіллям постає в контексті його відповідності історичним потребам людського розвитку та в ракурсі виправданості базовим і розвитковим потребам, враховуючи довготривалу перспективу.

Безпека життєдіяльності

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, А. П. Пашков, кандидат технічних наук, доцент

Безпека життєдіяльності – наука, що вивчає вплив на людину зовнішніх та внутрішніх чинників у всіх сферах її життєдіяльності. Дисципліна має світоглядно-професійний характер, оскільки людина та її здоров`я є найбільшою цінністю держави. Одним із головних напрямів забезпечення безпеки населення України є належна освіта з проблем безпеки. Об'єктом вивчення безпеки життєдіяльності є людина у всіх аспектах її діяльності (фізичному, психологічному, духовному, суспільному). Предметом вивчення є вплив на життєдіяльність та здоров`я людини зовнішніх та внутрішніх техногенних і соціальних чинників. Завданням безпеки життєдіяльності є виявлення умов позитивного та негативного впливу на життєдіяльність та здоров`я людини зовнішніх та внутрішніх чинників, обґрунтування оптимальних умов та принципів життя.

Вступ до екологічної політики

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Шевцова, доктор біологічних наук, професор

Курс спрямований на формування у студентів знань і навичок механізмів розроблення, впровадження та оцінювання екологічної політики. Студенти визначать та проаналізують сучасні екологічні проблеми – глобальні, регіональні, національні, місцеві – та підходи до їх вирішення. Курс розглядатиме: історичний огляд концепцій охорони навколишнього середовища; організацію управління екологічною політикою,

організаційні засади проведення державної екологічної політики в Україні та за кордоном; методи політичного аналізу екологічної політики (загальні основи урядової інтервенції, аналіз при прийнятті рішень, аналіз «шкода – користь»), регулюючі та ринкові механізми, оцінку й управління екологічними ризиками.

Екологія ґрунтів з основами ґрунтознавства

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, В. О. Андрієнко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Курс присвячено вивченню ґрунтів як багатокомпонентних динамічних утворень. Ґрунти як біокосна система значною мірою визначають продуктивність екологічних систем. Практичний інтерес до ґрунтів пов'язаний з інженерною та сільськогосподарською діяльністю людини. Знання про будову, структуру, властивості, типи, поширення, формування ґрунтів є необхідною умовою розуміння природних процесів та вирішення низки екологічних та економічних проблем.

Екологічні біотехнології

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Л. Кляченко, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліна розкриває сутність використання живих організмів у технологічних процесах, що мінімізують негативний вплив на довкілля або ж усувають наслідки такого впливу. Розкриваються ключові поняття (предмет, методи, завдання) та основні напрями сучасного розвитку екологічної біотехнології. Висвітлюються питання генетичної інженерії та її застосування в екологічних процесах, аналізуються особливості та перспективи використання біотехнологій у комунальному та сільському господарстві, біоенергетиці, гірничо-добувній промисловості та інших виробничих сферах людської діяльності.

Ландшафтна екологія

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. О. Риженко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Ландшафтна екологія виникла на стику екології та географії й вивчає структуру, просторову різноманітність, динаміку формування ландшафтів та їхню роль у розподілі потоків енергії та формуванні біомаси. Ландшафтна екологія сфокусована на вирішення прикладних проблем, пов'язаних з біопродуктивністю та впливом живих систем на формування рельєфу.

Агроекологія

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. М. Козак, старший викладач

У курсі розглядають типи агроекосистем і специфіку їх формування та функціонування; ключові антропогенні чинники, які впливають на екологічну стійкість агроландшафтів; продуктивність агроекосистем та шляхи її підвищення на екологічній основі; принципи забезпечення екологізації основних технологічних ланок отримання безпечної сільськогосподарської продукції. На основі досягнень агроекології, використовуючи державні та галузеві стандарти щодо охорони навколишнього природного середовища, студенти ознайомляться з основами агроекологічного моніторингу, принципами аналізу екологічного стану агроландшафтів та прийняття управлінських рішень щодо їх упорядкування, основами біологічного та органічного землеробства. Студенти набудуть навичок щодо оцінки екологічних ризиків антропогенного навантаження на основі законів екології, забезпечення дотримання екологічно обґрунтованих нормативів основних технологічних ланок отримання сільськогосподарської продукції.

Екологічні основи охорони флористичного різноманіття

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Мельник, доктор біологічних наук, професор

В курсі висвітлено предмет, зміст, методи та задачі охорони флористичного різноманіття, історію становлення та розвитку фітосозології як науки. Розкрито взаємодію людини та фіторізноманіття на різних етапах розвитку суспільства, показано вплив антропогенних факторів на сучасний стан флористичного різноманіття. Розглянуто основні проблеми охорони флористичного різноманіття in situ та ex situ та екологічні основи його охорони на природно-заповідних територіях, та в умовах культури. Значна увага приділена міжнародному співробітництву в галузі охорони флористичного різноманіття, правовим аспектом охорони природи, природоохоронній освіті та вихованню.

Оцінка впливу на навколишнє середовище

6 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. В. Назарова, старший викладач

Курс спрямований на формування у студентів знань щодо принципів, цілей, завдань, методів, структури, складу та об'єктів оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) і засвоєння методології виконання оцінки впливу на навколишнє середовище як одного з інструментів впливу на прийняття інвестиційного рішення.

Екологія людини

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

У курсі в систематичній формі представлено загальнобіологічні узагальнення про особливості будови й функціонування організму людини, спадковість та мінливість, регуляторні механізми, процеси розмноження, ембріогенезу, еволюції, розвитку та взаємодії з природним довкіллям.

Екологічна безпека

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Навчальний курс спрямований на засвоєння студентами бакалаврської програми базових понять і положень Екологічної безпеки та розвиток у студентів навичок оцінювання стану довкілля та пов'язаних із ним загроз, прогнозування появи та розвитку небезпек, розроблення планів поводження при надзвичайних ситуаціях та ліквідації їхніх наслідків. Курс передбачає засвоєння студентами основних характеристик ймовірних кризових екологічних ситуацій, шкідливих або загрозливих для життя та здоров'я людей, живих організмів і їхніх спільнот станів, вивчення систем спостереження і контролю за станом навколишнього природного середовища з метою розробки природоохоронних заходів, раціонального використання природних ресурсів, природних та техногенних комплексів та об'єктів. Крім того, при вивченні курсу студенти повинні навчитися оцінювати та прогнозувати стан довкілля, загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформувати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх передбачення, запобігання та ліквідації.

Екологічна біоіндикація

7 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Я. П. Дідух, доктор біологічних наук, професор

Біоіндикація, що ґрунтується на взаємозв'язках між біосистемами та їхніми ознаками, характеристиками й абіотичними факторами, дає їм змогу за допомогою індикаторів швидко, надійно та порівняно дешево оцінювати вплив і зміну екологічних чинників на різних рівнях організації екосистем. В курсі буде розглянуто поняття біоіндикації та історію її розвитку, теоретичні основи, методи біоіндикації, індикацію палеоклімату та стратиграфію геологічних відкладень, дендроіндикацію, ліхено- і біоіндикацію забруднення повітря, індикацію вод (глибини залягання, режиму, хімічного складу, забруднення), індикацію ґрунту (вологості, хімічного та фізичного складу), пошуки корисних копалин за допомогою індикаторів, індикацію процесів зміни екосистем (пожеж, зсувів, випасу, рекреації), індикацію клімату, ландшафтів, біоіндикацію в дистанційних і моніторингових дослідженнях тощо.

Альтернативна енергетика (Alternative Energy)

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, англомовний, Йошіо Мацукі, доцент

Метою практичного курсу є формування у студентів знань і навичок аналізу можливостей альтернативних джерел енергії (вітрових, сонячних, геотермальних, біомаси), якими можна замінити невідновні джерела енергії (нафту, газ, вугілля). В рамках курсу буде детально розглянуто типи технологій, виробництво, бізнесові аспекти, економічні вигоди та негативний вплив на довкілля та здоров'я людей використання альтернативних джерел енергії. Особливу увагу буде приділено оцінкам ринку та формуванню попиту на енергію з альтернативних джерел. Студенти також здобувають навички розроблення бізнес-стратегій в енергетичному секторі.

Історія природознавства

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Курс присвячено розгляду історичного процесу формування і розвитку природничих наук в Україні та за кордоном. Висвітлено найсуттєвіші етапи цього розвитку та досягнення у вивченні живих організмів і систем.

Прикладна кліматологія

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, С. Г. Бойченко, доктор географічних наук, доцент

Курс вводить у сферу кліматичних процесів і висвітлює фізичні механізми і явища, які мають вирішальний вплив на життєдіяльність людини, тваринного й рослинного світу в навколишньому середовищі. Розкриваються механізми впливу абіотичних кліматичних чинників середовища на живі організми та їхню спроможність сприймати ці чинники, реагувати на них і взаємодіяти з навколишнім середовищем.

Радіоекологія з основами радіобіології

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, М. Д. Кучма, доктор сільськогосподарських наук, доцент

Засадничі поняття радіобіології. Радіаційні чинники впливу на живі організми та екосистеми. Біогеохімічні цикли радіонуклідів. Основні проблеми малих, великих і глобальних радіаційних аварій. Радіоекологічні наслідки Чорнобильської аварії. Обґрунтування основних принципів нормування радіаційних впливів. Ознайомлення з провідними науково-дослідними установами радіологічного спрямування, зокрема у м. Чорнобилі.

Екологічна етика

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Метою курсу є виклад філософських засад взаємовідносин у системі «людина–довкілля». Формування і сучасний стан екологічної етики є однією з основних філософських проблем екології. Розглядається історія формування моральних концепцій ставлення людини до довкілля і вплив на цей процес етнокультурних особливостей, зокрема – української людності. Доводиться значення впливів довкілля на розвиток культури й здоров'я населення і значення рекреаційної корекції популяційного здоров'я. Наголошується на морально-етичному і екологічному релятивізмі. Розглядаються філософські аспекти екологічної кризи, пошуки шляхів запобігання екологічній катастрофі, екологічні рухи. Акцентується на сучасних тенденціях екологічного мислення і дій суспільства, розвитку екологічної культури та екологічного виховання. Підкреслюється єдність етнокультурного та загальнолюдського в екологічній освіті й просвіті. Екологічні засади формування сучасного світогляду розглядаються як база екологічної політики суспільства. У зв'язку з сучасними умовами біотерористичних загроз та накопичення біологічної зброї й потенційно небезпечних результатів біотехнологічних досліджень надаються знання про біобезпеку та біозахист, біоетичні підходи до подвійного використання матеріалів і технологій, які потенційно придатні до використання не за призначенням та створення загрози для здоров'я населення або тварин, рослин чи навколишнього середовища взагалі.

ПРАКТИКА

Практика ознайомчо-польова, 3 кредити
Практика навчальна польова, 3 кредити
Практика дослідницька, 3 кредити

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота, 15 кредитів

102 ХІМІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ХІМІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна хімія-1

1 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів; А. Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор

Вивчення основних законів хімії, будови атомів хімічних елементів і молекул простих і складних речовин, хімічного зв’язку, фізичних і хімічних властивостей розчинів, термодинаміки та кінетики хімічних процесів.

Неорганічна хімія-1

2 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів; А. Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор

Сформувати у студентів поняття про основи неорганічної хімії та навчити студентів використовувати знання з неорганічної та загальної хімії для аналізу будови, хімічних властивостей, умов добування неорганічних речовин; аналізу та прогнозування екологічної ситуації; виконання хімічного експерименту. Гідроген. Оксиген. Галогени. Підгрупа Сульфуру. Підгрупа Нітрогену. Підгрупа Карбону. Елементи головної підгрупи I, II, III груп. Елементи побічної підгрупи I, II, III груп

Аналітична хімія: якісний аналіз

3 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 7,5 кредитів, Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент

Мета курсу – набуття знань із таких питань: завдання аналітичної хімії; основи класичних методів (хімічних); основи фізико-хімічних методів (інструментальних); основи методів розділення і концентрування; теоретичне обґрунтування методів та прийомів хімічного аналізу.

Аналітична хімія: кількісний аналіз

4 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент

Мета курсу – набуття знань із таких питань: завдання аналітичної хімії; основи класичних методів (хімічних); основи фізико-хімічних методів (інструментальних); основи методів розділення і концентрування; теоретичне обґрунтування методів та прийомів хімічного аналізу.

Органічна хімія-1

Органічна хімія-2

3 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів; 4 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів; Г.Г.Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Вивчення теоретичних основ органічної хімії, зокрема хімічного зв’язку, просторової будови молекул органічних речовин та пов’язаних із ними хімічними властивостями основних класів органічних сполук, методів їх одержання, набуття практичних навичок.

Колоїдна хімія

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів; 6 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредита, Т.В. Мурланова, кандидат наук, старший викладач

Розглядаються основні методи одержання високодисперсних колоїдних систем, їхні молекулярно-кінетичні, оптичні, електричні, поверхневі, структурно-механічні властивості та практичне значення колоїдів.

Фізична хімія

5 семестр, 6 год/тижд., екзамен, 8 кредитів; 6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити; В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Вивчаються основні напрями фізичної хімії: хімічна термодинаміка, хімічна рівновага, теорія розчинів, фазова рівновага, явища переносу, хімічна кінетика, поверхневі явища й адсорбція, каталіз, електрохімія, хімія високих енергій, фізичний зміст основних законів, їхній математичний опис та межі застосування.

Розглядаються особливості застосування знань із фізичної хімії при розгляді практичних ситуацій в хімічній технології, біології і медицині та вирішенні проблем захисту довкілля.

Електрохімія

6д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Коновалова ,кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Вивчаються основні явища та закони електрохімії, хімічні джерела електричної енергії, термодинамика електрохімічних процесів, електродні потенціали, теорії електролітичної дисоціації та електропровідність електролітів.

Фізичні методи дослідження в хімії

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. Л. Будзінська, кандидат наук, старший науковий співробітник.

Оптичні методи аналізу. Електронна спектроскопія. Коливальна спектроскопія. Спектроскопія ядерного магнітного резонансу. Мас-спектрометрія. Хроматографя, хромато-мас-спектрометрія. Диференціальна скандувальна калориметрія. Рентгенографія. Реологія. Комплексне застосування фізичних методів дослідження в хімії.

Хімія і фізико-хімія високомолекулярних сполук

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів; 6д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредита, Л.М. Момот, кандидат наук, доцент

Розглядаються основні методи синтезу полімерів – радикальна та йонна полімеризація, поліконденсація, полімер аналогічні перетворення; технології переробки полімерів; фізичні стани полімерів та їхні механічні властивості; розчини полімерів; надмолекулярна організація полімерів.

Курсова робота

6д семестр, 0 год/тижд., теза, залік

Загальна хімічна технологія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту; 8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. К. Забава, кандидат технічних наук, доцент

Класифікація та характеристика технологічних процесів, вивчення загальних закономірностей перебігу хіміко-технологічних процесів, раціонального використання природної сировини, матеріалів та енергоресурсів, вивчення основних технологічних процесів у конкретних виробництвах хімічної промисловості, а також освоєння методів і засобів охорони навколишнього середовища.

Квантова хімія

7 семестр, 2 год/тижд., без контролю, 0 кредитів; 8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 4,5 кредитів, П. Є. Стрижак, доктор хімічних наук, професор

Предмет квантової хімії. Корпускулярно-хвильовий дуалізм матерії. Рівняння Ньютона та Гамільтона. Хвильова функція. Рівняння Шредингера. Математичний апарат квантової хімії. Хімічний зв’язок. Метод молекулярних орбіталей. Спектральні властивості атомів та молекул.

Кристалохімія

7 семестр, 2 год/тижд., без контролю, 0 кредитів; 8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 4,5 кредитів, Н. В. Лемеш, кандидат наук, старший викладач

Предмет та задачі кристалохімії; обмеження кристалографічного опису; кристалохімія як складова частина хімії; метод рентгеноструктурного аналізу; елементи симетрії; кристалічна гратка; класифікація кристалів по типу зв'язку; типи зв'язку; молекулярні, йонні кристали.

Хімія біологічних процесів

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити; 8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 2,5 кредиту, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

Структура і функції нуклеїнових кислот. Білки, функції, структура, холдинг, класифікація та транспорт. Біополімери, сахариди, ліпіди, функції та метаболізм. Дослідження біохімічних процесів у тварин та людини. Метаболічні процеси. Структура, реплікація та функції ДНК.

Хімія твердого тіла

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 2,5 кредитів; 8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредита, Є. Ю. Калішин, кандидат наук, старший викладач

У курсі основну увагу послідовно зосереджено на таких розділах хімії твердого тіла, як закономірності та особливості твердого стану речовини, поняття ідеального кристалу, будова реального кристалу, дефектність кристалічної решітки та її типи. Далі розглянуто структурні перетворення, поверхня твердих тіл. Окрему увагу надано розгляду сучасних методів синтезу та методів дослідження твердофазних матеріалів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Координаційна хімія

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5,5 кредита; 4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5,5 кредита, Л. І. Кострова, кандидат хімічних наук, доцент

Основні положення координаційної теорії. Основні типи координаційних сполук. Ізомерія комплексних сполук. Термодинаміка і кінетика реакцій комплексоутворення. Константи стійкості комплексів. Експериментальні методи визначення складу і констант стійкості комплексів. Хімічний зв'язок у координаційних сполуках. Дослідження структури координаційних сполук у хімічній технології та аналітичній хімії.

Методи виділення і дослідження органічних сполук

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредита; Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Вивчення основ методів наукового хімічного експерименту; використання методів хроматографічного поділу та аналізу, методів УФ-, ІЧ-, ЯМР- спектроскопії та мас-спектрометрії для визначення структурних елементів сполук та набуття практичних навичок на конкретних прикладах виділення та ідентифікації органічних сполук.

Комп'ютерні технології в хімії

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредита, І. С. Колесник, кандидат хімічних наук, старший викладач

Бази даних. Поняття плагіату та правила цитування. Комп'ютерна ідентифікація органічних сполук. Основні поняття хемометрики. Обробка даних експерименту в хімії. Основні поняття хемоінформатики. Сфери використання хемоінформатики. Квантовомеханічні розрахунки. Використання методів хемоінформатики у фармакології.

Фармацевтична хімія

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредита; 8 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,5 кредита, І. С. Колесник, кандидат хімічних наук, старший викладач

Контроль якості лікарських засобів. Фармакопея України. Вступ до фармацевтичного аналізу. Особливості та критерії фармацевтичного аналізу. Ідентифікація неорганічних та органічних лікарських речовин. Валідація аналітичних методик. Основні документи, які регламентують якість лікарських засобів. GMP-стандартизація фармацевтичних підприємств. Основні фізико-хімічні аспекти препаративної фармацевтичної хімії. Новітні форми випуску лікарських засобів. Біосумісні полімери. pH-чутливі мікрокапсули, методи їх одержання. Трансдермальні системи доставки лікарських засобів. Гідрогелі та пластирі, методи їх одержання. Системи доставки лікарських засобів до клітин. Ліпосоми та міцели, методи їх одержання. Назальні системи доставки лікарських засобів. Наночастинки та наноголки, методи їх одержання.

Розчини полімерів

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Т.В. Мурланова, кандидат наук, старший викладач

Розглядаються уявлення про відмінності розчинів полімерів від розчинів низькомолекулярних сполук, про конформації макромолекул у розчинах, фазові рівноваги, рівноважні та динамічні властивості полімерних систем. Особливу увагу приділено фізико-хімічним методам дослідження полімерів у розчинах.

ПРАКТИКА

Практика навчальна екохімічна

4д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, П. В. Вакулюк, кандидат технічних наук, доцент

Мета – формування навичок проведення хімічних аналізів об’єктів довкілля як безпосередньо на об’єкті, використовуючи переносні хімічні лабораторії, так і в стаціонарних умовах. Правила та методи відбору та підготовки проб, основні прийоми підготовки зразків (випаровування, концентрування, екстракція тощо). Практичне навчання студентів проводити хімічні аналізи за допомогою хімічних реактивів і хімічного обладнання.

Практика науково-дослідницька

7 семестр, 6 год/тижд., без контролю, 0 кредитів; 8 семестр, 6 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Формування у студентів навичок науково-дослідної роботи, які передбачають вибір та формування наукової проблеми, роботу з періодичною науковою літературою, підбір та освоєння експериментальних методик досліджень, планування та організацію експериментів, розшифровку та інтерпретацію отриманих результатів. Навчання студентів роботі на сучасних приладах та хімічному обладнанні.

104 ФІЗИКА ТА АСТРОНОМІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ФІЗИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ у спеціальність

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент, А.С. Жохін, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач*

Обов'язкова дисципліна, в рамках якої проходить знайомство з професією фізика-науковця та формуються навички використання професійних знань з фізики, математики та хімії для формування наукових уявлень про фізичні явища та процеси.

Лінійна алгебра та аналітична геометрія

1 семестр, 2 семестр, 4 год/тижд., 2 год/тижд., залік, іспит, 6 кредитів, *В.В. Носенко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач*

Метою курсу є оволодіння фундаментальними поняттями лінійної алгебри та аналітичної геометрії: лінійний простір, евклідів та унітарний простір, лінійний многовид, лінійний оператор, квадратична форма, криві та поверхні 2-го порядку, пряма, площина як афінні многовиди, ермітів оператор. Для цього необхідно навчитися розв'язувати системи лінійних рівнянь, обчислювати визначники, оволодіти матричною алгеброю, що буде зроблено на початку курсу. Далі вступаємо в світ лінійних просторів: побудова, структура, властивості. З додаванням скалярного (ермітового) добутку вони перетворюються на евклідові (унітарні) простори. З цієї висоти аналітична геометрія прямих і площин розглядається як частковий випадок теорії афінних многовидів.
Далі вивчаємо лінійні перетворення лінійних просторів (лінійні оператори), а разом з ними білінійні та квадратичні форми, застосування яких нам дає можливість опанувати геометрію кривих та поверхонь 2-го порядку. Розглядаючи лінійні форми, дуальний простір, підходимо до основних понять тензорної алгебри.

Математичний аналіз

1 семестр, 2 семестр, 5 год/тижд., 5 год/тижд., іспит, іспит, 10 кредитів, *О.М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент та О. С. Пилявська, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Базова математична дисципліна циклу фізико-математичних наук, забезпечує опанування основними математичними методами, необхідними для вивчення фізики і супутніх математичних дисциплін. Має на меті засвоєння студентам методів диференціального числення функцій одної змінної, містить основи математичної логіки та теорії множин.
Базова математична дисципліна циклу фізико-математичних наук, забезпечує опанування основних математичних методів, необхідних для вивчення фізики і супутніх математичних дисциплін.
Має на меті засвоєння студентами інтегрального числення, теорії степеневих рядів та рядів Фур'є, необхідних для розв'язання диференціальних рівнянь.

Механіка

2 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити, *Г.Ю. Рудько, доктор фізико-математичних наук, професор*

Базова дисципліна циклу загальної фізики. Викладення матеріалу курсу механіки починається з введення базових понять, що стосується усієї фізики, найголовнішим з яким є поняття системи відліку. Далі послідово викладаються усі традиційні розділи кінематики та Ньютонової динаміки, у тому числі закони збереження та їх сучасна інтерпретація як відображення основних симетрій простору та часу. Не оминає курс й висвітлення суті та змісту релятивістичної кінематики та динаміки.

Фізичний практикум-1. Практикум з механіки

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, *О.Д. Ісаєва, асистент*

Студенти засвоюють принципи вимірювань фізичних величин та оцінки точності результатів, навчаються визначати похибки вимірювань. Самостійно відтворюють основні класичні фізичні досліди, які є експериментальним підтвердженням законів кінематики та Ньютонової динаміки, що вивчаються паралельно в курсі «Механіка».

Диференціальні та інтегральні рівняння

2д семестр, 3 семестр, 4 год/тижд., 4 год/тижд., залік, іспит, 6 кредитів, *А. С. Жохін, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач*

Поглиблене вивчення еволюційних процесів і явищ природознавства. Постановки задач у вигляді звичайних диференціальних та інтегральних рівнянь і систем таких рівнянь. Методи інтегрування рівнянь першого і вищих порядків, системи звичайних диференціальних та інтегральних рівнянь із постійними коефіцієнтами, елементи якісної теорії звичайних диференціальних рівнянь.

Аналіз функцій багатьох змінних

3 семестр, 3 год/тижд., іспит, 4 кредити, *О. С. Пилявська, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Мета курсу – ознайомлення та відпрацювання практичних навичок з диференціювання та інтегрування функцій багатьох змінних для використання при вивченні математичної та теоретичної фізики та розв'язуванні практичних задач.

Молекулярна фізика

3 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити, *О. Т. Шиманська, кандидат фізико-математичних наук, професор*

Задачі молекулярної фізики. Основи термодинаміки. Начала термодинаміки. Газоподібний, рідкий, кристалічний та аморфний стани речовини. Фазові перетворення 1-го та 2-го роду в індивідуальних речовинах. Суміші та розчини.

Фізичний практикум-2. Практикум з молекулярної фізики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, *О. Т. Шиманська, кандидат фізико-математичних наук, професор*

Студенти засвоюють експериментальні методи дослідження фізичних властивостей речовин у газоподібному та плинному станах; набувають практичних навичок вимірювання в'язкості, поверхневого натягу, питомої теплоти плавлення, коефіцієнта внутрішнього тертя та довжини вільного пробігу молекул, відносної вологості повітря тощо; здійснюють статистичну обробку експериментальних даних, закріплюють навички постановки лабораторних робіт.

Електрика та магнетизм

4 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити, *Р.К. Савкіна, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Поняття про електричне та магнітне поля, взаємодію зарядів і струмів. Закон Кулона, теорема Гауса. Діелектрики. Постійний електричний струм. Електропровідність. Природа носіїв зарядів у металах. Електричні та магнітні властивості речовин залежно від їхньої природи, а також принципи їхнього застосування в сучасних технологіях. Електромагнітна індукція, закон Фарадея. Рівняння Максвелла й основні властивості електромагнітних хвиль. Збудження та поширення електромагнітних хвиль.

Фізичний практикум-3. Практикум з електрики та магнетизму

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, *О.Т. Шиманська, кандидат фізико-математичних наук, професор*

Поглиблення теоретичних знань курсу «Електрика та магнетизм», ознайомлення з електричними приладами і методами досліджень, набуття практичних навичок застосування теоретичних знань. Лабораторні роботи спрямовано на відтворення фізичних явищ у лабораторних умовах, вони супроводжуються вимірюваннями електричних величин, математичною обробкою даних та інтерпретацією результатів експерименту.

Теорія функцій комплексної змінної

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *Ю. М. Бернацька, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Теорія функцій комплексної змінної, чи, як її ще називають, комплексний аналіз, є продовженням аналізу функцій дійсної змінної (математичного аналізу). Саме перехід до комплексного аналізу дав змогу розв'язати багато питань дійного аналізу, зокрема довести основну теорему алгебри. Теорія функцій комплексної змінної знаходить численні застосування у теоретичній фізиці, гідродинаміці, теорії пружності, небесній механіці.

Класична механіка

4 семестр, 4д семестр, 5 год/тижд., 4 год/тижд., залік, іспит, 8 кредитів, *Ю.М. Бернацька, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Інтегровані випадки динаміки твердого тіла. Теорія малих коливань. Нелінійні коливання. Механіка Гамільтона: канонічні рівняння руху, дужка Пуассона, канонічні перетворення.
Збереження фазового об'єму при канонічних перетвореннях. Теорія Гамільтона– Якобі. Інтегровані гамільтонові системи, змінні «дія–кут».

Оптика

5 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити, *Г. Ю. Рудько, доктор фізико-математичних наук, професор*

Світло та його взаємодія з речовиною. Електромагнітна природа світла, поперечність світлових хвиль, групова і фазова швидкості. Поняття геометричної, хвильової та квантової оптики. Інтерференція і поняття когерентності. Методи спостереження інтерференції за Френелем та Ньютоном. Практичне застосування інтерференції. Дифракція, принцип Гюйгенса–Френеля. Дифракційна ґратка та її застосування в спектроскопії. Дифракція рентгенівських променів. Поляризація світла. Методи отримання поляризованого світла й поляризаційні дослідження. Поглинання світла речовиною. Електронна теорія дисперсії у газах. Розсіяння світла: Релея, Мандельштама–Бриллюена, Рамана. Нелінійні оптичні явища.

Фізичний практикум-4. Практикум з оптики

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, *Р.М.Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Геометрична оптика. Інтерференція світла методом поділу хвильового фронту. Просторова когерентність джерела світла. Інтерференція світла методом поділу амплітуди. Двопроменеві інтерферометри. Часова когерентність. Дифракція когерентного світла на вузькій щілині і на періодичній структурі. Спектральні елемен ти і їхні спектральні характеристики. Робота на гоніометрі. Модель спектрометра. Спектральні прилади. Поляризація.

Електродинаміка

5 семестр, 6 семестр, 4 год/тижд., 4 год/тижд., іспит, іспит, 9 кредитів С.П. Репецький*, доктор фізико-математичних наук, професор*

Основи класичної теорії поля і спеціальної теорії відносності. Простір Мінковського, чотиривимірні вектори та тензори. Релятивістськамеханіка. Релятивістська електродинаміка. Рівняння Максвелла. Постійні електричне та магнітне поля в вакуумі. Електромагнітніхвилі. Випромінювання та розсіяння електромагнітних хвиль. Макроелектродинаміка.
Електростатика провідників та діелектриків. Постійні струм та магнітне поле у провідних середовищах. Поширення електромагнітних хвиль у речовині. Діелектрична проникливість ізотропної й анізотропної плазми. Ефект Фарадея. Ефект Котона–Мутона.

Методи математичної фізики

5 семестр, 6 семестр, 3 год/тижд., 3 год/тижд., залік,іспит, 8 кредитів, *Ю. М. Бернацька, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Рівняння математичної фізики в частинних похідних, їхня класифікація та зведення до канонічного вигляду. Рівняння гіперболічного типу. Теорія поширення хвиль. Параболічні рівняння. Рівняння теплопровідності та дифузії. Метод розділення змінних і метод функцій Гріна. Рівняння еліптичного типу на площині та в просторі.
Основні межові задачі. Фундаментальні розв'язки. Елементи теорії узагальнених функцій. Основні спеціальні функції (функції Бесселя, Лежандра, сферичні функції). Застосування спеціальних функцій до задач коливання плоских мембран і просторових континуумів, випромінювання та поширення електромагнітних хвиль.

Теорія ймовірностей і математична статистика

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Фундаментальна математична дисципліна. Вимагає знання курсу математичного аналізу. У курсі розглядаються випадкові події, випадкові величини, функції розподілу та числові характеристики (середнє, дисперсія) випадкових величин, елементи математичної статистики та застосування методів теорії ймовірностей у фізичних дослідженнях, зокрема центральних граничних теорем для цілочисельних випадкових векторів у статистичній фізиці.

Фізика атома і атомних явищ

6 семестр, 4 год/тижд., іспит, 4 кредити, *Г. Ю. Рудько, доктор фізико-математичних наук, професор*

Фотоефект, ефект Комптона. Теплове випромінювання. Хвилі де-Бройля, дифракція електронів. Спектр водню. Досліди Е. Резерфорда та планетарна модель атома. Досліди Франка і Герца. Модель атома Н. Бора. Досліди Штерна і Герлаха. Елементи квантової механіки: хвильова функція, оператори, принцип суперпозиції. Рівняння Шредінгера, найпростіші задачі квантової механіки. Квантова механіка і будова атома. Тонка структура спектра водню, спін електрона. Принцип Паулі, періодична система елементів Менделєєва. Атомні спектри. Ефекти Зеємана і Штарка. Будова молекул та молекулярні спектри.

Фізичний практикум-5. Практикум з фізики атома

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, *Р. М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Лабораторний курс складається з трьох основних частин. Перша пов'язана з систематизацією необхідних знань класичної фізики, основ квантової фізики. Друга частина є перехідною від оптичних засобів спектроскопії до їх використання у вивченні фізики атома. Третя частина стосується безпосереднього вивчення явищ атома. Проводиться вивчення методів дослідження будови речовини на атомарному рівні; вивчаються фізичні особливості тіл, пов'язані з атомною і молекулярною будовою речовини. Ознайомлення з конструкцією та принципом роботи лабораторного устаткування, навики калібровки спектральних приладів і роботи з спектрометричними і спектрофотометричними приладами, з різними типами спектрів.

Курсова робота

6д семестр, 0 год/тижд., 1 захист тези, 3 кредити.

Квантова механіка

7 семестр, 8 семестр, 4 год/тижд., 5 год/тижд., іспит, іспит, 10 кредитів , *Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Фізичні основи і принципи квантової механіки. Операторна природа спостережних величин. Основні рівняння квантової механіки, рівняння Гайзенберга та Шредінгера. Середні та власні значення спостережуваних величин. Найважливіші одночастинкові задачі. Теорія атомних спектрів. Стаціонарна і нестаціонарна теорія збурень. Теорія квантових переходів. Спектри. Спін електрона й способи його описання. Атом у магнітному полі. Квантова теорія систем багатьох частинок та її застосування до багатоелектронних атомів. Квантова природа ковалентного зв'язку. Будова молекул. Принцип релятивістської квантової механіки і квантової теорії поля.

Термодинаміка і статистична фізика

7 семестр, 8 семестр, 4 год/тижд., 2 год/тижд., залік, іспит, 7 кредитів, *О. М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Метод термодинамічних потенціалів. Статистика. Мікроканонічний розподіл. Канонічний розподіл Гіббса. Закон рівнорозподілу кінетичної енергії. Розподіл Максвелла–Больцмана. Системи зі змінною кількістю частинок, великий канонічний розподіл. Квантові канонічні розподіли та їх застосування.
Квантова статистика ідеального газу. Розподіли Фермі–Дірака та Бозе–Ейнштейна. Вироджений бозе-газ, бозе-ейнштейнівська конденсація. Теплове випромінювання. Теорія флуктуацій. Фазова рівновага та фазові переходи.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ у вищу математику

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *О.М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Метою даного курсу є поглиблене вивчення основних тем шкільної математики та елементів вищої математики. Засвоєння матеріалу даного курсу сприятиме міцному оволодінню системою математичних знань, полегшенню подальшого опанування вищої математики та інших дисциплін фізико-математичного профілю. Числові системи, алгебраїчні вирази та їх перетворення. Многочлени, канонічна форма, рівність многочленів, теорема про ділення многочленів з остачею, ділення многочлена на многочлен методом «кута» і за схемою Горнера, основна теорема алгебри, корені многочленів, поняття кратності кореня, теорема Безу, розклад многочленів на множники. Многочлени з цілими коефіцієнтами – алгоритм пошуку коренів, елементарні функції, їх властивості та графіки, тригонометричні та обернені тригонометричні функції, гіперболічні функції, тригонометричні рівняння та нерівності, прогресії, поняття про числові ряди, похідна, правила обчислення похідної, застосування похідної для дослідження функції, геометричний та фізичний зміст похідної, первісна, правила знаходження первісної, геометричний зміст невизначеного інтеграла, поняття визначеного інтеграла, основні властивості, формула Ньютона-Лейбніца, обчислення площі криволінійної трапеції та об’ємів фігур обертання, геометричний зміст визначеного інтеграла. Основи векторної алгебри. Найпростіші диференціальні рівняння.

Комп’ютерні технології та програмні засоби

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, *Ю.В. Яковенко, доктор фізико-математичних наук, доцент*

Опанування навичок програмування, необхідних як для вивчення наступних курсів, так і для самостійної роботи в науці. Навички програмування у Python – мові високого рівня зі строгою динамічною типізацією, з підтримкою різних парадигм програмування та низьким порогом входження у програмування.

Комп’ютерні технології та програмні засоби-2

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, *Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Опанування навичок програмування, необхідних як для вивчення наступних курсів, так і для самостійної роботи в науці. Комп’ютерні технології у фізиці і математиці; офісний, навчальний, науково-прикладний плани комп’ютерних технологій. Табличний процесор як масовий інструмент числових розрахунків; універсальність табличної інформації. Програмні пакети аналітичного і числового розрахунку та графічного представлення. Аналіз числових даних, числовий розрахунок експериментальних даних, застосування у фізичних практикумах.

Механіка суцільного середовища (практикум)

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 3 кредити, *О.М. Шевцова, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Дисципліна закладає фізичні основи для вивчення теоретичного курсу «Теорія суцільного середовища». Розглядаються основні поняття і закони механіки суцільного середовища, елементи теорії пружності та основні рівняння газо- і гідродинаміки. Розглянуто поширення хвиль пружності в твердих тілах, рідинах і газах. Виконуються лабораторні роботи.

Числові методи

3 (5) семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, *Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Дисципліна знайомить з числовими методами лінійної алгебри та математичного аналізу, ітераційними числовими методами. Машинна арифметика, точність і стабільність обчислень. Ряди та їх збіжність. Генерування випадкових чисел. Розв'язання простих рівняння. Розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь. Методи інтерполяції і екстраполяції. Числове диференціювання та інтегрування. Числові методи лінійної алгебри і фізичні задачі. Основні задачі СЛАР (системи лінійних алгебраїчних рівнянь). Додатно визначені матриці і їх властивості. Ортогональні матриці і їх властивості. Апроксимація поліномами.

Нормальна система МНК. Числове інтегрування. Числове диференціювання. Розглядається числова обробка результатів експериментів, прості фізичні задачі.

Астрофізика

4д (6д) семестр, 8 год/тижд., залік, 4 кредити, *В.Н. Криводубський, доктор фізико-математичних наук, доцент*

Астрофізичні об'єкти і методи їхнього спостереження. Еволюція зірок і галактик, ядерні джерела випромінювання. Астрофізика Сонця, основні закони сонячної циклічності, сонячно-земні зв'язки. Сучасні моделі астрофізичних об'єктів: нейтронних зірок, пульсарів, інших об'єктів Всесвіту. Проблеми нейтронного випромінювання прихованих мас і «чорних дірок».

Симетрія та методи теорії груп у фізиці

5 (7) семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *Ю. М. Бернацька, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Симетрія як універсальний принцип світобудови. Симетрія і групи. Групи симетрії правильних багатогранників та їхній зв'язок із групами перестановок. Кристалографічні групи. Симетрії багатоатомних молекул. Принцип симетрії живого. Елементи теорії представлення групи та їхнє застосування до теорії малих коливань і опису симетрії електронних станів багатоатомних молекул. Механізми порушення симетрії.

Коливні та хвильові процеси у фізиці

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *А.С. Жохін, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач*

Викладаються фізика та моделі коливних та хвильових процесів у природі, зокрема шляхи їх виникнення, умови існування та закони еволюції. Вільні та вимушені коливання лінійного осцилятора. Коливання лінійного осцилятора під дією негармонічної сили. Елементарна теорія параметричного резонансу. Вільні та вимущені коливання лінійних та нелінійних осциляторів. Коливання в лінійних системах з двома ступенями вільності. Стійкість коливальних систем. Вимушені коливання нелінійного осцилятора. Вимушена синхронізація автогенераторів. Стохастична поведінка динамічних систем. Коливання в лінійних системах з багатьма ступенями вільності. Хаотична динаміка консервативних та дисипативних систем з багатьма ступенями вільності.

Теорія суцільного середовища

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *С. П. Репецький, доктор фізико-математичних наук, професор*

Основні принципи і рівняння суцільного середовища. Рівняння руху ідеальної та в'язкої рідини. Рівняння Нав'є–Стокса. Елементи механіки пружного середовища. Поширення звуку в рідинах, газах і твердих тілах. Елементи магнітогідродинаміки та теорії плазми. Теорія впорядкованого та слабковпорядкованого конденсованого середовища. Плинні кристали. Нелінійні хвилі в рідинах і газах, солітонні явища.

Основи матеріалознавства

7 семестр залік, 4 кредити, *Л.Ю. Хоменкова, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Професійно-орієнтована дисципліна, вивчає чисельні методи, які використовують для розв'язання задач математичної фізики. Методи розв'язання систем лінійних рівнянь, методи розв'язання звичайних диференціальних рівнянь та їх систем, метод різнецевих схем, елементи теорії стійкості різнецевих схем, метод сіток. В процесі виконання задач набуваються навики розробки і написання програм та поглиблюються знання мов програмування.

Навчально-науковий семінар з фізики

7,8 семестри, 1 год/тижд., захист тези, 3 кредити, *Р. К. Савкіна, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Вибіркова професійно-орієнтована дисципліна. Має на меті ознайомити із сучасними напрямами науки та її застосуванням у різних сферах людської діяльності, виробити у студентів навички пошуку наукової

інформації, її обробки та презентації. Наукові доповіді студентів за темами їхніх бакалаврських робіт, а також оглядові доповіді за поточною науковою літературою.

Експериментальні методи молекулярної біофізики

8 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, *Г.І.Довбешко, доктор фізико-математичних наук, професор*

Експерементальні методи, які використовують для розв'язання задач фізики макромолекулярних структур та біофізики – FTIR, SEIRA, УФ, комбінаційне розсіяння, SERS.

ПРАКТИКА

Практика ознайомчо-наукова

4д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, *Л.Ю. Хоменкова, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Ознайомлення з колом наукових інтересів науково-дослідних установ НАН України в місті Києві. Практика проводиться на базі таких установ: Інститут теоретичної фізики НАН України, Інститут фізики НАН України, Інститут напівпровідників НАН України, Інститут магнетизму НАН України, Астрономічна обсерваторія
Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Мета практики – сприяти вибору наукової тематики, галузі в якій студент зміг би реалізуватись як науковець (передбачено огляд наукової статті та доповідь за темою вибраної статті).

Практика виробничо-наукова

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент*

Мета практики – провести наукову роботу (з відривом від навчання), під час якої студенти ґрунтовно опановують науковий експеримент, теоретичні аспекти роботи.

АТЕСТАЦІЯ
Кваліфікаційна робота – 15.0 кредитів

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК І СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

052 ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи політичної науки

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, І. А. Гомза, кандидат політичних наук, доцент

Методи досліджень і теорії сучасної політичної науки.

Логіка

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, С. О. Кисельов, кандидат філософських наук, доцент

Основні закони правильного мислення (тотожності, суперечності, виключеного третього, достатньої підстави), їхнє значення для отримання істинного знання; основні форми правильного мислення (поняття, судження, умовивід), основи теорії аргументації та побудови гіпотез.

Політична географія

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. С. Кисельов, старший викладач

Опанування знань про просторову організацію політичного життя суспільства і територіальне співвідношення політичних сил на різних ієрархічних рівнях.

Політична система України

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3,5 кредити, О. В. Молодцов, доктор політичних наук, доцент

Фази пострадянських перетворень. основні завдання і функції законодавчої, виконавчої і судової влади в Україні. Формальні і неформальні механізми прийняття рішень в українській політиці. Податкова і бюджетна система України. Громадянське суспільство і його інститути.

Етнополітологія

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, В. О. Кушніренко, кандидат політичних наук, доцент

Теорія етнополітології, етноконфліктологія, політико-правові засади етнонаціональної політики. Актуальність вивчення етнополітології зумовлена зростанням ролі етнічного чинника в сучасних політичних процесах. Проблеми міжетнічних відносин виходять на порядок денний державної політики в кожній країні. особливо це актуально для України, поліетнічної держави з гострими етнополітичними суперечностями: починаючи з відсутності логічної, спрямованої на розбудову держави етноціональної політики і закінчуючи актуалізацією внутрішніх та зовнішніх чинників, спрямованих на розпалювання етнополітичних конфліктів. Курс зорієнтований не лише на засвоєння студентами базових підвалин етнополітології, а й вироблення вміння їх застосовувати під час аналізу політичних процесів.

Світова політична історія XX–XXI ст.

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор, Ю. В. Орел, кандидат історичних наук, доцент

Стислий виклад основних етапів, форм і методів державотворення, різновиди й еволюція політичного устрою з переважним наголосом на Європі між давнини до сьогодення.

Суспільно-політичні рухи

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І. А. Гомза, кандидат політичних наук, старший викладач

Природа суспільно-політичних рухів, основні категорії вивчення суспільно-політичних рухів, види суспільно-політичних рухів.

Основи міжнародних відносин

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. М. Гнатюк, кандидат політичних наук, доцент

Курс має на меті дати студентам фахові знання про світовий політичний процес, його рушійні сили, тенденції і акторів; ознайомити студентів із основними теоретичними підходами до пояснення міжнародних відносин; сприяти засвоєнню понятійнокатегоріального апарату, що використовуються світовою наукою у вивченні політичних взаємодій на міжнародній арені.

Історія політичних вчень

3, 4 семестри, 4 год/тижд., екзамен, 10 кредитів, С. О. Кисельов, кандидат філософських наук, доцент

розвиток політичної теорії з давніх часів до середини XX ст.: внутрішня логіка розвитку знання про політику; вплив соціально-історичного розвитку на розвиток політичної теорії.

Порівняльна політологія

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. В. Гарань, доктор історичних наук, професор

вивчення основних понять порівняльної політології на конкретних прикладах провідних країн Заходу, комуністичних та посткомуністичних країн, а також країн «третього світу».

Логіка та методологія наукових досліджень

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, М. С. Кармазіна, доктор політичних наук, професор

Накопичення знань про методологічні підходи, вироблення умінь щодо застосування методів, проведення наукового дослідження, об´рунтування висновків, оформлення результатів.

Політологічна теорія держави

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. П. Дем'янчук, доктор політичних наук, доцент

Походження і сутність держави; взаємозв'язок політичної й державної влади; інституційна структура держави; політичні процеси в державі; взаємодія держави і громадянського суспільства.

Історія української політичної думки

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. А. Бевз, доктор історичних наук, професор

Курс зорієнтований на вивчення історії ідей, теорій, концепцій, які формувалися упродовж тривалого історичного періоду від часів Київської русі до сьогодення. Зміст курсу охоплює широке коло питань, серед яких найважливішими є: ідеї влади, державного управління, співвідношення політики і моралі, політичної волі, національного самовизначення, права і свободи людини, федерації і децентралізації, місцевого самоврядування, парламентаризму, конституціоналізму. розкриваються основні віхи становлення і розвитку ідей національної державності, демократії, висвітлюються ідеї влади і держави в різні історичні періоди України.

Французька політична думка XIX ст. та Французька політична думка XX ст.

5, 6 семестри, 2 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Т. С. Голіченко, кандидат філософських наук, доцент

Основні політичні, соціальні та філософські теорії представників французької думки зазначеного періоду.

Кількісні та якісні методи політичних досліджень

5, 6 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Курс передбачає опанування методів описової статистики (міри центральної тенденції та варіації, графічне представлення даних тощо), основ інференційної статистики (кореляційно-регресійний аналіз, непараметричні тести, основи факторного та кластерного аналізу, аналіз динамічних рядів), якісних технік дослідження (спостереження, інтерв'ювання, фокус-групи, біографічний метод), ознайомлення із сучасними тенденціями в методах дослідження (змішані методи, нетнографія, дослідження віртуальних спільнот, аналіз візуальних даних тощо), практику з опрацювання даних в SPSS (PASW) та в NVivo.

Сучасні західні політичні теорії

5, 6 семестри, 3 год/тижд., залік, екзамен, 8 кредитів, Н. А. Амельченко, кандидат філософських наук, доцент

Основні напрями сучасної політичної думки: неолібералізм, неоконсерватизм, «консервативна революція», неомарксизм (Франкфуртська школа та «нові ліві»), комунітаризм, комунікативна теорія політики, сучасні концепції глобалізації та націєтворення, постструктуралізм.

Порівняльне конституційне право

6 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, А. А. Мелешевич, доктор філософії в галузі політології (PhD), професор

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними теоретичними положеннями порівняльного конституційного права та основами конституційного права окремих країн. Курс присвячено загальній характеристиці теорії конституціоналізму в порівняльній перспективі і зосереджено на історичних, культурних, соціальних та правових факторах, які вплинули на розвиток конституційного права в країнах Європи, Північної Америки та Азії.

Європейські студії

6д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, О. С. Новічкова, старший викладач

Історія та теорія європейської інтеграції, розбудова загальноєвропейських інституцій та політична культура європейського простору.

Структура та функції державного управління

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. В. Молодцов, доктор політичних наук, доцент

Розвиток політичної теорії з давніх часів до середини XX ст.: внутрішня логіка розвитку знання про політику; вплив соціальноісторичного розвитку на розвиток політичної теорії.

Політичні партії та партійні системи

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, М. В. Чабанна, кандидат політичних наук, доцент

Поняття політичної партії та партійної системи, їхнє походження, структура та функції, теорія політичних партій та партійних систем, правове регулювання партійної діяльності, участь політичних партій у виборчому процесі, функціонування партійних систем за різних політичних режимів, партійна система України.

Зовнішня політика України

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. М. Гнатюк, кандидат політичних наук, доцент

Курс присвячено вивченню процесів формування та реалізації зовнішньої політики України. Мета – набуття студентами базових знань щодо участі України в сучасних міжнародних відносинах. Тематично курс складається із таких блоків: теоретичні основи зовнішньої політики держави; концептуальні засади зовнішньої політики України; участь України в світових і регіональних безпекових і економічних структурах; взаємини із провідними акторами світової політичної системи, зовнішньополітичні пріоритети України в регіонах світу.

Правові системи сучасності

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. М. Шипілов, кандидат юридичних наук, доцент

Дисципліна розглядає правові системи держав у порівняльному плані, дає можливість подивитися на неї крізь призму інших правових систем, дає змогу глибше зрозуміти ті явища і процеси, які відбуваються в цій правовій системі, ефективніше вирішувати проблеми, своєчасно вносити необхідні корективи в механізм правового регулювання суспільних відносин в державі.

Основи державної політики

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. П. Дем’янчук, доктор політичних наук, доцент

Розробка державної політики та здійснення державного управління як політичні процеси; методи і підходи до аналізу окремих етапів політичних процесів вироблення державної політики; основні завдання, цілі та використання аналізу державної політики і процесів державного управління.

Місцеве самоврядування

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. В. Молодцов, доктор політичних наук, доцент

Основною метою викладання курсу є формування державного службовця з освітньо-кваліфікаційним рівнем вищої освіти «бакалавр», вироблення у нього креативних якостей характеру і високих навиків професійної діяльності, які необхідні для працівників органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади. Створення в Україні високо розвинутого громадянського суспільства і розбудова на

основі прийнятої Конституції України суверенної і незалежної, демократичної, соціальної правової держави потребують нового покоління громадян України. Необхідними ознаками громадянина нашої держави мають стати висока правова культура, послідовні демократичні переконання, вміння легальними засобами захищати загальновизнані суспільні цінності. Без належного рівня правових знань і навичок правомірної поведінки неможлива свідома участь особи в суспільному та державному житті.

Курсова робота

4, 6 семестр, теза, 3 кредити

Завдання курсової роботи – прищепити студентам навички самостійної праці (робити огляд наукової літератури, аналізувати різні підходи, формулювати власні висновки).

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні проблеми глобальної політики

6 семестр 2 год./тижд., 3 кр. ЄКТС, залік , Совсун І.Р. inna.sovsun@gmail.com

Курс розроблений для широкого вивчення головних тенденцій глобалізованої політики протягом кількох останніх десятиліть. Мета курсу - дослідити, які фундаментальні трансформації відбуваються в політичній сфері як на рівні окремих держав, так і на рівні міжнародної політики. У курсі застосовується широкий міждисциплінарний підхід. Курс розділено на 4 блоки - економіка глобалізації (світ-системний підхід та неоліберальні теорії і практики), культурна ідентичність у сучасному світі (мультукультуралізм і пост-колоніалізм), знання та інформація (ЗМІ і роль інтелектуала) та нові політичні агенти (нові ліві/нові праві та антиглобалістський рух).

Громадянське суспільство в політичному процесі

6 семестр 3 год./тижд. 4 кр. ЄКТС, залік ,. Кисельов С.О. sok@ukma.edu.ua

Висвітлюються різні підходи до сутності громадянського суспільства. Приділяється увага інституційним формам громадянського суспільства та їхньому впливу на політичний процес.

Мас-медіа і політика в Україні і світі.

4 семестр, 2 год./тижд. 3 кр. ЄКТС, залік, Совсун І.Р. inna.sovsun@gmail.com

Мета курсу - отримати розуміння того, як функціонують засоби масової інформації, а також навчитись критично підходити до аналізу роботи ЗМІ. Курс розділено на два блоки: теоретичний і практичний. У теоретичному блоці будуть розглядатися головні підходи до аналізу медіа. Практичний блок - це робота з аналізу сучасного українського медійного поля з запрошенням гостьових лекторів - відомих українських журналістів та редакторів, які безпосередньо зможуть розповісти студентам про роботу українських ЗМІ.

Політичне маніпулювання

4 сем., 2 год/тиж, 3 кред.ЄКТС, залік

Теоретичні підходи до визначення маніпулятивного впливу, цілі та прийоми психологічного маніпулювання, вербальні та візуальні засоби політичного маніпулювання, прояви маніпулятивного впливу у висвітленні політичних подій та у проведенні виборчих кампаній, здійснення тоталітарного політичного маніпулювання.

Політична історія Східно-Центральної Європи

6 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, залік

Аналіз причин і передумов сучасного політичного становища та формування держав у Осередді геополітичного просторі Світового простору.

Політичний екстремізм

4Д семестр .4 год./тижд., 3 кр. ЄКТС, залік, Гомза І.А. rinzairokou@gmail.com

Курс передбачає ознайомлення з основними типами сучасного політичного екстремізму. Викладання розгортатиметься за трьома напрямками: ідеологічним (ознайомлення з ідеологічними

особливостями кожного з підвидів політичного екстремізму), соціологічним (вивчення соціальної бази та соціальної функції кожного з підвидів політичного екстремізму), психологічним (дослідження психології рядового учасника екстремістських угрупувань). В сукупності курс покликаний прояснити індивідуальні мотивації учасників екстремістських рухів, соціальні умови їхнього поширення та теоретико-ідеологічні елементи їхніх доктрин.

Сучасні політичні ідеології

6 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, залік, Новічкова О.С.

Зміст дисципліни: різноплановість та багатовимірність поняття „ідеологія", як у політичному так і філософському планах; ідеологія – як платформа для утворення та консолідації політичних партій; уживання різноманітних ідеологій у сучасних політичних практиках, як на макро-, так і мікро- рівнях.

Теорія і політика авторитарних режимів

4 сем. 3 год./тиж., 4 кр. ЄКТС, залік, доц. Гомза І.А.

Курс складається з двох частин. В першій частині курсу розглядаються умови встановлення авторитаризму та концептуалізуються структурні особливості основних типів авторитарних режимів. Під час лекцій роглядаються теоретичні пояснення сутності та функцій кожного типу авторитарного режиму, а під час семінарських занять обговорюються приклади їхнього функціонування в різних регіонах світу (Латинська Америка, Південно-Східна Азія, Північна Африка, Близький Схід, Південно-Західна Європа, пост- радянський простір) у XX - XXI століттях. В другій частині курсу розглядаються особливості функціонування ключових інститутів авторитаризму (силові органи, суди, партії, вибори, медіа) та їхня взаємодія із суспільством, а також характер внутрішньої і зовнішньої політики авторитарних держав та різних шляхів зміни авторитарних режимів. Друга частина курсу складається переважно з семінарських занять, під час яких аналізується теоретична література із використанням знань про практику авторитаритарних режимів набутих під час першої частини курсу.

Європейські політики сусідства і Україна

8 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік

Прояснення причин та намірів стратегічно-політичних дій різних акторів, прямо чи опосередковано залучених у процес розвитку європейської політики сусідства, особливо – України та ЄС.

Теорії демократії

4сем, 3 год/тиж, 4 кр. ,залік

Зміст дисципліни: вивчення поняття демократії, різних теоретичних трактувань цього політичного режиму та його підтипів, передумов його виникнення, ключових інститутів необхідних для його функціонування, взаємозв'язку демократії із соціально-економічною політикою держави, рівнем насильства, корупцією та зовнішньою політикою.

Міф у сучасному політичному дискурсі

8 сем. 3 год./тижд., 4 кр., залік

Метою викладання курсу є оволодіння майбутніми політологами методами критики та інтерпретації міфічних підвалин сучасного політичного дискурсу для розуміння та вирішення проблем створення демократичних політичних інститутів та ціннісної інтеграції українського суспільства.

Інституціональний аналіз: методи і практика

8 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік

Під час курсу Ви дізнаєтеся про:

- правила та можливості застосування теорій неоінституціоналізму до дослідження політичних інститутів (формальних і неформальних) на різних етапах їхнього розвитку (інституціоналізації, рівноваги, нормативних періодів, занепаду);
- формування та функціонування у порівняльній перспективі таких політичних інститутів і інституціональних практик як: президентство, парламентаризм (депутатські привілеї та права,

традиції голосування, фракційна дисципліна, процедури внутрішньопартійної демократії), політичні партії, виборчі системи, державна служба, лобізм, корупція, праймеріз тощо;
- застосування практичних методик для аналізу конкретних українських політичних інститутів (зокрема, на прикладах президентства і партійної системи в Україні, якості законодавчої роботи українського парламенту та ін.).

Основи політичної аналітики
7 сем, 2 год/тиж, 3 кр., залік

Курс передбачає ознайомлення студентів з основами політичної аналітики як науки, її теоретико-методологічними принципами та особливостями практичного застосування в політичній сфері, освоєння основних методів та методик політичної аналітики. Політичний аналіз розглядається в теоретико-фундаментальному, інструментально-емпіричному та практично-прикладному вимірах. Окрім теоретичних знань, студенти набувають базових практичних навичок та вмінь в контексті технології написання аналітичних документів.

Програма Minor (2017-2018 н.р.)

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Політична географія
1 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, залік

Метою навчальної дисципліни "Політична географія" є опанування студентами знаннями про просторову організацію політичного життя суспільства і територіальне співвідношення політичних сил на різних ієрархічних рівнях.
Зміст курсу охоплює широке коло питань, серед яких найважливішими є: теоретичні засади політичної географії; сутність геополітики, її головні сучасні концепції; етапи формування та сучасний стан політичної карти світу; політична географія Світового океану; політико-географічне положення держави, її територія та кордони; форми правління та державного устрою країн світу, їх адміністративно-територіальний поділ; основні положення електоральної географії та її особливості в країнах світу; географія воєнно-політичних конфліктів в окремих регіонах світу. Окремим завданням курсу є вивчення сучасного політико-географічного положення України, особливостей політичної ситуації в країні та її регіонах, головних геополітичних та політико-географічних концепцій розвитку України.

Суспільно-політичні рухи
3 сем., 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, екзамен

Курс «Суспільно-політичні рухи» покликаний сформувати у студентів комплексні знання про природу, форми, завдання і функції суспільно-політичних рухів. Питання розглядаються з політологічної, соціологічної та історичної перспектив. Комбінуючи широку теоретичну базу та дослідження ключових випадків, курс «Суспільно-політичні рухи» сприяє поглибленню аналітичних і практичних навичок у студентів і суттєво розширює їхні знання про суспільно-політичний процес і роль суспільно-політичних рухів у ньому.

Курсова робота
6 сем. 3 кр. ЄКТС, захист тези

Курсова робота – невід'ємна складова навчального процесу в НаУКМА, важливий засіб підготовки майбутнього фахівця. Працюючи над курсовою, студент набуває навичок самостійної пошукової (евристичної) праці; опановує сучасні дослідницькі методики; знайомиться з науковою літературою; розвиває вміння викладати думки та ідеї академічною мовою; закріплює культуру належного ставлення до стандартів, оформлення наукової праці.

Структура та функції державного управління

7 сем, 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, екзамен

Мета курсу – на основі класних теорій і сучасних практик державного управління набути знань щодо його основних функцій і структур.

Вивчаються основні підходи до аналізу і здійснення держаного управління, структура його органів, функції на кожному етапі розвитку суспільства.

Розкривається місце державного управління в системі органів державної влади, аналізуються основні концепції щодо прийняття управлінських рішень, різновиди порушень, корупції та шляхи боротьби з ними. На основі прикладів з історії інших країн та України аналізуються основні напрямки адміністративної реформи, можливості оптимізації системи державного управління в сучасній Україні.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи політичної науки , залік

2 сем. 3 год./тижб 4 кр. ЄКТС

Фахові знання про політичну науку, принципи й особливості пізнання світу політики і конкретних галузей політичного життя; основні концепти політичної науки. Студенти набувають навичок теоретичного підходу до політики, вчаться з'ясовувати протиріччя і суперечності, властиві природі політичних явищ і процесів, та інтерпретувати їх, бачити й розв'язувати проблеми, що існують у сучасній теорії політики.

Вступ до політичної науки, екзамен

1 сем. 3 год./тижб 4 кр. ЄКТС

Студенти набувають навичок теоретичного підходу до політики, вчаться з'ясовувати протиріччя і суперечності, властиві природі політичних явищ і процесів, та інтерпретувати їх, бачити й розв'язувати проблеми, що існують у сучасній теорії політики.

Порівняльна політологія

2 сем. 3 год./тижд. 5 кр. ЄКТС , екзамен

Основні поняття та методи порівняльної політології розглядаються на конкретних прикладах провідних країн Заходу, комуністичних і посткомуністичних країн, а також країн «третього світу». Ознайомлення з першоджерелами західної політології сприятиме критичному осмисленню можливостей застосування її основних концепцій в аналізі пострадянських реалій.

Місцеве самоврядування

8 сем. 3 год./тижд. 4 кр. ЄКТС, екзамен

Становлення і розвиток місцевого самоврядування в Україні: тенденції, етапи еволюції та перспективи. Основні функції, завдання і повноваження органів місцевого самоврядування. Його роль і місце в системі державного управління. Елементи системи, принципи формування органів місцевого самоврядування. Гарантії та відповідальність, нормативно-правова база розвитку місцевого самоврядування.

Політологічна теорія держави

7 сем., 3 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, екзамен

Розглядатимуться сучасні підходи до організації управління суспільним життям. Наголос робитиметься на вивченні публічної політики як мети, засобу, процесу і результату діяльності політичної системи суспільства, на дослідженні структури і принципів діяльності державного управління. Студенти застосовуватимуть теоретичні знання для аналізу практичних ситуацій і державної політики в Україні.

Політичні партії та партійні системи

2 сем., 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС

У межах курсу представлено основні підходи до інтерпретації поняття політичних партій та партійних систем, їх функцій та класифікації, як у західній, так і у вітчизняній науці. Окрему увагу приділено функціонуванню виборчих систем, залежності розвитку партійної системи від політичного режиму у державі, розгляду партійної діяльності у перехідних країнах, а також питанням міжпартійної

взаємодії та співпраці політичних партій з іншими суб'єктами політичного процесу (на національному та міжнародному рівнях).
При прослуховуванні курсу, з використанням отриманих знань, студентам буде запропоновано сформувати власні моделі партій, окреслити їх структуру, ідеологію, потенційний електорат, сформувати партійну та передвиборчу програми.
За результатами написання письмової роботи протягом триместру, студенти отримують оцінку за екзамен.

ПР АКТ И КА

Практика навчальна

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. М. Гнатюк, кандидат політичних наук, доцент

Навчальна практика передбачає ознайомлення із роботою громадської чи державної установи. Перед проходженням практики кафедра проводить інструктаж студентів із питань організації та методики проходження практики, ознайомлює з графіком консультацій. На період практики студенти переходять у підпорядкування адміністрації установи, в якій проходить практика. Студенти складають індивідуальний план практики, а по закінченні практики – звіт про проходження практики.

Практика науково-дослідницька

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. М. Гнатюк, кандидат політичних наук, доцент

Зміст і загальні принципи науково-дослідної роботи, специфіка дослідницької діяльності в Україні; структура дослідження; критерії оцінки якості дослідження.

053 ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, С. О. Богданов, старший викладач

Мета курсу – ознайомити студента-першокурсника зі сферами та особливостями професійної роботи бакалавра психології, сформувати початкові вміння та навички інформаційно-аналітичної діяльності, розвивати професійне мислення та сприяти професійному самовизначенню.

Загальна психологія

1, 2, 2д, 3 семестри, 3, 4 год/тижд., 1 залік, 3 екзамени, 15 кредитів, В. М. Чернобровкін, професор, доктор психологічних наук

Загальна психологія є однією з фундаментальних навчальних дисциплін у системі підготовки фахівців психологічних спеціальностей. Курс складається з шести розділів: «вступ до психології», «Психіка й поведінка», «Сенсорно-перцептивні процеси», «Атенційно-мнемічні процеси», «Мислення й мовлення», «Уява».

Курс загальної психології передбачає викладення основних уявлень про предмет, методи й завдання психології, її місце серед інших наук про людину, про її базові категорії й поняття, про ключові проблеми й шляхи їхнього вирішення. особливу увагу приділено темам, пов'язаним із проблематикою предмета психології, розвитком психіки, проблематикою психічних процесів та явищ, психологією особистості.

Практикум із загальної психології

1, 2, 2д семестри, 2–4 год/тижд., 3 заліки, 8 кредитів, Бушай І.М., професор, доктор психологічних наук

Вивчаються класичні принципи і методи психологічної роботи та основні психофізичні методи як основа психологічних вимірювань. Курс формує вміння здійснювати різні вимірювальні процедури, планувати експеримент, застосовувати класичні методи психологічної роботи в дослідницькій діяльності.

Антропологія

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, А. Я. Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Мета курсу – ознайомити студентів з основами знань про мінливість фізичного типу людини, про тенденції расової, екологічної, конституціональної диференціації. особливу увагу надано мінливості біологічних властивостей людини в процесі зростання, розвитку і старіння організму.

Психологія самосвідомості

2д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В. А Чернобровкіна, професор, доктор психологічних наук,

Мета курсу – ознайомити студента з розвитком самосвідомості та теоріями розвитку Я-концепції, а також з експериментальними та психодіагностичними методами дослідження елементів Я-концепції.

Основи психоаналітичної теорії

2д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити, С. О. Богданов, старший викладач

Мета курсу – зорієнтувати студентів в основних підходах психоаналітичної теорії, ознайомлення з основними поняттями, історичним розвитком та концептами психоаналітичної школи.

Навчання запобігати негативним наслідкам психологічного впливу на особистість.

Вікова психологія

3, 4 семестри, 2, 3 год/тижд., 1залік, 1 екзамен, 7 кредитів, В. А., Чернобровкіна професор , доктор психологічних наук

Мета курсу полягає у засвоєнні студентами знань щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини в онтогенезі; зарубіжних і вітчизняних теорій психічного розвитку людини; поняття психологічного віку та проблем вікової періодизації в психології; особливостей психічного розвитку людини в періоди дитинства, дорослішання та дорослості; норми розвитку та відхилень від вікової норми; природи та психологічної сутності вікових криз; особливостей соціальної ситуації розвитку, провідної діяльності та новоутворень у психічному розвитку дітей різного віку; особливостей проведення психологічних досліджень з проблем вікового розвитку людини. основні компетентності, що розвиває курс, полягають у: знаннях про загальні закономірності психічного розвитку людини в онтогенезі, зарубіжні та вітчизняні теорії психічного розвитку в періоди дитинства, дорослішання та дорослості, проблему вікової періодизації психічного розвитку та варіанти її розв'язання у психології, критерії і показники психічного розвитку та становлення особистості в різні періоди дитинства й дорослості; уміннях організовувати і проводити психологічні дослідження у галузі вікової психології, використовувати психодіагностичні методи з метою вивчення особливостей психічного розвитку дітей різного віку.

Зоопсихологія та порівняльна психологія

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. М. Бушай, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямований на вивчення особливостей формування психічних процесів у тварин в онтогенезі, походження психіки та її розвиток у ході еволюції, а також розуміння біологічних передумов людської свідомості. Мета курсу: формування у студентів теоретико-методологічної основи для поглибленого розуміння психології людини. Завдання курсу: розвивати у майбутніх психологів уявлення про фізіологічні засади поведінки тварин та людини; основні властивості психічної діяльності тварин; основні форми

поведінки тварин; еволюцію психіки і поведінки тварин; основні передумови і фактори виникнення людської свідомості; розвиток психіки та поведінки тварин і людини в онтогенезі; розкрити засоби та напрями аналізу та прогнозування поведінки тварин у різних умовах її життєдіяльності.

Курсова робота

4 семестр, захист тези, 6 кредитів

Завдання курсової роботи – прищепити студентам навички самостійної праці (робити огляд наукової літератури, аналізувати різні підходи, формулювати власні висновки).

Диференціальна психологія

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Л. В. Копець, доцент, кандидат психологічних наук, доцент

Є нормативною дисципліною циклу професійної та практичної підготовки фахівців за спеціальністю «психологія» в межах освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Змістові розділи дисципліни формують системне уявлення про сутність індивідуально-типологічних варіантів розвитку і поведінки людини, інформують студентів про роль природних і соціальних факторів у варіативності поведінки і діяльності. вивчення дисципліни передбачає засвоєння студентами наступного змісту умінь: синтезувати накопичені знання у психології з метою їх практичного застосування при розробці психолого-педагогічних інновацій; бачити варіативність розвитку людини в рамках нормативних варіантів; досліджувати особливості індивідуально-психологічних властивостей особистості; враховувати вплив індивідуально типологічних факторів на засвоєння різних освітніх програм.

Педагогічна психологія

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. В. Яковенко, старший викладач

Дисципліна вивчає методологічні і теоретичні основи педагогічної психології, її історію, закономірності і динаміку психічного розвитку та формування особистості, психологічні основи учіння і навчання, методи педагогічного управління цими процесами.

Соціальна психологія

4, 4д семестри, 3, 4 год/тижд., 1 екзамен, 1 залік, 7 кредитів, В.О. Васютинський, професор, доктор психологічних наук,

Курс вивчає психологічні особливості соціального життя особистості. Зміни поведінки та діяльності особистості в умовах великих і малих соціальних груп. Спілкування та соціальна взаємодія, сприймання людьми одне одного. Психологія виникнення спільнот і процеси їхнього розвитку і функціонування.

Математичні методи в психології

5семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; В.О. Лебідь, ст. викладач кандидат наук

Змістові дисципліни дають уявлення про застосування інформаційних технологій, засобів та методів обробки інформації, що дозволяє на практиці засвоїти способи побудови реальних баз даних в різних сферах діяльності психологів та сучасні можливості презентації результатів психологічних досліджень. Вивчення дисципліни передбачає засвоєння студентами наступного змісту умінь: застосовувати математичний апарат в процесі проведення наукового дослідження у різних галузях психології; здійснювати статистичний аналіз та узагальнення соціально-психологічної інформації, забезпечувати формування науково обґрунтованих висновків та пропозицій; готувати аналітичні та статистичні матеріали для доповідей, звітів, статей, тощо; використовувати у соціальній практиці психологічні технології та методики математичної обробки психологічного дослідження, виділяти і оцінювати з їх допомогою соціальні, політичні, культурні, вихідні складові соціально-психологічних явищ. Формувати мету, конкретнізавдання та програмидослідження;

створюватиемпіричну базу та банки даних; формулювати та перевірятигіпотезидосліджень, аналізуватисутністьпсихічнихпроцесіввзалежностівідфакторів, що на них впливають.

Патопсихологія

5 семестр, 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити; І.М. Бушай, проф., доктор психологічних наук

Курс «Патопсихологія» вивчає проблеми типології порушень психічних процесів, властивостей та станів при різних видах патології людини. До структури курсу входить вивчення базових категорій теоретичного апарату,принципів використання експериментально-психологічних методів з метою клінічної діагностики порушень сприймання, довільних рухів та дій, мови та пам'яті, патології мислення, емоційно-вольової сфери, свідомості та самосвідомості, особистості та її змін і аномалій. Навчальна програма призначена для підготовки психологів з метою навчити діагностиці в психоневрологічних закладах, здійсненню контролю за динамікою хворобливих станів, підготовити до участі в розв'язанні практичних завдань психіатричної клініки.

В процесі вивчення дисципліни студенти оволодівають теоретико-методологічними та прикладними аспектами патопсихології у зв'язку із сучасними досягненнями психологічної науки в галузі психотерапевтичної допомоги, дослідженнями в сфері вивчення особистості, вимогами до сучасного фахівця-психолога.

Психодіагностика

5 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів;

Предметом вивчення навчальної дисципліни є знання про специфіку та закономірності винесення валідних і надійних суджень, за допомогою яких здійснюється кваліфікація рівня і особливостей психіки людини та психічного розвитку учнів початкової ланки освіти.

Психологія особистості

5 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів; Л.В. Копець, доцент кандидат психологічних наук

Особистість. Індивід. Індивідуальність. Багатозначність підходів до вивчення особистості. Емпірична та психологічна характеристика особистості. Структура особистості в контексті різних підходів. Процеси особистості. Психологічні утворення особистості. Психологічні відмінності особистості та індивідуальності. Психологічні утворення індивідуальності. Принципи вивчення особистості. Ідеографічний та номотетичний підходи. Феномен персоналізації особистості.

Експериментальна психологія

6 семестр, 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити; І.М. Бушай, проф. доктор психологічних наук

Метою вивчення курсу „Експериментальна психологія" є оволодіння знаннями щодо основ планування, організації та проведення експериментального психологічного дослідження, набуття умінь та навичок сумісної діяльності з досліджуваними в різних типах експериментальних ситуацій, а також обробки, аналізу та узагальнення одержаних в ході досліджень даних.

Засвоєння курсу збагачує студентів теоретичними знаннями з історії становлення та сучасного стану розвитку експериментальної психології; принципів організації та проведення психологічних експериментів; методів статистичної обробки даних дослідження; вимог щодо підготовки та написання наукового звіту за результатами психологічного експерименту. Також студент має змогу застосовувати отримані знання в практичній діяльності, а саме: розробляти програму і методику психологічного експерименту; проводити математико-статистичну обробку даних та якісний аналіз результатів дослідження; оформляти результати дослідження у вигляді наукового звіту.

Клінічна психологія

6,7 семестри, 2,6 год./тижд., залік,екзамен 7 кредитів; І.М. Бушай, проф. доктор психологічних наук

Курс відповідає навчальному плану підготовки бакалаврів за напрямом підготовки «Психологія». Метою курсу є орієнтування студентів в основних підходах до загальної та патопсихології, а також до класифікації, діагностиці, перебігу та лікуванню психічних захворювань, набуття практичних умінь і навичок у застосуванні методів клінічно-психологічної діагностики. Завдання дисципліни та її місце в навчальному процесі визначаються основними питаннями курсу і збагачують студентів знаннями, вміннями і навичками.

Організаційна психологія

6 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 6 кредитів; А.Я. Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Організаційна психологія. Мета курсу полягає у наданні студентам знань щодо загальних основ психології організацій та групи як об’єкта управління і основи організації; соціально-психологічної структури організації; передумов та кроків створення організації; типів організаційних структур та життєвого циклу організації; змісту, структури та психологічних компонентів управління в організаціях; організації ефективної комунікації в організаціях; клімату організації та корпоративної культури; підбор, розстановки, оцінки та атестації кадрів; формування ефективної роботи команди; психологічних аспектів індивідуальної кар’єри та формування іміджу керівника; психологічного забезпечення впровадження інновацій в організаціях; попередження та розв'язання управлінських конфліктів в організаціях. Основні компетентності, що розвиває курс, полягають у знаннях: змісту та психологічних особливостей, структури та основних складових організації; основних чинників становлення сприятливого клімату в колективі; закономірностей ефективної комунікації в організації; основних напрямків управління конфліктами в організації; методів дослідження психологічних аспектів управління персоналом; уміннях: володіти методами організації та проведення комплексних психологічних досліджень у виробничо-управлінській сфері; використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління в організаціях; діагностувати типові проблемні ситуації на індивідуальному рівні, рівні виробничого колективу, організації; застосовувати та адаптувати методи соціометрії, референтометрії, експертних оцінок та ін.; забезпечувати консультативну роботу з керівниками, виробничими колективами, організаціями; надавати психологічну допомогу керівникам для психологічного забезпечення управлінського процесу в організаціях; прогнозувати використання резервів розвитку персоналу організації; вміти проводити управлінське консультування; консультувати керівників та відповідальних працівників установ з питань використання нових соціальних технологій, моделювання соціальних процесів з метою ефективної організації виробничої діяльності, поліпшення соціальних умов життєдіяльності організації.

Педагогіка

6д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити; М.О.Голубєва, доцент кандидат педагогічних наук.

Педагогіка - це наука, яка вивчає і має на меті удосконалити процеси навчання, виховання та розвитку людини. Особливістю педагогіки є те, що вона не є наукою самодостатньою, зосередженою на собі самій, як це характерно для інших наук — природознавчих чи гуманітарних. Так само як і медицина, агрономія, юриспруденція чи наука управління, педагогіка спрямовує свої зусилля на покращення потрібної для суспільства форми діяльності.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психосоматики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. О. Богданов, старший викладач

У курсі висвітлено основи психосоматики, напряму, що вивчає закономірності зв'язку тілесного та душевного життя людини, представлені сучасні розробки в галузі психотерапевтичної допомоги людині. всі теми подано в ракурсі особистісного росту та удосконалення людини, підвищення її психологічної компетентності, формування цілісного сприймання себе та довколишнього світу.

Психологія соціального впливу та успіху

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. М. Брик, старший викладач

Дисципліна спрямована на забезпечення психологічної компетентності з проблем соціального впливу та успіху у всій різноманітності їхніх виявлень у міжособистісній, внутрішньогруповій та міжгруповій взаємодії, в сферах особистісного та ділового спілкування, а також на практичне оволодіння засобами, техніками та практичними навичками соціального впливу для вибору та розробки власної моделі поведінки з метою досягнення соціального успіху. Курс у досить стислій і насиченій формі відображає масив теоретичних та практичних знань, накопичених психологією соціального впливу як наукою. Курс орієнтований на формування гармонійного світогляду сучасної освіченої людини незалежно від сфери її професійної діяльності. Може бути корисний всім, хто цікавиться кваліфікованим аналізом феноменів успіху та соціально-психологічного впливу, розширенням здатності впливати та протистояти небажаному соціальному впливу, а також здатності формувати власні алгоритми досягнення соціального та особистого успіху.

Психологія управління

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Я. Боднар, кандидат психологічних наук, доцент

Висвітлюються закономірності психологічних стосунків і поведінки людей в організації, психологічні закономірності управлінської діяльності. Мета курсу – навчити студентів здійснювати психологічний аналіз особистості та міжособистісних взаємин у групах, визначати засоби оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Основи конфліктології

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. М. Гірник, кандидат філософських наук, професор

Розуміння себе та тих, хто навколо, знання типології, структури та динаміки конфліктів, психологічні вправи, розігрування ситуацій та їх груповий аналіз. Практичні заняття побудовані у формі соціально-психологічного тренінгу

Психологія інтелекту

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Яковенко, старший викладач

Курс визначає сутність, закономірності та фактори формування і динаміки розвитку інтелекту, характеризуючи особливості і діапазон загальних та індивідуальних здібностей особистості: обдарованості, майстерності, творчості, талановитості, які потенційно властиві кожному. Запропонований курс розглядає соціокультурний, особистісний і нейрофізіологічний чинники формування та функціонування інтелекту як здібності особистості до пізнання і вирішення будь-яких проблем, зумовлюючи успішну життєдіяльність людини.

Психологія криз

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Яковенко, старший викладач

Основні напрями дослідження і теорії кризових станів у сучасній зарубіжній та вітчизняній психології. Типологія, індивідуальні фактори, динаміка в онтогенезі. відомості про засоби діагностики і корекції кризових станів особистості.

Психологія сім'ї

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Яковенко, старший викладач

Основні поняття про функції та стадії розвитку сім'ї, типи подружніх стосунків, якість шлюбу, рівні сумісності подружжя, типи порушень, функціонування сім'ї, методи діагностики та корекції сімейних стосунків.

Етнопсихологія

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; О.В. Яковенко, старший викладач

Етнопсихологія як галузь соціально-психологічних знань, наука про психічні властивості етносу. Зв'язок етнопсихології з іншими науками. Основні категорії та поняття етнопсихології. Предмет та об'єкт етнопсихології як науки. Методологічні принципи етнічної психології. Сутність та структура етнопсихології. Основні напрями організації дослідження в етнопсихології. Класифікація методів дослідження в етнопсихології. Метод спостереження, експерименту, анкетне опитування, інтерв'ю, дослідження етнічних стереотипів шляхом „підбору рис", довільного описування", діагностичних тестів, асоціативного опитування. Функціональна роль етнопсихології в суспільстві.

Основи психотерапевтичного впливу

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити;

Метою курсу є орієнтування студентів в основних підходах психологічного впливу під час консультативної, колекційної та психотерапевтичної взаємодії із клієнтами. Надати повну картину існуючих методів та методик в їх практичному застосуванні.Завдання дисципліни та її місце в навчальному процесі визначаються основними питаннями курсу і збагачують студентів знаннями, вміннями і навичками. До них ми відносимо такі: вивчення основних сфер використання технологій психотерапевтичного впливу; розгляд основних методів психотерапевтичного впливу; правила та стандарти використання окремих методів та методик; сучасні методи психотерапевтичного впливу; клієнт та особливості його особистості в розрізі психотерапевтичного впливу.

Психологія конфлікту та культура поведінки в конфліктній ситуації

5 семестр, 3 год./тижд., залік, 3 кредити, А.М. Гірник, професор, кандидат філософських наук

Вивчається типологія, структура та динаміка конфліктів. Практикуються психологічні вправи, розігрування ситуацій та їхній груповий аналіз. Практичні заняття побудовано у формі соціально-психологічного тренінгу.

Психологічна реабілітація

6 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити; В.М. Чернобровкін професор, доктор психологічних наук

Метою курсу є орієнтування студентів в основних підходах до психологічної реабілітації, загальній структурі проведення психореабілітаційної роботи, етапи роботи та основних методах. Завдання дисципліни та її місце в навчальному процесі визначаються основними питаннями курсу і збагачують студентів знаннями, вміннями і навичками. До них ми відносимо такі: вивчення основних сфер використання психологічної реабілітації та основних напрямків психологічної реабілітації; принципів проведення психологічної реабілітації та основних методів психологічної реабілітації з урахуванням сучасних досягнень в галузі психологічної науки та суміжних з нею наук.

Психологія свободи

6 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, В.А. Чернобровкіна, професор, доктор психологічних наук

Метою курсу є засвоєння студентами знань щодо психологічних феноменів та процесів, пов'язаних з питаннями свободи, автономії, самодетермінації особистості. Розглядаються такі поняття як «свобода від» та «свобода для» та психологічні процеси й феномени, пов'язані з ними. Смислові акценти у змісті навчального матеріалу поставлені на користь розгляду особистісного, тобто внутріньопсихічного виміру свободи. Пвісля вивчення курсу студенти повинні орієнтуватися в основних положеннях персонологічних теорій щодо питань свободи і автономії особистості; знати основні теорії само детермінації особистості; знати поняття внутрішнього / зовнішнього локусу каузальності та локусу контролю; орієнтуватися в прикладних та практичних питаннях психології свободи (у контексті освіти і навчання, розвитку і виховання автономної особистості, психологічної (психотерапевтичної) допомоги людині, питань адикцій та залежностей); вміти використовувати психодіагностичні методики вимірювання феноменів самодетермінації та автономії.

Психологія травми

6 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити;

Вивчає психологічні проблем людини, що призводять до виникнення психологічних травм. Значна увага приділяється виявленню, психологічному аналізу та класифікації різноманітних психічних феноменів, що виникають у жертв екстремальних подій. Досліджуються різноманітні негативні психічні стани, що виникають унаслідок впливу екстремальних факторів: стрес, фрустрація, кризи, деривація, конфлікт. Також значна увага акцентується на конструктивних та деструктивних шляхах подолання психотравмуючих ситуацій.

Технології психокорекційного впливу

5 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити;

Це сукупність знань про способи і засоби проведення психокорекційного процесу. Психокорекційнийпроцес- складна система, що включає в себе як стратегічні, так і тактичні задачі. В тактичні задачі входить розробка методів і психокорекційних технік, форма проведення корекційної роботи, підбір і комплектування груп, тривалість і режим занять. Модель корекції основана на організації конкретних психокорекційних впливів з використанням різних методів: ігротерапії, сімейної терапії, психорегулюючих тренувань. Індивідуальна модель корекції орієнтована на корекцію різних порушень в дитини чи підлітка з врахуванням його індивідуально-типологічних, психологічнихособливостей. Це досягається в процесі створення індивідуальних психокорекційних програм, спрямованих на корекцію наявних недоліків з врахуванням індивідуальних факторів. Загальна модель психокорекції орієнтована на профілактичну роботу з дитиною, типова модель – на оптимізацію, стимулювання психічного розвитку, а індивідуальна модель – на корекцію недоліків в розвитку дитини з врахуванням індивідуально-психологічних особливостей.

054 СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вища математика

1 триместр, 4 год/тижд., екзамен, О.Г.Пугачова, кандидат економічних наук, доцент.

Фундаментальна математична дисципліна. Містить елементи теорії множин, основи лінійної алгебри, аналітичної геометрії та математичного аналізу. Має на меті забезпечити студентів необхідним

математичним апаратом для ґрунтовного вивчення курсів: теорія ймовірностей та математична статистика, дослідження операцій, теорія ризику, економетрика, теорія статистичних досліджень. В той же час метою курсу є не лише вивчення студентами основних розділів вищої математика, а також підвищення загальної культури логічного мислення, прищеплення навиків самостійному опрацьовуванні математичної літератури, розвиток навичок ведення міждисциплінарного діалогу, підготовка до математичного моделювання соціальних систем.

Загальна соціологія -1

1 триместр, 3 год/тижд., екзамен, Т.С.Костюченко, старший викладач.

Курс має на меті надати початкові знання про предмет соціології, її основні теоретичні напрямки, дослідницькі методи, а також закласти підгрунття соціологічного розуміння культури і суспільства, його будови, соціальних структур і соціальних груп, соціальних організацій і соціальних інституцій, соціалізації і соціальної взаємодії, соціальних відхилень і соціального контролю, соціальної стратифікації та основних форм соціальної нерівності, соціально-класових та соціально-етнічних структур, гендерних та сімейно-шлюбних відносин. Семінарські заняття покликані поглибити лекційний матеріал шляхом обговорення прослуханого та прочитаного матеріалу, а також сформувати початкові навички ведення аргументованої полеміки з проблем соціології. Курс включає оглядовий аналіз емпіричного матеріалу, здобутого у соціологічних дослідженнях феноменів, пов'язаних із віком та дорослішанням, взаємодією між особистістю та суспільством, економічними та владними стосунками всередині групи, освітою та релігією, а також соціокультурними впливами на тіло, здоров'я та уявлення про красу.

Загальна соціологія -2

2 триместр, 3 год/тижд., екзамен, Т.С.Костюченко, старший викладач.

Курс має на меті надати початкові знання про предмет соціології, її основні теоретичні напрямки, дослідницькі методи, а також закласти підгрунття соціологічного розуміння культури і суспільства, його будови, соціальних структур і соціальних груп, соціальних організацій і соціальних інституцій, соціалізації і соціальної взаємодії, соціальних відхилень і соціального контролю, соціальної стратифікації та основних форм соціальної нерівності, соціально-класових та соціально-етнічних структур, гендерних та сімейно-шлюбних відносин. Семінарські заняття покликані поглибити лекційний матеріал шляхом обговорення прослуханого та прочитаного матеріалу, а також сформувати початкові навички ведення аргументованої полеміки з проблем соціології. Курс включає оглядовий аналіз емпіричного матеріалу, здобутого у соціологічних дослідженнях феноменів, пов'язаних із віком та дорослішанням, взаємодією між особистістю та суспільством, економічними та владними стосунками всередині групи, освітою та релігією, а також соціокультурними впливами на тіло, здоров'я та уявлення про красу

Соціальна антропологія

2 триместр, 3 год/тижд., залік, К.С.Мальцева, к.ф.н., доктор філософії, доцент.

Соціальна антропологія являє собою вивчення людської поведінки та мислення у їхньому соціокультурному контексті і пропонує інтердисциплінарну базу для дослідження взаємозв'язків між індивідом та культурою. Курс дає уявлення про соціальну антропологію як галузь антропологічного знання, що має різні траєкторії розвитку на європейському континенті та у США і Канаді. Курс включає оглядовий аналіз розвитку антропологічної теорії та методів в сучасній антропології (включене спостереження, польові роботи, етнографія тощо). Основні теми включають вивчення крос-культурної варіативності, зумовленої культурно-специфічною концептуалізацією процесів, пов'язаних із віком та дорослішанням, гендером, сексуальністю та репродуктивною діяльністю індивіда, взаємодією між особистістю та суспільством, організацією стосунків рідства, шлюбу та родинного життя, економічними та владними стосунками всередині групи,

релігією, формуванням націй та етнічної само-ідентичності, міжгрупової (міжкультурної) взаємодії та культурної динаміки.

Історія соціології - 1

2 триместр, 4 год/тижд., екзамен, В.С. Бондар, кандидат наук, доцент.

Мета і завдання курсу - надання знань з основних напрямків соціологічної теорії (умовно від 20х і до 70х років XX ст.). Аналіз соціологічних ідей Чиказької школи, структурного функціоналізму (Т. Парсонса і Р. Мертона), символічного інтеракціонізму, теорій соціального конфлікту і соціального обміну, феноменологічної соціології, етнометодології, конструктивістського та драматургічного підходів, нео-марксизму (Франкфуртська школа). В рамках курсу також здійснюється систематизація теоретичних концепцій та соціологічної проблематики. Окрема увага приділяється формуванню звички аналітичного та критичного мислення та застосуванню набутих знань (теоретичних концепцій) до аналізу актуальних подій соціального життя, буденних ситуацій, емпіричних даних тощо.

Вступ до аналізу даних

3 триместр, 4 год/тижд., екзамен, О.Г.Пугачова, кандидат економічних наук, доцент

Передбачається знайомство з базовими поняттями і методами кількісного аналізу даних емпіричного соціального дослідження. Розглядаються питання вимірювання і якості даних, визначення структури даних, організації їхнього введення та обробки. На прикладі реальних досліджень студенти знайомляться з тим, як здійснюються управління даними і їхні необхідні перетворення, відбір і аналіз спостережень, обчислення та інтерпретація описових статистик, показників зв'язку змінних різного типу, формулювання й перевірка статистичних гіпотез. Особлива увага приділяється методам графічного і табличного подання результатів аналізу при підготовці звітів і презентацій. Практичні заняття дають можливість набути навички самостійної роботи із комп'ютерним пакетом статистичного аналізу даних SPSS. Бажаним, але не обов'язковим, є попереднє знайомство зі вступним курсом з основ математичної статистики.

Історія соціології – 2

3 триместр, 4 год/тижд., екзамен, Л.О.Малиш, доктор соціологічних наук, доцент

В межах курсу розглядаються основні напрямки соціологічного теоретизування у період від 20-тих і до 70-тих років XX ст., зокрема, соціологічні ідеї Чиказької школи, П.Сорокіна, структурний функціоналізм (Т.Парсонс й Р.Мертон), символічний інтеракціонізм, теорії соціального конфлікту і соціального обміну, феноменологічна соціологія, етнометодологія, конструктивістський та драматургійний підходи, нео-марксизм (Франкфуртська школа). Особлива увага приділяється формуванню навичок критичного осмислення засвоєного матеріалу та використання набутих знань на практиці.

Якісні методи в соціології – 1

4 триместр, 4 год/тижд., екзамен, В.С. Бондар, кандидат наук, доцент.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними уявленнями стосовно якісних методів соціологічних досліджень, розкрити їх роль у вивченні соціальних процесів, ознайомити з теоретичними засадами та історією виникнення і розвитку якісних методів, особливостями використання та стратегією соціологічного дослідження. Значення курсу полягає в тому, що він не лише репрезентує студентам історичні та теоретичні

основи, концепції та підходи якісної соціології й основні її методи, але й надає їм можливість на практичних заняттях самим спробувати та "відчути" якісні методи в дії. У такий спосіб після проходження курсу студенти володітимуть основами практичних дослідницьких навичок, які вони зможуть самостійно розвивати далі у власній дослідницькій роботі.

Методологія та методи збору кількісної соціальної інформації

3-4 триместр, 4 год/тижд., залік, екзамен, В.І.Паніотто доктор філософських наук, професор ,О.Г.Пугачова, кандидат наук, доцент.

Курс передбачає ознайомлення студентів з основами програмування кількісного соціологічного дослідження та методами збору кількісної соціальної інформації. Його мета - сформувати навички проведення кількісного соціологічного дослідження, забезпечення репрезентативності та інших параметрів якості (надійності, валідності тощо) одержаних по його завершенні даних, а також оцінювання надійності соціологічних даних у різноманітних публікаціях.

Вступ до сучасних соціологічних теорій

4 триместр, 4 год/тижд., екзамен, А.Д.Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент.

Вивчення основних концептуальних засад сучасних соціологічних теорій, специфіки сучасного розвитку теоретичної соціології у порівнянні з класичним етапом, ознайомлення із змістом найбільш впливових ідей сучасної соціології та соціальної теорії (умовно від 60-70х років XX ст.), зокрема світ-системного аналізу, теорії комунікативної дії, структуралізму та пост-структуралізму (К.Леві-Стросс, Р.Барт, Л.Альтюсер, М.Фуко). неофункціоналізмом, синтетичними та мета-підходами, концепціями "постмодерністської" соціології та соціології доби постмодерну. Впродовж курсу також вивчаються погляди представників логічного позитивізму та пост-позитивізму (К.Поппер, Т.Кун, І.Лакатос) на методологію та розвиток науки та теоретичного знання. В рамках курсу також здійснюється систематизація теоретичних концепцій та соціологічної проблематики. Студенти повинні отримати та систематизувати знання про основні теоретичні припущення сучасної соціологічної теорії та пов`язаних дисциплін (соціальна філософія, політична теорія, філософія та методологія соціальних наук), бути спроможними використовувати концептуальний апарат новітніх соціальних теорій в історико - соціологічному і теоретичному аналізі.

Математико статистичний аналіз даних

4 триместр, 4 год/тижд., екзамен, О.Г.Пугачова, кандидат економічних наук, доцент.

Курс присвячено методам статистичного аналізу, які дозволяють пояснювати поведінку залежної змінної впливом декількох незалежних чинників і будувати моделі її передбачення. На прикладах студенти знайомляться із множинним регресійним аналізом, дисперсійним аналізом, логістичною регресією, логлінійним аналізом і сумісним аналізом. Для кожного з методів окреслюється відповідний клас задач, умови й обмеження використання методу (особливо вимоги до даних), розглядаються питання аналізу й інтерпретації результатів застосування. На практичних заняттях використовується пакет статистичного аналізу даних SPSS. Мета курсу: дати студентам теоретичні знання та практичні навички, необхідні для 1) розуміння професійних публікацій, які базуються на емпіричних даних та критичного оцінювання їхньої якості; 2) самостійного використання статистичних методів аналізу даних, які застосовуються для побудови моделей передбачення однієї залежної змінної на основі декількох незалежних змінних.

Якісні методи в соціології – 2

4д триместр, 7 год/тижд., екзамен, В.С. Бондар, кандидат соціологічних наук, доцент.

Мета курсу полягає у розширенні уявлення студентів щодо ролі та місця якісних методів соціологічних досліджень у вивченні соціального життя в багатоманітності його проявів. Курс покликаний не лише репрезентувати студентам основні методи якісної соціології, але й надати їм можливість на практичних заняттях самим спробувати та "відчути" якісні методи в дії. У такий спосіб після проходження курсу студенти володітимуть основами практичних дослідницьких навичок, які вони зможуть самостійно розвивати далі у власній дослідницькій роботі.

Багатовимірні методи аналізу даних

4д триместр, 4 год/тижд., залік, О.Г.Пугачова, кандидат економічних наук, доцент

Курс присвячено методам статистичного аналізу, призначених для дослідження структури взаємозв'язків чи співвідношення багатьох змінних (або спостережень). Розглядаються факторний аналіз, багатовимірне шкалювання та кластерний аналіз. Студенти знайомляться з теорією багатовимірних даних, особливостями планування і техніки збору даних для вказаних методів. Для кожного з методів окреслюється відповідний клас задач, умови й обмеження використання методу (особливо вимоги до даних), розглядаються питання аналізу й інтерпретації результатів застосування. Практичні заняття проводяться із використанням пакета SPSS.

Соціальна структура суспільства

5 триместр, 4 год/тижд., залік, екзамен, С.М.Оксамитна, професор, А.А.Прохорова , старший викладач

В межах курсу розглядаються основні теоретико-методологічні підходи до інтерпретації соціальної структури в соціології, складові елементи соціальної структури (статуси, ролі, соціальні організації, інституції, групи), концепції та емпіричні дослідження соціальної стратифікації, класової структури та соціальної мобільності, а також структура гендерних відносин у суспільстві.

Технологія написання навчально-наукових робіт

5-6 триместр, 2 год/тижд., залік, екзамен, Т.О.Марценюк, кандидат наук, доцент, А.М.Рябчук ,кандидат наук, доцент

Мета курсу - ознайомити студентів і студенток із основними правилами підготовки, структурою та вимогами до написання навчально-наукових робіт у соціальних науках. Перша частина курсу присвячена таким структурних частинам письмової роботи як вступ та огляд літератури. Протягом лекційних занять студент(к)и будуть ознайомлені із принципами формулювання назви письмової роботи, вимогами до визначення предмета і об'єкта, постановки мети і завдань, аргументації актуальності дослідження, написання теоретичного розділу роботи. У першій частині курсу одним із практичних завдань є ознайомлення із вітчизняними та західними базами періодичних видань. Практична складова курсу полягає у написанні чи критичному опрацюванні студентами і студентками частин роботи у форматі виконання завдань на семінарах або дома з детальним обговоренням на семінарських заняттях

Вступ до гендерних студій

6 триместр, 4 год/тижд., екзамен, Т.О.Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент.

Метою курсу є ознайомити студенток і студентів із гендерними аспектами соціальної структури суспільства і розвинути базові навички критичного аналізу соціальних питань. На курсі розглядатимуться особливості гендерної термінології, методологічні пояснення гендерної нерівності (соціальний конструктивізм на

противагу біологічному детермінізму), результати емпіричних соціологічних і статистичних досліджень, інтерпретації соціально-культурних відмінностей у життєдіяльності чоловіків і жінок. Окрім того, обговорюватимуться такі питання, як виникнення і розвиток ґендерних досліджень, ґендерно-рольові стереотипи та ґендерна соціалізація у суспільстві, сексуальність як соціально-культурне явище, ґендерні відносини в сім'ї, у сфері освіти і трудової зайнятості, розподіл влади і політичної діяльності у суспільстві; аналізуватиметься фемінізм як суспільна думка та політична практика, а також перспективи ґендерної рівності у сучасному суспільстві тощо.

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНІ ДИСЦИПЛІНИ

Глибинні інтерв'ю

4д триместр, 4 год/тижд., залік, С.С.Артикуца, старший викладач.

Мета курсу - ознайомитися з таким методом якісної соціології як глибинне інтерв'ю та навчитися послуговуватися цим методом у власних дослідженнях. Зокрема, розглядатиметься місце глибинного інтерв'ю серед інших соціологічних методів, технічне забезпечення, етапи проведення інтерв'ю, кодування та інтерпретація, поєднання теорії та емпіричних даних, роль самого дослідника та етичні аспекти. Кожен студент муситиме провести два глибинні інтерв'ю (наративне і напівструктуроване) і представити результати свого міні-дослідження групі. В результаті курсу студенти повинні навчитися по-науковому трактувати інформацію, отриману завдяки глибинному інтерв'ю, і розглядати кожен конкретний випадок як складову ширшого соціального контексту.

Фокус – групи:методологія, методика, практика

4д триместр, 4 год/тижд., залік, І.В. Міняйло, старший викладач.

Курс передбачає поглиблення знань з основних методологічних та методичних принципів організації і проведення фокус-груп. Завдання курсу: ознайомлення студентів з основними методиками збору та аналізу інформації методом фокус-груп та формування у студентів практичних навичок організації та проведення фокус-груп.

Вступ до мережевого аналізу

5 триместр, 3 год/тижд., залік, Т.С.Костюченко, старший викладач.

Мета курсу - ознайомити студентів із базовими принципами аналізу соціальних мереж (social network analysis). Курс складається з теоретичного та практичного компонентів. Теоретична частина містить повторення концептів, ключових для мережевого аналізу - соціальні структури, соціальний капітал, інформаційні потоки та обмін, тощо - та ознайомлення із методологічними принципами теорії графів та соціометрії як методологічними основами мережевого аналізу. Протягом семінарських занять студенти будуть ознайомлені із поняттями "мережа" та процедурами аналізу мережевих структур у програмному забезпеченні (основні програми - UCINET, NetDraw, додаткові - Visone, Pajek, Siena). Курс також включає огляд основних сфер та прикладів застосування мережевого аналізу у соціальних науках, у т.ч. огляд політичних мереж, організаційних мереж та "вузлів", мереж мігрантів, тощо.

Соціологія сексуальності

5 триместр, 3 год/тижд., залік, Н.Я.Чушак, старший викладач.

Мета курсу - деконструювати популярне розуміння сексуальності як біологічного явища і запропонувати натомість його аналіз як історично та культурно обумовленого соціального феномену. Слухачки та слухачі курсу ознайомляться з низкою теоріи?, концепціи? та досліджень з тематики сексуальності. Ми розглянемо

сексуальність як інститут соціального контролю, і як сукупність суб'єктностеи?, практик, бажань, ідентичностеи? та смислів. Окрему увагу курс приділяє питанню владних стосунків, аналізу сексуальної? стратифікації? в суспільстві, механізмам (від)творення нормативних уявлень про сексуальність, перетину сексуальності, гендеру, класу та раси. В результаті курсу, слухачки і слухачі отримають розуміння основ соціології сексуальності; розвинуть навички критичного аналізу свого повсякдення та сучасних соціо-культурних процесів, що пов'язані із сексуальністю в Україні та світі; ознайомляться із засновками та методами феміністичної і анґажованої соціології.

Соціологія злочинності

5 триместр, 3 год/тижд., залік, А.В.Білецький, старший викладач.

«Соціологія злочинності» – це міждисциплінарний курс, в якому поєднуються соціологія, юриспруденція, психологія, політологія та ін. Цей курс дозволить сформувати у студентів знання про такі явища, як злочин та злочинність, особи злочинця і особи жертви, причин і умов злочинності, запобігання злочинності. Курс допоможе студентам сформувати аналітичні та практичні навички щодо опрацювання статистичних та емпіричних джерел, які містять відомості про злочинність. Особлива увага під час курсу буде приділена формуванню у студентів критичного ставлення до сучасної криміногенної ситуації в Україні.

Політична соціологія та соціологія еліт

5 триместр, 3 год/тижд., залік, М.І.Винницький, доцент, доктор філософії в галузі економічної соціології PhD

Мета навчального курсу політичної соціології ознайомити студентів із загальними принципами соціологічного аналізу різних політико-організаційних форм (макро рівня), їх ідеологічного підгрунтя та політичних процесів (мікро рівня) у сучасних суспільствах. У першій частині курсу розглядатимуться різновиди політичних ідеологій та соціальні чинники, які впливають на їх виникнення та інституціоналізацію в політичних партіях (зокрема, роль лідерства, ЗМІ, латентних соціальних розколів, різновидів само-ідентифікації соціальних груп). У другій половині курсу, втілення цих теоретичних концептів реальними політичним елітами в Україні розглядатиметься через аналіз сучасного процесу пошуку консенсусу еліт на різних рівнях. Також у курсі буде представлено сучасні дослідження мереж, що об'єднують українських елітних акторів, розглядатиметься само-ідентифікація представників еліт, їх зв'язок із ідеологічними течіями та соціальними процесами в інших країнах.

Соціальна психологія

5 триместр, 3 год/тижд., залік К.С.Мальцева, к.ф.н., доктор філософії, доцент.

Основні зацікавлення психологічних досліджень включають вивчення впливу індивідів один на одного, впливу групи на індивіда та взаємодію між групами. Психологи, як правило, більш близько вивчають внутрішньо-психологічні емоційні, когнітивні та мотиваційні процеси та їх причини/антесенденти в індивідах, тим часом, як соціологи звертають більшу увагу на груповий та інституціональний контексти соціальної поведінки. Соціальна психологія зводить докупи ці два набори феноменів, беручи їх обох до уваги при поясненні природи та причин людської поведінки. Крім закладання загально-теоретичного фундаменту та пояснення особливостей методології, цей ввідний курс в соціально-психологічну проблематику включає огляд таких основних тем, як соціальні норми, атитюди, мотивація, конформність, соціальна перцепція, авторитет, емоції, стереотипи, агресія, просоціальна поведінка, прив'язаність та когнітивні упередження.

Соціальна еволюція людини

5 триместр, 3 год/тижд., залік , К.С.Мальцева к.ф.н., доктор філософії, доцент.

Курс розглядає емпіричні матеріали та сучасні теоретичні моделі, що пояснюють еволюцію соціального інтелекту та соціальної поведінки серед Homo sapiens. Основні теми курсу стосуються людської здатності встановлювати стосунки (в тому числі домінантність та кооперативність), розуміти емоції та наміри інших, формувати ієрархії, існувати в сім'ях та розрізняти типи зв'язків між іншими індивідами (спорідненість, ворожнеча, дружній альянс) і використовувати цю інформацію у плануванні власної поведінки. Особливе місце займатиме тематика, пов'язана із людською відкритістю до соціалізації (здатності інтерналізувати соціальні норми та навчатися конвенціональностей поведінки), а також її ролі у формуванні соціальних груп та складних суспільств у процесі еволюції. Наводяться паралелі із соціальним життям інших груп приматів.

Соціологія міста

6 триместр, 3 год/тижд., залік , А.Д.Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент.

Курс спрямований дати студентам уявлення про основні підходи та концепції соціології міста та сучасного урбанізму, їхню історію та формування. Окремо аналізуються як розрив і розділення спеціалізованого соціологічного та загальнокультурного підходів до вивчення та аналізу міста та його феноменів, так і більш радикальні й міждисциплінарні урбаністичні підходи (т. зв. урбаністичні студії). Курс побудований на сучасної літератури з соціології міста та урбаністичних студії, аналізі емпіричних матеріалів, кейс-стаді.

Соціальні теорії в здоровї, хворобі та медицині

6 триместр, 3 год/тижд., залік , І.М.Мажак, к.соц. наук.

У межах курсу "Соціальні теорії в здоров'ї, хворобі та медицині" розглядаються класичні та сучасні соціальні теорії у сфері здоров'я, хвороби і медицини. Дані теорії згруповані та аналізуються за тематичними напрямами, а саме: ґендерні відмінності у здоров'ї; лікарі, пацієнти та медицина; нерівності в здоров'ї; здоровий спосіб життя; психічне здоров'я; альтернативна медицина і цилітельство та політика у сфері громадського здоров'я. Крім того, на семінарських заняттях курсу будуть опрацьовані такі теми як: структурно-функціональний підхід до систем охорони здоров'я; теорія конфлікту та нерівності у здоров'ї; символічний інтеракціонізм та стигматизація осіб з психічними розладами; теорії соціального капіталу і здоров'я та інтерсекціональна теорія та здоров'я.

Публічна соціологія

6д триместр, 4 год/тижд., залік , А.М.Рябчук, кандидат наук, доцент.

Курс має на меті ознайомити студентів з науковими дискусіями щодо публічної ангажованості соціолога, вказати на роль, яку відіграють провідні сучасні соціологи у поясненні і зміні суспільства у якому вони живуть і працюють, та заохотити самих студентів до проведення ангажованих соціологічних досліджень. Слухачі курсу читатимуть і обговорюватимуть класичні тексти, де обґрунтовується необхідність публічної ангажованості науковця (Ч. Р. Мілз, П. Бурдьє), ознайомляться з походженням самого поняття "публічна соціологія" (М. Буравой) і зі спробами науковців критично осмислити наявний суспільний устрій і окреслити альтернативи (проект "Реалістичні утопії" під керівництвом Е.О.Райта). Окрему увагу буде приділено активістській методології. Паралельно з теоретичним та методологічним екскурсом студенти обговорюватимуть можливості для публічної соціології у пострадянському міському просторі. У співпраці з соціальними активістами, митцями і журналістами, слухачі курсу матимуть можливість здійснити соціологічний аналіз міських суспільних рухів у Києві і таким чином долучитися до вирішення соціальних

проблем у пострадянському місті (нелегальної забудови, екологічних проблем, проявів ксенофобії, міської маргінальності тощо).

Гендер і політика

6д триместр, 4 год/тижд., залік , Т.О.Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент.

Метою курсу є розгляд ґендерних відносин у політичній сфері суспільства. Програма курсу передбачає поглиблення теоретичних знань, набутих студентами у процесі вивчення соціальної структури суспільства. Опанування курсу передбачає засвоєння знань про сутність гендерної рівності як складової частини інституту політики. Основне завдання курсу полягає у тому, аби ознайомити слухачів з поняттям ґендерної стратифікації суспільства, ґендерними особливостями формування і динамікою владних відносин у ньому, основ ґендерної політики та руху за рівні права і можливості чоловіків і жінок. Окрім того, даний курс передбачає розгляд успішних моделей ґендерної політики у західних (наприклад, скандинавських) суспільствах.

Соціологічна соціальна психологія нерівності

7 триместр, 3 год/тижд., залік , С.М.Оксамитна, доктор соціологічних наук, професор

Соціальна нерівність має важливий психологічний вимір: як і чому така нерівність впливає на способи, якими люди думають, відчувають і діють? І що теорія та дослідження можуть сказати нам про психологічні фактори та процеси, які допомагають зберегти та виправдати економічну нерівність? Соціальна психологія займає центральне місце у вивченні нерівності, оскільки вона забезпечує основні інструменти для аналізу зв'язків між масштабними структурами нерівності та індивідуальними почуттями, думками та поведінкою. В контексті нерівності на сприйняття та реакцію людей впливає цілий ряд соціально-психологічних процесів, включаючи соціальне порівняння, відносну депривацію, сприйняття справедливості, соціальної ідентичності, відносини влади та ідеологічні позиції. Як формуються наші уявлення про соціальні статуси, класові та гендерні відмінності? Які основні соціально-психологічні процеси, завдяки яким нерівність створюється, відтворюється та чиниться опір у міжособистісній взаємодії?

Релігія та глобалізація

7 триместр, 3 год/тижд., залік , А.В.Арістова, доктор філософських наук, професор

Метою курсу є формування базових знань з питань глобалізації релігії, взаємовпливу глобалізаційних і соціорелігійних процесів, а також розвиток навичок аналізу світових і локальних релігійних ситуацій. Ми проаналізуємо історичний і сучасний розвиток світових релігій як «універсальних проектів» та успішність вироблених ними глобалізаційних моделей. Слухачі курсу познайомляться з тенденціями змін глобального релігійного ландшафту, викликами, кинутими «поверненням» релігії у світову політику, наслідками впливу глобалізації на етнорелігійну ідентичність; дізнаються про сучасні трансформації у функціонуванні релігійних комплексів (зокрема релігійних поглядів і практик, релігійних організацій, релігійної комунікації, міжрелігійних відносин). Значну увагу буде приділено причинам і наслідкам релігійних конфліктів у глобалізованому світі, а також специфіці релігійно мотивованого тероризму. Курс належить до циклу професійної та практичної підготовки для студентів за спеціальністю «соціологія» й орієнтований насамперед на студентів 4 року навчання; допускається запис студентів 3 року навчання. Студенти інших спеціальностей 3–4 років навчання можуть обирати цей курс в циклі дисциплін вільного вибору за умови наявності базових знань у царинах соціології, політології та релігієзнавства.

Соціологія реклами

7 триместр, 2 год/тижд., залік , А.Д.Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент.

У межах курсу ми будемо оговорювати основні підходи до реклами як соціального феномену з точки зору соціології. Також будемо говорити про зв'язок реклами, масової свідомості, споживання (зокрема індивідуального споживання реклами); розглянемо основні сучасні теорії функціонування реклами у соціальному просторі; будемо аналізувати рекламні впливів у суспільстві, що трансформується, обговорювати (взаємо?)впливи реклами і суспільства/соціальної реальності.

Фемінізм як соціальна теорія і суспільний рух

8 триместр, 3 год/тижд., залік , Н.Я.Чушак, старший викладач.

Метою курсу є соціологічний аналіз фемінізму як суспільного руху та методологічного підходу в соціальних науках. Основне завдання курсу полягає в ознайомленні слухачок і слухачів із становленням і розвитком основних феміністичних ідеологій та відповідних організаційних форм у світі загалом і в Україні зокрема, розмаїттям напрямків фемінізму і соціальних проблем, які вони намагаються розв'язати, успішними ініціативами жіночого руху задля забезпечення рівних прав і можливостей для жінок у світі, а також із феміністичною методологію у соціологічних дослідженнях. У курсі вивчатимуться особливості становлення як "класичного" феміністичного руху (так званих трьох хвиль фемінізму), так і сучасних напрямків цього суспільного руху в контексті проблематизації низки інших суспільних ієрархій (фемінізм Третього світу тощо). Окрім того, даний курс передбачає розгляд дискусій щодо ролі феміністичної методології у соціології загалом, розвитку теорії ґендера і забезпеченні ґендерної рівності зокрема.

Організаційні студії

8 триместр, 3 год/тижд., залік , Л.О.Малиш, доктор соціологічних наук, доцент.

Е. Гідденс відмічає, що соціальні організації «не тільки супроводжують нас у цей світ, а й фіксують наш поступ на життєвому шляху і проводжають нас в останню путь». Така «повсюдність» соціальних організацій створює широкі можливості для соціологічного вивчення як засобів забезпечення їхнього ефективного функціонування (управління та керівництва в організаціях, моделей організаційної бюрократії, творення роботи, особливостей формальних та неформальних відносин у організації тощо), так і основних загроз, які виникають на різних етапах життєвого циклу організації (вигоряння, трудоголізму, низького задоволення працею, нелегальних практик у організаціях тощо).

Економічна соціологія і соціологія підприємництва

8 триместр, 3 год/тижд., залік М.І.Винницький доцент, доктор філософії в галузі економічної соціології PhD

Мета навчального курсу економічної соціології та соціології підприємництва - ознайомити студентів із загальними принципами соціологічного аналізу різних організаційних форм економіки (макрорівня) та економічних процесів (мікрорівня) в суспільствах з ринковими економіками. В першій половині курсу розглядаються соціологічні пояснення історичного розвитку капіталізму як системи організації виробничих відносин (Маркс, Вебер, Поляній), а також місця "ринку" як суспільного феномену в загальній концептуалізації суспільства нео-класичних економістів, нео-інституціоналістів і структурних функціоналістів. У другій половині курсу розглядатиметься підприємець як базовий соціальний елемент ринкового суспільства, зокрема психологічні особливості підприємців, їх суспільне походження, їх укоріненість у ширші соціальні процеси, їх агентність у процесах суспільних трансформацій.

Африканські суспільства після колоніалізму

8 триместр, 3 год/тижд., залік , А.М.Рябчук, кандидат наук, доцент

У межах курсу ми будемо оговорювати сучасний стан африканських суспільств та їх розвиток після колоніалізму - умовно від 1960 року й до сьогодні. Також ми будемо говорити про пост-колоніалізм як такий, обговорювати й аналізувати проблеми, з якими стикаються африканські суспільства, особливо проблеми нерівностей (класових, расових, гендерних тощо) як всередині цих суспільств, такі на глобальному рівні.

Здоров'я та медицина суспільства

8 триместр, 3 год/тижд., залік , Т.Г.Степурко, кандидат наук, доцент

Метою курсу є зацікавити студентів проблематикою здоров'я та системи охорони здоров'я, а також підвищити загальний рівень обізнаності студентів з питань захисту здоров'я. В результаті курсу студенти розумітимуть основи підходу доказової медицини, отримають міждисциплінарні базові знання щодо організаційної, системної та поведінкової складових системи охорони здоров'я, зокрема щодо практик профілактики та запобігання хвороб (вакцинацій, епідеміологічних заходів тощо), особливостей практики а професії лікарів; матимуть уявлення про формування цінностей та ставлень щодо здоров'я, хвороб та лікування.

Моніторінг і оцінювання програм та проектів міжнародного розвитку

8 триместр, 3 год/тижд., залік , А.Є.Мирошниченко, старший викладач

Це практичний авторський курс, спрямований на розширення можливостей слухачів на ринку праці. Мета курсу – познайомити слухачів із сектором міжнародного розвитку: програмами та проектами, що впроваджуються міжнародними організаціями в Україні, а також з тим як можна використати вже набуті навички зі збору та аналізу даних для вимірювання успішності програм та проектів. Слухачі набудуть навички розробки «логічних моделей» / «теорій змін», індикаторів успішності (також відомих як KPI), ознайомляться з методичними підходами до оцінювання, та верифікації якості даних. Курс стане корисний всім, хто планує працювати у проектах або програмах, у громадському, державному чи комерційному секторах, оскільки поєднує в собі ключові знання та підходи з проектного менеджменту, а також огляд підходів до організації, збору та аналізу даних, потрібних для прийняття управлінських рішень.

Соціологія культури

8 триместр, 3 год/тижд., залік , А.Д.Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент

Спеціалізований теоретичний курс, спрямований на вивчення суспільних чинників, що виступають соціальними детермінантами здоров'я. Присвячений взаємодії між суспільством та здоров'ям, цей курс зосереджено впливі різних соціальних інститутів та процесів (сім'я, робота, вік, гендер, рівень освіти, положення в ієрархії, соціальний капітал, міграція тощо) на захворюваність та смертність у сучасних суспільствах

Соціологія здоров'я

8 триместр, 3 год/тижд., залік ,К.С.Мальцева , к.ф.н., доктор філософії, доцент.

Соціологія здоров'я являє собою спеціалізований курс, спрямований на вивчення суспільних чинників, що виступають соціальними детермінантами здоров'я. Присвячений взаємодії між суспільством та здоров'ям, цей курс зосереджено на впливі різних соціальних інститутів та процесів (сім'я, робота, вік, гендер, рівень освіти, положення в ієрархії, соціальний капітал, міграція тощо) на морбідність та смертність у сучасних суспільствах. Цей курс комбінує наголос на емпіриці із рафінуванням теоретичного знання з медико-соціологічної проблематики, здобутого на раніших навчальних етапах.

Соціологія дитинства

8 триместр, 3 год/тижд., залік , Т.О.Саніна, кандидат наук, доцент

Соціологія дитинства є частиною вікової соціології. В курсі розглядаються етапи соціалізації починаючи від народження і до досягнення дитиною повноліття, моменту становлення особистості. Детально розглядатимуться основні соціальні навички особистості на різних етапах життя щодо встановлення стосунків із соціальним оточення, а також динаміка розвитку цих стосунків. Велику увагу буде приділено раннім етапам соціалізації (від народження), які, за даними сучасних досліджень мають велике значення для подальшого формування особистості. Важливе місце відведено розглядові вікових криз та базових потреб кожної вікової групи. Курс розраховано на соціологів. Однак він також буде цікавий і майбутнім батькам. Передбачається, що значну частину часу студенти приділять самостійній дослідницькій роботі поштовхом до якої будуть знання отримані протягом лекційних занять та семінарських обговорень. Дослідницька робота може базуватись на аналізі оригінальних первинних емпіричних даних отриманих студентом протягом практичного дослідження (спостереження, опитування, експеримент, кейс-стаді тощо), на вторинних даних, зібраних іншими дослідниками, на оглядах і порівняні теоретичних джерел, а також на аналізі текстів й історичних джерел

055 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія міжнародних відносин

1, 2, 2д семестри, 3 год/тижд., екзамен, 10,5 кредитів, Д. Іщенко, кандидат історичних наук, старший викладач.

Курс висвітлює стосунки між акторами на головних локальних і геополітичних аренах світу від найдавніших цивілізацій до кінця XX сторіччя. Завдяки конкретним історичним прикладам показано, як взаємодіяли й конкурували поміж собою «політичні», «етнополітичні» й «національні» утвори в різних частинах людської ойкумени. Розгляд їхніх контактів ув'язано, одночасно, з буттям відповідних цивілізаційних об'єднань, а також із зіткненнями на міжцивілізаційному рівні. В частині присвяченій модерності окремий наголос зроблено на явищі глобалізації й на інших процесах, які позначилися на системі міжнародних відносин у сьогоденні.

Суспільні комунікації

2д семестр, 3 год/тижд., залік 2 кредити, Д. Орлова, PhD in Political Science, старший викладач.

Метою курсу є розвиток навичок роботи в інформаційній сфері в сучасному мультіцінностні

суспільстві. Під час курсу слухачі ознайомляться з цивілізаційним і ціннісним підходами в сучасній науці, дізнаються про ціннісні основи сучасних цивілізацій, придбають базові навички роботи зі смисловими кодами цивілізацій, навчаться працювати з характерними стереотипами з базовими інформаційними повідомленнями, а також реконструювати інокультурні інформаційні масиви. У процесі викладання курсу буде використовуватися комплексна методологія на основі як класичних, так і інноваційних підходів і розробок, адаптованих для цільової аудиторії студентів спеціальності міжнародні відносини.

Світові цивілізації
2, 2д семестри, 3 год/тижд., екзамен, 7 кредитів, В.О. Кушніренко, кандидат політичних наук, доцент.

Мета курсу – розгляд культурно-цивілізаційного контексту міжнародних відносин. Значне місце приділяється методології цивілізаційних досліджень, акцентується увага на навичках роботи дослідника. Охоплення основних сучасних культурно-цивілізаційних ареалів формує широкий та комплексний підхід у вивченні міжнародних відносин та суспільно-політичних моделей, що, в свою чергу, надає студентам можливість подолання одновимірного погляду в традиційних суспільно-політичних науках.

Вступ до спеціальності
1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.М. Гнатюк, доктор політичних наук, доцент.

Курс ставить за завдання ознайомити студентів із майбутнім фахом та основами міжнародних відносин.

Міжнародні організації та глобалізація
2, 2д семестри, 3 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Андре Ернст Хертель, PhD in Political Science, доцент.

В курсі розкриваються основні міжнародні організації сучасного світу, принципи їх побудови та функціонування, вплив на світову політику.

Міжнародне право
2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредита, Т. Бортко, кандидат юридичних наук, доцент.

Курс розкриває особливості міжнародно-правового регулювання сфери міжнародних відносин. Він є коротким оглядом загальної та особливої частин міжнародного публічного права та базується на ознайомленні з особливостями, основними поняттями, категоріями, інститутами та галузями міжнародного права.

Соціально-політичні історії сучасності та історія ідей
1, 2 семестри, 3 год/тижд., екзамен, 8 кредитів, Н.А. Амельченко, кандидат філософських наук, доцент.

Курс надає ґрунтовну базу теоретичної спадщини світової, насамперед, європейської політичної теорії, яка лежить основі виникнення сучасних теорій міжнародних відносин. Курс спрямований на розвиток схильності до творчого мислення та самостійного прийняття відповідних рішень, до роботи з джерелами. В курсі роз'яснюються основні концептуальні підходи до визначення понять «суспільство», «держава», «суверенітет», «влада», «політика (її суб'єкти у сучасному світі), «ідеологія» у їх історичній еволюції та сучасному наповненні. Сучасний зміст цих понять верифікується на основі емпіричного матеріалу українських політичних реалій та міжнародних відносин, що передбачає застосування методу кейс-стаді, тобто аналізу конкретних прикладів суспільно- політичних подій і процесів для прояснення змісту засадничих понять.

Англійська мова (за професійним спрямуванням)
3, 4, 4д семестри, 4 год/тижд., заліки, екзамен, 10 кредитів.

Курс спрямований на підготовку студентів з урахуванням комунікативних потреб у їх майбутній професійній діяльності. Мета курсу – формування і розвиток навичок та удосконалення мовної компетенції у сферах міжнародних відносин та суспільних комунікацій.

Основи цивілізаційної теорії
4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити.

Мета курсу – розгляд культурно-цивілізаційного контексту міжнародних відносин. Значне місце приділяється методології цивілізаційних досліджень, акцентується увага на навичках роботи дослідника. Охоплення основних сучасних культурно-цивілізаційних ареалів формує широкий та комплексний підхід у вивченні міжнародних відносин та суспільно-політичних моделей, що, в свою чергу, надає студентам можливість подолання одновимірного погляду в традиційних суспільно-політичних науках.

Міжнародні організації та глобалізація
3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити.

Курс присвячений ознайомленню з основними міжнародними організаціями сучасного світу, принципами їх побудови та функціонування, впливу на світову та українську політику.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Політична історія європейської інтеграції
3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити.

Даний курс присвячений розкриттю змісту ключових понять та концептуальних підходів, на яких базується вивчення міжнародних відносин європейськими дослідниками, ознайомлення студентів з теоретичними надбаннями європейської науки про міжнародні відносини.

Діяльність міжнародних організацій у глобалізаційних процесах
4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити.

В курсі розкриваються принципи та особливості функціонування основних міжнародних організацій сучасного світу та їх впливу на світову та українську політику.

Вступ до «Могилянських» студій
1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити.

Курс розкриває особливості організації навчального і наукового процесу в НаУКМА.

Історія Києво-Могилянської академії
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити.

Курс зорієнтований на вивчення становлення на розвитку Києво-Могилянської академії як освітнього закладу та просвітницького осередку та його роль в суспільно-політичному житті України.

Правові системи сучасності
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3кредити.

Мета курсу - компаративний аналіз конституційних процесів та конституцій в країнах „розвинутої демократії" та в посткомуністичних країнах. В курсі розкриваються основні правові та ідеологічні засади конституцій різних країн, визначаються критерії демократичності та ефективності конституційного процесу. Курс призначений для формування демократичної правової культури студентів.

Філософія
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити.

Предмет дисципліни включає: розгляд філософії як соціокультурного феномену; аналіз структури, методів та функцій філософії; визначення категорій філософії, їх змісту і функцій; означення основних етапів розвитку філософської думки; основні питання онтології, антропології, гносеології, феноменології, аксіології тощо; осмислення основ практичної філософії.

Соціальна антропологія сучасності: європейські моделі осмислення
4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити.

Предметом курсу є аналіз соціально-антропологічної рефлексії життєдіяльності та умов самоконституювання людського суб'єкта за зв'язністю соціальної антропології з практичною філософією та методологією соціально-гуманітарного знання. Мета і завдання вивчення дисципліни - ознайомити студентів із предметною сферою соціально-антропологічних досліджень, їх взаємодією з комплексом філософських і наукових дисциплін, способом аналізу соціально-антропологічної проблематики в контексті найвпливовіших сучасних методологій; сформувати навички самостійної орієнтації в концепціях і поняттях сучасної соціально-антропологічної науки на підставі опрацювання текстів найбільш презентативних персоналій.

Сучасна політична філософія
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити.

Метою викладання курсу є оволодіння політичною філософією як основною складовою сучасного політико-теоретичного знання, а також в якості способів обґрунтування найбільш впливових політичних ідеологій сучасності. Курс структурований за проблемним принципом та включає розгляд таких основних напрямків сучасної політичної думки: позитивізм та політична філософія в історії політичної науки, неомарксизм (Франкфуртська школа), „консервативна революція" та націонал-соціалізм, неолібералізм, комунітаризм та неоконсерватизм, мультикультуралізм, комунікативні теорії суспільства та політики, сучасна націологія.

Вступ до регіональних студій
3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити.

Навчальна дисципліна покликана розкрити регіональні особливості міжнародних відносин. Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про особливості країн, їх історії, процесу державотворення, формування їх зовнішньополітичної орієнтації.

061 ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – ЗВ`ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до політології

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *О. В. Гарань, доктор історичних, професор*

Курс присвячений вивченню основ політології та ставить за мету опанування студентами основних понять політології на конкретних прикладах української політики. Крім власне політологічного матеріалу, у курсі широко використовуються також дані політичної соціології та новітньої історії.
У результаті вивчення курсу студент повинен: бути ознайомленим із основними поняттями політології та їх застосуванням до конкретних прикладів української політики; мати навички аналізу політичного процесу на прикладі України.

Вивчення навчальної дисципліни відкриває шлях до додаткової спеціалізації minor з політології та закладає підвалини до опанування курсів "Порівняльна політологія", "Історія української політичної думки", "Політична система України".

Вступ до спеціальності

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор, А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Ознайомлення майбутнього фахівця із сутністю зв'язків з громадськістю як сферою діяльності та соціальним інститутом, основними підходами до визначення ПР, його функціями і принципами, історичними моделями. Дати можливість розглянути еволюцію становлення і розвитку професії паблик рілейшнз, сучасні тенденції розвитку системи ПР, її значення у сучасному світі та ознайомитися з основними вимогами до професійних та особистісних якостей фахівця сфери зв'язків із громадськістю.

Основи соціології

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *І. М. Мажак, кандидат соціологічних наук, доцент*

Метою курсу "Основи соціології" є ознайомлення з основами соціологічного знання. Формування у студентів уявлення про соціологію як науку, її методи дослідження та практичне застосування. Отримання студентами знання про сучасне суспільство. Ознайомлення студентів з основними поняттями й теоретичними напрямами соціології.

Психологія

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *О. В. Яковенко, старший викладач.*

Мета вивчення дисципліни полягає у створенні загальнотеоретичної бази та оволодіння загальнопсихологічним інструментарієм для успішного вивчення наступних теоретичних, практичних і прикладних навчальних курсів психологічного циклу.

Менеджмент

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *Н. О. Бурбело, старший викладач.*

Основною метою курсу є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття практичних навичок аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища компанії, підготовки та прийняття управлінських рішень.

Методи ситуаційного аналізу в сфері PR

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, О. С. Артикуца, старший викладач*

Ознайомлення майбутнього фахівця з цілісною системою основних принципів, форм і методів дослідницької та аналітичної роботи в сфері зв'язків з громадськістю, набуття теоретичних знань та практичних навичок щодо вивчення діяльності організації, компанії, вміння за допомогою аналізу описати ситуацію, в якій вона перебуває на даний момент, зробити прогноз її розвитку та дати рекомендації щодо оптимізації її комунікаційного середовища. У ході вивчення курсу дати студенту можливість сформувати розуміння змісту процесів, що відбуваються в комунікативному просторі суспільства та організації, виробити навички адекватного використання стандартних кількісних і якісних методів вивчення реального стану зв'язків організації з цільовими групами громадськості. Студент отримає основні навички дослідницької роботи в сфері PR для проведення ситуаційного аналізу за допомогою таких спеціальних методів, як моніторинг ситуації, SWOT-аналіз, PR-аудит, комунікаційний аудит, аудит медіа-портрету організації, соціальний аудит тощо.

Основи соціальних комунікацій

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Метою курсу є надати майбутньому фахівцеві із зв'язків з громадськістю цілісну уяву про феномен комунікації та практику комунікаційної взаємодії у сучасному інформаційному суспільстві; сприяти умінню

аналізувати інформаційні потоки та формувати власне позитивне комунікативне середовище, аналізувати типи комунікативної взаємодії та оптимально використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

Основи наукових досліджень

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *О.О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Метою курсу є надати майбутньому фахівцеві із зв'язків з громадськістю базові знання з основ методології науки та організації наукових досліджень. Пояснити та місце наукових знань в сучасному суспільстві. Дати студентам необхідні навички з розробки методології та проведення наукових досліджень, критеріїв наукового аналізу. Ознайомити з новими ідеями та течіями в сфері наукового пізнання.

Теорія і практика журналістики

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *А.В. Яковець , кандидат філологічних наук, доцент*

Предмет навчальної дисципліни – ознайомлення студентів із теоретичними основами журналістики, засвоєння знань із першооснов журналістської діяльності в її історичних та сучасних формах, вироблення практичних навичок аналізу журналістського продукту та створення власних медіа матеріалів, а також здійснення системного аналізу масово-комунікативних процесів суспільно-політичного життя.

Кризові комунікації

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Метою курсу є ознайомити студентів з місцем кризових ПР в діяльності державних, громадських та комерційних організацій, з основами запобігання кризовим ситуаціям, навчити їх технологіям поведінки в умовах кризи, конфлікту та надзвичайного стану, виробити практичні навички ефективної комунікації під час кризи, боротьби з чутками та володіння іншим методами менеджменту кризи.

Організація та планування ПР-кампаній: теорія, стратегія, тактика

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *О. В. Некрасова,, кандидат історичних наук, доцент*

Основною метою курсу є формування системи знань про планування, організацію та проведенні масштабних ПР-кампаній в роботі державних, недержавних (НДО) та підприємницьких організацій.
Завдання дисципліни: закласти теоретичні та практичні основи планування, організації та проведення масштабних ПР-кампаній; ознайомити студентів з типами масових кампаній, їх принципами та елементами; засвоїти основні етапи підготовки та реалізації плану ПР-кампаній; навчити створювати презентацію плану ПР-кампанії

Стратегія і тактика PR

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Інтегровані комунікації

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Сутність інтегрованих комунікацій, їх складові. Інструменти та канали інтегрованих комунікацій. Модель PESO. Вплив інтегрованих комунікацій на формування бренду і репутації. Особливості застосування інтегрованих комунікацій в різного типу організаціях/кампаніях. Розробка стратегії інтегрованих комунікацій.

Курсова робота

4 семестр, 0 год/тижд., тезаа , 3 кредити, *викладачі кафедри*

Організація зв'язків із ЗМІ

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Медіаменеджмент

4д семестр, 4 год/тижд. залік , 3 кредити, *В. В. Сидоренко, старший викладач*

Професійні стандарти стандарти PR- діяльності

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Мета вивчення дисципліни надати студентам розуміння необхідності дотримання PR-фахівцями етичних норм, ознайомитися з основними документами з цього питання, які прийняті міжнародними організаціями PR. Студенти отримають інформацію щодо практики застосування етичних норм PR-консультантів в Україні та за кордоном, а також щодо основних нормативних актів, які регулюють діяльність PR-фахівців в Україні. В результаті вивчення курсу студент зможе: пояснити причини зростання етичних принципів в діяльності PR-фахівця; назвати етичні принципи PR-фахівця, визначені міжнародними і національними кодексами етики та професійної поведінки; демонструвати вміння обирати різні шляхи підвищення стандартів PR; дотримуватися етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу діяльності на суспільство; перераховувати норми законодавства в сфері інформаційної політики; застосовувати норми законодавства у професійній діяльності; дотримуватися професійних стандартів. .

Діджитал комунікації

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен , 4 кредити, *А.В. Мельник , старший викладач*

Загальні засади управління PR-кампаніями у цифровому середовищі та основні інструменти digital-комунікацій. Стратегія і тактика у digital-комунікаціях. Соціальні мережі та месенджери. Відеохостинги та стрімінгові сервіси. Моніторинг, аналітика, оцінка ефективності та звітність у digital-комунікаціях. Веб-інструменти.

Маркетинг

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен , 4 кредити, *Н. О. Бурбело, старший викладач.*

Філософія даного курсу полягає в тому, що компанії, які використовують маркетингову концепцію, орієнтовані на довгостроковий успіх. Забезпечення успішного і довгострокового функціонування компанії можливе завдяки стратегічному мисленню топ-менеджмента і інтегрованості маркетингу в загальну систему управління організацією. Маркетинг передбачає оволодіння знаннями в області маркетингових досліджень, сегментації і позиціонування, цінової політики, просування і стимулювання збуту, продажів. Курс орієнтований на оволодіння студентами навиків як стратегічного, так і оперативного характеру для здійснення успішної маркетингової діяльності.

Репутаційний та бренд менеджмент

5 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент,*

Мета вивчення дисципліни: розвиток професійних знань і навичок створення бренду та управління репутацією організацій, компанії. В результаті вивчення курсу студенти зможуть: пояснити сутність бренду і репутації; назвати механізми формування та корекції бренду; скласти та обґрунтувати план розбудови/корекції бренду організації; пояснити місце та роль бренду у формуванні комунікаційної стратегії організації; знати основні сучасні технології формування чинників «бренд» та «репутація» організації сучасними інструментами комунікацій; розробити стратегію формування бренду організації/компанії.

Веб- технології в PR

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *А.В. Мельник , старший викладач*

Загальні засади застосування веб-технологій у PR-діяльності. Практика створення веб-сайтів на онлайн-конструкторах та системах управління контентом (CMS). Основні підходи до просування та оптимізації веб-ресурсів. Аналітика та оцінка ефективності.

Внутрішньокорпоративні комунікації

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Внутрішньокорпоративні комунікації. Корпоративна культура. Як вона формується засобами ВКЗГ. Місія, бачення та цінності - важливість для ВКЗГ. Кампанії для ВКЗГ. ВКЗГ під час трансформацій. Ключові повідомлення для ВКЗГ. Лінійна комунікація у ВКЗГ. Інтранет. Події. Корпоративне відео. Канали

комунікації ВКЗГ. Корпоративне видання. Методи оцінювання ефективності ВКЗГ. ВКЗГ у мультикультурному середовищі.

Курсова робота

6 семестр, 0 год/тижд., тезаа , 3 кредити, *викладачі кафедри*

Основи виробництва медіапродукту

6 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити

Оцінка ефективності комунікаційної діяльності

7 семестр, 4 год/тижд. екзамен, 5 кредитів, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор*

Метою курсу є вивчення принципів, стандартів і основних методів оцінки ефективності PR-діяльності та їх переваг. Студенти оволодіють навичками обирання критеріїв діагностики змін на різних етапах і рівнях виконання комунікаційної діяльності та проведення оцінки загальних результатів реалізації не тільки конкретних PR-програм, але й тривалих PR-стосунків організації з громадськістю. Увага звертається на головні компоненти оцінки зв'язків з громадськістю, стандарти та методи вимірювання досягнення інформаційних, мотиваційних і поведінкових цілей PR-кампаній, а також на ціннісні оцінки загальної PR-активності.

Сталий розвиток організацій

7 семестр, 4 год/тижд. залік, 5 кредитів, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Мета вивчення дисципліни формування базових знань з теорії та практики сталого розвитку, формування навичок розробки стратегій сталого розвитку та підготовки комунікаційних кампаній. В результаті навчання студенти зможуть: пояснити сутність сталого розвитку; назвати цілі сталого розвитку, національні завдання й індикатори їх досягнення; аналізувати різні аспекти сталого розвитку; ілюструвати практики сталого розвитку світових і національних компаній/організацій; розробляти стратегію сталого розвитку; розробляти комунікаційні кампанії впровадження політик сталого розвитку; оцінювати рівень підготовки нефінансових звітів.

Іміджелогія

8 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент,*

Мета вивчення дисципліни - розвиток професійних знань і навичок формування іміджу організацій, компанії, особистості.

В результаті вивчення курсу студенти зможуть: пояснити сутність іміджу (стереотипу, образу);
перелічити принципи формування та корекції іміджу; назвати механізми формування та корекції іміджу;
обґрунтувати етнопсихологічні особливості сприйняття іміджу;скласти та обґрунтувати план розбудови/корекції ПР-іміджу організації; перелічити основні комунікаційні інструменти формування іміджу.
пояснити особливості сучасного інформаційно-комунікаційного простору.

Менеджмент створення PR-подій

8 семестр, 4 год/тижд. залік, 5 кредитів, *О. В. Некрасова, кандидат історичних наук, доцент*

Основною метою курсу формування системи знань про планування, організацію та проведенні ПР-подій та інформаційних приводів для державних, недержавних (НДО) та підприємницьких організацій, що дозволяють одержати бажане паблісіті. Курс дозволить сформувати практичні навички планування ПР-події, її комунікаційної підтримки, підготовки інформаційних матеріалів для організації паблісіті.

ПРАКТИКА

Практика навчальна

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Практика виробнича

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

-

ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Вступ до «Могилянських» студій

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити

Програма навчального курсу передбачає розкриття теоретичних засад становлення єдиного простору вищої освіти в Європі та особливостей впровадження основних принципів Болонського процесу в НаУКМА, представити їх історичне становлення та сучасні тенденції розвитку; розкрити особливості навчального процесу в НаУКМА, основи організації наукових студій та самостійної роботи, надати навички роботи з джерелами інформації та познайомити з університетською бібліотекою та її ресурсами, надати основні вміння щодо самоорганізації та поведінки в університетському середовищі, виробити у студентів навички узагальнення та практичного використання отриманих знань

Антропологія

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *А.Я. Боднар, кандидат психолоічних наук, доцент*

Антропологія — біологічна наука, що вивчає тілесну природу людини, її походження і подальший розвиток, близько стоїть до суспільних наук, також наука про походження й еволюцію людини, утворення людських рас і про нормальні варіації фізичної будови людини

Конфліктологія

2д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Історія та розвиток конфліктології як науки. Сучасні теорії конфлікту. Загальна характеристика соціального конфлікту. Політичній конфлікт, його визначення та ідентифікація. Етнонаціональні конфлікти. Особливості сучасних міжнародних конфліктів. Основні підходи до вивчення та аналізу конфлікту. Переговори. Особливості сучасних міжнародних переговорів

Міжнародні комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Розвиток системи паблик рілейшнз у США. Система забезпечення PR-індустрії в США. Система паблік рілейшнз у Великій Британії. PR в європейських країнах. Система зв'язків з громадськістю в посткомуністичних країнах. Нові ринки PR-послуг.

Основи підприємництва

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.М.Титарчук, кандидат економічних наук, доцент*

Ознайомлення майбутнього фахівця із сутністю підприємництва є передумовою економічного зростання, який базується на підприємницькій ініціативі в різних сферах економіки та видах організаційно-правових форм ведення підприємницької діяльності. Представлений курс "Основи підприємництва" дозводить пілготувати фахівців, які мають глибокі теоретичні та практичні знання, можуть узагальнити наявний досвід ведення підприємницької діяльності в різних країнах світу, розробити комунікаційні кампанія представлення вітчизняних підприємств на світовій арені та налагодити зв'язки бізнесу із громадськістю та "третім" сектором.

Техніка ділових презентацій

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Цей курс призначений для формування різних видів навичок для ефективної презентації. Впродовж значного періоду навчання студенти будуть розробляти презентації та вибирати відповідні інструменти для досягнення цілей, що ставляться. За результатами курсу студент повинен: вміти визначати цільові аудиторії та їх потреби; формувати ефективні меседжі; будувати ефективний публічний виступ;створювати презентації професійних порт фоліо;а аналізувати проведену презентацію з метою критичної оцінки своєї поведінки та обліку зроблених помилок.

Урядові комунікації

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Сутність і принципи урядових комунікацій. Особливості урядових комунікацій. Види комунікаційних стратегій урядових органів. Типи комунікацій урядових органів. Сутність менеджменту новин. Закономірності формування державного брендінгу. Використання PR інструментів і технологій в діяльності державних органів

Практикум з комунікацій в соціальних медіа

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Розробка комунікаційної digital-стратегії. Побудова бренду в соціальних медіа. Правила нарощування social visibility. Робота із різними комунікаційними digital-інструментами. Контент для соціальних медіа. Кризові комунікації у режимі онлайн. Співпраця зі ЗМІ та журналістами через соціальні медіа.

Технології підготовки та поширення інформаційних ПР-матеріалів

4д семестр, 6 год/тижд., залік,4 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Засади ефективних комунікацій. PR-матеріали для медіа. PR-матеріали для розповсюдження онлайн. PR-матеріали для комунікації безпосередньо з громадськістю (direct public information/mass communication). Особливості поширення PR-матеріалів через різні комунікаційні канали.

.

Політичні комунікації

5 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*,

Мета вивчення дисципліни - формування системи знань про сутність ПР у політиці в цілому і у виборчих кампаніях зокрема. В результаті вивчення курсу студенти зможуть:
Пояснити сутність політичного ПР. Охарактеризувати специфіку ПР у виборчому процесі. Назвати загальні принципи стратегії та тактики ПР у виборчий кампанії. Назвати комунікаційні ПР-технології, які застосовуються в політиці. Перелічити основні технології розбудови та реалізації політичного іміджу. Обґрунтувати вибір методик застосування антикризового ПР у виборчих кампаніях. Етичні принципи та вимоги до професійних фахівців з політичного ПР.

.

Теорія і практика рекламної діяльності

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Бізнес комунікації

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити

Комунікації громадського сектору

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Особливості громадського сектору, які обумовлюють необхідність застосування комунікаційних інструментів й технологій. Роль комунікацій для громадського сектору. Канали комунікації громадського сектору за моделлю PESO. Роль комунікації у формуванні репутації організацій громадського сектору. Механізми співпраці громадського сектору з органами влади і бізнесом. Фандрейзингові кампанії.

Практикум "Медіа технології роботи в телевізійній студії"

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*.

Копірайтинг

6д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Аналіз комунікаційних завдань та цільової аудиторії. Розробка та аналіз контенту. Робота з ключовими повідомленнями. Правила створення ефективних заголовків. Особливості контенту для соціальних мереж. Специфіка публічних виступів, підготовка інформаційних повідомлень, особливості публічних презентацій.

Сучасна прес-служба

6д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Принципи діяльності прес-служб. Прес-служба державного органу влади. Прес-служба приватного бренду. Прес-служба відомої особистості. Прес-служба міжнародної або благодійної організації.

Персоніфікація інформаційного обміну

6д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Персоніфікація інформаційного обміну - спецкурс, який розкриває значення ролі особистості в процесі спілкування, зокрема в умовах масової комунікації, в політичному дискурсі, в інших соціально орієнтованих видах спілкування. В ньому студенти знайомляться з можливостями формування і коригування комунікативного типу та особистісних рис Комунікатора, його професійними якостями, які є необхідними в процесі інформаційного обміну. Використанння знань і умінь набутих в рамках спецкурсу спрямоване на втілення їх в PR-діяльності, роботі у засобах масової комунікації, тощо.

Комунікації для соціальних змін

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Основні принципи підготовки комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні зміни. Основні теорії комунікацій для соціальних змін та поведінкових змін. Пояснення різниці у впливі на поведінку і впливі на зміну ставлення. Обґрунтування правил ефективної комунікації. Основні етапи підготовки комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні змін. Проводення аналізу сильних і слабких сторін комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні зміни. Розробка комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні зміни.

Проектна діяльність

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту

Комунікації для змін повелінки

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Міжкультурні кмунікації

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Поняття крос-культурних, міжнародних та мультикультурних комунікацій. Особливості крос-культурних комунікацій. Принципи та правила ефективних крос-культурних комунікацій. Розробка контенту для крос-культурного середовища. Специфіка та крос-культурні особливості використання соціальних медіа.

Технології лобіювання і адвокації

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор*

Сутність лобіювання та його сучасні правові засади. Зміст лобістської роботи. Безпосереднє та опосередковане лобіювання. Верховна Рада України та можливості лобіювання народних депутатів. Методи цивілізованого лобіювання народних депутатів. Законодавчий процес та його лобіювання. Стан та перспективи українського законодавства про лобіювання.

Фандрейзинг

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Метою курсу є формування у студентів цілісної системи знань про сучасний фандрейзинг, принципи фінансування проектів з боку різних видів донорських організацій, організацію комунікаційної взаємодії в рамках партнерських проектів

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

Кризові комунікації /Crisis Communications / (англ. мовою)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І П. Станкеввич, старший викладач*

Crisis Communications (for Bachelors)

This course covers the basic elements of crisis communication and the procedures for creating crisis communications plans and for reacting to crises when they occur. "Crisis Communications" provides strategic approaches to manage how organizations respond to crisis such as accidents, product recalls, executive malfeasance and natural disasters. You will learn to identify and explain the dynamics of a crisis, evaluate the effects of a crisis on organizational reputation, determine the role of public relations in crisis response, counsel executives and clients, and develop and implement a crisis communications plan.
The course is case-based and allows you to explore actual crisis situations that have taken place. In examining how companies, organizations and individuals perform in the face of reputation-damaging incidents, you will learn how to lessen the negative impact of a crisis and rebuild an organization's reputation after a crisis.

Кризові комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Типологія криз. Загальні питання менеджменту кризи. Управління проблемами з метою запобігання кризи. Аналітична робота в умовах кризи. Управління в умовах кризи. Комунікація в кризових ситуаціях. Організація роботи прес-центру в екстремальних умовах. Стратегія і тактика боротьби з чутками. Кризові ситуації (case-studies).

Медіа комунікації

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *А.В. Яковець, кандидат філологічних наук, доцент*

Предмет навчальної дисципліни - системний аналіз масово-комунікативних процесів у сфері суспільно-політичного життя, технологій, управління та методик дослідження медіа. Ознайомлення майбутнього фахівця із сутністю фукціонування мас-медіа у демократичному суспільстві.

Основи публічних комунікацій

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Теоретичні основи PR. PR як професія, її природа, еволюція, сучасний стан і місце в функціональній оцінці дослідницької роботи, планування та програмування, організації акцій і комунікацій, оцінки ефективності PR-програм. Стратегія PR, громадськість і вплив на її думки та переконання, створення іміджу та формування репутації організації або окремої особи. Тактика PR, методика використання ЗМІ, мовної та позамовної комунікації, технології менеджменту кризами.

Інтегровані комунікації

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Сутність інтегрованих комунікацій, їх складові. Інструменти та канали інтегрованих комунікацій. Модель PESO. Вплив інтегрованих комунікацій на формування бренду і репутації. Особливості застосування інтегрованих комунікацій в різного типу організаціях/кампаніях. Розробка стратегії інтегрованих комунікацій.

Технології та інструменти діджитал комунікацій

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *А. В. Мельник, старший викладач*

Загальні засади управління PR-кампаніями у цифровому середовищі та основні інструменти digital-комунікацій. Стратегія і тактика у digital-комунікаціях. Соціальні мережі та месенджери. Відеохостинги та стрімінгові сервіси. Моніторинг, аналітика, оцінка ефективності та звітність у digital-комунікаціях. Веб-інструменти.

Імідж, репутаційний та бренд менеджмент

5 семестр, 3 год/тижд., залік 3,5 кредиту, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*,

Соціально-психологічна природа іміджу. "Анатомія" соціального іміджу. Формування іміджу як керований процес. Визначення реального іміджу. Принципи будівництва іміджу. Інструментарій будівництва або корекції іміджу організації. Засоби інформації як середовище формування іміджу. Тактика репутаційного менеджменту організації.

Організація комунікаційних кампаній на підтримку урядових реформ

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Організація та планування ПР-кампаній: теорія, стратегія, тактика

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. В. Некрасова,, кандидат історичних наук, доцент*

Завдання курсу надати теоретичні, методологічні і методичні основи планування, організації та проведенні масштабних ПР-кампаній в роботі державних, недержавних (НДО) та підприємницьких організацій. Набуті знання можуть бути застосовані у формуванні зв'язків із громадськістю у будь-якій сфері та наукових дослідженнях.

Веб- технології в PR

6 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *А.В. Мельник , старший викладач*

Загальні засади застосування веб-технологій у PR-діяльності. Практика створення веб-сайтів на онлайн-конструкторах та системах управління контентом (CMS). Основні підходи до просування та оптимізації веб-ресурсів. Аналітика та оцінка ефективності.

Екологічний PR

6 д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *О.Я. Калита, старший викладач*

Мета спецкурсу: надати студентам розуміння сучасних стандартів соціальної відповідальності бізнесу як елемента бізнес-стратегії компанії. Студенти отримають інформацію щодо однієї з важливих форм покращення репутації компанії - стратегії та форм соціальної відповідальності бізнесу, практики її застосування в Україні та за кордоном, стандартів нефінансової звітності, основних міжнародних ініціативах в сфері КСВ, прав людини, сталого розвитку та зміни клімату.

Організація комунікацій місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування

6д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Організація прес-служби державного органу

6д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Інноваційні технології формування та комунікацій стартапів

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *В. А. Цимбалюк, старший викладач*

Мета вивчення дисципліни - формування базових знань та навичок необхідних для запуску власного проекту (стартапу) таких як розробка гіпотези, визначення ЦА та конкурентів, комунікація з інвесторами тощо.

В результаті навчання студенти зможуть:

пояснити сутність поняття стартап; пояснити чим стартап відрізняється від бізнесу; формулювати власні ідеї та гіпотези для проектів; визначати ЦА свого продукту; визначати конкурентів свого продукту;

визначати УТП свого продукту; розробляти бізнес-моделі за методологією Business Model Canvas; розробляти кошторис та P&L майбутнього проекту; розробляти пітч-деки та пітчити власні ідеї; розробляти MVP продукту

Корпоративна соціальна відповідальність

7 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Соціальна відповідальність: сутність, розвиток і вклад у зростання репутації організації. Основні складові і принципи соціальної відповідальності. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності. Розробка стратегій соціальної відповідальності. Комунікації з соціальної відповідальності. Нефінансова звітність: сутність, роль і стандарти.

Методи та інструменти дослідження громадської думки

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

C4D: комунікації задля сталого розвитку / C4D: Communication for Development / (англ. мовою)

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Електронне урядування (e-goverment)

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

АТЕСТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота

8д семестр, захист тези, 12 кредитів, *викладачі кафедри*

Кваліфікаційна робота - це документ, який визначає рівень кваліфікації студента та його здатність до самостійної наукової, професійної діяльності. Метою виконання кваліфікаційної роботи є дослідження процесів становлення та розвитку соціального інституту зв'язків з громадськістю (Public Relations) в Україні та світі, аналізу його розвитку в різних сферах життя.

231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА - СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – БАКАЛАВР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до соціальної роботи

1, 2 семестри, 2год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів ст. викл. Дума Л.П.

Курс є обов'язковим для соціальних працівників і передбачає набуття студентами базових знань та навичок з фаху. Розглядаються основні поняття, сучасні концепції соціальної роботи, етичні засади, професійні ролі соціальних працівників, особливості й етапи ведення випадку, професійні межі, явище вигорання, застосування багатопрофільного підходу до надання соціальних послуг, вимоги до ведення професійних записів, що слугує підґрунтям для подальшого поглиблення фахових знань і навичок.

Загальна соціологія

1, 2 семестри, 2год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів ст. викл. Артикуца С.С.

Цей курс знайомить студентів з базовими поняттями соціології, основними методологічними підходами та методами у соціологічних дослідженнях, допомагаючи краще зрозуміти сутність і природу соціальних явищ, подій, процесів, соціальної поведінки, їхні причини і наслідки.

Історія соціальної роботи

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Дмитришина Н.А.

В рамках цієї навчальної дисципліни розглядаються основні етапи становлення соціальної роботи як професії в Україні та зарубіжних країнах (Великобританія, США, Німеччина та ін.), починаючи з кінця XIX століття. Студенти знайомляться з основоположниками соціальної роботи та їхнім особистим внеском в розвиток теорії, методів, освіти та етики соціальної роботи, опрацьовуючи першоджерела.

Основи медичних знань

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, доц. Юрочко Т.П.

Основна мета курсу – надати студентам уявлення про здоров'я та формування здорового способу життя; розпізнавання та запобігання захворювань; надання першої домедичної допомоги при отруєннях, травмах, нещасних випадках тощо.

Правові основи соціальної роботи

1, 2 семестри, 2 год/тижд., заліки, 6 кредитів, доцент, канд. юрид. наук Скалецька З.С.

У курсі розглядаються основні закони та нормативно-правові документи, які стосуються захисту прав людини, надання соціальних послуг та соціальної допомоги, соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, іншими групами клієнтів соціальної роботи. Окремо розглядаються нормативно-правові документи, які регламентують діяльність закладів та організацій, що надають соціальні послуги, та механізми їх упровадження.

Психологія для соціальної роботи

2, 2д семестри, 2 год/тижд., 3 год/тижд., залік, екзамен, 5 кредитів, канд. психол. наук Бондар А.Я.

Курс знайомить із психологією як наукою про психічний світ людини, розглядає сучасну психологію, її завдання та перспективи розвитку, вивчає особистість у діяльності і спілкуванні, пізнавальну, емоційно-вольову сфери особистості, індивідуально-психологічні її властивості. Під час курсу у студентів розвиваються здатності розуміти і розкривати загальні закономірності та механізми психічної діяльності та поведінки людини, особливості розвитку й функціонування особистості.

Система організації соціальних служб в Україні

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Мета опанування дисципліни – формування ґрунтовного уявлення про систему соціальних служб в Україні та необхідних практичних навичок щодо їх створення, розвитку й управління, командної та індивідуальної роботи в умовах закладу та поширення інформації про діяльність для населення.

Впродовж навчання студенти ознайомляться із нормативними засадами та підходами до організації соціальних служб, сучасною мережею цих закладів та видами соціальних послуг, які надаються для різних груп населення; етапами розвитку системи соціальних служб; сформують практичні навички щодо створення й розвитку соціальних служб, а також уміння командної взаємодії у складі мультидисциплінарних та міжгалузевих команд, робота яких спрямована на вирішення різних соціальних проблем та надання соціальних послуг у громаді.

Волонтерська діяльність

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Мета опанування дисципліни – формування цілісної системи знань про основи волонтерської діяльності, умови розвитку й популяризації серед населення, набуття практичних навичок волонтера та організатора волонтерських груп для участі в соціальних проектах.
Впродовж навчання студенти ознайомляться із загальними засадами волонтерської діяльності, етичними підходами та сучасними концепціями розвитку волонтерства; отримають базові знання про волонтерську діяльність у сфері соціальної роботи та в інших суспільних інституціях; сформують практичні навички роботи з волонтерами. Формат навчання: презентації, обговорення, дискусії, групова робота, обмін досвідом тощо.

Теорії та методи соціальної роботи

3,4 семестр, 4,3 год/тижд., залік, екзамени, 9 кредитів, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф., ст. викл. Дмитришина Н.А.

Теорії соціальної роботи: впродовж навчання студенти ознайомляться з базовими концепціями становлення й розвитку теорій соціальної роботи та їх основоположниками; розглянуть сучасну класифікацію, основні характеристики та умови застосування у площині практики із різними групами отримувачів соціальних послуг; сформують уміння оперувати набутими знаннями при розв'язанні кейсів та інших ситуативних завдань, пов'язаних із сферою соціальної роботи.
Формат навчання: презентації, обговорення, панельні дискусії, робота з кейсами, групове інтерв'ю, моделювання діалогу, обговорення кінофільму тощо.
Методи соціальної роботи: під час курсу студенти ознайомляться з основними формами та методами, які використовують соціальні працівники у процесі роботи з клієнтами. У курсі вивчаються особливості індивідуальної та групової, а також роботи в громаді. Окремо розглядається груповий догляд, представництво інтересів, вулична соціальна робота та наснаження клієнтів. У результаті опанування курсу студенти розумітимуть специфіку застосування різних методів у практичній соціальній роботі, їх переваги та недоліки.

Базові навички спілкування

3,4 семестр, 2,2 год/тижд., заліки, 6 кредитів, ст. викл., канд. психолог. наук Бондаренко Н.Б.

Даний курс призначений для ознайомлення з теоретичним засадами процесу спілкування та початкового оволодіння професійними комунікативними навичками в процесі практичного тренування.
У межах навчального курсу студенти знайомляться з теоретичними засадами феномену спілкування та з його різновидом професійним спілкуванням соціального працівника – «фабрикою» інтерв'юванням та консультуванням, техніками та прийомами проведення консультування, записуватимуть проведення власних інтерв'ю та консультувань один одного, виконуючи роль консультанта, клієнта та спостерігача по черзі, таким чином вчитимуться навичкам проведення професійного консультування.

Філософія соціальної роботи

3 семестр, 2 год/тижд, залік, 3 кредити, ст. викл. Макух Ю.Ю.

Метою даного курсу є ознайомлення студентів із предметом філософії, ключовими поняттями та концепціями, які необхідні для подальшої практики соціальної роботи. Зокрема, в межах даного курсу буде розглядатись проблематика таких напрямків як онтологія, гносеологія, філософська антропологія, етика. Особлива увага буде приділена вивченню проблем буття людини, свідомості, соціальної справедливості, утилітаризму та інших етичних систем.

Підготовка наукової роботи для соціальних працівників

4 семестр, 3 год/тижд, залік, 4 кредити, доцент Мажак І.М.

Як писати науково? З чого почати написання курсової/бакалаврської роботи? Де шукати надійні джерела для написання наукової роботи? З чого складається сам процес написання наукової розвідки (статті, презентації, курсової, дипломної) та як його правильно організувати? Яким чином та в якій формі презентувати результати власної наукової діяльності для різних цільових аудиторій? Ці питання розглядають студенти в рамках курсу в інтерактивному форматі з використанням різних кейсів, з акцентом на сфері соціальної роботи.

Вступ до методології соціального дослідження

5,6 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, ст. викл. Жереьобкіна Т.Д.

У курсі передбачено набуття студентами знань та формування практичних навичок планування дослідження в соціальній сфері із застосуванням як кількісних, так і якісних стратегій. Студенти вчаться розробляти програму власного дослідження, включаючи аналіз літератури, постановку проблеми, визначення мети, завдань та етичних аспектів проведення дослідження, вибір адекватного дизайну, планування вибірки, вибір методів збору та стратегій аналізу даних, організаційні аспекти та бюджет, а також план представлення та поширення отриманих результатів. Фінальним документом після опанування курсу є програма власного наукового дослідження, яку можна використати для підготовки кваліфікаційної роботи

Консультування в соціальній роботі

5,6 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, ст. викл. Дмитришина Н.А.

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними підходами до консультування в соціальній роботі. Розглядаються можливості консультування в практиці роботи з різними групами клієнтів. Курсом передбачається опанування як загальних підходів до консультування (структура консультації, основні техніки консультування), так і особливостей консультування різних груп клієнтів (немотивованих, в ситуації стресу, гострого горя тощо). Окремо розглядається процес консультування та умови його проведення. Семінарські заняття включають рольові ігри з проведення консультації та її аналіз.

Основи соціальної політики

5 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів ст. викл. Іванова О.Л.

Курс знайомить з основними поняттями соціальної політики, а також із сучасними концепціями, стратегіями та підходами в соціальній політиці. Завдання курсу полягають в тому, щоб дати студентам уявлення про основні моделі соціального захисту, передумови та чинники формування соціальної політики; документальну базу та інструменти соціальної політики; інституції, які розробляють та впроваджують соціальну політику; джерела та методи фінансування соціальної сфери; ознайомити з організацією системи соціального захисту. Значна увага приділяється засвоєнню теоретичних знань через розроблення окремих напрямів соціальної політики, актуальних на момент опанування курсу

Групова робота

6,6д семестри, 3/2 год/тижд, залік/екзамен, 5 кредитів, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Мета опанування дисципліни – формування ґрунтовних знань про групову роботу та особливості організації й проведення груп із різними клієнтами соціальної роботи, які опинилися у складних життєвих обставинах та необхідних практичних навичок в якості тренера/фасилітатора й розробника відповідних навчально-просвітницьких програм відповідно до базових моделей групової роботи.
Впродовж навчання студенти ознайомляться із основними теоретичними аспектами групової соціальної роботи; організацією та управлінням груповими процесами у малих та великих групах; сформують практичні навички щодо організації різних видів групової роботи та уміння працювати у команді, проводити тренінгову діяльність та групи підтримки й взаємодопомоги із групами ризику або групами клієнтів, які опинилися у складних життєвих обставинах в якості фасилітатора та тренера.

Основи менеджменту

6 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити ст. викл. Іванова О.Л.

Курс передбачає набуття знань та опанування навичок, необхідних для підготовки соціального працівника керівної ланки. Курс знайомить з основами менеджменту на прикладі організацій соціальної сфери. Завдання курсу полягають в тому, щоб надати студентам уявлення про менеджмент як професію, познайомити із основними поняттями менеджменту та його функціями. В ході курсу розглядаються наступні теми: організація як суб’єкт управління, планування, фінансування, маркетинг, управління персоналом, організаційний розвиток, моніторинг, контроль та оцінювання діяльності організації,

інформація та комунікації. Для засвоєння теоретичних знань на завершення курсу слухачі розробляють проект організації.

Основи соціально-економічного аналізу

7 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, доцент Ткаченко Л.Г.

Курс є необхідною складовою вивчення соціальної політики, зокрема політики зайнятості та соціального забезпечення, підготовки кваліфікованого фахівця до роботи в органах державної влади, дослідницьких інституціях, соціальних службах. Курс знайомить студентів з технологією соціально-економічного аналізу та прогнозування соціально-економічних процесів, необхідними для оцінки соціальних та економічних потреб домогосподарств, соціальних чинників діяльності підприємств та реалізації програм сприяння зайнятості та постачання соціальних послуг.

Соціологія девіантної поведінки

7семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Ця дисципліна є вступом до вивчення девіації та девіантної поведінки. Соціологія девіантної поведінки передбачає вивчення будь-якої поведінки, що порушує соціальні норми. Важливою характеристикою девіації є те, що вона викликає негативну реакцію суспільства. Таким чином, цей курс спрямований, в тому числі, на вивчення реакцій на девіантну поведінку. Особливу увагу буде приділено вивченню девіації з позиції різних теоретичних парадигм в ході опрацювання таких тем як вбивство, злочинність еліти, комп'ютерна злочинність, вживання наркотиків та алкоголю, згвалтування, проституція, гомосексуальні стосунки, уфологія, анорексія, пірсинг, татуювання, самогубство. Під час опанування курсу студенти розвивають здатність поважати різноманітність людської поведінки та аналізувати її з позиції теорії девіантності; вміння пошуку та аналізу наукових досліджень, що пояснюють різні прояви людської поведінки; вміння робити презентації та організовувати дискусії з врахуванням концепції ненасильницького спілкування.

Якісні методи досліджень в соціальній роботі

7 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, доцент, канд. філос. наук Кабаченко Н.В.

Курс має на меті надати знання, які стосуються підходів до проведення досліджень у соціальній роботі. Його вивчення сприяє поглибленню та спеціалізації знань і вмінь соціального працівника, допомагає оволодіти знаннями та навичками, необхідними як при написанні кваліфікаційної роботи, так і для практичної соціальної роботи. Вивчаються особливості різних типів якісних досліджень та відповідні теорії, етичні принципи проведення дослідження, особливості використання таких дослідницьких методів як фокус-групи, дослідження в дії, вивчення випадку тощо, підготовка та організація проведення якісного дослідження, основні принципи аналізу отриманих даних та можливості застосування результатів досліджень у практичній соціальній роботі.

Навчально-дослідницький практикум

8 семестр, 5 год/тижд., залік, 7 кредитів, доцент, канд. психол. наук Савчук О.М.

Метою курсу є отримання знань та вдосконалення навичок проведення досліджень в соціальні роботі. Студенти розглядають етапи та процес підготовки кваліфікаційної роботи, розробляють методологію та інструменти дослідження, опановують різні методи збору даних відповідно до дизайну, вдосконалюють навички їх аналізу та представлення і поширення результатів дослідження. Під час курсу студенти обмінюються досвідом та вчаться аналізувати свою власну дослідницьку практику в групових та індивідуальних обговореннях

Соціальна робота в громаді

8 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, доцент, кандидат пед. наук Бойко О.М.

Впродовж курсу вивчаються особливості організації соціальної роботи у територіальних громадах, громадах за інтересами, віртуальних громадах тощо. Розглядаються основні підходи до роботи в громаді - розвиток окремої місцевості, соціальне планування та соціальна дія, формуються компетентності планування та реалізації програм соціального спрямування у різних громадах, а також включення членів громади у

розв’язання соціальних проблем. Курс спрямований на отримання знань і формування універсальних компетентностей, актуальних для різних фахів та контекстів.

ПРАКТИКА

Практика ознайомча

4д семестр, 6 год/тижд., залік, 3 кредити,ст. викл. Волгіна О.М.

Практика дає можливість ознайомитися та зрозуміти потреби соціально вразливих груп населення та ознайомитися з діяльністю організацій та закладів, що надають послуги різним групам клієнтів соціальної роботи. Студенти мають можливість спостерігати діяльність практичних соціальних працівників в різних організаціях та закладах, що дозволяє скласти уявлення про можливості та завдання професії, професійні ролі та функції соціальних працівників.

Практика навчальна 1

5,6,6д семестр, 3 год/тижд., залік, 9 кредитів, ст. викл. Волгіна О.М.

Протягом практики передбачається влаштування студентів третього року навчання бакалаврської програми до державних та недержавних соціальних служб і закладів. Під час навчальної практики студенти поглиблюють знання про організаційно-адміністративні засади діяльності соціальних організацій, практичну роботу з різними групами клієнтів, наявні ресурси громади, виконують практичні завдання, пов'язані із застосуванням методів соціальної роботи, тренують навички та компетентності, необхідні для здійснення професійної діяльності.

Практика навчальна 2

7 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Навчальна практика передбачає влаштування студентів бакалаврської програми до державних та недержавних соціальних служб і закладів. Під час практики студенти не лише поглиблюють знання про структуру, організаційно-адміністративні принципи діяльності соціальних служб і закладів, ресурси допомоги різним категоріям населення, а й під керівництвом досвідчених фахівців соціальних служб (керівників практики на робочих місцях) виконують практичні завдання, пов'язані із застосуванням різних методів соціальної роботи, тренують навички, необхідні для здійснення професійної діяльності.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи соціальної реклами

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Мета опанування дисципліни – формування цілісної системи знань про основи соціальної реклами у сфері соціальної роботи й соціального маркетингу та необхідних практичних навичок щодо її виготовлення, оцінювання й поширення.
Впродовж навчання студенти ознайомляться із принципами розробки соціальної реклами з огляду на сучасні концепції розвитку соціальної роботи та соціального маркетингу, її видами, структурою та змістом; отримають практичні навички щодо підготовки, вироблення та оцінювання конкретних видів соціальної реклами для поширення серед різних груп населення у складних життєвих обставинах, а також сформують необхідні уміння з організації та проведення інформаційно-просвітницьких акцій та інших видів рекламної активності, спрямованої на вирішення різних соціальних й суспільних проблем.

Соціальна робота з людьми з інвалідністю

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. наук з держ.упр., ст. викл. Стефанова О.А.

Курс спрямований на ознайомлення з новими підходами до питань інвалідності, з міжнародним та вітчизняним досвідом у впровадженні інтегрованих підходів до питань надання послуг людям з інвалідністю, з етикою спілкування з людьми з інвалідністю, застосуванням принципів універсального

дизайну в соціальній роботі, з діяльністю державних інституцій, громадських організацій, які займаються питаннями впровадження соціальної політики. Навчальний курс допоможе студентам набути знань та навичок для роботи з людьми з інвалідністю, захисту їх прав та інтересів.

International Organizations and Social Work

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. наук Бойко О.М.

Курс "Міжнародні організації та соціальна робота" є необхідною складовою підготовки фахівців до здійснення професійної діяльності на базі практичних організацій, наукових установ, громадських організацій, міжнародних неурядових організацій, які реалізовують програми і проекти соціальної роботи на міжнародному рівні. 50% курсу викладається англійською мовою з метою ознайомлення студентів із англомовним понятійним апаратом, пов'язаним із діяльністю міжнародних організацій у сфері соціальної роботи в Україні та у світі загалом. Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення студентів із міжнародною практикою соціальної роботи, діяльністю та роллю відповідних міжнародних організацій у світі та в Україні зокрема, набуття ними знань щодо основних засад, змісту діяльності таких організацій щодо різних груп клієнтів соціальної роботи, а також формування у студентів компетентностей, необхідних для здійснення аналізу їх діяльності..

Основи геронтології

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, проф. Чайковська В.В.

Навчальна дисципліна призначена для оволодіння студентами основами геронтології, засадами, формами та методами соціальної роботи з людьми літнього віку в умовах стрімких темпів демографічного постаріння в Україні.
Курс знайомить студентів з історико-теоретичним підґрунтям розвитку геронтологічної науки в Україні і світі, проблемами і викликами, пов’язаними з демографічним постарінням, вітчизняною та зарубіжною практикою надання допомоги населенню літнього віку; формуванні навичок проведення індивідуальної та групової роботи з людьми старшого віку; набутті вмінь забезпечення якості життя людини з врахуванням наслідків вікових патологічних змін та особливостей вікової психології; формуванні навичок профілактики професійного вигорання.

Практика волонтерська

4д семестри, 4год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Метою викладання даної дисципліни є формування цілісної системи знань про основи волонтерства та набуття студентами практичних навичок щодо впровадження різноманітних волонтерських ініціатив, соціальних програм та проектів у сфері соціальної роботи. Впродовж навчання планується проведення інтерактивних занять, спрямованих на формування лідерських якостей, уміння приймати рішення, самостійно проводити різні заходи й акції, які пов’язані з популяризацією соціальної роботи та волонтерської діяльності.

Розвиток дітей раннього віку

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. наук з держ.упр., ст. викл. Стефанова О.А.

Даний курс призначений для оволодіння студентами основними засадами, формами та методами ефективного догляду за дітьми раннього віку, забезпечення охорони та зміцнення їх здоров’я. Метою курсу є ознайомлення студентів з основами психології і педагогіки раннього дитинства, формування у них вмінь та навичок щодо розвитку, навчання й виховання дітей раннього віку, розвиток здатності творчого застосування знань і умінь в практичній соціальній роботі.

Запобігання домашньому насильству

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. психол. наук Савчук О.М.

Курс має на меті ознайомити студентів з природою явища насильства в сім’ї та його впливом на особистість. Детально вивчаються приклади випадків насильства, наслідків для дітей, що були свідками домашнього насильства. Окремо розглядається законодавство щодо захисту потерпілих від насильства та санкції щодо

кривдників. Аналізується вітчизняна та зарубіжна практика надання допомоги жертвам насильства (превентивної, консультативної, групової роботи з жінками). Курс передбачає розвиток знань та навичок, необхідних для роботи з жінками, які зазнали насильства, а також заходів для роботи з кривдниками.

Створення та супровід прийомних сімей

5 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс є інтегрованим і передбачає опанування знань та навичок, необхідних для роботи в системі замісної опіки над дітьми, що потребує знання теорій психології, соціальної роботи, права, державного управління, соціальної політики тощо. Предметом вивчення курсу є прийомна сім'я як інститут замісної опіки над дитиною. В процесі вивчення курсу приділяється увага функціонуванню сім'ї, особливостям створення та підтримки прийомної сім'ї, законодавству, що визначає діяльність таких сімей, ролі соціального працівника в здійснені соціального супроводу таких сімей та взаємодії з іншими фахівцями.

Права людини та їх захист

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

У курсі розглядаються основні підходи до розуміння природи прав людини, положення Конституції України щодо визначення прав людини, критерії класифікації прав людини, характеристика їхніх основних видів. Вивчаються конституційні підстави для обмеження прав людини, а також національні та міжнародні юридичні засоби забезпечення і захисту прав людини в Україні, можливості соціальних працівників для захисту прав своїх клієнтів.

Протидія торгівлі людьми

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. соц. наук, доц. Гусак Н.Є.

Метою курсу є ознайомлення студентів із особливостями явища торгівлі людьми, його причинами і наслідками, можливостями протидії, а також оволодіння практичними навичками виявлення постраждалих осіб та надання їм фахової допомоги. Студенти знайомляться з нормативно-правовою базою з питань протидії торгівлі людьми, підходами до надання допомоги постраждалим особам на прикладі різних країн, а також розглядають особливості застосування різних методів у роботі постраждалими. Під час опанування курсу студенти вчаться розробляти індивідуальний план надання допомоги людям, які постраждали від торгівлі людьми, на прикладах реальних життєвих історій.

Психологія особистості

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Дмитришина Н.А.

Цей курс дає вступ до ключових тем у вивченні психології особистості та розуміння індивідуальних відмінностей. Він охоплює історичні та сучасні аспекти психології особистості, включаючи психодинамічний, гуманістичний та поведінкові підходи. У межах курсу висвітлюються основні психологічні підходи до розуміння особистості, узагальнюються й інтегруються знання про окремі психічні якості в поняття особистості, набуваються вміння й навички самопізнання, самоаналізу, саморозуміння, самоактуалізації та саморозвитку.
В процесі опанування курсу студенти зможуть знайти відповіді на такі питання:
Що таке особистість?
Якими методами досліджують особистість?
Які теоретичні підходи будуть мати більший вплив на вивчення проблем особистості у найближчі десятиліття?
Які запитання виникають під час перевірки валідності психоаналітичних концепцій?
Які відмінності є в поясненнях мотивації в різних біхевіоральних підходах?
Яким чином підходять до вимірювання індивідуальних розбіжностей в самоактуалізації?

Соціальна психологія

6 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Дмитришина Н.А.

Курс є необхідною складовою частиною вивчення, базових основ соціальної роботи, поведінки людини в соціумі, та впливу на поведінку. Даний курс є значимою частиною підготовки кваліфікованого фахівця до роботи в державних і недержавних соціальних організаціях і організаціях, що надають соціальну та психологічну допомогу клієнтам.
Курс дає можливість здобути теоретичні знання і практичні навички в сфері соціальної комунікації, соціальної взаємодії, управління персоналом, консультування та спілкування.
Метою курсу є формування знань про соціальне мислення та пізнання, соціальну поведінку та установки, комунікацію та соціальну взаємодію.
В рамках курсу планується розглянути основні теоретичні підходи до розуміння впливу соціального оточення на людину, особливості соціальної комунікації, особливості стосунків в малих та великих групах.

Соціальна робота в пенітенціарній системі

6д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Впродовж навчання студенти ознайомляться із основними нормативними документами та базовими підходами в пенітенціарній системі, проаналізують діяльність державних та недержавних організацій у сфері виконання покарань для різних груп засуджених та осіб, узятих під варту; сформують практичні навички щодо здійснення соціальної роботи у процесі відбування покарання, ресоціалізації, реабілітації та профілактики кримінальних правопорушень.
Мета опанування дисципліни – формування базових знань про особливості соціальної роботи в пенітенціарній системі та необхідних практичних навичок для організації й надання соціальних послуг у процесі відбування покарання, ресоціалізації, реабілітації та профілактики кримінальних правопорушень серед засуджених та осіб, узятих під варту.

Соціальна робота в сфері паліативної допомоги

6д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Романова Н.Ф.
Мета опанування дисципліни – формування базових знань з організації соціальної роботи у сфері паліативної допомоги на основі міжгалузевого підходу та необхідних практичних навичок щодо проведення оцінки потреб й надання соціальних послуг для покращення якості життя й забезпечення прав людини на охорону здоров’я для паліативних хворих та їх сімей.
Впродовж навчання студенти ознайомляться із основними нормативними документами та базовими підходами в сфері паліативної допомоги, проаналізують діяльність державних та недержавних організацій для різних груп паліативних осіб (дорослих та дітей); сформують практичні навички щодо організації соціальних послуг підтримки, догляду вдома та паліативної допомоги з врахуванням міжнародного досвіду для покращення якості життя й забезпечення прав людини на охорону здоров’я.

Міжнародна соціальна робота/International Social Work

8 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. пед. наук Бойко О.М.

Що таке міжнародна соціальна робота? Яку діяльність здійснюють міжнародні організації з соціальної роботи? Які програми і стратегії використовують у соціальній роботі у світі для розвитку громад, у ситуаціях конфліктів та після них, для подолання бідності, для вирішення проблем вимушеної міграції тощо? Які організації відповідають за надання технічної допомоги для проектів соціальної, соціальноекономічної спрямованості, та в чому полягає її ефективність? Цей англомовний курс дає відповіді на ці та інші запитання, причому впродовж курсу студенти самостійно знаходять відповіді на питання, що їх турбують, у формі різних кейсів, кращих практик. Курс може бути корисним не лише соціальним працівникам, а й студентам інших спеціальностей, оскільки має міждисциплінарний характер, а компетентності, сформовані у студентів, є універсальними.

Соціальна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Дума Л.П.

Вибіркова навчальна дисципліна, орієнтована на набуття студентами знань щодо соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. Розглядається система державної опіки, завдання, особливості, методи соціальної роботи з вихованцями й випускниками інтернатних закладів, з огляду на реформування системи державної опіки. Приділяється увага сімейним формам виховання дітей.

Розглядається питання роботи з сім’ями, що перебувають у складних життєвих обставинах, де є ризик передачі дитини на виховання до системи державної опіки. Отримані знання студенти зможуть застосувати під час проходження навчальної практики у соціальних службах, що надають допомогу дітям-сиротам та дітям, позбавленими батьківського піклування.

Соціальна робота в умовах надзвичайних ситуацій

8 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс має на меті підготувати майбутніх соціальних працівників та інших фахівців до практичної роботи в системі психічного здоров’я та психосоціальної підтримки з посилення резилієнс (здатності справлятися з важкими ситуаціями) у людей, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій, а також зміцнення резилієнс малих груп, організацій та місцевих громад. Розглядаються основні підходи та стратегії роботи соціальних працівників й інших фахівців в умовах надзвичайних ситуацій на основі підходу «резилієнс», основні принципи психічного здоров’я та психосоціальної підтримки й різні форми інтервенцій. Впродовж курсу у студентів формуються практичні навички використання основних принципів психічного здоров’я та психосоціальної підтримки згідно Керівництва Міжвідомчого постійного комітету ООН, базових підходів в роботі з клієнтами на основі резилієнс. Курс також дає розуміння можливостей розбудови власної особистісної ресурсності, ресурсності окремих родин, організацій, громад.

Соціальна робота у сфері психічного здоров’я

7, 8 семестр, 2 год/тижд., залік, 6 кредитів, канд. психол наук., ст. викл. Бондаренко Н.Б.

Базовий курс з соціальної роботи у сфері психічного здоров'я - це синтезоване викладення існуючих підходів до роботи з людьми, що мають проблеми психічного здоров'я з врахуванням особливостей змін особистості відповідно до діагнозу. Курс дає студентам можливість розуміння складнощів людських станів в цілому та дозволяє дізнатись про важливість особистісних факторів та факторів соціального середовища, що впливають на психічне здоров’я та захворювання.
Курс призначений для ознайомлення з існуючими підходами в практиці соціальної роботи з людьми, що мають проблеми психічного здоров’я, та конкретними практичними рекомендаціями щодо проведення індивідуальної, групової роботи, роботи в громаді і з сім’ями. Метою є осмислення практики соціальної роботи в сфері охорони психічного здоров’я, засвоєння комплексу навичок соціального працівника в роботі з людьми з проблемами психічного здоров’я.

Навчальні плани підготовки маґістрів

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ДИСЦИПЛІНИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова для МП (Public Speaking and Academic Writing)

1, 2 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів

Програма курсу англійської мови для підготовки студентів ма´істерських програм розрахована на один рік навчання. Програма є логічним продовженням курсу англійської мови для студентів бакалаврату і базується на знаннях та навичках, набутих на курсах General English та ESP. основним її напрямом є володіння навичками, потрібними для наукової (академічної) роботи – Academic Skills, що є принципово новим підходом до навчання англійської мови фахівців вищої кваліфікації.

Студенти ма´істеріуму, як майбутні науковці, повинні не лише володіти англійською мовою для спілкування, а й уміти ефективно її застосовувати для підвищення свого професійного рівня. Слухання лекцій англійською мовою, конспектування, участь у дискусіях, виступи з доповідями, написання різних видів наукових робіт тощо є невід'ємною частиною їхньої фахової діяльності як під час навчання на ма´істерських програмах, так і у подальшій науковій роботі.

Процес навчання Academic Skills передбачає інтегроване оволодіння основними академічними навичками (які є продовженням загальномовних) – слухання, говоріння, читання, письмо – у поєднанні з поглибленим вивченням функціональної граматики. однією з вимог програми є збагачення вокабуляру студентів за рахунок загальнонаукової лексики та лексико-граматичних структур, необхідних для формування навичок наукового (академічного) спілкування. Протягом курсу системно і комплексно використовуються технічні засоби навчання (аудіо-, відеой телеапаратура), банк роздаткових матеріалів, а також фонди науково-технічної та періодичної бібліотеки НаУКМА.

Програма розрахована на студентів, що мають рівень Intermediate / Upper-Intermediate.

Англійська мова (МП)

1, 2 семестри, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів

Public Speaking and Academic Writing for Master Programme Students the integrated course Public Speaking and Academic Writing for Master Programme Students prepares them for their future professional scientific and research work. The students acquire the knowledge to organize, and deliver different types of speeches as well as to write a research paper.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

CreativeWritinginEnglish

5, 6 семестри, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, Н. Б. Бадьйор, старший викладач

The focus of the courses of Creative Writing is to practise writing literary works. The course participants will learn about the principles of prose and practical aspects of the text: 1) how to build a strong story; 2) where to find characters; 3) how to make the character a «living';
4) how artistic details and descriptions affect the text; 5) how to work on language and one's own style; 6) how to find material for works.

Critical Reading / Критичне читання

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 2 кредити, Д. М. Мазін, кандидат філологічних наук, доцент

The twenty-eight-hour course of critical reading is offered to the

2nd year students of Master Programs who intend to pursue a scientific-research career. Reading is not only the primary means by which researchers acquire their ideas and gather information; it also helps them to become better writers.

Critical readers analyze choices of content, language and structure. Besides seeing what is said, they are able to understand underlying assumptions, implications, bias and perspectives. Various critical reading strategies and techniques are introduced and practiced at tutorials held in April-May in the framework of the course.

The prerequisites for the course are grades 91 or higher in both
Academic Writing and Public Speaking (English for Master Programs).

ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ІСТОРІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

Методологія наукових досліджень

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

Курс є практикумом, на якому студенти, ознайомившись з історіографічними напрацюваннями, мають змогу підготувати методологічну частину своїх кваліфікаційних робіт.

Методологічний практикум

2, 3, 4 семестри, 2 год/тижд., 3 заліки, 9 кредитів, К.Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Методологічний практикум розраховано на студентів магістерської програми першого та другого років навчання. Основною метою навчально-дослідного семінару є практичне сприяння студентам у написанні кваліфікаційної дипломної роботи.

Науково-дослідний семінар «Теорія і практика історії: методики роботи з наративом»

1 семестр, 4 год/тижд., теза, 5 кредитів, К.Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Семінар має на меті ознайомити з основними сучасними тенденціями в теорії історії, а також дати уявлення про способи читання та інтерпретації наративних текстів. Практичні заняття побудовано таким чином, щоб магістранти отримали не тільки якомога ширше знання з предмета, а й розвинули навички самостійної роботи із теоретичними текстами і подальшим застосуванням їхніх принципів у власних дослідженнях. В основу занять покладено інтерактивний метод навчання, що передбачає також спеціально прописаний формат кожного практичного заняття задля кращого засвоєння відповідного матеріалу.

Історія СРСР: історіографічні дискусії

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н.В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Огляд розвитку західної совєтології від її зародження після Другої світової війни і до викликів 2000-х рр.; від тоталітарної школи до постревізіоністів. Наукові центри й дослідники, підходи (політична – соціальна – культурна історія), проблематика, джерела. Ознайомлення із науковими працями та дискусіями совєтологів.

Проблема імперій в нові часи

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Курс є теоретичним вступом щодо дослідницьких стратегій у сучасній імперіології та перспектив застосування імперської парадигми у вивченні модерної історії, зокрема представляє один з можливих шляхів уведення української історії до ширшого історичного контексту.

Проблеми соціорелігійної історії в Україні XVI–XIX ст.

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.В. Яременко, доктор історичних наук, доцент, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу: ознайомити студентів із таким напрямом досліджень, як соціорелігійна історія, а також його потенціалом та розвитком у вітчизняній історіографії. Завдання: представити студентам розвиток

соціорелігійних студій у зарубіжній історіографії останніх десятиліть, артикулювати основні дискусійні вузли, напрями, проблематику та підходи досліджень; показати можливість розвитку цього напрямку студій на українському матеріалі, ознайомити із досягненнями вітчизняної історіографії.

Актуальні проблеми Всесвітньої історії

2д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, запрошуються фахівці у галузі історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

Історія історичної науки

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Розвиток поглядів на роль історії в суспільстві, організаційно-інституційних засад історичної науки. Становлення університетської (академічної) науки в XIX ст.; творення наукових шкіл. Університетська історія в Австрійській та Російській імперіях; Київська документальна школа. Неформальні осередки, згруповані на засадах учених товариств чи довкола наукової періодики. Система комісій ВУАН. Запровадження системи Академії наук в СРСР. Проблеми організаційного реформування науки в сучасній Україні.

Методологія історичної науки

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Історія Центрально-Східної Європи (1989–2007 рр.)

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Бетлій, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – охарактеризувати основні зміни, які відбулися в політичному та інтелектуальному житті країн регіону після «осені народів» і утвердження яких тривало до розширення ЄС; ознайомити слухачів курсу зі знаковими працями інтелектуалів, а також з тими новими підходами до вивчення історії цих країн, які були окреслені в посткомуністичний період.

Польща в історії, культурі та літературі

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.Є. Гнатюк, доктор філологічних наук, професор

Студенти оволодіють спеціальними знаннями з історії Польщі та польської культури, опанують найновішу вітчизняну й зарубіжну історіографію з проблематики, отримають знання, необхідні дослідникові давньої та новітньої історії.

Історія польсько-українських взаємин у XX ст.

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Є. Гнатюк, доктор філологічних наук, професор

Обговорюються питання польсько-українського порозуміння – шляхом політичного діалогу та діалогу культур. Початковим пунктом цієї подорожі у минуле століття є політична боротьба поляків та українців у Галичині, кінцевим – польсько-українське примирення зламу XX і XXI ст., у сфері культури обрамлені з одного боку «поетом зради» Івана Франка, з іншого – знаменним зростом зацікавлення і підтвердженою соціологічними даними зміною взаємного образу, що сталася на початку XXI ст.

Політика пам'яті: конструювання та рецепція

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. Ю. Гайдай, кандидат історичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення студентів з проблематикою політики пам'яті в сучасній Україні та Європі/США. Хронологічно і тематично курс охоплює 1990-ті- 2000-ні роки, з акцентом на другій половині 2000х років, які відзначилися активізацією процесів у пам'яттєвій сфері. У рамках курсу обговорюватимуться наступні дослідницькі проблеми: історіографія і специфіка джерел, агенти пам'яті, способи та методи передачі та підтримки певних образів минулого, актуальні теми в політиці пам'яті в Україні та Європи. Заняття передбачають ознайомлення з науковою літературою, читання/перегляд, коментування медійних повідомлень, випусків телепередач, фільмів, виступів глав держав та участь у дискусії з теми семінару.

Історія подорожей і подорожньої літератури кінця XV-XIX ст. (History of Travel and Travel Writing (from the fifteenth till the nineteenth century) (курс викладається англійською мовою)

4д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Курс є введенням до культурної історії подорожей, у ході якого студент/к/и зможуть ознайомитися з численними історіографічними дискусіями про визначення подорожей, змін їхнього характеру, залежно від доби, регіону, обставин мандрівки й особи мандрівника/ці. Студент/к/и також зможуть розібратися з особливостями різних типів подорожей та зрозуміти, як подорожні записки резонували з представленням гострих тем тієї чи іншої доби, як-от колоніалізм, расизм, іншування, гендер тощо. Ми матимемо змогу з'ясувати, як конструювався образ себе та інших у паломницьких, посольських та грантурівських подорожах тощо; на які актуальні проблеми вказували описи уявних подорожей до різноманітних утопій у XVIII ст.; як расовий та колоніальний дискурс проникав ув описи подорожей натуралістів тощо.

Теорія і практика історії: методи інтерпретації ego-документа

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. М. Яковенко, доктор історичних наук, професор

Мета й завдання курсу: ознайомити студентів із дослідницькими підходами до інтерпретації та практичними навичками опрацювання так званих ego-документів, тобто джерел, написаних від першої особи з викладом особистої участі/сприйняття автором тих чи тих подій, явищ тощо. Цій меті служитимуть семінари з читанням та коментуванням уривків із судових протоколів, листів, мемуарів, щоденників та подорожніх нотаток починаючи з XIV й завершуючи початком XIX ст., тобто впродовж періоду, коли риторичний текстовий канон ще не було остаточно витіснено індивідуальним самовираженням.

Українська аристократія ранньомодерної доби

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І.А.Тесленко, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу – представити різні аспекти функціонування найвпливовішої соціальної групи у вітчизняні історії ранньомодерного періоду, а також показати, хто і в який спосіб вивчав її упродовж XIX – початку XXI ст. В центрі уваги перебуватимуть праці українських та іноземних вчених, які досліджували походження, економічну, політичну і харитативну діяльність, клієнтелу і двір аристократів. Спеціальний ацент буде зроблено на питанні ідентичності вищої знаті і тому, як на це питання відповідали представники різних історіографічних шкіл.

Бюрократичний апарат Російської імперії

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. С. Шандра, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено проблемам функціонування владного апарату Російської імперії – імперським державним інституціям, управлінським процедурам і їхнім виконавцям – чиновникам. Окремо йдеться про специфіку формування бюрократії в національних регіонах імперії, зокрема в Україні. Використовуючи відповідні джерела, студенти досліджують процеси оптимізації та раціоналізації бюрократичного апарату на основі

принципів камералізму й етапи реформування управління, аналізують чисельність, соціальний та етнічний склад бюрократії, її професійний рівень.

Демократизація Центрально-Східної Європи

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Впровадження радянської моделі соціалізму в країнах Східної Європи наприкінці 1940-х рр. Подібності та відмінності політичних режимів СРСР і соціалістичних країн Центральної та Південно-Східної Європи. Соціально-політичні кризи 1950–1989 рр. Наслідки панування адміністративно-командної системи. Антитоталітарні демократичні революції кінця 1980-х рр. Формування посткомуністичної економічної системи. Утворення національних держав на теренах колишнього соцтабору.

Доба Просвітництва: народження модерних ідей і практик

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, К. Л. Диса, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Курс знайомить студентів зі змінами, що відбувалися в історіографічних інтерпретаціях Просвітництва від кінця XVIII ст. до сьогодення, продемонструвати розмаїття інтелектуальних і соціальних проявів і відгуків на Просвітництво.

Дослідження радянської історії через мемуари

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення зі специфікою джерел приватного походження і опанування навичок роботи з ними. Аналізуючи спогади представників різних соціальних, національних і вікових груп мешканців СРСР, студенти досліджуватимуть різноманітні аспекти життя «радянської людини» за її власною оцінкою – через сприйняття соціалістичної дійсності та життя навколо неї, через погляд на суспільство, владу, себе й «чужого» тощо.

Друга світова війна в історичній пам’яті та політиці історії

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В.Хом’як, кандидат історичних наук

Метою курсу є ознайомлення із політикою пам’яті про Другу світову війну в Україні та світі. Увагу зосереджено довкола аналізу комеморативних та меморіальних практик, пам'ятання та забуття, сучасних "війн пам'яті" та (не)можливості подолання минулого.

Османська імперія

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Т.Ю.Григор’єва, кандидат історичних наук, доцент

Перебіг основних подій історії держави, суспільства, економіки та культури Османської імперії; практика читання наративних та актових джерел османського походження (у перекладі); виявлення форм взаємодії та взаємовпливів різних цивілізаційних традицій: степової, візантійської, близько-східньої, ісламської. Ознайомлення з проблемами українсько османських відносин. Ознайомлення зі станом сучасних досліджень з османсістики.

Архітектура міста як текст.

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредитів, Л.М. Довга, доктор філософських наук, професор

Під час спецкурсу студенти ознайомляться зі специфікою архітектури та містобудування як виду мистецтва та як суспільного феномену, а також опанують основні підходи до аналізу архітектурних творів. Вони вивчатимуть основні поняття та принципи архітектури (що таке архітектура, поняття ордеру і стилю, принципи формотворення та сприйняття архітектурних об’єктів), історію та сучасні проблемами містобудування (суспільними, функціональними й естетичними концепціями планування міст і створення

архітектурних ансамблів), а також розвиток архітектурних напрямків ХХ ст. (від конструктивізму, функціоналізму та органічної архітектури до основних напрямків постмодернізму).

Комунікативна культура в ранньомодерній Європі

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредитів, Т.Ю. Григор'єва, кандидат історичних наук, доцент

Курс ставить за мету ознайомити студентів з ключовими поняттями та проблемами, пов'язаними з передачею, поширенням та контролем над інформацією в Ранньомодерну добу, комунікативними можливостями вербальних і невербальних медіа, а також впливом на суспільні процеси технологічних інновацій, передусім винайдення друку.

Творення націй і держав у Центрально-Східній Європі

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор

Ознайомлення студентів з основними етапами творення націй, діяльністю найвизначніших політичних діячів і організацій, розвитком політичних програм, втілення їх в життя і перебігом державного будівництва і міждержавних відносин у регіоні від відновлення незалежності до вступу до євроатлантичних структур.

Українська еміграція та діаспора

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Г. Бажан, кандидат історичних наук, доцент

Розробка проблем діаспорознавства у вітчизняній та зарубіжній науці. Українська трудова еміграція у Північній і Південній Америці. Основні центри та «периферійні» осідки української політичної еміграції у період між двома світовими війнами. Розселення українців у державах колишнього СРСР. Українці в Азії. Форми і засоби збереження та реалізації української етнічності в умовах діаспори.

Українська революція 1917–1921 рр.

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. В. Скальський, кандидат історичних наук

Проблеми історії революції: виникнення Української Центральної Ради, проголошення УНР, Української Держави, відновлення УНР Директорією, революційні події на західноукраїнських землях, а також ствердження радянського режиму в Україні та практика білого руху. Соціальні та національні аспекти революції; причини поразки національно-визвольних змагань та історичне значення Української революції.

Польська мова для істориків

1, 2, 2д семестри, 4/4/3 год/тижд., 3 заліки, 12 кредитів, Л.В. Непоп-Айдачич,кандидат філологічних наук, доцент

Метою курсу є оволодіння мовними навиками, які дають можливість спілкуватися польською мовою у ситуаціях повсякденного життя, знайти потрібну інформацію на задану тему, а також ознайомлення студентів із національними реаліями, традиціями, звичаями, особливостями культури та історії польського народу.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, 20 кредитів

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану. Студент мусить проявити здатність до наукового пошуку, аналізу наукової літератури, постановки і вирішення теоретичних питань.

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ЮДАЇКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент

Курс є практикумом, на якому студенти, ознайомившись з історіографічними напрацюваннями, мають змогу підготувати методологічну частину своїх кваліфікаційних робіт.

Методологічний практикум

2, 3, 4 семестри, 2 год/тижд., 3 заліки, 9 кредитів, В.Л. Маслійчук, доктор історичних наук, доцент, С.В. Корн, асистент

Методологічний практикум розраховано на студентів магістерської програми першого та другого років навчання. Основною метою навчально-дослідного семінару є практичне сприяння студентам у написанні кваліфікаційної дипломної роботи.

Науково-дослідний семінар з юдаїки

1 семестр, 4 год/тижд., теза, 5 кредитів, І.В.Туров, доктор історичних наук, доцент

Курс спрямований на засвоєння студентами основних понять, процесів і явищ пов'язаних із виникненням і становленням юдаїки як галузі знання; орієнтування в єврейських історичних джерелах і дослідженнях; розуміння місця юдаїки в широкому контексті сучасної світової науки. Хронологічно курс охоплює процеси і явища античності (зокрема, появу єврейського історіописання), Середньовіччя й Ренесансу (єврейську вченість і неєврейський інтерес до єврейських знань) та модерної епохи (від появи Wissenschaft des Judentums на початку XIX ст. до сучасних єврейських студій початку XXI ст.). Окрему увагу приділено формуванню навичок написання дослідницьких проектів із юдаїки.

Історія СРСР: історіографічні дискусії

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Н.В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Огляд розвитку західної совєтології від її зародження після Другої світової війни і до викликів 2000-х рр.; від тоталітарної школи до постревізіоністів. Наукові центри й дослідники, підходи (політична – соціальна – культурна історія), проблематика, джерела. Ознайомлення із науковими працями та дискусіями совєтологів.

Проблема імперій в нові часи

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Курс є теоретичним вступом щодо дослідницьких стратегій у сучасній імперіології та перспектив застосування імперської парадигми у вивченні модерної історії, зокрема представляє один з можливих шляхів уведення української історії до ширшого історичного контексту.

Проблеми соціорелігійної історії в Україні XVI–XIX ст.

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М.В. Яременко, доктор історичних наук, доцент, Н. В. Шліхта, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук, доцент

Мета курсу: ознайомити студентів із таким напрямом досліджень, як соціорелігійна історія, а також його потенціалом та розвитком у вітчизняній історіографії. Завдання: представити студентам розвиток соціорелігійних студій у зарубіжній історіографії останніх десятиліть, артикулювати основні дискусійні вузли, напрями, проблематику та підходи досліджень; показати можливість розвитку цього напрямку студій на українському матеріалі, ознайомити із досягненнями вітчизняної історіографії.

Актуальні проблеми історії єврейського народу

2д семестр, 3 год/тижд., залік, 2 кредити, запрошуються фахівці у галузі єврейської історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Курс присвячено сучасній методології досліджень у галузі єврейських студій. Завдяки цьому курсу у студентів формуються уявлення про провідні напрями й концепції в юдаїці XX – поч. XXI ст., розвиток бібліографії та археографії, пов'язаних із юдаїкою; навички роботи з методологічними дослідженнями; уміння порівнювати і критично аналізувати різні концепції, дотичні до знань про єврейську цивілізацію, як на рівні світових, так і локальних явищ.

Історія історичної науки

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. Ю. Гломозда, кандидат історичних наук, доцент

Розвиток поглядів на роль історії в суспільстві, організаційно-інституційних засад історичної науки. Становлення університетської (академічної) науки в XIX ст.; творення наукових шкіл. Університетська історія в Австрійській та Російській імперіях; Київська документальна школа. Неформальні осередки, згруповані на засадах учених товариств чи довкола наукової періодики. Система комісій ВУАН. Запровадження системи Академії наук в СРСР. Проблеми організаційного реформування науки в сучасній Україні.

Методологія дослідження єврейської історії та культури

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі єврейської історії та культури як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Етногеографія єврейського світу

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено проблематиці розселення євреїв у країнах сучасного світу. Мета – дати студентам уявлення про регіональні особливості єврейського народу, зумовлені впливом географічних та історичних чинників. Особливу увагу приділено питанням формування етнічного складу населення сучасного Ізраїлю. Розглядається походження не лише єврейських груп населення Держави Ізраїль, а й неєврейського населення країни. Окремому розгляду підлягають сучасні єврейські громади Європи, Північної Америки, Південної Африки тощо. Крім того, велику увагу приділено розселенню і територіальним особливостям так званих «східних груп» євреїв та віддаленим традиційним єврейським діаспорам.

Єврейська палеографія

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Хамрай, доктор філологічних наук, доцент

Курс знайомить студентів із основними принципами палеографічних досліджень, зокрема, з особливостями палеографічного аналізу єврейських рукописів. Цій меті служать семінари з читанням та відповідним коментуванням оригінальних документів, створених у межах юдейської рукописної традиції від найдавніших часів до наших днів. Однією з особливостей цієї традиції є її практично безперервний характер упродовж більш ніж двох тисяч років. До того ж ця традиція розвивалася в тісному зв'язку з традицією книгодрукування, що зумовлює необхідність включення основ кодикології в межі курсу.

Іврит

1, 2, 2д семестри, 4/4/2 год/тижд., 3 заліки, 11 кредитів, О. М. Яковлева, старший викладач

Курс передбачає загальне ознайомлення з граматикою івриту (як сучасного, так і класичного), формування мовленнєвих навичок, навичок читання і письма, а також роботи зі словником. Упродовж курсу відбувається прослуховування і лінгвістичний розбір ізраїльських пісень, читання сучасної єврейської поезії, а також адаптованих статей із ізраїльської преси. Лінгвокраїнознавчий компонент містить засвоєння визначеного програмою кола безеквівалентної лексики, яка відображає специфіку культури й побуту євреїв, знайомство з національними особливостями мовленнєвої і немовленнєвої поведінки.

Історія юдаїзму

2, 2д семестри, 2/2 год/тижд., 2 заліки, 4 кредити, І. В. Туров, доктор історичних наук, доцент

Курс присвячено історії й еволюції юдаїзму від біблійних часів до сьогодення, його сакральним (ТаНаХ, Талмуд) і літургічним (Шма, Аміда, Кадіш та ін.) текстам, найважливішим доктринам, контактам із іншими релігіями та взаємовпливам у ширшому контексті історії формування релігій. Також розглядаються різні напрями і відгалуження юдаїзму, що виникали в різні часи: від античних самаритян і середньовічних караїмів до ранньомодерного хасидизму і модерних реформістського, консервативного і реконструктивістського юдаїзму. Окрему увагу приділено юдаїзму в Державі Ізраїль від 1948 р. та інших країнах світу на початку XIX ст., а також їхній узаємодії та поглядам на актуальні проблеми сьогодення.

Їдиш

2д, 3, 4 семестри, 2/4/4 год/тижд., 3 заліки, 11 кредитів, С.В. Корн, асистент

Курс передбачає вивчення граматичних і лексичних основ мови їдиш, а також набуття студентами активних навичок читання, письма та мовлення. Упродовж навчання студенти мають можливість ознайомитися з історією мови та єврейськими культурними надбаннями, створеними мовою їдиш. Наприкінці курсу передбачено читання оригінальних документів і рукописів мовою їдиш для того, щоб у майбутньому студенти застосовували мову у своїх наукових дослідженнях.

Практика музейно-архівно-бібліотечна

2д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. М. Сидорчук, кандидат історичних наук, старший викладач

Передбачається практичне засвоєння навичок і вмінь роботи з музейними, архівними й бібліотечними фондами, що містять юдаїку (на базі Наукової бібліотеки НаУКМА, Наукового архіву 184 НаУКМА, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника, Львівського музею історії релігії, Центрального державного історичного архіву України, Національної історичної бібліотеки України, Державного архіву м. Києва, Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України, Музею Шолом-Алейхема, Музею історичних коштовностей України тощо).

Актуальні проблеми юдаїки

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі юдаїки як з України, так і з-за кордону

Курс присвячено сучасній методології досліджень у галузі єврейських студій. Завдяки цьому курсу у студентів формуються уявлення про провідні напрями й концепції в юдаїці XX – поч. XXI ст., розвиток бібліографії та археографії, пов'язаних із юдаїкою; навички роботи з методологічними дослідженнями; уміння порівнювати і критично аналізувати різні концепції, дотичні до знань про єврейську цивілізацію, як на рівні світових, так і локальних явищ.

Арамейська мова

3, 4 семестри, 2/2 год/тижд., залік, залік, 6 кредитів, О. О. Хамрай, доктор філологічних наук, доцент

Курс охоплює основи граматики й синтаксису західних арамейських діалектів Ахеменідського (VI– IV ст. до н. е.) та після-Ахеменідського (III ст. до н. е. – II ст. н. е.) періодів історії арамейської мови. Передбачається робота з оригінальними текстами Біблії (її арамейською частиною), а також юдейськими та християнськими текстами, написаними цією мовою. Кінцевою метою курсу є засвоєння навичок читання, розуміння арамейських уривків Біблії (ТаНаХу), опанування елементів граматичного та синтаксичного аналізу, вміння працювати зі словниками й довідниками. Курс також спрямований на опанування основного лексико-семантичного апарату арамейських документів юдаїзму пізньої античності та раннього християнства й ознайомлення з алюзіями на арамейську термінологію в Новому Заповіті.

Історія Голокосту та антисемітизму

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс знайомить студентів із науковою та світоглядною проблематикою вивчення історії Голокосту. Розкривається зміст основних історіографічних концепцій та наявних суспільно-політичних міфологем, зокрема, поширених у публіцистиці та неформальному публічному дискурсі. Історія Голокосту

розглядається в контексті ідеологічної і політичної боротьби XIX – першої половини XX ст., появи та розвитку «наукового» антисемітизму як одного з різновидів європейського расизму. Перебіг Голокосту на українських землях подано в контексті подій, що відбувалися на всіх окупованих Третім Райхом землях та в державах-союзниках нацистської Німеччини.

Історія євреїв України

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс знайомить із багатовіковою історією українсько-єврейських взаємин на землях, що складають територію сучасної України. Для повноти охоплення матеріалу студентам пропонується огляд як найбільш контроверсійних періодів відносин двох народів між собою та з іншими сусідніми етнічними групами, так і їхніх узаємин у порівняно «спокійні» часи. Аналізуються природа й причини виникнення стійких історичних стереотипів масової свідомості у сприйнятті обома народами один одного, їхні впливи на формування національних історіографій, роль третіх чинників у цих процесах, територіальні особливості описуваних подій у різних частинах України. Суттєву увагу приділено правовому статусу й історичній демографії єврейського населення України, ролі євреїв у економічному житті та соціальній структурі суспільства.

Історія єврейського музеєзнавства

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. М. Сидорчук, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс присвячено історії заснування й розвитку єврейських музеїв у Європі, США, Ізраїлі, знайомству з різноманітними підходами і практиками щодо створення і функціонування єврейських музеїв на прикладі Парижа, Берліна, Відня, Єрусалима, Тель-Авіва, Москви, Варшави, Бухареста, Києва, Чернівців тощо. Студенти дізнаються про особливості форм культурно-просвітницької та комунікаційної діяльності єврейських музеїв у різних країнах, основні факти та причини появи й розвитку єврейських музеїв у XIX – на початку XXI ст. у різних країнах світу, навчаються аналізувати особливості музейних концепцій і побудови експозицій, форми музейної діяльності, менеджменту, а також аналітично реферувати дослідницьку музеєзнавчу літературу.

Матеріальна культура євреїв Східної Європи

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Упродовж століть на теренах Східної Європи, зокрема, України, здебільшого в невеликих містечках і містах, проживали численні єврейські громади, що залишили по собі численні пам’ятки сакрального мистецтва та побуту. Величезний вплив на ці громади та їхню культуру справляла єврейська традиція. Вона регламентувала не лише правила будівництва й художнього оздоблення сакральних об’єктів (синагоги, релігійні навчальні заклади, надгробки, спеціальні споруди, безпосередньо пов’язані з релігійними традиціями та відправами), але й особливості спорудження побутових об’єктів і житла. Курс знайомить студентів із характерними рисами єврейських пам’яток Східної Європи, представляє великий обсяг наочного матеріалу, узагальнює сучасні дослідження єврейської культури й мистецтва, включає базові знання з історії єврейських громад Східної Європи.

Біблійна археологія

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено реконструкції подій на основі пам’яток матеріальної культури, що дають уявлення про обставини виникнення Біблії. Мета курсу – надати студентам інформацію про Біблію як історичне джерело, свідчення якого в багатьох випадках підтверджуються результатами археологічних розкопок. Увагу зосереджено на специфіці таких досліджень. Чимало уваги приділено історії досліджень біблійних пам’яток від часів пізньої античності до новітніх студій початку XXI ст. Передбачається вивчення двох напрямів біблійної археології: загальної та палестинської. Студенти отримують інформацію про поширені в сучасній науці підходи до визначення достовірності наведеної в Біблії інформації.

Біблійна текстологія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Хамрай, доктор філологічних наук, доцент

У курсі розглядаються основні принципи текстологічного дослідження танахічних текстів у юдейській та християнській традиціях. Курс знайомить із основними джерелами, а саме масоретським текстом та іншими «свідками» біблійного тексту (Септуагінта, Самаритянське П'ятикнижжя, кумранські сувої, тарґуми, Пешита, Вульґата тощо). Окрему увагу приділено джерелознавчому й едиційному аспектам текстологічного дослідження ТаНаХу, історії біблійного тексту (у т. ч. копіювання й передавання, проблема протомасоретського тексту) та текстуальній критиці. Історія євреїв мусульманського Сходу 4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор Курс присвячено основним джерелам із історії євреїв мусульманських країн. У результаті його вивчення студент матиме уявлення про основні етапи в історії середньовічних євреїв Близького Сходу, особливості внутрішньої політики середньовічних мусульманських держав, соціальний статус євреїв у цих державах, неоднорідність єврейських громад мусульманського світу і її причини. Курс формує навички самостійної роботи з письмовими джерелами як у перекладах на європейські мови, так і в оригіналі, вміння критично аналізувати інформацію, що міститься в історичних джерелах та історіографії.

Гостьовий курс

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, запрошуються фахівці у галузі єврейської історії та історіографії як України, так і з-за кордону

Визначається спеціалізацією запрошеного викладача, відповідає новітнім досягненням історичної науки з певної проблеми.

Історія євреїв мусульманського Сходу

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Метою курса є намагання показати історію средньовічних євреїв Близького Сходу у нерозривному зв'язку з подіями, що відбувались серед оточуючої мусульманської більшості. Можливо у студентів виникне бажання порівняти становище євреїв в християнських і мусульманських країнах. Відповідь на це запитання вони зможуть дати наприкінці ознайомлення з курсом.

Історія євреїв Східної Європи: Раннє Середньовіччя

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. Б. Бубенок, доктор історичних наук, професор

Курс присвячено етнічній і політичній історії юдеїв-прозелітів тюркського походження в добу раннього Середньовіччя, відомих під традиційною назвою «хозари». Мета курсу – показати історію юдейських громад Східної Європи та Північного Кавказу в період існування Хозарського каганату – першої імперії на заході Євразійського степу напередодні виникнення давньоруської держави. Умовно курс поділяється на дві частини: доюдейську та юдейську історію хозар. Важливе місце у викладанні курсу приділено питанням джерелознавчої бази та історіографії цієї проблематики. Курс розраховано не лише на тих, хто цікавиться історією юдейських громад Східної Європи, а й на тих, хто прагне глибше познайомитися з питаннями передісторії Русі, історії ранньосередньовічної Візантії та номадів Євразійського степу.

Історія єврейського мистецтва

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. М. Сидорчук, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс присвячено історії єврейського мистецтва XIX–XX ст., головно у Східній і Західній Європі, а також у Державі Ізраїль. Окрему увагу приділено основним видам і жанрам єврейського народного мистецтва, умовам зародження та розвитку єврейського професійного мистецтва, внеску єврейських митців у світову культуру й мистецтво. Курс покликаний сформувати у студентів комплексне уявлення про культурно-мистецьку своєрідність єврейського народу, основні закономірності розвитку та особливості єврейського мистецтва, а також ввести студентів в коло проблем, що стоять перед дослідниками єврейського мистецтва.

Історія сіонізму і Держави Ізраїль

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С.І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Пропонований курс поділяється на дві частини – переддержавний період (1881–1948) і власне державний (від 1948 р. до сьогодення). Перша частина передбачає з'ясування феномену сіонізму, його витоків та історичної зумовленості, причин сприйняття/несприйняття єврейськими громадами, ставлення до нього правлячих еліт Європи. Простежується зв'язок єврейського національного руху з аналогічними європейськими рухами XIX ст., аналізується становище єврейських громад Ерец-Ісраель до і після Першої світової війни. У другій частині курсу здійснюється огляд політичного й соціально-економічного розвитку Держави Ізраїль, розглядаються особливості формування основних векторів її зовнішньої політики й судової системи, а також релігійний фактор у суспільно-політичному житті, культура, освіта, наука та питання прав людини й меншин.

Українсько-єврейські взаємини: XX ст.

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. І. Гірік, кандидат історичних наук, старший викладач

Курс присвячено змінам у становищі євреїв на території сучасної України впродовж XX ст., міжнаціональним узаєминам, участі євреїв у революційних рухах початку століття, єврейських і неєврейських політичних партіях, єврейському й неєврейському культурному житті тощо. Окрему увагу приділено впливу Голокосту та пам'яті про нього на міжетнічні взаємини, зокрема, у країнах проживання української та єврейської діаспор, спробам налагодження діалогу й співпраці між громадами. Курс формує навички самостійної роботи з джерелами з історії українсько-єврейських взаємин у XX ст., знання про архівні й бібліотечні колекції з цієї тематики тощо.

Хасидизм: історія та віровчення

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, К. В. Малахова, кандидат філософських наук, старший викладач

У межах курсу розглядаються питання виникнення й розвитку релігійно-містичного руху під загальною назвою «хасидизм». Ця течія юдаїзму народилася в Україні в середині XVIII ст. й упродовж короткого часу завоювала велику кількість прихильників майже в усіх єврейських громадах Східної Європи. У курсі здійснюється змістовний огляд історії та віровчення хасидів. Поряд із цим, певну увагу приділено аналізу діяльності литовських рабинів і містиків – головних ідейних супротивників хасидизму. Курс формує навички пошуку інформації про історію хасидського віровчення й релігійних практик у богословських текстах хасидських духовних лідерів (цадиків), хасидському фольклорі, етнографічних записах XIX–XX ст., розуміння хасидської термінології тощо.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, 20 кредитів

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану. Студент мусить проявити здатність до наукового пошуку, аналізу наукової літератури, постановки і вирішення теоретичних питань.

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – АРХЕОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ - МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Кам'яна доба: культура, суспільство, економіка.

1 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредитів, Залізняк Л. Л., д. і. н., професор. Кухарчук Ю. В., к. і. н., ст. викл.

Курс передбачає знайомство з етнічними процесами, які мали місце на території України з найдавніших часів і врешті-решт призвели до формування українського етносу. Актуальність цього курсу зумовлена, перш за все, тим, що на думку більшості фахівців, формування згаданих етнічних спільнот, значною мірою, відбувалося на українських етнічних землях і є невід'ємною частиною стародавньої історії України. Планується дати критичний аналіз науковим концепціям походження українців та розглянути на тлі європейської історії головні етапи етногенезу українського народу від витоків етносу до постання української нації.

Епоха бронзи України

1 семестр, 4 год./тиж., екзамен, 5 кредитів, Клочко В. І., доц., д. і. н., Білинський О. О., к. і. н., ст. викл**.**

Студенти оволодіють спеціальними знаннями з проблем соціокультурного та економічного розвитку суспільства та історії людства за доби енеоліту-бронзи. Передбачається розвиток аналітичного мислення й навичок критичного аналізу джерел та концепцій – серед основних навичок, отримання яких допоможе вивчення дисципліни.

Ранній залізний вік України та суміжних територій

1 семестр, 4 год./тиж., екзамен, 5 кредитів, Болтрик Ю. В.**,** доц., к. і. н., Білинський О. О., к. і. н., ст. викл.

Курс «Ранній залізний вік України та суміжних територій» є необхідною складовою частиною вивчення давньої історії України. Розрахований на студентів магістерської програми «Археологія» першого року навчання. Викладається загальна характеристика історичного розвитку України та Центральної Європи за доби раннього заліза. Розглядаються істотні зрушення, що відбулися в господарчій та політичній сферах давнього населення**.** Студенти підходять до розуміння процесів, що вплинули на розвій землеробських суспільств Лісостепу, в наслідок постійного натиску неспинних хвиль степовиків - кіммерійців, скіфів та сарматів. В цей час на теренах України виникають перші ранньокласові утворення. Відлунням яких є агломерації поселень з гігантськими городищами на чолі.

Археологія ранніх слов'ян

1 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Скиба А. В., ст. викл., к. і. н.

Розглядаються основні етапи формування та історичного розвитку давніх слов'ян. Курс включає три основні блоки питань: 1) походження та історичний розвиток давніх слов'ян; 2) культура, господарство та побут східних слов'ян від рубежу ери до кінця І тис. н. е. за археологічними джерелами; 3) культурна, економічна та військово-політична взаємодія слов'ян з іншими етнічними групами. Розвиток східних слов'ян розглядаються на широкому культурному й історичному тлі. На прикладі археологічних культур та історичних суспільств, пов'язаних з етногенезом слов'ян розглядаються такі аспекти як система палеоекології, явища культурної трансформації та наступності, міграцій, культурної взаємодії.

Методологія наукових досліджень у галузі археології

1 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Білинський О. О., к. і. н., ст. викл.

Курс розрахований на студентів магістерської програми «Археологія» першого року навчання. Спрямований на ознайомлення з теоретичними засадами археологічного дослідження, а також методами і техніками необхідними для аналізу матеріальної культури. Розуміння витоків та різноманіття археологічної думки сприяє розвитку науки та стимулює студентів до інноватівного і міждисциплінарного підходу до власних досліджень. Важливою частиною курсу є надання необхідних інструментів для роботи із археологічними джерелами. Він включає в себе опис як польових, так і лабораторних методів дослідження, таких як: геоінформаційні системи, статистика конструювання висновків. Таким чином, студенти отримають знання про найбільш передові методи роботи із матеріальною культурою.

Ключові проблеми стародавньої історії України

2 семестр, 4 год./тижд., екзамен, 5 кредитів, Залізняк Л. Л., д. і. н., професор, Кухарчук Ю. В., к. і. н., ст. викл.

Курс передбачає знайомство з етнічними процесами, які мали місце на території України з найдавніших часів і врешті-решт призвели до формування українського етносу. Передумови для постання останнього формувалися протягом багатьох історичних епох під впливом складних етнокультурних процесів, що розвивалися на її території в далекому минулому. Серед ключових проблем давньої історії України є походження індоєвропейської сім'ї народів, питання народження слов'янства та етногененезу і націогенезу українців. Актуальність цього курсу зумовлена, перш за все, тим, що на думку більшості фахівців, формування згаданих етнічних спільнот, значною мірою, відбувалося на українських етнічних землях і є невід'ємною частиною стародавньої історії України. Нагальною потребою сьогодення є розробка аргументованої наукової концепції походження українців - україногенези. Адже побудова Української держави можлива лише на засадах європейського національного державотворення. Нерозробленість проблеми походження українців породжує велику кількість історичних міфів, які дезорієнтують громадськість, заважають процесу відтворення правдивої історії українського народу як європейської нації. Планується дати критичний аналіз науковим концепціям походження українців та розглянути на тлі європейської історії головні етапи етногенезу українського народу від витоків етносу до постання української нації.

Антична цивілізація Північного Надчорномор'я

2 семестр, 2 год./тижд. екзамен, 3 кредити, Буйських А. В., доц., д. і. н.

Програма курсу "Антична цивілізація Північного Надчорномор'я" має на меті ознайомити студентів із головними етапами історичного розвитку античних держав на території півдня сучасної України і основними категоріями археологічних пам'яток, відкритими в процесі розкопок. Знайомлення з низкою теоретичних положень щодо грецької колонізації Північної Надчорноморщини має на меті відпрацювання у студентів навичок формування власних точок зору на загальні питання розвитку історії та культури регіону за античної доби.

Історична антропологія

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити, Потєхіна І. Д., доц., к. і. н.

Курс передбачає знайомство з основами антропологічних знань та епохальною динамікою антропологічного складу людності українських земель від найдавніших часів до сьогодення. Розглядаються дані антропології, які дозволяють визначити ступінь морфологічної спорідненості людських колективів, з'ясувати шляхи давніх міграцій, висвітлити роль окремих компонентів у формуванні давніх та сучасних етнічних груп, визначити роль природних факторів у морфогенетичних і соціальних процесах, ступінь та наслідки процесів адаптації людини і колективу до природного середовища. Висвітлюються ключові проблеми історичної антропології, знайомство з якими необхідне майбутнім фахівцям-археологам. Особлива увага приділяється методам досліджень, що застосовуються під час вивчення кісткових решток людей з давніх поховань та можливостям палеоантропологічних, палеодемографічних та палеогенетичних реконструкцій. У курсі подаються сучасні уявлення про час і місце виникнення людини, мінливість морфо-фізиологічних ознак та чинники расогенетичних процесів. Аналіз динаміки антропологічного складу населення України від доби палеоліту до сучасності дає змогу висвітлити важливі питання етногенезу українського народу**.**

Київська Русь та її сусіди

2 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредитів, Івакін В. Г. доцент, к. і. н.

Вивчається розвиток матеріальної культури населення України упродовж X–XIII ст., еволюцію фортифікаційних споруд, процеси зародження, розвитку та занепаду міст та поселень Русі. Зауважимо, що вивчення і розуміння генезису української нації та її державності неможливе без глибокого розуміння процесів і подій саме давньоруської доби, адже саме у цей час сформовано основні інституції сучасного українського суспільства, економіку, культуру, мову, право тощо. Не зважаючи на те, що археологічні дослідження пам'яток давньоруського часу розпочалися у середині-другій половині XIX ст., саме у другій половині XX – на початку XXI ст. вдалося розширити джерельну базу (за рахунок проведення масштабних новобудовних досліджень, використання новітніх методів досліджень), що дозволяє суттєво уточнити наявні дані про розвиток Русі, українських та суміжних земель упродовж X–XIII ст., зробити важливі висновки про етнічний склад населення, технологічні відкриття, традиції і новаторські надбання у домобудівництві, фортифікації, архітектурі, техніці і технології виробництві предметів побуту тощо. У межах курсу студенти ознайомляться з сучасними методами аналізу артефактів, навчатися визначати та правильно датувати гончарний посуд золотоординського часу від кераміки литовського та польського часів, різні категорії знахідок тощо.

Найдавніші землероби України

2д семестр, 6 год./тижд., залік, 4 кредити, Відейко М. Ю., доц., д. і. н.

Курс присвячений висвітленню проблем появи, становлення та розвитку давньоземлеробських культур на території України за даними археологічних досліджень. Мета курсу - ознайомлення з історіографією, археологічними даними та методикою дослідження цих культур, розвиток навичок самостійної наукової роботи

Практика профільна

2д семестр, 23 год./тижд., залік, 4.5 кредити, Білинський О. О., ст. викл., к. і. н.

Профільна практика є невід'ємною складовою навчання археології, яка спрямована на закріплення здобутих на заняттях теоретичних знань та формування вмінь та навичок польових археологічних досліджень. Археологічна практика студентів магістерських програм має на меті підготовку до проведення самостійних археологічних досліджень, які багато дослідників починають ще студентами. На відміну від практики студентів-бакалаврів, більше уваги приділяється формуванню знань про нормативні документи, які регулюють проведення польових археологічних досліджень, дозвільну документацію необхідну для проведення робіт фаховими археологами. Важливим є формування вмінь та навичок організації роботи експедиції, ведення польової документації, дотримання та розробки методик досліджень для конкретних умов пам'ятки. Усе це вимагає ознайомлення зі світовим дослідом проведення польових археологічних робіт та локальними особливостями цих підходів, які сформовані у вітчизняній археології. Зазвичай студенти проходять практику на базі археологічних експедицій НаУКМА або Інституту археології НАН України у літній період. Студенти-практиканти працюють у складі експедиції, поруч із досвідченими фахівцями та мають можливість перейняти у них практичні знання під час спільної роботи або у спілкуванні у вільний від роботи час.

Науково дослідний семінар: історіографія археологічних досліджень

3 семестр, 2 год./тижд., захист тези, 3 кредити, Федорченко О. С., доц., к. і. н.

У нормативному курсі «Науково-дослідний семінар: історіографія археологічних досліджень» для студентів магістерської програми другого року навчання за спеціалізацією «Археологія» розглядається низка важливих проблемних питань, пов'язаних із історією археологічної думки. Інтерес до загадкових археологічних об'єктів та знахідок існував ще у стародавні часи. У різні історичні періоди розглядались вони як культові та магічні речі, як предмети розкоші та окраса приватних колекцій. Проте минуло не одне сторіччя, щоб змінилося ставлення до археологічних решток як до об'єктів наукового дослідження. В курсі простежуються передумови становлення археології як науки, аналізується доробок «перших» археологів. Протягом XIX ст. розвиток наукових знань з археології відбувався у різних країнах Європи. Так поступово формувались національні наукові центри із власною дослідницькою традицією. Розвиток певних напрямів у вивченні давніх культур і навіть поява наукової парадигми, певною мірою, залежали від існуючої традиції. Саме тому в курсі пропонується огляд основних теоретичних концепцій та теорій з урахуванням традицій скандинавської, французької, німецької та ін. національних шкіл. При цьому розвиток вітчизняної теоретичної археології висвітлюється у щільному зв'язку із здобутками західної науки. З одного боку, такий історіографічний аналіз дозволить слухачам простежити головні етапи становлення та розвитку археології як науки, а також систематизувати попередньо набуті знання. З іншого боку, детальний огляд формування методологічного каркасу археологічних досліджень має допомогти слухачам у виборі методів власного дослідження та написанні історико-методологічної та теоретичної частин кваліфікаційної магістерської роботи.

Науково дослідний семінар: етика і методики наукової праці.

4 семестр, 2 год./тижд., теза, 3 кредити, Федорченко О. С., доц., к. і. н.

Розглядається низка важливих питань, пов'язаних із організацією, логікою та методологією наукових досліджень в археології. У процесі вивчення основних етапів археологічного дослідження обговорюватимуться проблемні ситуації, із якими може стикнутись фахівець. Особлива увага приділяється питанням професійної етики вченого-археолога. В курсі аналізується роль особистості дослідника та її вплив на процес наукового пізнання. Розглядаються різні форми колективної взаємодії наукової спільноти.

Специфіка пропонованого курсу полягає у тому, що основною формою навчальної роботи студентів є практичні семінарські заняття. Тож, окрім розгляду теоретичних наукознавчих питань, у слухачів курсу є можливість набуття практичних навичок роботи із джерелами та літературою, у написанні основних видів наукової публікації, а також презентації результатів дослідження

Етнокультурні процеси за доби палеометалу

3 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити, Отрощенко В. В., д. і. н., професор, Білинський О. О., к. і. н., ст. викл.

Курс передбачає знайомство з етнокультурними процесами, які мали місце за часів енеоліту та доби бронзи а також зі здобутками первісного мистецтва на теренах України – підґрунтям сучасної української культури. Питання вивчення праісторії та культури численних племен та народів, що в різні часи населяли терени України завжди будуть викликати підвищений інтерес як фахівців, так і широкого кола громадськості, зацікавленого витоками українського народу. Представлений курс лекцій спрямований на оцінку здобутків у цьому напрямкові, аналіз методичних підходів до вивчення етнічних процесів у давнину та виявлення їхніх загальних тенденцій. Курс складається з двох блоків лекцій та семінарів. Перший з них присвячено давньому мистецтву племен і народів, що населяли терени України за первісної доби. Це мистецтво, попри усю свою самобутність і наявність видатних шедеврів світового рангу, все ще не знайшло адекватного концептуального висвітлення. Наразі дослідники обмежують себе поданням окремих сюжетів та тем і практично не виходять до синхронних та діахронних узагальнень епохального рівня. Саме цим обумовлюється актуальність обраної теми. Висвітлено етапи мистецького поступу давнього населення України, позначено традиційні сюжети та образи давнього мистецтва, продемонстровано факти опановування новими матеріалами для втілення художніх задумів, долання стереотипів мислення на зламі історичних діб. Мистецькі аспекти ґенези українського народу зазвичай лишаються поза увагою фахівців. Але віхи творення українських образів і міфів можуть бути найглибше простежені в часі саме завдяки художнім цінностям в їх предметному, матеріалізованому вияві. Спецкурс передбачає критичне осмислення усього здійсненого на ниві вивчення давнього мистецтва України з виходом на перспективи поступу в осягненні його традицій та інтерпретації здобутків. Другий блок лекцій зосереджує увагу на етнічних процесах, що мали місце у IV-II тис. до н. е. на просторах нашої держави та її найближчих сусідів. Лишається відкритим питання пошуку найглибших витоків слов'янства загалом і українського етносу зокрема. Південними сусідами праслов'ян впродовж зазначеного часу скотарські племена арійського походження – індоіранці. Терени України поєднували індо-іранців і з іншими етносами індоєвропейського походження – греками, прафрако-іллірійцями, прагерманцями та неіндоєвропейського – прафінно-уграми. Індоіранці контролювали Надчорномор'я впродовж 4 000 років, лишившись навіки у назвах річок, іменах богів, демонів та героїв. Вивчення етнічних та культурно-мистецьких процесів глибокої давнини поглибить знання студентів щодо базових складових української культури.

Магістерська робота

4-д семестр. Кількість кредитів: 22,5 (загальна кількість годин – 675 год.). Захист магістерської роботи на засіданні Екзаменаційної комісії. Керівництво та консультації забезпечують викладачі кафедри, які призначаються на засіданні кафедри згідно обраних тем студенами.

Магістерська кваліфікаційна робота - самостійне наукове дослідження окресленої археологічної проблеми. Публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи відбувається на засіданні Екзаменаційної комісії у формі презентації як із використанням різних форм візуалізації доповіді так і без застосування технічних засобів. Необхідними умовами допуску до атестації є виконання індивідуального навчального плану, наявність вчасно виконаної і належним чином оформленої роботи, перевіреної на плагіат та рекомендованої до захисту науковим керівником, а також наявність внутрішньої або зовнішньої фахової рецензії. Після захисту кваліфікаційну роботу розміщують в інституційному репозитарії НаУКМА для вільного доступу. Дипломна магістерська робота виконується на матеріалах з археологічних пам'яток, які зберігаються у наукових фондах Інституту археології НАН України, а також які опубліковані у фахових виданнях. Теми дипломних магістерських робіт відображають актуальну проблематику археології та давньої історії України.

Випускна атестація завершується отриманням здобувачем освіти документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: магістр археології за спеціалізацією 032 «Історія та археологія». Кращі кваліфікаційні роботи рекомендуються членами ЕК до друку у фахових періодичних виданнях.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Просторові дослідження та палеоекологічні реконструкції

2д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити, Томашевський А. П., ст. викл., к. і. н., Борисов А. В., к. і. н., ст. викл.

Розглядається низка важливих проблемних питань, пов'язаних із практикою просторових досліджень та палеоекологічних реконструкцій в археології. Сучасний етап розвитку суспільства і науки, характеризується зустрічними процесами екологізації гуманітарної сфери та посиленням гуманітарного спрямування природокористування. Сучасний фахівець історико-археологічного профілю повинен компетентно орієнтуватися у палеоекологічній проблематиці, адже саме ця галузь найбільш стрімко та наполегливо розвивається у світовій науці. Знайомство з складними механізмами палеоекологічних досліджень у рамках курсу відбувається на прикладі реальних комплексних міждисциплінарних дослідженнь і наукових проектів, що дозволить майбутнім спеціалістам теоретично і практично опанувати основні інструменти та навички таких досліджень. Курс наочно та переконливо демонструє необхідність глибокої реорганізації теоретичних і польових знань та навичок з точки зору ефективного дослідження палеоекологічних об'єктів. Саме ці об'єкти є носіями найсуттєвішої інформації про історію взаємин людських колективів з довкіллям впродовж всіх основних етапів існування людства. Курс унаочнює необхідність комплексної охорони неподільної історичної, культурної та природної національної спадщини як складової всесвітнього надбання.

Населення Лісостепової Скіфії та прилеглих територій

2д семестр, 4 год./тижд., залік, 3 кредити, Білинський О. О., ст. викл., к. і. н.

Навчальна програма вибіркового курсу «Населення Лісостепової Скіфії та прилеглих територій» передбачає розгляд низки питань пов'язаних зі становлення та розвитком цього політичного та культурного об'єднання, його взаємодією із сусідніми суспільствами лісової смуги, синхронними культурами територій Центрально-Східної Європи, кочовиками степів та грецьким населенням Причорноморського узбережжя.

Теорія і практика археологічних досліджень

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Федорченко О. С., доц., к. і. н.

Курс «Теорія і практика археологічних досліджень» спрямований на формування у студентів-магістрів цілісного уявлення про теоретичну археологію як окрему галузь наукового знання. У пропонованому курсі подається огляд ключових проблемних питань теоретичної археології, що пов'язані із сутністю археологічної теорії та науковою дослідницькою процедурою, археологічною систематикою та методологією.

Основи зооархеології

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Федорченко О.С., доц., к. і. н.

У вибірковому курсі «Основи зооархеології» розглядається низка важливих проблемних питань, пов'язаних із практикою зооархеологічних досліджень. Під час розкопок археологічних пам'яток дуже часто трапляються знахідки кісток тварин. Робота із цим специфічним видом археологічних джерел вимагає суттєвої підготовки дослідника, тобто не лише глибоких знань з археології, а й із зоології, особливо остеології та етології, палеонтології та, зокрема, палеоекології. На стику цих наук і виникла зооархеологія, основними завданнями якої є вивчення фауністичних колекцій, реконструкція палеоекологічних умов, в яких мешкали як окремі види тварин, так і стародавнє населення певної території, а також відтворення різних аспектів господарства та способу життя первісних мешканців за фауністичними рештками. У пропонованому курсі подається інформація про основні підходи та методи роботи із фауністичними колекціями, а також теоретичні засади, на яких базується інтерпретація отриманих зооархеологічних даних. Під час курсу слухачі матимуть змогу попрацювати із фауністичним матеріалом, і тим самим набути важливі практичні навички. Слухачі вивчатимуть кістки краніального та посткраніального скелету тварин, дізнаються про основні принципи камеральної обробки фауністичних матеріалів, опису, кодування та техніки вимірювання кісток тварин.

Скіфія за матеріалами розкопок елітних курганів

3 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Болтрик Ю. В., доц., к. і. н., Білинський О. О., к. і. н., ст. викл.

Спадок залишений скіфами є однією з найяскравіших складових культурного минулого України. Крім потужного внеску до генетичного банку української нації, скіфи виступили носіями нових культурних стандартів та еталонів, як степового світу так і грецької цивілізації. Утворивши нову військово-політичну ситуацію на півдні нашої країни, скіфи через субкультуру своєї верхівки прилучили певну частину населення Давньої України до надбань цивілізації Старого Світу. А їх кургани зберегли для прийдешніх поколінь кращі взірці прикладного мистецтва античного світу, які не вціліли на батьківщині «грецького дива». Тому актуальність цього курсу зумовлена широким історико-культурним контекстом, що випливає з великого комплексу джерел артефактів, яким є елітні кургани Скіфії.

Технологія первісного виробництва: знаряддя праці кам'яної доби

3 семестр, 2 год./тиж., залік, 3 кредити, Кухарчук Ю. В., ст. викл., к. і. н.

В основі курсу лежить доведений факт того, що процес трудової діяльності людини кам’яної доби відбився у виготовлених її руками знаряддях праці. Рівень досконалості цих знарядь, їх техніко-типологічні особливості, є опосередкованим показником ступеню суспільного розвитку тієї чи іншої первісної спільноти. Кожному періоду кам’яної доби – палеоліту, мезоліту, неоліту – були притаманні свої технологічні винаходи, свої стратегії й традиції у виробництві знарядь.

Археологічне пам'яткознавство та охорона археологічної спадщини (сучасні комплексні інформаційні підходи)
3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Борисов А. В., к. і. н., ст. викл.

Розглядаються основні сучасні підходи до пам’яткознавчої та пам’яткоохоронної діяльності. Курс включає кілька основних блоків питань: 1) Характеристику комплексності об’єктів археологічної та палеоприродної спадщини; 2) Наукові основи пам’яткознавчої та пам’яткоохоронної діяльності; 3) Практичні інструменти пам’яткоохоронної діяльності; 4) Правова основа охорони археологічної та палеоекологічної спадщини в Україні; 5) Структура пам’яткоохоронних інституцій; 6) Управління археологічною та палеоекологічною спадщиною як окремий вид діяльності. Розгляд зазначених питань здійснюється на матеріалах конкретних прикладів з українського та закордонного досвіду. Особлива увага спрямована на практичне застосування отриманих знань в подальшій професійній діяльності майбутніх археологів. Передбачає ознайомлення студентів з узагальненими результатами дослідження панорами археологічних культур доби бронзи та пов’язаних з ними старожитностей III – II тис. до. н. е. на теренах України.

Кочовики середньовічної Європи

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Отрощенко В. В., д. і. н., професор, Білинський О. О., к. і. н., ст. викл.

Вибірковий курс для студентів-археологів є однією з базових дисциплін для опанування знаннями з середньовічної археології та історії України й навичками з всебічної фахової підготовки археолога. Розглядається низка важливих питань, пов’язаних з формуванням номадизму як соціально-економічного явища, а також археологія та історія тюркомовних народів Середньовіччя: гунів, авар, булгар, хозар, мадяр, печенігів, торків, половців, татар. Висвітлюється важлива роль номадів у формуванні Київської держави та інституцій її влади. Курс є однією з базових дисциплін для опанування знаннями з середньовічної археології та історії України й навичками з всебічної фахової підготовки археолога.

Золотоординський, литовський та польські часи на землях України за даними археології

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Капустін К. М., ст. викл., к. і. н.

Навчальна програма передбачає грунтовний аналіз проблем, що стосуються історії та археології України у період зародження та становлення української нації (середина-друга половина XIII - XVIII ст.). Завважимо, що розвиток українських земель упродовж золотоординського, литовського та польського часів мав певні особливості, що пов’язано із специфікою внутрішньо- та зовнішньополітичної ситуації, рівнем розвитку виробничих сил, станом економіки окремих регіонів тощо.

Озброєння доби міді-бронзи й раннього заліза за даними археології

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Клочко В. І., доц., д. і. н.

У вибірковому курсі «Озброєння доби міді-бронзи й раннього заліза за даними археології» розглядаються витоки військової справи, зброї, тактики та стратегії доісторичних суспільств в історичній перспективі. Аналіз матеріалів починається з типології різноманітних видів озброєння, хронологічних аспектів їх розвитку на фоні культурно-історичних процесів. Освітлюються питання виробництва предметів озброєння, включаючи технологію їх виготовлення, характер сировинних баз, фізичні властивості матеріалу. Досліджуються автохтонні та інноваційні впливи на появу та еволюцію нових винаходів. Пропонується характеристика бойових властивостей різнотипних і різночасових видів зброї. Динаміка культурно-історичного процесу, задокументована у предметах озброєння. Відтворенню цього процесу, і присвячено курс «Озброєння доби міді-бронзи й раннього заліза за даними археології». Студенти ознайомляться з сучасними методами аналізу артефактів, навчяться відрізняти предмети озброєння різних культур доби енеоліту та бронзи України. Дізнаються слухачі курсу і про новітні методики реконструкцій військової справи первісної доби та окремих історичних подій, базовані на археологічних матеріалах.

Методика антропологічних досліджень

4 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, Козак О. Д., доц., к. і. н.

У вибірковому курсі «Методики антропологічних досліджень в археології» розглядаються методи досліджень, що застосовуються під час вивчення кісткових решток людей з давніх поховань та можливостям їх застосування у історичних реконструкціях. Курс починається з аналізу історичного розвитку та розробки методів археологічної антропології. Археолог, який в подальшому буде працювати з поховальними пам'ятками освоює методики відкриття та польового дослідження поховання та останків, в залежності від типу поховання. В початкових лекціях вивчаються методи та способи попередньої камеральної обробки антропологічного матеріалу, підготовки його до фахового дослідження. Подальші теми присвячені вивченню скелету людини, посмертних змін на кістках, що дозволить правильно оцінювати контекст поховання й розуміти різницю між обрядовими та випадковими змінами тіла та решток людини. Для ознайомлення та вивчення будуть представлені методи реконструкції біологічного профілю людини – визначення статі, віку, морфології і епігенетики черепа та посткраніального скелета, сучасними методами одонтології. Студенти ознайомляться з методами палеопатологічного аналізу. Студенти ознайомляться з методами паеогенетичного та ізотопного аналізів кісток. На завершення у курсі будуть представлені методи статистичної обробки результатів досліджень, можливості демографічних, етнічних, біоархеологічних реконструкцій на індивідуальному та популяційному рівнях, а також комплексного аналізу та інтеграції та наукової інтерпретації всіх отриманих даних.

033 ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ФІЛОСОФІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналітична філософія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент.

Курс передбачає засвоєння основних ідей аналітичної філософії шляхом опанування текстів та оригінальних коментарів як у перекладі, так і мовою оригіналу.

Комунікативна практична філософія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. М. Єрмоленко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є вивчення праць представників комунікативної філософії (К.- О. Апель, Ю. Габермас, Д. Бьолер, В. Кульман, В. Гьосле) та реконструкція головних концепцій цього філософського напряму. Курс передбачає викладення комунікативної теорії та трансцендентальної прагматики в порівнянні з іншими напрямами сучасної практичної філософії – ціннісним консерватизмом, системною теорією, критичним раціоналізмом, комунітаризмом, постмодернізмом; аналіз трансформації класичної практичної філософії та класичної соціальної теорії в комунікативній теорії та дискурсивній етиці; ознайомлення студентів із сутністю та змістом парадигмального повороту від філософії свідомості до філософії комунікації. Курс прищеплює студентам навички історико-філософської інтерпретації та роботи з іншомовними першоджерелами.

Метафізика Аристотеля

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. Г. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Курс передбачає поглиблене вивчення центральної філософської праці Аристотеля «Метафізика». розглядаються проблеми складу та історії формування тексту «Метафізики», аристотелівське тлумачення предмета філософії, критика платонізму в Аристотеля, методологічні засади «першої філософії», вчення про сутність, теологія Аристотеля, категоріальне вчення. Курс будується на ретельному текстологічному аналізі «Метафізики» і має на меті розвиток у студентів навичок джерелознавчої роботи.

Типи середньовічного філософування на Латинському Заході

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

Курс передбачає практичне ознайомлення студентів із методологією сучасного історико-філософського дослідження на прикладі смислового аналізу доби латинського Середньовіччя як фактично втіленої специфічної культурно-історичної моделі мудрого життя і праведного філософування. Студенти опановують категоріальну реконструкцію типів філософського осмислення досвіду життя середньовічних «західноєвропейців» у Світлі об'явлення про Абсолютну особу – християнського Бога.

Феноменологія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. І. Кебуладзе, доктор філософських наук, доцент.

Курс прищеплює навички аналізу та історико-філософської інтерпретації трансцендентального варіанта феноменологічної філософії.

Академічна філософія в Києві XIX – початку XX ст.

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. Л. Ткачук, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є поглиблене вивчення філософської спадщини Київської духовної академії та Університету Св. Володимира як провідних осередків вітчизняної академічної філософії XIX – початку XX ст. опрацювання проблемного матеріалу, недостатньо представленого у науковій літературі, підготовка і презентація дослідницьких проектів мають сприяти формуванню у студентів навичок самостійних історико-філософських студій.

Європейські моделі філософування: від античності до сьогодення

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. І. Сватко, доктор філологічних наук, професор.

Метою курсу є узагальнена презентація європейських принципів, методів і практик формування філософського дискурсу від його антично-середньовічних витоків до сьогодення. Ключові моделі європейського філософування як специфічного спілкування зі смислом самої мудрості розглянуто у співвіднесенні з відповідними культурно-історичними моделями розумного життя (міфами) Європи на тлі притаманних цьому життю типів розуміння мудрості (ідеалів) в результаті культурна історія Європи розгортається в напрямку від принципово знеособленого світу античного космосу до принципово особистісного сучасного Світу Людини, а історія європейської філософії постає як справжнє «полювання на

смисл» в аспектах блаженного споглядання, жертовного служіння, творчої діяльності, наукового дослідження чи віртуальної інтелектуальної гри.

Методологічні проблеми історико-філософського пізнання

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

Курс прищеплює розуміння сутності та специфіки історії філософії як науки, її місця і ролі у розвиткові філософського знання і культури, знання теоретичних принципів, методів і моделей історико-філософського пізнання, особливостей історико-філософського джерелознавства, актуальних проблем сучасної історико-філософської науки, а також формує навички визначення теоретико-методологічної бази історико-філософських досліджень.

Філософія політики

2 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити, В. А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, доктор політичних студій (Франція).

Курс пропонує занурення у велику традицію політичної філософії. Він торкатиметься класичних текстів: творів Фукідіда, Платона, Аристотеля, Цицерона, Томи Аквінського, Н. Макіавеллі, Дж. Локка, Д. Г'юма, Ж-Ж. Руссо, І. Канта, І. Гердера, Гегеля, А. Сен-Симона, Ш. Фур'є, А. де Токвіля, А. де Кюстіна, К. Маркса, Бернштайна, Сореля, Арона, Штрауса, Арендт, Фуко, Слотердайка, Фукуями, Гантингтона, Джадта, Інґлегарта, Валлерстайна, Пікетті та інших. Він торкатиметься також української традиції політичної думки – творів М. Костомарова, М. Драгоманова, В. Липинського, Бочковського, І. Лисяка-Рудницького, Лісового, М. Поповича та ін. У контексті цих текстів обговорюватимуться проблеми сучасного світу: демократії, авторитаризму, тиранії, ідентичності, цінностей виживання та цінностей самовираження, боротьби республіки та імперії, дискурсом універсальності та дискурсом ідентичності, «конфлікту цивілізацій», насильства та антинасильства, дискурсом влади та дискурсом «кінця влади», еволюції бюрократії та повстання популізму, російської агресії, держави добробуту та її кризи, проблеми війни та проблеми миру.

Філософська герменевтика

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. Л. Богачов, доктор філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення підходів філософської герменевтики до розв'язання сучасних філософських проблем. Курс ознайомлює з основними ідеями філософської герменевтики, а також з'ясовує розбіжності герменевтичних теорій. основну увагу приділено засадам і змістові філософської герменевтики Г. Ґ. Ґадамера.

Історико-філософська біографістика

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Менжулін, доктор філософських наук, професор.

Курс демонструє фундаментальну значущість такого напряму досліджень, як історико-філософська біографістика, а також практичні навички дослідницької діяльності у цьому жанрі, уявлення як про її найперспективніші моделі, принципи, методики, так і типові вади, пастки, принципові обмеження.

Філософія європейського лібералізму: основні історичні типи

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Курс передбачає поглиблене вивчення особливостей формування європейського лібералізму як філософської, економічної і політичної течії сучасного світу і прищеплює студентам знання основних типів і форм лібералізму, його історичних і концептуальних передумов, а також змін, яких зазнали теорія та практика лібералізму за останні десятиліття.

Філософія та ідеології

2д семестр, 4 год./тиждень, залік, 3 кредити, В. А. Єрмоленко, кандидат філософських наук, доктор політичних студій (Франція).

Курс передбачає аналіз зв'язків між філософськими та політичними ідеями від початків модерної філософії до наших днів. В межах курсу будуть проаналізовані такі питання: 1) коли, де і чому народжується поняття «ідеологія», і про що воно свідчить? 2) якою є генеалогія основних модерних ідеологій (лібералізм, націоналізм, соціалізм) і як вона вкорінена в цінностях Французької революції (свобода, рівність, братерство)? 3) співвідношення ідеології та цінностей; 4) значення науки (біології та економіки) для розвитку ідеологій XIX століття; значення літератури для розвитку ідеологій XIX століття; 5) деградація ідеологій наприкінці XIX - на початку XX століття: расизм, соціал-дарвінізм, фашизм, нацизм, комунізм; 6) аналіз тоталітаризмів XX століття; 7) ідеології в повоєнній Європі: чому і як виникли соціал-демократія, християнська демократія, екологічні рухи; 8) неолібералізм 1980-1990-х та його наслідки для сучасного світу; 9) гібридні ідеології XXI століття: відродження радикалізму; 10) загальний аналіз: коли ідеології є добром, а коли злом.

Філософська проблематика ранньоукраїнської модерності

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Л. Йосипенко, доктор філософських наук, доцент.

Курс аналізує основні філософські теми ранньої європейської модерності у творах українських мислителів кінця XVI – початку XVIII століть, зокрема теолого-політичні проекти та категорії розмежування релігійного і політичного, концептуальні проблеми розбудови модерної держави та шляхи становлення історичної свідомості, проблематику Старого і Нового у релігійній, політичній та культурній царині, проблеми толерантності і зміни способів ставлення до знання. розглянуті під таким кутом зору твори Івана Вишенського, Петра Могили, Інокентія Ґізеля, Димитрія Ростовського, Стефана Яворського і Теофана Прокоповича прищеплюють студентам знання інтелектуальної історії ранньої української модерності та навички її аналізу.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Критична філософія Канта

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. А. Мінаков, доктор філософських наук, доцент.

Курс передбачає поглиблене вивчення найзначніших праць Канта («Пролегомени до всякої майбутньої метафізики», «Критика чистого розуму», «Критика практичного розуму», «Критика здатності судження») і прищеплює навички історико-філософського аналізу та інтерпретаціїкласичних філософських текстів.

Навчально-науковий семінар: Рукописна спадщина Памфіла Юркевича

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. Л. Ткачук, доктор філософських наук, професор.

Мета курсу – поглиблене вивчення рукописної спадщини відомого вітчизняного філософа Памфіла Юркевича і прищеплення навичок історико-філософського аналізу та інтерпретації класичних філософських текстів.

Сучасна філософія мови

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Циба, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є вивчення історії, основних понять і підходів філософування про мову; розкрити вплив течій всередині філософії мови на спроби розв'язання проблем пізнання й мислення; окреслити можливості цього багатоликого напрямку в аналізі систем комунікації в суспільстві, його взаємодії з прикладними науками.

Філософія прагматизму

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. П. Поліщук, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є вивчення філософії прагматизму в історико-філософському та сучасному контексті шляхом аналізу та інтерпретації англомовних текстів провідних філософів-прагматистів XIX – початку XXI століття. Студенти здобувають навички перекладу та коментування оригінальних філософських текстів.

Філософсько-антропологічні експлікації «нерозумного»

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є окреслення екзистенційного виміру «ірраціонального», що розуміється не в гносеологічному контексті, а проявляється як недоступна розумовому осяганню сфера, котра впливає на людське буття.

Вступ до літературної антропології: образи людини в західноєвропейській літературі XVIII-XXст.

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. П. Козловський, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є демонстрація еволюції уявлень про людину в модерній європейській літературі. Спираючись на різноманітні літературні тексти, буде показано, як змінювались персонажі, сюжети, мова літературних текстів. На основі цих спостережень буде зроблено спробу визначити певні антропологічні мотиви сучасної літератури, ті мотиви, які виявляються у літературних текстах на рівні осмислення світу, життя і смерті, свободи, тілесності, кохання, сексуальності тощо.

Епістемологічні проблеми в сучасній філософії (вибіркова).

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є засвоєння розвитку епістемології з огляду на зміни історичних засновків вивчення феномена «знання». в курсі висвітлюється процес забезпечення від 60-х років XIX ст. до 20-х років XX століття епістемологією історичного бачення предметної та проблемної цілісності філософського знання. Під кутом зору змін у засновках аналізу феномена «знання» в курсі проаналізовано багатоманітність форм розвитку епістемології в умовах інтенсивної практики розвитку від 20-х років XX ст. і дотепер таких теоретичних та історичних форм аналізу знання, як філософія та методологія науки, соціологія та історія науки. Курс передбачає також ознайомлення із сучасними формами оперування поняттям «знання» у контекстуально залежній та контекстуально незалежній епістемічній критиці скептицизму.

Навчально-науковий семінар: Праця Ніцше «Так казав Заратустра».

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

Курс передбачає прочитання й коментування визначального тексту ніцшеанства. розкривається головний зміст твору: пародія і сатира, жанрова різноманітність, біографічні паралелі. Пояснюються історичні, моральні та релігійні паралелі та вчення про надлюдину.

Науково-дослідний семінар: Філософія досократиків: джерелознавство та історико-філософська герменевтика.

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Г. Тихолаз, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є детальне вивчення досократівської філософії. Передбачено ознайомлення студентів з історією та сучасним станом історико-філософських досліджень ранньогрецької філософії, висвітлення головних засад джерелознавства та текстологічного аналізу пам’яток досократівської філософії, формування у студентів практичних навичок історико-філософської інтерпретації давньогрецьких філософських текстів. вивченню власне ранньогрецької філософії передує ознайомлення з історією осмислення античної філософії в європейській культурній свідомості.

Онтологія тілесності

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О. Є. Гомілко, доктор філософських наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення з однією із провідних та найпопулярніших тем сучасної філософської думки – проблемою тілесності у контексті обґрунтування «постметафізичного мислення» (Габермас). основну теоретичну базу аналізу онтології тілесності становлять ідеї «подолання метафізики» (Гайдегер, Дерріда), феноменології тіла та онтології плоті (Мерло-Понті), постметафізичної практичної філософії (Габермас, Ґадамер, Хонет), постметафізичної культури (Рорті), антигерменевтики (Ґумбрехт), практичної метафізики (Латур), феміністичної теорії (Батлер), генеалогії (Фуко). Семінарські заняття передбачають вдосконалення навичок актуального прочитання історико-філософської спадщини, перекладу сучасних англомовних філософських текстів, дослідницької роботи в межах міждисциплінарного підходу.

Радикальна філософська думка: від Макіавеллі до Фуко

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. В. Лютий, доктор філософських наук, професор.

У межах курсу розглядаються головні філософські доктрини таких мислителів, як Н. Макіавеллі, Дж. Бруно, Б. Спіноза, Д. Г'юм, де Сад, Вольтер, М. Штірнер, К. Маркс, Ф. Ніцше, З. Фройд, Ж. Дельоз, М. Фуко. Спадок мислителів розглядається крізь призму феномена «інтелектуальна провокація».

Філософія і наукова революція XVII ст.

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. І. Гусєв, кандидат філософських наук, доцент.

Метою курсу є дослідження такого важливого для всієї західної цивілізації явища, як наукова революція XVII ст., а також з'ясування ролі філософії в процесі становлення й осмислення природи модерної науки; ознайомлення з працями новочасних філософів, в яких аналізуються особливості наукової методології, нової (наукової) картини світу, метафізичні засади та сутність наукового знання.

Філософський традиціоналізм: ідеї, постаті, тексти

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. Ю. Завгородній, доктор філософських наук, доцент.

Курс передбачає знайомство з нонконформістським філософським напрямом, який виникає у 1920-х роках завдяки французькому мислителю Р. Ґенону. Також, знайомить з працями відомих мислителів не тільки країн Європи, а й США, Росії та країн Азії. Представники традиціоналізму звертаються до архаїки та сучасності, Сходу і Заходу, традиційного й академічного знання, метафізики, релігійних і мистецьких практик, намагаючись знайти відповідь загрозливим викликам сучасного світу.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 семестр, 2 год/тижд., залік, 7 кредитів, М. Л. Ткачук, доктор філософських наук, професор.

Метою практики є ознайомлення студентів із конкретними видами і формами фахової наукової роботи, формування навичок дослідницької і науково-організаційної діяльності. Під час практики студент виконує під керівництвом викладача 5 обов'язкових і 5 індивідуальних завдань, спрямованих на ознайомлення із формами і напрямами науково-дослідної діяльності у царині філософії та історії філософії, формування навичок бібліографічних і джерелознавчих студій, підготовки наукових доповідей, тез, аналітичних оглядів, статей, рецензій, відвідує наукові заходи і бере участь в їх організації.

АТЕСТАЦІЯ

20 кредитів

Атестація на здобуття кваліфікації магістра філософії у НаУКМА здійснюється після завершення

дворічного циклу навчання у формі захисту кваліфікаційної роботи.
Кваліфікаційна робота магістра за спеціальністю «Філософія» є самостійним дослідженням проблемного питання з історії вітчизняної та світової філософії, яке містить у собі елементи наукового пошуку, узагальнення, систематизації й оцінки наявних в історико-філософській науці підходів до вирішення досліджуваної проблеми.
Необхідними умовами допуску до атестації є опанування всіх дисциплін навчального плану, наявність вчасно виконаної і належним чином оформленої роботи, що рекомендована до захисту науковим керівником, а також наявність зовнішньої фахової рецензії.
Процедура захисту магістерської кваліфікаційної роботи відбувається на засіданні Екзаменаційної комісії.

034 КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Порівняльна етнологія

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат філософських наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів із теорією і практикою сучасних компаративістських досліджень у галузі європейської етнології. Аналізуються тривалі міжетнічні контакти, взаємовпливи різних за характером етнічних культур. Українська етнічна історія, етнічна культура українців, її складові розглядаються в контексті проблем загальної європейської та євразійської етнічної історії, як результат різних за характером етнічних процесів (дифузії, культурних контактів і взаємовпливів тощо). Значну увагу приділено порівняльному аналізу важливих характеристик матеріальної та духовної культури українців та їхніх найближчих сусідів і етнокультурних партнерів.

Психоаналіз і культура

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

Дисципліна покликана сформувати цілісне уявлення про багатоаспектний феномен психоаналізу в його історії, як явища, зумовленого розвитком культури, а також явища, що впливало і продовжує впливати і на актуальні трансформації культури, і на інтерпретативні схеми, застосовувані до її попередніх етапів.

Постмодернізм

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Черепанин, кандидат філософських наук, старший викладач, О. О. Івашина, старший викладач

Аналіз виявів постмодернізму в основних царинах сучасної культури та гуманітарії; вивчення постмодерністського словника, дотичного до цих полів.

Політична теологія православного світу

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Р. В. Демчук, кандидат філософських наук, доцент

Теологічний вимір політичної реальності. Специфіка російського імперіалізму. Богошукання як інтенція російської православної філософії. Богоборництво як стратегія радянської державності. Метаморфози релігійних ідей у російському політичному просторі: панславізм, євразійство, PaxRussica.

Етнокультурні процеси давньої Східної та Північної Європи

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

огляд етнокультурних зрушень у східнота північноєвропейському ареалі впродовж значного проміжку часу (від межі IV– III тис. до н. е. до X–XI ст. н. е.). Як основні рушії розглядаються міграційні процеси, цивілізаційні та етнокультурні впливи, світоглядні зміни, державотворчі механізми тощо. За мету, зокрема, ставиться розвинути в студентах критичний системний підхід у розгляданні суперечливих питань давньої історії України.

Постструктуралізм

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Черепанин, кандидат філософських наук, старший викладач, О. О. Івашина, старший викладач

Введення в тематичні та проблематичні кола постструктуралізму; орієнтація в сучасному гуманітарному універсумі на ґрунті постструктуралістських теорій та вміння самостійно використовувати засвоєні концепції та поняття в своїй науково-дослідницькій діяльності.

Семіотика культури

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. А. Собуцький, доктор філологічних наук, професор

Курс покликаний сформувати уявлення про природу знаку, пояснити причини знаковості у культурі, навчити розпізнавати її прояви на свідомому та несвідомому рівнях у «мовах культури» як системах кодування культурових значень – від музики, кіно, образотворчого мистецтва і літератури, до рольових ігор та соціальних інтеракцій.

Сучасне мистецтво: концепції та практика

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. М. Петрова, доктор філософських наук, професор

Курс дає можливість засвоєння естетико-філософської основи мистецтва модернізму, постмодернізму та актуальної практики XXI ст. Засвоєння (систематизовано) фактологічної інформації щодо зазначеного мистецтва та вироблення самостійної оціночної шкали, власних критеріїв у сприйнятті сучасної художньої практики.

Культурна історія французької гуманітаристики XIX – початку XX ст.

2д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Т. С. Голіченко, кандидат філософських наук, доцент

«Культурна історія»: визначення її дисциплінарного та міждисциплінарного покликання. XIX століття як час становлення гуманітарних наук». основні культурні та хронологічні виміри історії французької гуманітаристики в XIX ст. основні культурні та хронологічні виміри історії французької гуманітаристики в XIX ст. Провідні персоналії, ідеї та методологічні основи французького історичного знання.

Екранні мистецтва та візуальна культура

2д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. В. Брюховецька, кандидат філософських наук, старший викладач

Ідеологія та ідеологічні державні апарати в радянському контексті; репрезентація влади та опору їй в радянській популярній культурі; методологія аналізу фільму план-за-планом; клас, раса, стать як основні категорії критичного аналізу радянської культури.

Методологія наукового дослідження

2д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Розвиток ідей та полемік навколо проблеми можливості існування методологічного формату репрезентації сумірності історичного та текстового бачення культури, що перевищують свого автора, епоху за схемами, відмінними від мімезису, квазіміфу, бо мають складніші форми своєї надісторичності.

Філософія гуманітарного знання

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

Перебіг розвитку ідей філософської герменевтики Г.-Г. Гадамера та П. рікера в полеміках із поліваріантною ідеологією єдиної методології гуманітарного знання та аналітика нового історицизму А. Данто, аналітика ідеології архіву М. Фуко, реконструкції Ж. Деріда та топології Х. Уайта.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми сучасної етнокультурології

3 семестр., 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат філософських наук, доцент

Аналіз та детальне опрацювання новітніх теоретичних досліджень, щодо сучасного стану основного об’єкта етнології, етносу та його культури. розглядаються вітчизняні та зарубіжні дослідження, що у різний спосіб аналізують сучасні підходи до визначення природи етносу, його структури та історії.

Актуальні проблеми сучасної культурології

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Черепанин, кандидат філософських наук, старший викладач

Курс лекцій покликаний дати розуміння соціальної конструйованості, культурної й історичної обумовленості сексуальностей, сексуальних ідентичностей, статей, ґендерів, ознайомити студентів із дослідженнями, міркуваннями і візіями щодо сексуальностей теоретиків феміністичної і квір-теорії.

Історична антропологія

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Т. С. Голіченко, кандидат філософських наук, доцент

Історична антропологія: тривалий французький дослідницький проект. Інтелектуальні та інституційні передумови та контексти створення школи «Анналів». Міждисциплінарні та міжнародні зв'язки Школи Анналів.

Методи реконструкції давньої культури

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, С. Ж. Пустовалов, кандидат історичних наук, доцент

У лекційній частині курсу дається значення реконструктивних методів, які застосовуються до решток культури минувшини. розглядається історія становлення типологічного методу, виявляється його всеосяжний характер. Пропонуються сучасні версії типологій. розглядаються математичні методи, статистичні методи та їх застосування для різних дослідницьких процедур.

Дається характеристика методу етнічних, соціальних та палеоекономічних реконструкцій. розглядаються методи центрального місця, ізольованої держави, метод тяжіння тощо. Подаються методи демографічних досліджень: ретроспективний, трофічних ланцюгів, метод використання реальних пам'яток (поселенських та поховальних). розглядається загальний розвиток науки про первісність.

Культура та цивілізація

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Д. О. Король, кандидат культурології, доцент

Окремі цивілізації як дискретне ціле у всесвітньому історикокультурному процесі: становлення та розвиток. Глобалізація як феномен цивілізаційного розвитку.

Формальна мова сакрального мистецтва

3 семестр., 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. С. Ременяка, кандидат мистецтвознавства, доцент

Сакральне мистецтво будь-якої культури несе в собі духовне бачення, яке дістає відображення в особливій формальній мові та у притаманній формі символіці. Іншими словами, справжнє духовне бачення неуникненно знаходить свій вияв в особливій формальній мові, через певні аспекти якої людина пізнає Божественну сутність. Гарантом збереження цілісності формальної мови виступає традиція, яка передає у спадок священні зразки, гарантує духовну «об´рунтованість форм». Метою курсу є ознайомити студентів із загальними принципами і особливостями сакрального мистецтва п'яти великих традицій та засадничими принципами творення їхньої формальної мови: індуїзму, християнства, ісламу, буддизму та даосизму.

Місто як об'єкт спеціалізованого та загальнокультурного дискурсів

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, С. Ю. Шліпченко

Загальне уявлення про концепції міста й урбанізму, їхню історію та формування; продемонструвати і проаналізувати, з одного боку, розрив і розділення «спеціалізованого» та «загальнокультурного» підходів до такого явища, як місто, а з іншого боку, наголосити на радикальній транс/інтер-дисциплінарності і взаємозалежності обох («феномен» урбаністичних студій).

Актуальні проблеми візуальної культури

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Черепанин, кандидат філософських наук, старший викладач

Розгляд концептуальних полів візуальної культури, таких як репрезентація, образ, іконоборство, естетика, піднесене, потворне, системи мистецтва і моди, спектакулярність, повсякденність та ін. Застосування широкого трансмедіального принципу: аплікабельність до багатьох медіумів підкреслює глобальний характер візуального виміру сучасної культури.

Місто та городяни: культура повсякдення

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. І. Нікішенко, кандидат філософських наук, доцент

Цей курс є органічним продовженням курсу «Порівняльна етнологія» і розрахований на те, аби глибше розкрити студентам ті процеси, що відбуваються у культурі міського середовища. Місто постає не лише як об'єкт дослідження урбаністичних тенденцій, а і як простір із власними культурними традиціями. Матеріал, запропонований у лекційній та семінарській частинах, допоможе студентам глибше проаналізувати явища, що склалися саме у міському соціумі, і виокремити специфічні риси, притаманні культурі повсякдення саме міста. Зокрема проблематика лекційних та семінарських занять торкатиметься тих характерних рис міської культури, що склалися в межах різних регіонів України.

Проблема автентичності культурної інтерпретації

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Ю. В. Джулай, кандидат філософських наук, доцент

У курсі розглядається еволюція основних концепцій синхронізації т. зв. інтегральної текстових моделей культури та літератури (М. Фуко, У. Еко, р. Барт, Е. Крістєва, Ю. Лотман); оригінальна модель «присутності автора» в оповідних варіаціях навколо розвитку сюжету поеми Гоголя «Мертві душі» та «майстерність письма», якою живиться інтелектуальний потенціал твору з боку спадщини класичної літератури та інтелектуального поля часописів XIX ст.

Структурний психоаналіз у культурології

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. О. Кирилова

Курс є необхідною складовою вивчення теорії культури. він дає можливість оволодіти базовим теоретичним інструментарієм структурного психоаналізу Жака Лакана, поглибити знання його вітчизняних та зарубіжних інтерпретацій, сформувати вміння застосовувати лаканівський психоаналіз у культурологічних інтерпретаціях соціокультурних, мистецьких та інших феноменів.

Українське мистецтво: теорія, історія, критика

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. С. Ременяка, кандидат мистецтвознавства, доцент

Формування рис українського мистецтва від праісторичних часів до наших днів. Українське мистецтво в трагічних перипетіях історії зуміло зберегти тяглість традицій і сьогодні спроможне відновити структурність культури, оскільки це єдиний
´рунт, з якого людська спільнота виростає в державу. важливим завданням курсу є опанування методики дослідження творів образотворчого мистецтва та архітектури, вмінням інтерпретувати різноманітний фактичний матеріал з історії українського мистецтва, правильно віднаходити історично-мистецькі джерела «цитат» у творах сучасних українських художників, вміло орієнтуватись у складних перипетіях мистецьких стилів на напрямів образотворчого мистецтва постмодерної епохи в Україні.

Історія української архітектури: канон і контекст (огляд історії та теорії)

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, С. Ю. Шліпченко

розуміння того, що являє собою архітектура, як вона співвідноситься із загальною системою культурних побудов, а отже і про місце української архітектури в загальному потоці канонічної «історії архітектури», ознайомлення студентів з основними поняттями, історичними «періодами», персоналіями, концепціями і напрямами загальносвітової та української архітектурної думки.

ПРАКТИКА

Практика переддипломна

4 семестр, 5 год/тижд., екзамен, 5 кредити, Р. В. Демчук, кандидат філософських наук, доцент

Мета практики полягає у засвоєнні студентами-практикантами проблематики культурологічних дослідницьких полів, що домінують у вітчизняній гуманітарній сфері.

035 ФІЛОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ ТА КОМПАРАТИВІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія та література

1 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, В.А. Єрмоленко, к.філос.н., ст. викладач

Основне завдання курсу полягає в тому, аби дати історичну панораму взаємодії філософії та літератури протягом останніх двох століть (від Руссо до Гайдеггера).

Як філософи читають літературні твори? Як письменники читають філософські твори? Які результати це має для обох гуманітарних сфер? Як філософські ідеї народжують літературні образи та сюжети; а образи чи сюжети провокують нові філософські ідеї? Як філософія стає літературою, а література – філософією?

Важливим елементом курсу є його історичність. Курс побудований навколо конкретних епізодів взаємодії філософії та літератури протягом останніх двох століть. Подаються своєрідні філософсько-літературні „фотознімки" епох (французький романтизм, німецький романтизм, постромантизм, символізм, авангард(и), поставангард, екзистенціалізм). Розглядаються філософські теми та постулати, характерні для тієї чи тієї доби, і простежується їхнє відбиття у конкретних літературних творах.

Водночас ці „знімки" максимально персоналізовані: Для кожної доби обираються конкретні автори, пов'язані між собою. Саме на прикладі творчості цих авторів йтиметься про філософсько-літературну специфіку епохи.

Французька література кінця XIX початку XX ст.

1 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, Т.А. Огаркова, PhD, ст. викладач

Розуміння новітньої французької літератури неможливе без знання деяких авторів другої половини XIX століття. Французька література другої половини XIX-го – початку XX-го століть нерозривно пов'язана із релігійними та філософськими питаннями свого часу. Костеляції цього явища можуть бути дуже різними: від езотеричних мотивів Шарля Бодлера до ніцшеанських мотивів у Блеза Сандрара, від ілюстрації фройдівського психоаналізу в сюрреалізмі до „мимовільної пам'яті" в творах Марселя Пруста. Методологічний ракурс цього курсу полягатиме в аналізі літературного процесу і літературних явищ у філософському і релігійному контекстах епохи.

Основними складниками курсу є вивчення постромантичної і символістської тенденцій у поезії XIX-го століття (Шарль Бодлер, Артюр Рембо, Стефан Маларме), та знайомство з релігійним парадоксом декадентської прози (на прикладі Гюїсманса). Особливу увагу буде приділено авторам, що мають значення для XX-го століття, але були недооцінені своїми сучасниками (Лотреамон, Альфред Жаррі). „Монстр раціональність" Поля Валері й „чуттєва витонченість" Марселя Пруста окреслюватимуть спектр нашої рефлексії щодо характеру літератури на межі століть. Особливо важливим предметом нашого розгляду стане авангардна література XX століття у її групових (дадаїзм, сюрреалізм) ті індивідуалізованих (Ж. Батай, А. Арто, Л. Ф. Селін) формах. Проблематика зв'язку політики і літератури є важливою складовою нашої рефлексії упродовж усього курсу.

Насамкінець, передбачено оглядове знайомство із Сан-Жон Персом, одним із найвизначніших сучасних поетів Франції поза будь-якою школою або „ізмом", Нобелівським лауреатом 1960 року.

Отже, найважливішою складовою курсу є ознайомлення із перекладеними першоджерелами, із детальним біографічним контекстом, а також із сучасними критичними інтерпретаціями. Курс передбачає увагу до різних літературних жанрів: прози, поезії і драматургії.

Німецька література І-ї половини XX ст.

2сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, Ю.Л. Горідько, к.пед.н., доцент

Курс «Німецька література І-ї половини XX століття» передбачає поглиблене вивчення німецького та австрійського модернізму. Розглядаються особливості модерністських течій (неоромантизм, символізм, імпресіонізм, експресіонізм, неореалізм, література «потоку свідомості», інтелектуальний роман) крізь

призму малих та великих прозових форм. Простежуються основні тенденції в оновленні прозових форм. Розкриваються особливості модерністського роману в порівняні з традиційним німецьким романом. Аналіз художніх текстів, мистецьких пошуків авторів зазначеного періоду на основі сучасних інтерпретаційних моделей враховує культурно-історичний контекст, динаміку літературного процесу, взаємодію літературних напрямків.

Головні теоретичні концепції та школи західного літературознавства ХХ ст.

2сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, Т.А. Огаркова, PhD, ст. викладач

Основними складовими курсу є вивчення концепцій і шкіл таких як російський формалізм (В.Шкловський, Ю.Тинянов, Р.Якобсон,) і теорія діалогізму (М. Бахтін). Важливою складовою курсу є польська феноменологія (Р.Інгарден) і німецька „рецептивна естетика" (Г.Яус, В.Ізер). Розмаїттю психоаналітичних підходів до тексту упродовж століття (З.Фройд, Юнг, Ж. Лакан, Ж.Рансьєр) приділяється особлива увага. „Нова критика" 50-60 років („new criticism" в Англії і США) і „nouvelle critique" у Франції (структуралістичні підходи, „феноменологічна критика", „тематична критика") визначатимуть спектр нашої рефлексії щодо літературної критики середини століття. Деконструкція (Ж.Дерріда, П. де Ман) і пост-структуралізм („пізній" Р.Барт, Ю.Крістєва, М.Бланшо інші) завершуватимуть цю панораму. Окрема увага, наприкінці курсу, буде приділена концепції „після постмодернізму", і сучасному фактичному літературознавчому дискурсу (А. Компаньйон і інші).

Українське літературне бароко

2сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, архиєпископ Ігор Ісіченко, д.філол.н., професор

Метою курсу є усвідомлення структуротворчої ролі барокового стилю в літературній історії України та виявлення основних парадигм системи жанрів, що функціонувала протягом XVII-XVIII ст. Простежуючи зміну характеру книжника та його реалізації в словесному дискурсі, розкривається динаміка становлення новочасної антропологічної моделі та її ментальних вимірів.

Проблеми поетики

2сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, Л.О. Кісельова, к.філол.н., доцент

У курсі розглядаються основні етапи розвитку поетики як самостійної дисципліни, висвітлюється історія формування системи понять цієї науки, що вивчає специфіку та закони художнього мислення.

Курс має **завдання:**

- проаналізувати витоки новітніх поетологічних теорій;
- виокремити ключові, інваріантні концепції тексту і твору в різних культурних традиціях;
- визначити семіологічні проблеми поетики;
- продемонструвати залежність вибору методики дослідження від специфіки поетичного матеріалу;
- на основі теоретичних знань сформувати у студентів розуміння проблем поетики та виробити адекватні підходи до їхнього вирішення.

Увагу зосереджено на логіці розвитку та взаємодії двох основних поетологічних напрямів – історичного та лінгвістичного. Аналізуються ритуальні витоки поетики, передумови виділення її базових категорій; розглядаються концептологічні проблеми. Унаочнюється мінливість категорій поетики у зміні літературних епох. Окреслюються основні поетологічні традиції Сходу і Заходу, роз'яснюються та зіставляються поняття «пойесіс», «вень», «кав'я», «аланкар», «дхвані», «раса», «кокоро» і «котоба»; визначаються функції риторики як «культури готового слова». Простежується еволюція поетичних шкіл ХХ ст. у зв'язку зі зміною світоглядної парадигми і трансформацією художньої комунікації. Приділяється увага розвитку автореферентної поетики в літературі модернізму та постмодернізму, а також поетиці інтертекстуальності.

Французька література ІІ-ї половини ХХ ст. у філософському контексті

2д.сем., 6 год. /тижд., залік, 4 кредити, Т.А. Огаркова, PhD, ст. викладач

Французька література другої половини ХХ століття нерозривно пов'язана із філософськими пошуками століття. Постать письменника трансформується у постать інтелектуала чи аутсайдера, містика чи дилетанта, філософа, політика чи навіть науковця. У цей час у французькій літературі простежуються різні тенденції: від народження нових жанрів до зміни статусу „письма" взагалі, від зміни наративних форм до „смерті автора". Методологічний ракурс цього курсу полягає в аналізі літературного процесу і літературних

явищ у філософському і літетарурознавчому контексті (герменевтика і феноменологія, психоаліз, екзистенціалізм, структуралізм, постструктуралізм), обгрунтованому прямими чи опосередкованими контактами людей і текстів, їхніми взаємовпливами і взаємопроникненнями.

Література та політика в XIX-XX ст.: європейський контекст

2д.сем., 6 год. /тижд., залік, 4 кредити, В.А. Єрмоленко, к.філос.н., ст. викладач

Література не є сферою, яка розвивається в вакуумі. Вона тісно пов'язана з соціальними, політичними та соціопсихологічними процесами, які відбуваються в суспільстві. Крім того, письменники, есеїсти та публіцисти часто формують соціополітичний дискурс тієї чи іншої доби. Постать письменника дуже часто змішується з постатями публічного інтелектуала, публіциста, політика чи активіста.

Як література впливала на політичний дискурс останніх двох століть у європейській культурі. Якою є політична роль письменників? Як вони долучилися до формування чи деформування ключових ідеологій? Як вони долучилися до діагностування та трансформації суспільства.

На ці питання спробує дати відповідь запропонований курс. Його героями є такі автори як: де Местр, Шатобріан, Гюго, Бальзак, Мішле, Кіне, Міцкевич, Чешковський, Бодлер, Флора Трістан, Барбе д'Оревіллі, Кюстін, Токвіль, Адам Сміт, Бентам, Цвейг, Конрад, Золя, Томан Манн, Соссун, Вільфред Оуен, Оруел, Євгеній Замятін, Сент-Екзюпері, Сартр, Камю, Василь Стус, Микола Руденко, Євген Сверстюк та інші.

Актуальні проблеми сучасного літературознавства

3 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, Р.С. Семків, к.філол.н., доцент

Курс є продовженням раніше прослуханих студентами курсів "Вступ до літературознавства", "Теорія літератури", "Головні теоретичні концепції та школи західного літературознавства XX ст."; інформує про методи літературознавчих та культурологічних досліджень, що з'явилися у другій половині XX ст., а також трансформації давніше використовуваних методів. Курс покликаний закріпити наявні знання та мотивувати до здобуття нових у царині сучасних поглядів науки про літературу; інтегрує в собі як власне теоретичний, так і практичні компоненти, покликані розвинути у студентів навички аналізу та критики тексту.

Польська література 1890-1930 рр.

3 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, В.П. Моренець, д.філол.н., професор

Відтворення цілісної картини розвитку польської літератури 1890-1939 рр. у множині притаманних їй жанрів і стилів. Вивчення життя та творчості провідних майстрів та критична інтерпретація найзначніших творів. Розгляд основних художньо-філософських концепцій (позитивізму, модернізму, авангарду), головних стильових течій "Молодої Польщі" (декадансу, символізму, неоромантизму, імпресіонізму, експресіонізму) та міжвоєнного двадцятиліття (формізму, футуризму, "святобуденного" скамандритства або ж польського неокласицизму, авангардизму, конструктивізму, візіонеризму, катастрофізму та ін.). Висвітлення взаємодії літературних поколінь та еволюції польської естетичної свідомості (на матеріалі художніх текстів та літературних дискусій). Окреслення національної специфіки й традицій польської літератури даного періоду, її місця на ідейно-естетичній карті Європи, значимих типологічних паралелей з українським літературним процесом.

Література в контексті культурних студій

3 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, О.В. Пронкевич, д.філол.н., професор

Головна мета курсу – познайомити студентів з головними темами і методологічними практиками «Культурних студій» як одного з найвпливовіших напрямків сучасної гуманітаристики. Під час лекцій, а також уважного вивчення філософських і культурологічних праць студенти повинні навчитися застосовувати набуті теоретичні знання та вміння до інтерпретації літературних текстів, а також критично поглянути на дослідження знаних літературознавців. Під час опанування курсу важливе значення надається креативним формам роботи, які дадуть змогу перетворити кожне заняття на активний обмін думками щодо проблем літератури.

Ґендерний дискурс українського модернізму

3 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, В.П. Агеєва, д.філол.н., професор

Цей курс передбачає аналіз ґендерних аспектів української літератури ХХ століття, кризи патріархальних цінностей у модерній культурі. Європейський модернізм пов′язаний із "війною статей", тобто протистоянням патріархальних і сучасних уявлень про місце і роль чоловіка і жінки в соціокультурних процесах, про біологічні й соціальні чинники ґендерної ідентифікації. Емансипаційні тенденції утвердилися в українському письменстві в середині ХІХ століття, в прозі Марка Вовчка, згодом Олени Пчілки, Наталі Кобринської. Модернізм початку ХХ віку активно дебатує феміністичну проблематику. Розглядається також ґендерна специфіка модернізаційних процесів сучасної літератури.

Американська література ХХ-ХХІ ст.

4 сем., 3 год. /тижд., екзамен, 4 кредити, Ю.О. Ткачук PhD, ст. викладач

Метою курсу є вивчення творів американських письменників, написаних протягом 20-го століття, аналіз поетики художніх текстів, що допомагає зрозуміти те, як література США коментує сучасні реалії і, як контекст інакшості та множинності творить американську культуру й проникає у світову. Тексти, які буде розглянуто, представлятимуть певний тип розмаїття: відмінності американського і європейського, урбаністичного і субурбаністичного, корінного і прибулого, консумеристського й ідеалістського, масового й елітарного, расового й субкультурного текстових кодів. До курсу введені твори Вітмена, Емерсона, Дікінсон, Стівенса, Т.С. Еліота, Вільямса, Фіцджеральда, Селінджера, Плат, Пінчона, Моррісон, ДеЛілло, Фоера, Сілко, Гаммад, Мельничука. Для обговорення кожного типу розмаїття пропонуються як художні тексти, так і фільми.

Методологія літературознавчих досліджень

4 сем., 2 год. /тижд., екзамен, 3 кредити, В.П. Моренець, д.філол.н., професор

Мета курсу – допомогти студентам, ґрунтуючись на попередньо здобутому знанні про літературу та основоположних філософсько-естетичних працях ХХ-ХХІ століття, наблизитися до розуміння складної природи слова як такого і художнього, зокрема, художнього тексту як багаторівневої семантичної структури (за Романом Інгарденом), а художнього смислу – як динамічної семантичної імовірності, залежної від активної особистісної рецепції читача. Йдеться про фундаментальні методологічні основи розуміння твору літературного мистецтва. Це дозволить повніше збагнути покликання художнього слова, як і кожного іншого мистецтва, в житті людини і суспільства, а, відповідно до його усвідомленої функції, і чинні критерії оцінювання.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Аксіологічні виміри літератури

1 сем., 3 год. /тижд., залік, 4 кредити, Т.В. Лютий, д.філос.н., професор

Курс базується на ціннісному підході як системі породження смислових засад людського буття, що мотивують і скеровують життя людини. Виходячи з того, що література як особливий художньо-естетичний тип пізнання дійсності відтворює кардинальні феномени, котрі набувають вигляду аксіологічних відношень – курс націлений на вивчення літературних творів, в яких демонструється випробування цінностей на предмет їх відповідності характеристикам істинності-удаваності, вічності-минущості, загальності-індивідуальності, соціальності-ідеологізованості тощо.

Основи редагування

1 – 2 сем., 2 год. /тижд., залік, залік, 5 кредитів, І.М. Жодані, к.філол.н., ст. викладач

Метою навчальної дисципліни «Основи редагування» є освоєння студентом комплексу теоретичних і практичних знань з основ редагування, необхідних для фахової підготовки до друку різних видів видань та для реалізації відповідних виконавських і управлінських функцій.

Завдання навчальної дисципліни «Основи редагування» формулюються в конкретиці різноманітних творчих та організаційних аспектів редагування, а також технології та методик редагування.

Об’єктом навчальної дисципліни «Основи редагування» є редакторська діяльність фахово підготовлених спеціалістів у контексті творення, вдосконалення, друкування та поширення різних видів друкованої продукції.

Предметом навчальної дисципліни «Основи редагування» є редакторська справа, що поєднує в собі організаційну та творчо-технічну діяльність носіїв редакторських професій.

Літературно-критичний практикум
1 – 2 сем., 2 год. /тижд., залік, залік, 5 кредитів, І.В. Борисюк, к.філол.н., доцент

Мета опанування дисципліни – формування системи знань про закономірності розвитку літератури, місце критики поміж інших родів художнього письма, різноманітні методи аналізу художнього твору, набуття навичок застосування їх при створенні різножанрових літературно-критичних творів.
Завдання дисципліни – навчити студентів застосовувати свої знання для створення літературно-критичних творів, вживаючи різні методи аналізу тексту, на практиці відчути специфіку літературно-критичних жанрів, вільно володіти їхніми сюжетно-композиційними й стилістичними законами.
Предмет дисципліни – літературна критика як особливий спосіб осмислення літературного процесу в світлі різних популярних у літературному світі методологій аналізу тексту й творчості письменників. Закони критики, практичне застосування знань для створення літературно-критичних творів.

Актуальні проблеми українського літературознавства: національно-культурна ідентичність в українській літературі хх-ххі століття
2д, 4 год./тижд., 3 кредита, залік, О.П. Полюхович, к.філол.н., ст. викладач

Протягом останнього часу відбувається активне переосмислення понять націоналізму та «українскості», тобто національного аспекту ідентичності. Парадоксальним чином ми отримуємо глибший сенс українського виміру ідентичності під час кризи та війни на Донбасі. У цьому контексті цікавим є питання, як наша література артикулює свою «українскість». Майже протягом всього ХХ ст. Україна перебувала під радянською окупацією. Отже, національно-культурна ідентичність не була дана, письменники її шукали та конструювали в своїх текстах. У курсі розглянуто українську прозу, поезію, драму, есеїстку ХХ століття, які пропонують проекти національної та культурної ідентичностей. У синхронній перспективі в курсі простежується, як ідея національного самоусвідомлення актуалізовується в текстах раннього модернізму, 1920–1930-х, повоєнного періоду, 1980–1990-х, а також в сучасній українській літературі. Запропоновані в курсі тексти розглядаються в поняттях «нація», «культура», «ідентичність», «пам'ять», «історія», «міф».

Актуальні проблеми інтерпретації історії української літератури
3 сем., 3 год. /тижд., залік, 4 кредити, Л.М. Демська-Будзуляк, к.філол.н., доцент

Знайомство студентів із найновішими тенденціями та дискурсами сучасного літературознавства, зокрема в галузі новітніх методологій літературознавчого дослідження, а також оволодіння навиками сучасної літературної критики із використанням новітніх літературознавчих методологій, та вміння орієнтуватися в загальному літературно-культурологічному дискурсі сучасного гуманітарного світу.
Предметом пропонованого курсу є різні аспекти сучасної культури та їхня репрезентація в художніх та літературно-критичних текстах. Сам феномен культури буде розглянуто з двох домінантних на сьогодні його дефініцій: 1) соціо-культурної практики; 2) критики культури. Базові напрями: культурні студії, транскультурна історія літератури, студії пам'яті, медіа, масова література, час і простір, тіло, ідентичність, екокритика.

Науково-дослідний семінар
3 сем., 3 год. /тижд., залік, 4 кредити, Р.М. Веретельник, PhD, ст. викладач

The subject of the "Research Seminar: Reader Reception Theory" represents an analysis of a body of theoretical work that has come to be associated with the work of critics who use the terms reader, the reading process, and response to mark out an area of investigation. An emphasis on the reader readjusts the critics' focus from the text to the reader, in the process redefining the literary act. Reading and writing join hands, change places, becoming two names for the same activity.

Російська література «Срібного віку»
4 сем., 3 год. /тижд., залік, 4 кредити, Л.О. Кісельова, к.філол.н., доцент

У курсі аналізується сукупний досвід "срібного віку"; акцентуються його складна художня цілісність, елітарність, інтелектуалізм, радикальне переосмислення традицій та стрімка еволюція поетичних систем. Висвітлюється своєрідність літературного процесу на тлі інтенсивних філософських, релігійних, мистецьких пошуків та відкриттів. Розглядаються основні етапи та напрямки розвитку літератури, найвизначніші постаті та знакові тексти. Приділяється увага "неоміфологізму", проблемі онтологічного розкриття світу в імені, слові, символі; створенню метафізичних моделей історії та географії; жанровим, образно-стильовим та мовним експериментам. Розглядаються також дискусійні питання сучасного літературознавства, що постали у зв'язку з міжнародними дослідженнями літератури "срібного віку": поетика "нульової точки"; "російська семантична поетика як потенційна культурна парадигма"; "транссеміотична драбина авангарду".

Мета курсу - показати вражаючий діапазон духовних пошуків і художніх досягнень "срібного віку", концентруючи увагу на аспектах **цілісності** цієї блискучої епохи, на образному мисленні, котре зумовило її унікальність.

Тож основним завданням є визначення центруючих начал літератури "срібного віку", що передбачає низку наступних **завдань:**

* дослідити генезу й типологію російського символізму як незаперечного літературного канону;
* проаналізувати релігійно-філософську домінанту доби; виявити телеологію символістського тексту;
* унаочнити антитезу історичного й міфологічного в культурній свідомості епохи, представити різні моделі "міфологічної поведінки" та різні концепції особистості;
* окреслити основні етапи розвитку художнього мислення та напрями генологічних, тропологічних, мовностилістичних експериментів у поезії, прозі, драматургії "срібного віку";
* визначити найбільш дискусійні питання історії та теорії літератури "срібного віку" (періодизація, знакові феномени; типологія постсимволізму, обсяг і вплив символістської традиції тощо);
* привернути увагу до інтертексту російського "срібного віку" в українській літературі.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д сем., 20 кредитів ЄКТС.

Магістерська робота є самостійним науковим дослідженням літературознавчої проблеми, а її виконання передбачає: вільне оперування історико-літературним; використання теоретичних моделей дослідження тексту; здатність до самостійного аналізу художніх творів; концептуальність роботи; наукову новизну; глибоке осмислення порушених проблем; грамотне мовностилістичне оформлення; дотримання основних вимог державних стандартів.

035 ФІЛОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА –ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА КОМПАРАТИВІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання сучасної лінгвістики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 зал. б., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує знання про актуальні питання сучасної лінгвістики, знайомить студентів з основними напрямами лінгвістичних досліджень останніх десятиліть XX — початку XXI століття, окремими школами

та течіями у світовій лінгвістиці. У ньому розглядається низка загальнотеоретичних та прикладних аспектів сучасних мовознавчих досліджень, знання яких необхідне для системного уявлення про стан, методики, прийоми, підходи до вивчення мови. Дисципліна знайомить студентів з основними напрямами лінгвістичних досліджень останніх десятиліть XX — на початку XXI століття, а також з окремими школами та течіями у світовій лінгвістиці. Студенти випрацьовують навички самостійної роботи з науковою літературою та набувають знань про специфіку методів сучасних лінгвістичних досліджень, оволодіння прийомами інтерпретації різних наукових концепцій та оволодіння сучасними методами лінгвістичного аналізу.

Лінгвістичний аналіз тексту

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 зал. б., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс подає відомості про текст як унікальну і складну словесну цілісність, у якій зосереджені процес і результати пізнання дійсності. Впровадження отриманих знань в практиці лінгвістичних досліджень спрямоване на всебічну підготовку кваліфікованих науковців. Набуті навички застосовуються при здійсненні лінгвістичного аналізу текстів, самостійної роботи з науковою літературою, застосуванні різних підходів щодо текстового аналізу, оволодінні навичками інтерпретації текстів, дослідженні їх структури, категорій, взаємодії, класифікації різних видів текстової інформації. Презентація доповідей розвиває комунікативну компетенцію, зокрема навички спілкування з аудиторією, аргументовані відповіді на запитання. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання впорядковує отримані знання, ілюструє здатність до подальшого наукового пошуку. Мета курсу – ознайомити студентів з основами лінгвістичного аналізу текстів різних стилів, а також з відмінностями у підходах щодо текстового аналізу у світовій лінгвістиці, сформувати навички інтерпретації текстів, дослідження їх структури, категорій, взаємодії, класифікації різних видів текстової інформації. Слухачам пропонуються різні підходи до дослідження тексту як унікальної і складної словесної цілісності, у якій зосереджені процес і результати пізнання дійсності.

Етно- і глотогенез українців

2 триместр, 3 год/тижд., екзамен, 4 зал. б., М. В. Зарінова, кандидат філологічних наук, старший викладач.

У пропонованому курсі розглянуті одні з найскладніших і найактуальніших проблем у вітчизняній науці – походження українського етносу і мови. Після зняття заідеологізованих радянських догм загальноприйнятого погляду на цю проблему так і не вироблено. На підставі свідчень історії, археології, мовознавства та інших гуманітарних наук у курсі висвітлено походження і розвиток українців й української мови від найдавніших часів до їх остаточного формування. Провідне місце у вивченні цього процесу займає порівняльно-історичне мовознавство, яке свідчить про еволюційний розвиток української мови зі східнослов'янського діалектного масиву, що сформувався на основі відповідних діалектів праслов'янської мови.

Зіставне мовознавство

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 зал. б., А. А. Лучик, доктор філологічних наук, професор, К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

У запропонованому курсі здійснюється аналіз основних понять зіставного мовознавства з урахуванням сучасних досягнень лінгвістики, розкривається методологія, методика і принципи зіставних досліджень як різноструктурних, так і споріднених, мов, за допомогою чого з’ясовуються спільні і відмінні риси мов світу на структурному рівні. Курс спрямований на засвоєння теоретичних засад компаративістики і практичних потреб перекладу, викладання іноземних мов, а також української як іноземної, сприяє глибшому пізнанню універсальних і специфічних рис кожної конкретної мови, формує уявлення про загальні закономірності концептуалізації, категоризації і вербалізації фактів навколишнього світу. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання впорядковує отримані знання, ілюструє здатність до подальшого наукового пошуку.

Проміжні рівні мовної системи

2 семестр (додатковий період), 6 год/тижд., екзамен, 4 зал. б., А. А. Лучик, доктор філологічних наук, професор, К. Р. Близнюк, кандидат філологічних наук, старший викладач.

Пропонований курс покликаний сприяти формуванню у студентів цілісного уявлення про мовну систему та взаємодію одиниць її рівнів. Базові рівні мовної системи та взаємовідношення їхніх одиниць стають зрозумілими тільки після пізнання рівнів проміжних, якими є словотвірний, морфонологічний, фразеологічний, де значною мірою реалізується творчий потенціал мови часто у вигляді одиниць перехідного статусу існування. Пізнання явищ перехідності розкриває сутність мовної системи як складного самонароджувального організму, який формує різноманітність слів і їхніх форм, що не підводяться під жоден із її структурних рівнів.

Порівняльно-історична граматика слов'янських мов

2 семестр, 2 год. / тиждень, іспит, С. О. Вербич, доктор філологічних наук, доцент

Мета курсу – сформувати в студентів знання про фонетичну систему і граматичну будову сучасних слов'янських мов, а також про ті внутрішні закони, які визначили їхній розвиток із праслов'янської мови-основи, про історію та основні фонетичні, лексичні й граматичні особливості сучасних слов'янських мов.

Упродовж вивчення курсу студенти дізнаються про закономірності еволюції звукової, морфологічної та синтаксичної систем сучасних слов'янських мов від часу їх виокремлення з праслов'янської мови й до сьогоднішнього стану, про спільне та відмінне у фонетиці та граматиці порівнюваних мов. Під час практичних занять сформують навички порівняльно-історичного аналізу звукової будови та морфологічної структури різночасових мовних фактів і явищ на матеріалі різних слов'янських мов, опанують основи етимологічної реконструкції праслов'янських форм.

Слов'янська (болгарська) мова

2д триместр, 6 год/тижд., залік, О. О. Антонова старший викладач

Упродовж навчального курсу студенти поглиблюють свої знання з комплексу дисциплін, які об'єднує слов'янознавство. Курс ознайомлює студентів із проблемними аспектами функціонування болгарської мови на сучасному етапі та впродовж історичного розвитку, починаючи з писемних традицій староболгарської доби та важливими питаннями мовної політики України у багатонаціональному регіоні півдня країни, Практичні заняття передбачають виконання письмових завдань для набуття навичок роботи із текстами мов, що належать до південнослов'янської групи, збагачення лексичного запасу як загальномовної лексики, так і професійної термінології, аналіз різножанрових текстів (наукові статті, ділові папери, есеї, літературні твори тощо) і підготовку усних доповідей та презентацій на актуальні мовознавчі та фахові теми, що стосуються конвергенції мов у межах Балканського мовного союзу, текстів сучасних болгарських письменників, опис термінологічних проблем у галузі україністики й болгаристики тощо.

Комп'ютерна лінгвістика

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 3 зал. б., Н. М. Тома, кандидат філологічних наук, доцент

Курс має на меті ознайомити студентів із сучасним станом та досягненнями в галузі комп'ютерної лінгвістики, навчити розмежовувати типи інформації, знати принципи і вимоги до моделювання мовних одиниць, аналізувати особливості репрезентації мовних одиниць у лінгвістичних базах даних, володіти навиками роботи з різноманітними програмними продуктами (електронними словниками, перекладачами, базами даних). На практичних заняттях студенти ознайомлюються з сучасними інформаційно-лінгвістичними технологіями для пізнання об'єктів, процесів та явищ сучасного інформаційного простору, зміною проблемних областей та динамікою розвитку прикладної лінгвістики XX – початку XXI ст.; навчаються вирішувати професійні завдання засобами сучасних інформаційно- лінгвістичних технологій. Предмет дисципліни – ознаки будови, змісту та функціонування одиниць мовної системи, продуктів мовлення та мовної діяльності – звукових або письмових текстів, які могли б служити для їхнього моделювання й використання в процесах комп'ютерного опрацювання мовної інформації.

Основи етнолінгвістики

2 д сем. 6 год./тижд. 4 кредита, залік, Ф. Ґ. Туранли, доктор історичних наук, професор

Мета і завдання вивчення навчальної дисципліни *«Основи етнолінгвістики»* в освітній програми передбачає комплексне вивчення названого предмету, який викладається магістрам, полягає у вивченні мови, культури, історії, антропології, національні традиції, фольклору, культури, ментальності. Для всебічного вивчення названого навчального курсу необхідно самостійна робота студентів-магістрів, знання методології, постійна систематична робота з різноманітною літературою, джерелами інформації для вивчення запропонованого предмету: навчальними посібниками та підручниками, архівними документами, енциклопедіями, довідниками, статистичними збірками, науковими монографіями та статтями, джерелами картографічної інформації, періодичними виданнями, науково-популярною літературою, Інтернет ресурсів. У результаті вивчення зазначеної дисципліни студенти повинні знати та вміти аналізувати проблемні питання із застосуванням порівняльно-зіставного (comporatio) методу, також визначати особливості національних культур у контексті мовних чинників у їх формуванні та розвитку, а також рівень здобутого знання має бути достатньою для вирішення студентами завдань професійної діяльності за освітньою програмою.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Комунікативна лінгвістика

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує систему знань про найактуальніші проблеми комунікативної лінгвістики, її категорії, методологію, про основні конститутивні, жанрово-стилістичні, семантико-прагматичні та формально-структурні категорії дискурсу. Студентам пропонуються різні підходи стосовно комунікативного аналізу основної одиниці мовленнєвого спілкування – дискурсу – та його складових. Формуються навички комунікативного аналізу дискурсу, самостійної роботи з науковою літературою, знання про специфіку підходів щодо типів, форм та моделей комунікації, інтерпретації комунікативних ситуацій, дослідження їх структури; вивчаються комунікативно-риторичні якості мовлення, загальні закони спілкування, організація засобів мовного коду.

Психолінгвістика

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., С. І. Куранова, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Курс формує знання про основні напрямки та школи у психолінгвістиці, історію її виникнення та розвитку, методики психолінгвістичних досліджень, психолінгвістичні моделі породження та сприйняття мовлення. У ньому розглядається низка загальнотеоретичних та прикладних аспектів сучасних психолінгвістичних досліджень, знання яких необхідне для системного уявлення про методики вивчення мови як психосоціального явища. Увага приділяєтьсяся загальнотеоретичним проблемам етнопсихолінгвістики, способам опису етнопсихолінгвістичних розбіжностей на вербальному та невербальному рівнях, розвитку мовної особистості, виявам норми і патології в мовленні, нейролінгвістичним підходам до їх вивчення, психолінгвістичним аспектам вивчення текстів. При опануванні цієї дисципліни розширюється світогляд магістрів-філологів, а також поглиблюються й закріплюються набуті ними раніше знання та формуються навички прикладних та міждисиплінарних досліджень. Студенти вчаться застосовувати основні психолінгвістичні методики, визначати національні та універсальні риси в мовленні, характеризувати особливості комунікативного впливу на структуру свідомості. Мета курсу – ознайомити студентів із системою понять та термінів, якими послуговується психолінгвістика, сформувати систему знань про взаємозв'язки мови і мислення, процеси утворення, сприйняття та формування мовлення у їх взаємодії з системою мови, про моделі мовленнєвої діяльності та психофізіологічної мовленнєвої організації людини, про перевірку цих моделей шляхом психологічних експериментів.

Лінгвістика дискурсу та PR-маніпуляційний вплив. Спецсемінар.

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 зал. б., П. В. Зернецький, кандидат філологічних наук, професор.

Курс подає відомості про систему знань з лінгвістики дискурсу, класифікує головні напрямки сучасних дискурсивних досліджень. Студенти вчаться імплементувати дискурсивні методики до аналізу сучасних україно- та англомовних текстів у сфері публічного мовлення. Студенти отримують навички застосування методик мовленнєвого впливу, в тому числі при створенні суспільно-, політично- та економічно-орієнтованих дискурсів різних типів. Здатність узагальнювати результати наукових досліджень, оформлювати науково-дослідні роботи розвивається в процесі підготовки та написання доповідей, рецензій, есе. Презентації результатів наукових розвідок розвивають здатність до узагальнення, удосконалюють навички спілкування з аудиторією, відповіді на питання та критичні зауваження.

Мета курсу – сформувати вміння аналізувати сучасні україномовні та англомовні науково-дослідні праці з лінгвістики дискурсу, розвинути здатність до теоретичного обґрунтування та всебічного вивчення науково-дослідної літератури з лінгвістики дискурсу, удосконалення вміння впорядковувати фахову літературу з лінгвістики дискурсу, продемонструвати здатність збирати та систематизувати лінгвістичний матеріал, виробити навички критичного опонування в процесі обговорення наукових доповідей.

Мовна інтерференція

4 триместр, 3 год/тижд., залік, Л. В. Непоп-Айдачич, кандидат філологічних наук, доцент.

Упродовж навчального курсу студенти вивчають типи мовного контактування та різноманітні явища інтерференції. У лекційному курсі особлива увага приділяється різновидам міжмовної взаємодії на різних мовних рівнях, процесам адаптації. Семінарські заняття передбачають опанування знань і здобуття практичних умінь дослідження контактів близькоспоріднених, а також неспоріднених мов, аналізу особливостей явищ багатомовності, підготовку усних доповідей, участь у дискусіях, виконання коротких тестових завдань, підготовку й презентацію власного проєкту, який представляє результати аналізу окремих випадків реалізації явищ мовної інтерференції тощо.

Історія української літературної мови

1 семестр, 4 год/тижд., іспит, 5 зал. б., Н. М. Тома, кандидат філологічних наук, доцент

Об'єктом висвітлення в курсі є історія української літературної форми існування української мови з найдавнішої доби до сучасності: проблеми типології церковнослов'янської та староукраїнської мов, їх жанрово-стилістичний розвиток, вироблення мовних норм на національній основі та ін. Розгляд здійснюється на підставі лінгвістичного аналізу найдавніших пам'яток від середини XI і до кінця XVIII ст.(від «Остромирового Євангелія» до творів Григорія Сковороди). Об'єктом розгляду є мовна творчість українських письменників XIX - XX ст., відображення в ній закономірних тенденцій та особистого внеску авторів у літературно-мовний розвиток. Звернено увагу на теоретичні системи: мовне нормування, міжмовну взаємодію, взаємозв'язок мови і культури та ін. Окремо виділено ряд проблем, перспективних з погляду подальшого наукового аналізу.

Польська мова (для істориків)

1–2, 2 додатковий триместри, 4 год/тижд., залік, залік, залік, Л. В. Непоп-Айдачич, кандидат філологічних наук, доцент.

Упродовж навчального курсу студенти засвоюють знання із фонетики, орфографії, орфоепії, лексики, морфології та синтаксису польської мови на рівні A1-A2; набувають мовленнєвих умінь та перекладацьких навичок; знайомляться з основними відомостями про позамовні факти, пов'язані з культурою, історією Польщі; здобувають досвід користування польськомовною літературою зі спеціальності, а також формують здатність писати й виголошувати польською мовою тексти різних стилів у відмінних комунікативних ситуаціях (як побутове спілкування, так і офіційно-ділове мовлення та наукова діяльність). Семінарські заняття передбачають виконання усних і письмових завдань для закріплення знань із польської мови й розвитку здібностей комунікації іноземною мовою у відповідних ситуаціях, написання коротких текстів, підготовку групового та індивідуальних проєктів, їхні презентації, участь у обговоренні праць колег, виконання тестів, роботу з додатковими текстами тощо.

Польська мова

3–4 триместри, 3 год/тижд., залік, залік, Л. В. Непоп-Айдачич, кандидат філологічних наук, доцент.

Вивчення курсу передбачає засвоєння теоретичних знань із польської мови на рівні А1-А2; формування вмінь у чотирьох основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, говорінні, читанні, письмі) і п’ятому, спеціалізованому, виді мовленнєвої діяльності – перекладі. Під час семінарських занять студенти засвоюють теоретичні знання з фонетики, орфографії, орфоепії, лексикології, морфології та синтаксису польської мови; формують необхідні мовні й мовленнєві уміння; набувають основних перекладацьких умінь та навичок; дізнаються про найважливіші позамовні факти, пов’язані з культурою, історією Польщі; навчаються користуватися польськомовною літературою зі спеціальності, писати автобіографії й документи, які презентують власну наукову діяльність, а також опановують засади ділового листування. Семінарські заняття також передбачають виконання усних і письмових завдань, написання коротких текстів, підготовку групового та індивідуального проєктів, їхні презентації, участь у дискусії, виконання тестів тощо.

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

051 ЕКОНОМІКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ЕКОНОМІКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія управління підприємством

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на інтеграцію економічної теорії з наукою управління з тим, щоб виробити практичний підхід до прийняття управлінських рішень як у приватному, так і в суспільному секторах економіки. Курс охоплює такі основні напрями: поведінка фірми; прийняття рішень за умов різних станів середовища; попит і пропозиція; виробництво та витрати; оптимізація діяльності фірми; планування та управління прибутком; ринкова структура і аналіз ціноутворення.

Соціальна відповідальність бізнесу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. А. Супрун, доктор економічних наук, професор

Навчальна дисципліна має ознайомити майбутніх фахівців із загальними закономірностями взаємодії бізнесу і суспільства на принципах сталого розвитку та основами їх використання в управлінні організаціями. Стратегія соціальної відповідальності (Свб) організації базується на врахуванні економічних, правових, етичних очікувань різних заінтересованих груп з метою підвищення власної конкурентоспроможності на основі мінімізації можливих конфліктів інтересів та ризиків. основою реалізації стратегії Свб є взаємодія між урядовими, діловими та громадськими структурами, ефективність якої визначається рівнем розвитку інституційного забезпечення та формуванням соціальної відповідальності як особистісної якості фахівців, котрі приймають рішення.

Економічний аналіз державної політики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. І. Кілієвич, доцент

Курс спрямований на формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок із застосування аналітичного інструментарію економічної теорії для потреб аналізу державної і місцевої політики при наданні рекомендацій органам влади щодо ефективності заходів політики.

Сучасні економічні теорії

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. М. Бажал, доктор економічних наук, професор

Курс ознайомлює з сучасними пошуками на теренах економічної теорії, які спрямовані на пояснення нових тенденцій і проблем соціально-економічного розвитку як на мікро-, так і на макрорівні, розкривається обмеженість традиційного неокласичного канону (mainstream) економічної теорії для розв’язання актуальних наукових та практичних проблем, вивчається генезис та логіка формування нових методологічних парадигм економічного аналізу постіндустріального суспільства в умовах глобалізації ринків, формування знаннєвої та інформаційної економіки, зростаючої складності та динамізму економікосоціальних та виробничих систем, глобальних екологічних змін. Нові теоретичні підходи використовуються для дискутування сучасних проблем економіки України та відповідного переосмислення деяких усталених принципів та методів економічної політики для підвищення її ефективності.

Економетрика і моделювання економічної динаміки

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. В. Баженова, доктор економічних наук, доцент

Модель простої лінійної регресії. Модель множинної лінійної регресії. Специфікація регресійних моделей. Нелінійні регресійні моделі. Моделі лінійної регресії з гетероскедастичними та автокорельованими 210 залишками. основні елементи теорії часових рядів. динамічні регресійні моделі. Моделі векторної авторегресії.

Імітаційне макропрогнозування

2-д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, М. І. Скрипниченко, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на ознайомлення студентів з теоретичними основами макроекономічного прогнозування і моделювання на державному та регіональному рівнях, методологією та практикою макропрогнозування як важливого засобу державного регулювання економіки та економічної політики, орієнтованої на пошук нових можливостей ефективного економічного розвитку. В рамках курсу наводяться головні принципи та функції економічного прогнозування і планування, а також основні методи та їх класифікація. Аналізуються принципи і практичне застосування моделювання у макроекономічному прогнозуванні з урахуванням світового досвіду. Розглядаються проблеми, що пов'язані зі сценарним прогнозуванням макроекономічних індикаторів, основних показників розвитку реального сектора економіки, бюджетної та грошово-кредитної сфери, зовнішньоекономічної діяльності. Основні методи імітаційного макропрогнозування ілюструються прикладами та використовуються для виконання практичних розрахунків

Курсова робота

2-д семестр, захист теза, 3 кредити

Виконання курсової роботи передбачає: поглиблення та систематизацію теоретичних знань студента; виявлення здатності студента проаналізувати наукову та практичну проблему, зробити теоретичні та практичні висновки і узагальнення; застосувати набуті знання при вирішенні конкретних економічних завдань; напрацювання і розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою досліджень.

Економіка праці та інклюзивного розвитку

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. І. Артьомова, доктор економічних наук, доцент

Предметом навчальної дисципліни є система соціально-трудових відносин як осередок інклюзивного суспільного розвитку. Метою опанування дисципліни є набуття теоретичних знань про закономірності функціонування й розвитку конкурентних ринків праці і формування на цій підставі засад творчого мислення, необхідного для ефективного управління продуктивними, перш за все, людськими, ресурсами за умов становлення інформаційно-мережевої, цифрової економіки та розробки успішних стратегій перетворення людського потенціалу на людський капітал на різних (від нано- до глобального) рівнях господарювання.

Економічна теорія інноваційних стратегій

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. М. Бажал, доктор економічних наук, професор

Економічна теорія інноваційних стратегій 2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. М. Бажал, доктор економічних наук, професор Курс з вибіркового циклу «Інноваційна стратегія" магістерської програми зі спеціальності „Економіка". Мета: формування у студента системи теоретичних та практичних знань щодо розуміння економічної сутності категорії «інновація», усвідомлення вирішальної ролі інноваційної діяльності для сучасного економічного розвитку, формування здатності розробляти інноваційні стратегії на макро та мезо рівнях управління економікою, уміння практичної побудови інноваційної стратегії регіонального розвитку. Завдання: вивчення теорії та практики формування основних засад інноваційної моделі економічного розвитку країни і окремого регіону, набуття компетенцій щодо економічного аналізу стану інноваційного розвитку країни та регіону, розуміння основних підходів (принципів), цілей та інструментів державного стратегічного управління інноваційним розвитком в Україні, Європейському Союзі, окремих країнах світу, ознайомлення з основними міжнародними моніторинговими системами інноваційного розвитку країн і регіонів, на базі яких здійснюється порівняльний міжнародний аналіз інноваційних стратегій.

Системна динаміка в міжнародній економіці: європейський контекст

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. С. Григор'єв, доктор економічних наук, доцент

Предметом навчальної дисципліни є система соціально-трудових відносин як осередок інклюзивного суспільного розвитку. Метою опанування дисципліни є набуття теоретичних знань про закономірності функціонування й розвитку конкурентних ринків праці і формування на цій підставі засад творчого мислення, необхідного для ефективного управління продуктивними, перш за все, людськими, ресурсами за умов становлення інформаційно-мережевої, цифрової економіки та розробки успішних стратегій перетворення людського потенціалу на людський капітал на різних (від нано- до глобального) рівнях господарювання.

Соціальна економіка

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.О. Шевченко, кандидат економічних наук, доцент

В курсі «Соціальна економіка» розглядаються основні соціально - економічні концепції; аналізуються моделі соціальної економіки; визначається вплив соціальних чинників на економічний розвиток; розкривається взаємодія ринкових механізмів з державним регулюванням економіки; досліджуються суть, механізми, інструменти соціальної політики; характеризується роль та напрямки формування людського капіталу; визначаються основні соціально - економічні проблеми в умовах глобалізації; розглядається світовий досвід та особливості вирішення цих проблем в Україні.

Стратегія економічного розвитку (European Union Economic Development Strategy) ЄС

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.М. Сапачук кандидат наук, старший викладач

Метою курсу є формування розуміння концептуальних соціально-економічних підвалин сучасної стратегії розвитку Європейського Союзу в контексті проблематики європейської інтеграції України. Передбачається системне вивчення теорії та практики стратегії розвитку Європейського Союзу; формування компетенцій стосовно оцінки заходів соціально-економічної політики, котра сприятиме європейській інтеграції України.

Теорія економічного зростання

2 -д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В. Бандура, доктор економічних наук, доцент

Курс вивчає макроекономічні теорії, що пояснюють причини та джерела економічного зростання в довгостроковій перспективі. Метою курсу є ознайомлення студентів з основними напрямами сучасного моделювання довгострокового тренду економічного зростання з метою розкриття природи факторів, що зумовлюють стале економічне зростання, принципів взаємозалежності між факторами та результатів впливу економічної політики на темпи зростання.

ПРАКТИКА

Практика переддипломна

2-д, 4 семестри, залік, 4 кредити

Завданням практики є формування інформаційного масиву, необхідного для системного соціально-економічного аналізу об'єктів дослідження, виявлення тенденцій і закономірностей їх функціонування. Передбачається формування навичок застосування загальних та специфічних методів наукового аналізу.

Практика педагогічна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. О. Шевченко, кандидат економічних наук, доцент, Ю.М. Сапачук кандидат наук, старший викладач

Головною метою практики педагогічної є поглиблення зв'язку теоретичних знань із реальним педагогічним процесом. В результаті педагогічної практики у студентів формуються навички та компетентності, необхідні для виконання функцій викладача: здійснювати теоретичну та практичну підготовку до викладання навчального предмету; оптимально планувати виклад навчального матеріалу;

використовувати ефективні сучасні форми, методи та технології навчання; проводити індивідуальну роботу зі студентами; постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Інтелектуальна власність та інновації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. О. Андрощук, кандидат економічних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення є ознайомлення студентів з теоретичними та практичними аспектами управління інтелектуальною власністю у масштабах окремної фірми, регіону, країни, світу, роллю інтелектуальної власності та нематеріальних активів у життєвому циклі нововведень, національній інноваційній системі, цифровій економіці. Формування вміння студентів набувати права на створені об`єкти інтелектуальної власності, вирішувати питання їх захисту, тлумачення національного законодавства і міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності та інноваційної діяльності з метою комерціалізації , інновацій, сприяння цифровій трансформації економіки і розвитку постіндустріального суспільства, наукової, науково- технічної та інноваційної діяльності.

Науково-дослідний семінар

3 семестр, 2 год/тижд., захист тези, 3 кредити, О.Ю. Гулевич, кандидат економічних наук, доцент

Курс спрямований на опанування студентами навичок науково-дослідної роботи та розвиток наукового мислення. в курсі визначатиметься методика підготовки ма´істерських дисертаційних робіт, механізм підготовки анотацій, наукових статей, а також написання відгуків та рецензій на них.

Теорія макроекономічних та політичних ризиків країн

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. С. Григор’єв, доктор економічних наук, доцент

Метою курсу є оцінка специфічних ризиків країн, зокрема економічних та політичних, а також оцінка перспектив майбутнього розвитку країн на рівні взаємодії економіки та політики та використання геополітичних концепцій в аналізі ризиків країни. Досліджуються причини, рівень та основні тренди розвитку ризиків переважно країн, які розвиваються. Курс складається з двох основних частин - Макроекономічні та політичні індикатори: концепції, визначення та вимірювання - Міжнародна макроекономіка та фінанси: моделювання ризиків країн Вивчаються базові концепції, типи ризиків та методи їх оцінювання; альтернативні шляхи концептуалізації ризиків; банківські звіти щодо оцінювання ризиків. Оцінюється ризик інвестування або позичання в конкретну країну. Досліджуються валютні, трансфертні, суверенні ризики та ризики дефолту.

Фінансовий менеджмент

3 семестр, 2 год/тижд., залік , 3 кредити, В. В. Зимовець, доктор економічних наук, доцент

Курс забезпечує володіння студентами теоретико-методологічними засадами і ключовими практичними підходами до управління фінансами підприємств. Курс націлений на вивчення особливостей фінансового менеджменту у високоризикованому середовищі, методів отримання, систематизації та обробки фінансової інформації підприємств, доступної із відкритих джерел. Формує вміння студентів аналізувати ретроспективні тенденції, визначати ключові фактори фінансового стану підприємств і на цій основі розробляти стратегічні фінансові плани.

Відкриті інновації та креативне мислення

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Ю. Іванова, кандидат економічних наук, доцент

Базова дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки економіста. Завдання дисципліни полягає у наданні теоретичних знань, умінь і навичок для рішення професійних задач в галузі креативного менеджменту. Формує і розвиває навички управління творчим колективом, навички розвитку власної креативності і вміння ефективно використовувати її для прийняття інноваційних рішень.

Реінженірінг бізнес-процесів

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Д. Чала, доктор економічних наук, професор

Метою курсу є ознайомлення студентів з методикою використання технології оптимізації «бізнеспроцесів» при формуванні та реалізації інноваційної стратегії підприємства. Курс спирається на сучасні інформаційні технології, дає розуміння теоретичних засад моделювання бізнес-процесів з метою забезпечення інноваційних технологічних змін на мікрорівні. в результаті вивчення дисципліни студент повинен знати та вміти використовувати інструментарій структурного моделювання бізнес-процесів для прийняття ефективних рішень щодо стратегії інноваційної реорганізації підприємства.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4-д семестр, 20 кредитів

Магістерська робота – важлива форма підготовки і підсумкової атестації студента за освітньо-науковою програмою. Її захистом перед Екзаменаційною комісією завершується курс навчання за програмою магістра. Якістю змісту та захисту роботи визначається рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до відповідної професійної діяльності.

072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Податковий менеджмент

1 семестр. , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, доцент Т.Г. Буй

Дисципліна «Податковий менеджмент» спрямована на вивчення проблем управління податковими відносинами на макро- та мікрорівнях. Дисципліна є продовженням курсів “Податкова система” та «Бюджетна система» і призначена для подальшого поглибленого вивчення теорії та практики оподаткування при навчанні на рівні магістра. Метою викладання дисципліни є надання прикладних знань студентам про організацію стягнення податків і податковий контроль на рівні держави, а також управління та оптимізації податкових платежів на підприємстві. У результаті вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» студенти мають отримати ґрунтовні знання з управління у сфері оподаткування, навички самостійного творчого мислення, вміння приймати рішення в умовах податкового законодавства, що постійно трансформується.

Поведінкові фінанси

1 семестр, 3 год./тижд.,екзамен, 4 кредити ЄКТС, Р.Б. Семко, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – формування у студентів знань щодо особливостей зв’язку людської поведінки з певними аспектами фінансової та інвестиційної системи, корпоративних фінансів, проведення ознайомлення з класичними постулатами фінансової теорії, включаючи різні гіпотези ефективності ринку, та їх співставлення з аномаліями фінансового ринку, пояснення природи аномалій та аналіз можливостей щодо їх практичного використання. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати сучасну теорію і практику появи ринкових неефективності у зв’язку з прийняттям фінансистами рішень в умовах обмеженої раціональності, рішень, які зумовлені впливом певних психологічних факторів / ірраціональностей, або недосконалості ринкового механізму.

Фінансова економетрика

1 семестр, 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС, І.Г. Лук’яненко, доктор економічних наук, професор

Даний курс є вступним курсом до застосування найбільш поширених сучасних економетричних методів в фінансових прикладних дослідженнях**,** а саме, інтегрованих методів авторегресії та ковзного середнього

(ARIMA); авторегресійних моделей з наявністю гетерокседастичності (ARCH, GARCH); асиметричних авторегресійних моделей (TGARCH); векторних авторегресійних моделей (VAR) та векторних авторегресійних моделей з механізмом корегування помилки (моделей корегування помилки) (VECM/ECM). Вивчення кусу «Фінансова економетрика» дає можливість студентам набути навичок самостійного творчого мислення, прийняття оптимальних фінансових рішень на основі застосування економіко-математичних методів та моделей; застосування сучасного економетричного інструментарію для розробки короткострокових та середньострокових прогнозів основних фінансових показників; кількісної оцінки швидкості реакції фінансово-економічних систем на шоки в економіці; виявлення ефективних інструментів регулювання наслідків грошово-кредитної та фіскальної політики з метою стимулювання економічного зростання на різних рівнях ієрархії. Курс є авторським, тому його вивчення базується на наукових дослідженнях автора, авторському навчальному та практичних посібниках для роботи в комп'ютерному класі, західних базових підручниках з моделювання часових рядів, вказівках і методичних рекомендаціях, передбачає ознайомлення зі світовим досвідом теоретичних та емпіричних досліджень з фінансової економетрики.

Інвестиційний менеджмент

2 семестр. , 4 год./тижд.,екзамен, 5 кредити ЄКТС, О.В. Мертенс, кандидат економічних наук, професор

Метою курсу є вивчення сучасної теорії і практики прийняття інвестиційних рішень – (1) в управлінні компанією, та (2) у професійній діяльності з управління інвестиційними портфелями. Завданнями курсу є: вивчення особливостей функціонування головних сегментів фінансового ринку та основних властивостей інструментів, що на них обертаються; формування навичок практичного застосування сучасних методів аналізу інвестиційних рішень на підприємстві; вивчення методів аналізу і оцінки акцій для здійснення інвестиційних рішень; оволодіння методами оцінки бізнесу з метою прийняття стратегічних рішень та рішень з інвестування; вивчення основних різновидів методу дисконтування грошових потоків для оцінки бізнесу та особливостей їх застосування на практиці; вивчення найбільш важливих положень сучасної теорії корпоративних фінансів, її взаємозв'язок з практикою бізнесу та використання у прийнятті рішень; вивчення методів та опанування практичними навичками оцінки основних різновидів боргових фінансових інструментів; вивчення похідних фінансових інструментів, підходів до їх оцінки та використання для інвестування і обмеження ризиків; вивчення сучасних підходів до управляння інвестиційним портфелем, методів управління портфелем і оцінки ефективності; вивчення основних шляхів фінансування бізнесу, особливостей фінансування бізнесу на практиці, підходів до прийняття рішень з фінансування.

Макроекономічне прогнозування

2 семестр. , 3 год./тижд., екзамен, 4,5 кредити ЄКТС., С.С. Шумська, кандидат економічних наук, доцент

Реалії нинішнього етапу розвитку української держави висувають у ряд першочергових завдання переходу до стійкого й ефективного розвитку економіки країни, що у свою чергу неможливо без передбачення майбутнього, без прогнозування перспектив розвитку. Масштаб проблем, які необхідно вирішити, а також якісний рівень розвитку науково-технічного потенціалу вимагає відповідної теоретичної та практичної підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» також і у сфері прогнозування та програмування. Мета курсу - озброїти майбутніх фахівців знаннями в області методології й технології розробки науково обґрунтованих прогнозів соціально-економічного розвитку. Основне завдання курсу – ознайомлення студентів з теоретичними основами економічного прогнозування, програмування і планування на державному та регіональному рівнях; методологією і практикою макроекономічного прогнозування та фінансового програмування; інструментарієм прогнозування макроекономічних показників. Отримані знання та навички стануть основою для обґрунтування заходів фінансової, соціально-економічної політики від короткострокової до далекострокової перспективи та оцінки ефектів їх реалізації.

Фінансовий ризик менеджмент

2,2д семестр. , 1;3 год./тижд.,екзамен, 3,5 кредити ЄКТС., А.Б. Камінський, доктор економічних наук, професор

Курс присвячений систематичному викладенню сучасних підходів ризик менеджменту та логіки їх застосування у фінансовій діяльності. Ризик є невід'ємною складовою фінансової діяльності та його аналіз, оцінка, моделювання та менеджмент мають бути імплементовані в системи управління фінансових інститутів. Належна імплементація систем ризик менеджменту створює додаткову вартість для фінансових інститутів. Мета вивчення курсу – оволодіння науково-теоретичними та практичними засадами фінансового ризик менеджменту. Завдання курсу – ознайомлення з підходами до ідентифікації фінансових ризиків,

методами аналізу ризиків, концептуальними підходами їх оцінювання та формування у студентів системи практичних навичок щодо управління ризиками. Предмет курсу – система управління ризиками у фінансових інститутах. Основні цілі навчальних завдань – закріпити та поглибити знання, одержанні студентами при вивченні лекційного матеріалу, розвинути творчу ініціативу студентів при самостійному вивченні курсу. По закінченні вивчення курсу студент повинен знати*:* природу виникнення та характеристики різних видів фінансових ризиків основні методи аналізу фінансових ризиків; концептуальні підходи вимірювання фінансових ризиків; вплив ставлення до ризику на прийняття рішень; концептуальні підходи до управлінні фінансовими ризиками фінансового інституту; підходи до оцінювання ефективності ризик менеджменту.

Курсова робота

2д семестр, захист тези, 3 кредити ЄКТС.

Виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання на бакалаврській програмі, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Методологія наукових досліджень у фінансах

3 семестр. , 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Е.В. Галицька, кандидат економічних наук, професор

В сучасних умовах підготовки кваліфікованих кадрів зростає необхідність в оволодінні методологією наукових досліджень. Методологічна спрямованість навчального процесу у вищих навчальних закладах є основою формування наукового світогляду майбутніх фахівців. Творче сприйняття основ сучасної науки набувається в процесі науково-дослідної діяльності студентів, яка передбачає уміння: ставити наукові завдання та формулювати робочі гіпотези; організовувати збір необхідної інформації по темі дослідження, здійснювати її обробку та аналіз; прогнозувати соціально-економічні явища і процеси; узагальнювати результати наукових досліджень та формулювати висновки і пропозиції.

Основи прогнозування та планування бюджету

3 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС, О.В. Зварич, кандидат економічних наук, доцент

Мета навчальної дисципліни - ознайомлення студентів із структурою Державного бюджету України, з'ясування його ролі у формуванні ВВП країни, теоретичними і практичними основами економічного прогнозування і планування державного та місцевого бюджетів на коротко- та середньостроковий період. Предметом дисципліни є система знань про структуру, напрями діяльності міністерств і центральних органів виконавчої влади, інших державних установ та служб взаємодію між ними з діяльності у сфері прогнозування та виконання державного та місцевого бюджетів.

Ринок фінансових послуг

3 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., Н.Р. Слав'юк, кандидат економічних наук, доцент

Мета курсу – формування у студентів комплексного розуміння системи взаємозв'язків на ринку фінансових послуг та відповідної державної політики. Завдання курсу: вивчення сутності та функцій, які виконує ринок фінансових послуг, наукових засад побудови цього ринку як цілісного механізму перерозподілу фінансових ресурсів між державою, фізичними та юридичними особами; надати можливість порівнювати споріднені фінансові послуги та здійснювати економічно обґрунтований вибір необхідних послуг; показати роль держави на фінансовому ринку.

Фінансова бізнес-аналітика та аналіз даних

3 семестр , 2 год./тижд., екзамен, 3 кредити ЄКТС., А.В. Литвин, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про фінансові аспекти бізнес-аналітики і аналізу даних та розвиток навичок постановки і вирішення бізнес-задач шляхом проведення аналізу господарських процесів та показників діяльності компаній з використанням новітніх підходів, методів та застосунків. Завдання курсу полягає вивченні теоретико-методологічних засад та практичних аспектів здійснення фінансової аналітики у сфері бізнесу. Вивчення дисципліни дасть змогу студентам приймати обґрунтовані бізнес-рішення, обирати відповідні інструменти для вирішення різноманітних робочих завдань, збирати, обробляти та аналізувати необхідні дані, робити прогнози ключових метрик та розраховувати бізнес-кейси, автоматизувати рутинні задачі, а також візуалізувати та представляти результати проведеного аналізу з врахуванням особливостей аудиторії та фінансового контексту.

Фінансовий менеджмент

3 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., Д.Ю. Шестаков, кандидат економічних наук

Фінансовий менеджмент — наука, яка вивчає процес управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта та оптимізації обороту його грошових коштів. Метою вивчення дисципліни є оволодіння студентами базовими знаннями з теорії і практики управління фінансами підприємств, стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання, формування вміння управляти операційною та інвестиційною діяльністю, знайдення правильних фінансових рішень. Предметом дисципліни є фінансові ресурси, їх потоки, фінансові відносини, що пов'язані з функціонуванням підприємства.

Мікро- та макропруденційне регулювання банків

4 семестр, 3 год./тижд., екзамен, 4 кредити ЄКТС., П.А. Дадашова, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про мікро- та макропруденційні підходи до банківського регулювання та вміння здійснювати аналіз та калібрацію інструментів для регулювання банківської діяльності. Завдання курсу полягає у вивчення теоретичних засад та практичних аспектів регулювання діяльності банків та банківської системи. Вивчення дисципліни дасть змогу студентам систематизувати знання щодо вимог до діяльності банків, оволодіти навичками здійснення розрахунків відповідності вимогам, калібрації інструментів оцінки та контролю основних ризиків діяльності банків на мікро та макро рівнях.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономічний аналіз та монетарна політика

1 семестр, 3 год./тижд., залік, 5 кредити ЄКТС, Т.В. Токарчук, кандидат економічних наук

Мета курсу - вивчення як теоретичних основ монетарної політики, так і практичних аспектів макроекономічного аналізу та прогнозування. Розуміння принципів роботи монетарної політики, забезпечення цінової стабільності, використання інфляційного таргетування та гнучкого обмінного курсу. Вивчення інструментів монетарної політики, а також каналів, через які ці інструменти впливають на економіку.

Методика викладання фінансово-економічних дисциплін

2 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., Е.В. Галицька, кандидат економічних наук, професор

Мета дисципліни полягає в тому, щоб підготувати студентів магістратури до самостійної практичної діяльності викладача в навчальних закладах різного типу. Завдання дисципліни – використати можливості навчального процесу для засвоєння найважливіших загально дидактичних методів, прийомів і засобів навчання та оцінювання знань студентів і учнів. Ці прийоми і засоби застосовуються при різних формах навчання, як традиційних, так і нетрадиційних.

Фінансова математика з елементами теорії ймовірностей та випадкових процесів

2 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС., В.Г. Шпортюк , кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс знайомить студентів з інструментами теорії ймовірностей та теорії випадкових процесів, необхідними для розуміння та побудови математичних моделей похідних фінансових інструментів та фінансових ринків. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системних знань і розуміння концептуальних основ побудови математичних моделей фінансових ринків та набуття навичок самостійного визначення основних показників похідних фінансових інструментів.

Фінансовий та управлінський облік на основі Міжнародних стандартів

3 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити ЄКТС, С, В. Івахненков, доктор економічних наук, професор

У курсі розглядаються дві складові, перша - стосується фінансового обліку та призначена для розвитку навичок студентів щодо аналізу бізнес-операцій відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і підготовки інформації у фінансовій звітності із застосуванням цих стандартів. Особи, відповідальні за фінансову звітність повинні бути здатними зробити висновки про те, як саме бізнесові операції повинні бути представлені в різних формах фінансової звітності, а також в примітках до неї. Друга - стосується управлінського обліку, й пов'язана з інформацією, необхідною для ефективного планування і контролю операцій підприємств і прийняття обґрунтованих бізнес-рішень. Загальна мета полягає в тому, щоб надати студентам концепції й інструменти, необхідні для обліку витрат, планування, контролю та прийняття управлінських рішень.

Страховий менеджмент

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 5 кредити ЄКТС, Є.В. Бридун, кандидат економічних наук, доцент

За сучасних умов глобалізації курс України на європейську інтеграцію є необхідною умовою, що дозволить посісти гідне місце у міжнародному поділі праці та сприятиме економічному розвитку країни та збільшенню добробуту населення. Одним із найважливіших аспектів євроінтеграції є інтеграція української економіки у європейський економічний простір. Саме в даному контексті перебування України на шляху євроінтеграції основним напрямом державного регулювання страхового ринку має бути регулювання платоспроможності та фінансової стійкості страхових компаній. Мета курсу - здобути теоретичні та практичні знання з питань теорії створення та практичного застосування конкретних механізмів управління страхуванням, перестрахуванням та формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням. Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку майбутніх фахівців до практичної фінансової діяльності на підприємствах та в страхових компаніях України.

Управління фінансовою санацією підприємства

4 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, С.В. Глущенко, кандидат економічних наук, доцент

Метою викладання дисципліни є надання студентам теоретичних та практичних знань з питань управління фінансовим оздоровленням (санацією), реструктуризацією та ліквідацією підприємств, в т.ч. щодо: економіко-правових аспектів санації, банкрутства та ліквідації підприємств; методів прогнозування імовірності банкрутства; особливостей проведення аудиту та формування бізнес-плану при антикризовому управлінні; зовнішніх та внутрішніх джерел фінансування підприємства в кризовій ситуації; форм та методів державної фінансової підтримки санації суб'єктів господарювання; механізмів реструктуризації підприємств; особливостей антикризового управління в різних галузях тощо. Вивчення дисципліни базується на чинних законодавчих актах, нормативно-правових документах, вказівках і методичних рекомендаціях, передбачає ознайомлення зі світовим досвідом управління фінансовою санацією.

Поглиблений курс методів системної динаміки у фінансах

1 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити ЄКТС, Віт Юніор Іра Девід, PhD, професор

Метою курсу є поглиблення набутих знань та навичок з оволодіння та застосування сучасних методів імітаційного моделювання та аналізу взаємозв'язків елементів складних економічних та фінансових систем в динаміці. Завданням курсу є розвиток у студентів вміння отримання практичних навичок структурного представлення та ілюстрації взаємозв'язків між елементами систем на рівні окремих проектів, підприємств, регіонів, країн та світу в цілому за допомогою програмного забезпечення IThink; вивчення проведення поглибленого аналізу за допомогою віртуального відтворення в часі процесів.

Аналіз макрофінансової політики за допомогою динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги

3 семестр, 2 год./тижд., залік,3 кредити ЄКТС, О.І Фарина, кандидат економічних наук

Метою курсу є формування системи знань та практичних навичок щодо побудови та оцінки макроекономічних моделей та аналізу на їх основі впливу макрофінансової політики на реальну економіку. Завданням курсу є вивчення процесу побудови та оцінювання макроекономічних моделей з урахуванням структурних особливостей економіки та ринкових недосконалостей. Предметом курсу є динамічні стохастичні моделі загальної рівноваги. Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку фахівців з макроекономічного моделювання, аналізу економічної політики та прогнозування для практичної діяльності у науково-дослідних інституціях, центральних банках, міністерствах фінансів та економіки, міжнародних фінансових організацій (МВФ, Світовий банк, тощо).

ПРАКТИКА

Практика педагогічна

2, 2д семестр. , 1; 3 год./тижд.,залік, 3 кредити ЄКТС.

Мета практики – формування у студентів системи необхідних педагогічних умінь й навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, підготовка до цілісного виконання функцій викладача, закріплення на практиці: знань про процес і закономірності навчання; знань про планування заняття, визначати форми і зміст заняття ;знань щодо застосування в навчальному процесі системи організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти відповідно до державних стандартів; підготовку до проведення занять застосовуючи сучасні технології і методи, що сприятимуть активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів; формування практичних умінь і навичок для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру у якості асистента; вивчення передового практичного досвіду.

Практика переддипломна
5 семестр. , 4 год./тижд., залік, 5 кредити ЄКТС.
Переддипломна практика є однією з найважливіших форм підготовки фахівців, а також загальним підсумком навчання та підготовки до написання магістерської роботи. Практика студентів передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітнього ступеня «магістр». Під час цієї практики поглиблюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану та збирається й опрацьовується фактичний матеріал для написання магістерської роботи.

Магістерська робота
5д семестр, 20 кредити ЄКТС.
Магістерська робота – форма підготовки та підсумкової атестації студента, її захистом перед екзаменаційною комісією завершується курс навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Якістю змісту та захисту цієї роботи визначається рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до професійної діяльності. Виконання магістерської роботи передбачає: поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання теоретичних знань студента; виявлення його здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблему, зробити висновки й узагальнення, застосовувати знання при вирішенні конкретних наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтовувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний та практичний характер; напрацювання і розвиток навичок самостійно роботи; оволодіння методикою наукових досліджень та експерименту; визначення рівня підготовленості випускника до самостійної практичної роботи, творчого розв'язання завдань.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - РОЗВИТОК БІЗНЕСУ: УПРАВЛІННЯ ТА КОНСАЛТИНГ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційний розвиток підприємства

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Л.І. Курило, доктор економічних наук, професор

Мета дисципліни – сформувати у студентів теоретичні засади та практичні навики щодо інноваційного розвитку підприємств.

У результаті студент повинен знати ключові поняття інноваційного розвитку; механізм управління інноваційним розвитком; сучасні організаційні форми інноваційних підприємств; маркетинговий процес дослідження та формування попиту на інновації; сутність та структуру інтелектуального капіталу; науково-інформаційне, кадрове та фінансове забезпечення інноваційного розвитку; сутність і структуру інноваційного потенціалу підприємства; організація процесу трансферу і комерціалізації технологій; ---; сутність процесу управління інноваційними ризиками. Вміти: розробляти стратегію інноваційного розвитку; проводити маркетингові дослідження в інноваційній сфері; оцінювати інтелектуальний капітал; обґрунтовувати потребу в інвестиціях; оцінювати інноваційний потенціал підприємства; визначати вартість ліцензії; розробляти бізнес-план проекту комерціалізації технологій; --; ідентифікувати та оцінювати інноваційні ризики.

Менеджмент персоналу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки магістрів розглядає сучасні концепції управління персоналом в компаніях, орієнтованих на партнерські відносини зі споживачами. Вивчає способи забезпечення ефекту лояльності споживачів шляхом проектування ефективного маркетингу

персоналу в організації; методи залучення персоналу до формування ефективного брендінгу, а також управління результатами діяльності компанії. Розглядається система управління корпоративною культурою, що ґрунтується на принципах самонавчальної організації, здатної адаптуватися до умов зовнішнього середовища.

Оцінка бізнесу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М.М. Могилова, доктор економічних наук, професор

Мета даного курсу - формування у майбутніх менеджерів (спеціалістів з управління розвитком бізнесу) необхідних знань з теорії, методології, а також різних методів оцінки бізнесу (ЦМК) та окремих видів майна і майнових прав (як основи оцінки бізнесу за майновим підходом). Оцінка бізнесу є обов'язковим елементом при операціях купівлі-продажу компаній чи їх часток, при реструктуризації підприємств, у випадку залучення інвестицій, при кредитуванні, а також при прийнятті управлінських рішень щодо забезпечення зростання вартості бізнесу. Широкий спектр застосування оцінки бізнесу та майна передбачає використання відповідного методичного інструментарію, який студенти опановують під час практичних занять. Результатом освоєння студентами методології оцінки є підготовка звіту з оцінки бізнесу (ЦМК) із застосуванням різних методів визначення його вартості. Попередні курси: економіка підприємства; стратегічний менеджмент; стратегічне управління підприємством, бухгалтерський облік і звітність.

Соціальна відповідальність

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є формування у фахівців базових знань з теорії та практики корпоративної соціальної відповідальності бізнесу і набуття ними відповідних професійних компетенцій, які забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки. Впродовж вивчення дисципліни слухачі знайомляться з загальними закономірностями взаємодії бізнесу і суспільства, з основами реалізації інструментарію формування та функціонування корпоративної соціальної відповідальності в організації.

Антикризове управління

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Антикризове управління – це особлива система управління підприємством, яка спрямована на запобігання або усунення наслідків впливу несприятливих для бізнесу явищ за допомогою використання всього потенціалу сучасного менеджменту. Курс націлений на формування у студентів знань про виникнення й механізми переборення широкого спектру криз, що виникають у різних сферах господарської діяльності – у виробництві, постачанні, маркетинговій діяльності, соціальній сфері, фінансах тощо. Завдання курсу: розглянути причини та особливості перебігу криз; вивчити підходи до діагностування криз; навчитися розробляти ефективну систему заходів щодо запобігання дестабілізаційним процесам й подолання наслідків впливу криз.

Корпоративне управління

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.А. Ігнатьєва, доктор економічних наук, професор

Мета викладання курсу "Корпоративне управління" полягає в опануванні принципів корпоративного управління; опануванні навичками формування організаційної культури корпоративного типу; формуванні умінь застосування інструментів економічного та організаційного механізмів управління корпораціями різного типу; формуванні навичок взаємоузгодження діяльності представницьких, виборних та виконавчих органів управління АТ; опануванні навичок формування систем стратегічного управління корпораціями, в тому числі шляхом впровадження систем стратегічного планування, моніторингу та контролінгу; формуванні навичок трансформації систем управління АТ.

Курсова робота

2 семестр, 3 кредити

Передбачає підготовку наукової статті з подальшою публікацією.

Логістичний менеджмент

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Павленко, старший викладач

Дисципліна Логістичний менеджмент спрямована на вивчення базових принципів управління (планування, організація, контроль) ресурсами організації та прийняття логістичних рішень. Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань логістичного менеджменту, активним інтегруючим потенціалом, здатним зв'язати воєдино і покращити взаємодію між базовими функціональними сферами організації: постачанням, виробництвом, маркетингом, дистрибуцією, організацією продажу, та набуття практичних вмінь і навичок щодо використання логістичного менеджменту для підвищення ринкової конкурентоспроможності організації. Предметом вивчення дисципліни є система та процес логістичного менеджменту, логістичне адміністрування, прогнозування, планування, контроль та аудит. У відповідності до цього фахівець у логістиці повинен знати: місце логістичного менеджменту в системі менеджменту організації; вміти: визначати цілі логістичного менеджменту та шляхи їх досягнення; мати уявлення: про опис основних підходів та принципи формування логістичної стратегії.

Маркетинговий менеджмент

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетинговий менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей управління компанією на засадах маркетингу. Основна увага приділяється формуванню наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та методології маркетингового менеджменту; набуттю вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій для забезпечення ефективної діяльності компанії з використанням інноваційного маркетингового інструментарію; формування компетенцій для розробки системи бізнес-процесів маркетингового менеджменту. Дисципліна охоплює повний цикл – від поняття «маркетинговий менеджмент» до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший рівень розкриває теоретичні основи маркетингового менеджменту, як інноваційного підходу управління компанією. Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці.

Методика викладання у вищій школі

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на формування професійної готовності магістрів до навчання студентів та спеціальних знань з дидактики, методики, технології і техніки викладання та практики проведення занять у закладах вищої освіти; набуття вмінь і навичок організації навчального процесу. Дисципліна охоплює повний цикл набуття практичних навичок педагогічної діяльності у реалізації методики викладання у навчальному процесі в умовах адаптації вищої освіти до європейської системи навчання та в умовах карантинних заходів; розроблення навчальних програм як вихідних документів у плануванні й організації навчання; проведення лекцій, семінарських занять; дискусій і ефективного використання засобів навчання, у т. ч. в умовах карантину; обґрунтованого оцінювання знань студентів; набуття якостей майбутнього викладача; відповідального ставлення до виконання його ролі; постійного саморозвитку, самоконтролю і самовдосконалення.

Методологія наукових досліджень

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Храпкіна, доктор економічних наук, професор

Науково-дослідна робота - це головний шлях набуття, примноження й оновлення знань, який передбачає уміння ставити наукові завдання, планувати їх виконання, організовувати збір та обробку інформації, а

також створювати умови для генерування нових ідей та їх практичної реалізації. Досвід наукової роботи набувається протягом усього життя.

Ознайомлення з цим курсом дасть цілісне уявлення про науку як систему знань і знаряддя пізнання, сформує погляди на методологію наукового пізнання, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення дослідження та оформлення їх результатів.

Студентам ці знання допоможуть під час освоєння нових дисциплін, самопідготовки, написання магістерської роботи. Знання будуть корисними під час ведення диспутів, виступу на науково-практичних конференціях, обстоювання різних поглядів, вибору найбільш аргументованих позицій.

Управління змінами

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.А. Пріб, доктор економічних наук, професор

Дисципліна націлена на набуття знань й оволодіння навичками щодо управління змінами. Основними завданнями є: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі управління змінами у мінливих умовах внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування бізнесу; розуміння сутності та генезису змін, чинників їх провокування або гальмування, природи виникнення індивідуальних, групових й організаційних бар'єрів реалізації змін; набуття навичок моніторингу і оцінок опору змінам, визначення його причин, форм і варіацій прояву; оволодіння інструментарієм аналізу наявних ресурсів організації для здійснення змін; набуття компетентностей щодо розробки заходів з управління змінами, зниження опору, створення та забезпечення роботи цілісної систем менеджменту в умовах змін; опанування практичними навичками управління індивідуальними, груповими та організаційними змінами, розробки й реалізації ефективних моделей реалізації змін.

Управлінське консультування

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю.Ю. Д`яченко, доктор економічних наук, професор

Актуальність управлінського консультування обумовлена необхідністю забезпечення ефективного управління підприємством в умовах глобальної конкуренції та волатильності світових та національних ринків. Вивчення дисципліни спрямовано на забезпечення розуміння системного управління організаціями, організаційних основ взаємовідносин консультанта і клієнта, а також засвоєння сутності та етапів консультаційного процесу. Передбачається дослідження основ менеджмент-консалтингу, етапів консультаційного процесу, аспектів професійної етики консультанта та специфіки формування консультаційної фірми. В результаті студенти зможуть самостійно здійснювати організаційну діагностику, правильно розподіляти ролі та функції як консультантів, так і керівництва організації на кожному етапі консультаційного процесу.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Мистецтво переговорів

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Павленко, старший викладач

Зміст курсу "Мистецтво переговорів" та використання знань, що він дає, є важливим інструментом в практиці комерційної діяльності, управління конфліктами, кризисного менеджменту, маркетингової діяльності підприємства. Загальні підходи до організації та управління переговорними процесами можуть бути використані у інших галузях діяльності ніж бізнес, включаючи політичну, соціальну та зовнішні справи. Опанування мистецтвом переговорів передбачає постійне вдосконалення вміння досягати бажаного або максимально можливого результату у реальних умовах.

Основи енергетичної безпеки

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А.С. Китаєв, старший викладач

Високий рівень енергоємності економіки України спонукає до впровадження енергозберігаючих рішень у державному, публічному та приватному секторах, що передбачає задіяння у цьому процесі великої кількості управлінців та інженерно-технічного персоналу.

Дисципліна "Основи енергетичної безпеки" спрямована на вивчення основ аналізу зовнішніх та внутрішніх факторів енергетичної безпеки, що впливають на стан енергоємності держави/підприємства, індикаторів енергетичної стійкості, а також розуміння їх взаємозв'язків з показниками енергетичного балансу.

Дисципліна "Основи енергетичної безпеки" - є обов'язковою для вивчення студентами, які навчаються на магістерській програмі з управління енергоефективністю, а також рекомендованою для студентів, які здобувають фахову економічну/управлінську освіту та цікавляться природою енергетичних ризиків та шляхів їх реалізації.

Під час вивчення дисципліни "Основи енергетичної безпеки" передбачається розглянути теоретичні аспекти формування макроекономічних енергетичних ризиків, що виникають для країн, їх впливу на формування внутрішньої та зовнішньої політики держав/компаній, розв'язати практичні ситуації з питань енергетичної безпеки, що пов'язані із зовнішнім оточенням підприємства, формування та реалізації стратегії підприємства з урахуванням впливу енергетичних ризиків; здійснення аналізу діяльності підприємства у сфері енергетичної безпеки.

Інтелектуальна власність

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П.Ю. Кравчук, кандидат юридичних наук, доцент

Метою вивчення курсу є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Об'єктом вивчення дисципліни є сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності. Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити:

- основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності;
- вартість права на об'єкти інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

Міжнародний бізнес

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю.Ю. Д`яченко, доктор економічних наук, професор

Запорукою успішного виходу підприємства на зовнішній ринок є володіння теорією і практикою підготовки та реалізації міжнародних комерційних угод з урахуванням особливостей конкретних ринків і змін ринкової кон'юнктури. Передбачається дослідження впливу умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності фірм на організацію та управління міжнародними компаніями. Вивчення дисципліни спрямовано на застосування економічного аналізу функціонування суб'єктів господарювання, опанування видів і форм сучасної міжнародної підприємницької діяльності, набуття досвіду щодо вибору способів, вивчення практик удосконалення розвитку міжнародних компаній, опанування інформаційних та когнітивних технологій для вирішення управлінських завдань. В результаті студенти зможуть забезпечити вихід українських підприємств на зарубіжні ринки та роботу міжнародних компаній на українському ринку.

Стратегічне управління та розвиток бізнесу

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Практичне вирішення проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення існування підприємства у майбутньому, залежить від ефективності використання керівництвом інструментів та методів стратегічного управління. Стратегічне управління є концепцією інтегрального підходу до діяльності підприємства, що дозволяє вивчати зовнішнє оточення та потенціал підприємства, формулювати стратегії відповідно до внутрішніх та зовнішніх можливостей розвитку підприємства, організовувати і стимулювати діяльність підприємства щодо досягнення цілей на основі забезпечення реалізації визначених стратегій. Курс «Стратегічне управління та розвиток бізнесу» передбачає набуття студентами необхідного рівня знань та навичок щодо визначення актуальних проблем розвитку організацій та прийняття стратегічних рішень, сприяє формуванню здатності самостійно стратегічно мислити. Містить певне коло знань про логіку розробки та методи обґрунтування цілей, завдань, стратегій підприємств, зміст і форми організації окремих підсистем стратегічного управління, умови забезпечення ефективного функціонування системи стратегічного управління у динамічному ринковому середовищі. Попередні курси: «Менеджмент», «Маркетинг», «Управління проектами».

Злиття та поглинання корпорацій

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М.М. Могилова, доктор економічних наук, професор

Курс присвячений вивченню теоретичних і прикладних аспектів угод зі злиття і поглинання компаній (M&A). В межах курсу вивчаються наступні питання: основні види та мотиви M&A; механізми реалізації угод зі злиття та поглинання; організаційні засади проведення M&A; основні етапи процесу злиття і поглинання та їх зміст й особливості; допродажна підготовка бізнесу; значення, алгоритм та зміст проведення Due diligence; структурування угод з M&A; методичні підходи до оцінки ефективності угоди M&A; юридичні, податкові та бухгалтерські аспекти угод M&A. Вивчення даного курсу сприяє формуванню у майбутніх менеджерів з розвитку бізнесу системи знань і навиків для обґрунтування стратегії росту та розвитку компанії в контексті угод злиття і поглинання (M&A).

Менеджмент та лідерство

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Дисципліна «Менеджмент та лідерство» спрямована на розкриття лідерського потенціалу. Програмою передбачено два рівні. Перший розкриває сутність, складові, значимість сучасного лідерства, його тенденції, психологічні аспекти взаємодії та інструменти побудови команди, методи визначення та розвитку особистих лідерських якостей. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навички, практикуючи лідерство в наявному колективі.

Психологія управління і бізнес комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І.В. Бутар, кандидат географічних наук, доцент

Курс висвітлює закономірності психологічних стосунків і поведінки людей в організації, особливості ефективної комунікації та управлінського впливу в бізнесовій сфері. Мета курсу - навчити студентів здійснювати психологічний аналіз особистості керівника підлеглого та міжособистісних взаємин у групах; визначати засоби оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі; вести ефективну управлінську комунікацію.

Результати навчання: Знати: зміст та психологічні особливості управління та ведення бізнесу; структуру та основні складові психологічної готовності керівника до управління; основні чинники створення сприятливого клімату в колективі; психологічні закономірності ефективної комунікації в бізнесі та її види. Уміти: використовувати психологічні закономірності управління для аналізу конкретних управлінських ситуацій; використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління, застосовувати різні види і форми управлінського спілкування в бізнес-середовищі.

Управління бізнес-процесами та бізнес-моделями

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, О.Г. Подденежний, старший викладач

Основною метою курсу є формування компетентності щодо ефективного управління бізнес процесами підприємств різної форми власності на різних етапах життєвого циклу компанії. Також, дисципліна формує навички та знання щодо сучасних бізнес моделей. Методології управління проектами (scrum, kanban, agile). CRM та інші сучасні інструменти управління бізнес процесами. Бізнес модель CANVAS. Ментальні\національні особливості в бізнес моделях.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

4 семестр, 5 год/тижд., залік, 7 кредитів

Закріплення теоретичних знань на місцях практики; виконання завдання згідно з програмою практики, застосування методів економічної діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів; формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; підготовка до державної атестації.

Практика педагогічна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Ознайомлення зі спеціальною літературою, в тому числі з педагогіко-методичною. Асистування викладачам та керівникам у підготовці та проведенні семінарських занять, засідань наукових гуртків, керівництві та написанні курсових робіт, перевірці та оцінці письмових контрольних та курсових робіт. Підготовка текстів лекцій, планів-конспектів семінарських занять із різних навчальних дисциплін. Читання пробної лекції (1 год). Проведення за участю керівників практики двох семінарських занять, які мають бути відрецензовані керівниками і на які запрошуються викладачі кафедри.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, захист

Магістерська робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою магістра з менеджменту; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв’язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об’єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п’яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп’ютерну техніку.

075 МАРКЕТИНГ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - МАРКЕТИНГ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційний розвиток підприємства

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Л.І. Курило, доктор економічних наук, професор

Мета дисципліни – сформувати у студентів теоретичні засади та практичні навики щодо інноваційного розвитку підприємств.

У результаті студент повинен знати ключові поняття інноваційного розвитку; механізм управління інноваційним розвитком; сучасні організаційні форми інноваційних підприємств; маркетинговий процес дослідження та формування попиту на інновації; сутність та структуру інтелектуального капіталу; науково-інформаційне, кадрове та фінансове забезпечення інноваційного розвитку; сутність і структуру інноваційного потенціалу підприємства; організація процесу трансферу і комерціалізації технологій; ---; сутність процесу управління інноваційними ризиками. Вміти: розробляти стратегію інноваційного розвитку; проводити маркетингові дослідження в інноваційній сфері; оцінювати інтелектуальний капітал; обґрунтовувати потребу в інвестиціях; оцінювати інноваційний потенціал підприємства; визначати вартість ліцензії; розробляти бізнес-план проекту комерціалізації технологій; --; ідентифікувати та оцінювати інноваційні ризики.

Інтелектуальна власність

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, П.Ю. Кравчук, кандидат юридичних наук, доцент

Метою вивчення курсу є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Об’єктом вивчення дисципліни є сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності. Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити:

- основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- складові системи інтелектуальної власності в Україні;
- інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України;
- об'єкти та суб’єкти права інтелектуальної власності;
- вартість права на об'єкти інтелектуальної власності;
- процедуру захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення.

Логістичний менеджмент

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.Д. Чала, доктор наук з державного управління, професор

Дисципліна Логістичний менеджмент спрямована на вивчення базових принципів управління (планування, організація, контроль) ресурсами організації та прийняття логістичних рішень. Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань логістичного менеджменту, активним інтегруючим потенціалом, здатним зв’язати воєдино і покращити взаємодію між базовими функціональними сферами організації: постачанням, виробництвом, маркетингом, дистрибуцією, організацією продажу, та набуття практичних вмінь і навичок щодо використання логістичного менеджменту для підвищення ринкової конкурентоспроможності організації. Предметом вивчення дисципліни є система та процес логістичного менеджменту, логістичне адміністрування, прогнозування, планування, контроль та аудит. У відповідності до цього фахівець у логістиці повинен знати: місце логістичного менеджменту в системі менеджменту організації; вміти: визначати цілі логістичного менеджменту та шляхи їх досягнення; мати уявлення: про опис основних підходів та принципи формування логістичної стратегії.

Соціальна відповідальність

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т.В. Гавриленко, кандидат економічних наук, доцент

Метою вивчення дисципліни є формування у фахівців базових знань з теорії та практики корпоративної соціальної відповідальності бізнесу і набуття ними відповідних професійних компетенцій, які забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки. Впродовж вивчення дисципліни слухачі знайомляться з загальними закономірностями взаємодії бізнесу і суспільства, з основами реалізації інструментарію формування та функціонування корпоративної соціальної відповідальності в організації.

Інноваційний маркетинг

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Курс «Інноваційний маркетинг» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей використання новітніх інструментів маркетингу. Розкриваються поняття, види та техніки, що дозволяють інформувати цільову аудиторію не тільки в цифровому просторі, а і в оффлайн середовищі. Розглядаються механіки використання найсучасніших інструментів маркетингу для досягнення максимального ефекту інформування цільової аудиторії. Наведено механізм оцінки ефективності використання різних інструментів. Дисципліна охоплює повний цикл – від поняття до аналізу сучасних прогресивних методик та підходів, визначення ефективності використання найновіших технологій для досягнення цілей маркетингу. Дисципліна передбачає багато практичних завдань та досліджень.

Курсова робота

2 семестр, 5 кредитів

Передбачає підготовку наукової статті з подальшою публікацією.

Маркетинговий аудит

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Л.І. Курило, доктор економічних наук, професор

Дисципліна покликана надати студентам науково-теоретичні знання та практичні навички з організації і проведення маркетингового аудиту, навчити методологічним та організаційним прийомам його використання за сучасних умов маркетингової діяльності підприємства.

Попередні курси: Маркетинг, Стратегічне управління, Маркетингова товарна, цінова, комунікаційна політики, Інфраструктура товарного ринку.

Маркетинговий менеджмент

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Маркетинговий менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей управління компанією на засадах маркетингу. Основна увага приділяється формуванню наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та методології маркетингового менеджменту; набуттю вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій для забезпечення ефективної діяльності компанії з використанням інноваційного маркетингового інструментарію; формування компетенцій для розробки системи бізнес-процесів маркетингового менеджменту. Дисципліна охоплює повний цикл – від поняття «маркетинговий менеджмент» до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший рівень розкриває теоретичні основи маркетингового менеджменту, як інноваційного підходу управління компанією. Другий рівень дозволяє закріпити отримані вміння і навики на практиці.

Методологія наукових досліджень в маркетингу

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на формування у студентів наукового світогляду, набуття спеціальних знань з методології науки та професійної готовності до проведення науково-дослідної роботи у сфері маркетингу, набуття вмінь для отримання достовірного, істинного знання, яке відображає сутнісні характеристики об'єкта дослідження, перевірений практикою результат пізнавальної діяльності. Охоплює повний цикл набуття практичних навичок науково-дослідної роботи на засадах маркетингового аналізу й синтезу, аргументації й обґрунтування, принципових положень, парадигм, теорій і концепцій, окреслених етапів і сформованої програми наукового дослідження, обґрунтування проблеми й проблемного аналізу, об'єкта і предмета дослідження, емпіричної бази дослідження, гіпотези її перевірки та встановлення наукового факту.

Міжнародний маркетинг

2д семестр, 6 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна спрямована на розвиток у фахівців навичок реалізації функцій та завдань маркетингу в кроскультурному середовищі. Дисципліна вивчає особливості формування комплексної системи дослідження міжнародного середовища, процедуру вибору компанією зарубіжних ринків та їх сегментації; методи виходу компанії на зовнішні ринки; принципи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства на засадах маркетингу.

Попередні курси: маркетинг, товарна маркетингова політика, ділова етика, маркетингові дослідження

Рекламний менеджмент

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс «Рекламний менеджмент» дозволяє сформувати систему знань щодо особливостей розвитку міжнародного і вітчизняного ринків реклами та отримати практичні навички для управління рекламною діяльністю на підприємстві чи рекламною агенцією. Основна увага приділяється формуванню наукового світогляду та спеціальних практичних знань щодо маркетингових методів впливу на пізнавальну, емоційну та поведінкову реакції споживачів; набуття вмінь і навичок для здійснення управлінських функцій щодо створення та управління власною рекламною агенцією. Дисципліна охоплює повний цикл – від визначення понять «рекламний менеджмент», «реакція споживачів», «потенціал ринку» і до аналізу сучасних прогресивних методик визначення ефективності рекламної кампанії. Архітектонікою програми дисципліни передбачено два рівні. Перший розкриває теоретичні основи рекламного менеджменту, види рекламних агенцій, варіанти маркетингових стратегій, норми регулювання рекламного ринку. Другий рівень дозволяє реалізувати отримані вміння і навики у практичній діяльності.

Стратегічний маркетинг

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю.Ю. Д`яченко, доктор економічних наук, професор

Мета даного курсу – набуття теоретичних знань і практичних навичок щодо стратегічного аналізу умов конкуренції, оцінки перспектив конкурентного ринку, методології і методики обґрунтування і вибору ефективних глобальних і функціональних стратегій маркетингу, спрямованих на досягнення стратегічних маркетингових цілей підприємств з урахуванням стратегічних маркетингових цілей підприємства з урахуванням ринкових вимог і його можливостей.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Торговельний маркетинг

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К.В. Пічик, кандидат економічних наук, доцент

Мета даного курсу – дати поглиблені знання майбутнім маркетологам з теорії і практики, методам і техніці маркетингу в торгівлі (мерчендайзингу). Мерчандайзинг є серцевиною роздрібної торгівлі, оскільки головним його завданням є питання розміщення товарів в торговельному залі та планування заходів по стимулюванню збуту. Акцентування уваги покупця на визначених видах товару або брендах. Спеціальна викладка-представлення товару для активізації «імпульсних покупок».

Попередні курси: маркетинг, маркетингова політика комунікацій, маркетингова товарна політика.

Методика викладання маркетингу у вищій школі

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Россоха, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на формування професійної готовності магістрів до навчання студентів та спеціальних знань з дидактики, методики, технології і техніки викладання та практики проведення занять з маркетингових дисциплін у закладах вищої освіти; набуття вмінь і навичок організації навчального процесу. Дисципліна охоплює повний цикл набуття практичних навичок педагогічної діяльності у реалізації методики викладання маркетингу в навчальному процесі в умовах адаптації вищої освіти до європейської системи навчання та в умовах карантинних заходів; розроблення навчальних програм як вихідних документів у плануванні й організації навчання маркетингу; проведення лекцій, семінарських занять; дискусій і ефективного використання засобів навчання, у т. ч. в умовах карантину; обґрунтованого оцінювання знань студентів; набуття якостей майбутнього викладача; відповідального ставлення до виконання його ролі; постійного саморозвитку, самоконтролю і самовдосконалення.

Стратегічне управління підприємством

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л.В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Практичне вирішення проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення існування підприємства у майбутньому, залежить від ефективності використання керівництвом інструментів та методів стратегічного управління. Стратегічне управління є концепцією інтегрального підходу до діяльності підприємства, що дозволяє вивчати зовнішнє оточення та потенціал підприємства, формулювати стратегії відповідно до внутрішніх та зовнішніх можливостей розвитку підприємства, організовувати і стимулювати діяльність підприємства щодо досягнення цілей на основі забезпечення реалізації визначених стратегій. Курс «Стратегічне управління підприємством» передбачає набуття студентами необхідного рівня знань та навичок щодо визначення актуальних проблем розвитку організацій та прийняття стратегічних рішень, сприяє формуванню здатності самостійно стратегічно мислити. Містить певне коло знань про логіку розробки та методи обґрунтування цілей, завдань, стратегій підприємств, зміст і форми організації окремих підсистем стратегічного управління, умови забезпечення ефективного функціонування системи стратегічного управління у динамічному ринковому середовищі. Попередні курси: «Менеджмент», «Маркетинг», «Управління проектами».

Управління поведінкою споживача

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Пан, кандидат економічних наук, доцент

Споживач здійснює більшість покупок в «споживчому трансі», використовуючи прості стратегії вибору. Знання цих споживчих стратегій дає продавцю можливість використовувати їх у власних цілях, заволодіваючи увагою та прихильністю споживача, обмінювати свої товари і послуги на гроші. Курс передбачає опанування студентами необхідних основ управління поведінкою кінцевих споживачів. Визначаються об'єкти маніпулювання в поведінці споживачів, психологічні основи сприйняття продуктів, вибору брендів, передумови успішності впливу засобів масової комунікації, прямих форм стимулювання збуту на поведінку споживачів, розглядаються загальна модель ефективного маніпулювання споживачем на масових ринках, технологія особистих продажів. Попередні курси: «Маркетинг», «Поведінка споживача», «Маркетингові дослідження».

Інтернет-маркетинг та e-commerce

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Мельник, кандидат економічних наук, старший викладач

Дисципліна «Інтернет-маркетинг та електронна комерція» спрямована на формування у студентів сукупності знань в області теорії і практики Інтернет-маркетингу та електронної комерції ; отримання ними комплексного розуміння, що включає в себе поняття «Інтернет-маркетинг»; умінь і навичок самостійної роботи з сучасними інструментами , що використовує Інтернет-маркетинг з метою просування комерційних проектів; обрання для електронної комерції відповідних каналів цифрової маркетингової комунікації в мережі Internet; оволодінні необхідними навичками роботи з програмними продуктами, які використовує Інтернет-маркетинг.

Менеджмент персоналу

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна до опанування знаннями і навичками з фахової підготовки магістрів розглядає сучасні концепції управління персоналом в компаніях, орієнтованих на партнерські відносини зі споживачами. Вивчає способи забезпечення ефекту лояльності споживачів шляхом проектування ефективного маркетингу персоналу в організації; методи залучення персоналу до формування ефективного брендінгу, а також управління результатами діяльності компанії. Розглядається система управління корпоративною культурою, що ґрунтується на принципах самонавчальної організації, здатної адаптуватися до умов зовнішнього середовища.

Мистецтво переговорів

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В.В. Павленко, старший викладач

Зміст курсу "Мистецтво переговорів" та використання знань, що він дає, є важливим інструментом в практиці комерційної діяльності, управління конфліктами, кризисного менеджменту, маркетингової діяльності підприємства. Загальні підходи до організації та управління переговорними процесами можуть бути використані у інших галузях діяльності ніж бізнес, включаючи політичну, соціальну та зовнішні справи. Опанування мистецтвом переговорів передбачає постійне вдосконалення вміння досягати бажаного або максимально можливого результату у реальних умовах.

Міжнародний менеджмент

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.В. Романченко, кандидат економічних наук, доцент

Курс буде цікавий як для студентів-економістів, так і студентів інших спеціальностей, які мають інтерес до особливостей менеджменту і маркетингу міжнародних компаній та суб'єктів малого і середнього бізнесу. Курс є актуальним з огляду на прагнення України зміцнити свій експортний потенціал.

Головними напрямами вивчення цього курсу є:

Форми виходу компанії на міжнародні ринки; Дослідження міжнародного середовища та здійснення вибору зарубіжного ринку для експорту; Способи укладання міжнародного контракту. Оферти та запити; Оформлення зовнішньоторговельного договору; Зміст термінів Інкотермс-2010; Культурні відмінності країн та їх відбиття на комунікаціях; Міжнародна торгівля правами інтелектуальної власності (ліцензійна та франчайзингова діяльність; Методологія складання експорт-плану.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

4 семестр, 5 год/тижд., залік, 7 кредитів

Закріплення теоретичних знань на місцях практики; виконання завдання згідно з програмою практики, застосування методів економічної діяльності на підприємствах, в організаціях та установах; збирання, систематизація необхідних матеріалів; формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління маркетинговою діяльністю підприємств і організацій; підготовка до державної атестації.

Практика педагогічна

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Ознайомлення зі спеціальною літературою, в тому числі з педагогіко-методичною. Асистування викладачам та керівникам у підготовці та проведенні семінарських занять, засідань наукових гуртків, керівництві та написанні курсових робіт, перевірці та оцінці письмових контрольних та курсових робіт. Підготовка текстів лекцій, планів-конспектів семінарських занять із різних навчальних дисциплін. Читання пробної лекції (1 год). Проведення за участю керівників практики двох семінарських занять, які мають бути відрецензовані керівниками і на які запрошуються викладачі кафедри.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, захист

Магістерська робота має: по-перше, засвідчити певний рівень підготовки студента за дисциплінами, передбаченими освітньо-професійною програмою магістра з маркетингу; по-друге, продемонструвати його розуміння та уміння використовувати міждисциплінарні зв'язки при теоретичному обґрунтуванні досліджуваної проблеми; по-третє, показати рівень оволодіння ним законодавчою та нормативно-методичною базою; по-четверте, виявити уміння та навички щодо використання набутих теоретичних знань для аналізу законодавчої та нормативно-методичної бази, ситуацій, що виникають у реальній господарській практиці, у сфері економіки та маркетингу, а також уміння проілюструвати результати такого аналізу прикладами з того об'єкта дослідження, де студент проходив практику, та іншими відомими практичними ситуаціями; по-п'яте, проводити практичні розрахунки за фактичними даними організації маркетингових та економічних показників для обґрунтування прогнозів і планів; по-шосте, засвідчити уміння оформляти у цілісному документі результати теоретичних досліджень, оцінки практичних ситуацій та висновків із власного дослідження, використовувати для цього комп'ютерну техніку.

Факультет інформатики

113 ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Динамічні системи

1, 2 семестри, 3 год/тижд., залік/екзамен, 8 кредитів, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Окрім загальних теоретичних понять («орбіти», «періодичні точки», «атрактори», «ентропія», «хаос» тощо) курс охоплює численні застосування теорії динамічних систем до задач математичного моделювання, фізики, медицини, економіки та комп'ютерних наук. Базується на таких курсах, як математичний аналіз, диференціальні рівняння, алгебра та геометрія, дискретна математика.

Прикладне програмування

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Б. В. Норкін, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

У курсі розглядаються пакети прикладних програм (ППП), які служать програмним інструментарієм рішення функціональних завдань і є найчисленнішим класом програмних продуктів. розглядаються програмні продукти, що виконують обробку інформації різних предметних областей і забезпечують застосування обчислювальної техніки в різних сферах діяльності людини. Наголос робиться на висвітлення методології вдосконалення та модернізації популярних систем, створення їхніх нових версій.

Математичні основи інформаційних технологій

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. С. Тригуб, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Вивчаються задачі обробки емпіричних даних, розрахунку статистичних характеристик, пов'язаних зі шкалами вимірювання різних типів, формулювання й перевірка гіпотез щодо властивостей розподілів і числових характеристик при розробці інформаційних систем, дослідженні програмного й апаратного забезпечення комп'ютерів.

Теорія складності алгоритмів

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

У курсі вивчаються класи предикатів P, NP, ∑_k, P_k, PSPASE, співвідношення між ними. доводиться теорема Кука про існування NP-повних предикатів. даються часові оцінки складностей ряду важливих алгоритмів, зокрема криптографічних.

Прикладна алгебра та теорія чисел

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Д. І. Морозов, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

У курсі розглядаються класична теорія алгебраїчних структур, основи кодування з виправленням помилок (лінійні коди) та основи криптографії. Курс потребує базових знань з математичного аналізу, теорії ймовірностей та математичної статистики, функціонального аналізу.

Технології чисельного моделювання

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. С. Тригуб, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Передбачає ознайомлення студентів з обчислювальним експериментом. в курсі розглядаються кілька етапів методу обчислювального експерименту: побудова математичної моделі; вибір наближеного

(чисельного) методу розв’язку задачі (запис обчислювального алгоритму); програмування обраного алгоритму для ЕоМ; проведення розрахунків на ЕоМ; аналіз отриманих чисельних даних і уточнення моделі.

Стохастична фінансова математика

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс присвячений задачам вивчення випадкових процесів та дослідження фінансових структур і технологій, найбільш раціонального використовування фінансових ресурсів з урахуванням факторів часу, ризику та характеру економіко-фінансового довкілля, зазвичай випадкового.

Курс базується на таких розділах математики, як теорія ймовірностей та математична статистика, аналіз даних, дискретна математика, диференціальні рівняння.

Методика викладання математики та інформатики у вищій школі

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Ю. О. Захарійченко, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Вихідним положенням курсу є класичні основи теорії педагогіки, тенденції її розвитку та особливості цього процесу стосовно викладання математики та інформатики в Україні. в єдиному комплексі розглядаються проблеми загальної педагогіки, методики виховної роботи, історії педагогіки та педагогічної майстерності. висвітлюються основні положення теорії виховання в історичному та гносеологічному аспектах, шляхи втілення педагогічної теорії в практику загальноосвітньої середньої школи України, нові здобутки та дослідження у галузі викладання математики та інформатики.

Науково-дослідний семінар

3, 4 семестри, 2 год/тижд., заліки, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент, О. І. Кашпіровський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Завданням проведення семінару є самостійний пошук та аналіз наукових робіт із різних галузей комп’ютерних наук та прикладної математики (відповідно до тематики ма´істерських робіт студентів), а також підготовка і виступ з доповідями на основі опрацьованого матеріалу.

Нелінійні процеси та моделі

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. А. Дутка

Метою курсу є опанування студентами знань про сутність і механізми виникнення нелінійних процесів у живій та неживій природі, основні типи та способи побудови математичних моделей для опису таких процесів. особливий наголос зроблено на нелінійних моделях, які виникають при моделюванні процесів тепло-, масопереносу та дифузії в прикладних фізичних задачах та задачах математичної медицини. основою цих математичних моделей є нелінійні диференціальні (як правило, з частинними похідними) та інтегро-диференціальні рівняння з відповідними крайовими та початковими умовами.

Теорія оптимального керування

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядається формалізація та основні принципи оптимізаційних задач. розглядаються цілі та критерії для моделей, що є не повністю сформованими. вивчаються оцінки ефективності за умови наявності факторів, що не контролюються, за умови невизначеності критерію цілі. дається об´рунтування оптимальних стратегій та застосування їх в економічних задачах.

Курсова робота

2д семестр, 0 год/тижд., захист, 3 кредити, викладачі факультету інформатики

Завдання виконання курсової роботи полягає у вдосконаленні навичок самостійної роботи з науковою літературою, розвитку уміння аналізувати і структурувати матеріал, а також узагальнювати отримані результати і знаходити нові підходи до розв’язання нестандартних задач.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Математична біологія

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. А. Дутка

Метою курсу є опанування студентами знань про моделі математичної біології та їх аналіз за допомогою застосування математичних методів. Предметом математичної біології є побудова та дослідження математичних моделей для опису процесів у біології та медицині. основою цих математичних моделей є нелінійні диференціальні (як правило, з частинними похідними), інтегро-диференціальні та стохастичні рівняння.

Математична теорія ризику та страхова справа

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Братик, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс складається з двох розділів: основні ймовірнісні характеристики тривалості життя та основні типи страхувань і пов'язані з ними ризики. Курс базується на таких розділах математики, як математичний аналіз, теорія ймовірностей та математична статистика.

Прикладний статистичний аналіз

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі вивчають задачі прикладного аналізу даних: побудови математичних моделей у вигляді кривих регресії, різні види статистичного аналізу: дисперсійного, факторного, кластерного, статистичний аналіз часових рядів та інших. Курс потребує базових знань з теорії ймовірностей та математичної статистики, математичного аналізу.

Проблеми некласичної оптимізації

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс присвячено проблемам і методам некласичної оптимізації, якими займається математичне програмування. Курс є логічним продовженням курсу Модо (методи оптимізації та дослідження операцій), основна увага в якому приділялась класичним методам умовної та безумовної оптимізації функцій та функціоналів. У першому розділі розглядають проблеми та методи цілочисельного програмування, оптимізації на мережах та графах, задачі дробово-лінійного програмування. У другому розділі – проблеми та методи динамічного програмування та сучасні задачі стохастичного програмування. вимагає знання курсів математичного аналізу, методів оптимізації, теорії ймовірностей та математичної статистики, аналізу даних та володіння навичками роботи з електронними таблицями, статистичними пакетами.

Розпізнавання образів

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Курс охоплює два напрями розпізнавання образів: статистичне та структурне розпізнавання. в курсі з'ясовуються взаємозв'язки окремих задач, як всередині статистичного, так і структурного розпізнавання.

Алгоритмічна геометрія

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення з алгоритмічними підходами до розв'язання геометричних задач, що мають застосування в комп'ютерній графіці, географічних інформаційних системах, робототехніці, інтегральних схемах (ІС дизайн геометрії і перевірки) тощо. в курсі розглядають: перетин відрізків та областей, задача локалізації точки, пошук найближчої пари, тріангуляції багатокутників, діаграми вороного, тріангуляції делоне, пошук найкоротшого шляху. для більшості наведених алгоритмів методом зведення задач будуть обчислені нижні оцінки складності.

Математичні методи криптографії

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Класичні системи шифрування з погляду математики. Принципи роботи систем шифрування з відкритим ключем, реалізація автентичності, недоторканності і таємниці повідомлення в таких системах.

Символьні обчислення та комп'ютерна алгебра

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Системи автоматизації аналітичних перетворень. розглядаються принципи роботи аналітичних систем DERIVE, MathCAD, Mathematics, Reduce GAP. вивчаються алгоритми комп'ютерної алгебри, які є базою для створення систем аналітичних перетворень.

Комплексний аналіз та його застосування

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Ю. В. Митник, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є оволодіння студентами методами операційного числення і його застосуванням до розв'язування диференціальних, інтегральних, різницевих рівнянь, рівнянь з відхиленим аргументом та деяких задач математичної фізики.

Математичні методи економіки

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, С. С. Дрінь, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Функції багатьох змінних в економіці: макроекономічні виробничі функції. Умови першого та другого порядку в оптимізаційних задачах без обмежень: задача максимізації прибутку для фірми, задача дискримінації для монополіста. Умови першого та другого порядку в оптимізаційних задачах з обмеженнями. Теорема Куна–Такера та її застосування. Теореми про неперервну залежність розв'язків оптимізаційних задач від параметрів. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь в економіці: модель Леонтьєва багатогалузевої економіки, продуктивні моделі Леонтьєва, лінійна модель торгівлі. Системи різницевих рівнянь в економіці: модель популяції Леслі, марковська модель зайнятості. Системи диференціальних рівнянь в економіці: модель системи «хижак–жертва». динамічна модель Кейнса, модель Самуельсона–Хікса, динамічна модель Леонтьєва, модель Неймана.

Математична теорія соціального вибору

2д семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Теорія соціального вибору є одним із зразків успішного застосування математичних методів до аналізу соціальних проблем. У курсі розглядаються деякі аспекти цієї теорії, зокрема властивості систем голосування, індекси влади, функції влади. Також розглядається парадокс Кондорсе і формулюється відома теорема Ероу про неможливість.

Прикладна теорія випадкових процесів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Процеси народження і загибелі. Броунівський рух. Марковські процеси. Стохастичні диференціальні рівняння. випадкові процеси в теорії масового обслуговування. Математичні методи аналізу імпульсної активності нейронів. Математичні моделі пам'яті. Застосування теорії випадкових процесів у полярографії, генетиці, при дослідженні теплоутворення у тварин, у медицині. Система «хижак– жертва». Стохастичні моделі мобільності в замкнутих соціальних системах, марковські моделі відкритих систем, теорія керування на базі марковських моделей. рівняння Беллмана. Модель Шоррокса, Юла – Сімона. Моделі соціальних систем з усталеними розмірами груп.

ПР АКТ И КА

Практика науково-дослідна

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Метою проведення практики є формування та розвиток у студентів умінь і навичок роботи з науковими статтями з різних розділів прикладної математики та застосування наведених у них результатів на практиці.

Практика асистентська

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, викладачі кафедри математики

Метою практики є формування у ма´істрів навичок викладацької діяльності, зокрема формування професійних умінь і навичок педагогічної діяльності, в тому числі уміння планувати й організовувати навчально-виховний процес, розробляти навчально-методичне забезпечення викладання окремих курсів тощо.

АТЕСТАЦІЯ

Маґістерська робота

4д семестр, захист, 20 кредитів, викладачі факультету інформатики

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану, який дає змогу перевірити рівень підготовки ма´істра з певної спеціальності. Під час написання і захисту ма´істерської роботи студент повинен проявити здатність до самостійного наукового пошуку, аналізу наукової літератури, застосування теоретичних знань для вирішення конкретних наукових завдань і практичних задач.

121 ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Прикладне програмування

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. В. Франчук, кандидат технічних наук, доцент

Математичні моделі та методи розв’язку прикладних задач дискретної оптимізації. Багатокритеріальна оптимізація. ранжування альтернатив за сукупністю показників.

Архітектура інформаційних систем

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. Ю. Мейтус, доктор фізико-математичних наук, доцент

Курс спрямований на ознайомлення з загальними методами створення архітектури інформаційних систем та вивчення методів побудови основних складових архітектури. викладаються основні принципи побудови архітектури, пов’язані з їх використанням у напрямі створення інформаційної системи. основні складові курсу містять основні завдання інформаційної системи щодо різних предметних областей, компоненти такої системи, архітектурні підходи до побудови інформаційної системи, різні фази створення архітектури.

Мовні процесори

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. В. Єршов, доктор фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядаються поширені та перспективні методи розробки мовних процесорів – системи принципів та сукупності ідей, понять, методів, способів та засобів, які визначають процес обробки, представлення та змісту мовних конструкцій. Значна увага приділяється побудові мовних процесорів для класу предметноорієнтованих мов, які дають змогу значно підвищити рівень представлення задач у межах певних предметних областей та спростити їх розв’язання. розглядаються такі стадії роботи мовного процесора, як лексичний, синтаксичний, семантичний аналіз, та засоби їх автоматизації на основі JavaCC, YACC, генерація байт-коду JVM та коду MIPS. розглядаються методи та патерни реалізації процесорів предметно-орієнтованих мов на основі Java, Groovy, Xtext, Xtend, Eclipse Modeling Framework, QVT.

Методи створення систем штучного інтелекту

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. Ю. Мейтус, доктор фізико-математичних наук, доцент

Курс спрямований на ознайомлення та вивчення методів створення систем штучного інтелекту, у тому числі їхнього послідовного розвитку, починаючи з окреслення основних напрямів створення систем штучного інтелекту, послідовного аналізу та методів побудови основних складових компонентів, з яких створюються такі системи. основні складові курсу містять логічні схеми подання знань, розуміння онтологій та онтологічних просторів, методи використання нечітких знань та нечіткої логіки, багатозначні логіки, методи дослідження систем даних та методи datamining.

Проектування програмного забезпечення

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. В. Ковалюк, кандидат технічних наук, доцент

Життєвий цикл програмного забезпечення і технологічних процесів розробки По. Моделі життєвого циклу і стандарти, що регулюють процеси розробки По в цілому. Технічне завдання, ескізний і робочий проекти.

Методологія швидкої розробки застосувань (RAD), методології уніфікованого процесу розробки Rational (RUP), екстремального програмування (XP), гнучкого розроблення програм (Agile).

Структурний підхід у проектуванні По і класифікація структурних методологій. діаграми «суть-зв'язок» (ERD), діаграми потоків даних (DFD), SADT-моделі (стандарт IDEF0).

Уніфікована мова моделювання UML. особливості розробки складних програмних систем: ієрархічність, групова розробка, складальне проектування. Переваги і недоліки об'єктно-орієнтованого підходу. діаграми прецедентів, класів, взаємодій, послідовності дій, станів, компонентні діаграми.

Класифікація CASE-систем і їхня порівняльна характеристика. Тенденції розвитку об'єктно-орієнтованих інструментальних засобів.

Управління програмними проектами

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. В. Ковалюк, кандидат технічних наук, доцент

Розглядаються програмні системи управління проектами, що містять такі структурні елементи: засоби для календарно-сіткового планування; засоби для вирішення окремих завдань (розробка бюджетів, аналіз ризиків, управління контрактами, часом тощо); засоби для спрощення й обмеження доступу до проектних даних; засоби для організації комунікацій; засоби для інтеграції з іншими прикладними програмами.

Практичні аспекти програмної інженерії

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, В. В. Бублик, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс має на меті ознайомити учасників із усталеними випробуваними часом методами створення системного програмного забезпечення. Після завершення цього курсу студенти будуть в змозі виконати моделювання і дизайн програмного забезпечення. Буде досягнуте основне розуміння вимог, архітектури програмного забезпечення, проектування, реалізації і тестування. Студенти зможуть проектувати ясні, стислі і достатньою мірою формалізовані вимоги для розроблення програмного забезпечення; створювати проекти, здатні легко модифікуватися і налаштовуватися на нові умови.

Методи розробки програмних систем

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 4,5 кредити, О. П. Жежерун, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Мета курсу – надати розуміння того, що програмна система є товаром на ринку інформаційних технологій і успішне просування такого товару на ринку залежить в першу чергу від якості товару, потребує відповідного стратегічного та тактичного планування дій компанії-виробника. для виконання такого планування є необхідним розуміння основних маркетингових дій, які дуже швидко трансформуються в умовах Інтернет-середовища. розглядаються сучасні методи реклами та комунікації зі споживачем, які базуються на нейролінгвістичному програмуванні. вивчаються сучасні підходи до управління якістю на виробництві. вивчається SCRUM як метод організації робіт при створенні програмних систем, порівнюється з іншими підходами (Канбан, Хр). роз'яснюються вимоги стандартів України щодо якості продукції та способи отримання відповідних сертифікатів.

122 КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія прийняття рішень та керування-2

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядається аналіз і синтез лінійних оптимальних систем керування: проектування детермінованих і стохастичних регуляторів; оптимальна оцінка стану, чутливості й оптимальності системи; керування дискретними системами.

Основи системного аналізу

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Системний аналіз – науковий метод пізнання, що являє собою послідовність дій з установлення структурних зв'язків між змінними або елементами досліджуваної системи. У курсі досліджується комплекс загальнонаукових, експериментальних, статистичних і загалом математичних методів моделювання й автоматизації різних процесів після постановки задачі та побудови формальної схеми.

Машинне навчання

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Б. В. Норкін, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

У курсі вивчаються різноманітні алгоритми машинного навчання. Навчання з учителем (англ. Supervised learning): алгоритм вивчає функцію на основі наданих пар вхідних та вихідних даних. При цьому, в процесі навчання, «вчитель» вказує правильні вихідні дані для кожного значення вхідних даних. одним із розділів навчання з вчителем є машинна класифікація. Такі алгоритми застосовують для розпізнавання текстів. Навчання без вчителя (англ. Unsupervised learning). Навчання з закріпленням (англ. Reinforcement Learning): алгоритм навчається за допомогою тактики нагороди та покарання для максимізації вигоди для агентів (систем, до яких належить компонента, що навчається).

Архітектура інформаційних управляючих систем

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. С. Гороховський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Теоретичні та практичні знання, що стосуються архітектури сучасних інформаційних систем. Популярні каркаси для опису й проектування архітектури інформаційних систем. Новий підхід до проектування й створення інформаційних систем на базі перспективної інтелектуальної технології розподіленого штучного інтелекту – багатоагентних інтелектуальних систем.

Розподілені інформаційні системи

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Метою курсу є ознайомлення студентів із головними проблемами «розподілених операційних систем» та шляхами їх вирішення з використанням сучасних засобів проектування, мов програмування і середовищ розробки.

Навчальна задача курсу полягає у розвитку практичних здібностей студентів у проектуванні та розробці розподілених систем на базі хмарних технологій та проектування розподілених систем.

Курс складається із двох частин: загальнотеоретичної і практичної. Загальнотеоретична частина передбачає засвоєння понять та ідей розподілених операційних систем, концепцій розробки та основних тенденцій їх розвитку. Лекції спрямовані на забезпечення теоретичного під´рунтя курсу, розкриття змісту основних методів побудови, характеристики взаємодії в середині системи, особливостей розподіленої роботи з даними. Практична частина передбачає ознайомлення с сучасними розподіленими системами та хмарними системами, такими як Amazone, Google App Engine, Windows Azure, та ін.

Моделі та алгоритми інформаційного пошуку

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Інформаційний пошук поєднав у собі роботу бібліотекарів і інформатиків в середині XX століття. Бурхливий розвиток мережі Інтернет став потужним імпульсом розвитку цієї дисципліни. Сучасний інформаційний пошук – це мільйони користувачів, грандіозні обсяги даних, потужні обчислювальні системи, витончені алгоритми. для вирішення поставленої задачі, пошуку інформації, що відповідає потребі користувача, застосовуються методи машинного навчання, аналіз мультимедійної інформації, комп'ютерна лінгвістика, геоінформаційні сервіси, досліджується психологія користувачів і їхні соціальні зв'язки, зручність інтерфейсу і т. д. Метою курсу є ознайомлення студентів із проблемами класичного інформаційного пошуку в веб, зокрема суміжними задачами класифікації і кластеризації текстів. розгляд та опанування спеціалізованих систем: Apache Lucene, Apache Solr, Apache Nutch, Apache Hadoop.

Нереляційні бази даних

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. М. Гулаєва, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення з сучасним станом розробки нереляційних підходів до організації баз даних. Під час навчання студенти ознайомляться з основними концепціями напряму NoSQL, що дасть змогу оцінювати переваги та недоліки різних моделей й обирати найбільш відповідну модель для кожного конкретного проекту. Крім того, студенти отримають теоретичні знання та практичні навички роботи з однією з найпопулярніших NoSQL СКБд – MongoDB.

Математичне моделювання технічних об'єктів

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. В. Норкін, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

У курсі подано загальну характеристику математичного моделювання. в основу розгляду покладено поняття системи моделей. розглянуто основні типи математичних моделей та способи їх ідентифікації. Приділено увагу питанням моделювання систем контролю та керування в умовах невизначеності. розглянуто основні напрями застосування математичного моделювання.

Розподілені обчислення

2, 3 семестри, 4 год/тижд., залік, 5 кредити, С. С. Гороховський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Теоретичні знання та практичні навички в галузі розподілених обчислень. Аспекти розподілення обчислень: просторовий, темпоральний, функціональний та семантичний, а також моделі та методи, пов'язані з основними елементами розподілення: керування, зв'язком і ресурсами. Шляхи досягнення основних цілей розподілених обчислень. Моделі розподілених обчислень, аналіз ефективності розподілених алгоритмів, а також сучасні засоби дослідження та побудови систем підтримки розподілених обчислень, таких як гріди, актори, потоки та хмарні обчислення.

Методологія наукових досліджень

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, С. С. Гороховський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Мета наукового дослідження, наукове узагальнення, емпіричний і теоретичний рівні дослідження й організації знання. Наукові гіпотези. Модель академіка в. М. Глушкова. роль математичних моделей. Планування науково-дослідної роботи. Методи дослідження в програмній інженерії. Поняття наукової новизни, пошук наукової літератури. основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць студентів.

Науково-дослідний семінар

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, С. С. Гороховський, кандидат фізико-математичних наук, доцент

основні вимоги до написання, оформлення і захисту ма´істерських тез. Як писати постановку задачі. Планування науководослідної роботи. Компоненти ма´істерської роботи. Формулювання висновків. Методи дослідження в програмній інженерії. Поняття наукової новизни, пошук наукової літератури. Створення наукових презентацій.

Теоретичні та прикладні аспекти онтологій

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс присвячений вивченню теоретичних та прикладних аспектів онтологій в інформатиці. розглядаються теоретичні підходи до побудови онтологій та зв'язки з іншими галузями інформаційних систем. У курсі розглядається стандарт OWL для написання онтологій та спеціалізовані редактори онтологій. У рамках курсу студенти отримують навички застосування і побудови онтологій.

Моделі паралельного програмування

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, А. В. Гречко, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс присвячено актуальним методам та технологіям у галузі паралельного програмування. Метою курсу є ознайомлення студентів із сучасними парадигмами щодо програмування багатоядерних та кластерних систем. У рамках курсу розглядаються сучасні процесорні архітектури, різні можливості паралелізації програм, процеси та потоки. окрему увагу приділено моделі обміну повідомленнями та багатопоточному програмуванню. Концепції та підходи ілюструються відповідними механізмами у сучасних мовах програмування.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Математичне моделювання технічних об’єктів

2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, Б. В. Норкін, старший викладач, доктор фізико-математичних наук

У курсі подано загальну характеристику математичного моделювання. в основу розгляду покладене поняття системи моделей. розглянуто основні типи математичних моделей та способи їх ідентифікації. Приділено увагу питанням моделювання систем контролю та керування в умовах невизначеності. розглянуто основні напрями застосування математичного моделювання.

Компонентно-орієнтоване програмування

3 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити, залік, Д. К. Гломозда, старший викладач, кандидат фізико-математичних наук

Курс дає можливість ознайомитись з парадигмою компонентно-орієнтованого програмування, яка знаходить дедалі більше поширення і визнання розробників комплексних багатомодульних програмних систем. У курсі висвітлюються методологічні засади і техніка багаторазового використання програмних модулів у компонентно-модульному і складальному програмуванні: методи накопичення та організації повторно використовуваних компонентів у стандартних бібліотеках функціональних модулів, бібліотеках стандартних процедур та бібліотеках класів, підтримка каркасів та багатоваріантних і вбудованих модулів, механізми повторного використання наборів компонентів та візуального програмування, моделі розширюваних програм і пакетів програм, режими макрообчислень. Курс призначений для ознайомлення з найсучаснішими засобами програмної інженерії щодо накопичення і застосування програмістського досвіду та ведення проекту на всіх етапах та стадіях життєвого циклу програмного продукту.

Платформи корпоративних інформаційних систем

3 семестр, 2 год/тижд., 3 кредити, Д. К. Гломозда, старший викладач, кандидат фізико-математичних наук

Використання найсучасніших інформаційних технологій для підтримки ефективних бізнес-процесів є запорукою конкурентоспроможності та прибутковості бізнесу. Інформаційні технології, поєднані із бізнес-процесами підприємств, формують єдину корпоративну інформаційну систему. Курс орієнтований на формування у слухача загальної обізнаності про стан галузі та сучасні практики створення і підтримки корпоративних інформаційних систем. основна увага приділяється програмним складовим корпоративних платформ та інтеграційним засобам і методам. розглядаються питання моделювання об’єктів та процесів, архітектурні підходи та типові рішення для програмних систем, проблеми зберігання та обробки даних, продукти світових лідерів ринку бізнес-рішень.

Агентні технології

3 семестр, 3 год/тижд., 4 кредити, залік, С. С. Гороховський, завідувач кафедри, доцент, кандидат фізико-математичних наук

Сучасні технології та актуальні проблеми в галузі програмних агентів. ознайомлення студентів із принципами агентного підходу основний об’єкт вивчення – мультиагентні системи. Інтелектуальні риси агентів, співпраця в мультиагентних системах, парадигма агентно-орієнтованого програмування та методологія агентно-орієнтованого аналізу та дизайну, методи прийняття рішень в мультиагентних системах. Приклади застосування агентних технологій у різних сферах науки та бізнесу.

Багаторівневі комутовані мережі

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 4 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Основи застосування багаторівневих комутаторів для побудови кампусних мереж сучасних підприємств. Практика налаштувань базової функціональності сучасних комутаторів.

Основою курсу є матеріали компанії Cisco Systems для підготовки фахівців рівня CCNP за напрямом маршрутизації та комутації. Курс містить огляд архітектури мережі сучасного підприємства та розлогу характеристику її складової частини – кампусної мережі. Базовими компонентами сучасної кампусної мережі є багаторівневі комутатори, які здатні здійснювати обробку трафіку на всіх рівнях моделі взаємодії відкритих систем (OSI). в курсі вивчаються основні технології, що використовуються в кампусних мережах, і наводяться приклади відповідних налаштувань комутаторів.

Уніфіковані комунікації та VoIP

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, Д. І. Черкасов, кандидат технічних наук, старший викладач

Поняття уніфікованих комунікацій, основи побудови мереж, орієнтованих на послуги. Сутність технології забезпечення якості обслуговування (QoS), принцип дії основних механізмів забезпечення QoS. основи технології передачі голосу через IPмережі, принципи керування викликами в системах IP-телефонії.

Курс базується на інформації з навчальної програми компанії Cisco Systems з уніфікованих комунікацій та VoIP, а також відомостях про сучасні тенденції та технології, пов'язані з впровадженням послуг у мережах сучасного підприємства. На відміну від навчального курсу Cisco Systems, який призначений для підготовки фахівців-професіоналів, матеріали цього курсу адаптовані з метою надання їм більш популярного рівня, акцент зроблено на формування у студентів цілісної панорами сучасних мережевих технологій та вирішуваних задач.

Декларативне програмування та розробка баз знань

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 4,5 кредити, М. І. Ільїн, старший викладач

викладаються теоретичні та прикладні основи розробки баз знань (БЗ) за допомогою нової технології подання та обробки знань – СЛМ-технології. вивчається нова модель подання знань – логіко-обчислювальна семантична мережа (ЛоС-мережа), що дає змогу подавати як чіткі, так і нечіткі знання. вивчається метод прямого виводу на ЛоС-мережі. викладаються питання статичної верифікації та емпіричного тестування знань, поданих у ЛоСмережі. Надаються приклади застосування СЛМ-технології для створення БЗ у різних предметних областях.

124 СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Актуарна математика

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. В. Братик, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Завдання курсу – ознайомити студентів із основними принципами побудови сучасних аналітичних моделей страхової діяльності, елементами теорії ризику, моделями страхування життя та майна, перестрахування; дати практичні навички ведення основних страхових розрахунків. Теми дисципліни: Історичний розвиток актуарної математики. Предмет, завдання та методи сучасної актуарної математики. Страхування життя. Ануїтети. Таблиці тривалості життя. Моделі короткострокового та довгострокового страхування життя. довічні ануїтети. Нетопремії. Пенсійне страхування. Страхування майна. Класифікація моделей і форм страхування майна.

Системи та методи штучного інтелекту

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити, О. П. Жежерун, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Мета курсу – вивчення архітектури сучасних інтелектуальних систем, в першу чергу як розширення мережі Інтернет у вигляді семантичного WEB, та методології представлення інформації в сучасних базах знань. вивчаються експертні системи та корпоративні бази знань. розглядаються мови RDF, OWL та система PROTÉGÉ.

Вивчаються математичні основи класичних систем штучного інтелекту, орієнтованих на логічний вивід у численні предикатів першого порядку. розглядаються математичні моделі, побудовані на основі ламбда-числення Черча для виводу в численнях другого порядку.

Розглядаються підходи до побудови сучасних інформаційних систем, методи пошуку інформації, організації захисту інформації.

Теорія прийняття рішень та керування-2

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядається аналіз і синтез лінійних оптимальних систем керування: проектування детермінованих і стохастичних регуляторів; оптимальна оцінка стану, чутливості й оптимальності системи; керування дискретними системами.

Системи прийняття рішень

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі вивчаються ситуації прийняття рішень (пареметричні і непареметричні). Невизначеність в Зр. Байєсівська модель Зр. Байєсівські рішення і байєсівський ризик. Задачі статистичних рішень. вирішуюча функція. Екстенсивний і нормальний методи розв'язку Зр. динаміка в багатокрокових задачах рішення. Послідовна процедура прийняття рішень. Задачі вибору.

Статистичний аналіз та прогнозування

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, В. М. Горбачук, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Дисципліна охоплює основні методи математичної статистики для обробки статистичних даних, які отримані при дослідженні й під час вивчення різних процесів та явищ. розглядаються статистичні методи дослідження часових рядів, лог-лінійний аналіз, багатомірне шкалювання та ін.

Науково-дослідний семінар

3, 4 семестри, 2 год/тижд., заліки, 5 кредитів, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Завданням проведення семінару є самостійний пошук та аналіз наукових робіт із різних галузей комп'ютерних наук та прикладної математики (відповідно до тематики ма΄істерських робіт студентів), а також підготовка і виступ із доповідями на основі опрацьованого матеріалу.

Фінансова математика

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, Н. Ю. Щестюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент

вивчення задач досліджування фінансових структур і технологій, найбільш раціонального використання фінансових ресурсів з урахуванням факторів часу, ризику та характеру економіко-фінансового довкілля, зазвичай випадкового. вимагає знань з курсів математичного аналізу, диференціальних рівнянь, теорії ймовірностей та математичної статистики.

Прийняття рішень за умов невизначеності

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, В. М. Михалевич, доктор фізико-математичних наук, професор

Побудова і використання функції корисності в задачах прийняття рішень. Узагальнення на нестохастичну випадковість.

Інформаційні системи та структури даних

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. О. Сидоренко, кандидат технічних наук, старший викладач

Структуру інформаційної системи складає сукупність окремих її частин – підсистем. Підсистема – це частина системи, яка виділена за певною ознакою. Тому структура будь-якої інформаційної системи може бути представлена як сукупність підсистем, що забезпечують інформаційне, технічне, математичне, програмне, організаційне і правове забезпечення. У курсі аналізується реалізація цих підсистем.

Основи системного аналізу об'єктів і процесів комп'ютеризації

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А. М. Глибовець, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Розкрито теоретичні основи проектування ІС з погляду моделей їхнього життєвого циклу. особливу увагу приділено основам програмної інженерії. розглянуті чинні стандарти в цій галузі, а також особливості різних моделей життєвого циклу програмного забезпечення: від класичної каскадної моделі до моделей, які підтримують Agile-технології. докладно висвітлено технологію канонічного проектування. Проаналізовано сучасні підходи до проектування. висвітлено особливості організації та управління проектами.

Програмне забезпечення інтелектуальних систем

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 крелитів, Н. М. Гулаєва, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення з широким діапазоном методів і технологій «слабкого» штучного інтелекту. Під час навчання студенти отримають теоретичні знання та практичні навички в побудові

алгоритмів штучного інтелекту, включення яких в існуюче програмне забезпечення робить його більш «розумним» та дає змогу гнучко налаштовувати під вимоги та звички користувача.

Курсова робота

2д семестр, 0 год/тижд., захист, 3 кредити, викладачі факультету інформатики

Завдання виконання курсової роботи полягає у вдосконаленні навичок самостійної роботи з науковою літературою, розвитку уміння аналізувати і структурувати матеріал, а також узагальнювати отримані результати і знаходити нові підходи до розв'язку нестандартних задач.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Вибрані розділи дискретної математики

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Курс складається з двох частин. У першій частині розглядаються різні застосування теорії графів до задач дискретної оптимізації та вивчаються алгоритми їх розв'язання, що найбільш часто застосовуються в програмуванні. У другій частині розглядаються питання, пов'язані з ефективним обчисленням арифметичних операцій із великими числами.

Методи нелінійної оптимізації

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Нелінійне програмування (постановки задач, геометрична інтерпретація, елементи опуклого аналізу, субградієнт). Методи одновимірної оптимізації (дихотомії, золотого перерізу, Фібоначчі, випадкового пошуку). Класичні методи оптимізації. опукле програмування. Градієнтні методи. Методи можливих напрямків.

Моделювання складних систем

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, В. Д. Кошманенко, доктор фізико-математичних наук, професор

У курсі вивчаються основи статистичного підходу до моделювання та прогнозування поведінки складних систем із внутрішньою структурою. досліджуються властивості динамічних систем конфлікту зі скінченною кількістю спірних об'єктів. вивчається спектральний аналіз у термінах ймовірнісних мір, що задають розподіли присутності опонентів у просторі спільного існування. Будуються комп'ютерні моделі складних систем: «вогонь–вода», «Природна тріада», «Поширення інфекції в біологічному середовищі», «Міграція ресурсів», «Модель успішного кредитування» тощо.

Комп'ютерна алгебра

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. В. Руссєв, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач

Системи автоматизації аналітичних перетворень. розглядаються принципи роботи аналітичних систем DERIVE, MathCAD, Mathematics, Reduce GAP. вивчаються алгоритми комп'ютерної алгебри, які є базою для створення систем аналітичних перетворень.

Методи сучасної криптографії

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Б. В. Олійник, доктор фізико-математичних наук, доцент

Класичні системи шифрування з погляду математики. Принципи роботи систем шифрування з відкритим ключем, реалізація автентичності, недоторканності і таємниці повідомлення в таких системах.

Декларативне програмування та розробки баз знань

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. І. Ільїн, старший викладач

Викладаються теоретичні та прикладні основи розробки баз знань (БЗ) за допомогою нової технології подання та обробки знань – СЛМ-технології. вивчається нова модель подання знань – логіко-обчислювальна семантична мережа (ЛоС-мережа), що дає змогу подавати як чіткі, так і нечіткі знання. вивчається метод прямого виводу на ЛоС-мережі. викладаються питання статичної верифікації та емпіричного тестування знань, поданих у ЛоС-мережі. Надаються приклади застосування СЛМ-технології для створення БЗ у різних предметних сферах.

Теорія оптимального керування

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

У курсі розглядається формалізація та основні принципи оптимізаційних задач. розглядаються цілі та критерії для моделей, що є не повністю сформованими. вивчаються оцінки ефективності за умови наявності чинників, що не контролюються, за умови невизначеності критерію цілі. дається об´рунтування оптимальних стратегій та застосування їх в економічних задачах.

Стохастична оптимізація

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Постановка задачі стохастичного програмування. Стохастична транспортна задача, задача фільтрації та прогнозу, стохастичне керування, ідентифікація, перспективне планування. Задачі з імовірнісними обмеженнями, умови опуклості детермінованого еквівалента. одноетапні стохастичні задачі з лінійними вирішувальними правилами. Стохастичні аналоги задач лінійного програмування з двосторонніми обмеженнями, ітеративні методи їх розв’язання. Ігрова постановка задач стохастичного програмування. вирішувальні розподіли і правила. Стохастичне цілочислове програмування. двоетапна задача стохастичного програмування: метод узагальнених стохастичних градієнтів, метод Келлі, наближені методи. Багатоетапні задачі стохастичного програмування. Лексикографічна оптимізація.

Теорія адаптивного керування

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. К. Чорней, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Задачі і методи синтезу систем адаптивного керування. цільові умови в моделях адаптивного керування. Алгоритми адаптивного керування. Системи з алгоритмами прямого адаптивного керування. Системи ідентифікаційного типу. Етапи синтезу адаптивних систем. Методи синтезу основного контуру. Системи автоматичного регулювання з пасивною адаптацією. Системи з великим контурним посиленням. Система стабілізації з моделлю. Система стабілізації з опосередкованим виміром збурень. Синтез дискретних адаптивних систем керування. Адаптивні нейромережеві системи керування.

АТЕСТА Ц ІЯ

Магістерська робота

4д семестр, захист, 20 кредитів, викладачі факультету інформатики

Підсумок опанування змісту дисциплін навчального плану, який дає змогу перевірити рівень підготовки ма´істра з певної спеціальності. Під час написання і захисту ма´істерської роботи студент повинен проявити здатність до самостійного наукового пошуку, аналізу наукової літератури, застосування теоретичних знань для вирішення конкретних наукових завдань і практичних задач.

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВНИЧИХ НАУК

081 ПРАВО

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПРАВО

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ - МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Процес і процедури вироблення політики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Тертичка В. В., доктор наук з державного управління, професор

У курсі висвітлюються логіка підготовки та аспекти рішень у державній політиці, яким слід приділяти увагу її розробникам. Спеціальна увага приділятиметься ознайомленню з практичними методами аналізу державної політики.

Метою курсу є набуття слухачами знань про головні етапи та базові принципи розробки, аналізу та обґрунтування проектів рішень у сфері державної політики, моніторингу її виконання та оцінки тих впливів, які вона здійснює. Особливий акцент зроблено на необхідності виявлення, аналізу та врахування позицій заінтересованих сторін в процесі розробки та оцінки реалізації рішень у державній політиці як головній особливості демократичного врядування.

Європейський Союз та євроінтеграція України

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Петров Р. А., доктор юридичних наук, професор

Вивчення функціонування Європейського Союзу (ЄС) та Ради Європи (РЄ), розмежування компетенції ЄС та РЄ, перспектив інтеграції України до ЄС. Особлива увага до правових аспектів Угоди про асоціацію між ЄС та Україною та запровадження Україною європейських стандартів публічного адміністрування.

Суспільне врядування і політичні процеси

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. Рябцев, доктор політичних наук, професор

Завданням курсу є опанування слухачами на конкретних прикладах із світової практики основних понять та методів, що дають змогу аналізувати суспільне врядування і політичний процес, а також застосовувати міжнародний досвід до сучасної української ситуації. Курс спрямований на розвиток аналітичних навичок та виходить із припущення про наявність у слухачів базових знань щодо основних компонентів політичного процесу. Навчальна дисципліна «Суспільне урядування і політичні процеси» є необхідною для формування у майбутніх фахівців із публічного управління та адміністрування знань, когнітивних умінь і навичок, необхідних для роботи передовсім на посадах керівників середньої та вищої ланки в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, громадських і політичних організаціях.

Запобігання корупції у врядуванні та управлінні

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Хавронюк М. І., доктор юридичних наук, професор

Ця навчальна дисципліна має на меті формування у слухачів комплексних знань про запобігання корупції в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються питання соціальної, економічної та

правової природи корупції, корупційних злочинів та правопорушень, законодавчого забезпечення антикорупційної діяльності в Україні, міжнародні стандарти у сфері боротьби з корупцією, роль, повноваження та завдання органів, покликаних здійснювати боротьбу з корупцією в Україні та інші.

Історія Української держави

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Гирич І. Б., кандидат історичних наук, ст. викл.

Історія становлення української державності на українських землях від найдавніших часів до сьогодення у сконцентрованому вигляді. Ознайомлення з усіма формами української державності перших держав доісторичного часу або античності, княжої доби історії України – Київської держави X–XII ст. та її продовження Галицько-Волинської держави XII–XIV ст., литовсько-польської доби середньовічної України, Козацької держави XVII–XVIII ст., державницьких змагань українців Нового часу історії України XIX – початку XX ст., періоду Української революції 1917–1921 років, національно-визвольної боротьби від часів закінчення Української революції до падіння радянської тоталітарної системи наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років.

Ознайомлення з історіографією проблеми, провідними дослідниками цього питання. Показ історії української державності через історію національної суспільно-політичної думки та її провідних представників.

Філософія демократичного врядування

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Розумний М. М., доктор політичних наук, доцент

Курс «Філософія демократичного врядування» включає вивчення теоретико-концептуальних засад політичної та управлінської діяльності в умовах демократії. Учбова дисципліна «Філософія демократичного врядування» має на меті опанування знаннями про природу демократичного урядування, принципи і механізми функціонування політичної та адміністративної систем.

Основною метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії та практики демократичного урядування на основі ґрунтовних теоретичних знань та засвоєння прогресивного досвіду розвинутих країн. У процесі вивчення дисципліни «Філософія демократичного врядування» студенти отримують знання про ідейно-світоглядне, інституційне, нормативне, культурне підґрунтя демократичного урядування, ознайомлюються зі світовим досвідом утвердження демократії та вдосконалення її інструментів управління, а також досліджують проблеми демократичного транзиту України.

Конституція та інституційна організація держави та суспільства

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Коліушко І. Б., ст. викл.

Метою курсу є набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів будови та функціонування суспільства, держави та системи органів виконавчої влади. Актуальність цього навчального курсу обумовлена необхідністю узагальнення та закріплення знань слухачів з проблематики суспільного устрою, організації держави та її інституційної будови. Він розроблений для підготовки фахівців з публічного адміністрування як потенційних безпосередніх учасників або дослідників процесів взаємодії суспільство-держава. Курс охоплює ключову проблематику – від підходів до розуміння суспільства та форм самоорганізації громадян до поняття політичної системи та устрою систем державних органів усіх гілок влади.

Економічний аналіз політики і врядування

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Кілієвич О., доктор економічних наук, доцент

Вивчення ключових понять та концепцій макроекономічної теорії, які необхідні для розуміння механізмів та особливостей функціонування національної економічної системи в цілому та її основних

складових. Опанування головних методів та технік економічного аналізу політик і врядування. Виклад матеріалу побудовано таким чином, щоб максимально можливою мірою пов'язати теоретичні знання з практикою розробки та реалізації економічної політики держави у відповідних сферах.

Нормотворчість та правозастосування

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Заєць А. П., доктор юридичних наук, професор

Дисципліна спрямована на набуття практичних навичок укладання текстів проектів нормативно-правових актів, правильного тлумачення і застосування норм права. Такі навички є необхідними для здійснення повсякденної професійної діяльності фахівців у сфері права та публічного адміністрування.

Завданням курсу є ознайомити слухачів із природою та принципами процесу законотворення, поняттям та ознаками якісного закону; системою та ієрархією нормативно-правових актів; основними вимогами до процесу підготовки та структури нормативно-правових актів, вимогами до техніки нормопроектування та українською правничою термінологією, основними способами тлумачення нормативно-правових актів. Слухачі також мають оволодіти практичними навичками укладання текстів проектів нормативно-правових актів та тлумачення юридичних норм.

Верховенство права та публічне адміністрування

2 семестр, 3 год./тижд., залік, 4 кредити, Венгер В. М., кандидат юридичних наук, доцент

Курс «Верховенство права та публічне адміністрування» є необхідним для формування у майбутніх магістрів сучасного правового мислення, що базується на європейських цінностях, які ґрунтуються на визнанні і беззастережному сприйнятті найвищої цінності людини, її невідчужуваних прав і свобод, зв'язаність якими всіх гілок влади є безпосереднім проявом реалізації принципу верховенства права.

Курс дає змогу зрозуміти місце верховенства права в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також їх посадових та службових осіб, його роль в забезпеченні прав і свобод людини, зокрема мешканців територіальних громад, в сфері надання органами місцевого самоврядування публічних послуг;

Методологія наукових досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Яковлєв М. В., кандидат політичних наук, доцент

Завданням курсу «Методологія наукових досліджень» є ознайомлення слухачів із засадами проведення наукового дослідження від вибору проблематики та постановки дослідницького питання до оформлення дослідження у вигляді наукової праці. Прослухавши курс, слухачі матимуть знання про теоретичні засади наукових досліджень, основні етапи їх проведення, про головні дослідницькі методи суспільних наук та особливості їх використання, про принципи та правила оформлення наукових результатів і т. д. Набуті знання дозволять слухачам покращити якість своїх наукових робіт як під час навчання на магістерській програмі, так і після неї.

Правові й організаційні основи державної служби HR

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Тимощук В. П., кандидат юридичних наук, доцент

Мета курсу – формування у студентів знань про управління, як функцію держави з притаманними їй адміністративною системою органів, що покликана реалізовувати цілі та завдання державного управління за умов ринкових трансформацій; формувати теоретичні знання та практичні навички з питань організації діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування; сформувати систему знань і розвинути здібності, що дасть менеджерам змогу в ході управління організаціями провадити управлінську, організаційну, методичну, діагностичну, інноваційну діяльність, спрямовану на розвиток і ефективне використання їхнього кадрового потенціалу.

Інформація, електронне урядування, сервісна держава

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Курс присвячений теоретичним та практичним питанням щодо значення та цінності права на доступ до публічної інформації; поясненню правових підстав обмеження доступу до публічної інформації, зокрема питанню застосування трискладового тесту (ч. 2 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»); способам доступу до публічної інформації. Важливою частиною курсу є також питання, присвячені електронному урядуванню та демократії. Зокрема, сутність е-урядування, розмежування понять «електронна демократія» та «електронне урядування», механізми реалізації електронного урядування та найкращі іноземні практики їх використання; впровадження інструментів е-участі на загальнонаціональному та місцевому рівнях. Також в рамках курсу розкривається поняття «сервісна держава» та перспективи її впровадження в Україні.

Стандарти відносин інституцій з приватними особами

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Тимощук В. П., кандидат юридичних наук, доцент

Ця навчальна дисципліна є базовою для розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб'єктами господарювання. В рамках курсу будуть розкриті питання особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, оптимальних форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження.

Стратегічне управління й лідерство на національному, регіональному й місцевому рівні

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Тертичка В. В., доктор наук з державного управління, професор.

Метою курсу є: ознайомлення з теоріями і методами управління змінами в організації; засвоєння базових понять з управління змінами та стратегій; розуміння особливостей стратегічного мислення, знання, спільноти, ментальності; ознайомлення із стратегічним підходом до управління; засвоєння базових понять зі стратегічного і державного управління; ознайомлення із системою стратегічного управління в Україні; про технології і процес стратегічного управління і планування; ознайомлення з особливостями процесуальних фаз і етапів розробки стратегічного плану; засвоєння базових понять щодо ролі зовнішнього і внутрішнього середовища, стейкхолдерів та інших учасників стратегічного управління і планування; розуміння особливостей PEST і SWOT-аналізу як базових інструментів стратегічного управління.

Курс створений для підготовки фахівців із публічного адміністрування як стратегічних архітекторів, які мають розуміти розуміти: зміст технології стратегічного управління і планування; сутність змісту процесу стратегічного управління і планування. Володіти навичками у загальному вигляді здійснювати PEST-аналіз і SWOT-аналіз, методологією правильно здійснювати аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища. Курс покликаний розвинути спроможності фахівців із публічного адміністрування до сприйняття та розвитку організацій як цілого, призначенням якого є створення цінності для суб'єктів публічного адміністрування.

Фінанси та бюджетний процес

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою курсу є ознайомлення слухачів із правовою категорією «публічні фінанси», системою публічних фінансів в Україні та особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів, а також оволодіння навичками застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

Завданням курсу є ознайомлення слухачів із: 1) становленням поняття та системи публічних фінансів в Україні; 2) поняттям та видами публічних фондів та публічних видатків в Україні; 3) особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів. Курс також допомагає слухачам оволодіти практичними навичками правового супроводу процесу формування, розподілу (перерозподілу), управління та використання публічних фондів коштів та застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ

Управління людським розвитком (людським капіталом)

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс «Управління людським розвитком (людським капіталом)» розрахований ознайомлення слухачів із поняттям управління в стосунку до особистості, людини та її здібностей. Буде розкрите поняття «людський капітал» на рівні окремого індивіда, організації та суспільства. Метою курсу є формування у студентів теоретичної бази та прикладного інструментарію для управління (на рівні підприємства чи організації і регулювання (на рівні суспільства) процесів формування, розподілу, використання й відшкодування людського капіталу.

Судовий контроль за публічним врядуванням

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Куйбіда Р. О., кандидат юридичних наук, доцент

Метою курсу «Адміністративна юстиція» є оволодіння студентом правозахисним інструментарієм адміністративної юстиції, розуміння призначення і витоків цього механізму, його місця у системі захисту прав людини.

За результатами вивчення цього курсу студент знатиме, як захисти у судовому порядку права особи від порушень з боку органів публічної адміністрації, і одержить необхідні навички для цього.

Проектний менеджмент та управління змінами

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Шапочка Ю., ст. викл.

Основна мета вивчення дисципліни “Проектний менеджмент і управління змінами” для студентів — здобути відповідні теоретичні знання, ознайомитися з принципами та механізмами функціонування проектного менеджменту, а також сформувати навички управління проектною діяльністю, необхідні для діяльності менеджера в різних галузях народного господарства України, а також на посадах в системі державної служби.

Європейські стандарти публічного адміністрування та євроінтеграція

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Навчальна дисципліна «Європейські стандарти публічного адміністрування» спрямована на розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб’єктами господарювання в ЄС та його окремих країнах. В рамках курсу будуть розкриті питання принципів та стандартів публічного адміністрування в ЄС, особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження, а також проведено порівняльний аналіз стандартів публічного адміністрування в ЄС та Україні та розглянуто питання рецепції європейських стандартів в Україні.

Місцеве самоврядування та місцевий розвиток

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Титаренко О. М., ст. викл.

Метою цього міждисиплінарного навчального курсу є підготовка фахівців з публічного врядування для роботи в галузі місцевого економічного розвитку, залучення інвестицій та територіального маркетингу для підвищення конкурентоспроможності міст і територій у змаганні за інвестицій. Під час навчального курсу слухачі знайомляться зі змістом, цілями та перебігом децентралізації в Україні, а також такими поняттями, як місцевий економічний розвиток, глобальна конкуренція територій, організація діяльності транснаціональних компаній в територіальному розрізі, прямі іноземні інвестиції, ухвала стратегічних рішень інвесторами, муніципальний/ територіальний маркетинг, процес підготовки промислових ділянок і зон, починаючи з визначення стратегії, аналізу, планування та інвестування в інфраструктуру до маркетингу територій, промислових ділянок та зон, і післяінвестиційної підтримки для забезпечення успішної роботи інвестора та розширення підприємства**.**

Регіональне самоврядування та державна регіональна політика

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів комплексних знань про регіональне самоврядування та регіональну політику держави. В рамках курсу будуть розкриті принципи, цілі, інструменти регіонального самоврядування, проаналізована законодавча база діяльності регіонального самоврядування в Україні, розглянуті принципи, цілі, завдання, інструменти та критерії ефективності державної регіональної політики та її впровадження в Україні, а також проведено порівняльний аналіз системи регіонального самоврядування та державної регіональної політики України та зарубіжних країн.

Публічні комунікації та основи риторики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою курсу є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо застосування комунікативних механізмів у процесі управлінської діяльності, забезпечення відкритості й прозорості функціонування органів публічної влади.

Комунікації в публічному управлінні – це вид управлінської взаємодії, пов’язаний зі створенням режиму ефективного обміну інформацією в системі публічної влади, між інститутами публічної влади та зовнішнім середовищем, спрямований на уточнення змісту управлінських рішень, усунення перешкод для розуміння управлінських дій тощо. Система комунікацій у публічному управлінні включає: 1) суб’єкти комунікації (відправник і адресат інформації); 2) канал передання інформації (спосіб передавання інформації від однієї людини до іншої, від органу до органу тощо). В умовах демократизації публічного управління особливої важливості набувають внутрішньоорганізаційні комунікації – індивідуальні та групові. Підвищення ефективності публічного управління можливе за умови оптимізації комунікативних зв’язків між органами публічного управління – як вертикальних, так і горизонтальних, між органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Комунікації в публічному управлінні сприяють оптимізації зв’язків між органами публічної влади та громадськістю.

Політичні партії та виборчі технології

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, вакансія

Метою курсу є ознайомлення слухачів з теоретичними засадами та практикою діяльності політичних партій в Україні. Будуть розкриті такі питання: поняття політичної партії, типологія політичних партій, цілі, принципи та методі партійної діяльності, правове регулювання діяльності політичних партій в Україні. Окрема увага в рамках курсу приділяється теоретичним проблемам та практиці використання виборчих технологій під час виборів в Україні та інших державах світу. Прослухавши курс, слухачі набудуть теоретичні знання та практичний інструментарій для аналізу діяльності політичних партій, а також

виборів та виборчих технологій в Україні. Курс дає можливість вивчити основи урядування у виборчому процесі, встановити залежності між виборчими і партійними системами, поглибити наявні знання з питань організації та проведення виборів різного рівня, суті електоральних явищ у політичному процесі та їхньої ролі у формуванні представницьких інститутів державної влади та самоврядування.

Запобігання корупції в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Хавронюк М. І., доктор юридичних наук, професор

Ця навчальна дисципліна має на меті формування у слухачів комплексних знань про запобігання корупції в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються питання соціальної, економічної та правової природи корупції, корупційних злочинів та правопорушень, законодавчого забезпечення антикорупційної діяльності в Україні, міжнародні стандарти у сфері боротьби з корупцією, роль, повноваження та завдання органів, покликаних здійснювати боротьбу з корупцією в Україні та інші.

Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Яковлєв М. В, кандидат політичних наук, доцент

Курс «Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні» спрямований на те, щоб ознайомити слухачів з основними методами аналізу кількісних (напр., статистичних) даних з використанням спеціалізованого програмного забезпечення та сформувати навички та вміння з практичного застосування цих методів з публічному адмініструванні.

Державне управління в економічній сфері

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Л. В. Ільченко-Сюйва, доцент

Курс «Державне управління в економічній сфері» включає вивчення теоретико-концептуальних засад формування економічної політики в умовах як різних соціально-економічних формацій з наголосом на явищах, характерних для України, та формування практичних навичок застосування цих знань.

Основною метою курсу є отримання студентами загальних знань у галузі політичної та інституційної економіки та початкових практичних навичок свідомого вибору у процесі формування економічної політики. У процесі вивчення дисципліни «Державне управління в економічній сфері» студенти отримують знання про основні об’єкти державного управління (т.з. «вади ринку»), з одного боку, та політико-економічні і інституційні обмеження якості державного втручання в економічні процеси – з іншого боку. І те, і інше, розглядається в контексті реалій сучасної України та з певним прицілом на майбутнє. Наголос робиться на глибокому розумінні політико-економічних процесів, що відбуваються у країні, їхніх причин, рушійних сил та наслідків, зокрема для економічної політики; а також практичному застосуванні цих знань.

Управління в сфері оборони та національної безпеки

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Сунгуровський М., кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Навчальний курс спрямований на формування у слухачів знань про державне управління в сфері оборони та національної безпеки. В рамках курсу будуть розглянуті на теоретичному рівні поняття «безпека», «національні інтереси», «конфлікт», «загроза», а також сучасні теоретичні концепції міжнародних конфліктів та національної і міжнародної безпеки. Курс охоплює також вивчення законодавчого забезпечення діяльності в сфері безпеки та оборони в Україні, розгляд системи безпекового врядування та основ стратегічного управління в Україні.

Державне управління у сфері юстиції та внутрішніх справ

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс спрямований на формування у слухачів знань про зміст та особливості державного управління в сфері юстиції та внутрішніх справ, правовий статус Міністерства юстиції та Міністерства внутрішніх справ та їхніх територіальних органів, правовий статус Державної виконавчої служби, організацію нотаріальної служби, органи юстиції та адвокатури.

Управління в гуманітарній сфері (освіта, наука, охорона здоров'я, соціальна політика, культура, спорт, екологія)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Гриценко О. А., ст. викл.

Курс має на меті ознайомлення слухачів з особливостями, принципами та цілями державного регулювання соціальних сфер життєдіяльності суспільства. В рамках курсу будуть розкриті законодавче забезпечення та інституційна структура державного регулювання освіти, науки, системи охорони здоров'я, сфери соціального захисту, культури, спорту, захисту довкілля в Україні, проаналізовані проблеми та перспективи державного управління у вказаних сферах.

Аналіз мови політики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Мова є основним засобом передачі політичної інформації, основним зв'язком між політиками і електоратом. Вона допомагає політикам виражати, нав'язувати свою політичну думку, маніпулювати свідомістю виборців. Будь-яка політична інформація може висловлюватись як безпосередньо політиком, так і опосередковано, через медії у вигляді статей, коментарів, інтерв'ю. В рамках курсу будуть розглянуті поняття «політична лінгвістика», «мова політики»», «політичний дискурс», «політична інтеракція», «політична комунікація», студенти набудуть теоретичні знання та практичні навички з аналізу мови політики (політичної мови) та політичного дискурсу.

Гостьовий курс

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гостьовий курс-1

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Магдюк Л. Б., ст. викл.

Метою курсу «Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні» є ознайомлення студентів із важливістю гендерно нейтральних підходів в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються теоретичні підвалини понять «гендер», «гендерна політика», «гендерні відносини», «гендерна нейтральність», розглядається роль державної політики та тиску суспільства на впровадження гендерної рівності як рівності прав та можливостей чоловіків та жінок, аналізується досвід та проблеми гендерної політики в ЄС та в Україні.

Політична аналітика як інструмент протидії інформаційно-психологічним та маніпулятивним технологіям

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Дацюк А., кандидат політичних наук, доцент

Курс має на меті вивчення сучасних методів політичної аналітики як інструмента протидії інформаційно-психологічних та маніпулятивних технологій в контексті публічного адміністрування. В рамках курсу розглядаються типові маніпулятивні та інформаційні технології, а також основні політико-аналітичні процедури протидії ним, що використовуються в державному управлінні, так як аналіз державної політики, політичний аналіз, політичне прогнозування, політичне консультування та експертиза. Також визначаються роль та місце суб'єктів політичної аналітики в системі публічного адміністрування, критерії оцінювання ефективності взаємодії суб'єктів державної політики та оцінювання політичних наслідків тощо й характеризується їхня роль і місце в системній технології політичної аналітики в державному управлінні.

Державна політика та неурядові організації

4 семестр, 2 год./тижд., 3 кредити, Кобець Р.В., кандидат філософських наук, доцент

Завданням курсу «Державна політика та неурядові організації» є формування у слухачів розуміння принципів, завдань та цілей політики щодо неурядових організацій, або громадянського суспільства в цілому. Детально розглядаються неурядові організації в контексті їхніх цілей, структури, джерел та моделей фінансування. Розглядаються різні моделі державної політики щодо них – від репресивних до ліберальних. Розкривається історія та сучасний став взаємовідносин між державною та неурядовими організаціями в Україні.

Державне регулювання корпоративних відносин в Україні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс «Державне регулювання корпоративних відносин в Україні» включає детальний розгляд механізмів державного регулювання корпоративних відносин в Україні, зокрема, законодавчого забезпечення та економічних інструментів державного впливу на розвиток корпоративного сектора, а також аналіз практики державного регулювання в цій сфері в нашій державі.

Культурна політика держави

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів знань про державне управління в сфері культури та культурну політику. Курс передбачає ознайомлення слухачів із засадами регулювання суспільних відносин у галузі історико-культурної спадщини (пам'ятки історії та культури всіх типів), а також музейної та бібліотечної справи, а також вивчення місця і ролі візуального мистецтва (образотворчого мистецтва, кінематографу, архітектури, дизайну), виконавських видів мистецтва (музика, театр, спів, танок, цирк), художньої літератури та поезії, а також громадського теле- та радіомовлення в політиці держави. В рамках курсу також розглядатиметься сучасний стан та проблеми найбільш важливих сегментів культурної сфери в Україні.

Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

В рамках навчального курсу «Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні» буде охоплено теоретичні основи та практичний вимір проблематики взаємодії ідеології та державного управління, ролі технології в управлінні суспільними процесами, стилю як атрибут державного управління. Будуть розглянуті дискусію щодо доцільності чи непримустимості ідеологізації системи державного управління, концепція технократизму, різні стилі державного управління.

Іміджмейкінг

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Навчальний курс спрямований на ознайомлення слухачів із основами іміджмейкінгу як комунікативної технології та як сукупності практичних технологій і технік, елементів і операцій, призначених для реалізації завдань із формування іміджа людини, явища, організації, руху тощо. Особлива увага в рамках курсу буде приділена іміджмейкінгу в сфері публічного адміністрування.

Креативність та етика аналізу державної політики

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Метою курсу є формування у студентів знань про етичні аспекти аналізу державної політики та роль креативності у ньому. В рамках курсу передбачається як ознайомлення з теоретичними аспектами етичності та креативності в аналізі державної політики, так і розгляд реальних практичних випадків з досвіду проведення аналізу державної політики в Україні та зарубіжних країнах.

Моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Моделювання рішень як метод дослідження застосовується для розробки складних рішень і являє собою побудову моделей чи системи моделей, що дозволяють краще пізнати досліджувану проблему та уникнути труднощів під час виконання рішення. Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів з методом моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях та опанування ними практичних навичок застосування методу моделювання в роботі управлінця.

Проектний (організаційний) менеджмент

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Метою курсу є формування у слухачів теоретичних знань та прикладних навичок про планування, організацію та управління ресурсами з метою успішного досягнення цілей та завершення завдань проектів, зокрема, в публічному адмініструванні. В рамках курсу будуть розглянуті поняття зі сфери проектного менеджменту, головні етапи проекту від ініціювання до звітування за виконання, проаналізовані сучасні підходи, концепції та методи управління проектами, міжнародні стандарти управління проектами, а також програмне забезпечення для управління проектами в корпоративному та державному секторі.

Гостьовий курс-2

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гостьовий курс-3

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

281 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – СУСПІЛЬНА ПОЛІТИКА І ВРЯДУВАННЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи макроекономіки та економічної політики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. Неживенко, кандидат економічних наук, старший викладач

Вивчення ключових понять та концепцій макроекономічної теорії, які необхідні для розуміння механізмів та особливостей функціонування національної економічної системи в цілому та її основних складових. При цьому викладання матеріалу побудовано таким чином, щоб максимально можливою мірою пов'язати теоретичні знання з практикою розробки та реалізації економічної політики держави у відповідних сферах.

Орієнтаційний курс історії становлення Української держави

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Б. Гирич, кандидат історичних наук

Історія становлення української державності на українських землях від найдавніших часів до сьогодення у сконцентрованому вигляді. Ознайомлення з усіма формами української державності перших держав доісторичного часу або античності, княжої доби історії України – Київської держави X–XII ст. та її продовження Галицько-Волинської держави XII–XIV ст., литовсько-польської доби середньовічної України, Козацької держави XVII–XVIII ст., державницьких змагань українців Нового часу історії України XIX – початку XX ст., періоду Української революції 1917–1921 років, національно-визвольної боротьби від часів закінчення Української революції до падіння радянської тоталітарної системи наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років.

Ознайомлення з історіографією проблеми, провідними дослідниками цього питання. Показ історії української державності через історію національної суспільно-політичної думки та її провідних представників.

Філософія демократичного врядування

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. М. Розумний, доктор політичних наук, доцент

Курс «Філософія демократичного врядування» включає вивчення теоретико-концептуальних засад політичної та управлінської діяльності в умовах демократії. Учбова дисципліна «Філософія демократичного врядування» має на меті опанування знаннями про природу демократичного урядування, принципи і механізми функціонування політичної та адміністративної систем.

Основною метою курсу є отримання студентами знань у галузі теорії та практики демократичного урядування на основі ґрунтовних теоретичних знань та засвоєння прогресивного досвіду розвинутих країн. У процесі вивчення дисципліни «Філософія демократичного врядування» студенти отримують знання про ідейно-світоглядне, інституційне, нормативне, культурне підґрунтя демократичного урядування, ознайомлюються зі світовим досвідом утвердження демократії та вдосконалення її інструментів управління, а також досліджують проблеми демократичного транзиту України.

Політика і політичний процес

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Завданням курсу є опанування слухачами на конкретних прикладах із світової практики основних понять та методів, що дають змогу аналізувати політичний процес і застосовувати міжнародний досвід до сучасної української ситуації. Курс спрямований на розвиток аналітичних навичок та виходить із припущення про наявність у слухачів базових знань щодо основних компонентів політичного процесу.

Європейський Союз та євроінтеграція України

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Р. А. Петров, доктор юридичних наук, професор

Вивчення функціонування Європейського Союзу (ЄС) та Ради Європи (РЄ), розмежування компетенції ЄС та РЄ, перспектив інтеграції України до ЄС. Особлива увага до правових аспектів угоди про асоціацію між ЄС та Україною та запровадження Україною європейських стандартів публічного адміністрування.

Інституційна організація держави та суспільства

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Б. Коліушко, старший викладач

Метою курсу є набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів будови та функціонування суспільства, держави та системи органів виконавчої влади. Актуальність цього навчального курсу обумовлена необхідністю узагальнення та закріплення знань слухачів з проблематики суспільного устрою, організації держави та її інституційної будови. Він розроблений для підготовки фахівців з публічного адміністрування як потенційних безпосередніх учасників або дослідників процесів взаємодії суспільство-держава. Курс охоплює ключову проблематику – від підходів до розуміння суспільства та форм самоорганізації громадян до поняття політичної системи та устрою систем державних органів усіх гілок влади.

Основи вироблення політики та прийняття рішень

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. В. Тертичка, доктор наук з державного управління, професор.

У курсі висвітлюються логіка підготовки та аспекти рішень у державній політиці, яким слід приділяти увагу її розробникам. Спеціальна увага приділятиметься ознайомленню з практичними методами аналізу державної політики.

Метою курсу є набуття слухачами знань про головні етапи та базові принципи розробки, аналізу та обґрунтування проектів рішень у сфері державної політики, моніторингу її виконання та оцінки тих впливів, які вона здійснює. Особливий акцент зроблено на необхідності виявлення, аналізу та врахування позицій заінтересованих сторін в процесі розробки та оцінки реалізації рішень у державній політиці як головній особливості демократичного врядування.

Публічна служба і управління персоналом

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. П. Тимощук, кандидат юридичних наук, доцент

Мета курсу – формування у студентів знань про управління, як функцію держави з притаманними їй адміністративною системою органів, що покликана реалізовувати цілі та завдання державного управління за умов ринкових трансформацій; формувати теоретичні знання та практичні навички з питань організації діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування; сформувати систему знань і розвинути здібності, що дасть менеджерам змогу в ході управління організаціями провадити управлінську, організаційну, методичну, діагностичну, інноваційну діяльність, спрямовану на розвиток і ефективне використання їхнього кадрового потенціалу.

Правозастосування, нормотворення, юридична техніка

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, О. І. Сироїд, старший викладач

Дисципліна спрямована на набуття практичних навичок укладання текстів проектів нормативно-правових актів, правильного тлумачення і застосування норм права. Такі навички є необхідними для здійснення повсякденної професійної діяльності фахівців у сфері права та публічного адміністрування.

Завданням курсу є ознайомити слухачів із природою та принципами процесу законотворення, поняттям та ознаками якісного закону; системою та ієрархією нормативно-правових актів; основними вимогами до процесу підготовки та структури нормативно-правових актів, вимогами до техніки нормопроектування та українською правничою термінологією, основними способами тлумачення нормативно-правових актів. Слухачі також мають оволодіти практичними навичками укладання текстів проектів нормативно-правових актів та тлумачення юридичних норм.

Публічні фінанси (бюджетування та фінансовий менеджмент)

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. Г. Кравченко, кандидат юридичних наук, професор.

Метою курсу є ознайомлення слухачів із правовою категорією «публічні фінанси», системою публічних фінансів в Україні та особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів, а також оволодіння навичками застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

Завданням курсу є ознайомлення слухачів із: 1) становленням поняття та системи публічних фінансів в Україні; 2) поняттям та видами публічних фондів та публічних видатків в Україні; 3) особливостями правового регулювання відносин, які виникають у сфері публічних фінансів. Курс також допомагає слухачам оволодіти практичними навичками правового супроводу процесу формування, розподілу (перерозподілу), управління та використання публічних фондів коштів та застосування законодавчих актів, які регулюють публічні фінанси в Україні, у процесі практичної діяльності в апаратах представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів.

Публічна інформація та електронне урядування

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Нестеренко, кандидат юридичних наук

Курс присвячений теоретичним та практичним питанням щодо значення та цінності права на доступ до публічної інформації; поясненню правових підстав обмеження доступу до публічної інформації, зокрема питанню застосування трискладового тесту (ч. 2 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»); способам доступу до публічної інформації. Важливою частиною курсу є також питання, присвячені електронному урядуванню та демократії. Зокрема, сутність е-урядування, розмежування понять «електронна демократія» та «електронне урядування», механізми реалізації електронного урядування та найкращі іноземні практики їх використання; впровадження інструментів е-участі на загальнонаціональному та місцевому рівнях.

Методологія наукових досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Завданням курсу «Методологія наукових досліджень» є ознайомлення слухачів із засадами проведення наукового дослідження від вибору проблематики та постановки дослідницького питання до оформлення дослідження у вигляді наукової праці. Прослухавши курс, слухачі матимуть знання про теоретичні засади наукових досліджень, основні етапи їх проведення, про головні дослідницькі методи суспільних наук та особливості їх використання, про принципи та правила оформлення наукових результатів і т. д. Набуті знання дозволять слухачам покращити якість своїх наукових робіт як під час навчання на магістерській програмі, так і після неї.

Належне врядування у відносинах публічної адміністрації з громадянами

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. П. Тимощук, кандидат юридичних наук, доцент

Ця навчальна дисципліна є базовою для розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб'єктами господарювання. В рамках курсу будуть розкриті питання особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, оптимальних форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження.

Стратегічне управління в публічних організаціях

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Тертичка, доктор наук з державного управління, професор.

Метою курсу є: ознайомлення з теоріями і методами управління змінами в організації; засвоєння базових понять з управління змінами та стратегій; розуміння особливостей стратегічного мислення, знання, спільноти, ментальності; ознайомлення із стратегічним підходом до управління; засвоєння базових понять зі стратегічного і державного управління; ознайомлення із системою стратегічного управління в Україні;

про технології і процес стратегічного управління і планування; ознайомлення з особливостями процесуальних фаз і етапів розробки стратегічного плану; засвоєння базових понять щодо ролі зовнішнього і внутрішнього середовища, стейкхолдерів та інших учасників стратегічного управління і планування; розуміння особливостей PEST і SWOT-аналізу як базових інструментів стратегічного управління.

Курс створений для підготовки фахівців із публічного адміністрування як стратегічних архітекторів, які мають розуміти розуміти: зміст технології стратегічного управління і планування; сутність змісту процесу стратегічного управління і планування. Володіти навичками у загальному вигляді здійснювати PEST-аналіз і SWOT-аналіз, методологією правильно здійснювати аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища. Курс покликаний розвинути спроможності фахівців із публічного адміністрування до сприйняття та розвитку організацій як цілого, призначенням якого є створення цінності для суб'єктів публічного адміністрування.

Зовнішньополітичні аспекти публічного адміністрування

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Коваль, кандидат політичних наук

Метою курсу є набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів застосування теорій міжнародних відносин як широкої множини різноманітних підходів до здійснення зовнішньополітичної діяльності. Курс є особливо актуальним, зважаючи на дедалі інтенсивніше розмивання меж між класичними «внутрішніми» та «зовнішніми» політиками, а також з урахуванням інтенсифікації глобалізаційних процесів, актуалізації потреб міжнародних акторів у тіснішій співпраці тощо. Курс готує фахівців з публічного адміністрування як дослідників особливостей суспільно-політичної проблематики і специфічних політичних процесів у межах теорій міжнародних відносин як специфічної парадигми мислення, що, попри відносно молодий вік самої дисципліни, сягає своїм корінням прадавніх традицій урядування. Курс охоплює основну проблематику класичних теорій міжнародних відносин: від реалізму та лібералізму до різноманітних поглядів на сутність сучасної геополітики та обмеженості діяльності міжнародних організацій.

Зовнішньоекономічні аспекти вироблення політики

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, О. І. Кілієвич, доцент

Метою курсу є аналіз особливостей вироблення та реалізації національної економічної політики за умов глобалізації. Вивчення матеріалу дасть змогу зрозуміти механізм впливу глобалізації на цілі, принципи та інструменти економічної політики, ознайомитись із міжнародними стандартами економічної політики.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Управління людським розвитком (людським капіталом)

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс «Управління людським розвитком (людським капіталом)» розрахований ознайомлення слухачів із поняттям управління в стосунку до особистості, людини та її здібностей. Буде розкрите поняття «людський капітал» на рівні окремого індивіда, організації та суспільства. Метою курсу є формування у студентів теоретичної бази та прикладного інструментарію для управління (на рівні підприємства чи організації і регулювання (на рівні суспільства) процесів формування, розподілу, використання й відшкодування людського капіталу.

Гостьовий курс

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити

Судовий контроль за публічним врядуванням

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Р. О. Куйбіда, кандидат юридичних наук, доцент

Метою курсу «Адміністративна юстиція» є оволодіння студентом правозахисним інструментарієм адміністративної юстиції, розуміння призначення і витоків цього механізму, його місця у системі захисту прав людини.

За результатами вивчення цього курсу студент знатиме, як захисти у судовому порядку права особи від порушень з боку органів публічної адміністрації, і одержить необхідні навички для цього.

Проектний менеджмент та управління змінами

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Дерев'янко

Основна мета вивчення дисципліни "Проектний менеджмент і управління змінами" для студентів — здобути відповідні теоретичні знання, ознайомитися з принципами та механізмами функціонування проектного менеджменту, а також сформувати навички управління проектною діяльністю, необхідні для діяльності менеджера в різних галузях народного господарства України, а також на посадах в системі державної служби.

Європейські стандарти публічного адміністрування

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Навчальна дисципліна «Європейські стандарти публічного адміністрування» спрямована на розуміння характеру відносин органів публічної адміністрації з громадянами та суб'єктами господарювання в ЄС та його окремих країнах. В рамках курсу будуть розкриті питання принципів та стандартів публічного адміністрування в ЄС, особливостей заявних та втручальних відносин, сервісної концепції держави, форм організації надання адміністративних послуг, інспекційної діяльності, адміністративного оскарження, а також проведено порівняльний аналіз стандартів публічного адміністрування в ЄС та Україні та розглянуто питання рецепції європейських стандартів в Україні.

Місцеве самоврядування та місцевий розвиток

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. І. Ганущак

Метою цього міждисиплінарного навчального курсу є підготовка фахівців з публічного врядування для роботи в галузі місцевого економічного розвитку, залучення інвестицій та територіального маркетингу для підвищення конкурентоспроможності міст і територій у змаганні за інвестицій. Під час навчального курсу слухачі знайомляться зі змістом, цілями та перебігом децентралізації в Україні, а також такими поняттями, як місцевий економічний розвиток, глобальна конкуренція територій, організація діяльності транснаціональних компаній в територіальному розрізі, прямі іноземні інвестиції, ухвала стратегічних рішень інвесторами, муніципальний/ територіальний маркетинг, процес підготовки промислових ділянок і зон, починаючи з визначення стратегії, аналізу, планування та інвестування в інфраструктуру до маркетингу територій, промислових ділянок та зон, і післяінвестиційної підтримки для забезпечення успішної роботи інвестора та розширення підприємства**.**

Регіональне самоврядування та державна регіональна політика

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, П. С. Качур

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів комплексних знань про регіональне самоврядування та регіональну політику держави. В рамках курсу будуть розкриті принципи, цілі, інструменти регіонального самоврядування, проаналізована законодавча база діяльності регіонального самоврядування в Україні, розглянуті принципи, цілі, завдання, інструменти та критерії ефективності державної регіональної політики та її впровадження в Україні, а також проведено порівняльний аналіз системи регіонального самоврядування та державної регіональної політики України та зарубіжних країн.

Публічні комунікації та основи риторики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н.Б Попович., ст. викладач

Метою курсу є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо застосування комунікативних механізмів у процесі управлінської діяльності, забезпечення відкритості й прозорості функціонування органів публічної влади.

Комунікації в публічному управлінні – це вид управлінської взаємодії, пов'язаний зі створенням режиму ефективного обміну інформацією в системі публічної влади, між інститутами публічної влади та зовнішнім середовищем, спрямований на уточнення змісту управлінських рішень, усунення перешкод для розуміння управлінських дій тощо. Система комунікацій у публічному управлінні включає: 1) суб'єкти комунікації (відправник і адресат інформації); 2) канал передання інформації (спосіб передавання інформації від однієї людини до іншої, від органу до органу тощо). В умовах демократизації публічного управління особливої важливості набувають внутрішньоорганізаційні комунікації – індивідуальні та групові. Підвищення ефективності публічного управління можливе за умови оптимізації комунікативних зв'язків між органами публічного управління – як вертикальних, так і горизонтальних, між органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Комунікації в публічному управлінні сприяють оптимізації зв'язків між органами публічної влади та громадськістю.

Гостьовий курс – 1

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Політичні партії та виборчі технології

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Г. Конончук

Метою курсу є ознайомлення слухачів з теоретичними засадами та практикою діяльності політичних партій в Україні. Будуть розкриті такі питання: поняття політичної партії, типологія політичних партій, цілі, принципи та методі партійної діяльності, правове регулювання діяльності політичних партій в Україні. Окрема увага в рамках курсу приділяється теоретичним проблемам та практиці використання виборчих технологій під час виборів в Україні та інших державах світу. Прослухавши курс, слухачі набудуть теоретичні знання та практичний інструментарій для аналізу діяльності політичних партій, а також виборів та виборчих технологій в Україні. Курс дає можливість вивчити основи урядування у виборчому процесі, встановити залежності між виборчими і партійними системами, поглибити наявні знання з питань організації та проведення виборів різного рівня, суті електоральних явищ у політичному процесі та їхньої ролі у формуванні представницьких інститутів державної влади та самоврядування.

Запобігання корупції в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. І. Хавронюк, доктор юридичних наук, професор

Ця навчальна дисципліна має на меті формування у слухачів комплексних знань про запобігання корупції в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються питання соціальної, економічної та правової природи корупції, корупційних злочинів та правопорушень, законодавчого забезпечення антикорупційної діяльності в Україні, міжнародні стандарти у сфері боротьби з корупцією, роль, повноваження та завдання органів, покликаних здійснювати боротьбу з корупцією в Україні та інші.

Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Курс «Методи кількісного аналізу в публічному адмініструванні» спрямований на те, щоб ознайомити слухачів з основними методами аналізу кількісних (напр., статистичних) даних з використанням спеціалізованого програмного забезпечення та сформувати навички та вміння з практичного застосування цих методів з публічному адмініструванні.

Державне управління в економічній сфері

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. І. Дубровський

Курс «Державне управління в економічній сфері» включає вивчення теоретико-концептуальних засад формування економічної політики в умовах як різних соціально-економічних формацій з наголосом на явищах, характерних для України, та формування практичних навичок застосування цих знань.

Основною метою курсу є отримання студентами загальних знань у галузі політичної та інституційної економіки та початкових практичних навичок свідомого вибору у процесі формування економічної політики. У процесі вивчення дисципліни «Державне управління в економічній сфері» студенти отримують знання про основні об'єкти державного управління (т.з. «вади ринку»), з одного боку, та політико-економічні і інституційні обмеження якості державного втручання в економічні процеси – з іншого боку. І те, і інше, розглядається в контексті реалій сучасної України та з певним прицілом на майбутнє. Наголос робиться на глибокому розумінні політико-економічних процесів, що відбуваються у країні, їхніх причин, рушійних сил та наслідків, зокрема для економічної політики; а також практичному застосуванні цих знань.

Управління в сфері оборони та національної безпеки

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. Сунгуровський, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Навчальний курс спрямований на формування у слухачів знань про державне управління в сфері оборони та національної безпеки. В рамках курсу будуть розглянуті на теоретичному рівні поняття «безпека», «національні інтереси», «конфлікт», «загроза», а також сучасні теоретичні концепції міжнародних конфліктів та національної і міжнародної безпеки. Курс охоплює також вивчення законодавчого забезпечення діяльності в сфері безпеки та оборони в Україні, розгляд системи безпекового врядування та основ стратегічного управління в Україні.

Державне управління у сфері юстиції та внутрішніх справ

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс спрямований на формування у слухачів знань про зміст та особливості державного управління в сфері юстиції та внутрішніх справ, правовий статус Міністерства юстиції та Міністерства внутрішніх справ та їхніх територіальних органів, правовий статус Державної виконавчої служби, організацію нотаріальної служби, органи юстиції та адвокатури.

Управління в гуманітарній сфері (освіта, наука, охорона здоров'я, соціальна політика, культура, спорт, екологія)

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс має на меті ознайомлення слухачів з особливостями, принципами та цілями державного регулювання соціальних сфер життєдіяльності суспільства. В рамках курсу будуть розкриті законодавче забезпечення та інституційна структура державного регулювання освіти, науки, системи охорони здоров'я, сфери соціального захисту, культури, спорту, захисту довкілля в Україні, проаналізовані проблеми та перспективи державного управління у вказаних сферах.

Аналіз мови політики

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Мова є основним засобом передачі політичної інформації, основним зв'язком між політиками і електоратом. Вона допомагає політикам виражати, нав'язувати свою політичну думку, маніпулювати свідомістю виборців. Будь-яка політична інформація може висловлюватись як безпосередньо політиком, так і опосередковано, через медії у вигляді статей, коментарів, інтерв'ю. В рамках курсу будуть розглянуті поняття «політична лінгвістика», «мова політики»», «політичний дискурс», «політична інтеракція»,

«політична комунікація», студенти набудуть теоретичні знання та практичні навички з аналізу мови політики (політичної мови) та політичного дискурсу.

Гостьовий курс – 2

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. Марценюк, кандидат соціологічних наук, доцент

Метою курсу «Гендерні відносини і гендерна політика в публічному адмініструванні» є ознайомлення студентів із важливістю гендерно нейтральних підходів в публічному адмініструванні. В рамках курсу розкриваються теоретичні підвалини понять «гендер», «гендерна політика», «гендерні відносини», «гендерна нейтральність», розглядається роль державної політики та тиску суспільства на впровадження гендерної рівності як рівності прав та можливостей чоловіків та жінок, аналізується досвід та проблеми гендерної політики в ЄС та в Україні.

Державне регулювання корпоративних відносин в Україні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс «Державне регулювання корпоративних відносин в Україні» включає детальний розгляд механізмів державного регулювання корпоративних відносин в Україні, зокрема, законодавчого забезпечення та економічних інструментів державного впливу на розвиток корпоративного сектора, а також аналіз практики державного регулювання в цій сфері в нашій державі.

Політична аналітика як інструмент протидії інформаційно-психологічним та маніпулятивним технологіям

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Курс має на меті вивчення сучасних методів політичної аналітики як інструмента протидії інформаційно-психологічних та маніпулятивних технологій в контексті публічного адміністрування. В рамках курсу розглядаються типові маніпулятивні та інформаційні технології, а також основні політико-аналітичні процедури протидії ним, що використовуються в державному управлінні, так як аналіз державної політики, політичний аналіз, політичне прогнозування, політичне консультування та експертиза. Також визначаються роль та місце суб'єктів політичної аналітики в системі публічного адміністрування, критерії оцінювання ефективності взаємодії суб'єктів державної політики та оцінювання політичних наслідків тощо й характеризується їхня роль і місце в системній технології політичної аналітики в державному управлінні.

Культурна політика держави

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Метою цього навчального курсу є формування у слухачів знань про державне управління в сфері культури та культурну політику. Курс передбачає ознайомлення слухачів із засадами регулювання суспільних відносин у галузі історико-культурної спадщини (пам'ятки історії та культури всіх типів), а також музейної та бібліотечної справи, а також вивчення місця і ролі візуального мистецтва (образотворчого мистецтва, кінематографу, архітектури, дизайну), виконавських видів мистецтва (музика, театр, спів, танок, цирк), художньої літератури та поезії, а також громадського теле- та радіомовлення в політиці держави. В рамках курсу також розглядатиметься сучасний стан та проблеми найбільш важливих сегментів культурної сфери в Україні.

Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

В рамках навчального курсу «Ідеологія, технологія та стиль в державному управлінні» буде охоплено теоретичні основи та практичний вимір проблематики взаємодії ідеології та державного управління, ролі технології в управлінні суспільними процесами, стилю як атрибут державного управління. Будуть розглянуті дискусію щодо доцільності чи непримустимості ідеологізації системи державного управління, концепція технократизму, різні стилі державного управління.

Іміджмейкінг

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Навчальний курс спрямований на ознайомлення слухачів із основами іміджмейкінгу як комунікативної технології та як сукупності практичних технологій і технік, елементів і операцій, призначених для реалізації завдань із формування іміджа людини, явища, організації, руху тощо. Особлива увага в рамках курсу буде приділена іміджмейкінгу в сфері публічного адміністрування.

Креативність та етика аналізу державної політики

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Метою курсу є формування у студентів знань про етичні аспекти аналізу державної політики та роль креативності у ньому. В рамках курсу передбачається як ознайомлення з теоретичними аспектами етичності та креативності в аналізі державної політики, так і розгляд реальних практичних випадків з досвіду проведення аналізу державної політики в Україні та зарубіжних країнах.

Моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Моделювання рішень як метод дослідження застосовується для розробки складних рішень і являє собою побудову моделей чи системи моделей, що дозволяють краще пізнати досліджувану проблему та уникнути труднощів під час виконання рішення. Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів з методом моделювання управлінських рішень в конкретних ситуаціях та опанування ними практичних навичок застосування методу моделювання в роботі управлінця.

Проектний (організаційний) менеджмент

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити (дисципліна не обиралася)

Метою курсу є формування у слухачів теоретичних знань та прикладних навичок про планування, організацію та управління ресурсами з метою успішного досягнення цілей та завершення завдань проектів, зокрема, в публічному адмініструванні. В рамках курсу будуть розглянуті поняття зі сфери проектного менеджменту, головні етапи проекту від ініціювання до звітування за виконання, проаналізовані сучасні підходи, концепції та методи управління проектами, міжнародні стандарти управління проектами, а також програмне забезпечення для управління проектами в корпоративному та державному секторі.

Гостьовий курс – 3

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК

091 БІОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – МОЛЕКУЛЯРНА БІОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Генетика мікроорганізмів

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, І. М. Фуртат, кандидат біологічних наук, доцент

Курс охоплює історичний розвиток генетики мікроорганізмів, а також сучасні досягнення у вивченні питань організації та стратегії функціонування геному таких мікроорганізмів, як віруси, бактерії, гриби і найпростіші. окрім того, розглядаються сучасні уявлення стосовно геному мікроорганізмів, його реплікації та експресії, а також мутації, генетичні рекомбінації, їхнє значення в еволюції прокаріот і практичне застосування у низці біотехнологічних процесів.

Генетична інженерія

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор

Ферменти і методи для створення та детекції рекдНК, векторні молекули, їхнє створення та призначення, створення та використання генних бібліотек, методи трансформації та створення трансгенних організмів, молекулярний таргетінг, застосування рекомбінантних молекул для прикладних цілей.

Методи кінетичного аналізу у фізико-хімічній біології

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, С. А. Костерін, доктор біологічних наук, професор

Основні принципи хімічної кінетики. Методи феноменологічного аналізу кінетичних кривих. Кінетичні закономірності зв’язування лігандів білками та біомембранами. Кінетична теорія елементарного ензиматичного акту. вплив концентрації протонів на каталітичну активність білків. Експериментальні методи дослідження кінетики біохімічних та біофізичних процесів.

Геноміка

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент

Визначення курсу, його мета та завдання. Структурна геноміка. Генетичні та фізичні карти. Методи секвенування геному та аналіз даних секвенування. Структура геномів. Класифікація нуклеотидних послідовностей. використання геномних послідовностей для виявлення специфічних генів. використання генних маркерів для створення карт зчеплення. Геноміка людини. Функціональна геноміка. Бібліотеки кдНК, особливості їх використання. Мікроматриці та їх використання. Протеоміка-основні методи та їх використання. Функціональна протеоміка. Порівняльна протеоміка та еволюція. Філогенетика. Методи порівняння геномів.

Молекулярна фізіологія тваринної клітини

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Я. М. Шуба, доктор біологічних наук, професор

Сучасні уявлення про фізіологію регуляції біологічних систем, що здійснюється на молекулярному рівні.

Регуляція метаболізму клітин

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредити, О. Б. Кучменко, доктор біологічних наук, професор

Розглядаються механізми регуляції біокаталізу та системні рівні регуляції метаболізму як основа інтеграції метаболічних процесів у клітинах. Проаналізовано принципи внутрішньоклітинної компартменталізації ензимів і метаболічних шляхів: особливості функціонування та регуляції метаболічних

шляхів, окремі етапи яких проходять у різних компартментах; механізми функціонування специфічних протеїнів-транслокаторів аніонів-метаболітів. Підкреслюється фундаментальна роль біомембран у створенні та підтриманні градієнтів концентрації як універсального біохімічного принципу становлення живих систем. обговорюються сучасні концепції мікрокомпартменталізації біохімічних процесів на субклітинних структурах, формування метаболонів – структурних та регуляторних одиниць метаболічних шляхів.

Біохімія вітамінів та коферментів

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. Б. Кучменко, доктор біологічних наук, професор

У курсі розглядаються класифікація, хімічна структура, внутрішньоклітинний розподіл, шляхи метаболізму та функціонування в організмі вітамінів, коферментів та їхніх біологічно активних похідних.

Біосенсорні технології

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, Т. А. Сергеєва, доктор біологічних наук, доцент

Визначення поняття «біосенсор» в історичному аспекті. різновиди біосенсорів. Наноструктуровані мембрани на основі наночастинок, методи створення та перспективи використання. Іммобілізація біологічних та хімічних розпізнавальних молекул, методи створення біосенсорів, галузі використання. раціональний дизайн аналогів активних центрів біомакромолекул у структурі полімерів-біоміметиків із застосуванням методів комп'ютерного моделювання. розробка та використання сенсорних систем для екологічного моніторингу на основі полімерів-біоміметиків. Мультипараметричне сенсорне визначення низькомолекулярних метаболітів для ранньої діагностики захворювань.

Біологія систем

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Г. Наваліхіна

Курс містить визначення поняття біології систем як погляд на клітину як цілісну систему. Біологія систем як міждисциплінарна галузь науки викладається у формі семінарських занять, застосовує увесь обсяг знань, які набули студенти при опануванні нормативних курсів НП «Біологія», та спрямована на активне, творче засвоєння предмета курсу. Специфічні експериментальні техніки будуть обмежені комп'ютерними програмами та алгоритмами, які студенти опановуватимуть та використовуватимуть, застосовуючи свої теоретичні знання з різних галузей біології для виконання поставлених перед ними завдань.

Генетика вищих рослин

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор

Молекулярні механізми епігенетичних змін у геномі, онтогенез Arabidopsis thaliana, рослинні Homeobox гени, способи репродукції рослин та методи генетичного аналізу, методи створення генетичних та фізичних карт рослинних геномів, генетичний контроль відповіді рослин на дію стресів.

Молекулярна фізіологія

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент

Структурні та функціональні особливості рослинних клітин; системи регуляції фізіологічних процесів у рослин; механізми фітогормональної регуляції фізіологічних процесів; новоутворення клітин і ріст рослин; репродуктивний розвиток рослин; проростання насіння; фотосинтез; симбіотичні системи біологічної фіксації азоту.

Методологія наукових досліджень

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І. М. Фуртат, кандидат біологічних наук, доцент

Курс охоплює історичний розвиток науки, висвітлює роль науки у розвитку народного господарства. Значна частина курсу присвячена опануванню студентами особливостей організації та методики виконання науково-дослідних робіт у біології. висвітлено методологічні й теоретичні підходи наукового дослідження, що використовуються у світовій експериментальній практиці біологічного спрямування, питання організації та проведення наукового дослідження, а також його інформаційного забезпечення. розглянуто особливості творчої праці у дослідницькій діяльності, етичні норми та цінності науки. Значне місце відводиться ознайомленню студентів з вимогами до оформлення результатів дослідження та написання наукової роботи у вигляді звітів, публікацій різного рівня складності та дисертації.

Генетика людини

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Т. К. Терновська, доктор біологічних наук, професор

Каріотип людини та ранній онто´енез у нормі і відхилення від норми. Структура геному, його стабільність і мінливість. Моногенні та полігенні спадкові хвороби. Епігенетичні та мітохондріальні хвороби. Популяційний поліморфізм генофонду людини. Картування та клонування генів, що спричиняють хвороби людини. Медико-генетичне консультування.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія (філософські проблеми біології)

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. В. Віфлянцев, кандидат філософських наук, доцент

У курсі розглядаються методологічні особливості природничо-наукового пізнання, філософські ракурси біологічного пізнання, еволюційна парадигма в біології, біосфера та ноосфера як предметне поле біологічних досліджень, глобальні проблеми сучасного людства екологічно-біосферного характеру.

Сучасні методи оптичної мікроскопії

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. З. Антонюк, кандидат біологічних наук, доцент

Теорія мікроскопа, типи мікроскопів, основні види амплітудної та контрастної мікроскопії, флуоресцентна мікроскопія, конфокальна мікроскопія, приготування біологічного матеріалу до мікроскопіювання, реєстрація одержаних даних.

Клітинна біологія

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, Л. Ф. Яковенко, кандидат біологічних наук, старший викладач

У курсі розглядається культура клітин, тканин та органів рослин у фізіологічних та біотехнологічних аспектах. використання культур клітин для продукування потрібних речовин. Культура клітин для розмноження та оздоровлення посадкового матеріалу. Клональне мікророзмноження. використання культури клітин для генетичної модифікації в цілях селекції. Кріозбереження клітин, що культивуються. Клітинні технології як база успішного розвитку рослинництва, фармакології, харчової, легкої, хімічної промисловості.

Біохімія білків

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, С. В. Верьовка, доктор біологічних наук, доцент

Принципи будови білків, залежність їхньої активності від структури, шляхів елімінації відпрацьованих та денатурованих білків. Формування нативної структури білків, можливі шляхи її порушення та патофізіологічні наслідки.

Біоетика та біобезпека новітніх технологій

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, І. М. Фуртат, кандиат біологічних наук, доцент

Курс охоплює історичний розвиток, предметне поле та соціально-правові проблеми біоетики – міждисциплінарної галузі знань, спрямованої на виявлення, вивчення та осмислення проблем біомедичної практики та біологічних досліджень з морального, філософського та соціально-правового погляду. особливістю зазначеного курсу є розгляд біоетичних проблем у контексті конкретно-наукової діяльності біолога – дослідницької та експериментальної роботи.

Молекулярна біологія та генетика вірусів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, В. П. Поліщук, доктор біологічних наук, професор

Структура вірусного геному, особливості експресії вірусних генів, ферменти матричного синтезу, механізми генетичної мінливості вірусів, типи вірусних мутантів, рекомбінаційна мінливість, її механізми та значення, еволюція вірусних геномів, значення ретровірусів у філогенетичному розвитку біологічних видів.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

091 БІОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Біологічні основи лабораторної практики

1, 2 семестри, 2, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліна розглядає основні закономірності будови та функціонування живої матерії на субклітинному, клітинному, тканинному та організмовому рівнях з метою об´рунтування методів дослідження біологічних систем. розуміння основних біологічних явищ, що лежать в основі сучасних методик лабораторних досліджень, забезпечить ефективне використання набутих теоретичних навиків для вирішення конкретних практичних завдань у майбутньому.

Клінічна біохімія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М. Ф. Стародуб, доктор біологічних наук, професор

Клінічна біохімія – це інтегральна наукова дисципліна, що виникла на стику біологічних та медичних наук, яка поєднує фундаментальні молекулярно-клітинні та прикладні наукові розробки з медичною практикою. Метою клінічної біохімії є дослідження та об´рунтування використання протеїнів, ензимів, інгібіторів ензимів, амінокислот, вітамінів, антибіотиків, клітин та генно-інженерних продуктів як засобів, що впливають на певні патологічні процеси та можуть бути застосовані у діагностиці та лікуванні захворювань. Нові діагностичні та біотехнологічні підходи в теперішній час зумовлюють значний прогрес у галузі охороні здоров'я, створенні нових технологій та лікарських засобів, розробці нових стратегій діагностики, запобігання та лікування вроджених та набутих вад метаболізму, запальних процесів, неопластичної трансформації клітин тощо.

Основи молекулярної діагностики

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень біологічної науки представлено дані про застосування основних методів молекулярно-біологічних досліджень із діагностичною метою. дисципліну загалом присвячено вивченню специфічних методів аналізу нерегулярних біополімерів – білків, РНК та ДНК. Крім того, висвітлено біосенсорні технології в молекулярно-біологічних дослідженнях, основи організації молекулярно-діагностичної лабораторії, молекулярну діагностику спадкових хвороб, злоякісних новоутворень, надзвичайно небезпечних інфекцій, молекулярну діагностику у мікробіології, нові підходи до реєстрації імунних реакцій, автоматизацію діагностичних процесів. У процесі вивчення дисципліни демонструється практичне застосування молекулярно-діагностичних понять і засобів, а також їхнє значення для розвитку медицини і галузі охорони здоров'я в цілому. Методологія та інструментарій, залучені у цій дисципліні, мають широке застосування в суміжних курсах та сферах діяльності.

Фізіологія кровотворення

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

Фізіологія кровотворення – це наука про систему крові, її регуляцію в нормі і патології, етіологію і пато´генез гематологічних захворювань і механізми їх терапії. Головним завданням фізіології кровотворення є вивчення основ гемопоезу, механізмів регуляції процесів проліферації і диференціювання кровотворних клітин в нормі, а також при онкогематологічних захворюваннях з метою встановлення загальнобіологічних закономірностей порушень елементів гемопоезу на клітинному і молекулярному рівнях та шляхів їхньої корекції.

Клінічна лабораторна діагностика й організація лабораторної служби

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, В. В. Талько, доктор медичних наук, професор

Інтегральна дисципліна поєднує базові цитологічні, фізіологічні, молекулярні та прикладні наукові здобутки з медичною практикою. Завданнями дисципліни є використання комплексу фундаментальних і прикладних наук, а також технічних засобів і лабораторно-аналітичних методів, спрямованих на діагностику основних патологічних проявів, і застосування отриманих даних у прогнозуванні перебігу та при лікуванні

захворювань. У дисципліні поєднано досягнення та зусилля молекулярної біології, фізіології, анатомії, цитології і гістології, мікробіології, біохімії та біотехнології, що дають змогу створювати нові лабораторнодіагностичні підходи з подальшим їх практичним використанням. Сучасні діагностичні процеси в медицині базуються на біохімічних, гістологічних, цитологічних та молекулярно-біологічних методах, застосуванні рекомбінантних нуклеїнових кислот і протеїнів, іммобілізованих ензимів тощо.

Методи органічної хімії у дослідженні біологічних систем

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Дисципліну присвячено розкриттю принципів функціонування живих систем на основі базових понять біоорганічної хімії, а також застосуванню методів органічної хімії у дослідженні біологічних процесів. вивчається зв'язок між будовою біополімерів та їхньою біологічною функцією, основні принципи промислової фармації і біотехнології, а також особливості застосування методичного арсеналу органічної хімії для структурних досліджень білків і нуклеїнових кислот, а також для синтезу білків і генів.

Молекулярно-клітинні основи самовідновних систем

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

Дисципліна розкриває основні принципи функціонування самовідновних систем організму, шляхи міграції стовбурових клітин в онто´енезі. разом з тим, розглядаються сучасні дані щодо функціонування в організмі людини епітеліальних, мезенхімальних, нервових, дендритичних і гемопоетичних стовбурових клітин. особливу увагу приділено механізмам проліферації і диференціювання стовбурових клітин. Аналізуються шляхи комітування стовбурових клітин та їх функціонування в нормі, за патології і в разі дії стресових чинників.

Основи сучасної фармакології

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент

Дисципліна присвячена вивченню основ фармакології як фундаментальної медико-біологічної науки про ліки, що пов'язує фармацевтичні та клінічні дисципліни, необхідні в майбутній професійній діяльності спеціалістів у галузі лабораторної діагностики біологічних систем. У результаті вивчення дисципліни студенти знатимуть основи систематизації лікарських засобів за фармакологічними групами та особливості їхнього раціонального застосування, а також основи питань комбінування та взаємодії лікарських засобів з урахуванням їх фармакологічної сумісності.

Структура доклінічних досліджень

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліну присвячено вивченню основ доклінічних досліджень, їхніх принципів та структури з метою забезпечення захисту учасників клінічного випробування і пацієнтів від потенційних небажаних ефектів лікарських засобів, а також з метою запобігання надлишкового використання у дослідженнях тварин та інших ресурсів. У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень біології представлено дані про основні принципи розробки програми доклінічних досліджень, підходи щодо їх дизайну, застосування загальноприйнятих та обов'язкових норм під час проведення доклінічних досліджень, вибір моделі досліджень, способи введення лікарського препарату та визначення його необхідної дози.

Біоетика та біобезпека

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, І. З. Руссу, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна присвячена вивченню впливу досягнень науки, зокрема, медицини та біології, на здоров'я та життя людей, а також стан суспільства та навколишнього середовища. це міждисциплінарна галузь знань, що охоплює моральну проблематику, пов'язану з розвитком біомедичних наук, які стосуються питань генетики, медичних досліджень, терапії, турботи про здоров'я і життя людини. вивчення дисципліни також передбачатиме дослідження проблем створення та інтродукції в біосферу трансгенних рослин і тварин, використання генетично модифікованих харчових продуктів.

Біохімічні основи імунітету

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень імунологічної науки представлено дані про клітини, що здійснюють імунну відповідь, та молекулярні механізми, котрі забезпечують процеси передачі сигналу

всередині клітини, антитіла та клітинні рецептори до них, а також молекулярні відмінності у формуванні імунітету проти вірусних, бактеріальних та грибкових інфекцій.

Основи належної лабораторної і виробничої практики (GLP і GMP)

3 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

дисципліна розкриває принципи належної лабораторної та виробничої практики (GLP/GMP). Аналізуються поняття RA (аналіз ризиків), кваліфікаційних протоколів, а саме, DQ (кваліфікація дизайну), IQ (кваліфікація інсталювання), OQ (операційна кваліфікація), PQ (виконавча кваліфікація). Крім того, висвітлюються основи створення протоколів валідації, а саме, PV (валідація процесу), CV (валідація очищення), CSV (валідація комп'ютеризованих систем), MV (валідація методу), а також ATMP як приклади розвитку технології з дотриманням необхідних виробничих, клінічних і лабораторних практик.

Радіобіологічні основи променевої діагностики

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

Дисципліна передбачає вивчення теоретичних основ використання методів променевих досліджень з метою діагностики, профілактики та лікування ряду захворювань. Проводиться аналіз основних методів променевої діагностики захворювань. Студенти оволодіють принципами використання іонізуючого випромінювання для дослідження структури і функції органів та систем людини в нормі та при захворюваннях. У результаті вивчення дисципліни студенти знатимуть основи рентгенодіагностики, комп'ютерної томографії, радіонуклідної діагностики, ультразвукової діагностики і магнітно-резонансної візуалізації та термографії органів і тканин.

Сучасні методи мікроскопічних досліджень

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Д. І. Білько, кандидат біологічних наук, доцент

Ддисципліна є необхідною складовою вивчення базових методів лабораторних досліджень. вона дає можливість вільно проводити всебічне лабораторне дослідження біологічного матеріалу.

Дисципліна дає змогу студентам сформувати базові уявлення щодо сучасного стану розвитку технік мікроскопії, а також щодо можливості практичного застосування як базових, так і новітніх методів мікроскопічних досліджень та мікрофотографування для проведення досліджень у біології. Навики роботи зі світловим та флуоресцентним мікроскопом є невід'ємною частиною проведення та документації будь-якого сучасного експериментального дослідження.

Методологія наукових досліджень

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, І. З. Руссу, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліна спрямована на опанування студентами основних понять і теоретичних основ сучасних методичних прийомів та підходів, що застосовуються у науковій практиці для вирішення теоретичних передбачень сучасної біології. Специфіка дисципліни полягає у висвітленні методологічних і теоретичних підходів наукового дослідження, що використовуються у світовій експериментальній практиці біологічного спрямування. висвітлено питання організації та проведення наукового дослідження, а також інформаційного забезпечення досліджень. Значне місце відводиться висвітленню й такого питання, як методика написання наукової роботи, у тому числі дисертації як її спеціальної форми, підготовці та проведенню її захисту.

Науково-дослідний семінар

4 семестр, 2 год/тижд., захист тези, 3 кредити, Г. В. Будаш, старший викладач

Метою науково-дослідного семінару є формування у студентів навичок наукових комунікацій, публічного обговорення результатів своєї науково-дослідної роботи на її різних етапах. Завданнями науково-дослідного семінару є ознайомлення студентів із актуальними науковими проблемами в рамках обраної ними програми і напряму навчання, формування у них навичок науково-дослідницької роботи, її планування, проведення, формулювання наукових висновків. Крім того, дисципліна передбачає подання та публічне обговорення студентами проміжних результатів своїх наукових досліджень. Підсумкова апробація результатів наукових досліджень студентів надається у формі наукових доповідей.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Клінічна генетика

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. Д. Зукін, кандидат медичних наук, старший викладач

Дисципліну присвячено вивченню основних підходів до діагностики, лікування та профілактики спадкової патології. У процесі вивчення дисципліни розглядаються сучасні цитогенетичні та молекулярно-генетичні методи діагностики спадкової патології, підходи до терапії, основи медико-генетичного консультування, прогнозування та профілактики спадкових захворювань.

Принципи сучасної лабораторної діагностики

1 семестр, 2 год./тижд., залік, 3 кредити, С. Р. Гурандо, кандидат біологічних наук, старший викладач

Дисципліну присвячено вивченню специфічних діагностикумів та технологій, що складають основу лабораторної діагностики різноманітних набутих і спадкових розладів. Методологія та інструментарій, залучені у даній дисципліні, мають широке застосування в суміжних курсах та сферах діяльності. У процесі вивчення «Принципів сучасної лабораторної діагностики» демонструється практичне застосування діагностичних та аналітичних понять і засобів, а також їх значення для розвитку медицини і галузі охорони здоров'я в цілому.

Цитогенетика

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, В. М. Бадюк, кандидат медичних наук, доцент

Дисципліну присвячено висвітленню сучасних уявлень про будову та функції хромосом людини, принципи діагностики кількісних та структурних аномалій хромосом, застосуванню цитогенетичних та молекулярно-цитогенетичних досліджень у пренатальній та постнатальній діагностиці спадкових хвороб та у медико-генетичному консультуванні. Також розглядається роль цитогенетичних досліджень в онкології та репродуктивній медицині. Студенти отримують практичні навички приготування препаратів та аналізу хромосом людини.

Діагностика злоякісних захворювань гемопоетичної системи

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, Н. М. Білько, доктор медичних наук, професор

У дисципліні з урахуванням сучасних досягнень гематологічної науки представлено дані про етіологію, пато´енез, діагностику, диференційну діагностику та клінічний перебіг таких захворювань системи крові, як анемії, гемобластози, геморагічні хвороби. дисципліна передбачає засвоєння студентами методів обстеження гематологічних хворих, дослідження препаратів їхнього кісткового мозку та периферичної крові. викладаються основи діагностики нейтропеній, лейкопеній та васкулітів, різних видів анемій, тромбоцитопеній та тромбоцитопатій. Проводиться аналіз механізмів хронічних мієлоі лімфопроліферативних захворювань та методів їхньої діагностики.

Ембріологія

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. Р. Скібінська, кандидат біологічних наук, доцент

Ембріологія – загальнобіологічна наука, що вивчає закони утворення зародка і процеси його розвитку. У сучасних умовах новітніх технологій ця наука успішно розвивається. Під час вивчення дисципліни студенти мають засвоїти закони ембріогенезу для успішної боротьби з такими захворюваннями, як чоловіче та жіноче безпліддя, штучне запліднення і боротьба з генетичними хворобами. Наука ембріологія надзвичайно тісно пов'язана з молекулярною біологією, генетикою, біохімією та практичною медициною. Екстракорпоральне запліднення (штучне) і ембріологічні дослідження сучасної науки і медицини – це можливість покращити якість життя сьогодні і завтра.

Історико-філософські аспекти розвитку природничих наук

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Дисципліна є необхідною складовою вивчення історії біологічної науки та філософії біології. вона дає можливість оволодіти знаннями про основні віхи історії природознавства та освоїти тенденції його розвитку. Мета дисципліни – викласти загальні закономірності розвитку природничих наук, подати стислий їхній огляд; висвітлити роль і місце природничих наук у суспільстві на різних етапах цивілізації. Завданнями дисципліни є простежити зародження наукового мислення, еволюцію наукового світогляду, формування потреб суспільства в науковому прогресі, накопичення суперечностей між людиною і

природою та пропоновані різними цивілізаціями шляхи їх розв’язання; подати панораму сучасного природознавства та тенденцій його розвитку, біоетичну спрямованість; розглянути фундаментальні ідеї і теорії сучасного природознавства в їхніх історико-культурному і світоглядному контекстах.

Клінічна імунологія

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, В. В. Талько, доктор медичних наук, професор

Дисципліна висвітлює сучасні уявлення про функції імунної системи в нормі та при різноманітних захворюваннях, у тому числі при імунодефіцитних станах та інфекційних процесах. дисципліна ознайомлює із методами діагностики та оцінки імунного статусу, а також його корекції за допомогою імунотропних препаратів. У результаті вивчення дисципліни студенти ознайомлюються із основними методами лабораторної діагностики порушень функціонування імунної системи та засвоюють основні принципи практичного застосування надбань клінічної імунології.

Дослідження еякуляту в діагностиці чоловічого неплідддя

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. Д. Зукін, кандидат медичних наук, старший викладач

Дисципліна є необхідною складовою вивчення особливостей функціонування репродуктивної системи людини. вона дає можливість ознайомитися із причинами та особливостями порушень репродуктивної функції чоловіків, методами їх діагностики та лікування. Мета дисципліни – сформувати у студентів знання про сучасні можливості лабораторного дослідження репродуктивної функції чоловіків. Завдання дисципліни полягають у набутті студентами знань про анатомічні, генетичні та фізіологічні особливості чоловічої репродуктивної системи, засвоєнні студентами інформації щодо вроджених та набутих аномалій, які призводять до чоловічого неплідддя; опануванні студентами сучасних методів оцінки кількісних та якісних характеристик еякуляту.

Ендокринологія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. В. Камінський, доктор медичних наук, професор

Дисципліна є необхідною складовою формування базових знань студентів щодо особливостей будови та функціонування ендокринної системи і організму людини в цілому. Мета дисципліни – формування у студентів адекватних уявлень про гуморальну регуляцію життєдіяльності живого організму, його функціональних систем, органів, тканин, клітин та структурних елементів клітин. У результаті вивчення дисципліни студенти набувають уміння аналізувати механізми регуляції функцій ендокринних залоз, робити висновки про стан фізіологічних функцій організму, його систем та органів при зміні концентрації гормонів, аналізувати вікові особливості функцій організму, що пов’язані з діяльністю ендокринних залоз.

Лабораторна діагностика невідкладних станів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, С. Р. Гурандо, кандидат біологічних наук, старший викладач

Це розділ клінічної діагностики, який вивчає та оцінює фізіологічний та патологічний стан організму, клітинний і хімічний склад, біологічні властивості тканин та рідин, збудників захворювань. основною метою дисципліни є дати студентам уміння інтерпретувати отримані результати лабораторних досліджень на підставі цілісного уявлення про фізіологічні процеси в організмі людини, освоєння принципів ефективного використання сучасних лабораторних методів, уміння встановлювати алгоритми лабораторного аналізу для диференційної діагностики різних нозологічних форм за невідкладних станів. вміння призначити оптимальний комплекс діагностичних досліджень у порядку їхньої пріоритетності та дати коректну оцінку результатів аналізів на тлі клінічних проявів захворювання є завданням вивчення цієї дисципліни.

Методи діагностики вірусних інфекцій

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредити, В. П. Поліщук, доктор біологічних наук, професор

Дисципліна дає можливість ознайомитися із основними методами клінічної діагностики інфекційних процесів, спричинених вірусними агентами. Мета дисципліни – сформувати у студентів знання про закономірності діагностики, корекції та профілактики вірусних інфекцій. Завдання дисципліни полягають у набутті знань про морфологічні, генетичні та фізіологічні характеристики патогенних вірусів, особливості пато´енезу вірусних інфекцій; опануванні студентами сучасних методів вірусологічної діагностики, принципів раціональної терапії та специфічної профілактики вірусних інфекцій.

Методологія створення і тестування біологічно активних сполук

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Метою дисципліни є формування у студентів знань і навичок з ідентифікаціїі отримання біологічно активних сполук, знання можливих шляхів їхнього метаболізму, механізму дії на різних рівнях; інтерпретації способу дії на молекулярному рівні і знаходження залежності «структура – активність». Завданням дисципліни є вивчення етапів створення біологічно активних сполук, видів біологічної активності, методів тестування біологічної активності; основ комп'ютерного моделювання (докінг) комплексу «діюча речовина – рецептор»; виявлення, дизайн та отримання біологічно активних сполук, створення залежностей структура – активність; комбінаторна хімія.

Сучасні методи аналітичної хімії у лабораторній діагностиці

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент

Аналітична хімія в медицині є основою клінічних лабораторних тестів, що допомагають діагностувати захворювання та досягати успіхів у їх лікуванні. Метою і завданням навчальної дисципліни є поглиблення знань з теорії і практики кількісного аналізу. дисципліна вивчає класичні та сучасні методи кількісного аналізу, зокрема різноманітні способи розділення і концентрування речовин при їх визначенні (екстрагування, хроматографія, капілярний електрофорез), класичні хімічні методи аналізу (гравіметрія, титрометрія) та інструментальні методи аналізу (електрохімічні й оптичні).

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідна

2д семестр, 15 год/тижд., залік, 3 кредити, І. З. Руссу, кандидат біологічних наук, старший викладач

Науково-дослідна практика передбачає ознайомлення з правилами трудового розпорядку та правилами безпеки роботи у лабораторії, а також із основними напрямами роботи лабораторії.

Передбачено аналіз теоретичних даних щодо завдань, котрі вирішуються у лабораторії. Студент виконує програму практики та завдання керівників від кафедри і лабораторії, ознайомлюється із принципами роботи з приладами, що використовуються у лабораторії, та основними методами досліджень, які при цьому застосовуються.

101 ЕКОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Геоінформаційні системи

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Т. Л. Кучма, старший викладач, кандидат сільськогосподарських наук

Геоінформаційні системи (ГІС) є частиною новітніх інформаційних технологій, які можуть ефективно застосовуватися для вирішення фундаментальних та прикладних проблем дослідження довкілля. Ознайомлення з принципом роботи та можливостями використання ГІС важливе для розвитку системного просторового мислення та здобуття навиків, які можуть бути використані у професійній діяльності у галузі управління природними ресурсами, картографії, енергозбереження, просторового моделювання, обробки геоданих та ін. Дисципліна має прикладний професійно-орієнтований характер. Мета курсу полягає в поглибленні та систематизації знань з геоінформатики, ознайомленні студентів з можливостями застосування геоінформаційних технологій у дослідженнях навколишнього середовища, здобутті студентами досвіду та практичних навиків роботи з програмними продуктами ГІС. Завдання курсу: висвітлення основ просторового аналізу та моделювання; огляд сучасних методів одержання актуальної інформації про стан довкілля з використанням аерокосмічних знімків; набуття знань про загальні принципи організації та функціонування ГІС; огляд основних технологічних етапів обробки даних засобами ГІС; огляд сучасних методів представлення і аналізу даних в ГІС; отримання досвіду роботи з найпопулярнішими програмними пакетами ГІС (зокрема ArcGIS та QGIS).

Екологічне управління

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Навчальний курс спрямований на засвоєння студентами базових понять і положень екологічного управління та розвиток у студентів навичок підготовки, управління та оцінки виробничої та інших видів діяльності як управлінської методології вирішення екологічних проблем та реалізації екологічних ініціатив. Курс передбачає розгляд підходів, ідентифікації екологічних аспектів та управління різноманітними системами й об'єктами з урахуванням довкільних вимог і пріоритетів. На групових заняттях такі методики і підходи будуть використовуватися для моделювання схем екологічного оцінювання, екологічного планування та екологічного регулювання людської діяльності.

Теорія і практика сталого розвитку

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент, Є. В. Хлобистов, доктор економічних наук, професор

Дисципліна вводить студентів у парадигму сталого розвитку як ключову розвиткову ініціативу сучасності й ознайомлює з головними принципами та завданнями сталого розвитку. Розглядаються економічні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку, його індикатори та кращі практики. Аналізуються основні міжнародні та національні правові акти, що регламентують інтегрування принципів сталого розвитку в стратегічне планування та практичну діяльність на рівні громади і суспільства. Обговорюються особливості перспективи переходу до сталого розвитку України та інших країн із перехідною економікою. Курс містить лекційні, семінарські заняття та практичні завдання для самостійної роботи студентів.

Зелений бізнес (Green business), англомовний

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Мацукі Йошіо, доктор наук, доцент

Дисципліна концептуалізує зелений бізнес як сферу підприємницької діяльності, яка спрямована на отримання прибутку й супроводжується обов'язковим екологічним ефектом. До таких сфер підприємницької діяльності належать: збалансоване та раціональне використання природних ресурів (зокрема у сфері органічного виробництва, біоенергетики та ін.), удосконалення екологічного управління виробничою діяльністю (зниження ресурсних та енергетичних затрат), вирішення екологічних проблем з економічним ефектом (поводження з відходами, водоочищення та ін.), а також інтегрування екологічних пріоритетів у діяльність великих промислово-фінансових корпорацій.

Аналіз кейсів під час вивчення дисципліни не лише допоможе зрозуміти сутність зеленого бізнесу, а й сприятиме формуванню стратегій реалізаціх власних ідей і задумів студентів у сфері зеленого бізнесу.

Системний аналіз стану довкілля

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, К. І. Деревська, доктор геологічних наук, професор

Системний аналіз – це сукупність методів і засобів дослідження складних багаторівневих систем, об'єктів, процесів, які використовуються при підготовці і прийнятті рішень зі складних проблем політичного, економічного, військового, соціального, екологічного характеру. Системний аналіз базується на загальній теорії систем і системному підході й широко використовує елементи математичної статистики, теорію ймовірностей та інші розділи вищої математики, а також сучасні інформаційні технології. Ключовим етапом системного аналізу є створення моделі системи або ситуації, що досліджуються, яка дає змогу вивчити її поведінку для різних умов. Інструментарій системного аналізу щодо захисту довкілля в більшості випадків використовується для оцінки впливу на навколишнє середовище. Використання методології системного аналізу для дослідження еколого-економічних систем є одним з напрямів прикладного системного аналізу, що інтенсивно розвивається.

Методика наукових досліджень в екології

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, І. Г. Ємельянов, доктор біологічних наук, професор

Курс спрямований на формування у студентів уявлення про методологію та методичні підходи при проведенні наукових досліджень. Реалізація мети курсу матиме дві форми. Перша форма – традиційно лекційна. Студенти ознайомляться з принципами організації наукової роботи та з особливостями розвитку природничих наук. Друга форма роботи є семінарською. На основі основних принципів, сформульованих у лекційні години, буде проведена робота над магістерськими тезами, контроль цієї роботи, розробка структури роботи, вивчення нормативів оформлення, розширення досвіду презентацій і участі в наукових

дискусіях. Важливою особливістю курсу є наголос на проведенні експериментальної роботи та опрацюванні даних експериментальних досліджень, їхня статистична обробка та осмислення. Основну частину семінарських занять буде присвячено доповідям студентів на теми майбутніх магістерських тез, це можуть бути певні розділи тез, літературний (бібліографічний) огляд, доповідь про методи і методологію роботи, попередні результати роботи тощо. На кожну доповідь передбачається опонент (студент). Виступи неофіційних опонентів (студентів) враховуються.

Екосистемологія

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, І. Г. Вишенська, кандидат біологічних наук, доцент

Дисципліна презентує основи системного підходу до екології як фундаментальної науки про загальну будову і функціонування біосфери Землі та має на меті ознайомити студентів з сучасними поглядами на екосистемну концепцію в екології. Розглядається структурно-функціональна організація та систематика екосистем, надається характеристика основних типів екосистем, обговорюється їхня фундаментальна роль у забезпеченні продуктами і послугами та підтриманні гомеостазу планети. Аналізується економічна цінність екосистем та їхня роль у розвитку й забезпеченні існування людських спільнот. Окрема тема присвячена оцінці екосистемних сервісів та підходам до збереження потенціалу екосистеми. Значна частина курсу представлена практичними заняттями.

Біорізноманіття

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, Л. В. Шевцова, доктор біологічних наук, професор

Дисципліна навчає студентів із позицій системного підходу аналізувати видовий, популяційний, ценотичний та екосистемний рівні прояву різноманіття, динаміку біорізноманіття протягом історичного розвитку біосфери, здатність біоти до повнішого використання ресурсів довкілля у найширшому діапазоні умов існування, ознайомлює студентів із вітчизняною та міжнародною правовою базою охорони біорізноманіття.

Екологічна економіка

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. П. Маслюківська, кандидат економічних наук, доцент

Дисципліна сфокусована на формуванні розмуння економічних механізмів взаємодії з природним довкіллям, перш за все – у сфері природокористування. Курс розглядає економічні інструменти використання та захисту навколишнього середовища, природу економічної діяльності, в основі якої лежить використання природних ресурсів, та проблеми, що випливають з ігнорування довкільних аспектів економіки. В процесі курсу розглядаються також інші аспекти: поведінка споживача та індивідуальні потреби, які задовольняються виробництвом товарів і послуг; попит і пропозиція на ринку, ринкові ціни та розподіл благ, умови оптимального розподілу ресурсів; ідеальна конкуренція в теорії та на практиці, монополія і публічна політика; розподіл ринків та доходів, провали ринку та екологічні проблеми, спричинені економічними пріоритетами, а також інструменти державного регулювання цих процесів.

Екологічна політика

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Б. М. Васильківський, старший викладач

Огляд сучасних екологічних проблем: глобальні, національні та підходи до їхнього вирішення. Історичний огляд концепцій охорони навколишнього середовища; порядок денний-21 і стійкий розвиток. Організація управління екологічною політикою, організаційні засади проведення державної екологічної політики в Україні та за кордоном. Методи політичного аналізу й екологічної політики: загальні основи урядової інтервенції, аналіз при прийнятті рішень, аналіз «шкода – користь», регулюючі та ринкові механізми, оцінка й управління екологічним ризиком.

Екологічна епідеміологія

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, А. Є. Присяжнюк, доктор медичних наук, професор

Терміни й поняття, методи аналізу стану здоров'я популяції. Епідемії та фактори, що їх спричинюють. Екологічні чинники, що впливають на демографічну ситуацію, та механізми їхньої дії. Вплив екологічних чинників на епідеміологію основних нозологічних форм. Епідеміологія рідкісних подій.

Екологічна інженерія

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Метою курсу є допомогти майбутнім магістрам засвоїти інженерний підхід до екологічних проблем життєдіяльності людини. Висвітлюються сучасні концепції на довкілля як об'єкт застосування інженерних рішень, що керуються передусім нагальними завданнями і перспективними проблемами, які висуває екологічна наука. Студенти мають можливість опанувати основи кількісного підходу для інтегрованої оцінки якості довкілля, як результат дії природних процесів і антропогенної діяльності. Основні тематичні питання і завдання цього курсу висвітлюються з урахуванням проблем енергозбереження. Саме об'єктивність такої оцінки дає можливість прийняти правильні інженерні рішення або скорегувати завдання в рамках будь-яких технічних проектів.

Екологічна токсикологія

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредитів, Н. О. Риженко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Основні терміни й поняття токсикології. Класифікація шкідливих речовин природного і синтетичного походження, основні механізми їхнього шкідливого впливу на організми тварин і людей. Методи вимірювання токсичності. Токсикологія найважливіших токсичних речовин і шкідливих продуктів діяльності людини. Основи нормування шкідливих речовин у навколишньому середовищі.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Філософські основи екологічної етики і біобезпеки

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Ю. К. Дупленко, доктор медичних наук, професор

Метою курсу є виклад філософських засад взаємовідносин у системі «людина–довкілля». Формування і сучасний стан екологічної етики – одна з основних філософських проблем екології. Розглядається історія формування моральних концепцій ставлення людини до довкілля і вплив на цей процес етнокультурних особливостей, зокрема – української людності. Доводиться значення впливів довкілля на розвиток культури й здоров'я населення і значення рекреаційної корекції популяційного здоров'я. Наголошується на морально-етичному і екологічному релятивізмі. Розглядаються філософські аспекти екологічної кризи, пошуки шляхів запобігання екологічній катастрофі, екологічні рухи. Акцентується на сучасних тенденціях екологічного мислення і дій суспільства, розвитку екологічної культури та екологічного виховання. Підкреслюється єдність етнокультурного та загальнолюдського в екологічній освіті й просвіті. Екологічні засади формування сучасного світогляду розглядаються як база екологічної політики суспільства. У зв'язку з сучасними умовами біотерористичних загроз та накопичення біологічної зброї й потенційно небезпечних результатів біотехнологічних досліджень надаються знання про біобезпеку та біозахист, біоетичні підходи до подвійного використання матеріалів і технологій, які потенційно придатні до використання не за призначенням та створення загрози для здоров'я населення або тварин, рослин чи навколишнього середовища взагалі.

Екологічна мікробіологія

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів

Курс спрямований на вивчення основних таксономічних груп мікроорганізмів (архебактерії, бактерії, ціанобактерії, водорості, мікроскопічні гриби), їхніх морфологічних, фізіологічних та біохімічних характеристик, а також особливостей їхньої взаємодії з природним довкіллям. Окремо розглядається фундаментальна роль мікроорганізмів у колообігу елементів у природі, перенесенні речовин та трансформації енергії.

Екологічна статистика

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Л. І. Середа, старший викладач

Курс спрямований на опанування методології статистичного аналізу та обробки даних з метою їх використання для ефективного прийняття рішень. Основу курсу складає вивчення статистичних та аналітичних методів обробки даних.

Здоров'я і довкілля

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів

Навчальний курс складається з двох частин – загальної, яка характеризує особливості розвитку концептуальних засад вирішення проблеми захворюваності населення та стану довкілля як однієї із детермінант здоров'я з погляду ВООЗ та інших міжнародних інституцій, та спеціальної, яка охоплює

нормативно-правові механізми формування та впровадження національної державної політики у цій сфері. Мета курсу – ознайомлення студентів із системою формування та впровадження державної політики України у сфері охорони навколишнього середовища та здоров'я населення. Завдання курсу – набуття студентами знань та практичних навичок, необхідних для прийняття обґрунтованих рішень щодо формування місцевої, регіональної та державної політики в галузі довкілля і здоров'я.

Біогеографія

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. І. Мельник, доктор біологічних наук, професор

Розглядаються основні положення екологічної географії, поняття про ареал, вчення про центри походження рослин і тварин. Розділ регіональної географії рослин і тварин охоплює вивчення флористичного та фауністичного районування Землі.

Геоботаніка з основами ландшафтної екології

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Я. П. Дідух, доктор біологічних наук, професор

Курс інтегрує знання з ботаніки, географії та екології і є вченням про рослинність планети, зокрема про сукупності рослинних угруповань – фітоценозів, їх склад, структуру, динаміку в просторі та часі на всій території та акваторії Землі. Геоботанічні дослідження органічно доповнюються дослідженнями в галузі ландшафтної екології, яка виникла на стику екології та географії й вивчає структуру, просторову різноманітність, динаміку формування ландшафтів та їхню роль у розподілі потоків енергії та формуванні біомаси. Геоботаніка має більш фундаментальне значення, тоді як ландшафтна екологія сфокусована на вирішенні прикладних проблем, пов'язаних з біопродуктивністю та впливом живих систем на формування рельєфу.

Екологічний моніторинг

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, С. Д. Ісаєв, доктор хімічних наук, професор

Екологічний моніторинг як комплексна науково-інформаційна система визначених, регламентованих, періодичних, довгострокових спостережень, оцінки і прогнозу змін стану природного довкілля має на меті виявлення негативних тенденцій та вироблення рекомендацій щодо їх запобігання та усунення або ослаблення. Визначаються предмет, об'єкт, завдання, програми моніторингу екологічних систем, їхніх елементів, біосфери в цілому, джерел та характеру впливу на них природних та антропогенних факторів. Розглядаються питання метрологічного забезпечення екологічного моніторингу. Висвітлюються організаційні, методичні й операційні методи моніторингу. Розглядаються приклади успішного проведення моніторингу в Україні та проблеми його удосконалення.

Міжнародне екологічне право

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Б. М. Васильківський, старший викладач

Принципи міжнародного екологічного права. Структура та розподіл функцій міжнародних екологічних організацій і фондів. Основні джерела міжнародного екологічного права. Поняття міжнародної еколого-правової відповідальності. Основні етапи розробки, прийняття і введення в дію міжнародних договорів. Правова роль декларацій, міжнародних програм, стратегій і планів дій, що мають екологічне спрямування. Особливості й історія становлення європейського екологічного законодавства. У рамках курсу студенти навчаться аналізувати основні міжнародні екологічні договори (конвенції та протоколи до них), давати юридичну оцінку позицій сторін у міжнародних екологічних конфліктах, вирішувати case studies у галузі міжнародного екологічного права. Кульмінацією курсу є проведення ділової гри – переговорів щодо прийняття протоколу про зміну клімату, де студенти представлятимуть різні сторони конфлікту і продемонструють набуті навички ведення переговорів.

Екологічне планування та екологічні проекти

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, В. І. Карамушка, кандидат біологічних наук, доцент

Екологічне планування є основою екологічного управління. Курс спрямований на формування знань і навичок застосування технологій екологічного планування (аналіз проблем, визначення пріоритетів, мети і цілей). Практична складова курсу полягає в індивідуальному розробленні екологічних планів дій та планів екологічного управління визначеними об'єктами управління (підприємствами та установами, територіями та населеними пунктами, заповідними об'єктами та ін.).

Управління природними ресурсами

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, Є В. Хлобистов, доктор економічних наук, професор

Дисципліна фокусує пізнавальний і практичний інтерес на визначенні та класифікації природних ресурсів, а також на механізмах їх інвентаризації, оцінювання, використання, відтворення, охорони, збереження та моніторингу. Розглядаються законодавчий, економічний, організаційний та інші механізми регулювання використання природних ресурсів. Аналізуються сучасні підходи до національної практики управління природними ресурсами та обговорюються позитивні й негативні аспекти такої практики.

Екологічне оцінювання

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. І. Волоско-Демків, старший викладач

Інтегральний курс представляє принципи та методологію екологічного оцінювання і детально розглядає теорію, нормативно-правові засади, методики і практику застосування таких інструментів екологічного оцінювання, як оцінка впливу на навколишнє середовище, екологічна експертиза, екологічний аудит та стратегічна екологічна оцінка планів, об'єктів і процесів.

Екологічне партнерство

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, О. П. Маслюківська, кандидат економічних наук, доцент

Курс розглядає принципи і форми партнерських відносин між неурядовими екологічними організаціями та державними структурами при вирішенні екологічних проблем, плануванні та впровадженні розвиткових ініціатив.

Практика профільна, 3 кредити

Практика педагогічна, 3 кредити

Атестація: магістерська робота, 20 кредитів

102 ХІМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ХІМІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Основи адсорбції

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів; 2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредита, О. М. Бакалінська, кандидат хімічних наук, доцент

Мета курсу – здійснити теоретичну підготовку студентів та надати їм елементарних практичних навичок щодо адсорбційних явищ та процесів, розкрити сучасні закономірності, уявлення і моделі та окреслити сучасну проблематику у цій галузі знань, навчити студентів аналізувати та характеризувати адсорбційні явища.

Сорбенти і сорбційні процеси

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредити, О. М. Бакалінська, кандидат хімічних наук, доцент

Мета курсу – здійснення теоретичної підготовки та надання елементарних практичних навичок щодо адсорбентів та адсорбційних процесів, розкриття сучасних закономірностей, уявлень, галузей застосування сорбентів, навчити студентів аналізувати та характеризувати сорбенти та сорбційні процеси.

Синтетичні мембрани

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредити, Т.В. Мурланова, кандидат наук, старший викладач

Розглядаються основні поняття науки про синтетичні мембрани, матеріали для формування полімерних і неорганічних мембран, методи формування полімерних, у тому числі йоногенних та неорганічних

мембран, методи одержання динамічних, рідких, композиційних і трекових мембран. Значна увага звертається на різні методи дослідження пористої структури і методи калібрування мембран, вивчення їх проникності і селективності.

Методи синтезу і модифікування мембранних матеріалів

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредити, Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Курс розглядає основні напрями та методи модифікування мембраноутворюючих полімерних і неорганічних матеріалів для їх функціоналізації; методи ініціювання прищепленої полімеризації акрилових та піридінієвих мономерів для створення на поверхні мембран гідрофільних та заряджених полімерних шарів з метою отримання мембран з антибактеріальною активністю та іммобілізації ферментів і біологічно активних речовин.

Теоретичні основи мембранних процесів

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредити, В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

У курсі викладено узагальнену теорію масоперенесення крізь пористі й непористі, рідкі та йонообмінні мембрани. Детально викладено закономірності зворотноосмотичного, ультрафільтраційного, мікрофільтраційного, первапораційного, діалізного, мембранно-дистиляційного, електродіалізного процесів. Значну увагу приділено вивченню явищ поляризації в примембранних шарах при проведенні різних мембранних процесів.

Основи технології водоочищення та водопідготовки

2д семестр, 8 год/тижд., залік, 5 кредити, В. В. Коновалова, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник

Курс розглядає актуальні питання раціонального використання водних ресурсів у промисловості та комунальному господарстві, а саме: розробку та обґрунтування принципових технологічних схем водопідготовки та водоочищення природних та стічних вод; теоретичні основи фізико-хімічних процесів очищення води (коагуляція, флокуляція, фільтрування, змішування, відстоювання, знезараження, дегазація, хімічні та біологічні методи водоочищення); конструкції очисних споруд та апаратів станцій водопідготовки та водоочищення.

Методологія наукових досліджень в хімії

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредита, Н. Г. Антонюк, кандидат хімічних наук, доцент

Види наукових досліджень. Прилади для вимірювання основних величин. Класична методика експериментальних досліджень. Статистична обробка експериментальних даних. Планування та обробка результатів.

Композиційні матеріали

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, О. О. Бровко, доктор хімічних наук, професор

Матеріал лекцій курсу складається з відомостей про основні багатокомпонентні полімерні системи, характеристики типових речовин, що використовуються для надання полімерному матеріалу певних та специфічних властивостей; а також сучасних уявлень про принципи сумісності полімерів з компонентами-домішками, фізичні основи збільшення міцності матеріалів, механізми армування різних полімерів, принципи стабілізації властивостей полімерів у часі.

Мембранні процеси і апарати

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредити, А. Ф. Бурбан, доктор технічних наук, професор

В курсі розглядаються теоретичні основи та загальні принципи мембранного розділення рідких сумішей та розчинів неорганічних та органічних сполук, газоподібних сумішей на полімерних і керамічних мембранах, вивчається конструкція, принципи побудови та функціонування основних типів мембранного обладнання провідних світових виробників. Велику увагу приділено взаємозв'язку розділювальних і функціональних властивостей мембран.

Технології сорбційного розділення

4 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,5 кредити, О. М. Бакалінська, кандидат хімічних наук, доцент

Курс розглядає молекулярну адсорбційну хроматографію рідких речовин. Також- йонообмінна хроматографія. Осадова хроматографія. Адсорбційна газова хроматографія. Хроматермографія. Газо-рідинна хроматографія. Розподільча хроматографія на папері.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Фізичні методи дослідження мембран

2 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредити, О. О. Бровко, доктор хімічних наук, професор

Загальна характеристика фізичних методів дослідження мембран. Методи електронної мікроскопії. Метод атомно-силової мікроскопії. Метод адсорбції-десорбції парів. Метод точки бульбашки та ртутної порометрії. Методи термопорометрії та пермопорометрії. Термічні методи дослідження мембран. Метод ІЧ-спектроскопії. Метод ЯМР спектроскопії. Методи визначення електрокінетичного потенціалу поверхні. Сучасні фізико-хімічні методи аналізу поверхні. Методи калібрування полімерних мембран.

Методи виділення, концентрування і аналізу хімічних речовин

2д семестр, 8 год/тижд., залік, 5 кредити, Г. Г. Жалніна, кандидат хімічних наук, доцент

Вивчення традиційних та сучасних методів виділення та концентрування; ознайомлення з можливостями використання для цього хімічних, фізико-хімічних методів та різноманітних хроматографічних методів; оволодіння практичними навичками у проведенні цих операцій; ознайомлення з основами стандартизації, метрології та контролю якості хімічної продукції; формування знань для кваліфікованої участі у реалізації вимог нормативних документів стандартизації хімічних продуктів.

Нанокомпозитні полімери та мембрани

4 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредити, П. В. Вакулюк, кандидат технічних наук, доцент

Нанокомпозитні полімери і мембрани. Нанокластери. Наноструктури. Методи отримання наноматеріалів. Загальні відомості про золь-гель технології. Методи отримання наноматеріалів. Золь-гель технології. Наночастинки. Методи дослідження речовин в нанокристалічному стані. Застосування функціональних матеріалів.

Полімери медичного призначення

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредити; І. С. Колесник, кандидат хімічних наук, старший викладач

Вивчення вимог до полімерів в медицині. Біоінертні та біосумісні полімери. Використання полімерів у різних областях медицини. Застосування полімерних лікарських плівок. Медичні нитки. Полімери-кровозамінники. Мікрокапсулювання. Полімерні лікарські речовини. Полімери для створення нових лікарських форм. Полімерні наностуктури у терапії та діагностиці. Полімерні міцели, наночастинки, візикули.

104 ФІЗИКА ТА АСТРОНОМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ФІЗИКА (Теоретична фізика)

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Квантова теорія багаточастинкових систем
1 семестр, 4 год/тижд., іспит, 5 кредитів, *С. П. Репецький, доктор фізико-математичних наук, професор*
Нормативна дисципліна, в якій передбачено вивчення фізичних основ, понятійного та математичного апарату квантової теорії систем, які складаються з багатьох частинок. Основну увагу приділено особливостям поведінки систем однакових частинок та зумовленим ними квантовим явищам. Розглядаються принцип нерозпізнавальності частинок і його наслідки; теорія багатоелектронних атомів, самоузгоджене поле; багатоатомні молекули та їхня симетрія, електронні стани молекул; слабко взаємодіючий бозе-газ, явище надплинності; теорія фермі-газу і фермі-рідини; електрони в твердому тілі та їхня взаємодія з коливаннями гратки; явище надпровідності.

Теорія твердого тіла

2 семестр, 4 год/тижд., іспит, 5 кредитів, *С. П. Репецький***,** *доктор фізико-математичних наук, професор*
Дисципліна розглядає електронні, фононні й оптичні властивості твердих тіл – металів та провідників. Першу частину присвячено теорії елементарних збуджень у твердих тілах: квазіелектронів, плазмонів, фононів, магнонів і екситонів. Друга частина вивчає взаємодію елементарних збурень: електрон-фононне, електрон-електронне та фонон-фононне.

Квантова теорія поля
3 семестр, 4 семестр, 4 год/тижд., 4 год/тижд., залік, іспит, 10 кредитів, *С.П. Кручинін, доктор фізико-математичних наук, професор*
Квантова механіка на основі функціонального інтегралу. Квантування сингулярних гамільтонових систем. Гамільтонові системи з в'язями (вільна релятивістська частинка, вільна релятивістська струна). Фізичні ефекти в другому порядку збурень у квантовій електродинаміці. Розбіжності фейманівських діаграм. Перенормування заряду і маси електрона вакууму. Аномальний магнітний момент електрона. Лембівській зсув енергетичних рівнів воднеподібних атомів.

Методологія наукових досліджень
2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, *Л.Ю. Хоменкова, кандидат фізико-математичних наук, доцент*
Поняття про наукове дослідження, організація наукових досліджень в Україні, методологія наукового пізнання, визначення теми та етапів проведення наукового дослідження, зберігання наукової інформації, її пошук та обробка, розробка методики теоретичного та експериментального дослідження, проведення експериментальних досліджень та обробка результатів експерименту, оформлення результатів наукового дослідження, впровадження результатів наукового дослідження та визначення економічного ефекту, організація роботи наукового колективу.

Науково-дослідний семінар (МП)
2д семестр, 4 год/тижд., 1 захист тези, 3 кредити, *Л.Ю. Хоменкова, кандидат фізико-математичних наук, доцент*
Курс спрямований на опанування студентами навичок науково-дослідної роботи та розвиток наукового мислення. В курсі визначатиметься методика підготовки магістерських дисертаційних робіт, механізм підготовки анотацій, наукових статей, а також написання відзивів та рецензій на них. Наукові доповіді студентів за темами їхніх магістерських робіт, а також оглядові доповіді за поточною науковою літературою.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Філософські проблеми фізики
1 (3) семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, *В.І. Кузнєцов, доктор філософських наук, професор*
Професійно-орієнтована дисципліна, вивчає магнітні властивості конденсованої матерії, зокрема твердотільних матеріалів, квантових рідин і газів. Основна частина курсу охоплює квантову теорію магнетизму кристалічних твердих тіл (феро- та антиферомагнітне впорядкування, доменна структура і процеси намагнічування, поведінка магнітних матеріалів у змінних електромагнітних полях тощо). Викладається також теорія магнітних структур у надплинному гелії Не та квантовій рідині Лафліна

(квантовий ефект Холла). Курс тісно пов’язаний з такими дисциплінами: квантова теорія, фізика твердого тіла, статистична фізика, квантова теорія багаточастинкових систем, основи квантової теорії поля.

Ядерна фізика у медицині
1 (3) семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, *О. М. Поворозник, доктор фізико-математичних наук, доцент*
Професійно-орієнтовану дисципліну присвячено вивченню фізичних властивостей біологічних макромолекул на різних рівнях їх структурної організації. Головним завданням є показати зв'язок структурних і динамічних властивостей нуклеїнових кислот і білків з механізмами їх біологічного функціонування. Окремими розділами виділено питання, що стосуються фізико-хімічних властивостей ДНК та білків, статистичної механіки макромолекул, методів моделювання структури та динаміки молекул. Окремо будуть розглянуті принципи кодування, збереження і трансляції генетичної інформації. Для засвоєння матеріалу студентам будуть запропоновані практичні завдання, що полягають у розв’язанні задач і проведенні аналізу властивостей біологічних макромолекул із застосуванням сучасних програм візуалізації та аналізу структури молекул

Спектроскопія твердого тіла
2 (4) семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, *Г.Ю.Рудько, доктор фізико-математичних наук, професор*
Професійно-орієнтована дисципліна , яка має на меті вивчення фундаментальних закономірностей виникнення та еволюції впорядкованих структур в живій та неживій природі, знайомство з явищами структурної та еволюційної самоорганізації, з математичними методами, що використовуються для теоретичного опису цих явищ, основою яких є самоорганізація, а також вироблення навичок розв‘язання відповідних задач.

Нерівноважна статистична термодинаміка
1 (3) семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, *С. П. Репецький, доктор фізико-математичних наук, професор*
Професійно-орієнтована дисципліна, ознайомлює з нерівноважними процесами в системах та сучасними теоретичними методами їх дослідження. Розглядаються основні принципи статистичної фізики. Реакція системи на зовнішнє збурення. Двохчасові функції Гріна. Кінетика фазових переходів. Застосування сучасних теоретичних методів дослідження фазових переходів в системах для інтерпретації експериментальних результатів та передбачення нових явищ

Теорія надпровідності
2 (4) семестр, 4 год/тижд., залік, 5 кредитів, *С.П. Кручинін, доктор фізико-математичних наук, професор*
Професійно-орієнтована дисципліна , яка має на меті вивчення явища фазового переходу в деяких металах при низьких температурах завдяки перебудові електронного спектру при взаємодії електронів з коливаннями кристалічної гратки, яка при низьких температурах спричиняє притяжиння між електронами. Цей перехід характерний незвичайними явищами зникнення електричного опору та зникнення магнітного поля в середині надпровідника, які знайшли широке застосування в електроніці.

ПРАКТИКА
Практика профільна
2д семестр, 5 год/тижд., залік, 3 кредити, *Р.М. Мельник, кандидат фізико-математичних наук, доцент*
Завдання практики – сформувати інформаційний масив, необхідний для економічного аналізу стану об’єктів дослідження, виявлення тенденцій і закономірностей їхнього функціонування, а також побудови економіко-математичних моделей.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота – 27.0 кредитів.

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК І СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

052 ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Політична антропологія

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Т. С. Голіченко, кандидат філософських наук, доцент

Вивчення змісту та методології основних напрямів сучасної політичної антропології.

Соціальний конструктивізм

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, І. А. Гомза, кандидат політичних наук, старший викладач

Типи партійних систем у країнах ЄС, роль окремих політичних партій у політичному процесі, співпраця партій на міжнародному рівні, представництво політичних партій у Європарламенті, структура та функції Європарламенту.

Політична історія європейської інтеграції

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. М. Гнатюк, кандидат політичних наук, доцент

Курс передбачає ознайомлення із засадами здійснення європейської політичної та економічної інтеграції, розкриває рушійні сили, концептуальні основи та дає розуміння ЄС як унікального інтеграційного утворення та суб'єкта світової політики. Структурно курс побудований із трьох блоків. Перший блок питань зосереджений на аналізі рушійних сил інтеграційного процесу з часу виникнення перших спільних інституцій до розгляду перспектив інтеграції в контексті ратифікації Лісабонської угоди. Такий підхід дає змогу оцінити основні інтеграційні моделі та сформувати основу для аналізу ЄС як особливого політичного актора. другий блок зосереджений на основних теоретичних підходах міжнародних відносин та порівняльної політології у поясненні природи інтеграційного процесу, та особливостей ЄС як міжнародного актора. На основі отриманих знань першого і другого блоків курсу студенти зможуть критично оцінювати онтологічні, гносеологічні та методологічні переваги та недоліки цих теорій європейської інтеграції. Третій блок присвячений розгляду спроб концептуалізації ЄС як політичної системи і міжнародного суб'єкта. Міждисциплінарні зв'язки.

Теорії міжнародних відносин

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, А. Хертель, кандидат наук, доцент

Теорія міжнародних відносин у системі суспільних наук: об'єкт та предмет дослідження, структура, завдання та функції теорії міжнародних відносин. Міжнародні відносини та їх види. Етапи розвитку теорії міжнародних відносин. Сучасні теорії міжнародних відносин. Поняття та структура міжнародних систем. Типи міжнародних систем. Трансформація міжнародних систем. Суб'єкти міжнародних відносин. цілі та засоби учасників міжнародних відносин. Конфлікти у міжнародних відносинах. Характеристика міжнародних конфліктів та пошук шляхів їх врегулювання. Співробітництво у міжнародних відносинах: зміст та форми. Типи міжнародної співпраці та міжнародної інтеграції. Міжнародний порядок та формування сучасного глобального світового порядку. Глобалізація. Глобальні проблеми сучасності та шляхи їх вирішення.

Політична системи Європейського Союзу

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Хертель, кандидат наук, доцент

The goal of this course is to get aquatinted with the main approaches to EU public policy analysis and to offer students a framework to conduct their own research on the EU public policy. To realize the indicated goal, the

course introduces major debates about Europe, the EU and Europeans; considers some of the questions connecting with the EU`s enlargement, integration and policy-making, analyzing
4 main theories (neo-functionalism, intergovernmentalism, rational choice theories (institutionalism) and constructivism), which are essential tools for analyzing a policy field. In the frame of the course the EU policy-making is approached from a policy cycle perspective (with its stages of agenda-setting, policy formulation, decision-making, implementation and evaluation). Particular attention is paid to governance (multilevel governance, new modes of governance, policy networks), Europeanization (downloading and uploading) and issues of legitimacy (democratic deficit). A number of policy domains are selected as case-studies. EU public policy provides conceptual and research tools for the critical analysis of public policy and a broad political and historical approach to European and International Studies. It centers on the policy process in the European Union. This course enables students to understand and critically analyze the way in which policies are made in the European Union and the implications thereof. Both formal and informal dimensions are covered. Emphasis is put on the unique character of policy-making in the EU, the diversity of the EU policies and issues of power and influence. The course does not go over all policy areas but reaches the framework and the tools required to analyze a policy area in depth.

Національна безпека України: європейський контекст

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, А. С. Гриценко, кандидат технічних наук, доцент

Зовнішні фактори в системі забезпечення національної безпеки України, національна безпека України на етапі впровадження радикальних реформ, воєнна безпека і воєнна організація України, національна безпека України в умовах воєнної агресії, загрози національній безпеці України, роль середнього класу і громадянського суспільства у зміцненні національної безпеки України, актуальні загрози національній безпеці України, способи їх запобігання та локалізації, система забезпечення національної безпеки України, рНБо як ключова структура в системі забезпечення національної безпеки України, система оцінки та планування розвитку сил і засобів забезпечення національної безпеки України.

Сучасні методи досліджень у політології

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5 кредитів, М. В. Яковлєв, кандидат політичних наук, доцент

Курс охоплює основні кількісні методи досліджень з особливим наголосом на базових техніках статистичного аналізу даних, які студенти опановують шляхом розв'язання статистичних задач як вручну (для основних статистичних тестів), так і за допомогою SPSS. Студенти набувають не лише практичних навичок з обробки кількісних даних, а й на практиці опановують процес створення масиву даних від найперших етапів формулювання дослідницьких гіпотез, складання опитувальника, проведення анкетування, введення даних у масив і, нарешті, аналізу даних масиву.

Сучасні теорії влади і політики

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. А. Амельченко, кандидат філософських наук, доцент

Метою викладання курсу є оволодіння майбутніми політологами сучасними концепціями політики та влади для розуміння та вирішення соціально-політичних проблем нашого суспільства. Зміст та форми проведення теоретичних та практичних занять спрямовані на засвоєння теоретичних принципів як методології аналізу еволюції типів влади та політики від традиційного до модерного та постмодерного суспільства.

НДС «Теорія прийняття політичних рішень»

2 семестр, 2 год/тижд., теза, 3 кредити, О. П. Дем'янчук, доктор політичних наук, доцент

Охоплює широке коло питань, серед яких найважливішими є: способи і механізми вироблення управлінських рішень різного рівня в політичних системах з різними моделями розподілу політичної влади; врахування економічних, соціальних, юридичних і політичних чинників при підготовці проектів рішень; етапи формування та політологічні особливості процесу вироблення і впровадження політичних рішень; характер політичних та управлінських процесів за різних політичних режимів; роль громадських організацій і суспільних об'єднань у виробленні й ухваленні політичних рішень.

Політичні партії та партійні системи країн ЄС

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, М. В. Чабанна, кандидат політичних наук, доцент

Типи партійних систем у країнах ЄС, роль окремих політичних партій у політичному процесі, співпраця партій на міжнародному рівні, представництво політичних партій у Європарламенті, структура та функції Європарламенту.

Публічні політики ЄС

2д семестр, 4 год/тижд., екзамен, 3 кредити, О. П. Дем'янчук, доктор політичних наук, доцент

Розробка публічних політик у Європейському Союзі та в національних політичних системах держав – членів ЄС; основні підходи і методи аналізу публічних політик у ЄС; загальна інституційна характеристика процесів вироблення і зміст конкретних публічних політик за окремими напрямами діяльності ЄС.

Європейські цінності та європейська ідентичність

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. С. Голіченко, кандидат філософських наук, доцент

Мета викладання курсу – навчити майбутнього політолога цілісно й глибоко розуміти роль культурної ідентичності в політичному житті європейської спільноти. Курс дає можливість поглибити фахові знання щодо особливостей становлення і співіснування різних вимірів європейської ідентичності, шляхів реалізації культурної та регіональної ідентичності в політичному житті.

Основи наукового дослідження

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. О. Кисельов, кандидат філософських наук, доцент

Курс є необхідною складовою вивчення політології. Передбачає ознайомлення студентів з основними поняттями сучасної політології, як-от «влада», «політика», «держава», «політична ідеологія», «політична ідентичність», «форма правління», «політичні партії».

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна політика держав Центрально-Східної Європи

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. В. Кірсенко, доктор історичних наук, професор

Аналіз внутрішньої та зовнішньої політики держав регіону в їхніх взаємовпливах і порівнянні з Україною як найбільшою нацією на цьому просторі.

Цивілізаційні та культурні парадигми у сучасному соціально-культурному знанні

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, В. О. Кушніренко, кандидат політичних наук, доцент

У результаті вивчення курсу студент повинен знати теоретичний матеріал, який стосується цивілізаційної та соціокультурної парадигм у сучасному гуманітарному знанні, механізмів та способів імплементації концептуальних розробок у формування методології гуманітарних наук з акцентом на особливостях методології політичної науки.

Інститути ЄС

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. С. Новічкова, старший викладач

Курс визначається тим, що Євросоюз має унікальний механізм управління. Саме інститути ЄС виступають основними регуляторами інтеграційних процесів, забезпечуючи послідовність та ефективність політики і дій цієї організації. Унікальність інституційного механізму полягає в тому, що інститути ЄС наділені винятковою компетенцією у певних сферах, які раніше належали до суверенних прерогатив держав – учасниць Євросоюзу: вони можуть ухвалювати нормативно-правові акти більшістю голосів і зобов'язувати ними фізичних, юридичних осіб, органи держав безпосередньо, без трансформації цих актів у внутрішні правопорядки.

Міжнародні відносини у Східній Азії

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. К. Микал, кандидат наук, старший викладач

Метою викладання курсу є оволодіння майбутніми політологами знаннями про країни Східної Азії, сучасні процеси, що відбуваються в регіоні. Завданням курсу також є розгляд Східної Азії в системі сучасних міжнародних відносин. У цьому курсі йтиметься про такі країни: КНр, Тайвань, Японію, республіку Корея, КНдр. У сучасних умовах країни Східної Азії демонструють найбільш динамічні зміни у безпековому та економічному просторах. На тлі нових ініціатив регіонального співробітництва, реалізація яких гальмується невирішеними питаннями минулого, також виникають і нові джерела конфліктів. Зростання Китаю,
«нормалізація» Японії, питання денуклеаризації Північної Кореї – ці та інші питання додають як можливості, так і виклики миру та стабільності в регіоні. враховуючи такі динамічні зміни, цей курс

спрямований на розуміння цих змін у політичних, безпекових та економічних відносинах між країнами регіону. На додаток до регіональної складової розглядатимуться відносини країн регіону з США, росією та Європейським Союзом.

Політична історія гумору: український та європейський виміри

3, 4 семестри, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Т. С. Голіченко, кандидат наук, доцент

У цьому курсі ви ознайомитеся з історичним та політичним контекстом різноманітних (здебільшого європейських) феноменів сміху (йтиметься про сміх окремих авторів та про історію «інституцій сміху»), зі сміховою культурою різних націй та народів (йтиметься про особливі стилістики та тематики «англійського», «єврейського», «французького» гумору).

Зовнішня політика ЄС

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, А. Хертель, кандидат наук, доцент

This course provides a comprehensive survey of European Security Policy. The course starts with the European security order of the 19th century and comprises large-scale military confrontation in Europe from the world wars through the Cold War as well as the post-Cold War and post-9/11 era. European policy-makers continuously faced new threats. But study limited to Europe is not appropriate: the Old Continent is no longer the prime player. Therefore a series of related topics and areas will also be discussed. What does the future of European security look like and how the Europeans respond to new threats and challenges? In this respect, the course focuses on origins, strategies, basic institutions and actors, decisionmaking processes and outcomes of European Security Policy.

Європейська політична історія

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О. С. Новічкова, старший викладач

This course provides a survey of the post-war pre-history and following actual history of the emergence and development of the European Union from 1945 until 2009. It deals with the political origins, concepts, aims, course and consequences of European integration focusing on the formation and relevance of the crucial treaties, agreements, ruptures, and institutions within that process. The final sessions will be devoted to the recent history of EU behaviour towards its «Eastern neighbours» and particularly to the Eastern Partnership program and its meaning, for Ukraine.

Мультикультуралізм: теорія і практика

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, С. Ю. Римаренко, доктор наук, професор

The goal of this course is to gain expertise in the main debates pertaining to the issue of multiculturalism. In particular, we will focus on the theoretical perspective of multiculturalism, its requirement for public policy as well as philosophical and practical critiques of multiculturalism.Geographically we will address the experience of the countries with significant tradition of multicultural policies, such as Canada and the US, as well as draw on the examples from other cases when appropriate for the particular discussion. At the end of the course we will address the issue of multiculturalism in Soviet and post-Soviet society explicitly as well as discuss the main multicultural challenges and applications of multicultural policies in the case of Ukraine.Issues covered in the course include: Theories of MC, MC vs. Liberalism, Critiques of MC, Global Diffusion of MC, MC policies, MC in Post-Soviet region and in Ukraine among others.

Сертифікатна програма «Антикорупційні міждисциплінарні студії»

Корупція, державна політика та суспільство

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС

Цей курс є базовим курсом програми і присвячений питанням щодо сутності та природи корупції. Під час курсу будуть розкрити поняття побутової (дрібної), великої-політичної корупції, особливості корупції в державній та приватній сферах, особливості політичної, судової корупції та ін. Висвітлено особливості корупції в captured state та підходам щодо протидії корупції в таких державах. Окреслено питання щодо причин та передумов корупції. Розкрити основні причини високого рівня корупції в країнах з перехідною економікою. Обговоренні можливі шляхи протидії корупції в країнах, що розвиваються.

Методологія проведення досліджень в сфері протидії корупції

(кафедра загальнотеоретичних та державно-правових наук)

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС

Мета курсу навчити молодих дослідників, аналітиків, public policy makers готувати якісні міждисциплінарні дослідження та дієву аналітику в сфері протидії корупції. Серед завдань курсу, навчити впевнено оперувати теоріями та методами дослідження корупції. Пізнати сильні та слабкі сторони окремих теоретичних підходів та методів. Розвинути здібності конструктивно критикувати теорії та методи, а також отримувати і відповідати на критику.

Навчитися ефективно працювати з науковою літературою та покращити здібності написання дієвої аналітики та академічного тексту в сфері протидії корупції. Розробити дослідницький дизайн та провести власне дослідження.

Правові засади та інституційні механізми запобігання та протидії корупції

(кафедра загальнотеоретичних та державно-правових наук)

4 сем, 2 год.тиж, 3 кр. ЄКТС

Курс "Правові засади та інституційні механізми запобігання та протидії корупції" присвячений вивченню та практичному застосуванню правових інструментів протидії та запобігання корупції в Україні. В межах курсу студенти отримають знання та практичні навички щодо системи та функцій правоохоронних органів, покликаних виконувати цю функцію: Національне антикорупційне бюро України; Національне агентство з питань запобігання корупції; Державна служба фінансового моніторингу; Антикорупційна прокуратура та спеціалізовані прокурори; Державна Фінансова інспекція; Антимонопольний комітет України; Органи внутрішніх справ України та СБУ. Парламентський контроль у боротьбі та запобіганні корупції. Рахункова Палата. Парламентський комітет з питань боротьби та протидії корупції. Тимчасові слідчі комісії. Окремим блоком будуть висвітленні питання співвідношення понять: «корупційне правопорушення», «конфлікт інтересів», «інші пов'язані з корупцією правопорушення. Проблеми класифікації та розмежування на прикладах судових рішень. Також під час курсу будуть висвітлено питання відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення за новим законодавством у сфері боротьби з корупцією.

Пошук та контент аналіз інформації у відкритих та закритих базах даних

4 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС

Під час курсу студенти отримують практичні навички щодо інструментів пошуку, збору, обробці та використанню інформації в українських та іноземних публічних державних реєстрах з метою виявлення корупційних діянь. Курс буде викладатися у формі лекцій-дискусій, case-study та практичних занять щодо пошуку інформації у відкритих базах даних. Форма підсумкового контролю: практичні завдання.

«**Політична історія гумору: український та європейський вимір»** (дисципліна вільного вибору)

4 сем., 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, Голіченко Т.С.

В цьому курсі ви визначите для себе спорідненість та відмінність, подібність та своєрідність сміху, гумору, сатири, гротеску, іронії та сарказму. Ознайомитеся з історичними, політичними та традиційними контекстами різноманітних (здебільшого, європейських) феноменів сміху та гумору. В курсі йтиметься як про політичні акценти **гумору окремих авторів** (ми торкнемося творів Гашека, Джерома К. Джерома, О'Генрі, Ільфа та Петрова, Платонова, Булгакова, Аверченко, Зощенко, Бабеля, Войновича, Довлатова, Жванецького), так і про історію складання **«інституцій» сміху та гумору** (йтиметься про спеціальні гумористичні періодичні видання нашої країни та зарубіжжя, про сторінки гумору в «серйозній» періодиці, про телевізійні гумористичні серіали та програми). Окремий підрозділ курсу присвячений історії та стилістиці гумору в світовому кінематографі та театрі. Ви ознайомитеся також із **сміховою культурою різних націй та народів** (йтиметься про особливі стилістики та тематики «британського гумору, «єврейського гумору», «французького гумору», «американського гумору» і т. ін.).

Звертаємо вашу увагу на те, що особливий наголос буде зроблено на історії політичного гумору, але не тільки: йтиметься також про політичні контексти різноманітних форм, персонажів, сюжетів та стилістики гумору.

Напередодні захисту магістерських дипломних робіт певна доза гумору (в першу чергу, політичного гумору), сподіваємося, стане вам в нагоді.

Політичні традиції та цінності країн Східної Азії
(дисципліна вільного вибору)
2 д сем, 4 год/тиж, 3 кред. ЄКТС

Метою курсу є комплексне вивчення історії та політичних традицій країн Східної Азії. Курс спрямований на виявлення тенденцій подальшого розвитку країн Східної Азії.

У даному курсі Східна Азія включає Китай, Тайвань, Японію, Республіку Корея та КНДР. В економічному вимірі Східна Азія є важливим рушієм світових процесів. Донедавна Японія була економікою номер два у світі. Зараз це місце належить Китаю. Економіка Республіки Корея також є важливим елементом світової фінансово-економічної системи. До того ж проблеми на Корейському півострові, територіальні конфлікти, гостра конфронтація у трактуванні історичних подій актуалізують регіон Східної Азії у політичному та безпековому вимірах системи міжнародних відносин.

Для розуміння сучасних тенденцій в Східній Азії та аналізу зовнішньополітичної діяльності країн регіону важливо розуміння внутрішніх процесів, які є власне рушіями, що стоять поза їхнім розвитком. Тому першим завданням курсу є ознайомлення з історичними віхами, традиціями, політичними й культурними особливостями, які, власне, сформували підгрунтя для розвитку КНР, Тайваню, Японії, Південної Кореї та КНДР. Друге завдання – це спроба аналізу питань світобачення, ідентичності цих країн. Третім завданням є розгляд двосторонніх відносин між цими країнами в історичному розрізі та визначення іміджу, який кожна з країн мала у країн-сусідів, і як це впливає і зараз на розвиток двосторонніх відносин в регіоні.

Очікується, що по закінченню даного курсу слухачі навчаться розуміти та відповідним чином оцінювати суть політичних процесів в даних країнах, а також визначати пріоритетні напрями й оптимальні форми співробітництва України з цими країнами.

Опанування курсом потребуватиме самостійної роботи над окремими темами, для чого на початку курсу надасться план лекцій та семінарських занять з переліком відповідних джерел і літератури.

Для спеціалізації «Європейські студії»

Мультикультуралізм та полі культурність у сучасній Європі
4 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС

Навчальний курс орієнтовано на студентів 2 р.н. спеціалізації «Європейські студії». Метою курсу «Мультикультуралізм: теорія та практика» є формування у студентів ґрунтовного розуміння теорії мультикультуралізму, а саме: її теоретичного та практичного надбання. Долучення їх до світової політичної та філософської дискусії щодо позитивних та негативних аспектів втілення теорії мультикультуралізму. Ознайомлення студентів з глобальним поширенням мультикультуралізму та світовими практиками втіленням даної теорії в окремих державах. Також увага зосереджується на певних аспектах втілення теорії мультикультуралізму на пострадянському просторі та в Україні. Окрім того, метою курсу є формування у студентів переконаності у цінності культурного розмаїття та плюралізму, поваги до представників інших культур, толерантності та здатності мирного розв`язання конфліктів.

Сучасна політика держав Центрально-Східної Європи
1 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС

Аналіз внутрішньої та зовнішньої політики держав регіону в їхніх взаємовпливах і порівнянні з Україною як найбільшою нацією на цьому просторі.

Економічна політика Європейських країн
1 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС

Зовнішня політика ЄС
3 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС

The objective of the course is to provide students with the analytical tools to understand the special nature of the EU foreign policy. In the first part particular emphasis is paid to theoretical approaches. The EU is not a classical actor in international relations as it enjoys more decision making powers than an international organization and less than a unitary state. As a second step the course looks at the institutional set up and competences for the

EU's external relations. The next bloc analyzes a diverse set of EU external policies ranging from trade and soft security issues to diplomatic and military developments as well as taking a closer look at the European Neighborhood Policy and the Eastern Partnership and relations with Ukraine.

Сертифікатна програма «Німецькі та Європейські студії»

Німецька мова (інтенсив)
1, 2 сем, 2, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік
Німецька академічна мова

Німецька державна політика (економіка і право)
3 сем, 2 год/тиж, 3 кред, ЄКТС, залік

Система розподілу влади у Німеччині в плані економічних повноважень суб'єктів політичного процесу, основи законодавчого регулювання демократичних процесів вироблення політики, традиції та основи німецького федералізму та парламентаризму.

Політична історія і політична система Німечиини
3 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, залік

The history of political developments of German federal system and the roots of political powers of German's regions; political changes and advances of German democracy; the processes of cooperation and power divisions between the federal level and the level of Länder, the principles of political and policy transparence in Germany.

Політична система та зовнішня політика європейського Союзу
4 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, залік

Actors and structures of the EU; history of how the European Foreign policy developed over time, its institutional and legal bases, the complexity of policy making within the EU.

Сучасна зовнішня політика ФРН
4 сем, 2 год/тиж, 3 кред. ЄКТС, залік

Система розподілу влади у Німеччині в плані економічних повноважень суб'єктів політичного процесу, основи законодавчого регулювання демократичних процесів вироблення політики, традиції та основи німецького федералізму та парламентаризму.

ПРАКТИКА

Практика науково-дослідницька
3, 4 семестри, по 2 год/тижд., залік, 3 кредити, М. М. Гнатюк, кандидат політичних наук, доцент

Зміст і загальні принципи науково-дослідної роботи, специфіка дослідницької діяльності в Україні; структура дослідження; критерії оцінки якості дослідження.

052 ПОЛІТОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА – АНТИКОРУПЦІЙНІ СТУДІЇ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАГІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Антикорупційні кампанії громадських організацій
1 сем, 4 год/тиж, 5 кр. ЄКТС, залік, старший викладач, кандидат правничих наук *Білецький А.В.*
Антикорупційні кампанії громадських організацій є нормативною дисципліною Магістерської програми «Антикорупційні студії». Цей курс дозволить сформувати у студентів теоретичне і практичне уявлення про

явище громадської адвокації. Слухачі цього курсу зможуть ознайомитись із законодавчими засадами діяльності громадських антикорупційних організацій, основами проведення адвокаційних кампаній в сфері антикорупції, прикладами успішних адвокаційних антикорупційних кейсів в Україні. Наприкінці курсу, студенти оволодіють навичками формування і реалізації громадських антикорупційних адвокаційних кампаній.

Кількісні та якісні методи у дослідженні корупції

1 сем, 2 год/тиж, 4 кр. ЄКТС, іспит

Ознайомити слухачів і слухачок курсу зі специфікою використання методів збору і аналізу соціальних даних для розробки дизайну дослідження відповідно до дослідницьких питань, розробки інструментарію дослідження та основних підходів до аналізу емпіричних даних.

Корупція, державна політика та суспільство

1 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит доц.кан.наук. *Нестеренко О.В*

Під час викладання курсу будуть розкриті поняття побутової (дрібної), великої політичної корупції, особливості корупції у державній та приватній сферах, а також політичної й судової корупції. Буде висвітлено специфіку корупції в «capturedstate» та підходи щодо протидії корупції у таких державах, окреслено причини та передумови корупції, розкрито основні причини високого рівня корупції у країнах з перехідною економікою. Слухачі дізнаються про можливі шляхи протидії корупції у країнах, що розвиваються.

Методологія дослідження корупції

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит доц. кандидат політичних наук Чабанна М.В.

Інтерактивний курс розрахований для студентів магістерських програм, аспірантів та аналітиків, практиків, які планують науково досліджувати корупцію. Основний тематичний фокус курсу - теорії та дизайн для дослідження корупції.

Політологія: теоретичний та прикладний аспекти

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц. кандидат філософських наук Кисельов С.О

Курс «Політологічні підходи до вивчення корупції: погляд на корупцію» є нормативною дисципліною сертифікатної програми «Антикорупційні міждисциплінарні студії». Викладання цього курсу передбачає розкриття основних понять політичної науки: політичний інтерес, політична система, політична влада, держава та її інституції, політичні партії, громадські організації, політичні ідеології та втілення їх у практичній політичній діяльності, зокрема політичними партіями, що увійшли до ВРУ. Розглядається політичний процес та його складові. Все це необхідно для розуміння механізмів та розробки засобів протидії корупції.

Правові засади та інституційні механізми запобігання корупції

1 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит професор док.наук. Хавронюк М.І.

Мета дисципліни – надати студентам необхідні знання щодо явища корупції та способів запобігання йому в публічному адмініструванні. Завдання – сформувати у студентів розуміння небезпеки явища корупції загалом та її окремих проявів для суспільства і держави, кожного громадянина, надати їм знання щодо причин та наслідків корупції і здійснюваних в Україні і світі антикорупційних заходів, сформувати вміння застосовувати передбачені законом засоби запобігання корупції.

Антикорупційна експертиза

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит., професор, доктор правничих наук, Хавронюк М.І.

«Антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів і чинних нормативно-правових актів» є нормативним курсом магістерської програми «Антикорупційні міждисциплінарні студії». Мета дисципліни – надати студентам необхідні знання щодо явища корупції та способів запобігання йому в публічному адмініструванні. Завдання – сформувати у студентів розуміння небезпеки явища корупції загалом та її окремих проявів для суспільства і держави, кожного громадянина, надати їм знання щодо причин та наслідків корупції і здійснюваних в Україні і світі антикорупційних заходів, сформувати вміння застосовувати передбачені законом засоби запобігання корупції.

Інституційний механізми запобігання корупції у партійній та виборчій діяльності: досвід країн ЄС
2д сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доцент, кандидат політичних наук, Чабанна М.В.
"Інституційні механізми запобігання корупції у партійній та виборчій діяльності: досвід країн ЄС" є нормативним курсом магістерської програми "Антикорупційні студії". Метою курсу є надати студентам знання про ознаки корупції у сфері партійної та виборчої діяльності, сформувати розуміння як ефективності інституційних механізмів запобігання відповідним корупційним діям, так і перспектив їх застосування в Україні Завданнями є ознайомлення студентів з принципами функціонування партійних та виборчих систем, ознаками партійної і виборчої корупції, способами запобігання відповідним корупційним діям; розглянути вплив політичної довіри та суспільного ставлення до корупції на її інституціоналізацію; визначити прояви та способи уникнення корупційних правопорушень у внутрішньопартійній діяльності; розглянути досвід європейських країн у сфері фінансування політичних партій та виборчих кампаній; сформувати розуміння досвіду країн-членів ЄС у запровадженні інституційних механізмів мінімізації відповідних корупційних ризиків, навички оцінювання їх ефективності і можливостей застосування в Україні

Свобода інформації та доступ до публічної інформації
2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік, доцент, кандидат правничих наук, *Нестеренко О.В*
«Право на доступ до публічної інформації» є нормативним курсом магістерської програми «Антикорупційні студії». Завершується дисципліна заліком. Мета дисципліни – надати студентам необхідні знання та практичні навички щодо доступу до публічної інформації, зокрема, знання щодо: міжнародних стандартів в сфері доступу до публічної інформації; правових підстав обмеження права на доступ до інформації.

Академічна доброчесність
3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит старший викладач, кандидат наук Рябець І.В.
Курс є необхідною складовою частиною вивчення антикорупційних студій. Цей курс дає можливість магістрантам застосовувати теоретичні знання, набуті у навчальному курсі, до процесу використання їх в майбутній практичній професійній діяльності. Курс «Академічна доброчесність» розрахований на магістрів 2 року навчання програми «Антикорупційні студії». Мета курсу – формування цілісної системи знань про сукупність моральних та юридичних принципів і правил, якими мають керуватися учасники освітнього та наукового процесів в академічному середовищі; розвиток практичних умінь і навичок для реалізації вищезазначених принципів та правил під час здійснення професійної та наукової діяльності. Завданнями цього навчального курсу є: • Ознайомити з визначенням поняття «академічна доброчесність» у відповідно до вітчизняного законодавства та зарубіжного досвіду; • Усвідомлення основоположних цінностей академічної доброчесності за допомогою розкриття понять «академічний плагіат» та «самоплагіат»; • Поглиблення навичок інформаційної грамотності в контексті академічної доброчесності; • Засвоєння знань з використання баз даних наукової інформації та он-лайн платформ для дослідників з метою верифікації джерел; • Формування умінь зі створення бібліографічного опису та посилань на джерела інформації в академічних текстах у тому числі за допомогою програмних продуктів (бібліографічних менеджерів); • Усвідомлення необхідності дотримання норм академічної доброчесності як реалізації основних цінностей в майбутній професійній діяльності.

Підготовка аналітичних документів
3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит., старший викладач, кандидат наук, Заремба К. В.

Курс розрахований на новачків політичного аналізу (студентів) та фахівців-початківців. Навчає основам написання аналітичних матеріалів у сфері антикорупції, зокрема, як обрати актуальну тему і цільову аудиторію, як визначити дослідницьке питання, роботі з джерелами, принципам написання якісного та зрозумілого тексту, рецензування та адвокації. За підсумками курсу очікується, що слухачі набудуть як теоретичних знань, так і практичних навичок розробки, написання та адвокації аналітичних матеріалів у сфері антикорупції.

Пошук інформації в базах даних

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит, старший викладач, Горбенко Г.М.

Мета курсу – ознайомити студентів з відкритими та закритими базами даних, специфікою та інструментами пошуку інформації в українських та закордонних реєстрах, чинним законодавством та використанням інформації у інформаційно-аналітичній роботі з метою виявлення корупційних ризиків, порушень та зловживань та досудових розслідуваннях. Студенти отримають практичні навички щодо інструментів пошуку, збору, обробки та використання інформації в українських та іноземних публічних реєстрах з метою виявлення корупційних діянь. Курс буде викладатися у формі лекцій-дискусій, case-study та практичних занять щодо пошуку інформації у відкритих базах даних. В рамках курсу студенти вивчатимуть теоретичні та практичні аспекти пошуку інформації в базах даних, детально розглянуть принципи перехресного пошуку інформації для виявлення ознак кримінальних корупційних правопорушень. В рамках практичних занять студенти зможуть навчитися користуватися базами даних в режимі реального часу. Також, під час курсу в кейс-стаді складуть реальну інформаційноаналітичну довідку фізичної особи з використанням інформації з різних баз даних та спробують виявити ознаки корупційного правопорушення.

Стратегії комунікацій у сфері боротьби з корупцією

4 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит, старший викладач, кандидат правничих наук, Білецький А.В.

В наш час комунікаційна стратегія є невід'ємною частиною не лише бізнес-процесів чи політики, алей адвокації та громадської діяльності. Запропонований курс спрямований на надання професійнихзнань та практичних навичок в сфері стратегічних та публічних комунікацій для процесів просуванняантикорупційних реформ.Під час курсу будуть розглянути питання комунікаційної стратегії: від аналізу аудиторії та стейкхолдеріводо випрацювання необхідних комунікаційних інструментів та їх застосування. Важливою частиноюкурсу буде практичне навчання студентів щодо написання текстів та розробки меседж-боксів, публічнихінтервю, а також практика проведення публічних заходів, їх планування та реалізації. Курс побудованийз 4 блоків: 1) теоретична частина; 2) аналіз закордонних та українських case-study; 3) практична роботащодо розробки власної комунікаційної стратегії кожним студентом та її презентації; 4) практична робота вгрупах; розробка кейсу комунікаційної стратегії та її впровадження на конкретному прикладі.

Антикорупційний комплаєнс

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, іспит старший викладач, Аріо Дехгані

The course focuses on anti-corruptioncomplianceas a topicofinterestsince itsemergenceincompaniesacrosstheglobe. Thiscourse looksatwhycompaniesadoptanti-corruptioncompliancemechanisms, what are the most common anti-corruption compliance mechanisms and how they work in Ukraine.

Соціальна нерівність і корупція

2 сем, 4 год/тиж, 5 кр. ЄКТС, іспит., професор соціологічних наук Оксамитна С.М.

Зміст курсу розкриває основні теоретичні засади та емпіричні результати дослідження взаємозв'язку соціальної нерівності і корупції у суспільстві. Передбачається знайомство зі змістом концептуальних положень, методами і результатами емпіричних досліджень причин і наслідків корупції, взаємозалежності між корупцією, соціальною нерівністю, зокрема економічною, освітньою, гендерною, суспільною довірою, інституційним устроєм суспільства та ефективністю урядування у розвинутих західних, незахідних та пострадянських суспільств.

Викриття та попередження корупції під час публічних закупівель

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц.кан.наук., *Нестеренко О.В*

Мета дисципліни – ознайомити студентів з динамікою розвитку сфери публічних закупівель в Україні, чинним законодавством та процедурами в цій галузі; надати знання та навички щодо аналізу процесу проведення публічних закупівель та виявлення корупційних ризиків, порушень та зловживань. В рамках курсу студенти вивчатимуть теоретичні та практичні аспекти сфери публічних закупівель, детально розглянуть ключові корупційні схеми в закупівлях, а також типові порушення. В рамках практичних занять студенти зможуть змоделювати проведення тендеру в режимі реального часу та дії різних інституційних елементів системи закупівель. Також, під час курсу студенти опанують практичні аспекти процедур оскарження публічних закупівель у контролюючих та правоохоронних органах.

Повернення активів, одержаних внаслідок корупційних правопорушень

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц.кан.наук., *Нестеренко О.В*

Навчальна дисципліна "Повернення активів, одержаних внаслідок корупційних правопорушень" єміждисциплінарним навчальним курсом, що складається з трьох кредитів та передбачає вивченняінституту повернення активів, отриманих внаслідок корупційних правопорушень, в механізмі протидіїкорупції та легалізації доходів отриманих злочинним шляхом. Мета навчальної дисципліни – наданнякомплексних знань в сфері повернення активів, отриманих внаслідок корупційних правопорушень,зокрема щодо міжнародних та національних правових стандартів, правового регулювання, органів,відповідальних за пошук та повернення активів як в Україні, так і закордоном, та надання студентамкомплексних знань про особливості функціонування системи розшуку та повернення активів.

Основи журналістських розслідувань

4 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік, старший викладач, Седлецька Н.Ю.

Програма курсу включає ознайомлення студентів із ключовими етапами роботи над розслідуваннями,вивчення стандартів роботи, навчання різним методам, правилам, інструментам роботи журналістів-розслідувачів. Курс базуватиметься на практичному досвіді автора, отриманому за більше 10 років упроектах журналістських розслідувань, кожне заняття включатиме конкретні кейси для розбору в рамкахпроходження навчального курсу.Мета курсу:Ознайомити студентів із процесом створення журналістських розслідувань настільки детально та зпрактичних боків, щоб вони по завершенню курсу:1. отримали широке уявлення про жанр журналістських розслідувань на тему корупції, добреорієнтувались у журналістських стандартах та вміли легко вираховувати їхні порушення, отримали достатній ступінь медіаграмотності;2. зрозуміли роль журналістів-розслідувачів у ширшій антикорупційній екосистемі країни, усвідомилимеханізми їхньої взаємодії з антикорупційними громадськими організаціями та правоохороннимиорганами;3. засвоїли достатньо практичних навичок та знань для роботи над своїми власними матеріалами ужанрі розслідувань;4. були підготовлені до роботи в реальних умовах у проектах журналістських розслідувань в Україні,отримавши інформацію про методи, правила та суть внутрішніх робочих процесів таких редакцій.

Основи мережевого аналізу

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік старший викладач, Костюченко Т.О.

Мета курсу – поглибити знання студентства магістерської програми «Антикорупційні студії» щодо аналізу соціальних мереж (socialnetworkanalysis). Курс складається з теоретичного та практичного компонентів. Теоретична частина містить повторення процедур мережевого аналізу (розрахунок щільності, центральності, виділення зв'язаних підгруп, структурна еквівалентність, тощо), повторення основних принципів роботи у програмі UCINET for Windows та набуття навичок роботи з іншим програмним забезпеченням для SNA. Протягом семінарських занять студентство буде ознайомлене із практичними особливостями використання можливостей мережевого аналізу відповідно до дослідницьких мети і завдань. Це включатиме дослідження его-мереж, організаційних мереж та «керівних вузлів», політичних мереж та мереж розробки політики, а також мереж громадських організацій та мереж як агентів соціальних рухів та протестної активності.

Поведінкова економіка як метод дослідження корупції

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доцент, кандидат політичних наук, Чабанна М.В.

Thiscourseintroducesstudentsto a growingfieldofbehavioraleconomicswith a viewof (anti-)corruption, whichusesinsightsfrompsychologyandexperimentaldatatoimproveeconomicmodelsofbehaviortodevelopeffectiveanti-corruptionpolicies.

Ourgoalistounderstandhowpredictionsofeconomicmodelschangewhenweincorporatephenomenasuchasaltruism, lossaversion, andself-controlproblemsinthecontextof (anti-)corruption. Wewillcollectdatafromclassroomexperimentsandwilltrytoexplaintheobservedbehaviorusingbothstandardandbehavioralmodels. Althoughwewillquestionsomeassumptionsofstandardeconomicmodels, wewillnotcastawaythefundamentaltoolsandtechniquesofmainstreameconomics. Wewillcontinuetorelyonindividual-based, utility-drivenmodels, mathematicalformalizationofassumptions, andtheoriesthatcanbetestedwithdata.

Гостьовий курс – 5

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік.,професор доктор правничих наук Бойко А.М.

Мета дисципліни – надати студентам знання про принцип незалежності судової влади та його значення для утвердження верховенства права у нашому суспільстві; сформувати розуміння феномену корупції та особливостей її прояву у системі правосуддя України. Завдання – сформувати у студентів розуміння небезпеки явища корупції та її окремих проявів для здійснення якісного та ефективного правосуддя, надати їм знання та сформувати вміння щодо встановлення чинників корупції в системі правосуддя та визначення заходів з їх усунення.

Гостьовий курс – 6

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік, доцент, кандидат наук, Широкова М.С.

Мета курсу: Систематичне викладення основних макро- та мікроекономічних проблем та моделей та набуття базових навичок практичної роботи з макро- та мікроекономічними моделями. Завдання курсу: • Вивчення загальнотеоретичних основ розвитку макро та мікроекономіки ; • Розкриття основних наукових категорій, необхідних для вивчення курсу; • Розкриття механізму функціонування національної економіки на основі вивчення сучасних макро- та мікроекономічних теорій; • Висвітлення пізнавальної і практичної функцій макро- та мікроекономічної теорії; • Обґрунтування сутності основних макро- та мікроекономічних індикаторів; • Формування у студентів стереотипу глобального мислення.

Кваліфікація корупційних правопорушень

2 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік., доцент доктор правничих наук Горох О.П.

Метою навчальної дисципліни є вивчення положень адміністративного та кримінального законодавства, доктринальних положень та матеріалів судової практики з метою правильної правової оцінки корупційних правопорушень. Завданнями дисципліни є одержання чіткого уявлення про види корупційних правопорушень, проблеми правозастосування у цій сфері та шляхи їх вирішення.

Розслідування корупційних правопорушень

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік професор Галаган В.І.

Курс буде присвячено висвітленню особливостей збору доказів та стандартів доказування в кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів, латентного характеру корупційних злочинів, а також головних завдань розслідування. Друга частина курсу буде проведена у форматі симуляції проведення слідчих дій, case-study.

Верховенство права та публічне адміністрування

3 сем, 2 год/тиж, 3 кр. ЄКТС, залік доц.кан.наук. *Венгер В.М.*

Курс «Верховенство та публічне адміністрування» є необхідним для формування у майбутніх магістрів сучасного правового мислення, що базується на європейських цінностях, які ґрунтуються на визнанні і беззастережному сприйнятті найвищої цінності людини, її невідчужуваних прав і свобод, зв'язаність якими всіх гілок влади є безпосереднім проявом реалізації принципу верховенства права. Курс дає змогу зрозуміти місце верховенства права в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також їх посадових та службових осіб, його роль в забезпеченні прав і свобод людини, зокрема мешканців територіальних громад, в сфері надання органами місцевого самоврядування публічних послуг. Мета та завдання курсу «Верховенство права в діяльності органів публічного адміністрування»: • утвердити в свідомості і стилі правового мислення студентів уявлень про верховенство права як загальногуманістичнуцінність, яка стоїть на стороні прав і свобод людини, здатна «приборкати» владу, захистити людину від її волюнтаризму, забезпечити стабільність і динамізм в умовах глобалізованого світу. • привити навики використовувати складові – принципи верховенства права у практичній нормотворчій діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в ухваленні правозастосовчих рішень. • сформувати вміння, які необхідно мати посадовим та службовим особам органів державної влади та органів місцевого самоврядування самостійно аналізувати правову теорію і практику, і, як наслідок – оцінювати публічні послуги, під кутом зору дотримання складових верховенства права. • сформувати у студентів вмотивованість дотримуватися принципів верховенства права у майбутній роботі в органах державної влади і місцевого самоврядування.

053 ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова

1,2 семестри, 2,2 год/тижд.,залік, екзамен, 6 кредитів

Програма курсу «Англійська мова» базується на комунікативному підході до вивчення мови і належить до нового типу навчальних програм. На перший план висувається завдання практичного активного оволодіння англійською мовою. В основі розробки програми такого типу – теорія комунікативного навчання мові (Communicative Language Teaching), яка чітко визначає:

- цілі навчання, що модифікуються й уточнюються у залежності як від кінцевої мети курсу, так і від результатів поточного тестування;
- специфікацію конкретних мовних навичок і умінь (як правило, це комбінація чотирьох основних макронавичок – читання, письма, слухання, й говоріння, на основі яких визначаються мікронавички, наприклад, написання ділового листа, автобіографії, оглядове читання, телефонна розмова, сприйняття на слух оголошення тощо);
- систему типових моделей спілкування для тієї чи іншої мовної ситуації, що вимагає вивчення функціональної граматики.

Програма передбачає оволодіння навичками читання спеціальної наукової літератури з фаху, і зокрема – з проблеми магістерського дослідження, підготовки наукових текстів, навичками усного мовлення за науково-психологічною тематикою.

Методика та організація соціально-психологічного тренінгу

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити; А.М. Гірник, професор, кандидат філософських наук

Курс спрямований на розвиток практичних компетенцій щодо планування, організації та проведення соціально-психологічного тренінгу (СПТ), особливостей роботи та особистого впливу ведучого на формування позитивної особистісної та групової динаміки учасників СПТ. Основна мета курсу – забезпечити знання методики проведення та організації СПТ, його структури та ролі ведучого, особливостей посттренінгового супроводу учасників СПТ. Компетентності, які розвиває курс, полягають у: знаннях про історію тренінгу та його види, про сутність СПТ, специфіку тренерської діяльності; знаннях про правила життя групи та взаємодії учасників; знаннях про етапи розвитку тренінгової групи, структуру тренінгового заняття; вміннях розробляти програму тренінгу відповідно до його цілей та завдань; навичках проведення психогімнастичних вправ у тренінговій групі; навичках проведення шерингу та рефлексивного кола під час роботи з тренінговою групою. Основними результатами засвоєння курсу є: знання про історію, підходи, теорії, принципи, проблеми організації та проведення СПТ; орієнтація в різновидах соціально-психологічного тренінгу (СПТ); уміння розробляти програму тренінгу, його структуру, проектувати роль ведучого у різних видах активності тренінгової групи; уміння організовувати та проводити соціально-психологічний тренінг в різних видах тренінгових груп.

Методологія та організація наукових досліджень.

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; В.М. Чернобровкін, професор, доктор психологічних наук

Мета вивчення дисципліни — розширення та поглиблення компетентності фахівця стосовно підготовки та проведення наукових досліджень, упровадження їх результатів у практику, викладення результатів досліджень у вигляді статей, доповідей тощо. Завдання дисципліни – ознайомити студентів з методологічними основами, проблематикою, рівнями, етапами наукових досліджень; правилами формування наукового апарату, теоретичними та емпіричнми методами дослідницької роботи, методами

математичної статистики; технологію побудови вимірювального апарату для вивчення досліджуваних явищ; правилами оформлення наукових праць, написання наукових статей, методичних рекомендацій.

Психологія організацій

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити; А.Я.Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Мета курсу полягає у наданні студентам знань щодо загальних основ психології організацій та групи як об'єкта управління і основи організації; соціально-психологічної структури організації; передумов та кроків створення організації; типів організаційних структур та життєвого циклу організації; змісту, структури та психологічних компонентів управління в організаціях; організації ефективної комунікації в організаціях; клімату організації та корпоративної культури; підбор, розстановки, оцінки та атестації кадрів; формування ефективної роботи команди; психологічних аспектів індивідуальної кар'єри та формування іміджу керівника; психологічного забезпечення впровадження інновацій в організаціях; попередження та розв'язання управлінських конфліктів в організаціях. Основні компетентності, що розвиває курс, полягають у знаннях: змісту та психологічних особливостей, структури та основних складових організації; основних чинників становлення сприятливого клімату в колективі; закономірностей ефективної комунікації в організації; основних напрямків управління конфліктами в організації; методів дослідження психологічних аспектів управління персоналом; уміннях: володіти методами організації та проведення комплексних психологічних досліджень у виробничо-управлінській сфері; використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління в організаціях; діагностувати типові проблемні ситуації на індивідуальному рівні, рівні виробничого колективу, організації; застосовувати та адаптувати методи соціометрії, референтометрії, експертних оцінок та ін.; забезпечувати консультативну роботу з керівниками, виробничими колективами, організаціями; надавати психологічну допомогу керівникам для психологічного забезпечення управлінського процесу в організаціях; прогнозувати використання резервів розвитку персоналу організації; вміти проводити управлінське консультування; консультувати керівників та відповідальних працівників установ з питань використання нових соціальних технологій, моделювання соціальних процесів з метою ефективної організації виробничої діяльності, поліпшення соціальних умов життєдіяльності організації.

Теоретичні та методологічні проблеми психології

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, В.А. Чернобровкіна, професор, кандидат психологічних наук

Курс спрямований на формування у студентів знань про основні теоретичні і методологічні проблеми сучасної психології, її категоріальний апарат, методологічні принципи і ключові теоретичні проблеми. Зміст курсу спрямований на поглиблення і розширення знань про напрями розвитку теоретичної психології, застосування методичного апарату для отримання емпіричних фактів та методів їх інтерпретації з метою перетворення емпіричного знання в теоретичне.

Програмні компетентності і результати засвоєння курсу полягають у: здатності магістрів спеціальності «Психологія» орієнтуватись у вітчизняних теоретико-методологічних підходах до вивчення психічних явищ (системному, структурному, функціональному, діяльнісному, культурно-історичному, суб'єктному, феноменологічному, наративному, герменевтичному, вчинковому) та методологічних принципах дослідження (детермінізму, системності, розвитку); знанні зарубіжних психологічних теорій та підходів (психодинамічні, біхевіористичні, когнітивні, екзистенційні, гуманістичні, феноменологічні теорії); розумінні сутності соціального конструкціонізму та його впливу на методологічні трансформації сучасної психології; розрізненні етапів розвитку психології як класичної, некласичної та постнекласичної науки; умінні визначити методологічний базис та категоріальний апарат власного науково-психологічного (магістерського) дослідження, на основі яких визначатиметься його дизайн.

Теорія і практика сучасного психоаналізу

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредити; В.А. Чернобровкіна, професор, кандидат психологічних наук

Курс спрямований на поглиблене вивчення практичних аспектів сучасного психоаналізу в контексті як класичної психоаналітичної теорії, так і сучасної літератури, а також досвіду сучасної клінічної практики та наукових досліджень. Під час вивчення курсу акцент робиться на детальному аналізі ключових принципів і понять психоаналітичного методу – переносу, аналітичних стосунків, контрпереносу, опору, тлумачення сновидінь.

В результаті засвоєння змісту курсу студенти повинні мати знання щодо цілей, завдань та техніки проведення початкового інтерв'ю, проблем, пов'язаних з постановкою діагнозу, застосуванням тих чи інших процедур психоаналітичного методу; вміння аналізувати клінічні ілюстрації (стенограми сесій) реального психоаналітичного процесу у контексті основних принципів і понять психоаналітичного методу.

Психологія влади

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити; В.О.Васютинський, професор, доктор психологічних наук

На сучасному етапі розвитку українського суспільства перед вченими усе частіше постають проблеми адекватності та ефективності владно-підвладної взаємодії як у політичному житті, так і у різних сферах людської життєдіяльності. Феномен влади і психологічні закономірності реалізації влади активно виявляють себе як у міжособистісних стосунках (дружбі, коханні, сімейній взаємодії), так і в організаційному просторі (бізнес-установах, політичних організаціях, державі загалом). Тому для успішного аналізу стосунків між людьми студентам-психологам необхідно розбиратися у закономірностях владно-підвладної взаємодії.

Сучасні теорії психологічного консультування

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,5 кредити; В.А. Чернобровкіна, професор, доктор психологічних наук

Мета курсу полягає в ознайомленні студентів з основними сучасними теоретичними підходами до надання психологічної консультативної допомоги людям у різних ситуаціях життя, а також з їх психотехнічними аспектами. Основні компетентності, що розвиває курс: знання із загально-теоретичних питань психологічного консультування – його сутності, мети, філософії, вихідних принципів; знання критеріїв побудови та порівняння теорій психологічного консультування; орієнтування в сучасних теоріях психологічного консультування (психодинамічного, поведінкового, екзистенційного, клієнт-центрованого, когнітивного); знання принципів, шляхів і засобів надання психологічної допомоги у різних сучасних підходах до психологічного консультування.

Якісні методи психологічного дослідження

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; І.М. Бушай, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямований на надання студентам необхідних знань і практичних навичок, які дозволять їм методологічно коректно застосовувати на практиці якісні методи дослідження, правильно здійснювати збір даних та їх обробку, формувати несуперечливу інтерпретацію отриманих результатів і обґрунтовані висновки, готувати звіти про проведене якісне дослідження.

Розглядаються особливості різних типів якісних досліджень, особливості використанням таких дослідницьких методів як фокус-групи, дослідження в дії, вивчення випадку тощо, підготовка та проведення якісного дослідження, основні принципи аналізу отриманих даних та можливості застосування результатів досліджень у практичній діяльності психолога.

Психологічна діагностика і клінічна психологія

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6 кредити; В.О.Васютинський, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямований на формування у студентів професійної компетенції в галузі психологічної діагностики у клінічній сфері. В результаті опанування програми студент має знати основні патопсихологічні симптоми і синдроми, вміти планувати і проводити клінічне психодіагностичне дослідження, володіти технікою побудови інтерпретаційних схем при аналізі результатів психодіагностичного дослідження, володіти навичками клінічної діагностики психічних і поведінкових порушень.

Психологія здоров'я

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; О.В. Завгородня, професор, доктор психологічних наук

Курс вивчає вплив психологічних чинників на здоров'я та поведінку у випадку хвороби, психологічні аспекти здорового способу життя, аналіз та оптимізацію системи охорони здоров'я та промоції здоров'я. Розглядаються сучасні підходи щодо розуміння стресу, здоров'я і копінгу. Завдання курсу: ознайомити студентів з основними поняттями психології здоров'я; показати зв'язок психології здоров'я з іншими науками - фізіологією, епідеміологією, медичною соціологією, медичною антропологією; познайомити слухачів з основними методологічними підходами і методами психології здоров'я; продемонструвати

значення психологічних чинників, що впливають на формування і розвиток хвороб і їх профілактику; підготувати студентів до самостійного дослідження в області психології здоров'я, до оцінки впливу різних чинників на здоров'ї особи.

Компетентності, що формуються в результаті освоєння дисципліни: знання основних категорій психології здоров'я і її завдань; знання про основні особливості фізичного, психічного і соціального здоров'я людини; знання про сучасні уявлення щодо чинників здоров'я; знання щодо різних моделей здоров'я, здорової особистості, здорового способу життя і змісту їх компонентів; знання щодо діяльності психолога з підвищення психічних ресурсів і адаптаційних можливостей людини в системі охорони здоров'я; уміння виявляти й аналізувати чинники ризику здоров'я; проводити діагностику здоров'я; використовувати підходи для формування установки бути здоровим; здійснювати психологічні заходи щодо вироблення стратегії і тактики збереження фізичного, психічного і соціального здоров'я та профілактики його розладів.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Етика професійної діяльності психолога

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; І.М. Бушай, професор, доктор психологічних наук

Курс спрямовано на ознайомлення студентів зі світовими стандартами реалізації та дотримання етичних норм у різних сферах наукової та практичної діяльності психолога. Результати засвоєння курсу виявляються у конкретних знаннях про форми реалізації таких норм діяльності психолога, як відповідальність, компетентність, захист інтересів клієнта та досліджуваного, конфіденційність та анонімність у роботі з людьми, етичні правила організації і проведення психологічних досліджень, кваліфікована пропаганда психології, професійна кооперація; вміннях підготовки проекту психологічного дослідження для затвердження етичною комісією; вміннях обговорювати етичні аспекти психологічних досліджень на етапі їх підготовки та реалізації у конкретних умовах; навичок підготовки форми поінформованої згоди та отримання згоди досліджуваного на участь у дослідженні.

Типології та моделі особистості

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; Л.В. Копець, доцент, кандидат психологічних наук

В курсі розглядається історичний розвиток, логіка та зміст класифікаційних гіпотез в психології, моделювання систем психологічних типів; моделі особистості (традиційні, формальні, динамічні, двовимірні, багатовимірні, типологічні), аналізуються класифікації та їх базові характеристики (конституційні, пізнавальні, ціннісно-мотиваційні, соціальні), вивчаються проблеми сучасних психологічних класифікацій і моделей особистості (Велика трійка, Велика п'ятірка, HEXACO, DISC, Circumplex, RIASEC) та прикладні аспекти цих моделей. Основні компетентності, на розвиток яких спрямовано курс: аналітичні та експертні навички в області діагностики та дослідження психологічних типів та рис особистості; уміння визначати мінімальну кількість вимірів, що забезпечують повноту та конструктивну валідність психологічних властивостей у моделях особистості; вміння оперувати цілісними системами особистісних ознак (пізнавальних, ціннісних, мотиваційних, емоційних, вольових) як окремими вимірами особистості; здійснювати базові процедури оцінки та експертизи психологічних класифікацій та типологій; здійснювати базові процедури моделювання в сфері створення психологічних класифікацій та типологій; вміння класифікувати емпіричні результати в науковому дослідженні, обирати базові ознаки класифікації та моделювати їх взаємозалежності, описувати психологічні типи на основі отриманих даних; вміння порівнювати типології та класифікації психічних властивостей та визначати межі їх ефективного використання в різних прикладних сферах діяльності психолога.

Тренінг соціально-емоційного інтелекту

2 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити;

Метою курсу є наукова грамотність психолога-магістра; розвинене психологічне мислення, системні знання про психічний розвиток людини та засвоєння наукових категорій і понять, за допомогою яких у психології описується фактологічне різноманіття проявів психічного життя людини; вміння щодо визначення внутрішнього потенціалу людини та його індивідуальних особливостей.

Завдання: ознайомити студентів з методами дослідження соціального інтелекту; сформувати практичні навички та вміння застосовувати методи вивчення соціального інтелекту; розвинути вміння складати висновок на основі діагностики соціально-емоційного інтелекту; розробляти рекомендації до застосування результатів дослідження на практиці. В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати: особливості соціального інтелекту як інтегральної інтелектуальної здатності, що визначає успішність спілкування та соціальної адаптації, об'єднує й регулює пізнавальні процеси, пов'язані з відображенням соціальних об'єктів.

Психологія управління персоналом

2 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити; А.Я. Боднар, доцент, кандидат психологічних наук

Курс спрямований на вивчення теоретико-методологічних аспектів управління персоналом, методів управління персоналом, питань формування колективу й розвитку та адаптації персоналу, управління трудовою дисципліною й поведінкою персоналу, проблем добору, розстановки, оцінки і атестації кадрів, формування ефективної роботи команди, психологічних аспектів індивідуальної кар'єри та формування іміджу, мотивації діяльності працівників як фактору успішності управління.

Основні компетентності, що формуються у процесі вивчення курсу, знання змісту та особливостей управління персоналом в організації; знання щодо умов забезпечення позитивної мотивації працівників; знання про основні чинники становлення сприятливого клімату в колективі; знання закономірностей ефективної комунікації в організації; знання про основні напрямки управління конфліктами в організації; уміння використовувати психологічні закономірності управління персоналом для аналізу конкретних управлінських ситуацій; уміння застосовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління персоналом; уміння надавати психологічну допомогу керівникам для психологічного забезпечення управлінського процесу в організаціях; уміння розробляти планування та психологічне забезпечення роботи з управління профорієнтацією та адаптацією персоналу, планування індивідуальної кар'єри та іміджу працівників; уміння визначати зміст тренінгової та консультативної роботи з розвитку професійного управлінського самовизначення, формування професійної етики, профілактики та подолання комунікативних бар'єрів, запобігання та розв'язання конфліктів, профілактики та подоланню синдрому «професійного вигорання», управління мотивацією персоналу організацій.

Психологічні методи біографічного аналізу

2д семестр, 4 год/тижд.,залік, 3 кредити;

Курс знайомить з методологією, понятійним апаратом, методами та техніками біографічного аналізу, методологією та практикою біографічних тренінгів, з використанням біографічного аналізу в психологічній практиці.

Основні компетентності, на розвиток яких спрямовано курс: вміння оцінювати проблеми дослідницької діяльності в сфері наукової та психологічної біографістики; вміння користуватися біографічними джерелами та даними; вміння експертної оцінки біографічних джерел та доцільності їх використання; володіння методами аналізу продуктів діяльності особистості як джерела біографічної інформації; володіння повною процедурою біографічного дослідження особистості; уміння визначення структури особистості за допомогою біографічного аналізу; навички коректного використання даних біографічного дослідження та дотримання професійних норм в спілкуванні з учасниками біографічних досліджень; навички планування та проведення біографічного тренінгу; використання ефективних прийомів розвитку позитивного біографічного мислення у практичній та консультативній роботі; вміння здійснювати біографічні дослідження вчених-психологів.

Результатами засвоєння курсу є: знання сучасної наукової та психологічної біографістики, її проблематики та досягнень; знання теоретичних праць, практичної діяльності сучасних дослідників в сфері біографічного аналізу; знання змісту повної процедури біографічного аналізу та прийомів визначення структури особистості на його основі; знання прийомів біографічного тренінгу та консультування; знання змісту та методик біографічного аналізу в прикладних областях (у кадровій роботі, освітній діяльності, в клінічній практиці, в медицині, в трудовій діяльності та підприємництві, в воєнній психології, в кримінології та юридичній психології).

Педагогіка вищої освіти

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити; М.О. Голубєва, доцент, кандидат, педагогічних наук

У процесі вивчення курсу у студента повинні бути сформовані такі професійні компетентності: знання та розуміння предметної області, ролі та значення вищої освіти у житті суспільства; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях педагогічного процесу у вищій школі. Результати вивчення дисципліни полягають у тому, що студенти: правильно розуміють, пояснюють та використовують наукові поняття з дисципліни «Педагогіка вищої освіти»; вміють схарактеризувати систему освіти в сучасній Україні; вміють аналізувати перспективи розвитку вітчизняної вищої освіти,на базі на аналізу сучасних Законів України про освіту; вміють правильно використовувати та інтерпретувати результати психолого-педагогічних методик вивчення особистості студента; оволоділи уміннями опрацьовувати та презентувати основні положення наукових, науково-популярних та літературних джерел в ракурсі проблематики вищої освіти.

Дитяча психотерапія

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити;

Курс спрямовано на засвоєння знань щодо засадничих положень дитячої та підліткової психотерапії та ігротерапії з метою формування у психологів-магістрів професійних компетентностей, які дозволяють глибоко досліджувати та розуміти сутність психотерапевтичних проблем дітей та підлітків і аналізувати процес надання ефективної психологічної і психотерапевтичної допомоги дітям.

Зміст курсу побудовано на основі сучасного вітчизняного і зарубіжного досвіду підготовки спеціалістів, здатних розв'язувати професійні завдання в області дитячої та сімейної психотерапії з урахуванням найбільш актуальних проблем сучасної родини.

Психоаналітичні підходи в психосоматиці

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; С.М. Васьківська, доцент, кандидат психологічних наук

Курс охоплює основні теоретичні положення психоаналітичних підходів до розуміння психосоматики, завдання та методологічні принципи аналізу і формування практичних навичок діагностики, диференційної діагностики та корекції психологічного стану осіб з психосоматичними розладами. В курсі розглядаються також види психосоматичних порушень окремих систем організму і відповідні методи психоаналітичної психотерапевтичної допомоги при цих розладах. Специфічні компетентності, що формуються у процесі вивчення курсу, полягають у: знаннях щодо специфіки розуміння психосоматичних розладів з позицій класичних і сучасних психоаналітичних підходів; орієнтації у засобах психоаналітичної інтерпретації матеріалу, задіяного у процесі аналізу, з метою розкриття психосоматичної хвороби як семіотичної системи та індивідуальних форм її смислової інтеграції в свідоме та несвідоме психічне життя пацієнта; первинних вміннях будувати стратегічні лінії аналізу психосоматичних симптомів у процесі психоаналітичної терапії (на матеріалі реальних кейсів).

Методика викладання у вищій школі

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; М.О. Голубєва, доцент, кандидат, педагогічних наук

У процесі вивчення курсу у студента формуються такі професійні компетентності: здатність використовувати систему знань із навчального предмета «Методика викладання у вищій школі; здатність розвивати власну педагогічну культуру мислення; здатність сформувати обґрунтоване ставлення до власного професійного педагогічного самовизначення; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати в команді.

Результати вивчення курсу полягають у тому, що студенти: правильно розуміють, пояснюють та використовують наукові поняття з дисципліни «Методика викладання у вищій школі»; знають, як самостійно визначати науковий зміст, обсяг, оптимальні цілі, адекватні методи, практичні завдання при проведенні певних форм організації занять у ВНЗ; володіють знаннями про те, як обирати ефективні види, форми контролю та методи діагностики знань, умінь та навичок студентів у навчальному процесі ВНЗ; володіють знаннями про впровадження в навчально-виховний процес ВНЗ сучасних педагогічних технологій; володіють уміннями опрацьовувати та презентувати основні положення наукових, науково-популярних та літературних джерел в педагогічному ракурсі.

Психологія і технологія посередництва в конфлікті

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити; А.М. Гірник, професор, кандидат філософських наук

Метою курсу є розгляд і розкриття питань, що розкривають вимоги до організації процесу посередництва, етики і комунікативних технік посередника, аналізуються прийоми і методи, які використовує посередник, для успішного залагодження конфлікту. Основними компетентностями, які розвиваються у процесі вивчення курсу, є знання щодо структури та динаміки конфлікту, уміння аналізувати і діагностувати конфлікт, самостійно організовувати і проводити медіацію.

Психологічна реабілітація посттравматичних станів

3 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити;

Курс спрямований на ознайомлення студентів з напрямами психологічної реабілітації та особливостями організації психологічної допомоги при посттравматичному стресовому розладі (ПТСР), забезпечення практичної компетентності з проблем психологічної реабілітації посттравматичних станів. Основна мета курсу – сформувати у студентів уявлення про сутність психологічної реабілітації посттравматичних станів, її завдання, загальні принципи, методи і прийоми, спрямовані на поновлення окремих психічних функцій, здатностей, психологічного статусу особистості.

Компетентності, які формує курс, полягають: в орієнтуванні у різноманітних напрямах психологічної реабілітації при ПТСР; у знаннях про етичні та правові засади психологічної реабілітації; у вміннях використовувати методи та техніки психологічної реабілітації; у вміннях розробляти стратегію реабілітаційного процесу; у вмінні оцінювати результати психологічної реабілітації.

Класичні експерименти в психології

3 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити;

У курсі поглиблено вивчаються класичні експерименти в різних галузях психології та різні аспекти експериментування в психології: понятійний тезаурус та історичні трансформації експериментального підходу, теоретичні, організаційні та етичні проблеми експериментальної роботи в психології. Основні компетентності, на розвиток яких спрямовано курс: уміння проектувати та здійснювати експериментальні дослідження; уміння визначати помилки в плануванні експерименту, використанні інструментарію та інтерпретації даних; уміння використовувати критерії якості експериментальної інформації в дослідницькій діяльності; здатність дотримання етичних вимог при опрацюванні даних експериментального дослідження та спілкуванні з учасниками дослідження; уміння розрізняти експерименти та їх різновиди (лабораторний, природний, імітаційний, формуючий, бездоганний, безкінечний) та давати їм експертну оцінку; вміння виступити експертом в науковій дискусії про психологічні дослідження; вміння рецензувати експерименти в наукових виданнях. Результатами засвоєння курсу є: детальне знання експериментальних планів, схем, процедур, інструментарію, висновків основних класичних експериментів; знання історії розвитку експериментальних досліджень у психології; знання визначних експериментів у різних галузях психології (загальній, віковій, соціальній, психології особистості, патопсихології, медичній, педагогічній, організаційній); знання етичних ризиків у психологічних експериментах; знання поняття класичного експерименту та його ознак; знання артефактів, їх джерел та способів контролю за ними в умовах експерименту; знання про сучасні тенденції експериментальних досліджень.

Судова психолого-психіатрична експертиза

4 семестр, 2 год/тижд.,залік, 3 кредити;

Курс має на меті ознайомити студентів з основами проведення психолого-психіатричної експертизи в межах судового процесу, спрямованої на встановлення психологічних особливостей людини та таких її проявів у поведінці, що мають юридичне значення та викликають правові наслідки. В результаті вивчення курсу студенти повинні орієнтуватись у формах застосування спеціальних психологічних та психіатричних знань у цивільному судочинстві, що надає допомогу суду у вирішенні питань психологічного характеру; засвоюють спеціальні знання про діяльність психолога-експерта щодо аналізу та надання власної оцінки фактам та виявленим під час слідства обставинам, які враховує суд при оцінці багатогранних індивідуальних особливостей психічної діяльності сторін, свідків; орієнтуються у методах здійснення експертних заходів у карних та цивільних справах та їх відповідності різним етапам слідства; розуміються у питаннях суб'єктів (експертизу здійснюють державні спеціалізовані установи, але до її проведення можуть залучатися психологи, які не є працівниками спеціалізованих установ) та об'єктів (підозрювані, обвинувачені, свідки, потерпілі, позивачі, відповідачі) судово-психологічної експертизи; мають знання про проведення

комплексного експертного дослідження (психолого-медико-психіатрична, медико-психологічна та психолого-автотехнічна експертиза); мають уміння визначати у підекспертної особи: індивідуально-психологічні особливості, риси характеру, провідні якості особистості; мотивотвірні чинники психічного життя і поведінки; емоційні реакції та стани, ознаки психічних порушень та патологічних проявів; закономірностей перебігу психічних процесів, рівня їхнього розвитку; мати вміння застосування психологічних та клінічних методик та їхніх авторських модифікацій, що пройшли апробацію з урахуванням специфіки судових експертних досліджень і конкретних питань, поставлених перед психолого-психіатричною експертизою.

Методологічний семінар

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити;

Курс спрямований на розвиток у студентів умінь самостійного опрацювання публікацій з матеріалів психологічних досліджень у сучасних періодичних вітчизняних та зарубіжних виданнях; навичок аналізу та підготовки огляду ключових тем, підходів, методів та результатів досліджень у конкретних галузях психології; навичок усного доповідання результатів аналізу літературних джерел; навичок участі у груповій тематичній дискусії та груповому обговоренні; вмінь підготовки та оформлення тексту огляду літературних джерел та загального аналізу психологічної інформації з тем, винесених на обговорення. Змістовно методологічний семінар вибудовується навколо тем і проблем, винесених на дослідження у магістерських роботах студентів, - проблем сучасної клінічної психології, психодіагностики, методології психологічної допомоги, організаційної психології, конфліктології, експертизи, персонології.

054 СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до емпіричного аналізу в соціальних науках

1 триместр, 3 год/тижд., залік, К.С. к.ф.н., доктор філософії, доцент, Мажак І. М., к.соц. наук

Практичний курс, спрямований на підготовку та тренування студентів магістеріуму, що готуються до проведення кваліфікаційного дослідження, для надання їм більш нюансованого розуміння того, як «влаштований» процес дослідження та як його здійснювати, щоб отримати оптимальний результат. Навчання охоплює цикл дослідницької роботи від написання пропозіції та формулюання змінних, задіяних у гітопезі, до початку збирання даних, роботи із респондентами, та публікації результатів. Ми звернемося до таких питань, як дослідницька етика, розробка дослідницького плану, ведення записів, менеджменту даних. Студенти здобудуть навички, що допоможуть їм розробляти ефективні питання для інтерв'ю, знаходити ключових інформантів, комбінувати результати кількісних та якісних форм збирання даних, а також навчаться практикам завчасного перевіряння валідності та надійності даних, отриманих шляхом використання кількісних та якісних методів.

Дослідницький дизайн та методологія наукових досліджень

1 триместр, 3 год/тижд., екзамен, К.С.Мальцева, кандидат наук, доцент, Т,Г,Степурко, кандидат наук, доцент

Курс являє собою магістерський методологічний семінар, що ознайомлює студентів із технологіями проведення досліджень в соціальних науках. Курс надає студентам поглиблене розуміння та знання про те, як плануються і проводяться емпіричні наукові дослідження. Ми розглянемо кількісні та якісні підходи до збору та налізу даних, а також звернемося до етичного виміру проведення наукового проекту. Студенти розпочнуть створювати свої власні дослідницькі «бібліотеки» з літератури з методів. В ході семестру

учасники семінару працюватимуть над проектом і наприкінці курсу представлятимуть його результати у форматі, що очікується для наукової публікації.

Дослідницький семінар з соціальних трансформації

1 триместр, 3 год/тижд., екзамен, М.І.Винницький, доцент, доктор філософії в галузі економічної соціології PhD

The aim of the "Social Transformations" course is to expose students (expected to be Master and/or PhD level) to multiple approaches to analysis of social change. Specifically, we will examine a) evolutionism (incl. modernization theory, functionalism, and structuration), b) cyclical theories, c) conflict theory, d) agency theories (incl. "social becoming" and "morphogenesis").
These theoretical approaches will be applied to analysis of four specific examples of transformation: Revolutions: socio-economic and political (particular attention will be paid to the three Ukrainian "Maidans" as case studies);
Macro-social (civilizational) transformation: industrialization, modernization, transition of societies to "post-" (industrial, modern...); Evolution of everyday life: public sphere, consumption, values and practices, time use; Post-Soviet "transitions": democratization, marketization, change/latency of informal practices, path-dependency.

Поглиблені кількісні методи в соціальних дослідженнях

1-2-2д триместр, 4 год/тижд., залік, екзамен, О.Г. Пугачова, кандидат економічних наук, доцент.

Метою курсу є навчити студентів основам роботи у програмному середовищі R, яке на сучасному етапі стає провідним в аналізі статистичних даних. Курс є логічним продовженням аналізу даних в комп'ютерній програмі SPSS Statistics і проводиться у формі порівняння можливостей даних пакетів програм. Спеціальна увага приділяється принципам і техніці візуалізації даних та презентації результатів статистичного аналізу.

Особистість в умовах соціальних трансформацій

2 триместр, 4 год/тижд., екзамен, О.Г.Злобіна, доктор соціологічних наук, професор
Курс проблематизує класичне соціологічне уявлення про взаємодію суспільства і особистості, представляючи її як постійний взаємоспрямований вплив, в ході якого особистість виступає не лише як об'єкт, а й як суб'єкт соціальних змін. Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасне соціологічне бачення ролі особистісної суб'єктності в розвитку суспільства. Метою курсу є формуваня у студентів перспективи усвідомлення процесів (само)організації і структурації соціуму від мікро- до макрорівня через виявлення особливостей взаємодії особистості і суспільства. Курс дає студентам можливість опанувати методологічні аспекти дослідження процесу становлення, функціонування особистості як суб'єкта соціальної дії, набути знання та навички щодо основних принципів проведення досліджень, спрямованих на визначення специфіки процесів соціальної ідентифікації, соціальної адаптації, соціальної регуляції поведінки особистості в суспільстві, що трансформується.

Поглиблені якісні методи в соціологічних дослідженнях

2 триместр, 4 год/тижд., екзамен, В.С.Бондар, кандидат соціологічних наук, доцент
Метою курсу є набуття студентами знань та навичок щодо основних принципів проведення досліджень у межах якісної дослідницької парадигми, особливостей їх застосування у сучасних як вітчизняних, так і закордонних дослідження. Особливий наголос при цьому робиться на основні підходи до теоретичного опрацювання («теоретизування») результатів проведених наукових розвідок, їхньому порівняльному та критичному представлені науковій спільноті.

Сучасний класовий та стратифікаційний аналіз

2 триместр, 4 год/тижд., екзамен, С.М. Оксамитна, доктор соціологічних наук, професор

Класова нерівність і соціальна стратифікація вже не одне століття перебувають у центрі уваги соціальних мислителів і дослідників. Поняття «клас» – часто вживане, але водночас глибоко суперечливе. В межах курсу аналізуватимуться альтернативні теоретико-методологічні концепції класів і класової структури суспільства. Розглядатимуться сучасні неомарксистські і неовеберіанські підходи до теоретичного обґрунтування та результати емпіричних досліджень класової структури, а також основні концептуалізації системи соціальної стратифікації суспільства.

Вибіркові методи у соціологічних дослідженнях

2д триместр, 6 год/тижд., залік, В.І.Паніотто, доктор філософських наук, професор.

Загальне уявлення про вибірковий метод у соціальних науках. Формування вибірки для проведення найбільш поширених типів соціологічних досліджень. Поняття математичної статистики (нормальний розподіл, репрезентативність тощо) і типи вибірок. Методи розрахунку похибки вибірки для простих випадкових вибірок (SRS), а також дизайн-ефект для розрахунку похибки стратифікованих, кластерних і багатоступінчатих вибірок (зокрема вибірок з імовірністю, що пропорційна розміру - PPS). Організаційні питання побудови вибірок.

Моделювання та прогнозування соціальних процесів

3 триместр, 3 год/тижд., залік, О.Г. Пугачова, кандидат економічних наук, доцент.

Мета курсу підвищити загальну соціологічну культуру студентів, розширити видноколо шляхом надання знань стосовно основних теоретико-методологічних принципів моделювання та прогнозування соціальних процесів; сформувати вміння використовувати прості методи та моделі для прогнозування соціальних процесів; дати знання з підходів до розробки математичних моделей соціальних процесів, достатні для того, щоб поставити задачу та працювати разом з математиками над складними моделями. Навчити використанню одного з найбільш перспективних методів моделювання - агентного моделювання.

ПРОФЕСІЙНО - ОРІЄНТОВАНІ ДИСЦИПЛІНИ

Ідентичності та політики ідентичностей у посткомуністичних суспільствах

4 триместр, 3 год/тижд., залік, А.Д. Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент.

Although often undifferentiated, post-Soviet societies demonstrate a variety of transformation trajectories and diverse approaches to identity and memory politics. This course draws on cases from Ukraine, Belarus and Moldova, the Baltic States, the Caucasus, Russia, and Kazakhstan to explore the sociocultural transformation of post-Soviet countries in comparative perspective. We will analyze the construction of new identities and related issues, including language politics and collective memory andmythscapes as well as their media discourses. The roles of museums, media, and different commemoration practices in public spaces are discussed. We will also examine political and civic participation in reforms, including citizens' value orientations and attitudes towards human rights and the rule of law.

Когнітивна соціологія

4 триместр, 2 год/тижд., залік, А.Д. Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент

Мета і завдання курсу – розширити уявлення студентів про когнітивну перспективу соціології, про особливості соціологічного підходу до аналізу когнітивних феноменів. Когнітивна соціологія розглядається

як "соціологія мислення" (sociology of thinking). Увагу приділено аналізу з соціологічно-когнітивної перспективи феноменів та процесів сприйняття, фокусування уваги, класифікації, впорядкування, контексту, маркування, встановлення рамок, "мапування" (розміщення в часі та просторі), відносин спорідненості та/або зв'язку, типів ідентифікацій, різновидів та типів мислення, тощо. Здійснюється систематизація теоретичних концепцій, соціологічної та соціокультурної проблематики проблематики.
Окрема увага приділяється поглибленню звички аналітичного та критичного мислення та застосуванню теоретичних концепцій до аналізу актуальних соціальних феноменів та проблем.

Квір – теорія: сексуальність, модерність, неолібералізм.

4 триместр, 3 год/тижд., залік, Г.А.Ярманова, ст.викладач.

Курс присвячено ознайомленню з базовими текстами, що теоретизують сексуальність в рамках квір- та деколоніальних студій. Зокрема, ми ґрунтовно розбиратимемо тексти Джудит Батлер, Джека Галберстама, Фатіми Ель-Таїб, Аді Кунцман, Марії Маєрчик, Поля Пресядо, Джасбір Пуар, Діна Спейда, Кім ТолБер, Мішеля Фуко. На основі цих текстів ми критично проаналізуємо концепти гомонаціоналізму, пінк-вошингу, фармакопорнографії, біополітики і некрополітик, рекуперативних політик тощо. Натомість ми шукатимемо вихід в ненормативних модусах знання ("знаннях знизу"), квір-феміністичних практиках спротиву та деколоніальному повороті. Розглянемо питання сексуальності, статі, гендеру, ідентичності, заходо-/ європоцентризму (в знаннях), колоніалізму, раси, громадянства, неолібералізму. Курс допоможе випрацювати розуміння специфіки квір-епістемологій, відмінностей між модерним та постмодерним знанням, есенціалізмом та конструкціонізмом, асимілятивними та трансформативними стратегіями. В результаті курсу ви вмітимете розрізняти конструйованість і фабрикованість, колоніальність і колоніалізм, розумітимете як поєднані сексуальність, раса, громадянство, гендер та колоніальність, а також зможете методологічно інтерпретувати твердження "сексуальність у нас була не завжди".

Соціальна нерівність, довіра і корупція у суспільстві

3 триместр, 4 год/тижд., залік, С.М. Оксамитна, доктор соціологічних наук, професор.

Зміст курсу розкриває основні теоретичні засади та емпіричні результати дослідження взаємозв’язку соціальної нерівності, корупції і довіри у суспільстві. Передбачається знайомство зі змістом концептуальних положень, методами і результатами емпіричних досліджень причин і наслідків корупції, взаємозалежності між корупцією, соціальною нерівністю, зокрема економічною, освітньою, гендерною, суспільною довірою, інституційним устроєм суспільства та ефективністю урядування у розвинутих західних, незахідних та пострадянських суспільств.

Соціологія урбанізованого простору

3 триместр, 3 год/тижд., залік, А.М. Плешкановська, доктор техн.наук, проф.

Ознайомлення із закономірностями становлення й розвитку урбанізованого простору, як елемента складної соціотехнічної системи міста. Формування розуміння причинно-наслідкових зав’язків поведінкилюдини як індивіда та міської громади як різнорідної спільноти в умовах сучасного урбанізованого простору

Сучасні студії з соціології культури

3 триместр, 3 год/тижд., залік, А.Д.Осипчук, кандидат соціологічних наук, доцент

У курсі поглиблено розбираються вибрані напрямки та питання сучасної соціології культури. Приділено увагу полеміці щодо інтерпретації соціокультурної реальності, процесам продукування та споживання або сприйняття культури, її ґенезі. Детально розглянуто питання взаємодії соціальної структури та культури, дослідженням класової структури та культурного споживання. Окремо розбираються питання ідентичностей та (само)ідентифікацій, відношення спільності, соціальної та колективної пам’яті, символічного маркування часу й простору, творення історії. Нарешті, декілька занять присвячено аналізу масової культури й мистецтва, сучасній культурі споживання, особливостям соціокультурних трансформацій.

061 ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова для журналістів

1 семестр, 2 семестр 2 год/тижд., екзамени , 3 кредити, Я. Р. Федорів, доцент, Веретельник Р.М., доцент

The course focuses on critical thinking and thoughtful writing for journalism. The content introduces the highly advanced skills needed to write different categories of articles for different newspaper classes, such as broadsheets, middlebrow papers and tabloids.
Students learn to think critically and to approach the writing process consciously from getting ideas for writing to digging out the background, collecting live information, and further on to organizing the material to a certain story structure, drafting and, finally to revising.
Students also learn to implement the main fundamentals of reporting in their stories at different abstraction levels, paying special attention to facts.
One of the goals of the course is to teach the students how to be more assertive in writing – not aggressively stating opinion – but rather by presenting telling facts and revealing details.
Another, yet even more important goal of the course is to develop a recognizable voice – an individual character in writing.
During the course students will also be learning the main principles of good writing: to use well-chosen facts, thoughtful implications, clear organization, correct grammar and punctuation; to be informative and persuasive; to feel concern for one's reader.

Вступ до відеовиробництва

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Ю. О. Панін, старший викладач

Метою курсу є: ознайомлення з основами відеовиробництва; ознайомлення з сучасними методами та засобами в виробництві теленовин: від зйомки до монтажного столу; практичне застосування нелінійного монтажу на прикладі сучасних програм для редагування відео: оцифрування, монтаж, редагування аудіо, створення новинного телесюжету.

Журналістські тексти в епоху мультимедіа

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д. Р. Дуцик, кандидат філологічних наук, старший викладач

Основне завдання курсу – навчити студентів писати журналістські матеріали в наближених до справжніх редакційних умов.
Мета та завдання курсу розбито на частини.
Частина перша – ознайомлення із принципами роботи в друкованих медіа, зокрема із різними структурами редакції, організацією виробничого процесу в редакції та тим, як впливає на роботу друкованих ЗМІ поява нових медіа та розвиток медіатехнологій.
Частина друга – що таке текст у друкованих медіа, з яких елементів він складається, як він взаємодіє з іншими матеріалами (фото, інфографіка, карикатура тощо) на сторінках газет/журналів.
Частина третя – робота з інформаційними жанрами (новина, кореспонденція, інтерв'ю, репортаж тощо).
Частина четверта – робота з публіцистичними жанрами (стаття, рецензія, коментар тощо). Курс орієнтований більшою мірою на практичне навчання.

Сучасна теорія і практика радіомовлення

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Р. А. Дейниченко, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення з поняттям радіомовлення і сучасним станом радіожурналістики в Україні та за її межами. Завданням курсу є ознайомлення студентів із: теорією та практикою радіомовлення – історія радіомовлення, жанри радіожурналістики. Форми та формати мовлення, правові, економічні та етичні умови існування радіомовлення в Україні, проблеми та перспективи розвитку радіо, техніки проведення програм та інтерв'ю.

Основи телевізійного виробництва

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, С. В. Поліщук, старший викладач

Основною метою курсу є ознайомлення студентів з теорією та практичною роботою телевізійного журналіста. Теоретично вивчаються теми, пов'язані з теленовинами: підготовка, створення і видача в ефір телевізійних новин. Досліджується робота журналістів та редакторів в умовах сучасного телевиробництва. Оскільки ця дисципліна орієнтована головним чином на майбутніх тележурналістів, вона охоплює головні складові цієї професії, а також вводить в центральну проблематику розвитку сучасного вітчизняного та закордонного телебачення. Через цей курс студенти одержують цілісний погляд на тележурналістику та телевиробництво.

Журналістська етика

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, О. В. Демченко, старший викладач

Ознайомлення студентів з основними етичними цінностями роботи журналіста в контексті реальних професійних проблем; ознайомлення з основними теоріями журналістської етики; вивчення літератури; обговорення конкретних кейсів та етичних проблем; суть «відповідальної» журналістики та моральних принципів в роботі журналіста; отримання досвіду вирішення етичних дилем.

Міжнародна журналістика на тлі міжнародних відносин та геополітики

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Є. М. Федченко, кандидат політичних наук, доцент, Д. П. Тарадай, PhD з масових комунікацій, старший викладач

Основною метою курсу є пояснення важливості міжнародних новин, їхнього впливу на світову політику та безпосередньо на щоденне життя людей, а також ознайомлення з процесом виробництва міжнародних новин для різних типів медіа. Кращим навичкам у цій царині сприятиме ознайомлення з політичним та економічним контекстом сучасного світу, розуміння того, як наблизити міжнародні новини до української аудиторії.

Увесь матеріал поділено на основні напрями, за якими відбувається сьогодні робота журналіста-міжнародника: висвітлення дипломатії, конфліктів, переговорів, виборів, організацій, світових фінансових новин, тобто всього того, з чого складається глобальне інформаційне суспільство.

Збирання інформації з різних джерел, її обробка та подача в різних типах ЗМІ, інтерв'ю з провідними ньюзмейкерами, робота з відеоінформацією та стрічками міжнародних інформаційних агенцій, аналіз міжнародної інформації у ЗМІ – ось основні навички, якими мають оволодіти студенти в рамках цього курсу. Він закладає основи знань та вмінь, які спрямовані на здатність студента працювати в галузі міжнародної інформації редактором/продюсером міжнародних новин, закордонним кореспондентом чи професіоналом, що аналізує чи критикує висвітлення міжнародних подій та світової політики у ЗМІ.

Правове забезпечення ЗМІ

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Н. І. Петрова, старший викладач

Курс є необхідною складовою вивчення ролі та завдань засобів масової інформації в демократичному суспільстві. Він дає можливість отримати знання з права в необхідному обсязі для професійного виконання обов'язків журналіста та орієнтуватися в правовому полі з огляду на права та законні інтереси інших осіб.

Завданням курсу є ознайомлення студентів із: міжнародними стандартами свободи слова та свободи обігу інформації; роллю та відповідальністю преси в демократії; призначенням та функціями права; правничими засадами функціонування друкованих, електронних медіа; правилами збору та обігу інформації в Україні; правами, обов'язками та кваліфікованими привілеями журналістів; основами авторського права; правовими особливостями Інтернет-журналістики.

Виробництво документальних фільмів

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, К.П.Горностай, старший викладач

Курс висвітлює: документальний фільм як суспільне дзеркало/пропаганду/освітній інструмент.

Що таке документалістика? Коротка історія документалістики: різниця між документалістикою та художнім зображенням реальності; кінодокументалістика vs телевізійна документалістика.

Типи документальних фільмів та структура документального кіно.

Менеджмент ЗМІ та медіа-планування

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4 кредити, Р. А. Дейниченко, старший викладач

Метою курсу є: ознайомлення студентів з особливостями галузі; імідж і бренд; success story; медіа-ринок; етапи медіа-виробництва (етап І: народження компанії); політика і менеджмент; управління фінансами; реклама; аудиторія; корпоративна культура й ідеологія; ТБ продюсування та редагування друкованих видань; етика медіа-бізнесу.

ПРАКТИКА

Практика навчально-виробнича

2д семестр, індивідуальна, залік, 3 кредити, Д. Р. Дуцик, кандидат філологічних наук, доцент

Метою та завданням практики є закріплення одержаних знань і умінь у практичній редакційній роботі; самостійне виконання практичних завдань; практична робота в медіа-індустрії; застосування отриманих теоретичних знань при виконанні конкретної роботи на робочому місці; обробка та аналіз інформації, яка необхідна для виконання конкретних завдань.

Методологія наукових досліджень в медіа

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д.В.Орлова, доктор філософії PhD з масових комунікацій, старший викладач

Курс є необхідною складовою частиною основ методології медіа-досліджень.
Він дає можливість ознайомитися з сучасними якісними та кількісними методами проведення досліджень та оволодіти практичними навичками написання наукових робіт, передусім дипломної роботи.

Нові медіа та онлайнова журналістика

3 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 4 кредити, М.О.Жданова, старший викладач,

Мета курсу: Ознайомити студентів із змінами, що відбуваються в індустрії медіа, навчити орієнтуватись у форматах та підходах, що використовуються в онлайн журналістиці, пояснити, як монетизуються сучасні ЗМІ.

Теорії медіа-досліджень

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, Д.В.Орлова, докторантка PhD-програми з масових комунікацій, старший викладач

Метою курсу є: теоретична підготовка студентів у галузі медіа-досліджень, опанування найбільш відомих теорій і методів, вивчення історії дослідження масових комунікацій, ознайомлення із сучасними українськими прикладами розвитку медіа-галузі та проведення медіа-досліджень. Оскільки ця дисципліна орієнтована головним чином на майбутніх журналістів, вона містить головні складові цієї професії, а також вводить в центральну проблематику розвитку масових комунікацій сучасної України. Через цей курс студенти одержують цілісний погляд на журналістику, мас-медіа та масові комунікації.

Основи герменевтики

4 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, С. М. Квіт, доктор філологічних наук, професор

The course “The Basics of Hermeneutics” is a necessary part of learninginterpretation and mass communications theories. It provides an opportunityto gain the theoretical knowledge and practical skills needed for master’slevel research. The course is designed for 6th year students of the Faculty of Social Sciences and Social Technologies, specializing in social

communication.

“The Basics of Hermeneutics” is important for theoretical training in mediastudies, development of research skills, studying the hermeneutic phenomenon, exploration of the major intellectual discussions in European history in the philosophical, public and mass communications contexts. Students will have the opportunity to acquire a wide reader's experience,

also the ability to use philosophical concepts for reaching an understanding and forming their own point of view on different hermeneutical topics.

Індивідуальний журналістський проект

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Є. М. Федченко, кандидат політичних наук, доцент

Ознайомлення студентів з методами дослідження в магістерській роботі. Написання дипломної роботи або зйомки документального фільму.Закріплення одержаних знань.

.

ВИБІРКОВІ

Експертна майстерня

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. О. Панін, старший викладач

Навчальний курс «Експертна майстерня» розрахований на студентів магістерського рівня спеціальності журналістика. Мета курсу - ознайомлення слухачів із сучасними національними та міжнародними медіапрактиками, фахівцями та проєктами в галузі медіа, інформаційних технологій та інформаційної безпеки.

Тематики занять пов'язані з представленням досвіду роботи редакцій, аналітичних установ, висвітленням технологій, принципів та стандартів роботи журналістів та медіафахівців.

Формат курсу - серія майстер-класів, гостьових лекцій, відкритих обговорень.

Основи економічної журналістики

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. Ю. Набожняк, старший викладач*

Курс «Основи економічної журналістики» покликаний сформувати у студентів уявлення про сучасний стан економіки України та її місце в світових економічних процесах з метою отримати навички аналізу та інтерпретації базової статистичної, комерційної інформації, даних відкритих державних та приватних реєстрів, орієнтуватися в роботі основних ринків, а також в урядових політиках з питань соціального забезпечення, податків, фінансового сектору тощо. В рамках курсу студенти отримують можливість інтерактивної взаємодії із експертами ринків, учасниками бізнес-процесів. За підсумками курсу студенти готують індивідуальний проект, присвячений діяльності представників малого підприємництва.

Теорія медіакультури

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, В.С.Романюк, доцент культурології

Основною метою курсу є ознайомлення студентів із засадничими теоріями та концепціями медіакультури, мас-медіа, а також навчання студентів теоретичних та практичних навичок аналізу медійних текстів, стимулювання критичного осмислення артефактів сучасної медіакультури (кіно, фотографія, медіа мистецтво). Зміст курсу покликаний ознайомити студентів із сучасними тенденціями розвитку медіакультури у світі, таким чином готуючи до самостійного осмислення процесів в сфері мас-медіа та інформаційному просторі загалом.

Робота журналіста в небезпечному середовищі

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, К. П. Горностай, старший викладач

Мета курсу – ознайомлення студентів з основними правилами персональної безпеки, специфікою безпеки професійної діяльності журналіста, відпрацювання практичних навичок поведінки в конфліктах та ситуаціях, небезпечних для життя і здоров'я, надання долікарської медичної допомоги/. Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності журналістів в небезпечних ситуаціях, які виникають під час виконання професійної діяльності та формування у них відповідальності за особисту і колективну безпеку.

Журналістика даних

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.М.Чуранова, старший викладач

Ознайомити студентів із таким напрямом журналістики як журналістика даних, із кращими практиками цього жанру як у світі , так і в Україні; навчити студентів шукати історії, теми за допомогою даних, аналізувати вже існуючі журналістські матеріали цього напрямку із розумінням алгоритму, як вони створюються; навчити на практиці використовувати різні методи збору, аналізу та візуалізації даних у своїй подальшій журналістській роботі.

Виробництво журналів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, О.В.Мартинюк, старший викладач

Курс має на меті демонстрування, як функціонує глянцева журналістика, на яку часто скептично дивляться "серйозні" журналісти. На лекціях буде розглянутий як міжнародний, так і український контекст. Акцент – на актуальну інформацію та на практичні заняття. В рамках цього курсу студенти навчаться писати тексти

для видань глянцевої журналістики. Вони також відвідають редакцію головних українських fashion-журналів та поспілкуються з легендарними інсайдерами цієї царини.

Медіасистеми у порівняльній перспективі

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Г.Й.Будівська, старший викладач,

Помилка! Неприпустимий об'єкт гіперпосилання.

Факт-чекінг та верифікація інформації

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, В.С.Романюк, доцент культурології

Сформувати у студента знання та практичні навички щодо професійної роботи фактчекера.
Ознайомити студентів з сучасними інструментами верифікації та відпрацювати здатність створювати індивідуальні та групові фактчекінгові проєкти.

Мультимедійні журналістські проекти. Практикум

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, С.В Поліщук, старший викладач

Метою курсу є навчити студентів працювати з сучасними інструментами створення мультимедійного контенту.

Журналістське розслідування

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, О.В.Ярощук, старший викладач

Мета курсу–розвиток навичок проведення журналістського розслідування, а саме: пошук теми та формулювання гіпотези, побудова дизайну/схеми розслідування, робота з різними типами і джерелами даних, вміння інтерпретувати та використовувати ці дані, удосконалення навичок проведення звичайного і генерального інтерв'ю, вміння зберігати, опрацьовувати та архівувати отриману інформацію, верифікувати дані та презентувати їх у доступному, зрозумілому, читабельному і цікавому форматі як для професійної, так і для загальної аудиторії. Також курс знайомить студентів із медіа-дослідженнями зі сфери журналістики розслідувань, пояснює особливості жанру та сучасні умови роботи журналістів-розслідувачів. Студенти також вивчають особливості сучасної медіа-системи України.

Лабораторія громадських ЗМІ: практикум

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, Ю. А. Сторожук, старший викладач

Метою курсу є: ознайомити з зарубіжним досвідом створення та функціонування громадських ЗМІ; навчити аналізувати та редагувати тексти теле- та радіосюжетів; навчити продукувати сюжети та інтерв'ю для громадських ЗМІ.

Гостьовий курс 1

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,

Гостьовий курс 1 має на меті поглибити та систематизувати знання студентів про сучасні цифрові інформаційні технології, навчити студентів максимально використовувати переваги цифрового виміру інформації та водночас враховувати небезпеки, зумовлені розвитком цифрових технологій, та ефективно їм протистояти.

Гостьовий курс 2

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити,

Ознайомити студентів з особливостями сучасних інформаційних конфліктів, їхніми основними акторами та інструментами. Навчити виявляти інформаційні маніпуляції, скоординовані зусилля авторитарних держав. Показати на практичних прикладах способи протидії гібридним атакам. Ознайомити зі специфікою гібридної війни в історичному розрізі.

061 ЖУРНАЛІСТИКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – ЗВ`ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до зв'язків з громадськістю

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредиту, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор*

Ознайомлення майбутнього фахівця із сутністю зв'язків з громадськістю як сферою діяльності та соціальним інститутом, основними підходами до визначення ПР, його функціями і принципами, історичними моделями. Дати можливість розглянути еволюцію становлення і розвитку професії паблик рілейшнз, сучасні тенденції розвитку системи ПР, її значення у сучасному світі та ознайомитися з основними вимогами до професійних та особистісних якостей фахівця сфери зв'язків із громадськістю.

Планування та організація кампаній у сфері зв'язків із громадськістю

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *О. В. Некрасова, кандидат історичних наук, доцент*

Масові PR-кампанії в бізнесі, політиці, соціальній сфері, їхня типологія, завдання. Загальні засади управління PR-процесом. Аналітична робота та методи оцінки ситуації. Визначення загальної стратегії, планування. Мобілізація зусиль на реалізацію PR-програми. Оцінка ефективності PR-програми. Формулювання проблеми та постановка цілей PR-кампанії. Розробка основних стратегій PR-кампанії та тактика їх реалізації. Організація співпраці зі ЗМІ під час PR-кампанії. Бюджет, календар-графік та методи оцінки результативності PR-кампанії.

Політичний PR

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредиту, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*

PR у політичній сфері: сутність і функції. Теоретичні засади PR-діяльності у політичній сфері. Політичний маркетинг та стратегія політичного PR. Стратегія і тактика PR у виборчій кампанії. Комунікаційні PR-технології в політиці. Етнопсихологічні особливості менталітету українського виборця. Основні технології розбудови та реалізації політичного іміджу. Антикризовий PR у виборчих кампаніях.

Теорія та історія соціальних комунікацій

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, *О .О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Соціальна комунікація як процес, структура комунікаційних процесів, форми і моделі комунікацій: історія та сучасність. Функції та канали комунікації. Особливості масової комунікації та методи її вивчення. Особливості комунікативної взаємодії в системі ЗМК. Персоніфікованість взаємодії комунікатора з аудиторіями ЗМК. Комунікації в спеціалізованих галузях.

Урядові комунікації

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Сутність та принципи урядових комунікацій. Особливості урядових комунікацій. PR у функціональній структурі державних органів. Комунікаційні стратегії та комунікаційні канали урядових органів. Сутність менеджменту новин. Державна комунікаційна політика: міжнародний досвід. Формування державного брендінгу. Перспективи розвитку урядових PR.

Дослідницька та аналітична робота в сфері PR

2 семестр, 3 год/тижд. екзамен, 4,5 кредиту, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор*

Зростання потреби дослідницької роботи у сфері зв'язків з громадськістю як компонента соціальних комунікацій. Моніторинг зовнішнього середовища. Комунікаційний аудит. Соціальний аудит. Типи соціологічних досліджень. Елементи формалізованих досліджень. Переваги та недоліки використання

соціологічних досліджень у практиці соціальних комунікацій. Ситуаційний аналіз. Інформаційний аудит та оцінка медіа-портрета організації. Глибинні інтерв'ю та їхній евристичний потенціал. Експертні опитування.

Інтегровані комунікації

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Сутність і складові інтегрованих комунікацій, їх роль у формуванні репутації компанії. Моделі сприйняття комунікації цільовими групами. Тренди комунікацій. Стратегії інтегрованих комунікацій. Корпоративна ідентичність і корпоративна ідентифікація

Комунікації в інтернет-середовищі

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3 кредити, *Д.Л.Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Формування цілісної системи знань про комунікацію в Інтернет-середовищі, вивчення основних принципів планування, організації та оцінювання ПР-програм в Інтернет-середовищі, а також основних технологій імплементації ПР-програм в Інтернеті для організацій, що працюють у різних секторах економіки, державних та громадських організаціях. Оволодіння технологіями підготовки матеріалів для різних видів Інтернет ресурсів, вивчення організації кризової комунікації в Інтернет-середовищі.

Менеджмент створення подій та їх інформаційної підтримки

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *О. В. Некрасова, кандидат історичних наук, доцент*

«Подієвий» компонент у практиці паблік рілейшнз. Поняття «новинарна подія», «спеціальна подія». Інформаційний потенціал спеціальних подій. Організація спеціальних подій у практиці PR. Технології організації PR-подій різного призначення. Бюджет, календар-графік, організаційно-технічні питання при підготовці й проведенні ПР-події та її висвітленні в ЗМІ. Оцінка ефективності ПР-події та її інформаційної підтримки.

Прикладні соціально-комунікаційні технології

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*,

Ідеологія та основні принципи формування іміджу. Методологія та технології формування іміджу. Брендінг. Сутність репутаційного менеджменту, його складові.

Методологія та організація наукових досліджень

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *О .О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Поняття теорії, методології і технологій наукового дослідження. Наукові основи досліджень соціальних процесів. Принципи, правила і методи наукових досліджень.

Категорії соціального пізнання: закони, правила, принципи формування і класифікації. Наукова діяльність у сфері управління та паблік рілейшнз. Принципи і методи збору, обробки і аналізу наукової інформації. Основні етапи організації наукового дослідження.

Організація роботи агентства та служби зв'язків із громадськістю організацій

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Роль PR у системі сучасного менеджменту організації. Завдання та організаційна структура внутрішнього PR-підрозділу. Кваліфікаційні вимоги до PR-фахівців. Організація зовнішнього PR-консультування. Організація партнерських PR-проектів. Організаційне забезпечення PR-кампаній в Інтернеті. Фінансове забезпечення PR-діяльності. Оцінка ефективності роботи PR-підрозділів та зовнішніх PR-консультантів.

Правові та етичні стандарти PR- діяльності

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Етичні принципи PR-діяльності. Підвищення стандартів PR-діяльності. Міжнародні, регіональні та національні кодекси етики та професійної поведінки у сфері PR. Стан інституціоналізації PR в Україні. Правові основи діяльності PR-фахівця в Україні.

Корпоративна соціальна відповідальність

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 3,5 кредиту, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Соціальна відповідальність: основні теоретико-методологічні підходи. Соціальна відповідальність у системі корпоративного управління. Чесні управлінські практики. Права людини і трудові відносини. Соціально відповідальне споживання. Захист навколишнього середовища. Залучення і розвиток громади. Нефінансова звітність. Оцінка ефективності програм із корпоративної соціальної відповідальності.

Методи вимірювання та оцінювання ефективності роботи в сфері зв'язків із громадськістю

3 семестр, 4 год/тижд. екзамен, 4 кредити, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор*

Сучасний стан пошуку підходів до вимірювань у сфері PR. Ключові передумови, принципи та чинники оцінювання PR-програми. Складові процесу оцінювального дослідження PR-програми. Кількісні та якісні методи вимірювання вихідної PR-продукції.

Методи вимірювання експонування повідомлення. Методи вимірювання рівня розуміння, усвідомлення та ставлення до повідомлення. Вимірювання зміни установок і поведінки цільової громадськості (Impact Objectives або ефективність PR-кампанії). Ціннісні інтерпретації результатів тривалих PR-стосунків. Оцінювання ефективності ініціатив з КСВ. Міжнародний імідж України (оцінка урядових PR-зусиль з його поліпшення).

ПРАКТИКА

Практика виробнича

3 семестр, 4 год/тижд., залік, 6 кредитів, *О .О. Суська, доктор соціологічних наук, доцент*

Цілі та завдання практики. Місце практики в структурі магістерської програми. Форми та місце проведення практики. Компетенції, що формуються в результаті проходження практики. Керівництво практикою. Науково-дослідні та науково-виробничі технології, що використовуються на практиці. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів на практиці. Обов'язки і права студента-практиканта. Індивідуальні завдання. Форми та методи контролю. Вимоги до звіту. Матеріально-технічне забезпечення практики.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Конфліктологія

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Історія та розвиток конфліктології як науки. Сучасні теорії конфлікту. Загальна характеристика соціального конфлікту. Політичній конфлікт, його визначення та ідентифікація. Етнонаціональні конфлікти. Особливості сучасних міжнародних конфліктів. Основні підходи до вивчення та аналізу конфлікту. Переговори. Особливості сучасних міжнародних переговорів

Міжнародний досвід розвитку зв'язків із громадськістю

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Розвиток системи паблик рілейшнз у США. Система забезпечення PR-індустрії в США. Система паблік рілейшнз у Великій Британії. PR в європейських країнах. Система зв'язків з громадськістю в посткомуністичних країнах. Нові ринки PR-послуг.

Соціальне управління

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. Б. Гаєвська, доктор філософських наук, професор*

Організаційна сутність соціального управління. Функції, методи та форми управління соціальними об`єктами. Основні принципи (правила) управлінської поведінки. Стадії та результативність управлінського циклу. Управління соціально-трудовою кооперацією. Бюрократія в соціальному управлінні. Професійна демократія в соціальному управлінні.

ПР для неурядових організацій

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Особливості громадського сектору, які обумовлюють необхідність застосування комунікаційних інструментів й технологій. Роль комунікацій для громадського сектору. Канали комунікації громадського сектору за моделлю PESO. Роль комунікації у формуванні репутації організацій громадського сектору. Механізми співпраці громадського сектору з органами влади і бізнесом. Фандрейзингові кампанії.

Теорія та історія журналістики

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *А.В. Яковець , кандидат філологічних наук, доцент*

Теорія і історія журналістики як предмет наукового дослідження. Види журналістики. Британська преса та журналістика в XVII–XX ст. Основні тенденції розвитку преси і журналістики в США (XVIII–XX ст.). Розвиток преси і журналістики у країнах Західної Європи (XVII–XX ст.). Преса і журналістика країн Сходу (XIX–XX ст.) Провідні інформаційні агенції світу. Українська преса та журналістика у XIX–XX ст.

Екологічний PR

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *О.Я. Калита, старший викладач*

Формування комплексного підходу до реалізації екологічної складової в сфері зв'язків із громадськістю, інтеграція екологічної складової до піар діяльності, а також уміння використовувати інструменти паблик рілейшнз для вирішення екологічних проблем. Сучасні методики аналізу та оцінки екологічного паблик рілейшнз. Засоби та прийоми комунікативного впливу на цільову громадськість під час реалізації екологічних ПР-кампаній.

Основи управлінського консультування

2д семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. В. Некрасова, кандидат історичних наук, доцент*

Ознайомлення студентів магістеріуму зі змістом і особливостями консультаційних процесів, технологій консультування. Вивчення процесів надання консалтингових послуг та методів діагностування проблем організації.

Соціологія громадської думки

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, *В. І. Паніотто, доктор філософських наук, професор, С. С. Артикуца, старший викладач*

Громадська думка як соціальне явище та об'єкт соціології. Структура, функції та динаміка громадської думки. Основні чинники формування, форми прояву та критерії ідентифікації громадської думки. Методологічне та методичне забезпечення соціологічних досліджень громадської думки. Особливості громадської думки у посткомуністичних суспільствах.

Внутрішньокорпоративні зв'язки з громадськістю

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *Л. І. Зябрев, магістр бізнес-адміністрування, старший викладач*

Внутрішньокорпоративні зв'язки з громадськістю (ВКЗГ). Корпоративна культура. Як вона формується засобами ВКЗГ. Місія, бачення та цінності – важливість для ВКЗГ. Кампанії для ВКЗГ. ВКЗГ під час трансформацій. Ключові повідомлення для ВКЗГ. Лінійна комунікація у ВКЗГ. Інтранет. Події. Корпоративне відео. Канали комунікації ВКЗГ. Корпоративне видання. Методи оцінювання ефективності ВКЗГ. ВКЗГ у мультикультурному середовищі.

Діджитал комунікації

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, *А.В. Мельник , старший викладач*

Загальні засади управління PR-кампаніями у цифровому середовищі та основні інструменти digital-комунікацій. Стратегія і тактика у digital-комунікаціях. Соціальні мережі та месенджери. Відеохостинги та

стрімінгові сервіси. Моніторинг, аналітика, оцінка ефективності та звітність у digital-комунікаціях. Веб-інструменти.

Історія наукового узагальнення практики зв'язків із громадськістю

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор*

Витоки зв'язків із громадськістю у стародавні часи. Практики публічних комунікацій від античності до Відродження. Перші спроби їх узагальнення. Практики публічних комунікацій християнської церкви у Середні віки: країни Західної Європи. Особливості практики публічних комунікацій в Україні та їх значення для розвитку науки зв'язків із громадськістю: від Київської Русі до XVIII ст. Практики публічних комунікацій в епоху промислових і соціальних революцій XVIII–XIX ст. та їх наукове узагальнення. Становлення та розвиток професійної практики зв'язків із громадськістю в США: наукове узагальнення еволюції функцій PR. Становлення наукових засад і зміцнення статусу зв'язків із громадськістю як професії. Організаційний розвиток системи PR в XX ст. та її глобалізація: наукові висновки. Новітні наукові узагальнення історичної практики збагачення сутнісних характеристик зв'язків із громадськістю як соціального інституту. Сучасні наукові узагальнення практики вдосконалення управління процесом PR: розробка кількісних та якісних показників оцінки ефективності. Історико-системний аналіз публічних комунікацій в Україні в контексті розвитку державності та сучасної цивілізаційної трансформації.

Кризові комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Управління проблемами з метою запобігання криз. Підготовка організації до можливої кризової ситуації. Комунікація в кризових ситуаціях. Робота з мас медіа під час кризи. Етичні проблеми в кризовому менеджменті. Особливості комунікації з цільовими аудиторіями в умовах кризи. Стратегія і тактика боротьби з чутками. Етичні наслідки розповсюдження фейкових новин для PR практиків. Кризова комунікація в соціальних медіа та на інших Інтернет-ресурсах.

Методика викладання фахових дисциплін

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Вступ до навчальної дисципліни. Сучасна система вищої освіти в Україні та її особливості. Правове регулювання вищої освіти в Україні. Загальні положення організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Основні форми та специфіка аудиторних навчальних занять. Методика підготовки і проведення семінарського заняття. Методика організації позааудиторної (самостійної) навчальної діяльності студентів.

Науково-дослідний семінар (case-studies) -1

3 семестр, 2 год/тижд., захист тези, 3 кредити, *О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Метод кейсів: витоки, поняття, види, сфери застосування. Завдання і функції PR-діяльності в банківській сфері. Сайт Кабінету Міністрів України: процедури створення і особливості використання. Побудова та проведення PR-кампанії: аналіз кейсів. Досвід економічних та політичних PR-кампаній як матеріал для аналізу кейсів. Досвід економічних та політичних PR-кампаній як матеріал для аналізу кейсів.

Технології підготовки та поширення інформаційних PR-матеріалів

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Засади ефективних комунікацій. PR-матеріали для медіа. PR-матеріали для розповсюдження онлайн. PR-матеріали для комунікації безпосередньо з громадськістю (direct public information/mass communication). Особливості поширення PR-матеріалів через різні комунікаційні канали.

Веб- технології в PR

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредитів, *А.В. Мельник , старший викладач*

Загальні засади застосування веб-технологій у PR-діяльності. Практика створення веб-сайтів на онлайн-конструкторах та системах управління контентом (CMS). Основні підходи до просування та оптимізації веб-ресурсів. Аналітика та оцінка ефективності.

Зв'язки із засобами масової інформації

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 3,5 кредиту, *В.Т. Кіпіані, старший викладач*

Принципи роботи ЗМІ. Онлайн ЗМІ. Телевізійні ЗМІ. Газети та друкована преса. Радіо як особлива форма ЗМІ. Стратегія і тактика зв'язків зі ЗМІ. Письмові та друковані матеріали. Усне слово. Відеотактика.

Інноваційні технології формування та комунікацій стартапів

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, *В. А. Цимбалюк, старший викладач*

Мета вивчення дисципліни - формування базових знань та навичок необхідних для запуску власного проекту (стартапу) таких як розробка гіпотези, визначення ЦА та конкурентів, комунікація з інвесторами тощо.

В результаті навчання студенти зможуть:

пояснити сутність поняття стартап; пояснити чим стартап відрізняється від бізнесу; формулювати власні ідеї та гіпотези для проектів; визначати ЦА свого продукту; визначати конкурентів свого продукту; визначати УТП свого продукту; розробляти бізнес-моделі за методологією Business Model Canvas; розробляти кошторис та P&L майбутнього проекту; розробляти пітч-деки та пітчити власні ідеї; розробляти MVP продукту

Комунікації для соціальних змін

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Основні принципи підготовки комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні зміни. Основні теорії комунікацій для соціальних змін та поведінкових змін. Пояснення різниці у впливі на поведінку і впливі на зміну ставлення. Обґрунтування правил ефективної комунікації. Основні етапи підготовки комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні змін. Проводення аналізу сильних і слабких сторін комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні зміни. Розробка комунікаційних кампаній, спрямованих на соціальні зміни.

Концептуальні засади зв'язків із громадськістю

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*

Соціологічні теорії взаємовідносин, пізнання та поведінки, психології масових комунікацій, моделей зв'язків із громадськістю. Сутність громадської думки, тенденції її формування. Соціологічні методи дослідження та соціальні технології впливу на думку громадськості. Концепції груп громадськості, ситуативний підхід до виокремлення груп громадськості та елементів процесу комунікації з ними.

Кроскультурні комунікації

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *І.І. Тітаренко, кандидат педагогічних наук, доцент*

Поняття крос-культурних, міжнародних та мультикультурних комунікацій. Особливості крос-культурних комунікацій. Принципи та правила ефективних крос-культурних комунікацій. Розробка контенту для крос-культурного середовища. Специфіка та крос-культурні особливості використання соціальних медіа.

Науково-дослідний семінар (case-studies) -2

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*

Кейс-стаді як методологія практичної підготовки PR-фахівців. Майстер-класи провідних PR-фахівців. Створення кейсів, їхні особливості в різних галузях; презентація та захист самостійно розроблених кейсів.

Сучасна прес-служба

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Принципи діяльності прес-служб. Прес-служба державного органу влади. Прес-служба приватного бренду. Прес-служба відомої особистості. Прес-служба міжнародної або благодійної організації.

Фандрейзинг

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *Д. Л. Коник, кандидат соціологічних наук, старший викладач*

Планування фандрейзингу в організації. Вибір методів фандрейзингу. Аналіз потенційних донорів проекту. Проектна пропозиція. Реалізація партнерської програми**.** Комунікаційна підтримка партнерської програми. Оцінювання ефективності партнерського проекту.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

Сертифікатна програма "Теорія і практика PR"

Інтегровані комунікації

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *А. Г. Зінченко, кандидат історичних наук, доцент*

Сутність і складові інтегрованих комунікацій, їх роль у формуванні репутації компанії. Моделі сприйняття комунікації цільовими групами**.** Тренди комунікацій. Стратегії інтегрованих комунікацій. Корпоративна ідентичність і корпоративна ідентифікація

Наукові основи, стратегія і тактика PR

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *В. Г. Королько, доктор філософських наук, професор*

PR як соціальний інститут: зміст, принципи діяльності, функції. Історія PR. Теоретичні засади PR. Роль PR у структурі та прийнятті рішень організації. Етика і професіоналізм. Складові процесу робо-ти PR-професіонала. Правові основи практики PR. Особливості PR для організацій різних сфер дія-льності. PR як професійна кар'єра. Тактика PR Письмові та друковані матеріали. Усне слово. Відео-тактика. Інтернет та інші новітні технології.

Політичні комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *В. О. Наумов, кандидат філософських наук, доцент*

PR у політичній сфері: сутність і функції. Теоретичні засади PR-діяльності у політичній сфері. Політичний маркетинг та стратегія політичного PR. Стратегія і тактика PR у виборчій кампанії. Комунікаційні PR-технології в політиці. Етнопсихологічні особливості менталітету українського виборця. Основні технології розбудови та реалізації політичного іміджу. Антикризовий PR у виборчих кампаніях.

Соціальні комунікації

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, *О. О. Сусська, доктор соціологічних наук, доцент*

Соціальна комунікація як процес, структура комунікаційних процесів, форми і моделі комунікацій: історія та сучасність. Функції та канали комунікації. Особливості масової комунікації та методи її вивчення. Особливості комунікативної взаємодії в системі ЗМК. Персоніфікованість взаємодії комунікатора з аудиторіями ЗМК. Комунікації в спеціалізованих галузях.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, захист тези, 20 кредитів, *викладачі магістерської програми*

Магістерська робота - це документ, який визначає рівень кваліфікації студента та його здатність до самостійної наукової, професійної діяльності. Метою виконання кваліфікаційної роботи є дослідження процесів становлення та розвитку соціального інституту зв’язків з громадськістю (Public Relations) в Україні та світі, аналізу його розвитку в різних сферах життя.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – МЕНЕДЖМЕНТ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ`Я

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз політики охорони здоров'я

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, Т.П. Юрочко, кандидат наук з державного управління, доцент

У цьому курсі розглядаються підходи до аналізу національної та міжнародної політики в сфері охорони здоров'я, процес вироблення та втілення політики, політичні інструменти та роль акторів, які впливають на цей процес. Студенти отримають основи знань про аналіз політики в охороні здоров'я та розуміння процесів реформування системи охорони здоров'я.

Вступ до магістерських студій

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, О.С. Скрипнікова, старший викладач

Курс передбачає розвиток у студентів критичного мислення та soft skills, здатності ефективно працювати з інформаційними ресурсами для освітніх та
дослідницьких потреб, аналізувати та узагальнювати отриману інформацію. Програма передбачає розкриття теоретичних засад становлення єдиного простору вищої освіти в Європі та особливостей впровадження основних принципів Болонського процесу в НаУКМА, розкрити особливості навчального процесу в Академії, основи організації наукових студій та самостійної роботи, надати навички роботи з джерелами інформації та познайомити з університетською бібліотекою та її ресурсами, а також надати основні вміння щодо самоорганізації в університетському середовищі.

Економіка охорони здоров´я

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредитів, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, доцент

Навчальна дисципліна націлена на формування у слухачів цілісного уявлення про теоретичні основи економіки охорони здоров'я, а також умінь та навичок щодо економічного аналізу діяльності галузі на макро- та макрорівнях, оволодіння принциповими навиками для самостійного планування і аналізу економічної ситуації в сфері охорони здоров'я, розуміння основних функцій системи фінансування охорони здоров'я, ознайомлення з основними процесами, реалізованими в економіці охорони здоров'я, економічними процесами на макро- і мікрорівнях в різних країнах світу і Україні; знання різних аспектів організації обов'язкового і добровільного медичного страхування, вивчення основних методів економічної ефективності результатів діяльності системи охорони здоров´я.

Інноваційний менеджмент

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Е.А. Мальцев, кандидат технічних наук, доцент

Головною метою курсу є формування знань щодо теоретичних і практичних засад управління інноваціями та змінами в сфері охорони здоров'я.
Розглянуто особливості управління організаційними змінами та проблеми їх впровадження у сфері охорони здоров'я. Охарактеризовано моделі, етапи та методи впровадження змін, основні фактори ефективності їх реалізації.
В межах курсу передбачається розгляд кейсів, які дозволять оволодіти принципами запровадження змін в сфері охорони здоров'я, стратегічного планування запровадження змін.

Менеджмент персоналу

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, О.А. Жильцова, старший викладач

В даному курсі характеризуватиметься процес управління людськими ресурсами й оптимальні засоби добору персоналу на різні посади. Розглядатиметься вплив регуляторних заходів уряду на рішення у цій сфері, а також різні методи, якими менеджери можуть скористатися для оцінки результативності працівників. Студенти аналізуватимуть альтернативні варіанти залучення та скорочення кадрів.

Методологія наукових досліджень в охороні здоров`я

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5,0 кредити, Т.Г Степурко, PhD, доцент; Т.Д. Жерьобкіна, старший викладач

Курс озброює студентів знанням та вміннями, що необхідні для практичного виявлення та вивчення актуальних проблем галузі, експертної оцінки та подальшого прийняття рішення. Студенти зможуть використовувати надбані знання та вміння при розгляді соціально-економічних, культурних, політичних, екологічних, психологічних та інших контекстуальних факторів системи охорони здоров'я у наступних курсах та написанні магістерської роботи. Разом з тим, студенти зможуть поглибити свої методологічні знання та вміння під час вивчення курсу з Епідеміології в якому вони познайомляться з особливостями епідеміологічного дослідження.

Правове регулювання охорони здоров'я

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, З.С. Скалецька, PhD, доцент

Метою курсу є наблизити студентів до ключових правових питань сучасної системи охорони здоров'я. Проблематика соціальної справедливості, яку відстоює право, тісно пов'язана з діяльністю медичної галузі, ніж будь-якої іншої. Курс охоплює конституційний та законодавчий рівні регламентації та механізми захисту прав людини в охороні здоров'я. Правові інструменти покращення законодавчого забезпечення охорони здоров'я.

Системи охорони здоров'я

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6,0 кредити, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, професор

Курс спрямований на вивчення систем охорони здоров'я, які є складними. Немає єдиної моделі організації фінансування, надання медичних послуг, використання ресурсів тощо, які б мали переваги над іншими. Це не означає, що всі системи охорони здоров'я є однаковими – між різними системами є значні відмінності, і набувати досвіду шляхом вивчення впливу організації/фінансування послуг охорони здоров'я також можна по-різному. В межах курсу студенти здобувають розуміння того, що основну мету систем охорони здоров'я можна розглядати з погляду наслідків для здоров'я, фінансових гарантій і задоволеності пацієнтів, але є також кілька проміжних характеристик, які мають важливе значення та будуть розглянуті під час навчання. Ми також розглянемо й інші наявні у світі системи охорони здоров'я та наведемо приклади деяких успішних реформ.

Управління змінами в охороні здоров'я

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4,0 кредити, Т.П. Юрочко, кандидат наук з державного управління, доцент

Курс зумовлений сучасними економічними, соціальними, політичними, правовими та іншими трансформаційними процесами, що відбуваються у всіх сферах суспільного життя, у тому числі й у сфері

охорони здоровєя. Найбільш актуальними питаннями, що розглядаються в межах курсу є: навіщо зміни в організації, чим вони обумовлені; супротив змінам та його подолання та ін. Програма навчальної дисципліни спрямована на вивчення теоретичних аспектів та набуття практичних навичок з питань управління змінами, застосування цих закономірностей в практичній діяльності.

Фінансовий менеджмент в охороні здоров`я

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4,0 кредити, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, професор

Курс спрямований на те, щоб студенти оволоділи базовими поняттями фінансового менеджменту та вміли розуміти та аналізувати фінансову звітність підприємств і робити висновки на підставі цього аналізу. Також очікується, що студенти після прослуховування курсу вмітимуть застосовувати інструменти фінансового аналізу/планування: бюджетування, оцінка інвестиційних рішень, рішення в умовах невизначеності; точка беззбитковості, аналіз сценаріїв та дерево рішень, моделювання.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Електронна охорона здоров`я

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Є.Є. Колотилов, старший викладач

Актуальність курсу обумовлена докорінними змінами в системі охорони здоров’я, які пов’язані з широким залученням сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, а саме - впровадження Telemedicine та Telehealth. В межах курсу студенти ознайомляться з основами створення телемедичних систем та окремих рішень для організації надання медичних послуг, ключовими бізнес-процесами та прикладами застосування телемедицини. Також будуть висвітлені питання оснащення закладів охорони здоров’я, стандартів, вимог та нормативно-правового врегулювання надання широкого спектру телемедичних послуг.

Епідеміологія

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,0 кредитів, Ю.Г. Вернигор, старший викладач

Курс зосереджується на принципах вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров’я та їх розподілу, впливу чинників ризику, ефективності та економічності втручань, спрямованих на зменшення захворюваності. Метою цього курсу є ознайомити майбутніх управлінців і дослідників у галузі охорони здоров’я з «західною епідеміологією» – наукою про дослідження поширеності, тенденцій і фактори, що сприяють або запобігають виникненню захворювань або інших станів здоров’я, та контроль їх. Основний акцент курсу – на опануванні методології дослідження перерахованих вище явищ, для подальшого грамотного і самостійного пошуку, критичної оцінки та використання доказової бази (результатів досліджень) у галузі охорони громадського здоров’я.

Маркетинг в охороні здоров`я

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Н.Г. Тулінова, старший викладач

Курс спрямований на вивчення основних елементів маркетингової стратегії, таких як позиціонування, сегментація, визначення особливостей цільової групи. Не менш важливими та специфічними в охороні здоров’я є зворотний зв’язок зі споживачами та відповідність медичної послуги їхнім очікуванням, тож у курсі представлені кейси з маркетингу в закладах охорони здоров’я.

Невідкладні стани. Базові принципи допомоги

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, Г.В. Бітюков, старший викладач

Курс розглядає принципи надання невідкладної допомоги людині яка опинилася в критичному для життя стані. Слухачі курсу отримають знання і навички, які необхідні для невідкладних дій спрямованих на збереження життя людини безпосередньо на місці події. Ця програма є світовим стандартом по наданню догоспітальної допомоги до моменту прибуття професійного медичного персоналу. Під час курсу будуть розглянуті принципи допомоги при таких станах як травми, критичні кровотечі, зупинка серцевої діяльності, стенокардія, інфаркт, астма, алергічні реакції, переохолодження і теплові удари, опіки і багато іншого. Курс насичений практичними навичками і прикладами з реальних життєвих ситуацій що дає можливість опанувати найважливіші інтервенції для порятунку життя постраждалого з використанням мінімального набору обладнання або за його повної відсутності

Організаційна діагностика та організаційні зміни

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Н.Г. Тулінова, старший викладач

Метою навчальної дисципліни є: знайомство студентів з основними принципами та підходами організаційної діагностики та управління змінами. Майбутні фахівці зможуть професійно використовувати інструменти організаційної діагностики, а саме: п’ятирівневу систему градації (за Стандартом ISO 15504), як для консультативної оцінки компанії, так і для самооцінки. Крім того, цей курс є основою для подальшого розвитку у студентів магістерської програми вмінь аналізу та управління процесами в закладі охорони здоров’я.

Охорона здоров`я жінок і дітей

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, А.Б. Віленський, кандидат медичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення із біологічними, соціальними і поведінковими детермінантами здоров’я та благополуччя жінок і дітей, а також розуміння ролі статі та ґендеру при організації, фінансуванні і наданні медичної допомоги. В даному курсі розглядаються питання еволюції визначення поняття «здоров’я жінок», «здоров’я дітей», сексуальне і репродуктивне здоров’я, законодавство в сфері охорони здоров’я матері і дитини, політика та стратегії сприяння здоров’ю жінок і дітей, організація медичного обслуговування, міжсекторальний підхід для покращення стану здоров’я жінок і дітей, розробка програм та політика їх аналізу та адвокації.

Психічне здоров`я

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,0 кредити, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, професор

Психічне здоров’я є основою якості життя, зазначає, що «немає здоров’я без психічного здоров’я» та визначає його як «… стан добробуту, в якому людина здатна реалізовувати свій потенціал, долати щоденні стреси, ефективно й плідно працювати та робити внесок в життя своєї спільноти» (ВООЗ).
У цій дисципліні будуть розглянуті основні характеристики психічного здоров’я, законодавство і політики у галузі психічного здоров’я, організація і фінансування систем психічного здоров’я. А також окремі питання, які стосуються проблеми з психічним здоров'ям на робочих місцях, а також ситуації, яка пов’язана з пандемією Covid 19 .

ПРАКТИКА

Практика навчально-професійна

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, О.С. Скрипнікова, старший викладач

Метою практики є узагальнення та вдосконалення знань та вмінь, одержаних під час теоретичного навчання в університеті; формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління закладами охорони здоров'я. Практика є невід'ємною частиною навчального процесу і проводиться згідно з навчальним планом університету. Змістовно виробнича практика складається з загальної та індивідуальної частин. Загальна частина передбачає вивчення, висвітлення та аналіз об'єкту практики, як суб'єкта господарювання. Індивідуальна передбачає самостійне опрацювання отриманих на практиці матеріалів та пошук додаткових відомостей з відкритих джерел інформації. Аспекти управління, що вивчаються під час практики на матеріалах реальних явищ і процесів, що відбуваються у діяльності конкретної організації, обов'язково використовуються і висвітлюються в звіті з практики.

АТЕСТАЦІЯ

Маґістерська робота

4д семестр, 20,0 кредитів, захист тези

Магістерська (випускна кваліфікаційна) робота – форма підготовки та підсумкової атестації студента; її захист перед державною комісією завершує курс навчання в маґістеріумі. Якість змісту та захисту цієї роботи визначає рівень підготовленості, міру придатності випускника до професійної діяльності.

073 МЕНЕДЖМЕНТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА – MANAGEMENT IN HEALTH CARE

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ - МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз політики охорони здоров'я

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, Т.П. Юрочко, кандидат наук з державного управління, доцент

Health Policy Analysis

2 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредитів, Т.В. Семигіна, доктор політичних наук, професор

У цьому курсі розглядаються підходи до аналізу національної та міжнародної політики в сфері охорони здоров'я, процес вироблення та втілення політики, політичні інструменти та роль акторів, які впливають на цей процес. Студенти отримають основи знань про аналіз політики в охороні здоров'я та розуміння процесів реформування системи охорони здоров'я.

Introduction to Public Health

1 семестр, 2 год/тижд., екзамен, 3,0 кредити, Курпіта В.І., кандидат медичних наук, старший викладач

Курс допоможе студентам набути знання та вміння, що необхідні для практичного виявлення та дослідження різних аспектів громадського здоров'я, розуміння концепцій громадського здоров'я, а також розпізнавати індивідуальні та соціальні фактори в сучасному громадському здоров'ї. Студенти зможуть використовувати отримані знання та вміння при комплексному підході до оцінки статусу здоров'я населення, визначення факторів ризику, формулюванні стратегій громадського здоров'я, розробці програм

для вирішення специфічних проблем охорони здоров’я окремих груп населення, розгляді соціально-економічних, культурних, політичних, екологічних, психологічних та інших контекстуальних факторів системи охорони здоров’я у наступних курсах, при проведенні досліджень та написанні магістерської роботи.

Вступ до магістерських студій

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, О.С. Скрипнікова, старший викладач

An Introduction to Master's Studies

1 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,0 кредитів, О.С. Скрипнікова, старший викладач

Курс передбачає розвиток у студентів критичного мислення та soft skills, здатності ефективно працювати з інформаційними ресурсами для освітніх та
дослідницьких потреб, аналізувати та узагальнювати отриману інформацію. Програма передбачає розкриття теоретичних засад становлення єдиного простору вищої освіти в Європі та особливостей впровадження основних принципів Болонського процесу в НаУКМА, розкрити особливості навчального процесу в Академії, основи організації наукових студій та самостійної роботи, надати навички роботи з джерелами інформації та познайомити з університетською бібліотекою та її ресурсами, а також надати основні вміння щодо самоорганізації в університетському середовищі.

Економіка охорони здоров´я

2 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредитів, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, доцент

Health Economics

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредитів Ю.Г. Вернигор, старший викладач

Навчальна дисципліна націлена на формування у слухачів цілісного уявлення про теоретичні основи економіки охорони здоров’я, а також умінь та навичок щодо економічного аналізу діяльності галузі на макро- та макрорівнях, оволодіння принциповими навиками для самостійного планування і аналізу економічної ситуації в сфері охорони здоров’я, розуміння основних функцій системи фінансування охорони здоров'я, ознайомлення з основними процесами, реалізованими в економіці охорони здоров'я, економічними процесами на макро- і мікрорівнях в різних країнах світу і Україні; знання різних аспектів організації обов’язкового і добровільного медичного страхування, вивчення основних методів економічної ефективності результатів діяльності системи охорони здоров´я.

Інноваційний менеджмент

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Е.А. Мальцев, кандидат технічних наук, доцент

Innovative Management

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Е.А. Мальцев, кандидат технічних наук, доцент

Головною метою курсу є формування знань щодо теоретичних і практичних засад управління інноваціями та змінами в сфері охорони здоров’я.
Розглянуто особливості управління організаційними змінами та проблеми їх впровадження у сфері охорони здоров’я. Охарактеризовано моделі, етапи та методи впровадження змін, основні фактори ефективності їх реалізації.

В межах курсу передбачається розгляд кейсів, які дозволять оволодіти принципами запровадження змін в сфері охорони здоров’я, стратегічного планування запровадження змін.

Management of Health Care

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредитів, А.В. Ющенко, старший викладач

Курс є базовим при підготовці менеджера з охорони здоров’я, формує у студентів такі навички, як управління часом, результативне спілкування, управління інформацією, прийняття рішень, планування і контроль, вміння управляти ресурсами (людськими, інформаційними, фінансовими). Програма дозволяє слухачам отримати системне уявлення про розвиток організацій охорони здоров'я різних форм власності в умовах ринкової економіки, а також з урахуванням появи нових нормативних вимог і змін в бізнес-середовищі.

Менеджмент персоналу

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, О.А. Жильцова, старший викладач

Management of Health Care

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, О.А. Жильцова, старший викладач

В даному курсі характеризуватиметься процес управління людськими ресурсами й оптимальні засоби добору персоналу на різні посади. Розглядатиметься вплив регуляторних заходів уряду на рішення у цій сфері, а також різні методи, якими менеджери можуть скористатися для оцінки результативності працівників. Студенти аналізуватимуть альтернативні варіанти залучення та скорочення кадрів.

Методологія наукових досліджень в охороні здоров`я

1 семестр, 4 год/тижд., залік, 5,0 кредити, Т.Г Степурко, PhD, доцент; Т.Д. Жерьобкіна, старший викладач

Methodology and Organization of Research Work

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 5,0 кредити, Т.Г Степурко, PhD, доцент; Л.І. Гейко, старший викладач

Курс озброює студентів знанням та вміннями, що необхідні для практичного виявлення та вивчення актуальних проблем галузі, експертної оцінки та подальшого прийняття рішення. Студенти зможуть використовувати надбані знання та вміння при розгляді соціально-економічних, культурних, політичних, екологічних, психологічних та інших контекстуальних факторів системи охорони здоров’я у наступних курсах та написанні магістерської роботи. Разом з тим, студенти зможуть поглибити свої методологічні знання та вміння під час вивчення курсу з Епідеміології в якому вони познайомляться з особливостями епідеміологічного дослідження.

Правове регулювання охорони здоров’я

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, З.С. Скалецька, PhD, доцент

Legal Regulation of Health Care

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, З.С. Скалецька, PhD, доцент

Метою курсу є наблизити студентів до ключових правових питань сучасної системи охорони здоров'я. Проблематика соціальної справедливості, яку відстоює право, тісно пов'язана з діяльністю медичної галузі, ніж будь-якої іншої. Курс охоплює конституційний та законодавчий рівні регламентації та механізми захисту прав людини в охороні здоров'я. Правові інструменти покращення законодавчого забезпечення охорони здоров'я.

Системи охорони здоров'я

1 семестр, 4 год/тижд., екзамен, 6,0 кредити, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, професор

Healthcare Systems

2 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4,0 кредити, Курпіта В.І., кандидат медичних наук, старший викладач

Курс спрямований на вивчення систем охорони здоров'я, які є складними. Немає єдиної моделі організації фінансування, надання медичних послуг, використання ресурсів тощо, які б мали переваги над іншими. Це не означає, що всі системи охорони здоров'я є однаковими – між різними системами є значні відмінності, і набувати досвіду шляхом вивчення впливу організації/фінансування послуг охорони здоров'я також можна по-різному. В межах курсу студенти здобувають розуміння того, що основну мету систем охорони здоров'я можна розглядати з погляду наслідків для здоров'я, фінансових гарантій і задоволеності пацієнтів, але є також кілька проміжних характеристик, які мають важливе значення та будуть розглянуті під час навчання. Ми також розглянемо й інші наявні у світі системи охорони здоров'я та наведемо приклади деяких успішних реформ.

Управління змінами в охороні здоров'я

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4,0 кредити, Т.П. Юрочко, кандидат наук з державного управління, доцент

Management of Changes in Health Care

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, К.О. Інгінова, старший викладач

Курс зумовлений сучасними економічними, соціальними, політичними, правовими та іншими трансформаційними процесами, що відбуваються у всіх сферах суспільного життя, у тому числі й у сфері охорони здоровєя. Найбільш актуальними питаннями, що розглядаються в межах курсу є: навіщо зміни в організації, чим вони обумовлені; супротив змінам та його подолання та ін. Програма навчальної дисципліни спрямована на вивчення теоретичних аспектів та набуття практичних навичок з питань управління змінами, застосування цих закономірностей в практичній діяльності.

Фінансовий менеджмент в охороні здоров`я

2д семестр, 6 год/тижд., залік, 4,0 кредити, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, професор

Курс спрямований на те, щоб студенти оволоділи базовими поняттями фінансового менеджменту та вміли розуміти та аналізувати фінансову звітність підприємств і робити висновки на підставі цього аналізу. Також очікується, що студенти після прослуховування курсу вмітимуть застосовувати інструменти фінансового аналізу/планування: бюджетування, оцінка інвестиційних рішень, рішення в умовах невизначеності; точка беззбитковості, аналіз сценаріїв та дерево рішень, моделювання.

Financing of Health Care Facilities

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредити, О.В Ігнащук, кандидат медичних наук, доцент

Розглядаються передумови, теорія та практика управління економічними процесами в закладах охорони здоров'я в сучасних умовах. Слухачі набувають теоретичних знань і вчаться застосовувати їх для кращого розуміння змін і трансформацій в сфері фінансування закладів охорони здоров´я; вивчають основні принципи планування фінансових і кадрових ресурсів; програмно-цільове бюджетування; функції системи фінансування і порівняльний аналіз їх організації; моделі оплати медичних послуг; аналізують різні підходи, моделі та механізми змін.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Advocacy in Health Care

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, О.П. Сініцина, старший викладач

Під час курсу студенти мають оволодіти теоретичними знаннями, методологією та базовими інструментами планування та проведення адвокаційних кампаній в сфері охорони здоров'я. На прикладі практичних кейсів слухачі дізнаються про те, яким чином плануються та проводяться зміни або вдосконалення політики в охороні здоров'я, які інструменти застосовуються при різних політичних та географічних умовах, як використовувати доказову базу знань на практиці, піднімати проблемне питання на порядок денний стейкхолдерів, аналізувати політичне поле, використовувати комунікаційні навички у впровадженні змін та проводити оцінку і моніторинг результатів кампанії.

Електронна охорона здоров`я

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Є.Є. Колотилов, старший викладач

E-Health

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Є.Є. Колотилов, старший викладач

Актуальність курсу обумовлена докорінними змінами в системі охорони здоров'я, які пов'язані з широким залученням сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, а саме - впровадження Telemedicine та Telehealth. В межах курсу студенти ознайомляться з основами створення телемедичних систем та окремих рішень для організації надання медичних послуг, ключовими бізнес-процесами та прикладами застосування телемедицини. Також будуть висвітлені питання оснащення закладів охорони здоров'я, стандартів, вимог та нормативно-правового врегулювання надання широкого спектру телемедичних послуг.

Епідеміологія

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,0 кредитів, Ю.Г. Вернигор, старший викладач

Epidemiology

4 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,0 кредитів, Ю.Г. Вернигор, старший викладач

Курс зосереджується на принципах вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров'я та їх розподілу, впливу чинників ризику, ефективності та економічності втручань, спрямованих на зменшення захворюваності. Метою цього курсу є ознайомити майбутніх управлінців і дослідників у галузі охорони здоров'я з «західною епідеміологією» – наукою про дослідження поширеності, тенденцій і фактори, що сприяють або запобігають виникненню захворювань або інших станів здоров'я, та контроль їх. Основний акцент курсу – на опануванні методології дослідження перерахованих вище явищ, для подальшого

грамотного і самостійного пошуку, критичної оцінки та використання доказової бази (результатів досліджень) у галузі охорони громадського здоров'я.

Маркетинг в охороні здоров`я

4 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Н.Г. Тулінова, старший викладач

Marketing in Health Care

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, І.О. Ковшова, доктор економічних наук, професор

Курс спрямований на вивчення основних елементів маркетингової стратегії, таких як позиціонування, сегментація, визначення особливостей цільової групи. Не менш важливими та специфічними в охороні здоров'я є зворотний зв'язок зі споживачами та відповідність медичної послуги їхнім очікуванням, тож у курсі представлені кейси з маркетингу в закладах охорони здоров'я.

Невідкладні стани. Базові принципи допомоги

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, Г.В. Бітюков, старший викладач

Medical emergencies. Remote life support

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, Г.В. Бітюков, старший викладач

Курс розглядає принципи надання невідкладної допомоги людині яка опинилася в критичному для життя стані. Слухачі курсу отримають знання і навички, які необхідні для невідкладних дій спрямованих на збереження життя людини безпосередньо на місці події. Ця програма є світовим стандартом по наданню догоспітальної допомоги до моменту прибуття професійного медичного персоналу. Під час курсу будуть розглянуті принципи допомоги при таких станах як травми, критичні кровотечі, зупинка серцевої діяльності, стенокардія, інфаркт, астма, алергічні реакції, переохолодження і теплові удари, опіки і багато іншого. Курс насичений практичними навичками і прикладами з реальних життєвих ситуацій що дає можливість опанувати найважливіші інтервенції для порятунку життя постраждалого з використанням мінімального набору обладнання або за його повної відсутності

Організаційна діагностика та організаційні зміни

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, Н.Г. Тулінова, старший викладач

Метою навчальної дисципліни є: знайомство студентів з основними принципами та підходами організаційної діагностики та управління змінами. Майбутні фахівці зможуть професійно використовувати інструменти організаційної діагностики, а саме: п'ятирівневу систему градації (за Стандартом ISO 15504), як для консультативної оцінки компанії, так і для самооцінки. Крім того, цей курс є основою для подальшого розвитку у студентів магістерської програми вмінь аналізу та управління процесами в закладі охорони здоров'я.

Охорона здоров`я жінок і дітей

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, А.Б. Віленський, кандидат медичних наук, старший викладач

Maternal and Child Health Care

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредити, А.Б. Віленський, кандидат медичних наук, старший викладач

Метою курсу є ознайомлення із біологічними, соціальними і поведінковими детермінантами здоров'я та благополуччя жінок і дітей, а також розуміння ролі статі та ґендеру при організації, фінансуванні і наданні медичної допомоги. В даному курсі розглядаються питання еволюції визначення поняття «здоров'я жінок», «здоров'я дітей», сексуальне і репродуктивне здоров'я, законодавство в сфері охорони здоров'я матері і дитини, політика та стратегії сприяння здоров'ю жінок і дітей, організація медичного обслуговування, міжсекторальний підхід для покращення стану здоров'я жінок і дітей, розробка програм та політика їх аналізу та адвокації.

Human Rights and Biomedicine

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,0 кредити, З.С. Скалецька, PhD, доцент

Курс охоплює питання міжнародного правового регулювання застосування біомедичних технологій, а також практики судів та національних законодавств. В межах курсу проводиться етико-правовий аналіз таких технологій на предмет реалізації та можливих порушень прав людини. Розглядаються передбачені міжнародними правовими документами права людини, а також інструменти їх захисту, діяльність міжнародних інституцій та судів, які працюють в сфері захисту прав людини у сфері застосування біологічних технологій в медицині та суміжних галузях.

Психічне здоров`я

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4,0 кредити, М.В. Шевченко, доктор медичних наук, професор

Психічне здоров'я є основою якості життя, зазначає, що «немає здоров'я без психічного здоров'я» та визначає його як «… стан добробуту, в якому людина здатна реалізовувати свій потенціал, долати щоденні стреси, ефективно й плідно працювати та робити внесок в життя своєї спільноти» (ВООЗ).
У цій дисципліні будуть розглянуті основні характеристики психічного здоров'я, законодавство і політики у галузі психічного здоров'я, організація і фінансування систем психічного здоров'я. А також окремі питання, які стосуються проблеми з психічним здоров'ям на робочих місцях, а також ситуації, яка пов'язана з пандемією Covid 19 .

ПРАКТИКА

Практика навчально-професійна

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, О.С. Скрипнікова, старший викладач

Internship

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3,0 кредитів, О.С. Скрипнікова, старший викладач

Метою практики є узагальнення та вдосконалення знань та вмінь, одержаних під час теоретичного навчання в університеті; формування комплексу практичних навичок та вмінь з управління закладами охорони здоров'я. Практика є невід'ємною частиною навчального процесу і проводиться згідно з навчальним планом університету. Змістовно виробнича практика складається з загальної та індивідуальної частин. Загальна частина передбачає вивчення, висвітлення та аналіз об'єкту практики, як суб'єкта господарювання. Індивідуальна передбачає самостійне опрацювання отриманих на практиці матеріалів та пошук додаткових відомостей з відкритих джерел інформації. Аспекти управління, що вивчаються під час практики на матеріалах реальних явищ і процесів, що відбуваються у діяльності конкретної організації, обов'язково використовуються і висвітлюються в звіті з практики.

АТЕСТАЦІЯ

Магістерська робота

4д семестр, 20,0 кредитів, захист тези

Master thesis

4д семестр, 20,0 кредитів, захист тези

Магістерська (випускна кваліфікаційна) робота – форма підготовки та підсумкової атестації студента; її захист перед державною комісією завершує курс навчання в магістеріумі. Якість змісту та захисту цієї роботи визначає рівень підготовленості, міру придатності випускника до професійної діяльності.

231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА - СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – МАҐІСТР

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна робота на сучасному етапі

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, доц., канд. пед. наук Романова Н.Ф.

Мета опанування дисципліни – формування цілісної системи знань про основи соціальної роботи на сучасному етапі, новітні підходи й умови розвитку соціальних послуг для населення та набуття практичних навичок щодо планування, організації й надання соціальних послуг в громаді з врахуванням сучасних реалій.
Впродовж навчання студенти ознайомляться з основами соціальної роботи на сучасному етапі, новітніми концептуальними підходами з врахуванням процесу децентралізації та прийняття нової редакції Закону України «Про соціальні послуги»; отримають необхідні знання про сучасні ініціативи державного та недержавного сектору в сфері соціальної роботи; сформують практичні навички щодо планування, організації та надання соціальних послуг в громаді.
Формат навчання: презентації, пітчінг, панельні дискусії, конференції, робота з кейсами, обмін досвідом практичної роботи тощо.

Методологія досліджень в соціальній роботі

1,2 семестр, 2 год/тижд., залік, екзамен, 6 кредитів, доцент Мажак І.М.

Курс дає студентам можливість поглибити знання щодо основних стратегій досліджень у соціальній роботі, з особливим наголосом на застосуванні емпіричних методів і технік аналізу даних. Метою курсу є набуття студентами знань та навичок основних принципів проведення досліджень в соціальній роботі у межах кількісної і якісної дослідницьких парадигм, особливостей їх застосування у сучасних як вітчизняних, так і закордонних дослідженнях. Особливий наголос робиться на основних підходах до теоретичного опрацювання («теоретизування») результатів проведених наукових розвідок, їхньому порівняльному та критичному представлені науковій спільноті

Професійні концепції у соціальній роботі

1 семестр, 3 год/тижд., екзамен , 4 кредити, доцент, канд. пед. наук Бойко О.М.

Впродовж курсу студенти вивчають сучасні професійні концепції соціальної роботи (включно з теоріями, методами, формами, підходами), що є новими для зарубіжного й українського контексту. У форматі

фахових дискусій, гостьових лекцій, інтерактивних семінарів, тренінгів розглядаються особливості застосування таких концепцій на практиці, формуються компетентності аналізу й синтезу фахових джерел, створюється база для розвитку інноваційного соціального проектування.

Соціальна політика

1,2 семестр, 2 год/тижд., залік, екзамен. 6 кредитів, ст. викл., канд. істор. наук Панцир С.І.

Мета курсу – підготувати майбутніх соціальних працівників до організації надання якісних соціальних послуг в частині консультування клієнтів щодо їх соціальних прав та участі у державних програмах соціального захисту, соціального страхування, зайнятості, охорони здоров'я, освіти та забезпечення житлом; до аналітичної роботи, пов'язаної з моніторингом та оцінкою соціального становища вразливих груп населення, ефективності соціальної політики та її впливу на соціальний розвиток суспільства, розробки рекомендацій щодо удосконалення інструментів соціальної політики в інтересах 309 отримувача соціальної послуги. Також курсом передбачено знайомство студентів з міжнародним досвідом здійснення соціальної політики та методами аналізу моделей соціальної політики, оволодіння навичками аналізу показників соціального розвитку.

Менеджмент в соціальній сфері

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, ст. викл. Кувшинова Є.В.

Впродовж навчання студенти ознайомляться із загальними засадами менеджменту у соціальній сфері; отримають базові знання про систему надання соціальних послуг на національному та місцевому рівнях; сформують практичні навички щодо впливу на місцеву політику у формуванні соціальних послуг, навички участі у процесах створення політик; отримають знання щодо розподілення функцій у організації та надання соціальних послуг між державним та недержавним секторами, освоять принципи між секторальної та міжвідомчої взаємодії для ефективної координації процесу надання соціальних послуг.

Практика науково-дослідницька 1

2 д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Богдан Д.З.

Метою науково-дослідницької практики є створення умов для проведення дослідницької частини магістерської роботи, пов'язаної з потребами вивчення особливостей процесу надання соціальних послуг для різних груп клієнтів, а також отримання доступу до інформації щодо форм і методів практичної соціальної роботи. Протягом курсу студенти мають можливість взяти участь у наукових проектах, дослідженнях та тренінгах, пов'язаних з їх дослідницькою тематикою та залучати до обговорення експертів, представників соціальних закладів/установ, клієнтів та волонтерів.

Практика ознайомча

1 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Богдан Д.З.

Курс має на меті надання студентам знань про систему соціальних послуг, покращення навичок аналізу діяльності організацій, які надають послуги соціально вразливим групам населення в м. Києві. Практика передбачає відвідування державних, громадських і релігійних соціальних служб і закладів, що слугує поглибленню уявлень студентів про коло соціальних проблем, які належать до компетенції соціальних служб, їхні повноваження щодо вирішення цих проблем, про ресурси, що використовуються для підтримки користувачів соціальних послуг. Під час дорадництв з практики обговорюються враження студентів, отримана інформація, відповідність практики теоретичним засадам соціальної роботи. Аналізуються також професійні цінності, дотримання фахівцями під час роботи професійних меж, а також знання, вміння, які є найбільшим актуальними для надання послуг персоналом відвіданої соціальної служби чи закладу.

Управління персоналом соціальних служб

3 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, доц., канд. психол. наук Савчук О.М.

Метою курсу є знайомство слухачів із теоретико-методологічним підґрунтям процесу управління персоналом, розвитку практичних навичок відбору та оцінки персоналу, мотиваційної та навчальної підтримки. Курс передбачає розвиток управлінських якостей у студентів, практичних навичок щодо розробки технічних завдань, персональних специфікацій, посадових інструкцій тощо. Слухачі знайомляться з нормативною базою, стандартами роботи соціальних служб державного та громадського сектору.

Викладання соціальної роботи і соціальної політики

4 семестр, 3 год/тижд., екзамен, 4 кредити, доц., канд. психол. наук Савчук О.М.

Курс знайомить з підходами до організації навчання соціальних працівників у вищих навчальних закладах, розглядає особливості застосування різних методів навчання у курсах із соціальної політики та соціальної роботи. Слухачі курсу розвивають навички розробки навчальних програм курсів, планів проведення занять з соціальної роботи та соціальної політики. Під супроводом викладача, в рамках курсу студенти відпрацьовують навички викладання тем із соціальної роботи чи соціальної політики з подальшою рефлексією.

Дослідницький практикум

3,4 семестр, 3 год/тижд., 4 год/тижд., заліки, 7 кредитів, доц., канд. філос. наук Кабаченко Н.В.

Впродовж навчання на дослідницькому практикумі відбувається поглиблення теоретичних знань щодо дослідницької діяльності, розвиток практичних навичок формування дослідницького питання, мети за завдань дослідження, аналізу літератури, вибору методів дослідження та особливостей їх застосування, формування вибірки, збору первинних даних та підходів до їх аналізу. Також студенти набувають знань щодо організації дослідницького процесу, поширення його результатів, написання абстракту та наукової статті. Вивчення курсу завершується написанням першого варіанту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проектів

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити доц.. канд. філос. наук Кабаченко Н.В.

Курс розрахований на студентів магістерської програми із соціальної роботи та є вибірковою дисципліною з числа професійно-орієнтованих дисциплін у навчальній програмі підготовки магістра соціальної роботи. В процесі вивчення цієї навчальної дисципліни студенти магістерської програми зможуть ознайомитися з основними підходами до моніторингу та оцінювання соціальних програм та проектів, їх практичним застосуванням у соціальній сфері та сфері охорони здоров’я, розуміти контекст оцінювання та теорію змін, оволодіти навичками самостійного планування і проведення моніторингу та оцінювання, ознайомитися з етикою, політикою, керівними принципами та стандартами, що регулюють діяльність з оцінювання.

Практика науково-дослідницька 2

3,4 семестр, 2 год/тижд., залік, 6 кредитів, ст. викл. Богдан Д.З.

Метою науково-дослідницької практики 2 є створення умов для проведення дослідницької частини магістерської роботи, пов'язаної з потребами вивчення особливостей процесу надання соціальних послуг для різних груп клієнтів, а також отримання доступу до інформації щодо форм і методів практичної соціальної роботи. Протягом курсу студенти мають можливість взяти участь у наукових проектах, дослідженнях та тренінгах, пов'язаних з їх дослідницькою тематикою та залучати до обговорення експертів, представників соціальних закладів/установ, клієнтів та волонтерів.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз соціальної політики

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. наук Ткаченко Л.Г.

Метою курсу є формування знань про сучасні тенденції розвитку політики в соціальній сфері різних країн, ознайомлення з принципами порівняльного аналізу. Опанування навчальної дисципліни передбачає вивчення теоретико-практичних підходів до порівняння соціальної політики різних країн, соціальних індикаторів, які використовуються для порівняльного аналізу соціальної політики. Студенти ознайомлюються з особливостями британської, німецької, мексиканської, бразильської, японської, новозеландської, нігерійської моделей соціальної політики та моделлю соціальної політики США. Аналізуються також тенденції змін моделей соціальної політики у країнах з різним ступенем соціальноекономічного розвитку. Студенти навчаються, застосовуючи систему індикаторів та показників для порівняння соціальної політики.

Планування та розробка соціальних проектів

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, доцент, канд. наук Бойко О.М.

Метою курсу є формування у студентів розуміння цінності планування соціальних проектів, відпрацювання навичок застосування сучасних концепцій фандрейзингу, формулювання мети, завдань та індикаторів успішного проекту, практичного проектного менеджменту та ознайомлення з інструментом теорії змін. Вивчення даного курсу допоможе студентам у плануванні, виконані та оцінці проектів. В результаті опанування курсу студенти розробляють власні соціальні проекти.

Психологія соціальної поведінки

2 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Дмитришина Н.А.

Курс має на меті ознайомити майбутніх соціальних працівників з факторами, феноменами, закономірностями, психологічними механізмами соціальної поведінки з метою їх застосування у практичній діяльності. Він охоплює розгляд теоретичних положень та концепцій соціальної поведінки різних психологічних шкіл (психоаналітичної, поведінкової, когнітивної) і галузей психології (соціальної психології, психології особистості, психології розвитку)

Соціальний маркетинг

2 семестр, 3 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Богдан Д.З.

Курс має на меті надати знання про використання інструментів маркетингу для покращення якості життя як окремих клієнтів, так і громад. В курсі розглядаються визначення соціального маркетингу, концепції зміни поведінки людей заради соціального блага, підходи до реалізації та контролю за соціальними програмами, спрямованими на просування соціальних ідей. Студенти оволодівають навичками аналізу маркетингового середовища, вибору цільової аудиторії для маркетингової кампанії, визначення її цілей та завдань, застосування основних та додаткових інструментів для розвитку соціально маркетингової стратегії, а також ефективного управління реалізації та оцінки програм соціального маркетинг

Соціальне підприємництво

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. наук Бойко О.М.

Курс спрямований на ознайомлення студентів з основами соціального підприємництва, зокрема з законодавчим підґрунтям ведення соціального підприємства, видами підприємницької діяльності, сучасними світовими тенденціями розвитку соціального підприємництва. Розглядаються можливості створення соціальних підприємств клієнтами соціальної роботи та ролі соціальних працівників в підтримці їх діяльності. Також аналізуються механізми впровадження соціального підприємництва в Україні на прикладі сучасних українських та закордонних соціальних підприємств

Гостьовий курс

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити

Курс передбачає ознайомлення з однією з актуальних сучасних концепцій соціальної роботи, яка застосовується в зарубіжних країнах, та/або інноваційним досвідом практичної діяльності соціальних

працівників в різних країнах світу. Для викладання курсу залучаються викладачі або практики соціальної роботи з різних країн світу.

Основи соціального діалогу: курс з комунікацій

2д семестр, 4 год/тижд., залік, 3 кредити, канд. наук, доцент Штурхецький С.В.

Теоретичні та практичні завдання курсу будуть орієнтовані, насамперед, на особливості комунікацій в соціальній сфері. Основна мета курсу - забезпечити володіння навичками донесення і відстоювання важливості вирішення соціальних проблем соціальними працівниками серед різних груп стейкхолдерів. Структурно курс розподілений на кілька частин: ознайомча; реклама та маркетинг, брендинг; стратегія та тактика комунікаційної діяльності; робота з соціальними медіа; основи копірайтингу. Особлива увага буде приділена практичним вправам, які будуть супроводжувати кожен блок.

ADVANCED INTERNATIONAL SOCIAL WORK

3 семестр, 3 год/тижд., залік, 4 кредити, доцент, канд. наук Бойко О.М.

This course is grounded in the introductory international social work and social policy courses and is designed to provide the opportunity to apply previous course knowledge to local and global social work practice, with a special emphasis on community practice.

Організаційний розвиток та лідерство

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Кувшинова Є.В.

Впродовж навчання студенти ознайомляться із загальними засадами організаційного розвитоку та лідерства, сучасними підходами до формування ефективної команди та розвитку організаціної спроможності; отримають базові знання про стилі менеджменту та роль лідера у сфері соціальної роботи; сформують практичні навички щодо формування та реалізації стратегії організації, залучення ресурсів в організацію, управління змінами.

Соціальна психіатрія

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл, канд. наук Бондаренко Н.Б.

Курс представляє спеціалізовані знання в галузі психічного здоров’я з точки зору перспективи соціальної роботи і практичне знання про соціальну роботу з дорослими, які мають психічні труднощі. Курс дає студентам можливість розуміння існуючих підходів в практиці галузі психіатрії, яка фокусується на міжособистісному та культурному контексті психічного розладу та психічного благополуччя. Соціальна психіатрія вивчає роль соціальних факторів в етіології, клініці, перебігу, лікуванні та профілактиці психічних розладів і розробляє наукові основи організації психіатричної допомоги. Тому курс дозволяє дізнатись про вплив особистісних факторів та факторів соціального оточення на виникнення складнощів людських станів в цілому та організацію медичної та реабілітаційної допомоги людям, що страждають на психічні розлади, з акцентом на підтримці соціального функціонування та конкретних практичних рекомендаціях щодо проведення соціальної роботи в сфері психічного здоров’я.

Супервізія в соціальній роботі

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, доцент, канд. наук Савчук О.М.

Оволодіння студентами знань щодо застосування різних моделей супервізії в соціальній роботі, розвитку вмінь та навичок її надання. Студенти знайомляться із міжнародними стандартами супервізії та вітчизняними практиками її впровадження в соціальних службах.

Корпоративні соціальні програми

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Іванова О.Л.

Навчальний курс розрахований на опанування знаннями та навичками з фахової підготовки соціального працівника, спеціаліста з корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Завдання курсу: дати загальне уявлення про поняття КСВ, пояснити роль, призначення та доцільність корпоративних соціальних програм (КСП), їх зв'язок із основною діяльністю підприємства. Ознайомити з типологією КСП, методами та ресурсами для їх впровадження, методикою проведення моніторингу та оцінки ефективності КСП. Розвинути навички розробки КСП, зокрема спрямованих на територіальну громаду чи вразливі групи населення. Ознайомити з практикою впровадження КСП різними підприємствами.

Представництво та лобіювання інтересів клієнтів соціальних служб

3 семестр, 2 год/тижд., залік, 3 кредити, ст. викл. Волгіна О.М.

Програма курсу "Представництво та лобіювання інтересів клієнтів соціальної роботи" спрямована на поглиблення професійних знань в сфері захисту прав та інтересів клієнтів соціальної роботи, згідно найкращих сучасних міжнародних практик та національних тенденцій. Особлива увага приділяється формуванню у студентів базових знань, навичок та компетентностей, необхідних для захисту прав і представництва інтересів клієнтів соціальної роботи, а також відстоювання інтересів найбільш вразливих груп населення на рівні закону або системи. За результатами опанування курсу студенти розробляють власну адвокаційну кампанію. Основною метою вивчення дисципліни є формування у студентів розуміння значення явища представництва інтересів та захисту прав клієнтів в соціальній роботі, особливостей його застосування, планування, організації і проведення.